

POROČILO O DELU 2005

© ZRC SAZU, 2006

Uredniški odbor

Marjetka Golež Kaučič, Nataša Jakop, Irena Naglič, Drago Perko, Alenka Porenta, Tinka Selič,
Tanja Valte, Milojka Žalik Huzjan

Uredila

Nataša Jakop

Urednica za bibliografijo

Alenka Porenta

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Oblikovanje

Milojka Žalik Huzjan

Fotografije

Igor Lapajne

Marko Zaplatil

in sodelavci inštitutov

Založil

Znanstvenoraziskovalni center SAZU

Za založnika

Oto Luthar

Tisk

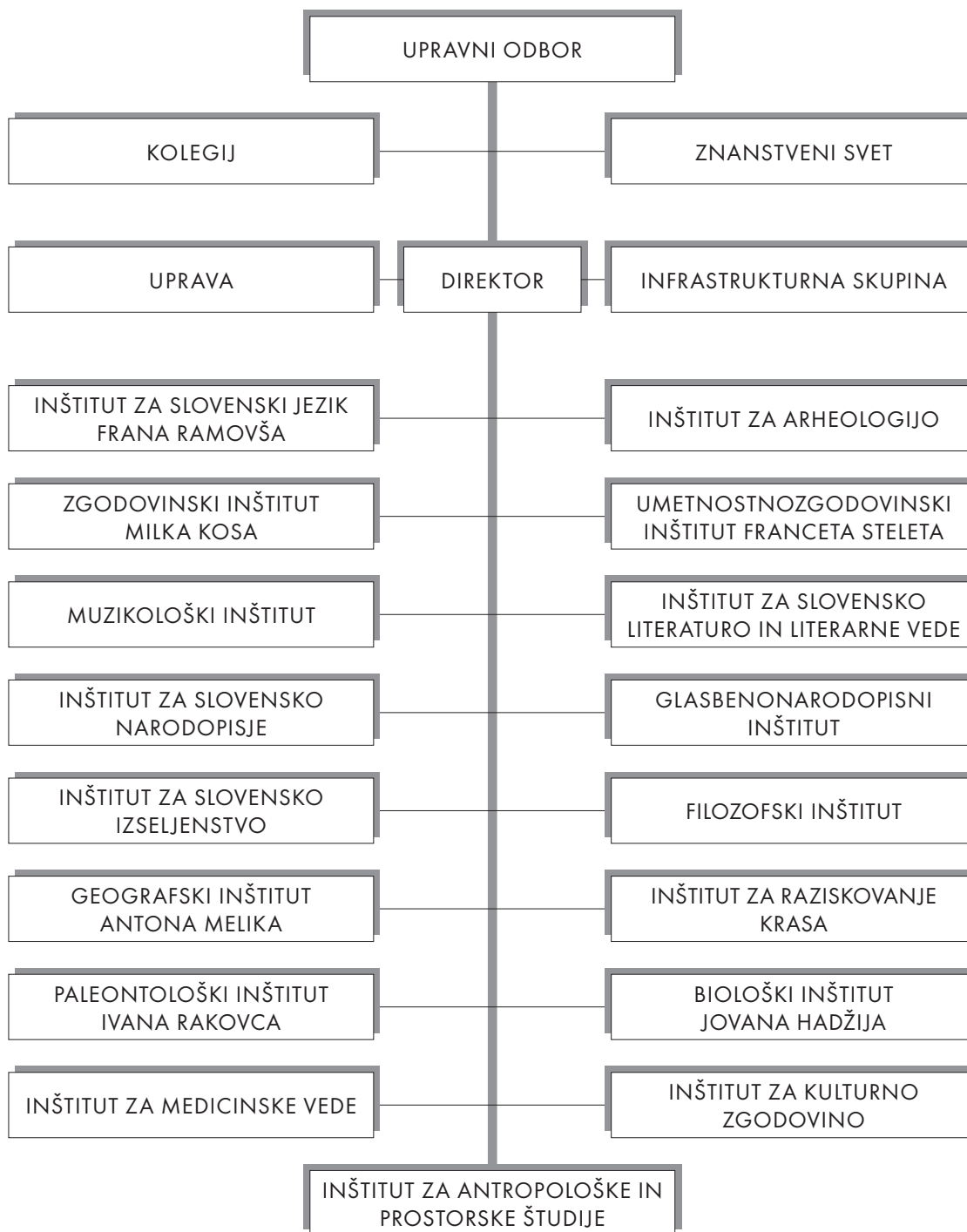
Tiskarna Present d. o. o., Ljubljana

ISSN 1408-2349

ZNANSTVENORAZISKOVALNI
CENTER SAZU

POROČILO O DELU
2005

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU

ZBIRNI PREGLED VSEH DEJAVNOSTI

Za spoznanje bolj kot v zadnjih letih smo v letu 2005 poskušali oceniti prehojeno pot od samega začetka Znanstvenoraziskovalnega centra. Nenazadnje tudi zato, ker letos mineva 25 let, odkar je skupščina SAZU sprejela sklep, da se njeni oddelki preoblikujejo v samostojno mrežo raziskovalnih inštitutov. Pri tem ugotavljamo, da je iz 15 inštitutov s 145 raziskovalkami in raziskovalci ter strokovnimi sodelavkami in sodelavci zraslo 17 inštitutov, samostojna založba znanstvenega tiska (Založba ZRC) in specializirana knjigarna (AZIL). Postali smo soustanovitelji univerze v Novi Gorici, v okviru katere sedaj že drugo leto uspešno sodelujemo pri podiplomskem izobraževanju na štirih temeljnih humanističnih področjih (filozofija, antropologija, slovenistika in zgodovina). V Novi Gorici je zrasla nadvse uspešna Raziskovalna postaja, od Ministrstva za zdravje in Ministrstva za znanost in visoko šolstvo pa smo prevzeli tudi znamenito vilo Rafut, zato bomo naš podiplomski program lahko razširili še za tri področja. Skratka, že uvodoma lahko ugotovimo, da smo bili tudi zadnje leto dokaj uspešni v okviru vseh treh segmentov sodobnega humanističnega in naravoslovnega raziskovanja: pri temeljnih raziskavah, visokošolskem izobraževanju in aplikaciji raziskovalnih rezultatov.

1. Raziskovanje

Med vrsto izjemnih rezultatov preteklega leta kaže še posebej izpostaviti izid četrte in zadnje knjige *Etimološkega slovarja*, ki so jo pripravili kolegice in kolegi iz Etimološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, izdajo *Kočevarske folklore*, ki smo jo pripravili skupaj z Društvom kočevskih Nemcev, kroniko družine Auersperg (*Auerspergi: po sledih mogočnega tura*), katalog za pregledno razstavo Almanachovih slikarskih del (skupaj z Narodno galerijo in Oddelkom za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani). Med izjemnimi rezultati Inštituta za arheologijo kaže opozoriti na delo Marjete Šašel Kos *Appian and Illyricum*. Inštitut za muzikologijo je svojo petindvajseto obletnico obstoja praznoval s *Spomeniki slovenske glasbe* in izdajo prve številke nove revije *De musica disserenda*. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede je izdal pomemben zbornik razprav o znanstvenih izdajah na elektronskem mediju. Krasoslovke in krasoslovci so skupaj z raziskovalkami in raziskovalci iz

šestih drugih inštitutov Znanstvenoraziskovalnega centra v letu 2005 uspešno zaključili največji mednarodni projekt (*AQUADAPT*) z izdajo dvojezične monografije *Voda in življenje v kamniti pokrajini – Kras / Water and Life in a Rocky Landscape – Kras*. Po strukturi podoben, po vsebini pa povsem drugačen je tudi izstopajoč rezultat kolegic in kolegov Biološkega inštituta Jovana Hadžija v monografiji *Natura 2000 v Sloveniji – Metulji (Lepidoptera)*. Z letnico 2005 se ponašajo tudi ponatis *Atlanta*, prvega slovenskega atlasa, opis slovensko-hrvaških političnih odnosov v habsburški monarhiji, najnovejša in doslej najnatančnejša reliefna karta Slovenije in severnoameriška izdaja filozofske razprave *Ethics of the Real: Kant, Lacan*.

Podobno kot preteklo leto tudi letos posebno pozornost zasluži infrastrukturna dejavnost, organizirana v sedem smiselno zaokroženih organizacijskih enot: *Zbirke in publikacije, Tematska kartografija in geografski informacijski sistem, Raziskovanje krasa, Slovaropisje in slovaropisne podatkovne zbirke, Arheološki dokumentacijski sistemi, Kulturna dediščina, Naravna dediščina*.

2. Podiplomsko izobraževanje v okviru podiplomskih študijskih programov »Krasoslovje« in »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«

Na podiplomski študij krasoslovja, ki poteka že peto leto, sta se v študijskem letu 2004/2005 vpisala 2 študenta, na petnajst razpisanih mest *Šole za primerjalni študij idej in kultur* pa se je prijavilo 26 kandidat in kandidatov. Po intervjujih z vsemi smo izjemoma vpisali 21 študentk in študentov. Za povečani vpis smo se tudi letos odločili zgolj zaradi kvalitete prijavljenih.

Razporeditev po modulih:

- I. *Slovenske študije – tradicija in sodobnost: 6*
- II. *Spomin narodov v historični perspektivi: 2*
- III. *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura: 11*
- IV. *Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj: 2*

3. Založba ZRC

V letu 2005 je v okviru založniškega programa ZRC SAZU izšlo 48 naslovov knjižnih publikacij, in sicer

kot znanstvene monografije, zborniki znanstvenih razprav, slovarji in kritične izdaje virov. Izšlo je tudi 15 letnikov znanstvenih periodičnih publikacij, nekatere od teh v sozaložništvu in/ali soizdajateljstvu. Publikacije so izšle večinoma s finančno podporo Agencije za raziskovanje in razvoj RS, Ministrstva za kulturo RS, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Raziskovalnega sklada ZRC SAZU, Mestne občine Ljubljana in drugih zunanjih sofinancerjev. Publikacije so bile predstavljene na 37 novinarskih konferencah in javnih predstavitvah v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji.

4. Knjigarna Azil

Po dveh letih opozarjanja na dejstvo, da je Ljubljana v pritlični prodajalnici na Novem trgu 2 dobila najboljšo in najcenejšo knjigarno s strokovno literaturo s področja humanistike in družboslovja, se kažejo prvi trajni rezultati. Pridobili smo si zanesljiv krog kupcev, za naše usluge se zanima tudi vse več raziskovalnih in visokošolskih ustanov, za katere opravljamo večja naročila. Hitrost, ugodna cena in prijazen servis se nam počasi začenjajo obrestovati in upati je, da bo knjigarnica preživela oziroma da ji bomo lahko kmalu dodali še dodatne prostore, v katerih bodo naši kupci lahko še bolj brezskrbno brskali med ponujenimi naslovi več kot pedesetih domačih in tujih založb.

5. Novi prostori

V preteklem letu smo uspešno zaključili prenovo celotnega ostrešja stavbe na Novem trgu 4, kjer so ustrezne prostore končno dobile tri sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša in del Muzikološkega inštituta. Prenovili smo tudi del prostorov Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša v 1. nadstropju iste stavbe in del pritličja dvoriščne stavbe na Novem trgu 2, kjer bo varno spravljeno zemljepisno gradivo Geografskega inštituta Antona Melika, začeli pa smo tudi s pripravljalnimi deli na korenito prenovo pritličja hiše in atrija na Novem trgu 2. Skupno smo prenovili 923 m² prostorov oziroma s celovito prenovo ostrešja pridobili okoli 100 m² novih prostorov.

6. *Ibi semper est victoria, ubi concordia est*

Kot poseben uspeh kaže na koncu izpostaviti še *Pravilnik o vrednotenju raziskovalnega dela*, ki nam ga je kljub nekaterim začetnim razhajanjem uspelo uglasiti z vsemi področji humanističnega, družboslovnega in naravoslovnega raziskovanja in so ga na koncu v Znanstvenem svetu ZRC SAZU tudi enoglasno sprejeli. Na ta način je bil ZRC SAZU znova eden najbolj stvarnih in resnih sogovornikov Agencije za raziskovanje in razvoj RS (ARRS) v pripravi nacionalnega dokumenta te vrste. Še enkrat se je torej izkazalo, da smo samo skupaj lahko najmočnejši.

ANIMUS FACIT NOBILEM

In order to increase the level of appreciation over that of recent years, in 2005 we initiated an evaluation of the path taken by the Scientific Research Centre since its inception. After all, this year marks the 25th year since the Assembly of the Slovenian Academy of Sciences and Arts passed the resolution by which its departments were transformed into an independent network of research institutes. Here we note that from the initial 15 groups comprising 145 researchers and technicians we have grown to 17 institutes, an independent academic publishing house (ZRC Publishing) and a specialized bookstore (AZIL). We have also become cofounders of the university in Nova Gorica, with which we have cooperated in postgraduate education for two years now in four basic fields of the humanities (philosophy, anthropology, Slovene studies and history). Our particularly successful Research Station from the Ministry of Health and the Ministry of Science and Higher Education has also grown in Nova Gorica, while we also annexed the famous Rafut Villa, where we will be able to expand our existing postgraduate programme into an additional three areas. In short, we can already claim that we have also been fairly successful during the past year in all three segments of contemporary research in the humanities and natural sciences: basic research, higher education and the application of research results.

1. Research

Among the series of exceptional results of the past year we make special mention of the publication of the fourth and final book of the *Etymological Dictionary*, which was prepared by the colleagues of the Etymology section of the Fran Ramovš Institute of the Slovene Language; the publication of *Kočevarske folklore*, which we prepared in conjunction with the Association of Kočevje Germans; the chronicle of the Auersperg family (*Auerspergi: po sledeh mogočnega tura = The Auerspergs: Along the Trail of the Mighty Aurochs*) and a catalogue of the visual exhibition of the Almanach painted works (jointly with the National Gallery and the Department of Art History at the Faculty of Arts in Ljubljana). Among the exceptional results of the Institute of Archaeology we highlight the work of Marjeta Šašel Kos *Appian and Illyricum*, while the Institute of Musicology celebrated its 25th anniversary

with the *Spomeniki slovenske glasbe = Monuments of Slovene Music* and the publication of the first issue of its new journal *De musica disserenda*. Furthermore, the Institute of Slovene Literature and Literary Science published an anthology of discussions of academic publications in the electronic media. During the past year the karst researchers successfully completed our largest international project (*Aquadapt - Kras: voda in življenje v kamniti pokrajini / Karst: Water and Life in a Rocky Landscape*), within which researchers from six other institutes of the Scientific Research Centre also participated. Similarly in structure, although much different in content, the results from the *Nature 2000* programme in Slovenia by our colleagues at the Institute of Biology also stand out (*Metulji = Lepidoptera*). Also carrying a 2005 vintage are the revised edition of *Atlant*, the first Slovene atlas, a description of Croatian political relations in the Habsburg Monarchy, the newest and most precise relief map of Slovenia to date and the North American edition of the Alenka Zupančič philosophical discussion on *Ethics of the Real: Kant, Lacan*.

Like last year, deserving special attention this year as well are the infrastructural activities organized within seven logically circumscribed groups: *Collections and Publications, Thematic Cartography and Geographic Information System, Karst Research, Dictionary Compilation and Writing, Archaeological Documentation Systems, Cultural Heritage and Natural Heritage*.

2. Postgraduate education within the programmes of the Postgraduate Study of Karst and the School of Comparative Studies of Ideas and Cultures.

Two students have registered for the postgraduate study of karst, which is now in its fifth year, while 26 candidates have applied for the 15 available places at the School for the Comparative Study of Ideas and Cultures. After interviews with each we exceptionally accepted 21 students for registration. We decided to allow increased inscription this year only because of the quality of the candidates.

Distribution by modules:

- I. *Slovene Studies – Tradition and Modernity*: 6 students this year, 15 altogether
- II. *National Memory in Historical Perspective*: 2 this year, 5 altogether

- III. *Transformation of modern thought – philosophy, psychoanalysis, culture*: 11 this year, 13 altogether
- IV. *Anthropology of Health, Illness and Healing*: 2 this year, 9 altogether

3. ZRC Publishing

Forty-eight titles of book publications were issued within the publishing programme of the ZRC SAZU in 2005. These were in the form of academic monographs, academic conference proceedings, dictionaries and a critical edition of sources. Also released were 15 volumes of academic periodical publications (some in co-publication). Most of these publications received support from the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia, the Slovenian Academy of Sciences and Arts, the Research Fund of the ZRC SAZU, the Municipality of Ljubljana and other external co-financers. The publications were presented at 37 press conferences and public presentation in Ljubljana and elsewhere in Slovenia. The Web page of ZRC-Publishing was also upgraded with a catalogue of publications.

4. Bookstore Azil

After two years of attention to the fact that the space in the ground floor sales outlet at Novi trg 2 has acquired the best and cheapest bookstore of academic literature from the fields of the humanities and social sciences shows in the first durable results: We have acquired a loyal following of individual customers, while increasing numbers of research institutions and institutions of higher education have shown an interest in our services; and for these we have placed large orders. The speed, low price and friendly service is

slowly beginning to pay off for us, and we hope that the bookstore will thrive so that we can soon add additional spaces in which our customers will be able to comfortably browse through the available titles from more than 50 Slovene and foreign publishers.

5. New office spaces

During the past year we have successfully finished the refurbishing of the entire attic area of the building at Novi trg 4, where three sections of the Fran Ramovš Institute of the Slovene Language and part of the Institute of Musicology finally acquired appropriate work spaces. We also renovated part of the ground floor of the courtyard building at Novi trg 2, where the cartographical materials of the Anton Melik Geographical Institute will be stored safely; and began with preparatory work for the thorough renovation of the ground floor of the building and the atrium at Novi trg 2. On the basis of all of the finished renovations we acquired 100 m² new spaces altogether.

6. *Ibi semper est victoria, ubi concordia est*

Lastly, as a special success we highlight the *Rulebook for the Evaluation of Research Work*, which we managed to approve with all the fields of research in the humanities and the social and natural sciences, despite a few initial differences of opinion. In the end it was unanimously accepted by the Research Council of the ZRC SAZU. In this way the ZRC SAZU has once again proven one of the most solid and serious partners of the Slovenian Research Agency in preparing a national document of this type. Thus we have once again demonstrated that only together can we be the strongest.

Sestava: dr. Darko Dolinar (podpredsednik), dr. Matej Gabrovec, akad. dr. Andrej Kranjc (predsednik), dr. Marina Lukšič - Hacin, Zoran Mezeg, dr. Damjan Prelovšek, dr. Stojan Sorčan, akad. dr. Dragica Turnšek (od 22. 2.), Sinja Zemljič Golob, izr. članica SAZU prof. dr. Zinka Zorko, akad. dr. Mitja Zupančič.

Upravni odbor ZRC SAZU sprejema splošne akte ZRC SAZU oziroma daje soglasje k njim, obravnava in sprejema letne programe dela, poročila o delu, finančni načrt in zaključni račun ter imenuje direktorja ZRC SAZU. Delovanje upravnega odbora ureja Poslovnik o delu Upravnega odbora ZRC SAZU. Sestavlja ga enajst članov, med katerimi so štirje predstavniki ustanoviteljice SAZU, predstavnik ministrstva, pristojnega za raziskovalno dejavnost, predstavnik kolektiva zaposlenih v ZRC SAZU in pet odgovornih nosilcev raziskovalnih programov ali projektov na ZRC SAZU.

V letu 2005 je imel Upravni odbor pet sej, od tega tri redne seje in dve dopisni seji. Potrdil je poročilo o

finančnem poslovanju za leto 2004 s poročilom inventurne komisije in plan poslovanja za leto 2005. Sprejel je Pravilnik o postopkih oddaje naročil male vrednosti in dva poslovnika: Poslovnik o delu uredništva revije *Umetnostna kronika*, Poslovnik o delu organov revije *De musica disserenda*. Potrdil je spremembe in dopolnitve: Statuta ZRC SAZU, Poslovnika o izvolitvi Upravnega odbora ZRC SAZU, Poslovnika o delu Upravnega odbora ZRC SAZU, Poslovnika o izvolitvi in delu Znanstvenega sveta ZRC SAZU, Pravilnika o odnosih z javnostmi in informiranju medijev ZRC SAZU, Pravilnika o delovnih razmerjih, Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest na ZRC SAZU. V manjši meri se je ukvarjal tudi s kadrovske zadeve in dal soglasje k imenovanju vodje Založbe ZRC, vodje Infrastrukturne skupine ZRC SAZU, pomočnice direktorja za upravne zadeve ter predstojnikov Inštituta za arheologijo ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU ter Inštituta za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU.

KOLEGIJ

Kolegij je posvetovalno telo direktorja ZRC SAZU in ga sestavljajo predstojnice in predstojniki inštitutov ZRC SAZU, predstojnica Centra za predstavitevne dejavnosti, vodja Raziskovalne postaje Nova Gorica, vodja založniške dejavnosti, vodja računovodsko-

finančne službe, pomočnica direktorja za upravne zadeve in raziskovalec referent za mednarodno znanstveno sodelovanje. Sestali so se na enajstih rednih sejah in obravnavali tekočo problematiko raziskovalnega dela.

Sestava: dr. Metka Culiberg (podpredsednica), dr. Marjan Dolgan, akad. prof. dr. Matija Gogala, izr. prof. dr. Stanko Granda (predsednik), doc. dr. Metoda Kokole, akad. prof. dr. Jože Krašovec, akad. prof. dr. Ivan Kreft, prof. dr. Oto Luthar, izr. prof. dr. Majda Merše, prof. dr. Marijan Pavčnik, doc. dr. Marjan Ravbar, dr. Marjeta Šašel Kos, dr. Janja Žitnik.

Znanstveni svet ZRC SAZU oblikuje raziskovalni program in obravnava druge strokovne zadeve ZRC SAZU. Šteje 13 članov, od tega jih 8 izvolijo raziskovalci ZRC SAZU, 4 imenuje predsedstvo SAZU, direktor ZRC SAZU pa je član po položaju.

V letu 2005 je imel Znanstveni svet ZRC SAZU 5 sej, od tega 1 izredno. Na sejah je obravnaval direktorjevo poročilo za leto 2004, osrednje cilje in usmeritve v letu 2005. Podprl je preimenovanje Inštituta za kulturno zgodovino in sprejel dokument Vrednotenje raziskovalne uspešnosti v humanistiki. Dajal je soglasja k imenovanju predstojnikov, opravljal izvolitve v raziskovalne nazive, sklepal o predlogih za nagrajence, imenoval sodelavce s posebnimi pooblastili in člane znanstvenih svetov inštitutov.

Znanstveni svet ZRC SAZU je bil gostitelj slovesnosti ob obletnici ustanovitve ZRC SAZU, na kateri je predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU izkazal priznanje novim magistratom in doktorjem, ki so zaposleni na ZRC SAZU.

V LETU 2005 SO DOKTORIRALI

1. **mag. Janez Mulec**, Inštitut za raziskovanje krasa
25. 4. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
2. **mag. Apolonija Gantar**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
3. 5. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
3. **mag. Damir Josipovič**, Geografski inštitut Antona Melika
11. 7. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
4. **Barbara Ivančič Kutin**, Inštitut za slovensko narodopisje
20. 9. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
5. **mag. Nataša Jakop**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
27. 9. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

6. **mag. Tanja Petrovič**, Uprava ZRC SAZU
12. 10. na Fakulteti za podiplomski humanistični študij v Ljubljani
7. **mag. Igor Zelnik**, Biološki inštitut Jovana Hadžija
24. 10. na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani
8. **mag. Andrej Kveder**, Inštitut za medicinske vede
28. 10. na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani
9. **mag. Aleš Smrekar**, Geografski inštitut Antona Melika
9. 11. na Fakulteti za humanistične študije Koper
10. **mag. Blaž Komac**, Geografski inštitut Antona Melika
15. 11. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
11. **mag. Simona Klemenčič**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
25. 11. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

V LETU 2005 SO MAGISTRIRALI

1. **Benjamin Štular**, Inštitut za arheologijo
20. 4. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
2. **Helena Jazbec**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
29. 6. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
3. **Vesna Ličer**, Inštitut za slovensko narodopisje
20. 7. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
4. **Sanja Cukut**, Inštitut za medicinske vede
26. 8. na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani
5. **Matej Ažman**, Filozofski inštitut
12. 12. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani
6. **Maša Marty**, Glasbenonarodopisni inštitut
19. 12. na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

PERSONALNA SESTAVA

Znanstveni svetnik: red. prof. dr. Oto Luthar, direktor.

Znanstveni sodelavec: dr. Jeffrey David Turk.

Predstojnica Centra za predstavitvene dejavnosti: dr. Breda Čebulj Sajko, znanstvena svetnica.

Pomočnica direktorja za upravne zadeve: Tanja Valte (od 1. 7.).

Asistentka z doktoratom: dr. Tanja Petrovič.

Referentka za predstavljanje raziskovalnih rezultatov: Irena Naglič.

Vodja knjižarne: Ana Marija Ličina.

Strokovni sodelavec: Ciril Oberstar (od 1. 4.).

TAJNIŠTVO

Vodja tajništva: Alenka Koren.

Tajnica: Marija Maja Stipar.

RAČUNOVODSTVO

Vodja računovodstva: Ana Kejžar.

Strokovna sodelavka: Majda Bogdanovič.

Samostojna tehničarka: Tanja Pavčič.

KADROVSKA SLUŽBA

Vodja kadrovske službe: Vislava Lovše.

Strokovna sodelavka: Jelka Pekolj

Strokovna sodelavka: Tadeja Sušnik.

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

Strokovna sodelavka za gradnjo in nadzor: Duša Bosnić.

Samostojna tehnika: Marko Zaplatil, Aleksander Kuharič (tretjina delovnega časa).

Fotograf: Igor Lapajne.

Upravitelj: Marko Jevnikar.

Čistilke: Nasiha Brakič, Smilja Čukajne (do 28. 12.), Anica Luin, Barbara Marinkovič, Mirjana Marinkovič, Sinka Mohorič, Štefka Perpar, Katica Softić, Amra Šabotić, Alojzija Petek (od 1. 6.).

POSLOVNO POROČILO

Znanstvenoraziskovalni center SAZU se je v letu 2004 financiral s programi in projekti, ki jih je pridobil na razpisih Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, v letu 2005 pa je financiranje programov in projektov prevzela Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS. Za raziskave Naravne in kulturne dediščine nam Ministrstvo za finance del sredstev posreduje preko proračuna SAZU. Del sredstev pa nam je uspelo pridobiti od ostalih ministrstev na trgu.

Poslovni uspeh (v 000 sit)

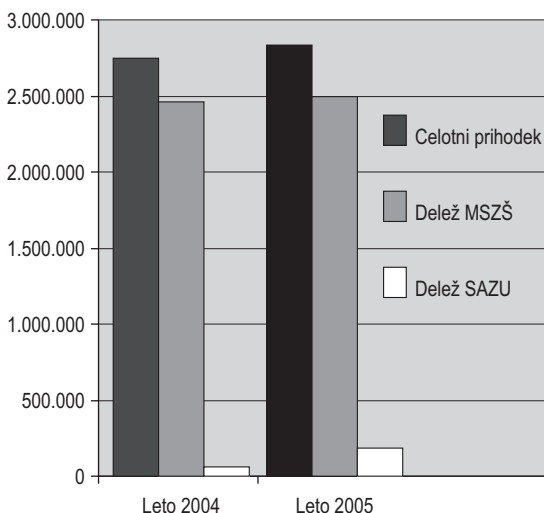
Skupaj stroški	2.844.282
Skupaj prihodki	2.850.810
Neporabljena sredstva	6.522

Prihodki (v 000 sit)

	Leto 2004	Leto 2005
Celotni prihodek	2.750.282	2.850.851
Delež MSZŠ oz. ARRS	2.464.748	2.498.851
Delež SAZU	57.717	181.130

Primerjava med letoma 2004 in 2005

KADROVSKA ANALIZA

dr. O. Luthar

A. M. Ličina

I. Naglič

C. Oberstar

dr. J. D. Turk

T. Valte

Struktura stroškov

Vrsta stroška	leto 2004	leto 2005	indeks 2005/2004
Plačila avtorskih honorarjev	146.739	122.266	83
Plačilo preko štud servisov	36.750	28.467	77
Amortizacija	112.363	104.266	93
Tiskarske in ost. storitve	111.472	98.851	89
Dnevnice za službena potovanja	18.832	15.741	84
Ostali stroški službenih potovanj	39.977	49.117	123
Poraba el. energ., ogrevanje	32.178	33.385	104
Stroški pošte, telefona	26.779	33.179	124
Stroški prevoza na delo, prehrane, regresa za letni dopust	126.902	125.673	99
Bruto plače	1.465.196	1.547.880	106
Prispevki	237.712	250.627	105
Davki na plače	107.549	114.307	106
Material	46.454	43.797	94
Ostali stroški, dod pok zav	236.288	276.732	117
Rezervacija stroškov	0	0	0,00
Stroški skupaj	2.745.191	2.844.288	104

TAJNIŠTVO

A. Koren

M. M. Stipar

RAČUNOVODSTVO

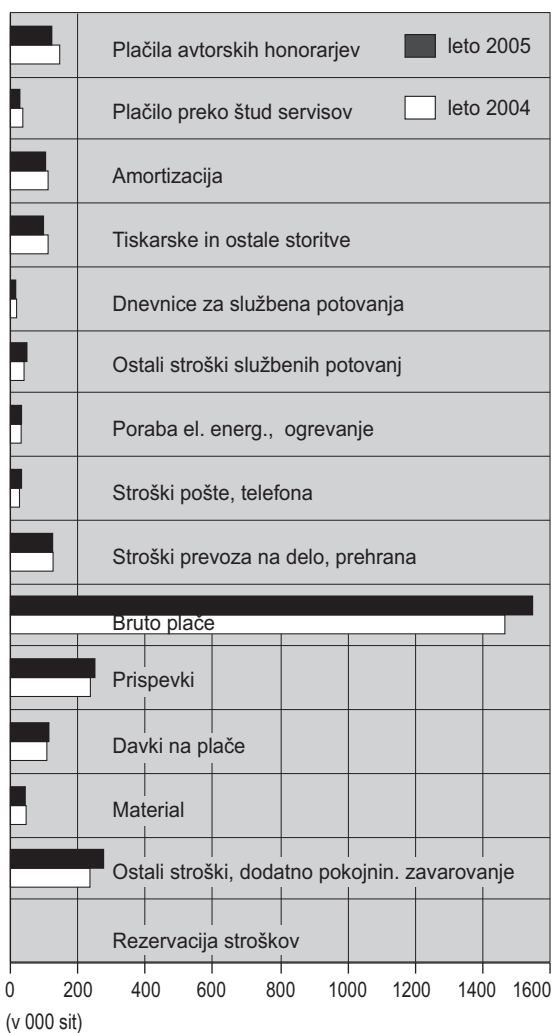
A. Kejžar

M. Bogdanovič

T. Pavčič

Na dan 31. 12. 2005 je bil na ZRC SAZU zaposlen 301 sodelavec. Med letom je odšlo 14 sodelavcev, od tega se jih je 6 upokojilo, 22 pa se jih je zaposlilo na novo.

Na ZRC SAZU je bilo leta 2005 skupaj zaposlenih 45 mladih raziskovalcev. V letu 2005 je bilo odobrenih 9 mest za mlade raziskovalce. V tem letu je magistriral en mladi raziskovalec, doktoriralo pa jih je devet. Magistriralo je tudi pet sodelavcev ZRC SAZU in doktorirala sta dva sodelavca ZRC SAZU.

Natančnejši prikaz zaposlenih na dan 31. 12. 2005 je prikazan v priloženi preglednici.

Sodelavci ZRC SAZU na dan 31. 12. 2005

Inštitut	Število zaposl. skupaj	Znanstveni svetnik	Višji znanst. sodelav.	Znanstveni sodelav.	Asistent z dr.	Asistent z mag.	Asistent	Raziskovalno-razvojni sodelavec	Strokovni sodelavec v humanistiki	Število ostalih delavcev	Od tega MR
Biološki inštitut J. H.	20	1	4	1	5	1	1	1		6	
Filozofski inštitut	16	4	2	2	1		7				6
Geografski inštitut A. M.	25	3	1	3		5	6	1	3	2	5
Glasbenonarodopisni inštitut	12	2		1		3	3			3	3
Inštitut za arheologijo	27	5	2	1	2		6		4	7	5
Inštitut za kulturno zgodovino	5	2		1	1				1		
Inštitut za medicinske vede	5			3		2					2
Inštitut za raziskovanje krasa	22	4	1	4	1		4		1	7	3
Inštitut za slovenski jezik F. R.	45	4	4	5	6	2	4		13	7	4
Inštitut za slovensko izseljenstvo	11	3	1	2	1	1	2			1	2
Inštitut za sloven. literaturo in literarne vede	10	2	1	1		1	1		3	1	1
Inštitut za slovensko narodopisje	18	1	5	1	1	1	4			5	4
Muzikološki inštitut	8	1	1		1	1	1		2	1	2
Paleontološki inštitut I. R.	10		1	3	2		1	1		2	1
Umetnostnozgodovinski inštitut F. S.	7	3		2			1		1		1
Zgodovinski inštitut M. K.	12	4	1	4		1	1			1	2
Inštitut za antropološke in prostorske študije	13	1	3	1	2	1	3			2	4
Založba ZRC	7								2	5	
Uprava	28	2		1	1					24	
S k u p a j	301	42	27	36	24	19	45	2	30	74	45

KADROVSKA SLUŽBA

V. Lovše

J. Pekoļj

T. Sušnik

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

D. Bosnić

I. Lapajne

M. Zaplatil

**KOLEDAR PRIREDITEV ZA ZUNANJE
JAVNOSTI V LETU 2005**
JANUAR

13. Predstavitev knjige: Marija Stanonik, *Slovstvena folkloristika med jezikoslovjem in literarno vedo*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC).
18. Predstavitev knjige: Martin Berishaj, *Skrita moč bese. Ženske v imaginariju albanskega tradicionalizma*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC).
25. Tiskovna konferenca ob predstavitvi novih publikacij: Jerica Snoj, *Tipologija slovarske večpomenskosti slovenskih samostalnikov*; France Novak, *Samostalniška večpomenskost v jeziku slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja*; Helena Dobrovoljc, *Pravopisje na Slovenskem*; Marjeta Humar (ur.), *Terminologija v času globalizacije*; Janez Keber (ur.), *Jezikoslovni zapiski 10/1 in 2 (2004)*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Založba ZRC in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU).
26. Predstavitev knjige: Wilhelm Tschinkel, *Kočevarska folklor v šegah, navadah, pravljicah, povedkah, legendah in drugih folklornih izročilih / Gottscheer Volkstum in Sitte, Brauch, Märchen, Sagen, Legenden und anderen volkstümlichen Überlieferungen* (ur. Pavel A. Florjančič in Marija Stanonik), Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Založba ZRC, Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU in Društvo Kočevarjev staroselcev).

M. Jevnikar

N. Brakić

S. Čukajne

A. Luin

B. Marinković

M. Marinković

FEBRUAR

1. Predstavitev knjige iz zbirke Migracije: Marie Pislar Fernandez, *Slovinci v železni Loreni (1919–1939) skozi družinske pripovedi / Slovēns en Lorraine du fer (1919–1939) à travers des récits de familles*, in 20. številke revije *Dve domovini/Two Homelands*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC in Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU).
3. Predstavitev knjige iz zbirke Opera Instituti Archaeologici Sloveniae: Ivan Turk (ur.), *Viktorjev spodmol in/and Mala Triglavca. Prispevki k poznavanju mezolitskega obdobja v Sloveniji / Contributions to Understanding the Mesolithic Period in Slovenia*, in 55. letnika revije *Arheološki vestnik*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC in Inštitut za arheologijo ZRC SAZU).
16. Predstavitev knjige iz zbirke Agora: Niklas Holzberg, *Antični roman*, in VI. letnika revije *Keria. Studia Latina et Graeca* (št. 1 in 2), Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC in Društvo za antične in humanistične študije Slovenije).
25. Predstavitev zbornika: Nataša Cigoj Krstulović, Tomaž Faganel, Metoda Kokole (ur.), *Muzikološke razprave in memoriam Danilo Pokorn*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC in Muzikološki inštitut ZRC SAZU).

MAREC

9. Predstavitev knjig iz zbirke Philosophica: Peter Klepec, *Vznik subjekta*; Aristotel, *Kategorije*, in dveh mednarodnih tematskih številkih revije *Filozofski vestnik* (Založba ZRC in Filozofski inštitut ZRC SAZU).
11. GENERACIJE ZNANOSTI XI, podelitev nagrad za znanstvene dosežke na področju humanistike in družboslovja, Stara elektrarna v Ljubljani (ZRC SAZU).
22. Predstavitev knjige o fojbah avtorice Claudie Cernigoj, *Operazione foibe tra storia e mito*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (ZRC SAZU v sodelovanju s Klubom Tržačanov).

APRIL

7. Predstavitev knjige: Wilhelm Tschinkel, *Kočevarska folklor v šegah, navadah, pravljicah, povedkah, legendah in drugih folklornih izročilih / Gottscheer Volkstum in Sitte, Brauch, Märchen, Sagen, Legenden und anderen volkstümlichen Überlieferungen* (ur. Pavel A. Florjančič in Marija Stanonik), Pokrajinski muzej Kočevje (Založba ZRC, Društvo Kočevarjev staroselcev in Pokrajinski muzej Kočevje).
- 13.–15. »Ljudska pesem kot družbeni izziv«, mednarodni simpozij, Ljubljana (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU).
- 13.–16. »Migrants and education« – Challenge for European Schools Today, Third Annual conference of Comenius 3 Network, mednarodna konferenca, Ljubljana (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU).
- 18.–23. Prodajna razstava na knjižnem sejmu »Slovenski dnevi knjige«, Kongresni trg, Ljubljana (Založba ZRC).
21. Predavanje: prof. dr. Marijan Smolik, *Grafični listi Semeniške knjižnice v Ljubljani* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU).
22. Literarni večer: gostovanje avtorjev iz Valencije, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana (ZRC SAZU v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev).

MAJ

- 1.–7. »Politično nekorektni filmski festival«, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana (ZRC SAZU gosti društvo PI-FF).
4. Tiskovna konferenca ob predstavitvi zbirke Monumenta artis musicae Sloveniae: Janez Krstnik Dolar, *Balletti – Sonate* (2. dopolnjena izdaja), zvezek 25; Leopold Ferdinand Schwerdt, *Missa St. Floriani in D*, zvezek 43; Leopold Ferdinand Schwerdt, *Missa pro Resurrectione D.N.J.C. in Es.*, zvezek 45; Janez Krstnik Dolar, *Figaro. Cantate zum Geburts oder Namensfeste einer Mutter*, zvezek 47 (Muzikološki inštitut ZRC SAZU in SAZU), in simpozijskega zbornika: Ivan Klemenčič (ur.), *300 let/Years Academia Philharmonicorum Laba-*

ensium 1701–2001 (Založba ZRC in Muzikološki inštitut ZRC SAZU).

5. Predstavitev knjige iz zbirke Thesaurus memoriae: Miha Preinfalk, *Auerspergi. Po sledih mogočnega tura* (Založba ZRC in Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU).
10. Predavanje: Peter Skvarča, *Izjemne podnebno-ledeniške spremembe na Antarktiki*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, soorganizatorji: Ljubljansko geografsko društvo, SAZU in Zveza geografskih društev Slovenije).
13. Predavanje: dr. Jeff Bernard, *Droge v medijih* (Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU).
16. Predavanje: dr. Slavoj Žižek, *Psihoanaliza, teologija, etika: odprta vprašanja*, Mestni muzej, Ljubljana (Šola za primerjalni študij idej in kultur).
17. Predavanje: mag. Igor Weigl, *Ljubljanski baročni arhitekt Carlo Martinuzzi (o. 1673–1726)* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU).
18. Predstavitev knjige: Fran Viljem Lipič, *Osnovne značilnosti dipsobiostatike oziroma na podlagi zdravniškega opazovanja nastala politično-statistična predstavitev posledic zlorabe alkohola, ki se odražajo na prebivalstvu in življenjski dobi*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Založba ZRC in Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani).
- 19.–21. 3. sestanek izvedenske delovne skupine Organizacije združenih narodov za zemljepisna imena, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU).

JUNIJ

2. Predstavitev knjige iz zbirke Historia scientiae: Aristotel, *O nebu* (Založba ZRC).
11. »Znanost ne grize«, prireditev za študente in dijake: sejem knjig s področja družboslovja in humanistike, nagradna igra na temo znanosti, koncert, Klub goriških študentov, Nova Gorica (ZRC SAZU v sodelovanju s Klubom goriških študentov).
13. Tiskovna konferenca ob predstavitvi zbirke Monumenta artis musicae Sloveniae: Gabriello Puliti, *Baci ardenti (1609)*, *Armonici accenti (1621)*, zvezek 44; Gabriello Puliti, *Ghirlanda odorifera (1612)*, zvezek 46, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Muzikološki inštitut ZRC SAZU, Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji in Založba ZRC).
16. Predstavitev knjige: Marijan Dovič, *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana (Založba ZRC in Založba Goga).
20. Predstavitev knjige: Dušan Kos, *Vitez in grad. Vloga gradov v življenju plemstva na Kranjskem, slovenskem Štajerskem in slovenskem Koroškem do začetka 15. stoletja* (Založba ZRC).

22. Predstavitev knjig iz zbirke Geografija Slovenije: Damir Josipovič, *Dejavniki rodnostnega obnašanja v Sloveniji*; Irena Rejec Brancelj, Aleš Smrekar, Drago Kladnik (ur.), *Podtalnica Ljubljanskega polja*, in iz zbirke Carsologica: Franci Gabrovšek et al., *Processes of Speleogenesis: A Modeling Approach*; Tanja Pipan, *Epikarst – A promising habitat*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU).
23. Predstavitev knjig iz zbirke Migracije: Jure Gombač, *Esuli ali optanti? Zgodovinski primer v luči sodobne teorije*; Zvone Žigon, *Ljudje odprtih src. Slovenski misijonarji o sebi*, in revije *Dve domovini/Two Homelands*, št. 21 (Založba ZRC in Inštitut za slovenske izseljence ZRC SAZU).
23. Predstavitev knjige: Zvone Žigon, *Ljudje odprtih src. Slovenski misijonarji o sebi*, Knjižnica Bena Zupančiča, Postojna (Knjižnica Bena Zupančiča Postojna, Občina Postojna in Založba ZRC).
- 27.–30. 13. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«: *Kras v različnih kamninah*, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU).

JULIJ

2. Predstavitev knjige: Miha Preinfalk, *Auerspergi. Po sledih mogočnega tura*, Hudičev turn v Soteski, Dolenjske Toplice (TIC Dolenjske Toplice in Založba ZRC).
6. Predstavitev knjige: Zvone Žigon, *Ljudje odprtih src. Slovenski misijonarji o sebi*, Svetovni slovenski kongres, Ljubljana (Svetovni slovenski kongres in Založba ZRC).
8. »Znanost ne grize«, prireditev za študente in dijake: sejem knjig s področja družboslovja in humanistike, nagradna igra na temo znanosti, koncert, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana (ZRC SAZU).

SEPTEMBER

1. Informativni dan za podiplomski študij »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (ZRC SAZU).
2. Predstavitev knjige: Boris Golec, *Ormož v stoletjih mestne avtonomije (1331–1849). Posestna, demografska, gospodarska, socialna, etnična in jezikovna podoba mesta ob Dravi 1331–1849*, Ormoški grad (Občina Ormož in Založba ZRC).
9. »Zajuckaj in zapoj«, tradicionalni večer ljudske glasbe, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU).
15. »Knjige v gibanju«, knjižni boljši sejem, Atrij ZRC SAZU (Knjižarna Azil).
27. Tiskovna konferenca ob predstavitvi knjige iz zbirke Slovarji: *Geografski terminološki slovar* (uredili: Drago Kladnik, Franc Lovrenčak, Milan Orožen Adamič, leksikografska in jezikovna redakcija: Marjeta Humar, Borislava Košmrlj - Levračič), Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založ-

S. Mohorič

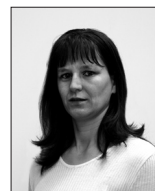
Š. Perpar

A. Petek

K. Softić

A. Šabotić

ba ZRC, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU).

28. Predstavitev faksimila in spremljajoče znanstvene monografije *Atlant* (uredniški odbor: Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Milan Orožen Adamič, Drago Perko, Mimi Urbanc), Zemljepisni muzej, Ljubljana (Založba ZRC in Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU).
- 29.–30. »Geografija in regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991«, 1. mednarodno posvetovanje geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU).
29. 9.–1. 10. »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur«, mednarodni kongres, Bovec (Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU).

OKTOBER

4. Predstavitev knjige iz zbirke Opera ethnologica Slovenica: Ingrid Slavec Gradišnik v sodelovanju s Heleno Ložar - Podlogar (ur.): *Pretrgane korenine. Sledi življenja in dela Rajka Ložarja* (Založba ZRC in Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU).
12. »Mini razstava z maksico in malimi presenečenji«, prireditev ob zaključku otroških delavnic na ZRC SAZU (Atrij ZRC SAZU).
19. Predstavitev knjige: Barbara Murovec, Matej Klemenčič, Mateja Breščak (ur.), *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem* ob odprtju razstave in mednarodnega znanstvenega simpozija, Narodna galerija, Ljubljana (Narodna galerija in Založba ZRC).
20. Predstavitev knjige: Tatjana Čelik et al., *Natura 2000 v Sloveniji – Metulji (Lepidoptera)*, Zemljepisni muzej, Ljubljana (Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU in Založba ZRC).
- 20.–22. Mednarodni simpozij »Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem / Almanach and the Painting in the Second Half of the 17th Century in Carniola«, Narodna galerija, Ljubljana (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).
25. Novinarska konferenca ob izidu prvega zvezka znanstvene serije *De musica disserenda* in predstavitev promocijskega CD-ja ob 25-letnici Muzikološkega inštituta (Muzikološki inštitut ZRC SAZU); razstava »Utrinki iz preteklih 25 let Muzikološkega inštituta«; »Dan odprtih vrat« s predstavitvijo inštitutskih publikacij ob avdio- in videoposnetkih iz arhiva Muzikološkega inštituta; koncert »Iz spomenikov slovenske glasbe ob 25-letnici delovanja Muzikološkega inštituta«, Stolna cerkev sv. Nikolaja, Ljubljana (Muzikološki inštitut ZRC SAZU).

NOVEMBER

9. Predstavitev knjige iz zbirke Slovarji: Meta Dobnikar, Edo Ferme, Marjeta Humar, Simona Jarc, Miha Jeršek, Drago Mlakar, Marko Šturm in Borut Razinger, *Gemološki terminološki slovar*, Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana (Slovensko gemološko društvo, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Založba ZRC).
22. Predstavitev knjige: France Bezljaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika*, četrta knjiga Š–Ž (avtorji gesel: France Bezljaj, Marko Snoj in Metka Furlan), dvorana SAZU, Ljubljana (SAZU, Etimološko-onomastična sekcija Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Založba ZRC).
23. Prireditev ob 24. obletnici ustanovitve ZRC SAZU, podelitev priznanj novim magistratom in doktorjem znanosti iz vrst ZRC SAZU, Prešernova dvorana, Novi trg 4, Ljubljana (ZRC SAZU).
24. Predstavitev knjige: Wilhelm Tschinkel, *Kočevarska folklor v šegah, navadah, pravljicah, povedkah, legendah in drugih folklornih izročilih / Gottscheer Volkstum in Sitte, Brauch, Märchen, Sagen, Legenden und anderen volkstümlichen Überlieferungen* (ur. Pavel A. Florjančič in Marija Stanonik), Svetovni slovenski kongres, Ljubljana (Svetovni slovenski kongres in Založba ZRC).

DECEMBER

1. Simpozij z naslovom »Dr. Šušteršič, znameniti državnik iz obdobja habsburške monarhije«, Prešernova dvorana, Novi trg 4, Ljubljana (ZRC SAZU v sodelovanju s Komisijo za zgodovino habsburške monarhije, Avstrijsko akademijo znanosti, Kulturnim forumom avstrijskega veleposlaništva in Slovenskim znanstvenim inštitutom na Dunaju).
9. Proslava ob 60. letnici dela Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, dvorana SAZU, Ljubljana (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU).
13. Predstavitev knjige: Ivanka Počkar, *Dve gasi, dva policaja, sto obrtnikov. Življenje mestnih rokodelcev in obrtnikov od sredine 19. stoletja do druge svetovne vojne na primeru Brežic*, Območna obrtna zbornica Brežice (Društvo za oživitev mesta Brežice, Območna obrtna zbornica Brežice in Založba ZRC).
15. Predstavitev knjige iz zbirke Agora: Matej Hriberšek, *Klasični jeziki v slovenskem šolstvu 1848–1945*, in VII. letnika revije *Keria. Studia Latina et Graeca* (št. 1 in 2), Slovenski šolski muzej, Ljubljana (Založba ZRC in Društvo za antične in humanistične študije Slovenije).
23. Predstavitev knjig iz zbirke Migracije: Dan Shiffman, *Korenine multikulturalizma. Delo Louisa Adamiča*; Maša Mikola, *Živeti med kulturami*.

Od avstralskih Slovencev do slovenskih Avstralcov, in revije *Dve domovini/Two Homelands*, št. 22 (Založba ZRC in Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU).

Vse prireditve, pri katerih kraj dogajanja ni naveden, so bile v Mali dvorani ZRC SAZU.

HISTORIČNI SEMINAR

KOORDINACIJSKI ODBOR

Predsednica: dr. Metoda Kokole.

Člani: dr. Maja Godina - Golija, dr. Vojislav Likar, dr. Marina Lukšič - Hacin, dr. Petra Svobjak, dr. Peter Weiss.

V letu 2005 je bilo v okviru Historičnega seminarja izvedenih dvajset samostojnih predavanj; nastopilo je štirinajst vabljenih gostov iz tujine in šest domačih predavateljev:

- **Ines Kvaternik Jenko**: *Droge kot element političnega razmerja* (13. 1.).
- **Maria Neudorfl**: *Masarykov koncept demokracije* (21. 1.).
- **Aleksej Kalc**: *Tržaška demografija in doseljevanje v 18. stoletju: problemi, viri in metodološki pristopi* (10. 2.).
- **Arnaldo Marccone**: *Palmira: karavansko mesto?* (22. 2.).
- **Giuseppe Gerbino**: »Rimanti in pace«: *temna stran Arkadije v glasbi Luce Marenzia in Claudia Monteverdija* (18. 3.).
- **Predrag Marković**: *Etnični stereotipi: splošen, lokalni ali premičen pojav? Primer Srbov in Albancev* (24. 3.).
- **Peter Rustja**: »Srce v hlačah« – *Tržaški in koroški prastrah do Slovencev v popularni kulturi* (7. 4.).
- **Iryna Josipivna Fedun**: *Tradicionalna glasba Ukrajine* (12. 4.).
- **Jessica Wiederhorn**: *Teoretična in metodološka vprašanja ustne zgodovine: na primeru Spielbergovega projekta fundacije Shoah* (21. 4.).
- **Alfred Kohler**: *Verska politika cesarja Karla V.* (12. 5.).
- **Valentina Bold**: *Škotska v pesmi* (17. 5.).
- **Pawel Gancarczyk**: *Petrus Wilhelmi de Grudenczy in srednjeevropska kultura v 15. stoletju* (23. 5.).
- **Michael John**: *Nacionalna ideja pri srednjeevropskih narodih* (24. 5.).
- **Paul Freedman**: *Podoba Azije in evropsko povpraševanje po začimbah v srednjem veku* (16. 6.).
- **Peter Jurgec**: *Optimalnostna teorija v jezikoslovju* (13. 10.).
- **Radina Vučetić**: *Podoba Slovencev v časopisu »Politika« pred razpadom SFRJ* (21. 10.).

- **Darij Zadnikar**: *Zapatisti in nova družbena gibanja v Latinski Ameriki* (22. 10.).
- **Ulf Brunnbauer**: *Udomačene ideologije in ideologizirane družbene prakse: razmišljanja o odnosu med partijsko državo in družbo* (17. 11.).
- **Niklas Holzberg**: *Uprizorjeno že pred Shakespearom: Hans Sachs in antični roman* (1. 12.).
- **Anton Cevc**: *Po sledeh omike in zgodovinskih virov do novih spoznanj o planšarstvu na Slovenskem* (15. 11.).

V letu 2005 je bil za izid pripravljen zbornik izbranih znanstvenih razprav z istoimenskega srečanja (oktober 2004) *Mediterranean Myths from Classical Antiquity to the Eighteenth Century / Mediteranski miti od antike do 18. stoletja* (ur. M. Kokole, B. Murovec, M. Šašel Kos, M. Talbot), Ljubljana, Založba ZRC, 2006. Potekale so tudi uredniške priprave za izdajo zbornika *Historični seminar 5*, ki bo predvidoma izšel leta 2006.

SUMMARY

In the year 2005 twenty individual lectures were organised by the Historical Seminar; six of them were from Slovenia and fourteen scholars were foreign visitors. The subjects ranged from a general to specific historical themes, subjects form the history of art, musicology, literature, classical linguistics, archaeology as well as ethnological and sociological discussions. In 2005 a volume of selected papers from the scientific conference (October 2004) were edited for the volume *Mediterranean Myths from Classical Antiquity to the Eighteenth Century / Mediteranski miti od antike do 18. stoletja* (edited by M. Kokole, B. Murovec, M. Šašel Kos, M. Talbot), Ljubljana, Založba ZRC, 2006. The first editorial steps were done also towards the volume 5 of the series *Historični seminar*, scheduled for 2006.

CENTER ZA PREDSTAVITVENE DEJAVNOSTI ZRC SAZU

Predstojnica: dr. Breda Čebulj Sajko, znanstvena svetnica.

Center za predstavitvene dejavnosti ZRC SAZU je od 1. 1. 2005 posebna enota ZRC SAZU, ki spremlja raziskovalno delo inštitutov z namenom njihove predstavitve širši javnosti, v sodelovanju z raziskovalci organizira poletne Raziskovalne igralnice za osnovnošolsko mladino, sodeluje pri oblikovanju poletnega programa atrija, pripravlja vsebino stalne razstave, ki bo realizirana po obnovi atrija, sodeluje pri obnovi atrija in spremljajočih prostorov, sodeluje pri internih

dr. B. Čebulj Sajko

projektih promocije znanosti (predstavitveni film ZRC SAZU, Generacije znanosti ipd.).

V letu 2005 je Center za predstavitvene dejavnosti v sodelovanju z Geografskim inštitutom Antona Melika, Paleontološkim inštitutom Ivana Rakovca, Inštitutom za raziskovanje krasa in Biološkim inštitutom Jovana Hadžija organiziral Raziskovalne igralnice, ki so potekale od 18. do 29. 7. Raziskovalne igralnice je obiskalo 32 otrok v starosti od 6 do 14 let. Otroke smo želeli s terenskim delom (center Ljubljane, Barje, Postojnska jama), poljudnimi predavanji, predvajanji filmov in z laboratorijskim delom uvesti v svet znanosti. Pripravili smo »Mini razstavo radovednic in radovednežev«, na kateri smo predstavili otroške izdelke z Raziskovalnih igralnic, preddverje Atrija ZRC SAZU, 12.–14. 10.

Na vabljenem predavanju na Poletni šoli muzeologije v Regijskem in študijskem središču v Celju smo javno predstavili vlogo in pomen dela Centra za predstavitvene dejavnosti ZRC SAZU, Celje, 22. 6.

ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

- Študijski obisk muzejev Moravske, Češka, 18.–20. 3.
- Udeležba na strokovnem posvetu »Muzeji na prostem – na stičišču novih poti«, Koper, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Restavratorski center, OE Celje, 12. 5.
- Udeležba na *Muzeoforumu*, Slovensko muzejsko društvo, Ljubljana, 30. 5. in 21. 11.
- Udeležba na Poletni šoli muzeologije, Regijsko in študijsko središče Celje, 20.–24. 6.
- Študijski obisk muzejev v Berlinu, Nemčija, 28. 6.–5. 7.
- Udeležba na svetovnem srečanju muzejev »The Best in Heritage«, Dubrovnik, Hrvaška, 22.–26. 9.
- Udeležba na zborovanju Slovenskega muzejskega društva, Portorož, 20.–22. 10.

RAZISKOVALNO DELO PREDSTOJNICE CENTRA ZA PREDSTAVITVENE DEJAVNOSTI

Breda Čebulj Sajko

RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

- Do 1. 10. je bila vodja CRP-projekta *Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih na Švedskem in v ZDA ter pri nekaterih povratnikih*, ki je potekal na Inštitutu za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU.
- Kontinuirano strokovno sodeluje s Historičnim arhivom za Slovence v Avstraliji (priključenim k ZRC SAZU aprila 2004).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- Je članica uredniškega odbora revije *Dve domovini/Two Homelands*; članica uredniškega odbora *Glasnika Slovenskega etnološkega društva*; članica International Committee of Museums; članica American Association for the Advancement of Slavic Studies; članica Slovenskega muzejskega društva; članica Strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine pri MK RS; ustanovna članica Historičnega arhiva za Slovence v Avstraliji – NSW ter predsednica Slovenskega etnološkega društva (od 4. 4.).

MENTORSTVO

- Je mentorica mladi raziskovalki na Inštitutu za slovensko izseljenstvo Kristini Toplak.

PODIPLOMSKA ŠOLA ZA PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR

Znanstveni svet: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, prof. dr. Hanno Hardt, doc. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Metoda Kokole, prof. dr. Oto Luthar (predsednik), izr. prof. dr. Rado Riha, izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Borut Telban.

Koordinatorica študijskega programa: dr. Tanja Petrovič.

Podiplomski študijski program »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« se od leta 2004 izvaja na ZRC SAZU v sodelovanju s Politehniko Nova Gorica. Študij poteka v štirih študijskih modulih: *Antropologija zdravja, boleznin in zdravljenj* (koordinator modula: izr. prof. dr. Borut Telban), *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura* (koordinator modula: izr. prof. dr. Rado Riha), *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* (koordinatorica modula: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič) ter *Spomin narodov v historični perspektivi* (koordinator modula: prof. dr. Oto Luthar).

V študijskem letu 2005/06 je bilo v program vpisanih 21 študentov. Pri izvajanju študijskega programa sodelujejo kot predavatelji številni tuji in domači raziskovalci, med njimi je tudi veliko sodelavcev inštitutov ZRC SAZU. V študijskem letu 2004/05 je na podiplomskem programu predavalo 14 predavateljev z inštitutov ZRC SAZU, 2 predavatelja z drugih slovenskih znanstvenih in izobraževalnih institucij ter 8 predavateljev iz tujine. Številni tuji raziskovalci so nastopali na predavanjih, ki jih je organiziral Historični seminar ZRC SAZU v sodelovanju s podiplomskim študijskim programom. Ob koncu študijskega leta je modul *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura* orga-

niziral niz javnih predavanj, na katerih so se predstavili vsi predavatelji modula (razen M. Gržinić-Mauhler, ki je bila v tem času angažirana na Dunaju).

RAZISKOVALNO DELO KOORDINATORICE ŠOLE ZA PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR

Tanja Petrović

DOKTORSKO DELO

- *Srbi v Beli krajini: jezikovna ideologija in proces zamenjave jezika*; ISH – Fakulteta za podiplomski humanistični študij, Ljubljana (mentor: prof. dr. Dubravko Škiljan), 12. 10.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- T. Petrović je članica uredniškega odbora časopisa *Liceum* (Kragujevac, Srbija); članica znanstvenih društev InASEA (The International Association for Southeast European Anthropology) in SEESA (South East European Studies Association).

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

- *The Serbo-Croatian Language and the Yugoslav Legacy: Roles, Uses, and Ideologies*. Predavanje na konferenci Unité et division de l'Europe: politiques linguistiques en Europe, Journée d'études organisée par le groupe IPAS »Traduction et exclusion: l'Europe, une communauté de traduction?«,

Columbia University, Institute for Scholars at Reid Hall, Pariz, Francija, 18. 2.

- *Language Ideologies in Contact: The Refugees from Croatia and Bosnia-Herzegovina in Serbia*. Predavanje na konferenci »Language Death and Language Birth on the Fringes of the 'Slavic World'«, Humboldt University, Berlin, Nemčija, 24.–26. 2.
- *Re-Patriarchalization of Public Discourse in Post-Communist Serbia: Social (Political) Facts, Media Images and Popular Narratives*. Predavanje skupaj z B. Žikić na Tenth Annual ASN World Convention Harriman Institute, Columbia University, New York, ZDA, 14.–16. 4.
- *The Territory of the Former Yugoslavia in the Mental Maps of Former Yugoslavs: Nostalgia for Space*. Predavanje na konferenci »Terytorializm i tozsamość«, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Varšava, Poljska, 28.–30. 11.
- *Odnos med jezikom in kulturo*. Vabljen predavanje na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 16. 3.
- *O slabljenju, zastarevanju in smrti jezika. Razmišljanja o jeziku. Jezik med tradicijo in novimi vplivi*. Vabljen predavanje na ciklu predavanj Društva Srbska skupnost, Ljubljana, 17. 11.
- *Balkan na jezičskoj slici sveta*. Vabljen predavanje na Fakulteti političnih znanosti, Beograd, Srbija in Črna gora, 24. 11.

dr. T. Petrović

ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

- T. Petrović je bila na krajšem raziskovalnem bivanju na kalifornijski Univerzi Berkeley, ZDA, avgust.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV UPRAVE, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

ČEBULJ-SAJKO, Breda. Mariza Ličan: sledi življenja izseljenke. *Dve domov*, 2005, št. 21, str. 143-162.

TURK, Jeffrey. The failure of economics and Slovenia's remarkable development. *Slov. stud.*, 2005, vol. 27, no. 1/2, graf. prikazi.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

PETROVIĆ, Tanja. Ethnolinguistic and sociolinguistic approaches to the study of language shift in South-Eastern Europe. V: MATTHEODAKIS, Marina

(ur.), PSALTOU-JOYCEY, Angeliki (ur.). *Selected papers on Theoretical and Applied Linguistics : from the 16th International Symposium April 11-13, 2003*. Thessaloniki: Department of Theoretical and Applied Linguistics, School of English, Aristotle University, 2005, str. [268]-278.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

PETROVIĆ, Tanja. Pravoslavne vasi v Beli Krajini in razmerje med identiteto in dediščino. V: HUDALES, Jože (ur.), VISOČNIK, Nataša (ur.). *Dediščina v rokah stroke*, (Zbirka Županičeva knjižnica, št. 14). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 2005, str. 75-81.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

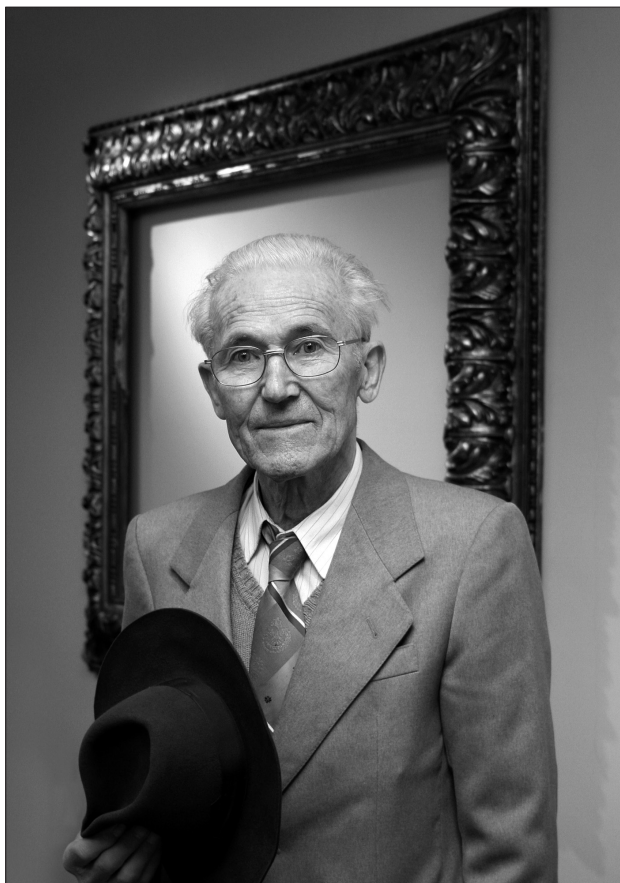
PETROVIĆ, Tanja. The Serbs of Bela Krajina between local and national identity. V: DETREZ, Raymond (ur.), PLAS, Pieter (ur.). *Developing cultural identity in the Balkans : convergence vs. divergence*, (Multiple Europes, no. 34). Brussels: P.I.E.-Peter Lang, cop. 2005, str. 59-86.

LUTHAR, Oto, PETROVIĆ, Tanja. Balkan u zapadnim turističkim vodičima : kreiranje identiteta kroz konstrukciju periferije. V: KOSTIĆ, Đorđe S. (ur.). *Sa bedekerom po Jugoistočnoj Evropi*, (Posebna izdanja, 86). Beograd: Balkanološki inštitut SANU: Narodni muzej, 2005, str. 177-193.

GENERACIJE ZNANOSTI XII

NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU

Prof. dr. Ivan Gams
Častni član ZRC SAZU za leto 2005

Akademik dr. Ivan Gams je bil rojen leta 1923 v Slovenji Gradcu. Na Prirodoslovno-matematični fakulteti v Ljubljani je diplomiral iz geografije, doktoriral in leta 1972 postal redni profesor za fizično geografijo. Leta 1978 je bil izvoljen za dopisnega, leta 1985 za rednega člana SAZU. Delal je na Geografskem inštitutu ZRC SAZU, Inštitutu za raziskovanje krasa ZRC SAZU, na Inštitutu za geografijo Univerze v Ljubljani, od leta 1966 dalje pa je poučeval na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Kot raziskovalec se je akademik dr. Ivan Gams ukvarjal s fizično geografijo, največ s krasom. Je najbolj znan ter upoštevan slovenski krasoslovec. Njegove raziskave ga uvrščajo med pionirje v krasoslovju. Objavil je izjemno število znanstvenih in strokovnih člankov, znanstvenih predavanj, gesel v enciklopedijah in leksikonih, kritik, ocen, poročil, predgovorov,

polemik, diskusij, poljudnih člankov, poglavij, knjig in učbenikov, tudi v najuglednejših tujih strokovnih revijah ter pri Založbi ZRC. Bil je tudi urednik revij *Acta carsologica* in *Geografski zbornik*. Sodeloval je na domačih in mednarodnih strokovnih združenjih ter srečanjih.

Bil je ocenjevalec, član komisij in mentor številnim geografom in krasoslovcem ter ves čas spremljal raziskovalno delo Geografskega inštituta Antona Melika in Inštituta za raziskovanje krasa kot član, predstojnik, predsednik znanstvenih svetov in nosilec inštitutskih projektov.

Akademik dr. Ivan Gams je raziskovalec, ki je dosegel vrhunske znanstvenoraziskovalne rezultate in s tem ter svojim drugim delovanjem bistveno prispeval k uveljavitvi ZRC SAZU oziroma njegovih inštitutov doma in po svetu.

Doc. dr. Alenka Zupančič
Dobitnica Zlatega znaka ZRC za leto 2005

Dosedanje znanstveno-raziskovalno delo dr. Alenke Zupančič, ki poteka na Filozofskem inštitutu ZRC SAZU, je mogoče razdeliti na tri tematske sklope.

Prvi sklop pokriva njeno raziskovanje Kantove (predvsem praktične) filozofije, v navezavi na Lacanovo teorijo etike. Njeno raziskovanje lahko razumemo tudi kot odgovor na vprašanje, kako misliti etiko, ki bi bila nekaj drugega kot orodje ideološkega moralizma sodobne politike. Drugi tematski sklop, ki mu je dr. Alenka Zupančič posvetila več let raziskovalnega dela, zadeva Nietzschejevo filozofijo. Tu so v ospredju nietzschejanske teme, kot so »smrt boga«, »asketski ideal« in »nihilizem«, ki so obravnavane z vidika naše aktualnosti in sodobnih filozofskih ter psihoanalitičnih konceptov. Tretji tematski sklop raziskovalnega dela dr. Alenke Zupančič pa sodi predvsem v zadnje obdobje in sega na področje filozofske obravnave vprašanja komedije in komičnega.

Znanstvenoraziskovalno delo dr. Alenke Zupančič je v veliki meri zaslužno za to, da se je Filozofski inštitut ZRC SAZU uveljavil v Sloveniji kot institucija samostojnega in ustvarjalnega filozofskega raziskovanja. Dr. Alenka Zupančič je tudi odločilno prispevala k temu, da se je slovenska filozofska misel na Slovenskem uveljavila kot močna in kakovostna humanistična znanstvena disciplina. Še posebej pa je treba opozoriti na to, da sodi dr. Alenka Zupančič med tiste vrhunske filozofinje in filozofe, ki jim je uspelo sodobno slovensko filozofsko misel vpisati v evropski in svetovni kulturni zemljevid. O tem priča dejstvo, da so osrednje knjige njenega raziskovalnega dela: *Etika realnega* (2000), *Nietzsche: filozofija dvojeva* (2001) in *Poetika. Druga knjiga* (2005) izšle v prevodih pri uglednih mednarodnih založbah v Angliji, ZDA, Nemčiji in Franciji, prevedene pa so bile tudi v japonski, korejski in turški jezik.

ZALOŽNIŠKI SVET

Dr. Helena Dobrovoljc, dr. Janez Dular, dr. Peter Klepec, dr. Franci Gabrovšek, dr. Naško Križnar, dr. Vojislav Likar, dr. Barbara Murovec, dr. Milan Orožen Adamič, dr. Petra Svobljak, prof. Milojka Žalik Huzjan, dr. Janja Žitnik.

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: dr. Vojislav Likar.
Likovno-grafična urednica in oblikovalka: Milojka Žalik Huzjan.
Redaktorica in tajnica: Tinka Selič.
Samostojni strokovni sodelavec: Iztok Sajko.
Samostojni tehnični sodelavec: Branko Vidmar.
Vodja prodaje: Anita Abram.
Tehnica: Milka Vrbec (do 31. 12.).
Tehnik: Gašper Gabrijelčič (od 1. 10.).

V okviru založniškega programa ZRC SAZU je v letu 2005 izšlo 48 naslovov knjižnih publikacij (od tega v sozaložništvu 4), 15 letnikov znanstvenih periodičnih publikacij (od tega 4 v sozaložništvu) ter 16 enot drobnih tiskov (katalogi, vodniki, brošure, vabila, poročila ipd.). Večina publikacij je izšla v Založbi ZRC, nekaj izdaj pa so pripravili inštituti samostojno.

Izhajati je začela novi revija *De musica disserenda*, ki jo izdaja Muzikološki inštitut ZRC SAZU.

Založniški program so finančno podprli Agencija za raziskovalno dejavnost RS, Ministrstvo za kulturo RS, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Raziskovalni sklad ZRC SAZU, Mestna občina Ljubljana in drugi zunanji sofinancerji.

Založba je samostojno in v sodelovanju z izdajatelji, soizdajatelji in sozaložniki organizirala 37 novinarskih konferenc in javnih predstavitev v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji. Svoje izdaje je predstavila tudi na štirih knjižnih sejmih oz. prodajnih razstavah. Vse publikacije so tekoče predstavljene tudi na internetnem katalogu knjižnih zbirk znanstvene in strokovne literature.

KNJIŽNE IZDAJE IN PERIODIKA

ZBIRKE

Slovarji

- Drago Kladnik, Franc Lovrenčak, Milan Orožen Adamič (ur.): *Geografski terminološki slovar*
- Meta Dobnikar, Edo Ferme, Marjeta Humar, Simona Jarc, Miha Jeršek, Drago Mlakar, Borut Razinger, Marko Šturm: *Gemološki terminološki slovar*

Linguistica et philologica

- Aleksandra Bizjak: *Pridiga kot žanr*
- Helena Dobrovoljc: *Slovenska teorija jezikovne naravnosti s slovenskim (obliko)skladenjskim gradivom*

Lingua Slovenica

- Tomaž Sajovic: *Jezik med umetnostjo in znanostjo (Slogovne razprave)*

Thesaurus memoriae / Series Dissertationes

- Miha Preinfalk: *Auerspergi. Po sledih mogočnega tura*

Studia litteraria

- Majda Stanovnik: *Slovenski literarni prevod 1550–2000*
- Matija Ogrin (ur.): *Znanstvene izdaje in elektronski medij*
- Vid Snaj: *Nova zaveza in slovenska literatura*

Opera Ethnologica Slovenica

- Ingrid Slavec Gradišnik v sodelovanju s Heleno Ložar - Podlogar (ur.): *Pretrgane korenine. Sledi življenja in dela Rajka Ložarja*
- Irene Portis-Winner: *Semiotika kmetstva v tranziciji* (uredil in spremno besedo napisal Jurij Fikfak)

Migracije

- Jure Gombač: *Esuli ali optanti? Zgodovinski primer v luči sodobne teorije*
- Zvone Žigon: *Ljudje odprtih src. Slovenski misijonarji o sebi*
- Dan Shiffman: *Korenine multikulturalizma. Delo Louisa Adamiča* (prevedla Cirila Toplak)
- Maša Mikola: *Živeti med kulturami. Od avstralskih Slovencev do slovenskih Avstralcev*

Philosophica / Series Classica

- Immanuel Kant: *Utemeljitev metafizike nravi* (prevod in uvodna študija Rado Riha)

Philosophica / Series Moderna

- Jacques Rancière: *Nerazumevanje. Politika in filozofija* (prevod in spremna študija Jelica Šumič-Riha)
- Jean-Claude Milner: *Jasno delo. Lacan, znanost,*

dr. V. Likar

A. Abram

G. Gabrijelčič

I. Sajko

T. Selič

B. Vidmar

M. Vrbec

M. Žalik Huzjan

filozofija (prevod Peter Klepec in Ana Žerjav, spremna beseda Jelica Šumič-Riha)

Philosophica / Prizma

- Giorgio Agamben: *Kar ostaja od Auschwitza. Arhiv in priča (Homo sacer III)* (prevod Mojca Mihelič, spremna beseda Jelica Šumič-Riha)

Geografija Slovenije

- Franci Petek: *Spremembe rabe tal v slovenskem alpskem svetu*
- Irena Rejec Brancelj, Aleš Smrekar, Drago Kladnik (ur.): *Podtalnica Ljubljanskega polja*

Carsologica

- Wolfgang Dreybrodt, Franci Gabrovšek, Douchko Romanov: *Processes of Speleogenesis: A Modeling Approach*
- Tanja Pipan: *Epikarst – a Promising Habitat. Copepod Fauna, its diversity and ecology: a case study from Slovenia (Europe)*

Agora

- Matej Hriberšek: *Klasični jeziki v slovenskem šolstvu 1848–1945*

Vodniki Ljubljanskega geografskega društva

- Katja Vintar Mally: *Maroko*
- Drago Kladnik (ur.): *Slovenija II. Ekскурzije Ljubljanskega geografskega društva*

Monumenta artis musicae Sloveniae

- Leopold Ferdinand Schwerdt: *Missä pastorale, op. 93* (transkribiral in revidiral Zoran Krstulović)
- Gabriello Puliti: *Il secondo libro delle messe (1624)* (transkribiral in revidiral Ennio Stipčević)

SAMOSTOJNE IZDAJE

- Darja Mihelič (ur.): *Ad fontes. Otorepčev zbornik*
- Barbara Murovec, Matej Klemenčič, Mateja Breščak (ur.): *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem*
- Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Milan Orožen Adamič, Drago Perko, Mimi Urbanc (ur.): *Atlant*
- Matjaž Bizjak (ur.): *Blaznikov zbornik / Festschrift für Pavle Blaznik*
- Marija Makarovič: *Črmošnjiško-Poljanska dolina in njeni ljudje. Kočevarji staroselci in Slovenci – iz preteklosti v sedanost*
- Neva Makuc, Jakob Marušič (ur.): *Domoznanske publikacije o Primorski. Gradivo za bibliografijo (do konca leta 2004)*
- Ivanka Počkar: *Dve gasi, dva policaja, sto obrtnikov. Življenje mestnih rokodelcev in obrtnikov od sredine 19. stoletja do druge svetovne vojne na primeru Brežic*
- France Bezljaj: *Etimološki slovar slovenskega jezika. IV. knjiga Š–Ž* (avtorji gesel: France Bezljaj, Marko Snoj in Metka Furlan)
- Marijan Dović (ur.): *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo*
- Andrej Šmuc: *Jurassic and Cretaceous Stratigraphy*

and Sedimentary Evolution of the Julian Alps, NW Slovenia

- Tatjana Bajuk Senčar: *Kultura turizma. Antropološki pogledi na razvoj Bohinja*
- Urška Rajgelj: *Mladostniške nosečnosti v Sloveniji*
- Boris M. Gombač: *Na drugi strani. Odbor staršev za varstvo in vrnitev slovenskih vojakov ob slovenski osamosvojitvi leta 1991*
- Tatjana Čelik, Rudi Verovnik, Stanoslav Gomboc, Mojmir Lasan: *Natura 2000 v Sloveniji – Metulji (Lepidoptera)*
- Boris Golec: *Ormož v stoletjih mestne avtonomije (1331–1849). Posestna, demografska, gospodarska, socialna, etnična in jezikovna podoba mesta ob Dravi 1331–1849*
- Fran Viljem Lipič: *Osnovne značilnosti dipsobiostatike oziroma na podlagi zdravniškega opazovanja nastala politično-statistična predstavitev posledic zlorabe alkohola, ki se odražajo na prebivalstvu in življenjski dobi* (prevedla Marjeta Kočevar, uredila Zvonka Zupanič Slavec)
- Jeff Bernard, Jurij Fikfak, Peter Grzybek (ur.): *Text & Reality / Text & Wirklichkeit*
- Dušan Kos: *Vitez in grad. Vloga gradov v življenju plemstva na Kranjskem, slovenskem Štajerskem in slovenskem Koroškem do začetka 15. stoletja*
- Andrej Mihevc (ur.): *Voda in življenje v kamniti pokrajini – Kras / Water and Life in a Rocky Landscape – Kras*
- Hanna Popowska-Taborska: *Zgodnja zgodovina Slovanov v luči njihovega jezika* (prevod Karmen Kenda-Jež)

PERIODIKA

- *Acta carsologica* 34, št. 1, 2 (sozaložnik: SAZU)
- *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* 45
- *Acta historiae artis Slovenica* 10
- *Arheološki vestnik* 56 (sozaložnik: SAZU)
- *De musica disserenda* 1, št. 1–2
- *Dve domovini / Two Homelands*, št. 21, 22
- *Filozofski vestnik* 26, št. 1, 2, 3
- *Hacquetia* 4, št. 1, 2
- *Jezikoslovni zapiski* 11, št. 1, 2
- *Keria. Studia Latina et Graeca* VII, št. 1, 2 (izdajatelj: Društvo za antične in humanistične študije Slovenije)
- *Pogled – The View. Acta Suicidologica Slovenica* III, št. 1–2 (sozdajatelj: Slovensko združenje za preprečevanje samomora)
- *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies* 5 (sozaložnik: University of Kansas, Lawrence, ZDA)
- *Studia mythologica Slavica* 8
- *Traditiones* 34, št. 1, 2 (sozaložnik: SAZU)
- *Umetnostna kronika*, št. 6, 7, 8, 9.

INŠTITUTI IN
RAZISKOVALNE ENOTE

ZNANSTVENI SVET

Znanstvena svetnica SAZU prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, akad. prof. dr. Kajetan Gantar, znanstvena svetnica izr. prof. dr. Majda Merše (namestnica predsednika), akad. prof. dr. Janez Orešnik (predsednik), višja znanstvena sodelavka izr. prof. dr. Vera Smole, znanstvena sodelavka doc. dr. Andreja Žele.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, znanstvena svetnica SAZU (d. d. r.).

Pomočnica predstojnice: dr. Helena Dobrovoljc, asistentka z doktoratom.

Samostojna strokovna delavka: Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap.

Leksikološka sekcija

Vodja: doc. dr. Andreja Žele, znanstvena sodelavka.

Asistentki z doktoratom: dr. Aleksandra Bizjak, dr. Apolonija Gantar (od 21. 9.).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Martin Ahlin, mag. Alenka Gložančev, Janez Keber, Polona Kostanjevec, Branka Lazar, Zvonka Praznik, mag. Jerica Snoj, Ivanka Šircelj - Žnidaršič.

Asistent: Peter Jurgec.

Strokovni delavki: Nevenka Jerman, Rožamarija Lučka Uršič.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Metka Furlan, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Marko Snoj.

Asistentka z magisterijem: dr. Simona Klemenčič.

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: mag. Silvo Torkar.

Strokovna sodelavka: mag. Helena Jazbec.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: izr. prof. dr. Majda Merše, znanstvena svetnica.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Francka Premk.

Znanstveni sodelavki: dr. Jožica Narat, dr. Andreja Legan Ravninar (od 6. 6.).

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: doc. dr. France Novak (zunanji sodelavec).

Asistent: Kozma Ahačič.

Strokovna delavka: Marjeta Kambič (zunanja sodelavka).

Dialektološka sekcija

Vodja: doc. dr. Jožica Škofic, višja znanstvena sodelavka (od 6. 6.).

Višja znanstvena sodelavca: izr. prof. dr. Vera Smole (d. d. r.), dr. Peter Weiss.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Vladimir Nartnik.

Asistentki z doktoratom: dr. Tjaša Jakop, dr. Karmen Kenda-Jež.

Asistentka z magisterijem: mag. Danila Zuljan Kumar.

Sekcija za terminološke slovarje

Vodja: Marjeta Humar, samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki.

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Ljudmila Bokal, Borislava Košmrlj - Levačič, Jakob Müller (zunanji sodelavec), Cvetana Tavzes.

Asistentki: Tanja Fajfar (od 1. 11.), Mojca Žagar.

Samostojna tehničarica: Marija Djurovič.

Višja tehničarica: Karmen Nemeč.

Laboratorij za korpus slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. Primož Jakopin, znanstveni sodelavec.

Asistentki z doktoratom: dr. Helena Dobrovoljc, dr. Nataša Jakop (od 13. 12.).

TEMELJNE RAZISKAVE

Leksikografske in leksikološke raziskave slovenskega jezika z uporabo digitalnih jezikovnih virov (L6-5405)

Vodja projekta: V. Cvetko Orešnik.

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju (P6-0038)

Vodja programa: V. Cvetko Orešnik.

Slovenska udeležba v mednarodni zbirki Biblia Slavica (J6-6248)

Vodja projekta: V. Nartnik.

Spletni seznam besed slovenskega jezika (V6-0123)

Vodja projekta: P. Jakopin.

dr. V. Cvetko Orešnik

A. Lap

A. Porenta

LEKSIKOLOŠKA SEKCIJA

dr. A. Žele

M. Ahlin

Naravna in kulturna dediščina

Vodja infrastrukturne skupine: H. Dobrovoljc.

Slovenska pravna terminologija in izdelava razlagalne in normativnega slovarja pravnega izrazja (L6-7011)

Vodja projekta: M. Furlan.

Delo v okviru projektov je teklo v posameznih sekcijah.

LEKSIKOLOŠKA SEKCIJA

Slovar novejšega besedja slovenskega knjižnega jezika (SNB; kot delovna medfaza k načrtovanemu enozvezkovniku slovenskega knjižnega jezika)

Vodja projekta: A. Žele.

Redaktorice: A. Bizjak, A. Gantar, A. Gložančev, P. Kostanjevec, I. Širčelj - Žnidaršič.

Naglaševanje: P. Jurgec.

Oblikoslovna označitev gesel: P. Jakopin, A. Bizjak.

Etimološke razlage: M. Snoj.

Strokovna delavka: N. Jerman.

Na podlagi celotnega zbirnika novejšega besedja (izdelanega iz klasične listkovne kartoteke kot izhodiščnega vira, iz korpusa *Nova beseda* kot primarnega referenčnega vira in iz drugih manjših listkovnih in digitaliziranih inštitutskih virov) in na podlagi širšega geslovnika (izdelanega v obdobju marec–december 2003) se je po črkah oblikoval ožji geslovník, ki bo predvidoma končan konec februarja 2006. Konceptualno izhodišče (objavljeno v JZ 9/1, 2003) in poskusno redigiranje črke B (460 gesel) so omogočili oblikovanje konkretnih redakcijskih načel. Nadaljevanje zbiranja, izbiranja in urejanja novejšega besedja oz. oblikovanje širših geslovníkov na podlagi celotnega razpoložljivega (še ne popisane in redakcijsko obdelanega) izpisane gradiva in oblikovanje končnega geslovníka za SNB sta izvajali A. Gložančev in P. Kostanjevec. I. Širčelj - Žnidaršič je na podlagi geslovníka sproti pregledovala, dopolnjevala in usklajevala redakcije črk A–D in izdelovala manjkajoče redakcije. N. Jerman je po navodilih vpisovala in alfabetalirala sprotne izpise novih besed s sobesedilom. Podobno je tudi za druge slovarske projekte pripravljen seznam 28.200 leksemov (upoštevan obseg A–Š; dokončno predvidoma okoli 32.000 leksemov), ki so s stališča SSKJ-ja povsem novi ali pa vključujejo posamezne nove pomene. V okviru geslovníka za SNB pa je do sedaj določenih 4952 leksemov (v črkah A–T). Dokončni obseg geslovníka naj bi bil ok. 6000 leksemov oz. samostojnih eno- in večbesednih gesel, kar ustreza obsegu tovrstnih slovarjev.

Težišče sedanjega in prihodnjega dela je na redakcijskem delu z vzporednim dopolnjevanjem do sedaj izdelanih redakcijskih načel. Sproti se bo dodeloval računalniški program za podporo slovarski redakciji. P.

Jurcec je za naglaševanje gesel pripravil dva elaborata (*Fonologija v Slovarju novejšega besedja s posebnim poudarkom na tonematiki*, *Predlog za izgovarjavo iztočnic v Slovarju novejšega besedja*, gl. arhiv Leksikološke sekcije).

Slovar sinonimov slovenskega jezika

Redaktorji: M. Ahlin, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj.

Slovar bo predvidoma obsegal 15.000 geselskih dominant in 35.000 kazalk. Redaktorji so dopolnjevali redakcijska načela – izdelovali so redakcije dominant in obdelovali njihove sopomenske povezave: redakcije glagolskih vidskih parov (M. Ahlin), redakcije samostalniških tvorjenk (B. Lazar), redakcija pridevnikov in tvorjenih imen na -ost (Z. Praznik), redakcija ženskih imen (J. Snoj). Izdelano je bilo 1100 dominantnih iztočnic (5530 skupaj s kazalčnimi iztočnicami).

Frazeološki slovar slovenskega jezika

Redaktor: J. Keber.

Predvideni obseg slovarja bo 12.000 samostojno razloženih frazemov, v celoti okrog 30.000 gesel in podgesel. Izdelanih je bilo 1100 izhodiščnih slovarskih sestavkov (vseh skupaj, vključno s kazalkami, pa 4420).

Vežljivostni slovar slovenskih glagolov

Redaktorica: A. Žele.

Obseg slovarja oz. geslovníka je 2345 glagolskih gesel, izbranih na podlagi predhodno oblikovanih glagolskih vežljivostnih pomenskih skupin. Izdelanih je bilo približno 450 izhodiščnih slovarskih sestavkov (vseh skupaj, vključno s kazalkami, je nekaj čez tisoč gesel).

Slovar stare knjižne prekmurščine

Redaktorica: M. Hajnšek-Holz (zunanja sodelavka).

Vnašalki gesel: L. Uršič, A. Lap.

Po prekinitvi se je marca nadaljeval računalniški vnos osnovne redakcije geselskih sestavkov črk G (drugi del), T, U, X, W, V, Z, Ž. Vnesenih je bilo 3615 iztočnic. Opravljene so bile prve korekture črk B, C, H, I, J, K, L in M. Datoteka s črkami A–G je bila prevedena iz vnašalne oblike 1996/7 v sedanjo vnašalno obliko (P. Jakopin).

Druga dela

Od 1. 11. do 15. 1. 2006 so M. Ahlin, A. Gložančev, P. Kostanjevec, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj in I. Širčelj - Žnidaršič sodelovali pri dveh korekturah *Slovensko-nemškega slovarja* M. Pleteršnika v digitalni obliki. B. Lazar je 29. 9. oddala magistrsko delo z naslovom *Ljudsko prozno izročilo Dobrepolja*.

ETIMOLOŠKO-ONOMASTIČNA SEKCIJA

Etimološki slovar slovenskega jezika

Za 4. knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika

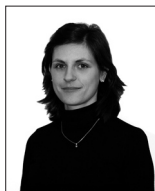
dr. A. Bizjak

dr. A. Gantar

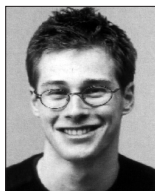
mag. A. Gložančev

dr. N. Jakop

N. Jerman

P. Jurgec

je bilo izdelanih še 26 slovarskih sestavkov. Opravljeni sta bili dve korekturi združenega besedila. Usklajevalo se je celoten slovarski del in izdelan je bil Dodatek k bibliografiji. Slovar je bil v sekciji oblikovan na stran in oddan v tisk. Delo je izšlo v novembru. Oblikoval se je koncept za peto knjigo slovarja (M. Furlan, M. Snoj).

Slovar jezika Janeza Svetokriškega

Nadaljevala se je druga korektura neimenskega besedja. Opravljena je bila tretja in četrta korektura celotnega besedila. Problematično imensko gradivo je bilo oddano v dopolnjevanje in presojo strokovnjaku za to področje, p. Angelu Kralju (M. Snoj).

Digitalizacija Pleteršnikovega slovarja

Opravljena sta bila računalniški vnos in ena korektura še zadnjih 720 strani Pleteršnikovega slovarja. Združena datoteka v obsegu 11,7 MB je bila konvertirana in opravljane so bile korekture pretežno sistemske narave. Digitalizirana so bila uvodna poglavja slovarja in zadnji razdelek. Opravljena je bila korektura tega vnosa. Začele so se priprave in pogovori za prenos slovarja na CD (Amebis) in za njegov tisk (Založba ZRC). Od novembra dalje so korekturo slovarja poleg sekcijjskih sodelavcev H. Jazbec (glavna izvajalka projekta), S. Klemenčič in S. Torkarja opravljali tudi drugi inštitutski sodelavci. Koordinacijo projekta in vnos korektur ter drugih popravkov v osnovno datoteko je opravljala M. Furlan.

Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies

Izšla je 5. številka revije (urednik M. Snoj, področna urednica M. Furlan). Oblikovanje je opravil M. Snoj. Izgotovljena so bila potrebna dela, da bodo prve štiri številke revije lahko objavljene tudi v elektronski obliki na strežniku Univerze v Kansasu (M. Snoj).

Druga dela

S. Torkar in M. Furlan sta pregledovala rokopis monografije P. Merkušja *Krajevno imenoslovje slovenskega Zahoda*. Opravljeni sta bili konverzija datoteke (M. Furlan) in korektura konverzije (H. Jazbec). S. Torkar in M. Furlan sta avtorju na 10 vzorčnih straneh predlagala stvarne in vsebinske popravke.

H. Jazbec in S. Klemenčič sta dopolnjevali zbirko *Dela slovenskih jezikoslovcev* (K. Štrekelj, A. Grad, L. Pintar, D. Čop).

S. Torkar je dopolnjeval in popravljajal besedilo magistrskega dela *Zgodovinska antroponimija vzhodne Tolminske*. V okviru dela za CRP *Slovensko-nemški jezikovni stiki v kulturnozgodovinskem okviru* je opravil nekatere terenske poizvedbe glede ledinskih in občnih imen, z onomastičnimi razlagami sodeloval pri krajevni monografiji o Košani, ki jo pripravlja dr. M. Dolgan, in oblikoval predlog teme za doktorsko disertacijo.

H. Jazbec se je udeležila 4 izobraževalnih tečajev, ki jih je v zvezi z iskanjem po elektronskih informacijskih virih organiziral NUK.

SEKCIJA ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA JEZIKA

Priprava Besedišča slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Vsi sodelavci so nadaljevali s pregledom gradiva, zbranega s popolnim izpisom protestantskih besedil, z urejanjem kartotek in računalniških izpisov ter s podatkovnim opremljanjem iztočnic iz sedmih protestantskih del (šestih Trubarjevih: *TA EVANGELI SVETIGA MATEVSHA*, 1555 (TE 1555), *TA DRVGI DEIL TIGA NOVIGA TESTAMENTA*, 1560 (TT 1560), *Ta Celi Pfallter Davidou*, 1566 (TPs 1566), *SVETIGA PAVLA LYSTVVI, HTIM EFESERIEM, FILIPERIEM, COLOSERIEM, TESSALONIHERIEM...* 1567 (TL 1567), *NOVIGA TESTAMENTA PVSLEDNI DEIL*, 1577 (TT 1577), *TA CELI NOVI TESTAMENT*, 1581–82 (TT 1581–82) in enega Dalmatinovega: *SALOMONOVE PRIPVVISTI*, 1580 (DPr 1580)). Iztočnicam so bili pripisani besednovrstni in drugi potrebni slovnični podatki, na podlagi gradiva so bili ločeni homonimi, posebni tipi iztočnic (glede na pravopisno problematiko, na citatno prevzetost) pa opremljeni še z dodatnimi pojasnili. Dodane so bile potrebne kazalke, ločeno pa so nastajali sezname vodilk. Podatkovno je bilo opremljenih pribl. 8.660 enot: 1685 iz TE 1555 (*lakota-žuh*; K. Ahačič); 66 iz TT 1560 (*fals-gospodariti*; F. Novak); 320 iz TPs 1566 (*vunkaje-žveplo*; A. Legan Ravnikar); 1910 iz TL 1567 (*A-S*; J. Narat); 2360 iz TT 1577 (*najsi-žveplo*; F. Premk); 1620 iz DPr 1580 (celotna abeceda; A. Legan Ravnikar), 699 iz TT 1581–82 (*a-globokota*; K. Ahačič). Pregled je zaobsegel pribl. 141.000 izpisov. Del izpisov iz TL 1561 je bil preverjen primerjalno z nanovo izdelanimi digitalnimi posnetki, narejenimi na osnovi nepoškodovanega izvoda, ki ga hrani Minoritski samostan sv. Petra in Pavla na Ptuj. Izpisani so bili tudi doslej nezajeti odlomki istega besedila (oboje J. Narat). Opravljen je bil ponovni pregled rešitev in slovničnih opredelitev iztočnic *krat-pisarski* iz DB 1584 (A. Legan Ravnikar, M. Merše, J. Narat in F. Novak). Pregled je vključeval tudi usklajevanje rešitev z dosedanjimi dogovori, urejanje kartoteke, pregledovanje neupoštevane gradiva itd. V računalnik so bili vneseni podatki, s katerimi so bile opremljene iztočnice iz TE 1555, TPs 1566 ter pribl. 100 iztočnic iz DB 1584. Večino vnosa je opravila M. Kambič. Opravljene so bile korekture vnosa za TPs 1566 in DB 1578 (A. Legan Ravnikar). Problematika, povezana s pripravo Besedišča, je bila obravnavana na sestankih sodelavcev sekcije. F. Novak je pripravil predloge za sistemski prikaz števnikov in predloge za prikaz zapisov predpon *u-* in *v-*. Predlogi so bili sprejeti kot obvezujoča delovna načela, s katerimi bo treba uskladiti že obdelana besedila. Uskladitve so bile že opravljene pri naslednjih besedilih: TPs 1566, DB 1578 in DPr 1580 (A. Legan Ravnikar) in TL 1561 ter zadnja četrtina DB 1584 (J. Narat). Večina popravkov je bila že vnesena v računalnik.

J. Keber

P. Kostanjevec

B. Lazar

Z. Praznik

mag. J. Snoj

I. Šircelj - Žnidaršič

S pomočjo računalniškega programa za podporo slovarski redakciji Hist2000 je bil izdelan združeni geslovnik šestih doslej obdelanih protestanskih biblijskih prevodov (TE 1555, TL 1561, TPs 1566, DJ 1575, DB 1578 in DB 1584), ki zajema vse vnesene podatke. Na podlagi tega je tekel usklajevalni in hkrati problematski pregled opravljenega dela (oboje M. Merše). Opravljen je bil do konca črke E. Skupno je bilo pregledanih pribl. 1800 iztočnic. Računalniško (in deloma v kartotekah) so bili opravljeni številni popravki usklajevalnega značaja. Na osnovi ugotovljenih pomanjkljivosti različnih tipov je bilo predlaganih tudi nekaj novih teoretičnih rešitev in metodoloških sprememb (M. Merše).

R. L. Uršič

Pripravljala dela za Slovar jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Nadaljevalo in končalo se je gradivsko ločevanje (pravopisno, sklonsko in številsko) različnih oblik samostalnika *bog*, opravljeno je bilo ločevanje spregatvenih oblik enakoizraznih glagolov *dejati*, steklo pa je ločevanje oblik glagolov *moči* in *morati* (M. Kambič). Urejanje je zaobseglo pribl. 30.000 pojavitev naštetih besed.

 ETIMOLOŠKO-
 ONOMASTIČNA
 SEKCIJA

dr. M. Furlan

Slovenska udeležba v mednarodni zbirki Biblia Slavica

V NUK-u je bilo izdelanih 2724 digitalnih posnetkov osmih (od skupno devetih) najstarejših slovenskih biblijskih prevodov, ki so bili izbrani za ponatis v mednarodni zbirki *Biblia Slavica*. Ker je eden osnovnih ciljev projekta prav izdaja kakovostnih reprodukcij neokrnjenih besedil, je bil izdelan podroben načrt za pridobivanje popolnih besedil (M. Merše). Slednji je predvidel izbor in skeniranje izvirmikov ter naročanje posnetkov v tujini. Z večkratnimi pregledi in korekturami posnetkov (M. Merše), so bile odpravljene vse opažene pomanjkljivosti. Posnetki so bili že posredovani založbi Verlag Ferdinand Schöningh GmbH, Paderborn.

mag. H. Jazbec

Druga dela

Vsi sodelavci sekcije so od začetka novembra dalje opravljali 1. in 2. korekture iztisa (iz gotice) transliteriranega, računalniškega prepisa Pleteršnikovega slovarja. Opravili so korekture 430 strani iz obeh delov slovarja.

K. Ahačič je pripravljala besedilo doktorske disertacije in pridobival nova gradiva zanjo. Vpisal se je v četrti letnik doktorskega študija.

dr. S. Klemenčič

DIALEKTOLOŠKA SEKCIJA

Slovenski lingvistični atlas – SLA

Delala je skupina za povezavo GIS in SlovarRed v dialektoloških projektih (predvsem SLA, OLA, ALE, narečni slovarji in podatkovna baza): J. Škofic (vodenje in usklajevanje, gradivo), P. Pehani (GIS), T. Podobnikar (satovnica karte za SLA), T. Seliškar (SlovarRed),

dr. M. Snoj

J. Fridl (geografske podlage) ter K. Kenda-Jež (tabele in pomoč pri pripravi računalniškega programa za podporo slovarski redakciji). Računalniški program za podporo slovarski redakciji SlovarRed je bil na prvi računalnik nameščen tik pred koncem leta. P. Pehani je na GIS-spletnih straneh ZRC SAZU poleg interaktivne karte SLA 0182 (*semenj*) avtorice J. Škofic objavil tudi testno interaktivno karto »SLA iskanje točk« z georeferenciranimi točkami iz nove mreže SLA. Pri ročnem preverjanju in popravljanju vnosa točk (geografske koordinate) so sodelovali J. Škofic, T. Jakop, P. Weiss in K. Kenda-Jež. P. Weiss je zasnoval in do preizkusne ravni razvil pisavo 05 SIMBola ter še naprej razvijal vnašalni sistem ZRCola.

Kartografirana in komentirana so bila: a) leksična vprašanja: skupna primerjalna karta SLA 244 (*ženin*)–SLA 245 (*nevesta*), SLA 613 (*zet*)–SLA 614 (*snaha*) in SLA 625 (*svat*) (že objavljeno; J. Škofic) ter SLA 303 *seno*, SLA 303a *suha trava* (splošni izraz), SLA 303b *trava prve košnje*, SLA 305 *mrva* (pomen), SLA 306 *trava druge košnje* in SLA 307 *trava tretje košnje* (kartografirane ročno, v tisku; V. Smole); b) glasoslovno-morfološka zbirna karta *refleksi *-o in spol samostalnikov srednjega spola na -o* (v tisku; V. Smole).

V wordovo tabelo je bilo po vprašalnici za SLA vneseno narečno gradivo za kraj Juršinci (SLA 378), dokument je skupaj s CD-jem natisnjen in vezan shranjen v arhivu DS (J. Škofic), in za Zatoľmin (SLA 072) (K. Kenda-Jež). Za natis v monografiji o Košani je oddan opis govora Dolnje Košane (SLA 148) na vseh jezikovnih ravneh (J. Škofic). Pregledano je listkovno gradivo za prvih 21 vprašanj načrtovanega 1. leksično-besedotvornega zvezka SLA *Človek* z namenom izbire vprašanj za začetek sistematičnega kartografiranja (V. Smole). Korpus posnetkov narečnih besedil krajevskih govorov iz mreže SLA je obogaten z dobro uro narečnih besedil iz Kranjske Gore (SLA 009), CD s posnetkom je v DS.

Slovenski lingvistični atlas – OLA

K. Kenda-Jež in V. Smole sta se udeležili rednega letnega delovnega zasedanja Mednarodne komisije za sestavo Slovenskega lingvističnega atlasa v Krakovu (14.–22. 9.).

Vneseno v računalnik in komentirano je bilo gradivo F(Sm) 1031 *porzdьнь(-jь)* za leksično-besedotvorni zvezek OLA, ki ga pripravljajo v Moskvi (V. Smole). Na delovnem sestanku z dr. M. Menac-Mihalčić (12.–13. 5.) je K. Kenda-Jež v računalnik vnesla reflekse **o* v novem zaprtem zlogu za poljska in ukrajinska narečja ter pregledala poljsko, češko, slovaško gradivo. Dopolnjeni so bili podatki za zvezke, ki so v pripravi v Skopju, Zagrebu in Sarajevu. Vnašalo se je gradivo za **u* za t. i. slovenski zvezek (P. Weiss). Dopolnjevala se je spletna stran ZRCola (P. Weiss).

Evropski lingvistični atlas – ALE

J. Škofic in V. Nartnik sta na rednem delovnem za-

sedanju uredniškega odbora ALE v Brnu (19.–23. 5.) predstavila svoji karti (ALE 340 in ALE 462) s komentarjem in legendo. J. Škofic je bila povabljena v skupino za digitalizacijo ALE, pregledala je slovensko gradivo v članku M. Šipkove in L. Čizmarove (ALE *jetra*) in jima poslala nekatera dopolnila in komentar k slovenskemu gradivu. Od dr. Gerharda Neweklovskega z Dunaja je 15. 2. pridobila izgubljeni zapis narečnega gradiva za slovensko točko ALE v Avstriji (Bilčovs).

Slovenska udeležba v mednarodni zbirki Biblia Slavica

V okviru projekta *Biblia Slavica* je P. Weiss zasnoval sestavo seznama lastnih imen v Dalmatinovem prevodu *Biblije* (1584).

Druga dela

Delo pri načrtovanih individualnih monografijah je potekalo po načrtih (J. Škofic, V. Smole, T. Jakop so nadaljevale z delom), K. Kenda-Jež je oddala prevod knjige Hanne Popowske-Taborske *Zgodnja zgodovina Slovanov v luči njihovega jezika* v tisk. P. Weiss je z dr. Herto Maurer-Lausegger sodeloval pri urejanju *Šašlovega rožanskega besednjaka* za natis. P. Weiss je poskeniral in v pdf-formatu (kar pomeni tudi s knjižnimi zaznamki) uredil tipkopis *Križnikovega rokopisnega gradiva za Baudouina de Courtenayja*, ki se hrani v St. Peterburgu, kopije pa na Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU, v pdf-formatu pa je uredil tudi poskenirani rokopis *Šašlovega Rožanskega besednjaka* (1957).

D. Zuljan Kumar, T. Jakop, V. Nartnik in P. Weiss so od 1. 11. do konca leta opravljali korekture za novo izdajo Pleteršnikovega slovarja za Etimološko-onomastično sekcijo.

D. Zuljan Kumar je 12. 9. oddala disertacijo *Govorjena briška narečna besedila z vidika besedilne skladnje* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

SEKCIJA ZA TERMINOLOŠKE SLOVARJE

Splošni tehniški slovar

Sodelavke: C. Tavzes, K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Andrej Paulin (vodja), prof. dr. Andrej Čadež, prof. dr. Peter Glavič, dr. Andrej Šmalc, Jože Unk, univ. dipl. inž., prof. dr. Florjan Vodopivec, mag. Anton Stušek, prof. dr. Jože Spanring, prof. dr. Sonja Malej Kveder, Božo Iglič, univ. dipl. inž., Leo Čelik, univ. dipl. inž., Peter Černigoj, univ. dipl. inž., Simon Atelšek, prof.

Komisija je na 28 sejah obravnavala 738 iztočnic z 851 razlagami ter 95 iztočnic kazalk, predvsem črk A in B (*blokovnica–borosilikatno steklo*), ter iztočnic, vsebinsko povezanih z njimi; popravljenih je bilo 1336 iztočnic z 2393 razlagami in 105 iztočnic kazalk. C. Tavzes je za seje pripravljala zapisnike in novo gradi-

vo. Vse iztočnice z razlagami in popravki je vnesla v računalniški program za podporo slovarski redakciji SlovarRed2.1. Člani komisije so nadaljevali pregled gradiva za novo izdajo *Jezikovnega priročnika za tehnike*. Dopolnila in popravki so bili vneseni v računalnik (A. Šmalc). Obravnavana so bila poglavja o pisanju strokovnih člankov, diplomskih, magistrskih ali doktorskih nalog, o pripravi predavanj ipd. Dokončano besedilo je bilo oddano v pregled (prebrale: L. Bokal, M. Žagar, M. Humar, B. Košmrlj - Levačič).

M. Djurovič je pregledala iztočnice črk C–Ž, jih onaglasila, vnesla ključne, razmerne izraze, označevalnike in zglede; usklajevala sinonimijo, prim. in glej; vnesla 1017 iztočnic, 1108 razlag in 164 razmernih izrazov, pregledala starejše datoteke (Steve in Eva) z vnesenimi v program SlovarRed2.1, pregledala 2376 slovarskih člankov in vpisala ter onaglasila manjkajoče iztočnice. Predlogo za izpis je programsko prilagodila za tisk slovarja. K. Nemeč je poskenirala 2. knjigo *Splošnega tehniškega slovarja* (725 strani) in uredila poskenirane iztočnice 1. knjige za prenos v program SlovarRed2.1. S. Atelšek je v program SlovarRed2.1 vnesel 85 iztočnic in 96 razlag, pregledoval in urejal opozorilna gnezda za črko A. M. Humar je kritično prebrala 106 strani (črka A) za izdajo 1. snopiča *Splošnega tehniškega slovarja* in predlagala nekatera slovaropisna dopolnila.

Slovar procesne tehnike

Sodelavka: C. Tavzes.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Peter Glavič (vodja), dr. Andrej Šmalc, mag. Anton Stušek, dr. Sonja Malej Kveder, Leo Čelik, univ. dipl. inž.

Komisija je na 28 sejah obravnavala 336 iztočnic s 480 razlagami in 903 angleškimi in nemškimi ustrezniciami ter 54 iztočnic kazalk, v glavnem črk A in B. C. Tavzes je vnašala nove slovarske članke v računalniški program za podporo slovarski redakciji SlovarRed 2.1 in popravke 436 iztočnic s 643 razlagami in 886 tujejezičnimi ustrezniciami ter 56 kazalk. Pregledano je bilo celotno gradivo črke A. C. Tavzes je pripravljala zapisnike sej in novo gradivo zanje.

Gledališki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Sodelavka: M. Žagar.

Tehnična sodelavka: K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: Viktor Molka, univ. dipl. inž., Janko Moder, prof., Slavka Lokar, prof., dr. Katja Podbevšek, dr. Barbara Michieli Sušec.

Komisija je imela 30 sej. Redakcija je potekala po tematskih sklopih (premiki, dogajanje, epizoda, filter, fronta, dvorana, kabina, maska, fokus, estetika, gledališki diskurz, gledališki jezik, loputa, dramski govor, pogrezalo, zgradba antičnih gledališč ipd.). Dokončno je bilo izdelanih 307 slovarskih člankov, 50 je pripravljenih za komisijsko obdelavo (skupno končanih 2135 slovarskih člankov). Večino gradiva je

mag. S. Torkar

SEKCIJA ZA
ZGODOVINO
SLOVENSKEGA
JEZIKA

dr. M. Merše

K. Ahačič

dr. A. Legan
Ravnikar

dr. J. Narat

dr. F. Premk

vnesla v Word M. Humar, v SlovarRed2.1 pa 183 slovarskih člankov. M. Humar je vodila tudi 6 sej s člani komisije in zunanji sodelavci za pripravo gradiva in pripravila osnutke slovarskih člankov.

M. Žagar je pregledala iztočnice z označevalnikoma v *didaskalijah* in *obvestilo* in jih primerjala z didaskalijami iz izbranih dram, dopolnila razlage in pripravila nekaj novih; izpisala je gledališko izrazje iz 3 številke revije *Maska*, nekaj člankov in 2 knjig, pregledala Knaurov *Veliki splošni leksikon* in izpisala gledališko izrazje, izdelala predloge slovarskih člankov, naredila seznam vseh iztočnic v slovarju, ki so brez razlage. Iz slovarja je zaradi poenotenja pojasnil izpisala lastna imena. M. Humar in M. Žagar sta iz geslovnika za črke M–Ž pripravili izbor terminov. M. Žagar je vnesla v program SlovarRed2.1 tujejezične ustreznice iz več gledaliških slovarjev, izpisala vse izraze, ki jih v slovarju še ni, in pripravila nekaj razlag v zvezi z antičnim gledališčem. M. Humar je pripravila nekaj slovarskih člankov po *Gledališkem besednjaku*. K. Nemeč je vnesla v računalniški program SlovarRed2.1 124 slovarskih člankov in 76 tujih ustreznice.

 DIALEKTOLO-
 ŠKA SEKCIJA

dr. J. Škofic

Biološki terminološki slovar – botanika

Vodja skupine: B. Košmrlj - Levačič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Franc Batič, dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, prof. dr. Andrej Martinčič, mag. Andrej Seliškar, akad. dr. Alojz Šercelj in mag. Boris Turk.

Komisija je imela 56 sej. Na 6 skupnih sejah so bili obravnavani mejni ekološko-fiziološki termini oz. že obdelani slovarski članki, pri čemer so se termini usklajevali na izrazni in pomenski ravni z upoštevanjem ekološkega in fiziološkega vidika. Nekateri termini so bili izločeni, zlasti zaradi preveč podrobnega zajemanja, nekateri pa dodani. Podkomisija za fiziologijo, histologijo in mikologijo je imela 23 sej, za ekologijo, biogeografijo, fitocenologijo in briologijo pa 21, na katerih so zredigirali briološke in manjkajoče termine, pregledali in uskladili že obdelane fitocenološke slovarske članke. Sledil je prvi usklajevalni pregled slovarskih člankov s področja ekologije, biogeografije in fitogeografije. Slovarske članke so ustrezno popravili, dodajali manjkajoče ekološke termine in razmerne izraze – na podlagi hierarhičnih shem so sistematično dodajali hierarhične razmerne izraze. Podkomisija za fiziologijo in ostala področja je nadaljevala z redakcijo terminov tematskih skupin *stres*, *simbioza* in *parazitizem*. Dopolnjevala je izbor temeljnih mikoloških terminov, jih slovarsko obdelala ter nadaljevala z redakcijo histoloških terminov. Člani obeh podkomisij so v slovar sproti vključevali tudi termine, uporabljene v razlagah, in jih zredigirali. Nazadnje so pregledali v računalniško bazo vnesene termine, izbrane iz strokovnih virov s podčrtovanjem. Upošteva načela za sprejem terminov, so precej izrazov izločili, za ohranjene pa pripravili razlage in tujejezične ustreznice oz. jih slovarsko ustrezno obdelali.

dr. T. Jakop

dr. K. Kenda - Jež

dr. V. Nartnik

B. Košmrlj - Levačič je vodila seje, vnašala podatke v računalniško bazo, pripravljala gradivo za seje, po tematskih sklopih pregledovala slovarske članke in jih po potrebi ustrezno popravljala, dopolnjevala, in sicer z vidika jezikovne ustreznosti iztočnične oblike, določitve prednostne iztočnice, morebitnih neupoštevanih terminov, uporabljenih v razlagah, ustreznosti, usklajenosti razlag, dodajanja razmernih izrazov in tujejezičnih ustreznice. Skupaj je bilo vnesenih 609 novih iztočnic, 1030 razlag, pri usklajevalnem pregledu pa je bilo obdelanih 2541 slovarskih člankov (v celoti 5185 slovarskih člankov).

Pravnozgodovinski terminološki slovar

Sodelavka: M. Žagar.

Tehnična sodelavka: K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Janez Kranjc, Jakob Müller, prof., doc. dr. Vladimir Simič, mag. Marko Kambič, dr. Katja Škrubej.

Skupina je imela na Pravni fakulteti 30 delovnih sestankov. Dela za slovar so se intenzivno nadaljevala. Zbrani termini so združeni v zbirki z 12.000 iztočnicami in razvrščeni v 20 velikih področnih skupin, od katerih je vsaka razdeljena na pojmovno tesno povezane podskupine. Zbirka Konkord, v kateri so pravnozgodovinski termini zajeti v besedilnem okolju, obsega 4,5 milijona znakov. Poskusno so napisane razlage pojmovne skupine huba (30 iztočnic).

Opravljeni so bila naslednja dela: izbira pravnozgodovinskih besedil za skeniranje, vnos bibliografskih podatkov v mapo bibliografije, mapo avtorjev, mapo virov in mapo značk, ureditev skenogramov, očiščenje in ureditev besednih registrov, nabor pravnozgodovinskih terminov v besedilu, zajem golih terminov v zbirko Sezreg, vnos očiščenih besedil v zbirko CIS, konkordiranje nabora terminov in uvrstitev konkordov v zbirko Konkord. Obdelovanih je bilo 113 besedil. Digitalne zbirke obsegajo: besedilna 75.404 KB, konkordančna 15.402 KB, iztočnična 4.308 KB, skupaj 95.114 KB. Konkordančni program je bil izpopolnjen tako, da je mogoče zajeti 10 vrstic besedila pred terminom in 10 za njim in vse označene termine več besedil hkrati konkordirati, pri čemer se pri vsakem konkordu izpiše podatek o besedilu, iz katerega je vzet.

K. Nemeč je za gradivno zbirko pravnozgodovinskega slovarja poskenirala odlomke iz 74 del ter poskenirala in uredila opombe 18 poskeniranih del za nadaljnjo obdelavo; iz gradiva je izločila latinske in nemške iztočnice, dodala manjkajoče besedne zveze in uredila vrstice pri datoteki Vilfan 1996reg; poskusno je pripravila deset člankov (očiščenje opomb in strani) za Novo besedo.

M. Žagar je za nadaljnjo obdelavo pripravila 19 besedil in register iz knjige D. Kosa: *Urbarji za Belo krajino in Žužemberk* (1991), iz 9 besedil pa izpisala pravnozgodovinske termine.

Umetnostnozgodovinski terminološki slovar

Sodelavka: C. Tavzes.

Zunanji sodelavci: Gregor Moder, prof. (vodja), mag. Maja Lozar Štamcar, prof. dr. Špelca Čopič, dr. Vesna Bučič, Hanka Štular, prof., Breda Ilich - Klančnik, prof., mag. Gojko Zupan.

Komisija je imela 28 sej, na katerih so člani pregledovali popravke do sedaj iztisnjenih 2000 slovarskih člankov ter obravnavali iztočnice s področja *sedežnega pohištva, zlatarskih tehnik in tehnik tapiserij*. C. Tavzes je v SlovarRed2.1 vnesla 104 nove iztočnice s 180 razlagami in 1650 tujejezičnimi ustreznici v šestih jezikih ter 36 iztočnicami kazalkami. Popravljenih je bilo 296 iztočnic, 610 razlag, 2095 ustreznici in 41 kazalk.

Geografski slovar

Sodelavke: M. Humar, B. Košmrlj - Levačič, K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: dr. Milan Orožen Adamič, dr. Franc Lovrenčak, mag. Drago Kladnik, Simon Atelšek, prof.

M. Humar je skupaj z B. Košmrlj - Levačič pripravila slovaropisni del uvoda in prebrala celotno besedilo slovarja, vpisala korekture in vnesla spremembe v SlovarRed2.1: 233 iztočnic, 249 kazalk, 1200 razlag ipd., vnesla je tudi del vsebinskih popravkov D. Kladnika ter popravke glav, ki jih je predlagal P. Jurgec. M. Humar in B. Košmrlj - Levačič sta prebrali tiskarske korekture in se udeleževali sej uredniškega odbora. B. Košmrlj - Levačič je sodelovala pri prvem korekturnem pregledu polovice besedila. V računalniško bazo je vnesla svoje korekturne popravke in del popravkov D. Kladnika. Skupaj z M. Humar in L. Bokal je ob drugem korekturnem pregledu prebrala tretjino za tisk pripravljene besedila. M. Djurovič je računalniško obdelala 8920 slovarskih člankov in vnesla ustrezne popravke. K. Nemeč je vnesla popravke črk T in U. Geografski terminološki slovar je bil končan in izdan.

Gemološki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Tehnična sodelavka: K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: dr. Meta Dobnikar, Edo Ferme, dr. Simona Jarc, dr. Miha Jeršek, Drago Mlakar, Borut Razinger, univ. dipl. inž., Marko Šturm.

Komisija je na 20 sejah pripravila slovarske članke naslednjih tematskih skupin: *sinteze, osi simetrije, dublete, triplete, razredi* ipd. Obdelanih je bilo 935 iztočnic in vnesenih v SlovarRed 2.1 (v celoti 2821 slovarskih člankov). Večji del prvega polletja so potekale korekture. Člani komisije (M. Jeršek, M. Dobnikar, M. Humar, S. Jarc, B. Razinger in M. Šturm) in sodelavci Sekcije za terminološke slovarje (C. Tavzes, M. Žagar) ter honorarni sodelavec S. Atelšek so besedilo slovarja večkrat prebrali. P. Jurgec je predlagal popravke za glave. M. Humar je vse popravke vnesla v SlovarRed2.1 in jih uskladila z drugimi slovarskimi članki,

v celoti prebrala 1. in 2. korekture že postavljenega besedila, usklajevala popravke zlasti z M. Jerškom, M. Dobnikarjevo, S. Jarčevo in M. Šturmom in vnesla korekture, napisala uvod, seznam krajšav, podnapise k slikam, seznam upoštevane literature ipd. S. Atelšek je oblikoval sheme slovarskih člankov.

K. Nemeč je vnesla in popravila v SlovarRed2.1 665 iztočnic in 530 tujih ustreznici, pregledala in popravila formule v Wordu (368 iztočnic), sinonimijo, kazalko in GL, pregledala podrejene iztočnice v razlagah, računalniško obdelala 2821 slovarskih člankov in pripravila za izpis angleške ustreznice za korekture, pomagala pri I. in II. tiskarskih korekturah, vnesla popravke I. in II. tiskarskih korektur v SlovarRed2.1.

M. Djurovič je primerjala angleške ustreznice z internetno datoteko *mindat*, vnesla popravke v SlovarRed2.1, primerjala skupne iztočnice v gemološkem in geološkem slovarju, brala korekture.

Čebelarški terminološki slovar

Vodja skupine: L. Bokal.

Zunanji sodelavci: Simon Atelšek, prof., Franc Grajzar, elektrotehnik, Janez Gregori, univ. dipl. biol., Janez Hočevar, univ. dipl. inž., doc. dr. Viktor Majdič, Janez Mihelič, univ. dipl. biol.

Komisija je imela 34 sej, na katerih so obdelali redakcije pojmovnih skupin *paša* (dodatne), *vrste čebelarjenja, čebelji rop, veliko skupino panjev, roj, pokrovec, pitalnik, rešetka, testo, plodišče, medišče, prezimovanje, krmljenje, vzreja matic, maticnik, maticnica, jajčnik, mišica, osemeniti, oko, črevo, pitanje, hlupilnik, petje* ipd. Redakcije je L. Bokal opremila s ključem *razlaga* in vnesla v SlovarRed2.1; pribl. 900 (vseh redakcij je 1408).

Čebelarstvo izrazje se je zbiralo tudi iz živega govora. V računalniškem programu za podporo slovarski redakciji SlovarRed2.1 je registriranih 4393 čebelarških terminov. L. Bokal je v strokovnem glasilu *Slovenski čebelar* objavila sestavek o motivu čebele v Kranjski čbelici in o pripravi čebelarškega terminološkega slovarja.

Smučarski terminološki slovar

Sodelavka: L. Bokal in zunanji sodelavci.

Delo je potekalo po e-pošti, telefonsko in individualno na strokovnih pogovorih. L. Bokal je termine opremila s ključi posameznih avtorjev in jih natisnila v obliki geslovnika (148 strani). V program SlovarRed2.1 je vnašala redakcije in termine, ki so jih predlagali posamezni smučarski strokovnjaki, skupaj 3738 terminov, s ključem *razlaga* in imenom avtorja razlage pa 421 slovarskih člankov. Dokončan je geslovník.

Na sestanku s smučarskimi strokovnjaki (7. 4.) je bila oblikovana zasnova slovarja. Iz baze smučarskega izrazja je L. Bokal za redakcijo izbrala pojmovne skupine *hodnik, zavijanje, drža, položaj, vijuganje, vezi, korak, smučina, sukanje, sneg, skakalnica* in izraze *korenom turn-* in *zalet-*. Po e-pošti je sodelavce seznanjala s posameznimi stopnjami nastajajočih redakcij in

dr. V. Smole

dr. P. Weiss

mag. D. Zuljan Kumar

SEKCIJA ZA
TERMINOLOŠKE
SLOVARJE

M. Humar

L. Bokal

jim pošiljala dokončane redakcije (*smučišče, smuk*), za katere so dodajali angleške in nemške ustreznice, ki jih je vnesla v program SlovarRed2.1. Najbolj so obdelana področja *smučarskih skokov* in *smuka* in del splošnega smučarskega izrazja (*smučišče*). V obravnavi je še približno 100 izrazov (*smuč, smučka, vrste smučanja, roka, noga*).

M. Djurović

Terminološki slovar urejanja prostora

Sodelavke: B. Košmrlj - Levačič (slovaropisni vodja), M. Humar, K. Nemec.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Anton Prosen (FGG – vodja), mag. Jelka Hudoklin (Acer), mag. Drago Kladnik (ZRC SAZU), dr. Drago Perko (ZRC SAZU), dr. Marko Peterlin (Ministrstvo za okolje in prostor) in dr. Tadej Žaucer (FGG).

B. Košmrlj - Levačič je pripravila načela za izdelavo terminološkega slovarja, navodila za redakcijo in poskusne redakcije terminov tematskega polja *okolje*. S sodelavci iz FGG, ZRC SAZU in podjetja Acer je pripravila geslovník, ki so ga pregledali člani MOPE in zunanji recenzenti. Dokončni dogovor je bil sprejet 27. 6., recenzija pa je bila končana 28. 8. Rok za začetek druge faze dela za slovar je bil s 1. 9. prestavljen na 10. 10., ko so sodelavci GIAM ZRC SAZU poslali sekciji svoj del slovarskega gradiva, celotno besedilo pa je bilo posredovano 2. 11. Gradivo je K. Nemec začela vnašati v računalniško bazo (2003 slovarskih člankov).

T. Fajfar

 B. Košmrlj -
Levačič

Veterinarski terminološki slovar

Sodelavka: C. Tavzes in zunanji sodelavci.

C. Tavzes je za zadnji snopič slovarja pregledala in z drugimi črkami usklajevala gradivo V, W, X, Y, Z in Ž ter začela ponovni pregled vnosa popravkov že pripravljenega gradiva za natis (črka T).

K. Nemec

Geološki slovar

Sodelavka: M. Djurović in zunanji sodelavci.

M. Djurović je vnesla 59 novih iztočnic, 282 razlag in 1138 popravkov. Obdelala in odtisnila je celotno gradivo (10.534 slovarskih člankov) za nadaljnji pregled. Junija je pregledala in vnesla 127 str. korektur.

C. Tavzes

Slovar evropske zakonodaje

Sodelavki: M. Humar, M. Djurović.

Zunanji sodelavci: skupina pravnikov s Pravne fakultete v Ljubljani, ki jo vodi prof. dr. Janez Kranjc, univ. dipl. prav.

M. Humar je pregledala, uredila in slovnično opremila celotno gradivo, ki ga je vnesla v SlovarRed2.1 M. Djurović (1081 iztočnic črke A, 1023 angleških ustrezníc in 1005 pojasnil iztočnic).

M. Žagar

Sodobni pravni slovar

Sodelavka: M. Humar.

Zunanji sodelavci: skupina pravnikov s Pravne fakultete v Ljubljani, ki jo vodi prof. dr. Janez Kranjc, univ. dipl. prav.

Pravni slovar je bil sprejet kot projekt ZRC SAZU in Pravne fakultete v Ljubljani. Določeni sta bili zasnova in zakoni, ki bodo ob *Pravnem terminološkem slovarju do 1991, gradivo* (1999) temelj korpusa za izdelavo slovarja. *Pravni terminološki slovar* je bil vključen v portal družbe IUS SOFTWARE.

Farmaceutski terminološki slovar

Sodelavka: M. Humar.

Zunanji sodelavci: doc. dr. Saša Baumgartner, mag. farm., izr. prof. dr. Mirjana Gašperlin, mag. farm., dr. Martina Cvelbar, mag. farm., spec., Barbara Razinger Mihovec, mag. farm., prof. dr. Jelka Šmid Korbar, mag. farm., mag. Simona Vučko Mole, mag. farm., spec., in dr. Petra Mohorko.

Slovar je skupni projekt Fakultete za farmacijo, Zavoda za farmacijo in za preizkušanje zdravil – Ljubljana, Agencije RS za zdravila in medicinske pripomočke, Slovenskega farmacevtskega društva, Lekarniške zbornice Slovenije in slovenskih farmacevtskih podjetij. M. Humar je izdelala koncept slovarja (razlagalni, normativni slovar z angleškimi ustreznici) in navodila za njegovo izdelavo. Prošnja za sofinanciranje slovarja je bila poslana na 66 naslovov farmacevtskih podjetij. Farmacevti so izdali pismo o nameri za izdelavo slovarja. M. Cvelbar in M. Humar sta sestavili osnutek pogodbe o sodelovanju navedenih ustanov pri izdelavi farmacevtskega slovarja.

Slovar elektronike, elektrotehnike in informatike (slov.-it. in it.-slov.)

Sodelavka: M. Humar.

Zunanja sodelavca: Carlo Mucci in Tomaž Seliškar. Gradivo za slovar je pripravil zamejski Slovenec C. Mucci v času študijskega bivanja v Ljubljani. Slovar bo izdala založba Mladika v Trstu. Gradivo je T. Seliškar prenesel v program SlovarRed2.1 (pribl. 11.200 iztočnic). M. Humar je začela jezikoslovno in slovaropisno obdelavo slovenskih iztočnic.

Slovenski standardi SIST/TC IDO

V aprilu se je oživilo delo odbora SIST/TC IDO Informatika in dokumentacija, v katerem sodeluje B. Košmrlj - Levačič. Pregledano je bilo dosedanje delo slovenskega odbora in stanje glede priprave posameznih standardov. Pripravljen je bil predlog, kateri standardi naj bi se prevedli, katere pa bi sprejeli s prevodom naslova. Do 20. 6. je potekala obravnava štirih v slovenščino prevedenih in lektoriranih standardov. B. Košmrlj - Levačič je skupaj z Marijo Fabjančič pripravila pripombe glede terminološke ustreznosti posameznih terminov v standardih oz. je dva standarda tudi lektorirala, saj je bil prevod jezikovno slab in neustrezen.

Druga dela

L. Bokal, M. Djurović, T. Fajfar, M. Humar, B. Košmrlj - Levačič, J. Müller, C. Tavzes in M. Žagar so sode-

lovale z Etimološko-onomastično sekcijo pri branju korektur za izdajo Pleteršnikovega slovarja v knjižni in elektronski obliki.

LABORATORIJ ZA KORPUS SLOVENSKEGA JEZIKA

Besedilni korpus Nova beseda

Sodelavec: P. Jakopin.

Zunanja sodelavka: Cvetka Bajec.

Najpomembnejša dosežka sta bila povečanje obsega korpusa in izboljšanje uporabniškega vmesnika. Junija je bila *Nova beseda* na spletu razširjena s 148 milijonov besed na 162 milijonov besed (P. Jakopin). Dodanih je bilo 173 besedil časopisa *DELO*, od septembra 2004 do marca 2005, 23 besedil iz *Virtualne slovenske knjigarne BESeDA*, (<http://www.omnibus.se/beseda>), ki jo je v Stockholmu pripravljala žal preminuli rojak Franko Luin, poleg tega pa še 30 besedil računalniške revije *Monitor*, letniki 2002, 2003 in prva polovica 2004. Besedila časopisa *DELO* so bila pregledana in prečiščena (C. Bajec in P. Jakopin), besedila iz revije *Monitor* pa pregledana in do konca prečiščena (P. Jakopin).

V prvi polovici leta je bil korpusni iskalnik dopoljen z možnostjo desnega krnjenja v vseh delih večbesednih zvez, npr. v izrazu *medicinsk* sest**, kar je zelo povečalo intenzivnost uporabe korpusa (P. Jakopin). Za Center za heterogeno procesiranje pri FERI Maribor je bil pripravljen *Seznam lem (s pripadajočimi besednimi vrstami in spolom pri samostalnikih) in besednih oblik (s pripadajočo vrsto pregibne oblike pri samostalnikih, glagolih in pridevniki)*, ki obsega 278.746 lem in 7.534.345 besednih oblik (P. Jakopin).

Spletni seznam besed slovenskega jezika

Sodelavec: P. Jakopin.

Zunanji sodelavki: Anita Marc (od januarja do marca), Mija Michelizza (od aprila do decembra).

Velik del aktivnosti Laboratorija je bil povezan z izvedbo projekta (nosilec P. Jakopin), ki je del CRP-a *Konkurenčnost Slovenije 2001–2006*, v okviru teme »Razvoj slovenskega jezika: oblikovanje in dostopnost jezikovnih virov« in s trajanjem od 1. 9. 2004 do 31. 8. 2006. Najprej sta bili za vključitev v skupni seznam projekta pripravljene zbirki gesel *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ, 93.154 iztočnic) in *Besedišča slovenskega jezika* (BSJ, 178.457 iztočnic). Obe zbirki sta bili pregledani, izločene so bile dvojnice, poleg tega pa so bili poenoteni oblikoslovni podatki. Zbirka besed iz SSKJ z izvlečki razlag gesel je bila še enkrat pregledana in usklajena glede dolžin razlag. Pri zbirki BSJ so bile za 46.180 besed najdene ustreznice oblikoslovnih izpeljank v korpusu *Nova beseda* in pripravljene skrajšani iskalni izrazi (vse P. Jakopin). Seznam je bil septembra objavljen na spletni strani <http://bos.zrc-sazu.si/besede.html>. Iz internetnih virov je bilo poleg tega pridobljenih

18.000 besednih lem na a-, b-, c-, č- in d-, ki so bile preverjene s pomočjo iskalnikov Najdi.si in Google ter opremljene s podatki o besedni vrsti, pogostnosti, s primerom in povezavo na izvirno spletno stran (M. Michelizza in A. Marc).

Pregledan je bil še seznam besednih oblik korpusa *Nova beseda* oz. kandidatov za besedne oblike iz tega seznama – znakovnih nizov, ki ne vsebujejo velikih črk, števk in posebnih znakov. Strojno so bile izločene polnopomenske besedne oblike, ki se jih da izpeljati iz SSKJ in BSJ, ali oblike, ki v teh slovarjih nastopajo kot leme, za ostale oblike iz seznama pa so bile strojno generirane leme in strojno identificirane besedne vrste, ki so bile nato do konca leta ročno pregledane (A–M: 29.000 lem; P. Jakopin, M. Michelizza in A. Marc).

Sodelovanje z drugimi sekcijami

Kot prejšnja leta je bilo pri reševanju različnih problemov veliko sodelovanja z Leksikološko sekcijo. Tako je bila npr. pri projektu *Slovar stare knjižne prekmurščine* datoteka A–G, napisana v vnašalni obliki iz let 1996 in 1997 (MS Word), s pomočjo makropostopkov urejevalnika Eva prenesena v sedanjo vnašalno obliko (sprememba strukture gesel, P. Jakopin).

Za Etimološko-onomastično sekcijo je bil pri projektu *Maks Pleteršnik: Slovensko-nemški slovar/transliterirana izdaja* izdelan vmesnik s preslikavo kod in oblik znakov z upoštevanjem diakritičnih znamenj, iz formata urejevalnika Eva v html-format (z znakovnim kodiranjem po standardu Unicode) za prenos podatkov v tiskarno (P. Jakopin).

Za Sekcijo za terminološke slovarje je bilo iz formata urejevalnika Word v korpusni format prenesenih 11 besedil v obsegu 1,2 mil. besed. Iz njih je bil na splet postavljen podkorpus *Terminološka beseda*, ki je dostopen prek spletne strani http://bos.zrc-sazu.si/st_beseda.html (P. Jakopin).

Druge dejavnosti

Koordiniranje sodelovanja z Založbo Rokus glede *Besednovrstno označene zbirke Nova beseda* in s Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru glede nabora besedišča *Seznam lem (s pripadajočimi besednimi vrstami in spolom pri samostalnikih) in besednih oblik (s pripadajočo vrsto pregibne oblike pri samostalnikih, glagolih in pridevniki)*. Koordiniranje objave *Pravnega terminološkega slovarja do 1991, gradivo* na spletnem portalu družbe IUS SOFTWARE in oblikovanje pogodbe. Z Založbo Rokus je bilo podpisano tudi pismo o nameri za nadgradnjo besedilnega korpusa *Nova beseda* z učbeniškiimi besedili (vse H. Dobrovoljc).

Mali pravopis

Sodelavki: H. Dobrovoljc, N. Jakop.

V prvi polovici leta se je nadaljevalo zbiranje gradiva za širši geslovník, in sicer na osnovi *Slovenskega pravopisa 2001 (2003)*, besedilnega korpusa *Nova*

LABORATORIJ
ZA KORPUS
SLOVENSKEGA
JEZIKA

dr. P. Jakopin

dr. H. Dobrovoljc

beseda, zbirke *Amebisov besedni zaklad*, prosto dostopnih spletnih virov oziroma seznamov besed. Tako je bil do konca maja narejen širši geslovnik. Po tem se je začela pripravljati vnosna maska za izdelavo gesel na osnovi koncepta slovarskega sestavka (*Zgradba slovarskega sestavka za Mali pravopis z opisom polj in njihove notranje razčlenjenosti*), ki je bila izdelana oktobra. Vzporedno je bil pripravljen preprostejši prikaz pravopisnih pravil, in sicer poglavij: *Nauk o pisnih znamenjih, Raba velikih in malih črk, Prevzete besede in besedne zveze*. Od oktobra so bile v poskusno masko (MP – Proto) vnesene poskusne redakcije različnih besednih vrst (B in C), na osnovi katerih bo maska ustrezno izpopolnjena. Ob poskusnih redakcijah in vzorcih za slovarske rešitve se pripravljajo tudi načela pravopisnega slovaropisja v specializiranem priročniku.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- K. Ahačič, M. Furlan, F. Novak, V. Smole, A. Žele so člani uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*.
- A. Bizjak koordinira delo na Šoli za slovenske študije Stanislava Škrabca, ki je del samostojnega visokošolskega zavoda Politehnika Nova Gorica. S študijskim letom 2005/2006 jo nadomešča A. Gantar. V prvi letnik se je vpisalo 39 študentov, predvsem iz severnoprimorske regije, tako da na Šoli za slovenske študije Stanislava Škrabca študira okoli 60 študentov. Temeljna prizadevanja in prioritete so bile usmerjene v predstavitev in promocijo študijskega programa slovenistike potencialni študentski populaciji (organizacija predstavitev, informativnih dnevoev, srednješolskih tekmovanj, srečanj s predstavniki izobraževalnih in drugih organizacij, ki so zanimive za zaposlovanje študentov slovenistike); v organizacijo simpozijev, seminarjev, okroglih miz in v predstavitev raziskovalnih projektov, ki so neposredno povezani z jezikoslovno, literarno in kulturnozgodovinsko problematiko večkulturnega in večnacionalnega okolja; v analizo študijskih potreb in zaposljivosti potencialne študentske populacije kot enega od izhodišč za prenovo študijskega programa po Bolonjski deklaraciji; v pridobitev možnosti sodelovanja z raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami v zamejstvu (Gorica, Videm). Posebna pozornost je v okviru celotne Politehnike v Novi Gorici namenjena tudi evalvaciji študijskih programov in študentske uspešnosti, zagotavljanju kakovostnega kadra ter iskanju možnosti za mednarodno izmenjavo študentov in strokovno usposabljanje v tujini. Ob tem na Politehniki v Novi Gorici pospešeno poteka tudi reorganizacija v 4. slovensko univerzo.
- L. Bokal je v sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje krasa, Inštitutom za arheologijo, Biološkim inštitutom Jovana Hadžija in Inštitutom za antropološke in prostorske študije lektorirala članke za mednarodni projekt AQUADAPT in z jezikovnim svetovanjem sodelovala s Kadrovsko službo Vlade RS, Oddelkom za živinorejo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Elektroinštitutom Milan Vidmar, Inštitutom za matematiko, fiziko in mehaniko, revijo *Delo – življenje*, glasilom tovarne Alpina Žiri in z upravo občine Dobrova - Polhov Gradec.
- V. Cvetko Orešnik je članica mednarodnih društev Indogermanische Gesellschaft in Wiener Sprachgesellschaft ter urednica zbirke *Linguistica et philologica*.
- H. Dobrovoljc je bila članica Komisije za vrednotenje raziskovalne uspešnosti v humanistiki ZRC SAZU in je članica Komisije za raziskovalno opremo ZRC SAZU in Založniškega sveta Založbe ZRC. Je urednica zbirke *Lingua Slovenica*. Urejala in koordinirala je elektronski poštni predal Slovenskega pravopisa (pravopis.isj@zrc-sazu.si). Opravljala je funkcijo vodje Infrastrukturalne skupine ZRC SAZU *Naravna in kulturna dediščina*, v okviru te vloge je sodelovala pri predstavljanju in povezovanju infrastrukturnih dejavnosti inštitutov ZRC SAZU, pripravila letno poročilo za leto 2004, načrt dela za leto 2005, vzorce prednostnih programov Infrastrukturalne dejavnosti ZRC SAZU za *European Strategy Forum on Research Infrastructures – Evropski strateški forum za raziskovalno infrastrukturo*, poročilo za oblikovanje strateškega načrta evropskih infrastruktur (*The Humanities in the European Research Area – HERA*) in opis dejavnosti IS ZRC SAZU za *Survey of European Research Infrastructures*. Za projekt *Mapping the dynamics of European culture: Pressure and opportunities from the European enlargement* so bili popisani podatki o nepremični kulturni dediščini na inštitutu.
- M. Furlan je članica Deutsche Orient-Gesellschaft.
- M. Furlan, M. Humar, M. Merše, P. Weiss so člani uredniškega odbora revije *Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies*.
- A. Gložančev in M. Furlan sta članici Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
- M. Humar je vodja infrastrukturne skupine inštituta ter glavna urednica *Kamniškega zbornika*, ki ga izdaja Občina Kamnik; je članica uredniškega odbora revije *Neoterm World Specialized Terminology*, ki izhaja v Varšavi. Lektorirala je revijo za fluidno tehniko *Ventil*.
- N. Jakop je od 29. 11. urednica letnega poročila o delu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU.
- P. Jurgec je pobudnik in eden glavnih organizatorjev mednarodne fonetične konference *Slofon1*, ki bo 20.–22. 4. 2006 potekala v prostorih ZRC SAZU.
- P. Jurgec, K. Kenda-Jež in V. Smole so sodelovali na

raziskovalnem taboru *Kanalska dolina*, organizator SKS Planika v sodelovanju s FF in ZRC SAZU, 30. 9.–2. 10.

- J. Keber je glavni urednik *Jezikoslovnih zapiskov*.
- K. Kenda-Jež je pripravljala štirijezični elektronski slovar *Oblačilno izrazje v Kanalski dolini*.
- B. Košmrlj - Levačič je lektorirala prevod v nemščini pisane doktorske disertacije Johanna Prüggerja z naslovom *Lišajska flora Snežnika in Javornikov* (261 str.).
- M. Merše je članica ZS ZRC SAZU, Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju, Kolegija ministra za humanistiko pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in predstavnica inštituta v Strokovnem odboru Društva Pleteršnikova domačija Pišece.
- V. Nartnik je član uredniškega odbora zbornika *Studia mythologica Slavica in Evropskega lingvističnega atlasa (ALE)* ter predsednik Nacionalnega komiteja ALE za Slovenijo.
- A. Porenta je urednica za bibliografijo pri letnem poročilu o delu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU.
- F. Premk je članica uredniškega odbora revije *Riječ* (časopis za filologijo), ki izhaja na Reki, Hrvaška.
- V. Smole je sodelovala pri organizaciji in pripravi zbornika 4. mednarodnega dialektološkega simpozija, ki bo 2006 v Mariboru.
- V. Smole in K. Kenda-Jež sta članici *Mednarodne komisije za sestavo Slovenskega lingvističnega atlasa (OLA)* pri Mednarodnem komiteju slavistov.
- V. Smole, J. Škofic in D. Zuljan Kumar sodelujejo pri jezikovnem urejanju knjig iz zbirke *Glasovi*.
- M. Snój je član Mednarodnega združenja belorusistov s sedežem v Minsku; sodeloval je pri nastajanju *Slovenskega velikega leksikona*; je glavni urednik revije *Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies*.
- J. Škofic je članica Mednarodnega društva dialektologov in geolingvistov – International Society of Dialectologists and Geolinguists (SIDG) ter slovenske nacionalne komisije za ALE in uredniškega odbora *Evropskega lingvističnega atlasa (ALE)*. Bila je članica komisije za oceno doktorske disertacije Barbare Ivančič Kutin (ISN ZRC SAZU) z naslovom *Kontekst in tekstura folklornih pripovedi na Bovškem*.
- C. Tavzes je jezikovno pregledovala medicinsko revijo *Jama*, glasilo Zbornice za zdravstveno nego Slovenije *Utrip* ter druge publikacije te zbornice in glasilo Prirodoslovnega muzeja *Scopolia*.
- S. Torkar je član Onomastične komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju; uredil in lektoriral je *Baški zbornik* – prispevki z mladinskih raziskovalnih taborov, ki so potekali v 90. letih v Podbrdu. 11. 11. je organiziral v Mali dvorani ZRC SAZU predavanje prof. A. Duličenka iz Estonije.
- P. Weiss sodeluje v uredniškem odboru *Historičnega seminarja ZRC SAZU*. Pripravil je tudi okvirni

predlog vsebine spletne strani Dialektološke sekcije. Prebral je zadnje korekture revije *Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies* 5.

- D. Zuljan Kumar je z osnovno šolo Dobrovo sodelovala pri pripravi publikacije *Takuo guerimo u Brdih* (Moj prvi slovar). Korigirala je knjigo dr. Branka Marušiča *Pregled politične zgodovine Slovencev na Goriškem 1848–1899* in jezikovno pregledala glasilo *Izvestje 2*. V Medani je izpolnila vprašalnico za vinogradništvo in vinarstvo in posnela za tri ure narečnega gradiva. Sodelovala je na predstavitvi Trinkovega koledarja v Čedadu.
- A. Žele in F. Novak sta člana upravnega odbora *Slavističnega društva Slovenije*.

Raziskovalci inštituta so pisno in ustno odgovarjali na jezikovna vprašanja pravnih in fizičnih oseb.

KNJIŽNICA

Vodja: A. Porenta.

Pridobili smo 481 novih enot (311 monografij in 170 zvezkov revij). 146 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 715-krat in si izposodilo 1078 knjižnih enot. Opravljenih je bilo veliko neevidentiranih naročil po telefonu in e-pošti, poizvedb in izposoj čitalniškega gradiva iz drugih knjižnic. Pridobili smo nekaj novega prostora za knjige.

V okviru knjižničnega dela je bila urejena izbrana bibliografija vseh raziskovalcev ZRC SAZU za *Poročilo o delu 2004*.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- France Bezljaj. *Etimološki slovar slovenskega jezika. Knjiga 4: Š–Ž*. Avtorji gesel: France Bezljaj, Marko Snój in Metka Furlan. Uredila Marko Snój in Metka Furlan. Ljubljana. SAZU in ZRC SAZU. Založba ZRC, xi + 494 str.
- *Jezikoslovni zapiski* 11/2005 (št. 1 in 2). Urednik Janez Keber. Ljubljana. Založba ZRC, 164 str. in 185 str.
- *Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies* 5/2005. Urednika Marko Snój in Marc L. Greenberg. Ljubljana. Založba ZRC in Hall Center for the Humanities, University of Kansas, 188 str.
- *Gemološki terminološki slovar*. Uredniki Meta Dobnikar, Marjeta Humar, Simona Jarc, Miha Jeršek. Ljubljana. Založba ZRC, 230 str.
- *Geografski terminološki slovar*. Uredniki Drago Kladnik, Franc Lovrenčak, Milan Orožen Adamič; leksikografska in jezikovna redakcija Marjeta Humar in Borislava Košmrlj - Levačič. Ljubljana. Založba ZRC, 451 str.

- Helena Dobrovoljc. *Slovenska teorija jezikovne naravnosti s slovenskim (obliko)skladenjskim gradivom*. Zbirka *Linguistica et philologica*. Ljubljana. Založba ZRC, 222 str.
- Aleksandra Bizjak. *Pridiga kot žanr*. Zbirka *Linguistica et philologica*. Ljubljana. Založba ZRC, 158 str.
- Peter Jurgec. *Samoglasniški nizi v slovenščini: Fonološko-fonetična analiza*. Slavistična knjižnica, Rokus, 224 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut sodeluje v mednarodnih projektih:

- *Slovanski lingvistični atlas – OLA*: udeležba na rednem letnem delovnem zasedanju MK OLA, Krakov, *Poljska*, 14.–22. 9. (V. Smole in K. Kenda-Jež).
- *Evropski lingvistični atlas – ALE*: udeležba na 38. zasedanju uredniškega odbora ALE, Brno, Češka republika, 19.–23. 5. (V. Nartnik in J. Škofic).
- *International Specialized Terminology Organization (ISTO)*.
- *Enciklopedija slovanske onomastike (EOS)*.
- Projekt z založbo Mladika v Trstu: sodelovanje pri izdelavi slovensko-italijanskega in italijansko-slovenskega slovarja elektronike, elektrotehnike in informatike zamejskega Slovenca Carla Muccija.
- *Biblia Slavica*. Nachdruck der ältesten Ausgaben slavischer und baltischer Bibelübersetzungen, Verlag Ferdinand Schöningh GmbH, Paderborn, München, Wien, Zürich.
- *Teorija i istorija slavjanskoj leksikografii*: udeležba na zasedanju Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju, ki je bilo 22. 10. v Moskvi, Rusija; namenjeno je bilo obravnavi vprašanj, povezanih s pripravo mednarodne kolektivne monografije »Teorija i istorija slavjanskoj leksikografii« (M. Merše).

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. dr. Aleksandr Duličenko z Univerze v Tartuju, Estonija, je obiskal Etimološko-onomastično sekcijo.
- Dr. Zbigniew Babik z Jagelonske Univerze v Krakovu, Poljska, je v februarju obiskal Etimološko-onomastično sekcijo.
- Študentje primerjalnega jezikoslovja slovanskih jezikov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (z mentorjem Matejem Šekljem) so bili na študijskem obisku v Dialektološki sekciji, 3. 5.
- Dr. Mira Menac-Mihalič s Filozofske fakultete v

- Zagrebu, Hrvaška, je bila na delovnem sestanku v Dialektološki sekciji, 12.–13. 5.
- Udeleženci 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, ki sta ga organizirala Oddelek za slovenistiko ter Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, so (z lektorico Natašo Komac) obiskali Sekcijo za zgodovino slovenskega jezika, 6. 7.
- Tuji študentje SSJLK (z lektorico Natašo Komac) so bili na študijskem obisku v Dialektološki sekciji, 8. 7.
- Prof. dr. Witold Mańczak, poljski jezikoslovec iz Krakova, je obiskal Etimološko-onomastično sekcijo, 23. 9.
- Delegacija japonskih jezikoslovcev in japonistov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je bila na obisku v Dialektološki sekciji, 25. 10.
- Dr. Silvana Vranić, dialektologinja z Reke na Hrvaškem, je bila na obisku v Dialektološki sekciji, 26. 10.
- Akad. prof. dr. Zinka Zorko je bila na obisku v Dialektološki sekciji, 21. 11.
- Študentje splošnega jezikoslovja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (z mentorico Natašo Komac) so bili na študijskem obisku v Dialektološki sekciji in Sekciji za zgodovino slovenskega jezika, 28. 11.
- Dr. Herta Maurer-Lausegger iz Celovca je bila na obisku v Dialektološki sekciji, 20. 12.
- Dr. Snežana Dmitrova Joveva z Inštituta za bolgarski jezik v Sofiji, Bolgarija, je bila na trimesečnem študijskem obisku v Dialektološki sekciji (od oktobra do decembra).

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Apolonija Gantar

Frazem in njegovo besedilno okolje; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 3. 5. – doktorsko delo.

Nataša Jakop

Tipologija oblikoslovnih, skladenjskih in pomenskih značilnosti slovenskih pragmatičnih frazemov; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 27. 9. – doktorsko delo.

Helena Jazbec

Nemške izposojenke v besedilu P. Trubarja Ena dolga predgovor; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 29. 6. – magistrsko delo.

Simona Klemenčič

Starejše jezikovne povezave albanščine, baltščine in slovanščine; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 24. 11. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI
Kozma Ahačič

- *Škrabec o Adamu Bohoriču in njegovi slovnici*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 19. 5.
- *Vfaki jesik bode Boga sposnal – vpliv Biblije na Bohoričevo in Dalmatinsko pisanje o jeziku in jezikih leta 1584*. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture »Večkulturalnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi«, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 14. 7.

Ljudmila Bokal

- *Odnos knjižni jezik – narečje*. Radio Trst A, Trst, 28. 4.
- *Jezikovna vrednost narečja*. Radio Trst A, Trst, 5. 5.
- *Slovaropisno ozadje enojezičnih slovarjev*. Radio Trst A, Trst, 12. 5.
- *Znamenja angleščine kot globalnega jezika v slovenščini*. Radio Trst A, Trst, 19. 5.
- *Stanislav Škrabec o Pleteršniku in njegovem slovarju*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 19. 5.
- *Terminologizacija publicističnega jezika*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.
- *Narečna terminologija v zbirki folklornih pripovedi / Glasovi*. 4. mednarodni leksikološko-leksikografski skup »Dijalektna leksikografija«, Zagreb, Hrvaška, 1. 12.

Metka Furlan

- *Iz primorske leksike*. 3. mednarodni simpozij »Slovenski dialekti v stiku 2«, Koper, 6. 5.

Apolonija Gantar

- *Mesto stalnih besednih zvez v (sodobnem) slovenskem leksikalnem fondu: korpusni pristop*. Mednarodna konferenca »Europhras Slovenija 2005«, Strunjan, 12. 9.

Marjeta Humar

- *Termin, terminologija, terminološki slovar*. Radio Trst A, Trst, 31. 3.
- *Zgodovina slovenske terminologije in terminološkega slovaropisja*. Radio Trst A, Trst, 7. 4.
- *Problemi in uspehi sodobne slovenske terminologije in terminološkega slovaropisja*. Radio Trst A, Trst, 14. 4.
- *Problemi in uspehi sodobne slovenske terminologije in terminološkega slovaropisja pri Slovencih v zamejstvu*. Radio Trst A, Trst, 21. 4.

- *Delo Sekcije za terminološke slovarje*. Lektorsko društvo Slovenije, Ljubljana, 19. 5.
- *Protipomenskost v terminologiji*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 17. 11.
- *Slovensko terminološko in terminografsko izrazje*. 4. mednarodni leksikološko-leksikografski skup »Dijalektna leksikografija«, Zagreb, Hrvaška, 2. 12.
- Predstavitve Vulikičeve knjige o muzealcu Nikolaju Sadnikarju, Domu kulture, Kamnik, 22. 3.
- Na strokovnem posvetovanju ob predstavitvi nove izdaje *Formulariuma Slovenicuma (FS 2.0)* je predstavila pripravljajoči se farmacevtski terminološki slovar, Bled, 6. 10.

Nataša Jakop

- *Opis pomena pragmatičnih frazemov s pragmatičnimi kategorijami*. Mednarodna konferenca »Europhras Slovenija 2005«, Strunjan, 14. 9.

Tjaša Jakop

- *Ljudska pesem v očeh otrok in mladostnikov*. Mednarodni simpozij »Ljudska pesem kot družbeni izziv«, Ljubljana, 14. 4.
- *Ohranjenost dvojine v slovenskih narečjih v stiku*. 3. mednarodni simpozij »Slovenski dialekti v stiku 2«, Koper, 7. 5.
- *Ljudska pesem v očeh otrok in mladostnikov*. Seminar slovenskega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške, Črnomelj, 30. 9.
- *Dvojina v slovenskih narečjih*. Lingvistični krožek Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 17. 10.

Primož Jakopin

- *Slovenian word frequency resources / Towards a Frequency Dictionary of Slovenian*. The Science of Language: Structures of Frequencies and Relations. International Symposium, Institut für Slavistik, Karl-Franzens-Universität Graz, Avstrija, 3. 7.
- *Constructing a Lexicon of Slovenian*. Workshop on Computational Modeling of Lexical Acquisition, Sveučilište u Splitu, Hrvaška, 26. 7.

Peter Jurgec

- *O fonetiki slovenščine: tradicija in novejša dognanja*. Predavanje na Inštitutu za slavistiko Univerze v Gradcu, Avstrija, 14. 4.
- *Code-switching at the meeting point of the Slavic and Roman and German worlds: the speech of the Slovenian community of the Kanalska dolina Valley (La Val Canale, Italy)*. (Soavtorstvo s K. Kenda-Jež in A. Žejn.) 3. mednarodna konferenca o jezikovni raznolikosti v Evropi »ICLaVE 3«, Amsterdam, Nizozemska, 24. 6.
- *Formant frequencies of the pitch- and stress-accented varieties of standard Slovenian*. 3. mednarodna konferenca o jezikovni raznolikosti v Evropi »ICLaVE 3«, Amsterdam, Nizozemska, 24. 6.

- *Uvod iz skriptanja v programu Praat*. Predavanje na Oddelku za fonetiko Filozofske fakultete v Zagrebu, Hrvaška, 13. 7.
- *Recent findings on tone in Slovenian*. Mednarodna konferenca »Between stress and tone«, Leiden, Nizozemska, 16. 7.
- *Optimalnostna teorija v jezikoslovju*. Historični seminar Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, Ljubljana, 13. 10.
- *Creaky voice in Slovene*. III Congreso de fonética experimental, Facultad de filología da Universidade de Santiago de Compostela, Španija, 26. 10.
- *On a certain process in loanwords (and how it might be explained)*. University of Massachusetts, Department of linguistics, Amherst, ZDA, 3. 11.
- *Optimalnostna teorija: primeri iz slovenske fonologije*. Lingvistični krožek Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 19. 12.
- *Podobnosti in razlike med terminološkimi slovarji, leksikoni, enciklopedijami in splošnim slovarjem knjižnega jezika*. Radio Trst A, Trst, 9. 6.
- *Nastajanje terminološkega slovarja*. Radio Trst A, Trst, 16. 6.
- *Razvoj slovenske terminologije v preteklosti in sedanjosti*. Radio Trst A, Trst, 23. 6.
- *O terminih z vidika terminografske prakse*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.

Andreja Legan Ravnikar

- *Vodnik v Škrabčevih očeh*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 20. 5.
- *Krščanske terminološke tvorjenke v slovenskih nabožnih priročnikih do konca 19. stoletja*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 17. 11.

Janez Keber

- *Frazeološki slovar slovenskega jezika – poskusni zvezek in zanimivosti iz raziskovanja izvora frazemov*. Predavanje na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, 23. 1.
- *Iz priimkovne delavnice prof. Janeza Kebrja*. Ciklus tedenskih oddaj, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana.

Karmen Kenda-Jež

- *Med dialektologijo in sociolingvistiko: razčlemba narečnih besedil v jezikovno mešanem okolju*. (Soavtorstvo z N. Komac.) 3. mednarodni simpozij »Slovenski dialekti v stiku 2«, Koper, 7. 5.
- *Škrabec o Baudouinovi teoriji premen*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 19. 5.
- *Code-switching at the meeting point of the Slavic and Roman and German worlds: the speech of the Slovenian community of the Kanalska dolina Valley (La Val Canale, Italy)*. (Soavtorstvo s P. Jurcem in A. Žejn.) 3. mednarodna konferenca o jezikovni raznolikosti v Evropi »ICLaVe 3«, Amsterdam, Nizozemska, 24. 6.
- *Ziljski govor v Kanalski dolini*. Predavanje za 4. letnik študentov slovenistike (v okviru predmeta Slovenska zgodovinska slovnica in dialektologija II), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 16. 5.

Simona Klemenčič

- *Ali smo Slovenci Veneti?* Jezikoslovno-zgodovinsko predavanje, Knjižnica Laško, 21. 1.

Borislava Košmrlj-Levačič

- *O tipologiji terminoloških slovarjev*. Radio Trst A, Trst, 26. 5.
- *Prvine v terminoloških slovarjih*. Radio Trst A, Trst, 2. 6.

Majda Meršc

- *Trubar v Škrabčevem jezikoslovju*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 19. 5.
- *Razvoj slovenskega slovaropisja do Slovarja slovenskega knjižnega jezika (1970–1991)*. Zasedanje Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju, Moskva, Rusija, 22. 10.
- *Portret slovenskega literarnega jezika vtoroj polovini XVI veka v slovarjih Megizera*. Mednarodna konferenca »Istorija i kul'tura slavjan v zerkale jazyka: slavjanskaja leksikografija«, Inštitut za ruski jezik V. V. Vinogradova RAN, Moskva, Rusija, 24. 10.

Jakob Müller

- *Jezikoslovje Marka Pohlina v delih Stanislava Škrabca*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 20. 5.

Jožica Narat

- *Krelj v Škrabčevih očeh*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 19. 5.
- *Küharjeva prekmurska priredba Janežič-Sketove slovnice*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.

Vladimir Nartnik

- *K vprašanju zahodne meje balkanske jezikovne zveze*. 3. mednarodni simpozij »Slovenski dialekti v stiku 2«, Koper, 7. 5.
- *Prekrivnost slovenske in hrvaške sklanje samostalnih zaimkov*. Hrvaški filološki simpozij, Opatija, Hrvaška, 23. 6.
- *Petelinja motivika v Trdinovih zapisih verskih bajk*.

Mednarodni simpozij o življenju in delu Janeza Trdine »Zastavil sem svoje življenje«, Loka pri Mengšu, 28. 10.; Slovenska matica, Ljubljana, 23. 11.

- *Pozdravljanje*. Okrogla miza na Jesenski šoli slovensščine VI 2, Ptuj, 19. 11.

France Novak

- *Pomen dela slovenskih protestantskih piscev za oblikovanje slovenskega strokovnega izrazja in stilistike strokovnih besedil*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 17. 11.

Francka Premk

- *Značaj stvaralačke veze Trubar – Peter Pavel Vergerij ml. za Hrvate i Slovence*. (Soavtorstvo z Evo Premk.) Mednarodni znanstveni simpozij »Hrvatska filozofska baština«, Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvaška, 13. 5.
- *Pogledi na Šopa*. Prispevek na okrogli mizi ob izdaji pesniške zbirke »Pesniški svet Nikole Šopa v slovenskem prostoru«, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 18. 5.
- *Škrabec v zvezi z Leskienom*. (Soavtorstvo z Evo Premk.) 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 20. 5.
- *Il pane di Nikola Šop*. Mednarodno srečanje »La poesia metafisica di Nikola Šop«, Trst, Italija, 24. 5.
- *Vseslovenska besedica sam pri slovenskih protestantih in v luči primerjav*. Mednarodni slavistični simpozij »Hrvatski filološki skup 10«, Opatija, Hrvaška, 24. 6.
- *Nikola Šop (1904–1982), Primož Trubar (1508–1586) and Michael de Montaigne (1533–1592), vis-a-vis Albert Einstein (1879–1955), travellers through the time*. Mednarodni znanstveni simpozij 14. dani Frane Petrića, »Teorija relativnosti i filozofija«, Cres, Hrvaška, 28. 9.
- *Primerjava francoske, slovenske in latinske terminologije dreves*. (Soavtorstvo z Ano Premk.) Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.

Vera Smole

- *Ali dialekti v Sloveniji izumirajo?* Filološki fakultet Blaže Koneski, Univerza Sv. Kiril i Metodij, Skopje, Makedonija, 12. 4.
- *Razvoj poznopraslovenskega naglasa v slovenskem jeziku*. Raziskovalni center za arealno lingvistiko pri Makedonski akademiji znanosti in umetnosti, Skopje, Makedonija, 13. 4.
- *Narečna leksika v slovenskih narečjih*. Lingvistični krožek, Institut za makedonski jazik Krste Misirkov, Skopje, Makedonija, 27. 5.

- *Košnja in z njo povezano izrazje v slovenskih in makedonskih narečjih*. (Soavtorstvo s Kosto Peevom.) Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.

Jožica Škofic

- *Hišna imena kot predmet osnovnošolskega narečjeslovnega raziskovalnega dela*. Predavanje na Osnovni šoli Staneta Žagarja, Lipnica, 9. 3.
- *Gorenjsko narečje*. Predavanje za 4. letnik študentov slovenistike (v okviru predmeta Slovenska zgodovinska slovnica in dialektologija II), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 21. 3.
- *Prleško narečje*. Predavanje za 4. letnik študentov slovenistike (v okviru predmeta Slovenska zgodovinska slovnica in dialektologija II), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 18. 4.
- *Konvergenca v gorenjskih krajevnih govorih v Lipniški dolini*. 3. mednarodni simpozij »Slovenski dialekti v stiku 2«, Koper, 7. 5.
- *Language as a connecting or separating element and minorities*. Mednarodni mladinski seminar »Multicultural identity of Euro-region«, Evropska hiša, Nova Gorica, 6. 7.
- *Slovensko narečno besedje na stičišču kultur (po gradivu za SLA)*. 41. seminar slovenskega jezika, literature in kulture »Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi«, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 7. 7.
- *How to Translate Dialectal Terminology?* Mednarodna konferenca »MultiMeDialectTrans 2005«, International Conference on the Translation of Dialects in Multimedia, University of Helsinki, Kouvola, Finska, 26. 8.
- *Žebljarska terminologija med narečjem in knjižnim jezikom*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.
- *Glagolski termini v narečnem slovarju*. 4. mednarodni leksikološko-leksikografski skup »Dijalektna leksikografija«, Zagreb, Hrvaška, 1. 12.

Peter Weiss

- *Slovensko narečno slovaropisje*. Predavanje za 4. letnik študentov slovenistike (v okviru predmeta Slovenska zgodovinska slovnica in dialektologija II), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 4. 4.
- *Zgornjesavinjsko narečje*. Predavanje za 4. letnik študentov slovenistike (v okviru predmeta Slovenska zgodovinska slovnica in dialektologija II), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 9. 5.
- *Leben und Werk: Zum 300. Geburtstag von Johann Siegmund Valentin Popowitsch (1705–774)*. Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija, 21. 11.
- *Sestava gesla v narečnem slovarju: kako naj bi bilo*. 4. mednarodni leksikološko-leksikografski skup »Dijalektna leksikografija«, Zagreb, Hrvaška, 1. 12.

Danila Zuljan Kumar

- *The influence of code-switching on the establishing of discourse coherence*. Mednarodna konferenca »Sprache und Sprachen im mitteleuropäischen Raum«, Trnava, Slovaška, 29. 1.
- *Zakaj bi bil koštrun še vedno tudi kaštrón pa bec in janc (Čemu govoriti v narečju?)* Muzejski večeri v Goriškem muzeju, Grad Kromberk, Nova Gorica, 12. 4.
- *Motnje pri vzpostavljanju koherence v besedilu*. 3. mednarodni simpozij »Slovenski dialekti v stiku 2«, ZRS Koper, 7. 5.
- *Discourse Markers as Coherence Devices in Dialectal Conversation and how to Translate them*. Mednarodna konferenca »MultiMeDialectTrans 2005«, International Conference on the Translation of Dialects in Multimedia, University of Helsinki, Kouvola, Finska, 25. 8.

Mojca Žagar

- *Determinologizacija v splošnih in terminoloških slovarjih*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 18. 11.

Andreja Žele

- *Pomensko- in funkcijskoskladenjske lastnosti glede na stopnjo besed/il/ne strokovnosti*. Simpozij Obdobja 24 »Razvoj slovenskega strokovnega jezika«, Ljubljana, 17. 11.
- *Valenčni primitivi – njihova slovarska verbalizacija*. Mednarodna naučna konferenca Slovenske sintakse, Matica srpska, Novi Sad, Srbija in Črna gora, 27. 10.
- *Jezikoslovni stiki med Škrabcem in Peruškom*. 5. simpozij o delu p. Stanislava Škrabca »Jezikoslovci in njihova dela v Škrabčevih očeh«, Nova Gorica, 19. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA
--

Kozma Ahačič

- Študijski obisk Bayerische Staatsbibliothek v Münchnu, Nemčija, 5.–14. 8.

Peter Jurgec

- Udeležba tečaja za napredno uporabo programa za digitalno analizo govora *Praat*, Leiden, Nizozemska, 20.–24. 6.
- Dve študijski usposabljanji pri akad. prof. dr. Johnu J. McCarthyju, Univerza v Massachusettsu, Amherst, ZDA, 1.–16. 8., 30. 10.–15. 11.

Simona Klemenčič

- Udeležba na International Workshop on Balto-Slavic Accentology na Filozofski fakulteti v Zagrebu, Hrvaška, 1.–3. 7.

Vera Smole

- Delovni in študijski obisk na Inštitutu za makedonski jezik Krste Misirkov Univerze Sv. Kirila i Metodija v Skopju, Makedonija, 10. 3.–10. 6.

Jožica Škofic

- Obisk Ústava pro jazyk český ČAV v Brnu, Češka, 23. 5.
- Obisk Inštituta za hrvatski jezik i jezikoslovje v Zagrebu, Hrvaška, 7. 12.

Andreja Žele

- Sodelovanje na mednarodnem strokovnem posvetovanju v okviru Mednarodne komisije za slovensko skladnjo, Matica srpska, Novi Sad, Srbija in Črna gora, 28.–30. 10.

PEDAGOŠKO DELO

Varja Cvetko Orešnik

- *Stara indijsčina I, II; Historična fonetika indoevropskih jezikov; Historična morfologija indoevropskih jezikov I, II*. Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Metka Furlan

- *Hetitščina; Laringalna teorija*. Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Primož Jakopin

- *Računalništvo za filologe; Besedilo in računalnik*. Oddelek za slovenistiko, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Peter Jurgec

- *Slovenski knjižni jezik I* (vaje). Šola za slovenske študije Stanislava Škrabca Politehnike Nova Gorica.

Simona Klemenčič

- *Pregled indoevropskih jezikov; Indoevropske starožitnosti*. Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Majda Merše

- *Interpretacija starejših slovenskih jezikovnih spomenikov*. Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

Vladimir Nartnik

- *Uvod v slovansko jezikoslovje s staro cerkveno slovanščino*. Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

France Novak

- *Poslovno in uradovno komuniciranje*. Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani.
- *Slovenski knjižni jezik I*. Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.
- *Slovenski knjižni jezik I*. Šola za slovenske študije Stanislava Škrabca Politehnike Nova Gorica.

Vera Smole

- *Zgodovinska slovnica in dialektologija I (Glasoslovje in naglas) in II (Dialektologija); Izbirni diplomski seminar iz dialektologije in lingvistične geografije*. Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)*. Študijski modul Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« v okviru Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU.

Marko Snoj

- *Uvod v etimološko metodo in študij virov; Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj*. Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Peter Weiss

- *Slovenski knjižni jezik 2*. Šola za slovenske študije Stanislava Škrabca Politehnike Nova Gorica.

MENTORSTVO

Varja Cvetko Orešnik je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki mag. Nataši Jakop (do 27. 9.).

Metka Furlan je bila mentorica magistrandki Heleni Jazbec (do 29. 6.).

Majda Merše je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Kozmi Ahačiču.

Vera Smole je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki Mojci Žagar.

Marko Snoj je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki mag. Simoni Klemenčič (do 24. 11.).

Peter Weiss je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki mag. Apoloniji Gantar (do 3. 5.).

Andreja Žele je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Petru Jurgcu in mladi raziskovalki doktorandki Tanji Fajfar (od 1. 11.).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- BIZJAK, Aleksandra. Oblikoslovno označevanje in besediloslovna analiza. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 1, str. 53-67.
- BIZJAK, Aleksandra. Strukturalno-pomenska analiza pridige kot žanra. *Slav. rev.*, apr.-jun. 2005, letn. 53, št. 2, str. [153]-170, graf. prikazi.
- DOBROVOLJC, Helena. Pojav obratne zaznamovanosti (markedness reversal) pri obravnavi slovenskih števnikov s stališča slovenske teorije jezikovne naravnosti. *Slav. rev.*, okt.-dec. 2005, letn. 53, št. 4, str. 533-552.
- DOBROVOLJC, Helena. Primerjalne skladenjske zgradbe s stališča slovenske teorije jezikovne naravnosti. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 1, str. 7-25.
- FURLAN, Metka. Iz primorske leksike. *Ann. Ser. hist. sociol.*, 2005, letn. 15, št. 2, str. 405-410.
- FURLAN, Metka. Rezijansko tülac »tilnik« (Bila), Praslovenski anatomski termin *tul? v slovenščini. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 1, str. 115-124.
- GORJANC, Vojko, KREK, Simon, GANTAR, Polona. Slovenska leksikalna podatkovna zbirka. *Jez. slovst.*, mar.-apr. 2005, letn. 50, št. 2, str. [3]-19.
- JAZBEC, Helena. Slovene štepselj and štofeljc. *Slov. jez.*, 2005, št. 5, str. [57]-65.
- JURGEC, Peter. Formant frequencies of standard Slovene vowels. *Govor (Zagreb)*, 2006, let. 22, št. 2, str. 127-144.
- JURGEC, Peter. Položaj v besedi in formantne frekvence samoglasnikov. 1 : naglašeni samoglasniki. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 1, str. 87-95.
- JURGEC, Peter. Začetne opombe k laringalizaciji v slovenščini. *Slov. jez.*, 2005, št. 5, str. [135]-168.
- KOŠMRLJ-LEVAČIČ, Borislava. O terminološkem slovarju in njegovi izdelavi z vidika strokovne in jezikovne ravnine. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 2, str. 63-76.
- PRAZNIK, Zvonka. Ozirni prislovi v Slovarju sinonimov slovenskega jezika. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 2, str. 77-87.
- SMOLE, Vera. Ali narečja v Sloveniji izumirajo?. *God. zb. - Filol. fak. Univ. Skopje*, 30, 2005, str. 107-119.

- SNOJ, Jerica. Kategorialne pomenske lastnosti in tipologiziranje slovarske večpomenskosti. *Slov. jez.*, 2005, št. 5, str. [68]-84.
- SNOJ, Marko. O prevzetih besedah, tujkah in izposojenkah. *Slov. jez.*, 2005, št. 5, str. [113]-122.
- ŠKOFIC, Jožica. Hišna imena kot gradivo za dialektološko raziskovanje. *Riječ*, 2005, god. 11, sv. 1, str. 104-120.
- ŽAGAR, Mojca. Determinologizacija (na primeru terminologije fizike). *Jez. slovst.*, mar.-apr. 2005, letn. 50, št. 2, str. [35]-48.
- ŽELE, Andreja. Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slav. rev.*, jan.-mar. 2004 [i.e. 2005], letn. 53, št. 1, str. 13-25.
- ŽELE, Andreja. Vezljivostni primitivi kot slovarske ube-seditve. *Jezikosl. zap.*, 2005, 11, št. 1, str. 27-51.
- Strokovni članek**
- BOKAL, Ljudmila. Čebelarski terminološki slovar. *Slov. čebel.*, 2005, letn. 107, št. 6, str. 172-173.
- JAKOP, Tjaša. The reception of folk songs by children and young people in Slovenia. *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2005, 34, 1, str. 221-229.
- KEBER, Janez. Priimek Pavlič [Petrič, Kuhar, Lah, Zorko, Krajnc, Zupan, Kastelic, Božič, Zupanc, Kavčič, Mlakar, Klemenčič, Kovačič, Bizjak, Žagar, Turk, Pirc, Petek, Vidmar, Zajc, Zupančič, Hribar, Oblak, Kralj, Novak, Hrovat, Kolar, Golob, Medved, Potočnik, Kotnik, Koren, Korošec, Horvat, Hočvar, Kos, Knez, Rozman, Košir.]: iz zakladnice priimkov. *Dnevnik*, 2005, leto 55, št. 327 [334, 341, 348, 355, ...] str. 13.
- KEBER, Janez. Vihar v kozarcu vode : zakaj tako. Mlatiti prazno slamo : zakaj tako. Biti kot iz škatlice : zakaj tako. Imeti koga/kaj v želodcu : zakaj tako. Sedeti na dveh stolih (med dvema stoloma) : zakaj tako. Gledati [na kaj] skozi rožnata očala : zakaj tako. Zidati gradove v oblakih : zakaj tako. Imeti oči na pecljih : zakaj tako. Postaviti kozla za vrtnarja : zakaj tako. *7D*, 2005, letn. 54, od št. 1 do št. 9, str. 50.
- ZULJAN KUMAR, Danila. Kletvice in psovke kot koherentna sredstva in njihova raba v Brdih. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, dec. 2005, št. 2, str. 39-48.
- Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci**
- AHAČIČ, Kozma. Vsaki jesik bode Boga sposnal - vpliv Biblije na Bohoričevo in Dalmatinovo pisanje o jeziku in jezikih leta 1584. V: STABEJ, Marko (ur.). *Več-kulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2005, str. 102-109.
- JAKOPIN, Primož. On text corpora, word lengths, and word frequencies in Slovenian. V: GRZYBEK, Peter (ur.). *Contributions to the science of text and language : word length studies and related issues*, (Text, speech and language technology, vol. 31). Dordrecht: Springer, 2006, str. 171-185, graf. prikazi.
- MERŠE, Majda. Portret slovenskega literaturnega jezika v drugi polovini XVI veka v slovarjih Megisera. V: *Istorija i kul'tura slavjan v zerkale jazyka : slavjanskaja leksikografija : tezisy dokladov i vystuplenij : meždunarodnaja konferencija, III čtenija pamjati akademika O.N.Trubačeva iz cikla »Slavjane: jazyk, istorija«, 21-25 oktjabrja 2005 g., Moskva*. Moskva: Institut ruskogo jazyka RAN, 2005, str. 80-82.
- MERŠE, Majda. Glagolski vid v stari knjižni prekmurščini in v osrednjem knjižnem jeziku. V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 140-157.
- MÜLLER, Jakob. Prekmursko besedje v Registru 1584?. V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 130-139.
- NARAT, Jožica. Cafove prekmurske besede v Pleteršniku. V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 99-129.
- NOVAK, France. O rokopisnem Slovarju stare knjižne prekmurščine Vilka Novaka. V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 401-410.
- PREMK, Francka. Drago Kuhar, prekmurski pesnik, in njegova vizija slovenske reformacijske ustvarjalnosti. V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 267-279.
- ŠKOFIC, Jožica. Slovensko narečno besedje na stičišču kultur (po gradivu za SLA). V: STABEJ, Marko (ur.). *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. V Ljubljani: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2005, str. 51-66, ilustr.
- ŽGANEC GROS, Jerneja, MIHELIC, Aleš, PAVEŠIČ, Nikola, ŽGANEC, Mario, CVETKO-OREŠNIK, Varja, JAKOPIN, Primož. A speech database for unit selection Slovenian text-to-speech synthesis. V: *Proceedings*. Tallinn: University of Technology, Institute of Cybernetics: Institute of the Estonian Language, cop. 2005, str. 371-376, ilustr.
- Objavljeni strokovni prispevek na konferenci**
- ŠKOFIC, Jožica. Jožef Borovnjak : (predstavitev za študijsko pot Po sledih kulturne dediščine). V: VU-

GRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 425-427.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

BOKAL, Ljudmila. Besedoslovje v slovensko pisanih slovenskih slovnica. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 304-318.

HUMAR, Marjeta. Protipomenskost v slovenski jezikoslovni literaturi. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 319-333.

HUMAR, Marjeta. Raziskovalec slovenskega jezika. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 251-260.

JAKOPIN, Primož. Extracting meteorological contexts from the newspaper corpus of Slovenian. V: BARNBROOK, Geoff (ur.), DANIELSSON, Pernilla (ur.), MAHLBERG, Michaela (ur.). *Meaningful texts : the extraction of semantic information from monolingual and multilingual corpora*, (Research in corpus and discourse). London; New York: Continuum, 2005, str. [54]-61, graf. prikazi.

JAKOPIN, Primož, LÖNNEKER, Birte. Conversion of the Slovenian text corpus Nova beseda into XML. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 135-152.

JURGEC, Peter. Fonološke in morfonološke značilnosti mlajšega prevzetega besedja. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 249-260.

LEGAN RAVNIKAR, Andreja. O terminoloških besednih zvezah v krščanski terminologiji preteklih dob. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 334-352.

MEDVED, Aleksandra, SMOLE, Vera. Trboveljski govor in rudarska kuharska leksika. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 69-88.

MERŠE, Majda. Glagolski priponi -ova- in -ava- v jeziku slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 353-379.

NARAT, Jožica. Elementi slovaropisja v Primčevih delih. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 417-435.

NARTNIK, Vlado. Petelinja motivika v Trdinovih zapisih verskih bajk. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Zastavil sem svoje življenje : monografija o življenju in delu Janeza Trdine*. Mengeš: Muzej, 2005-, 2005, del 1, str. 113-117.

PREMK, Francka. Bratovska ljubezen, k'ljubi in k'ljubi pri slovenskih protestantskih piscih. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 380-390.

ŠKOFIC, Jožica. »Povabljeni na svatbo« v slovenskih narečjih. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 89-97, ilustr.

WEISS, Peter. Frazologija v (slovenskem) narečnem slovarju. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 124-134.

ŽELE, Andreja. Murko kot »ljubitelj besede«. V: *Matija Murko v myšlenkovém kontextu evropské slavistiky : sbornik studií*. Brno: Masarykova univerza, 2005, str. 123-135.

ŽELE, Andreja. Novejša leksika z vidika aktualizacije pomenov in tvorbenih usmeritev. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 240-248.

ŽELE, Andreja. Opredelitve leksike glede na besedilnopski raznovrstnost. V: MIKOLIČ, Vesna G. (ur.), MARC BRATINA, Karin (ur.). *Slovenščina in njeni uporabniki v luči evropske integracije*, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2005, str. 73-80, 291-292.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

BEZLAJ, France, SNOJ, Marko, FURLAN, Metka, GERLANC, Bogomil (ur.), KRAIGHER, Uroš (ur.). *Etimološki slovar slovenskega jezika*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1976-2005. 4 zv.

BIZJAK, Aleksandra. *Pridiga kot žanr*, (Zbirka Linguistica et philologica, 11). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 158 str., ilustr., preglednice.

DOBROVOLJC, Helena. *Slovenska teorija jezikovne naravnosti s slovenskim (obliko)skladenjskim gradivom*, (Zbirka Linguistica et philologica, 12). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 222 str., graf. prikazi, preglednice.

JURGEC, Peter. *Samoglasniški nizi v slovenščini : fonološko-fonetična analiza*, (Slavistična knjižnica, 8). 1. natis. Ljubljana: Rokus, 2005. 224 str., graf. prikazi.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

AHLIN, Martin, BOKAL, Ljudmila, GLOŽANČEV, Alenka, HAJNŠEK-HOLZ, Milena, HUMAR, Marjeta, KEBER, Janez, KOSTANJEVEC, Polona, KOŠMRLJ-LEVAČIČ, Borislava, LAZAR, Branka, MÜLLER, Jakob, NOVAK, France, PRAZNIK, Zvonka, SNOJ, Jerica, ŠIRCELJ-ŽNIDARŠIČ, Ivanka, TAVZES, Cvetana, VOJNOVIČ, Nastja, JANEŽIČ, Marija, JENČIČ, Jela, KOROŠEC, Tomo, KOZLEVČAR, Ivanka, LEDER, Zvonka, MAJDIČ, Viktor, MEZE, Joža, SILVESTER, Marta, VIDOVIČ-MUHA, Ada, JAKOPIN, Primož, BAJEC, Anton (ur.). *Slovar slovenskega knjižnega jezika z Odzadnjim slovarjem slovenskega jezika in Besediščem slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki*, (Slovarji DZS). Elektronska izd. na plošči CD-ROM. Ljubljana: DZS, 2005. 1 optični disk (CD-ROM), zvok, barve.

WEISS, Peter, ŽELE, Andreja, SNOJ, Marko, TORKAR, Silvo ... [et. all.]. *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-2005. 3 zv., ilustr.

SEKUNDARNO AVTORSTVO**Urednik**

BUFON, Milan, ČERNE, Andrej, GAMS, Ivan, JERŠIČ, Matjaž, JURINČIČ, Igor, KLADNIK, Drago, KOKOLE, Vladimir, KOMAC, Blaž, KREVS, Marko, KUNAVER, Jurij, LOVRENČAK, Franc, NATEK, Milan, OGORELEC, Breda, OROŽEN ADAMIČ, Milan, PAVŠEK, Miha, PERKO, Drago, PLUT, Dušan, RADINJA, Darko, RAVBAR, Marjan, SMREKAR, Aleš, ŠPES, Metka, ZORN, Matija, KLADNIK, Drago (ur.), LOVRENČAK, Franc (ur.), OROŽENADAMIČ, Milan (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.), KOŠMRLJ-LEVAČIČ, Borislava (ur.). *Geografski terminološki slovar*, (Zbirka Slovarji). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 451 str., ilustr.

DOBNIKAR, Meta, JARC, Simona, HUMAR, Marjeta (ur.), JERŠEK, Miha (ur.). *Gemološki terminološki slovar*, (Zbirka Slovarji). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 230 str., ilustr.

SUMMARY

The researchers and other staff members at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian language have been working on the following projects: Lexicographical and Lexicological Research of the Slovenian Language with the Use of Digital Language Resources, Slovenian Language in Synchronic and Diachronic Development, Slovenian participation in the Biblia Slavica international series, Slovenian words online, Research on Slovenian natural and cultural heritage and Slovenian legal terminology and the writing of the normative explanatory dictionary of legal terms. Monographs, dissertations and papers dealing with these topics have been published and several lectures were held. In the section for lexicology work has continued on five dictionary projects, in the section for etymology and onomastics on three, in the section for the history of the Slovenian language on three and in the section

for terminological dictionaries on seventeen dictionary projects. In the section for dialectology the compilation of the Slovenian Language Atlas (SLA) corpus materials and the participation in General Slavonic Linguistic Atlas (OLA) and European Linguistic Atlas (ALE) international projects have continued. Researchers at the Corpus laboratory have continued the development of the Nova beseda text corpus, the project of building a web list of Slovenian words has been initiated and outlines for an abridged version of the Slovene orthographic code, especially its dictionary part, have been presented.

The digitalization of paper and card files has also continued in all sections of the institute and further efforts in developing software for lexicological and lexicographic purposes have been made (SlovarRed, Hist2000, SIMBola, ZRCola).

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, znanstveni svetnik dr. Slavko Ciglencečki, znanstveni svetnik dr. Janez Dular (predsednik), akad. prof. dr. Stane Gabrovec, višja znanstvena sodelavka dr. Jana Horvat.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: višja znanstvena sodelavka dr. Jana Horvat.

Znanstveni svetniki: dr. Slavko Ciglencečki, dr. Janez Dular, dr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos, dr. Ivan Turk.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Dragan Božič.

Znanstveni sodelavec: dr. Anton Velušček.

Asistenta z doktoratom: dr. Maja Andrič, dr. Borut Toškan.

Asistent z magisterijem: mag. Gregor Pobežin (MR do 31. 8.).

Strokovni sodelavec v humanistiki: mag. Primož Pavlin.

Samostojni strokovni sodelavci v humanistiki: Mateja Belak, Janez Dirjec, Sneža Tecco Hvala.

Višja strokovna sodelavka: Andreja Dolenc Vičič.

Strokovna sodelavka: Zvezdana Modrijan.

Asistenti: Lucija Grahek (MR), Julijana Visočnik (MR), Tina Žerjal (MR), mag. Benjamin Štular, Tina Milavec (MR od 1. 11.), Tjaša Korenčič (MR od 1. 11.).

Višja strokovna delavka: Dragica Knific-Lunder.

Samostojna strokovna delavka: Lucija Lavrenčič.

Tajnica: Breda Pavčič Justin.

Tehnika: Tamara Korošec Lavrič, Drago Valoh.

TEMELJNE RAZISKAVE

Arheološke raziskave

Vodja raziskovalnega programa: S. Ciglencečki.

Sodelavci: M. Belak, D. Božič, J. Dirjec, A. Dolenc-Vičič, J. Dular, L. Grahek, J. Horvat, T. Korenčič, Z. Modrijan, P. Pavlin, A. Pleterski, G. Pobežin, M. Šašel Kos, S. Tecco Hvala, B. Toškan, I. Turk, A. Velušček, J. Visočnik, T. Žerjal.

Paleolitske raziskave

Izvedli smo dvoje krajših izkopavanj, in sicer na

novem planem paleolitskem najdišču Suhi dol v Polhograjskem hribovju in na novoodkritem mezolitskem najdišču na planinah Zapleč in Zaprikraj v Krnskem pogorju.

Nadaljevali smo z risanjem gradiva Divjih bab I, obsežnimi geokemijskimi raziskavami sedimentov in zbiranjem ter pisanjem poglavij za prvi del monografije Divje babe I. Napisali smo študijo o kronologiji mlajšega pleistocena v Sloveniji in predstavili nove kronološke izsledke z najdišča Divje babe I. V študiji so predstavljeni tudi najnovejši geokemijski in sedimentološki izsledki. Angleško različico s poudarkom na novih ESR-datacijah smo predložili za zbornik *Mediterranean from 50,000 to 25,000 BP: Turning points and new directions*. V sodelovanju z Univerzitetnim kliničnim centrom v Ljubljani smo naredili in objavili računalniško tomografijo piščali iz Divjih bab I. Tujejezični različici smo predložili uredništvu revij *L'Anthropologie* in *European Prehistory*. Objavili smo tudi izsledke izkopavanj na planem mezolitskem najdišču na planini Pretovč na Tolminskem, prvem mezolitskem najdišču v vzhodnih Julijskih Alpah. Zbirali smo gradivo za načrtovani mednarodni zbornik ob bližnji 80-letnici odkritja Potočke zijalke in s tem v zvezi narisali vse koščene konice iz najdišča Istálloskő na Madžarskem.

Neolitik in eneolitik

V okviru programa arheoloških raziskav na Ljubljanskem barju so bili v letu 2005 objavljeni trije prispevki v *Arheološkem vestniku 56*: Najdbe ptičjih kosti s koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju (F. Janžekovič, V. Malez, A. Velušček); Iška Loka – bronnastodobno naselje na obrobju Ljubljanskega barja (A. Velušček); Živalski ostanki iz bronnastodobnih naselbin pri Iški Loki in Žlebiču (B. Toškan).

V letu 2005 je bila pripravljena monografija *Resnikov prekop, najstarejša koliščarska naselbina na Ljubljanskem barju*, ki bo predvidoma izšla leta 2006 v zbirki *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*. V njej izrazito multidisciplinarno predstavljamo in obravnavamo izsledke raziskav, ki so potekale leta 2002 na koliščarski naselbini Resnikov prekop pri Igu na Ljubljanskem barju.

Utrjena prazgodovinska naselja na Dolenjskem

Nadaljevali smo s pisanjem sinteze *Jugovzhodna Slovenija v železni dobi*, v kateri bodo predstavljene poselitvene strukture, ekonomija in družba takratnega

dr. J. Horvat

dr. M. Andrič

M. Belak

dr. D. Božič

dr. S. Ciglencečki

J. Dirjec

A. Dolenc Vičič

dr. J. Dular

L. Grahek

D. Knific Lunder

T. Korenčič

 M. T. Korošec
Lavrič

časa. Dokončali smo naslednja poglavja: 1. Zgodovina raziskovanj, 2. Zajem podatkov, 3. Kritika virov, 4. Geografski oris, 5. Kronologija, 6. Poselitvene strukture, 7. Poselitvena dinamika, 8. Hierarhija naselij. Za vsa omenjena poglavja smo pripravili tudi predloge za slikovno gradivo.

Pripravili smo članek o železnodobnem naselju in grobiščih na Libni.

L. Grahek je nadaljevala analizo keramičnega gradiva iz naselja Cvinger nad Virom pri Stični. Pregledala je več kot 38.500 odlomkov keramike iz sedemnajstih sond ter za nadaljno analizo izločila 5662 posod in keramičnih predmetov. Predmeti so bili tipološko opredeljeni, določen jim je bil način izdelave, zrnastost lončarske mase, način obdelave površine, način žganja, trdota, barva ter način, motiv in mesto ornamenta. Risbe so bile ustrezno korigirane.

Raziskave latenske dobe v Sloveniji

V zvezi z raziskovanjem poznolatskih naselbinskih najdb iz Posočja smo se ukvarjali med drugim s tipologijo in kronologijo fibul vrst Alezija in Jezerine. Zbrali smo primerjave za odlomek etruščanskega cedila z Repelca na Mostu na Soči. Taka cedila se v okolici Verone pojavljajo še v poznolatskih grobovih. V zvezi s študijem bronastih posod smo se posvetili zlasti podrobni tipologiji in kronologiji vrčev vrste Tassinari E4000 in kotličkov vrst Eggers 91 in 92.

Rimska doba

Na Vrhniki (Kočevarjev vrt) so potekala zaščitna arheološka izkopavanja od 7. 7. do 1. 10. na površini 2357 m². Pri raziskavah je inštitut sodeloval z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, ter z zasebnim podjetjem za arheološka izkopavanja Tica Sistem, d. o. o. Terenska dela je večinoma financiral naročnik Dolenjgrad, d. d., delno pa je stroške pokril tudi ZVKD Slovenije, OE Ljubljana. Odkrili smo ostanke lesenih zgradb iz zadnjega desetletja pr. Kr. in iz prve tretjine 1. st. po Kr. Sledita dve fazi velikih zidanih skladišč, nato poznoantični ruševinski ostanke. Iz najstarejšega obdobja se je ohranilo veliko lesa, predvsem delov gradbenih konstrukcij in trije leseni sodi. Zelo pomembni so tudi drugi makrobotanični ostanke (semena, seno), velika količina živalskih kosti in nenazadnje kakovostno drobno arheološko gradivo (velike količine tere sigilate, svinčene etikete z napisi itd.). Že med samimi izkopavanji smo na sitih sprali vse vzorce sedimentov. Po zaključku terenskih del smo urejali dokumentacijo, začeli dokumentirati in analizirati lesene ostanke (v sodelovanju z Oddekom za lesarstvo na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani) ter urejati drobno gradivo.

Za objavo smo pripravili topografski pregled arheoloških najdišč vzhodnega dela Ptuja (z izjemo izkopavanj Zavoda za varstvo kulturne dediščine, OE Maribor). Pripravljali smo posebno študijo o Winkler-

jevih izkopavanjih rimskega grobišča leta 1919/20 in Abramičevih sondiranj na luksuzni rimski stavbi leta 1937.

Pripravljali smo objavo vodnjaka iz 1. st. n. št. iz Suhadol ter poznorimskega grobišča pri Doljnem Zemonu.

V sodelovanju z Gorenjskim muzejem iz Kranja (M. Ogrin) smo opravili nekaj manjših topografskih raziskav v Julijskih in Kamniških Alpah.

T. Žerjal je oddala članek *Sigilata iz Školaric pri Spodnjih Škofijah. Trgovina s sigilatnim posodjem v severni Istri v 1. in 2. st.* za revijo *Arheološki vestnik*. Analizirala je keramično gradivo iz najdišča Školarice pri Spodnjih Škofijah: določanje tipologije in kronologije amfor, keramike tankih sten, kuhinjske uvožene keramike.

Rimski napisi Slovenije

J. Visočnik je nadaljevala delo na rimskih napisih antične Celeje in njenega upravnega ozemlja, ki tvori osnovo za njeno doktorsko tezo o romanizaciji Celeje s poudarkom na jezikovnih značilnostih rimskih napisov.

Nadaljevalo se je delo na vseh računalniških epigrafskih datotekah ter na fototeki rimskih napisov Slovenije. Del fototeke je že skeniran. Del časa je bil posvečen zbiranju podatkov o napisih iz stare literature ter epigrafski avtopsiji.

Dr. Milana Lovenjaka (Oddelek za arheologijo Univerze v Ljubljani) smo podpirali pri njegovem raziskovalnem delu na področju epigrafike (votivni napisi Petovione, epigrafske novitete iz Slovenije).

Antični literarni viri za vzhodnoalpski prostor in zahodni Balkan

V letu 2005 je izšla monografija, s katero je bil ključen projekt *Apijan in Ilirik (Appian and Illyricum [Situla 43], Ljubljana 2005)*. V tem letu, v katerem so bile predvidene še zadnje faze dela za knjigo, se je ta projekt tudi uradno končal. Končana je bila krajša študija o migracijah plemen na Balkanu.

G. Pobežin je pripravljala disertacijo o Tukididovem vplivu na Salustija.

Poznoantične raziskave

Zaključili smo prvo terensko fazo raziskav kompleksnega arheološkega najdišča Tonovcov grad pri Kobaridu. Z letošnjimi izkopavanji so bili v celoti izkopani ostanke stavbe neposredno pod severno cerkvijo (domnevni baptisterij) in njena okolica. V tem predelu je potrebno izpostaviti predvsem pomembne sledove starejših plasti in arhitekture kot tudi nekatere drobne najdbe iz različnih prazgodovinskih kot tudi poznorimskega obdobja. Ob hkratnem delu konservatorjev smo začeli pripravljati tudi tekstovno in slikovno gradivo za dokončno ureditev cerkvenega sklopa na vrhu hriba. Nadaljevala so se tudi vsa dela v zvezi z inventarizacijo, konservacijo, risanjem in

študijem drobnega gradiva iz obdobja desetletnih sistematičnih raziskav.

V pripravljano delo za celovito objavo prvega dela raziskav na Tonovcovem gradu se je uspešno vključila tudi T. Milavec, ki del drobnega gradiva raziskuje v okviru doktorskega študija.

Nadaljevali smo študij obsežne naselbinske problematike v sredozemskem prostoru. Letos je bil dan poseben poudarek obalnemu delu province Dalmacije, ki zaradi slabe raziskanosti, a hkrati izjemno dobro ohranjenih naselbin, predstavlja eno izmed ključnih področij zastavljenega sintetičnega pregleda. Ob tem smo pripravljali še nekaj manjših prispevkov, ki obravnavajo naselbinsko strukturo v vzhodnoalpskem prostoru.

Obsežno študijo o treh poznorimskih zakladnih najdbah z Gore nad Polhovim Gradcem smo dopolnili s poglavjema o njihovi dataciji in o primerjavi z drugimi poznorimskimi zakladnimi najdbami orodja v Sloveniji (novi dataciji zakladov s Tinja nad Loko pri Žusmu in z Ljubične nad Zbelovsko Goro) in oddali v tisk. V študiji smo tudi prvič objavili poznorimsko zakladno najdbo poljedelskega orodja, ki je bila najdena leta 1886 na Kinclju nad Trbincem v dolini Mirne, in rekonstruirali del pridatkov zidane grobnice, ki so ju našli leta 1888 blizu Gorice pri Drnovem.

Vzhodne Alpe v staroslovanskem obdobju

Nadaljevali smo pripravo kataloga stavbnih objektov pri objavi zgodnj srednjeveške naselbine na Pristavi na Bledu. Iz arhivsko ohranjenih terenskih podatkov smo sestavili podatkovno zbirko, ki služi rekonstruiranju posameznih terenskih situacij. S pomočjo ohranjenih terenskih načrtov in skic smo sestavili prvi pregledni načrt izkopov na najdišču in izdelali rekonstruirani digitalni model reliefa. Študij stanovanjske kulture v luči pristavkega gradiva smo dopolnili z etnoarheološko raziskavo v Makedoniji, kjer smo si ogledali tradicionalni postopek izdelave podnic. Opažanja smo eksperimentalno preizkusili v praksi, kjer smo opravili vse korake od pridobivanja surovin, izdelave posod do uporabe v kuhinji.

Poznavanje razmerja med Slovani in Vlahi smo poglobljali na primeru tolminsko-cerklanskih Polic, ki so tudi edinstveno ohranjen primer staroverske organizacije prostora. Hkrati je odličen metodološki primer povezave ustnega izročila s prostorom ter preko tega z drugimi viri o preteklosti.

Kot podlago analizi grobišča na Rifniku smo s pomočjo arhivskih terenskih načrtov in starih objav izdelali njegov revidirani načrt.

Nadaljevali smo izkopavanja na Bleku na Krvavcu. Našli smo ostanke zgodnj srednjeveške hiše, sledove ograjevanja in trebljenja obdelovalne površine ter majhen kal za napajanje živine. Intenzivni podpovršinski pregled pa je 100 m od zgodnj srednjeveške lokacije odkril selišče iz 11. do 14. st., ki kaže na nadaljevanje uporabe prostora.

Arheološke in palinološke raziskave na Ljubljanskem barju

Vodja projekta: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, J. Dirjec, Z. Modrijan, S. Tecco Hvala.

Nadaljevanje intenzivnih arheoloških raziskav na Ljubljanskem barju je zagotovljeno s temeljnim triletnim projektom *Arheološke in palinološke raziskave na Ljubljanskem barju*, ki je zdaj že v drugem letu izvajanja. Projekt je zastavljen izrazito multidisciplinarno.

Raziskovali smo na območju koliščarske naselbine Maharski prekop pri Igu. Pri tem smo ponovno zakopali na območju, ki ga je med letoma 1970 in 1977 raziskala ekipa dr. Tatjane Bregantove. Od 30. 3. do 15. 4. smo izkopal več dolgih sond in v njih vzorčili les za dendrokronološke raziskave, ob tem pa smo na še nedotaknjem območju ob robu izkopavališča zastavili še dve manjši sondi in odvzeli vzorce za paleobotanično in sedimentološko analizo.

V okviru palinoloških raziskav je 15. 4. in 16. 5. potekalo vzorčenje iz profila arheološke sonde in palinološko vrtnanje na najdišču Maharski prekop pri Igu na Ljubljanskem barju. Na obeh vzorcih je bila opravljena tudi preliminarna pelodna analiza. Končana je bila pelodna analiza in radiokarbonsko datiranje vzorcev, pobranih pri arheoloških izkopavanjih na Blatni Brezovici.

V sodelovanju z dendrokronološkim laboratorijem na Oddelku za lesarstvo, ki ga vodi dr. Katarina Čufar, potekajo tudi intenzivne dendrokronološke raziskave lesa iz obdobja kolišč na Ljubljanskem barju. V letu 2005 so raziskave potekale na lesu s koliščarske naselbine Maharski prekop. Pripravljeno je preliminarno poročilo o rezultatih.

V sodelovanju s Pedagoško fakulteto Univerze v Mariboru, z dr. Francem Janžekovičem, potekajo raziskave ptičjih kostnih ostankov s koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju. Trenutno so v obdelavi kostni ostanki s Starih gmajn pri Verdu, Blatne Brezovice in z Maharskega prekopa.

Plodno sodelovanje v raziskavah koliščarskih ostalin z Ljubljanskega barja pa poteka tudi z dr. Meto Culiberg (Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU), dr. Mihaelom Tomanom (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), dr. Aleksandrom Horvatom in dr. Jernejem Pavšičem (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), dr. Dragomirjem Skabernetom (Geološki zavod Slovenije), Marijanom Govedičem (Center za kartografijo favne in flore) itd.

V sodelovanju z Univerzama v Trstu in Zagrebu ter z Arheološkim muzejem v Puli se nadaljuje sodelovanje pri preučevanju kamnitih sekir (in z njimi povezane problematike) iz Hrvaške, Slovenije in severovzhodne Italije. V okviru tega sodelovanja je na začetku leta 2005 kot štipendist CMEPIUS-a na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU zaključil izobraževanje Federico Bernardini iz Trsta.

L. Lavrenčič

T. Milavec

Z. Modrijan

B. Pavčič Justin

mag. P. Pavlin

dr. A. Pleterski

Zooarheološke raziskave eneolitских najdišč v Sloveniji (podoktorski projekt; od 1. 9. 2005)

Vodja projekta: A. Velušček.

Sodelavec: B. Toškan.

Nadaljevanje arheozooloških raziskav prazgodovinskih najdišč z Ljubljanskega barja je bilo osredotočeno na analizo kostnih najdb z Resnikovega prekopa. Vrsta sestava makrofavnišnega vzorca ni bila presenetljiva in je v splošnem potrdila naše domneve tako o prehrabnih navadah prebivalcev naselbine kot tudi o značilnostih paleookolja. V nasprotju s tem so na paleookolje nanašajoči se izsledki analize ostankov malih sesalcev od pričakovane slike bistveno odstopali. Ugotovitev se ujema s tezo, da so na Resnikovem prekopu (poleg [e]neolitских) prisotne tudi najdbe iz mlajših obdobij, ko je bilo Ljubljansko barje že zamočvirjeno. Zaobljenost in obrušenost koščeni fragmentov velikih (ne pa tudi malih!) sesalcev kaže na to, da so ti ležali v tekoči vodi, ki jih je brusila s peščenimi drobcami. Glede na izsledke tafonomske analize se zdi, da je bila energija vodnega toka razmeroma majhna, tako da skromno število izkopanih živalskih ostankov ni utemeljeno povezovati z njihovim odplavljanjem. Verjetneje je, da gre pri tem za posledico kratkotrajnosti in prostorske omejenosti naselbine. Izsledki analize so bili pripravljani za tisk in bodo izšli kot samostojno poglavje v monografiji (serija *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*) v letu 2006.

V okviru arheozooloških raziskav Ljubljanskega barja je B. Toškan opravil (in objavil) tudi študijo sicer skromnega števila najdb iz najdišč Iška Loka in Žlebič. Ohranjenost kostne substance najdb z Iške Loke podpira tezo o le-tej kot plani naselbini na trdnem barjanskem obrobju, tj. izven domnevno že zamočvirjenega območja, ki naj bi ga v eneolitiku zasedalo jezero.

Poleg zgoraj navedenega je bil v letu 2005 obdelan tudi vzorec subfosilnih ostankov sesalske makrofave iz najdišča Zalog II pri Verdu, ki izstopa po relativno velikem številu obdelanih roženih ostankov.

S pripravo obsežnega poročila je bila zaključena obdelava zelo obsežnega kostnega gradiva ($N > 25.000$) iz antične Romule.

Analiziran je bil skelet pokopanega konja železnodobne starosti iz Mengša in ugotovljene so bile skupne točke s približno sočasnimi primerki iz Slovenije in Madžarske.

Izsledki doktorske naloge o fosilni makrofavni velikih sesalcev iz Divjih bab I ter o metapodijih jamskega medveda iz istega najdišča je B. Toškan obogatil z nekaterimi novimi spoznanji in oboje pripravil za objavo kot samostojni poglavji v monografiji iz serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.

Vzporedno z raziskovalnim delom je pod vodstvom Janeza Dirjeca potekalo izpopolnjevanje inštitutske komparativne osteodontološke zbirke.

Historični principi urejanja prostora na Slovenskem in opredelitev pravil za urejanje prostora v sodobnosti (CRP-projekt št. V6-0978)

Vodja projekta: A. Pleterski.

Sodelavci: M. Belak, D. Likar, A. Ostan, J. Rožič, B. Štular, I. Zorko.

Projekt ugotavlja nekdanja načela urejanja prostora, jih primerja s sodobnimi ter išče tista pravila urejanja prostora, ki imajo historične korenine in so še vedno uporabna v sedanosti. Sestavili smo katalog izbranih primerov iz preteklosti in sedanosti, ki služijo kot vzori dobre prakse, nekateri pa tudi kot slabe. Našli smo nekatere stične točke, ki so pomembne tudi v sodobni rabi.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Ob 130. obletnici odkritja kolišč na Ljubljanskem barju smo sodelavci Inštituta za arheologijo (A. Velušček, M. Andrič, B. Toškan) v soavtorstvu z dr. Katarino Čufar ter s sodelovanjem občin Borovnica, Brezovica, Ig in Vrhnika ter z Mestnim muzejem iz Ljubljane in Narodnim muzejem Slovenije pripravili razstavo *Dediščina Ostrorogega Jelena*, ki je v letu 2005 gostovala na Vrhniki, Igu in Preserju pod Krimom. Izredno kvalitetne akvarele je pripravila Tamara Korošec Lavrič. Računalniško obdelavo slik in izdelavo panojev pa je opravila M. Belak.

V okviru intenzivnih arheoloških raziskav na Ljubljanskem barju sta Inštitut za arheologijo ZRC SAZU in KUD Fran Govekar Ig organizirala novi niz tematskih predavanj na Igu pod skupnim naslovom *Barje, ali te poznam*. Predavatelji so bili dr. Peter Turk (o pisatelju Janezu Jalnu in koliščarjih), dr. Jernej Pavšič (o geologiji Ljubljanskega barja in njegovega obrobja) in dr. Maja Andrič (o raziskavah fosilnega cvetnega prahu in razvoju vegetacije na Ljubljanskem barju v zadnjih 15.000 letih).

Sodelavci inštituta so opravljali še naslednje dejavnosti:

- D. Božič je član uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in zbirki *Situla* ter *Katalogi in monografije*.
- S. Ciglenečki je član uredniškega odbora pri revijah *Arheološki vestnik*, *Varstvo spomenikov* in *National Geographic Junior*. Je tudi član Sveta javnega zavoda Pokrajinskega muzeja Celje in član Komisije za arheološka raziskovanja pri Ministrstvu za kulturo RS.
- J. Horvat je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik*, monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* in zbornika *Voda in življenje v kamniti pokrajini – Kras / Water and Life in a Rocky Landscape – Kras* (Ljubljana 2005).

dr. M. Šašel Kos

B. Štular

S. Tecco Hvala

mag. B. Toškan

dr. I. Turk

D. Valoh

- P. Pavlin je izvršni urednik revije *Arheološki vestnik*.
- A. Pleterski je član uredništva mednarodnega zbornika *Studia Mythologica Slavica* in monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- G. Pobežin je bil urednik monografije *Antologija zgodovinopisja*.
- M. Šašel Kos je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* in članica uredniških odborov monografske zbirke *Agora*, revije *Keria* in monografije *Antologija zgodovinopisja*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Arheološki kataster Slovenije (ARKAS)

V letu 2005 smo prešli na uporabo novih programskih orodij SQL za vnos podatkov v bazo ARKAS (najdišča, literatura, fototeka, planoteka, pisni arhiv); prej smo uporabljali aplikacije v programu Access. Ta korak naj bi omogočil poenostavitev obnavljanja in popravljanja baz ter takojšnjega prikazovanja podatkov na spletnem ARKAS-u, kar bi prispevalo k ažurnosti informacijskega sistema. Kot del prezentacije ARKAS-a na spletu je bila izdelana spletna aplikacija GIS za prikazovanje arheoloških najdišč, v katero so integrirane digitalne kartografske podlage GURS-a v različnih merilih, njihova baza zemljepisnih imen (REZI) in administrativnih enot (občin), meja Slovenije ter točkovni sloj najdišč ARKAS, povezan s tekstovnimi bazami in tlorisi železnodobnih najdišč na območju Dolenjske in Bele krajine.

Dokumentacija

Permanentno poteka digitaliziranje in skeniranje slikovnega gradiva iz inštitutskega arhiva (planoteke, fototeke) ter risb predmetov iz arheoloških najdišč, ki so predmet raziskav Inštituta za arheologijo.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Redno smo obdelovali novo literaturo. Težave s strežniki so začasno prekinile izvajanje statističnega nadzora, ki ga sicer redno opravljamo.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno smo zbirali novo literaturo ter vnašali podatke o grobovih in predmetih. Vnosni sistem so začeli uporabljati tudi študenti. Nastali sta že prvi monografski zbirki, ki sta tudi objavljeni na spletu: kamniški Mali Grad (Benjamin Štular: http://www.zrc-sazu.si/iza/Si/Splet_publ/Mali_grad.html), Krvavec (Luka Peršič: http://www.zrc-sazu.si/iza/Si/Splet_publ/Krvavec.html). Vključili ju bomo v skupno zbirko.

Knjižnica

Vodja: P. Pavlin.

Z osmimi akcesijami se je knjižni fond povečal za 1474 enot. 194 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 604-krat. Na dom smo izposodili 1280 zvezkov, v čitalnico 354. Vzpostavili smo tri nove redne zamenjave.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Arheološki vestnik* 55, 2004.
- A. Velušček (ur.), *Hočevarica. Eneolitsko kolišče na Ljubljanskem barju / An eneolithic pile dwelling in the Ljubljansko barje*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 8 (Ljubljana 2004).
- I. Turk (ur.), *Viktorjev spodmol in Mala Triglavca. Prispevki k poznavanju mezolitskega obdobja v Sloveniji / Viktorjev spodmol and Mala Triglavca. Contributions to understanding the mesolithic period in Slovenia*, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 9 (Ljubljana 2004).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Arbeitskreise für Unterwasserarchäologie, Avstrija, Nemčija, Švica: aktivno sodelovanje v mednarodnem združenju raziskovalcev za podvodno arheologijo in arheologijo mokrih tal.
- Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU, Zagreb, Hrvaška: ornitofavna v JV Alpah.
- Dipartimento di Scienze dell'Antichità dell'Università di Trieste, Italija, Arheološki muzej Istre: proučevanje kamnitih sekir.
- Mednarodna projektna skupina UNESCO »LAKE DWELLINGS«.
- Prof. dr. G. Alföldy z Univerze v Heidelbergu, ki pri Berlinsko-brandenburški akademiji vodi projekt *Corpus inscriptionum Latinarum*, je sestavil ekipo, ki je zadolžena za novo izdajo rimskih napisov Panonije. Za Slovenijo je kontaktna oseba, ki naj bi koordinirala delo na rimskih napisih Slovenije, M. Šašel Kos. Pri tem projektu bosta sodelovala tudi dr. Milan Lovenjak in Julijana Visočnik.
- Dogovarjanje za mednarodni projekt *Balkan v antiki*, ki ga koordinira prof. dr. Jean Luc Lamboley z Univerze v Grenoblu. M. Šašel Kos je članica znanstvenega odbora.
- M. Šašel Kos je druga tajnica mednarodnega odbora za grško in rimsko epigrafiko *Association internationale d'épigraphie grecque et latine*. Sestanek predsedstva AIEGL je bil 26. in 27. 6. v Ljubljani, na Inštitutu za arheologijo.
- Università Cattolica di Milano in Museo civico Udine, Italija: poznoantične utrjene naselbine v zahodni Sloveniji in severovzhodni Italiji.
- Sodelovanje pri projektu PINE (Predicting Impacts on Natural Ecotones) 2002–2005, <http://www.pine>.

dr. A. Velušček

J. Visočnik

T. Žerjal

- oulu.fi (EVK2-CT-2002-00136). Koordinatorica projekta je dr. Sheila Hicks, partner v projektu je Gozdarski inštitut Slovenije, koordinator za Slovenijo: dr. Tom Levanič, sodelavka: M. Andrič.
- Sodelovanje z Oddelkom za botaniko Univerze v Bernu (prof. B. Ammann), Narodnim muzejem Slovenije (dr. T. Knific) in Natural History Museum, London (dr. J. Massafro) pri paleoekoloških raziskavah v Blejskem kotu. M. Andrič je zadolžena za palinološki del raziskave.
 - Slovensko-ruski znanstveni projekt *Rekonstrukcija paleoekološkega okolja s pomočjo analize rastlinskih in živalskih mikrofosilov v kulturnih plasteh slovenskih arheoloških najdišč*. Dr. Alexandra Golyeva (Geografski inštitut Ruske akademije znanosti) opravlja analizo fitolitov, M. Andrič pa analizo peloda na izbranih arheoloških in paleoekoloških najdiščih v Sloveniji.
 - Sodelovanje z Oddelkom za arheologijo Univerze v Cambridgeu in Arheološkim muzejem Istre pri arheoloških in paleoekoloških raziskavah v Istri. M. Andrič opravlja preliminarne palinološke raziskave.
 - Sodelovanje M. Andrič z raziskovalci School of Geography, Oxford University Centre for the Environment (dr. K. Willis, L. Jeffers) pri paleoekoloških raziskavah v Beli krajini.
 - Mestni muzej v Beljaku in univerza v Bambergu, Stolica za srednjeveško in novoveško arheologijo *St. Peter bei Edling*: priprava objave izkopavanj zgodnesrednjeveškega grobišča in naselbine.
 - Masarykova univerza, Brno, Katedra za arheologijo Filozofske fakultete: mednarodni slovensko-češki znanstveni projekt *Zgodnesrednjeveške grobiščne in naselbinske strukture*.
 - Univerza Kiril i Metodi v Skopju, Inštitut za zgodovino umetnosti in arheologijo: mednarodni slovensko-makedonski znanstveni projekt *Strukture starodavne duhovne kulture v Sloveniji in Makedoniji ter njihove relacije*.
 - Slovensko-francoski znanstveni projekt *Proteus: Rimljani, Kelti in Iliri: srečanje treh svetov (3. st. pr. Kr. – 2. st. po Kr.)*, sodelovanje z Univerzo v Bordeauxu (A. Colin). Vodja slovenskega dela: J. Horvat, sodelavci: M. Lovenjak, J. Istenič, J. Visočnik, T. Žerjal.
 - Arnaldo Marcone in Stefano Magnani z univerze v Vidmu, Italija, 22. 2.: študijski obisk.
 - Francis Tassaux, Yolande Marion, Cécile Doulan in Anne Colin, Univerza v Bordeauxu, Francija, 23.–28. 5.: študijski obisk v okviru projekta *Proteus*.
 - Vanna Vedaldi Iasbez, Univerza v Trstu, Italija, 14. 9.: študijski obisk.
 - Claudio Zaccaria, Laura Boffa, Univerza v Trstu, Italija, 14. 7.: delovni obisk.
 - Ortolf Harl, Dunaj, Avstrija, oktober: delovni obisk.
 - Ernst Pohl in Jan Bemann z Univerze v Bonnu, Nemčija, maj: študijski obisk.
 - Tino Leleković, Odsek za arheologijo HAZU, Zagreb, Hrvaška, 10. 1.: priložnostni obisk.
 - Martina Blečić, Konservatorski oddelek Uprave za zaščito kulturne dediščine, Reka, Hrvaška, 14. 1.: priložnostni obisk.
 - Marjan Jovanov, Inštitut za arheologijo umetnosti in arheologijo, Skopje, Makedonija, 28. 1.: študijski obisk.
 - Nives Majnarić-Pandžić, Odsek za arheologijo Filozofske fakultete, Zagreb, Hrvaška, 11. 5.: priložnostni obisk.
 - Dunja Glogović, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 19. 5.: priložnostni obisk.
 - Gertrúda Březinová in Jozef Bujna, Arheološki inštitut Slovaške akademije znanosti, Nitra, Slovaška, 5.–9. 9.: študijski obisk.
 - Paul Gleirscher, Deželni muzej za Koroško, Celovec, Avstrija, 7. 11.: priložnostni obisk.
 - Nikos Čausidis in Goce Naumov, Inštitut za zgodovino umetnosti in arheologijo, Univerza Kiril i Metodi v Skopju, Makedonija, 4.–15. 5.: delovni obisk v okviru projekta *Strukture starodavne duhovne kulture v Sloveniji in Makedoniji ter njihove relacije*.
 - Christoph Gutjahr, Gradec, Avstrija, 27. 5. in 12.–23. 12.: delovni obiska v okviru študija zgodnesrednjeveških najdišč in priprave doktorskega dela.
 - Jiří Macháček, Masarykova univerza, Brno, Katedra za arheologijo Filozofske fakultete, 19.–24. 9.: delovni obisk v okviru projekta *Zgodnesrednjeveške grobiščne in naselbinske strukture*.
 - Peter Dresler, Masarykova univerza, Brno, Katedra za arheologijo Filozofske fakultete, 19.–5. 10.: delovni obisk v okviru projekta *Zgodnesrednjeveške grobiščne in naselbinske strukture*.
 - F. Tassaux, Y. Marion (Univerza v Bordeauxu, Francija); C. Zaccaria, V. Vedaldi Iasbez (Univerza v Trstu, Italija), avgust: ogled izkopavanj na Vrhniku in delovni obisk.
 - M. Luik, Stuttgart, Nemčija, avgust: ogled izkopavanj na Vrhniku in delovni obisk.
 - H. Dolenz, S. Zabehtický Scheffener, Deželni muzej za Koroško, Celovec, Avstrija, 25. 8.: ogled izkopavanj na Vrhniku.
 - Dr. Alexandra Golyeva, Geografski inštitut Ruske

OBISKI V INŠTITUTU

- Jiří Svoboda, Archeologický ústav AV ČR, Dolní Vestonice, Češka, maj: delovni obisk.
- Lubomíra Kaminská, Archeologický ústav SAV, Košice, Slovaška, maj: delovni obisk.
- Peter Ettel, Lehrstuhl für Ur- und Frühgeschichte, Friedrich-Schiller-Universität Jena, Nemčija, 5.–6. 6.: študijski obisk.

akademije znanosti, 10.–20. 7.: delovni obisk, sodelovanje pri paleoekoloških raziskavah.

- Lizzy Jeffers, School of Geography, Oxford University Centre for the Environment, Velika Britanija, 16.–9. 11.: delovni obisk, sodelovanje pri paleoekoloških raziskavah v Beli krajini.
- Federico Bernardini iz Trsta, štipendist programov *Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja*, 1. 10. 2004.–28. 2. 2005.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

B. Štular

Lončenina z Malega gradu v Kamniku; Oddelek za arheologijo Univerze v Ljubljani, 20. 4. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Dragan Božič

- *Poznorimske zakladne najdbe orodij na Vipavskem*. Goriški muzej, grad Kromberk, 13. 12.
- *Zakladi*. Gost v oddaji Kakšen dan bo danes, Radio Slovenija, program A1, Ljubljana, 13. 12.

Slavko Ciglenečki

- *Novejša arheološka odkritja na Kozjanskem*. Muzejsko društvo Kozje, Kozje, 8. 4.
- *Arheološka podoba Pohorja in okoliša v poznoantični dobi*. Muzejski večeri, Maribor, 5. 9.

Jana Horvat

- *Ptuj v rimski dobi*. Hajdina, 30. 6.
- *Vodstvo po arheoloških izkopavanjih*. Vrhnika, 20. 8.

Andrej Pleterski

- *Kako so naši predniki merili čas s prostorom*. Sinagoga, Maribor, 19. 1.
- *Historični principi urejanja prostora*. Ministrstvo za okolje in prostor, projektna delavnica, Ljubljana, 14. 3.
- *Krvavec*. Predstavitev izkopavanj, Slovensko arheološko društvo, Ljubljana, 22. 3.
- *Stanovanjska kultura v zgodnjem srednjem veku*. Oddelek za arheologijo, Univerza v Brnu, 8. 4.
- *Kultura bivanja*. Oddelek za arheologijo, Univerza Kiril i Metodi, Skopje, 25. 4.
- *Aussagemöglichkeiten der archäologischen Quellen – Funde und Befunde als Strukturen (Einige Beispiele)*. Arheološki inštitut Madžarske akademije znanosti, Budimpešta, 26. 11.

Marjeta Šašel Kos

- *Appian and Illyricum*. Predavanje na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu, 24. 2.
- *The northeastern frontier of Italy reconsidered ter The conquest of central Illyricum*. Dve predavanji za študente na Univerzi v Varšavi, Poljska, 19. 4.
- *Centenarians and approximate ages on tombstones in the Emona area and the adjacent Norican and Pannonian regions*. Predavanje na mednarodnem epigrafskem znanstvenem srečanju *Borghesi 2005*, ki sta ga organizirali univerzi iz Genove in Bologne v Bertinoru, 22. 10.
- Predstavitev knjig *Noriško-panonska avtonomna mesta* (Situle 40–42, 2002–2004) na Slovenskem znanstvenem inštitutu na Dunaju, Avstrija, 12. 4.

Sneža Tecco Hvala

- *Archaeological heritage managed with web GIS*. Skupaj s Petrom Pehanijem in Tomažem Podobnikarjem na 10. mednarodnem kongresu »Cultural Heritage and New Technologies«, Dunaj, Avstrija, 7.–10. 11.

Borut Toškan

- *Biometry as a tool for palaeoenvironmental studies. Casestudy: cave bear metapodia from Divje babe I*. Mednarodni simpozij »Multidisciplinary studies on environment and human culture in Poland. The achievements and the future«, Koszecin, Poljska, 19.–22. 10.

Anton Velušček

- *Ljubljansko barje v koliščarski dobi*. Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 9. 4.; Mestni muzej, Ljubljana, 21. 5.; Vrhnika, april.
- *Poselitev Ljubljanskega barja v prazgodovini*. Ljubljana, 27. 5.
- *Dediščina Ostrorogega Jelena*. Vrhnika, junij; Ig, oktober; Preserje, november.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Maja Andrič

- Department of Geography, University of Wales Swansea, Velika Britanija, 9.–12. 4.: sodelovanje na konferenci »Building a tephrochronological framework for Europe: the key to better models of abrupt environmental change (ESF LESC Exploratory Workshop)« in predstavitev posterja *Palynologist's ignorant questions about tephrochronology: Case studies from Slovenia*.
- Kevo, Finska, 27. 5.–2. 6.: MM4, redni letni sestanek raziskovalcev, ki sodelujemo pri projektu PINE.
- Velika Britanija (Cambridge, London, Oxford),

17.–27. 10.: delovni sestanek s partnerji, s katerimi sodelujemo pri paleoekoloških raziskavah v Istri, Blejskem kotu in Beli krajini, ter priprava skupnih publikacij.

Dragan Božič

- Koroška, 14. 10.: ogled izkopavanj na Gurini nad Dolami, razstave *Hallstattkultur im Trixnertal* v Velikovcu in halštatskih gomil pod Lamprechtskoglom.
- Špeter Slovenov (S. Pietro al Natisone), 26. 11.: udeležba na mednarodnem znanstvenem sestanku »Terre d'incontro. Contatti e scambi lungo le valli del Natisone e dell'Isonzo dall'antichità al medioevo«.

Slavko Ciglenečki

- Cividale, Artegna, Osoppo, Invillino, Italija, 23. 4.: arheološka ekskurzija.
- Split, Stari grad, Hvar, Trpanj, Orebić, Majsan, Polače na Mljetu, Ston, Osinj, Hrvaška, 26. 6.–7. 7.: ogled poznoantičnih naselbin in muzejev.
- Tkon, Muline, Preko, Pag, Caska, Svetojanj, Prizna, Tribanj, Hrvaška, 22.–25. 9.: ogled poznoantičnih naselbin.

Janez Dular

- Obergurgl, Innsbruck, Avstrija, 30. 9.–3. 10.: *Trans Alpes – Internationale Tagung zu Fragen eiszeitlicher Verbindungen längs und quer über die Alpen*.

Jana Horvat

- Hrvaška, 27. 5.: ogled Varaždinskih Toplic.
- Koroška, 14. 10.: ogled izkopavanj na Gurini nad Dolami, razstave *Hallstattkultur im Trixnertal* v Velikovcu in halštatskih gomil pod Lamprechtskoglom.
- Pula, Hrvaška, 25. 10.: ogled arheoloških izkopavanj.

Tina Milavec

- Špeter Slovenov (San Pietro al Natisone), Italija, 26. 11.: referat *Tonovcov grad v luči kovinskih in keramičnih najdb* na kongresu »Terre d' incontro«.

Zvezda Modrijan

- Oglej, Italija, 8. 4.: ogled zbirke v muzeju.
- Špeter Slovenov (San Pietro al Natisone), Italija, 26. 11.: referat *Tonovcov grad v luči kovinskih in keramičnih najdb* na kongresu »Terre d' incontro«.

Gregor Pobežin

- Dunaj, Avstrija, 3.–18. 1. in 13.–18. 7.: študij na Oddelku za klasično zgodovino Univerze na Dunaju.

Andrej Pleterski

- Češka, 7.–13. 4.: delovni obisk več muzejev in najdišč v okviru projekta *Zgodnjerednjeveške grobiščne in naselbinske strukture*.

- Makedonija, 22.–27. 4.: delovni obisk več muzejev in najdišč v okviru projekta *Strukture starodavne duhovne kulture v Sloveniji in Makedoniji ter njihove relacije*.
- Celje, 18.–24. 10.: revizija izkopavanj poznoantičnega in zgodnjerednjeveškega grobišča na Rifniku, zbiranje terenske dokumentacije in pregled gradiva v depozu Mestnega muzeja.
- Budimpešta, Madžarska, 25.–27. 11.: sodelovanje na mednarodnem znanstvenem kolokviju »Pannonien in der Karolingerzeit«.

Marjeta Šašel Kos

- Konstanca, Nemčija, 3.–6. 3.: študij na univerzi, diskusijski prispevek na mednarodnem kolokviju »Selbstwahrnehmung und Fremdwahrnehmung in der Fundmünzenbearbeitung«.
- Dalmacija, Hrvaška, 11.–16. 5.: študijsko potovanje.
- Albanija, 23.–29. 9.: študijsko potovanje.

Julijana Visočnik

- Bordeaux, Francija, 5.–18. 9.: delovni obisk inštituta Ausonius v Bordeauxu v okviru mednarodnega projekta Proteus.
- Trst, Italija, 22. 11., 29. 11., 6. 12., 20. 12.: študijski obiski na univerzi v Trstu.

Tina Žerjal

- Oglej, Italija, 8. 4.: ogled muzeja in zbirke.
- Bordeaux, Francija, 5.–17. 9.: delovni obisk inštituta Ausonius v Bordeauxu in najdišč v Akvitaniji v okviru mednarodnega projekta Proteus.
- Koroška, 14. 10.: ogled izkopavanj na Gurini nad Dolami, razstave *Hallstattkultur im Trixnertal* v Velikovcu in halštatskih gomil pod Lamprechtskoglom.
- Pisa, Italija, 20.–22. 10.: udeležba na mednarodnem simpoziju »Territorio e produzioni ceramiche: paesaggi, economia e società in età romana«.
- Pula, Hrvaška, 25. 10.: ogled arheoloških izkopavanj.
- Pula, Hrvaška, 22.–26. 11.: udeležba na mednarodnem simpoziju »Instrumenta domestica od prapovjesti do kasne antike«.
- Trst, Italija, 16. 12.: študijski obisk na Univerzi v Trstu.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Paleobotanika*. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Slavko Ciglenečki

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja

na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Andrej Pleterski

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja, proseminar in seminar na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos

- *Oblikovanje etnične identitete*. Predavanje (28. 2.) in konzultacije v okviru podiplomskega študija na Politehniko Nova Gorica.

MENTORSTVO

Slavko Ciglenečki je mentor magistrandkam Maji Bausovac, Tini Milavec in Zvezdani Modrijan ter somentor magistrandki Saši Čaval in magistrandu Maksimilijanu Sagadinu.

Janez Dular je bil mentor mladi raziskovalki Luciji Grahek.

Jana Horvat je mentorica mladi raziskovalki Tini Žerjal.

Andrej Pleterski je bil mentor magistrandu Benjaminu Štularju ter mentor več seminarskih in diplomskih nalog na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos je mentorica Gregorju Pobežinu (pri doktoratu) in Julijani Visočnik (pri doktoratu); somentorica Jadranki Cergol, ki dela doktorat na Oddelku za klasično filologijo Univerze v Ljubljani. 12. 5. se je kot članica ocenjevalne komisije udeležila zagovora doktorata Siniše Bilić-Dujmušiča *Oktavijanovo ratovanje u Dalmaciji* na univerzi v Zadru.

Anton Velušček je mentor mladi raziskovalki Tjaši Korenčič.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- BOŽIČ, Dragan. Die spätrömischen Hortfunde von der Gora oberhalb von Polhov Gradec. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 293-368, ilustr.
- GOSLAR, Tomasz, ANDRIČ, Maja. Radiocarbon dating of modern peat profiles: pre- and post-bomb 14C variations in the construction of age-depth models. *Radiocarbon*, 2005, vol. 47, issue 20, str. 115-134.
- JANŽEKOVIČ, Franc, MALEZ, Vesna, VELUŠČEK, Anton. Najdbe ptičjih kosti s koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 49-58, zvd, tabele.
- PLETERSKI, Andrej. De Sclavis autem unde dicitis : Slovani in Vlahi na »nikogaršnjem« ozemlju istrskega zaledja. *Acta Histriae*, 2005, letn. 13, št. 1, str. 113-150, ilustr.
- PLETERSKI, Andrej, BELAK, Mateja. Časovno razmerje med grobiščema Lauterhofen in Altenerding. *Arheol.*, 2005, št. 23, str. 35-46, graf. prikazi, tabela.
- PUHAR, Jana, PLETERSKI, Andrej. Krkavški Kamen v ustnem izročilu in v sklopu obredne prostorske strukture. *Stud. mythol. Slav.*, 2005, letn. 8, str. 57-74, ilustr.
- ŠTULAR, Benjamin. Smrt Klejna. *Arheol.*, 2005, št. 23, str. 79-83.
- ŠTULAR, Benjamin. Lončenina s kamniškega Malega gradu : izkopavanja leta 1992. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 435-452, risba, tabele.
- ŠTULAR, Benjamin. Simbolika tvarne kulture - lonček

z Brezj. *Stud. mythol. Slav.*, 2005, letn. 8, str. 87-97, ilustr.

TOŠKAN, Borut. Živalski ostanki iz bronastodobnih naselbin pri Iški Loki in Žlebiču. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 91-97, ilustr., graf. prikazi.

TURK, Ivan. Zagovor morfometrične analize koščenih konic. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 453-464, ilustr.

TURK, Ivan, PFLAUM, Miran, PEKAROVIČ, Dean. Rezultati računalniške tomografije najstarejše domnevne piščali iz Divjih bab I (Slovenija) : prispevek k teoriji luknjanja kosti. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 9-36.

VELUŠČEK, Anton. Iška Loka - bronastodobno naselje na obrobju Ljubljanskega barja. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 73-89, zvd., fotogr., ilustr. pril.

VISOČNIK, Julijana. Glasovna posebnost vulgarne latinščine - omahovanje med črko B in V na napisih iz okolice Celeje. *Keria*, 2005, letn. 7, št. 2, str. [57]-72.

ŽERJAL, Tina. Sigilata s Školaric pri Spodnjih Škofijah : trgovina s sigilatnim posodjem v severni Istri v 1. in 2. st. *Arheol. vestn.*, 2005, letn. 56, str. 263-292, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

CIGLENEČKI, Slavko. Langobardische Präsenz im Südostalpen im Lichte neuer Forschungen. V: POHL, Walter (ur.), ERHART, Peter (ur.). *Die Langobarden : Herrschaft und Identität*, (Denkschriften, Bd. 329), (Forschungen zur Geschichte des Mittelalters, Bd.

9). Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2005, str. [265]-280, ilustr., zvd.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

KORENČIČ, Tjaša. Dermatoglifi udeležencev tabora Makole 2004. V: ŠTAJNBAHER, Srečko (ur.). *Mladinski raziskovalni tabor Makole 2004*. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje znanost mladini, 2005, str. 9-18, risbe, graf. prikazi, tabele.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

CIGLENEČKI, Slavko. L'insediamento fortificato su altura di Tonovcov grad presso Caporetto e i suoi dintorni in eta romana e paleo-slava. V: TILATTI, Andrea (ur.). *La cristianizzazione degli Slavi nell'arco alpino orientale : (secoli VI-IX)*, (Nuovi studi storici, 69). Roma: Istituto storico italiano per il Medio Evo; Gorizia: Istituto di storia sociale e religiosa, 2005, str. [93]-108, ilustr. pril.

CIGLENEČKI, Slavko. Slowenien. V: BECK, Heinrich (ur.). *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde*. 2., völlig neu bearbeitete und stark erweiterte Aufl. Berlin; New York: W. de Gruyter, 1973-<1998>, 2005, bd. 29: Sonderdruck, str. 123-128, zvd.

HORVAT, Jana. Poselitev na Pivškem in ob zgornjem toku Reke od pozne bronaste dobe do pozne antike = Settlement in the Pivka Area and along the upper course of the Reka River from the late Bronze Age to the late antique period. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 220-248, ilustr.

MODRIJAN, Zvezdana. Oskrba z vodo v poznoantični utrjeni naselbini Tonovcov grad pri Kobaridu = Water supply to the late antique fortified settlement of Tonovcov grad near Kobarid. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 249-264, ilustr.

PLETERSKI, Andrej. Ustno in pisno izročilo na Ogečah. V: MIHELIČ, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 249-253, fotogr.

TURK, Ivan, SKABERNE, Dragomir, BLACKWELL, Bonnie A.B., DIRJEC, Janez. Ocena vlage v mlajšepleistocenskem kraškem okolju : paleoklima in paleomikrookolje v jami Divje babe I, Slovenija = Assessing humidity in the Upper Pleistocene karst environment : palaeoclimates and palaeomicroenvironments at the Divje babe I, Slovenia. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 173-198, ilustr.

VELUŠČEK, Anton. Kraška planota jugozahodne Slovenije in Ljubljansko barje v neo-eneolitski dobi - primerjalna študija = The Kras Plateau in southwestern Slovenia and the Ljubljansko barje in the Neoeolithic period - a comparative study. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 199-219, ilustr.

VELUŠČEK, Anton. Ljubljansko barje v koliščarski dobi. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 191-216, ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

HORVAT, Jana, MODRIJAN, Zvezdana, SVOLJŠAK, Petra, TURK, Ivan, VELUŠČEK, Anton. Poselitev in raba zakraselega sveta zahodne Slovenije v preteklosti : uvod = Settlement and land usage of the Karstic world in western Slovenia in the past : introduction. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 167-172.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

ŠAŠEL KOS, Marjeta. *Appian and Illyricum*, (Situla, 43). Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2005. 671 str., ilustr.

Strokovna monografija

ŠTULAR, Benjamin. *Lončenina z Malega gradu nad Kamnikom : katalog lončenine z izkopavanj leta 1992*. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, 2005. http://www.zrc-sazu.si/iza/Si/Splet_publ/Mali_grad.html.

IZVEDENA DELA (DOGODKI)

Razstava

VELUŠČEK, Anton, ANDRIČ, Maja, ČUFAR, Katarina, TOŠKAN, Borut. *Dediščina Ostrorogega Jelena : ob 130 obletnici odkritja kolišč na Ljubljanskem barju : potujoča razstava*. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, 2005. http://www.zrc-sazu.si/iza/Si/pageloader.html?Naslov_IZA.html.

SUMMARY

The research work of the Institute is conducted within the scope of a basic program, which combines the following investigations: Palaeolithic research, Neolithic and Eneolithic research, an investigation of fortified Prehistoric settlements in the Dolenjska region (Lower Carniola), an investigation of the La Tène culture in central and eastern Slovenia, researches in Roman provincial archaeology in the southeastern Alpine region, an investigation of settlement throughout the eastern Alpine region during the Late Roman period, a study of Roman inscriptions in Slovenia, an histo-

rical-archaeological commentary of *Appian's Illyrian History* and a study of the Early Medieval period in the eastern Alpine region and its outskirts.

Archaeological, dendrochronological research efforts and pollen analyses on the Ljubljansko barje (the Ljubljana Moor) continued at several pile dwelling settlement sites. A new zooarchaeological research project of the eneolithic sites of Slovenia has been started in 2005.

The Institute published the journal *Arheološki vestnik* 56, 2005.

ZNANSTVENI SVET

Prof. dr. Rajko Bratož, redni član SAZU, izr. prof. dr. Stane Granda, doc. dr. Eva Holz (predsednica), izr. prof. dr. Dušan Kos, dr. Branko Marušič v. p., prof. dr. Darja Mihelič, prof. dr. Vasilij Melik v. p., redni član SAZU.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Darja Mihelič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Stane Granda, doc. dr. Eva Holz, izr. prof. dr. Dušan Kos.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Petra Svoljšak.

Znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak, doc. dr. Boris Golec, dr. Miha Kosi, doc. dr. Miha Preinfalk.

Asistentka z magisterijem: mag. Katarina Keber (mlada raziskovalka).

Asistentka: Neva Makuc.

Strokovna sodelavka: Barbara Šterbenc Svetina.

TEMELJNE RAZISKAVE

Zgodovinski inštitut Milka Kosa preučuje slovensko zgodovino do konca prve svetovne vojne. Inštitutsko delo zajema štiri tematske sklope, ki so: objava virov za slovensko zgodovino; topografija in kolonizacija slovenskega ozemlja; gospodarska, družbena, kulturna, vsakdanja zgodovina slovenskega prostora in njegovih prebivalcev; problemi slovenske zgodovine 19. in 20. stoletja. Te raziskave so raziskovalci do konca leta 2005 uresničevali v programsko-projektni obliki.

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti

Vodja programske skupine: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, S. Granda, E. Holz, D. Kos, M. Kosi, V. Rajšp.

Mladi raziskovalki: K. Keber, N. Makuc.

Strokovna sodelavka: B. Šterbenc Svetina.

Študije za sintezo zgodovine slovenskih mest v dobi fevdalizma (do 1848)

Vodja projekta: M. Kosi.

Sodelavec: B. Golec.

Strokovna sodelavka: B. Šterbenc Svetina.

Slovenska vojska. Kratka zgodovina – dolga tradicija?

Vodja projekta: P. Svoljšak.

Življenje in delo pomembnih osebnosti severovzhodne Slovenije

Vodja projekta: A. Vovko (Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU).

Sodelavca: M. Preinfalk, P. Svoljšak.

Preoblikovanje spomina / Propaganda in komemoracija kot sestavni del 1. svetovne vojne

Vodja projekta: O. Luthar (Filozofski inštitut ZRC SAZU).

Sodelavka: P. Svoljšak.

Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora (od 1. 9.)

Vodja projekta: I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU).

Sodelavca: M. Bizjak, M. Preinfalk.

M. Bizjak je pripravljala znanstvenokritično izdajo briksenških urbarjev za gospostvo Bled in napisal zanjo obsežno uvodno študijo. Raziskoval je tradicijske kodekse freisinške škofije in posestne razmere na Sorškem polju v visokem srednjem veku. Transkribiral je listine iz turjaškega arhiva.

B. Golec je zbiral in vrednotil gradivo za zgodovinski atlas slovenskih srednjeveških mest. Raziskoval je zgodovinsko podobo Kostanjevice in Višnje gore, ki ji je v okviru dela za zgodovinski atlas posvetil osrednjo pozornost. O tematiki mestne zgodovine je objavil znanstveno monografijo o mestu Ormož, dva samostojna sestavka v monografiji in izvorni znanstveni članek. Izvirni znanstveni članek in eden od sestavkov v monografiji segata na področje pravne zgodovine, drugi sestavek pa obravnava etnično in jezikovno podobo slovenskih celinskih mest v srednjem veku. V okviru avstrijskega projekta *Wandel einer Landschaft – Das lange 18. Jahrhundert und die Steiermark* je pripravljala študijo o jezikovno-etnični podobi Štajerske v 18. stoletju.

S. Granda se je usmerjal na vprašanje slovenstva v »francoskem« obdobju slovenske zgodovine, zlasti zunaj Ilirskih provinc, ki se je odslikavalo še v predmarčno dobo. V tej zvezi je raziskal stališča dr. Štefana Kočevarja in tradicijo slovenske zavesti v družini Sever od začetka 19. stoletja, prek Janeza Severja, ki je bil leta 1848 poslanec v dunajskem parlamentu, do njegovega

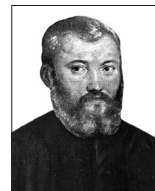
dr. D. Mihelič

dr. M. Bizjak

dr. B. Golec

dr. S. Granda

dr. E. Holz

mag. K. Keber

dr. D. Kos

dr. M. Kosi

N. Makuc

dr. M. Preinfalk

dr. P. Svolfšak

B. Šterbenc
Svetina

sina, ki je odstopil travnik za prireditve vižmarskega tabora. Kulturne in politične razmere v povezavi z dojemanjem slovenstva na Dolenjskem je preučeval po zapiskih Janeza Trdine. Raziskal je slovenstvo v Trstu v času njegovega prehoda izpod Avstrije v Italijo, pri čemer je posebej izpostavil spremenjeno pravno kulturo. Iz tematike gospodarske zgodovine je nadaljeval z analizami obrti, katastra in vinogradništva, pri katerem je prišel do novih izsledkov o preteklosti cvička.

E. Holz je nadaljevala redakcijsko delo za objavo zvezka *Zgodovina prometa I*. Dopolnjevala je bibliografijo in slikovna ponazorila o prometu. Ukvarjala se je z lokalnimi študijami o prometu.

D. Kos je objavil znanstveno monografijo o vlogi gradov v življenju plemstva na Slovenskem do začetka 15. stoletja, ki jo, prirejeno, pripravlja tudi za tisk v nemškem jeziku. Objavil je raziskavo o vplivu reproduktivnih socialnih vzorcev oz. impotence na življenje slovenske družbe v preteklosti ter raziskavo o notranjedružinskih razmerjih v Kranju in okolici med 16. in 18. stoletjem. Nadaljeval je delo na znanstveni ediciji statuta mesta Izola iz leta 1360 (z dopolnili), ki je zahtevalo raziskave gradiva v več slovenskih, italijanskih in hrvaških knjižnicah in arhivih.

M. Kosi je raziskoval predzgodovino in zgodnje faze oblikovanja mestnih naselbin na Slovenskem v 12. in 13. stoletju. V izvornem znanstvenem članku je objavil primerjalno študijo o centralnih naseljih neagrarnega značaja v zgodnjem srednjem veku, v samostojnem sestavku v monografiji pa primerjalno študijo o začetkih Škofje Loke, drugih kranjskih mest in o freisinških škofih kot ustanoviteljih mest. Nadaljeval je raziskavo o križarskem gibanju in križarskih viteških redovih v vzhodnoalpskem prostoru, ki je izšla kot poglavje v znanstveni monografiji. Za izdajo je pripravljajl disertacijo pokojnega kolega Andreja Komaca *Formiranje dežele Kranjske in deželnega plemstva v času med 1150 in 1350*. Zanj je pripravljajl historične zemljevide, rodovnike in register ter izbiral slikovno gradivo.

K. Keber je raziskovala za doktorsko temo *Epidemije kolere in njihov vpliv na razvoj javnega zdravstvenega sistema na Kranjskem v 19. stoletju*.

N. Makuc je preučevala furlansko zgodovino, zlasti odnos zgodovinarjev z območja Furlanije do slovenskega prostora in prebivalstva. O tej tematiki je pripravila izvorni znanstveni članek.

D. Mihelič je nadaljevala pripravo znanstvenokritične objave četrte najboljše (trinajste) piranske notarske knjige iz obdobja 1298–1317. Dopolnjevala je zbirko uporabljenega besedišča najstarejše (prve) piranske notarske knjige, ki je izšla še v klasičnem tisku. V problematiko gospodarske zgodovine je posegla z raziskavami o gospodarstvu Istre v času zgodnjega srednjega veka. Njene raziskave srednjeveške posesti freisinške škofije v Istri so prinesle nekaj novih spoznanj. Na primeru dolgotrajne pravde med koprsko škofijo in Piranom, ki se je odvijala pred številnimi cerkvenimi rabsodniki, je revidirala redosled cerkvenih

dostojanstvenikov na Primorskem. Raziskave historio-grafskega izročila o Karantaciji je razširila še na nekaj bavarskih in hrvaških zgodovino piscev. Preučevala je omembe in odnos do ciganov v slovenskem ljudskem izročilu.

M. Preinfalk je pripravil za tisk in objavil odmevno monografijo o Auerspergih. Zapuščinski inventar člana te družine je predstavil v obliki samostojnega prispevka v monografiji. Posvečal se je predvsem genealoškimi raziskavam plemstva na Slovenskem in v nekdanji avstro-ogrski monarhiji ter pripravil imenski seznam h Gradivu za slovensko zgodovino v srednjem veku 6/I, ki je izšlo v inštitutski zbirki *Thesaurus memoriae, Fontes*.

P. Svolfšak je raziskovala propagando, tisk in cenzuro v času prve svetovne vojne. Preučila je gradivo avstro-ogrske vojaške cenzure, ki ga hrani Vojni arhiv na Dunaju, in osvetlila vlogo in pomen tovrstnih informacij na intimni osebni ravni državljana in v državnem okviru. Gradivo je zgovoren kazalec odnosov na ravni država – državljan, dojemanja vojne in z njo povezanih vprašanj. To je pokazala v študiji, ki jo je pripravila za tisk na podlagi arhivskega gradiva in zbranih podatkov o civilnem prebivalstvu na tolimskem območju soškega bojišča. Skozi delovanje Zveze bojevnikov, organizacije slovenskih vojnih veteranov v smislu zahodnoevropskih veteranskih organizacij, vendar brez državne podpore in spodbude, je pripravila študijo o slovenskem spominu na prvo svetovno vojno in na slovenskega vojaka kot žrtve vojaških dogajanj. Rezultati preučevanja socialne zakonodaje Kraljevine Jugoslavije so potrdili tezo, da je Kraljevina Jugoslavija v socialni politiki bolj vrednotila vojno izkušnjo veteranov srbske in črnogorske vojske, medtem ko je pripadnike nekdanje avstro-ogrske vojske obravnavala kot drugorazredne. Njihovo komemoriranje padlih je tako potekalo predvsem v obliki romanj na Brezje, kjer so se srečavali slovenski vojni veterani, ki so svoje idejne in socialne poglede izražali v časopisu Zveze bojevnikov *Bojovník*. V okviru mednarodnega projekta AQUADAPT je P. Svolfšak objavila študijo *Zgodovinski prerez Krasa s posebnim ozirom na vplive njegovih naravnih danosti na življenje na Krasu*, ki je izšla kot samostojni znanstveni sestavek v monografiji *Voda in življenje v kamniti pokrajini – Kras*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

V okviru inštituta je potekalo spremljanje slovenske zgodovinske literature. Nadaljevala oz. oblikovala se je bibliografija slovenske zgodovine za obdobja, ki jih obravnavajo raziskovalci inštituta, torej od pozne antike in zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne ter deloma za obdobje med obema svetovnimi vojnami. Bibliografija, ki je nastajala sproti v delovni obliki, zavzema raznovrstno problematiko: politično,

gospodarsko, socialno, cerkveno zgodovino, prispevke, ki nastajajo na področju lokalne zgodovine, teorijo zgodovine. Prostorsko posega na celoten slovenski etnični prostor ter se ne omejuje s sedanjimi mejami Republike Slovenije. V prihodnje se bo razširjala tudi na dosežke evropskih zgodovinsopisij, da bo podoba bibliografije slovenske zgodovine čim širša ter zato tudi bolj podrobna. Delo je potekalo tako s pomočjo zapisov v COBISS-u kot z rednim spremljanjem izhajajočih prispevkov v znanstvenem, strokovnem in poljudnem tisku. S sodelovanjem z oddelkoma za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter na Pedagoški fakulteti v Mariboru bo pregled vseboval tudi neobjavljena dela, to je diplomske, magistrske in doktorske naloge. Zbrana bibliografija bo v pomoč ter informacijo raziskovalcem slovenske zgodovine.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU ima v Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici sodelavko mlado raziskovalko N. Makuc. Postajo vodi sodelavec inštituta v. p. Branko Marušič.

Sodelavci inštituta so ob raziskovalnem delu opravljali tudi druge strokovne naloge:

- M. Bizjak je bil urednik *Blaznikovega zbornika* (= Zbornik razprav mednarodnega simpozija ob 200-letnici sekularizacije freisinških in briksenških škofijskih posesti); v zvezi s tem je tudi dopolnil Blaznikovo bibliografijo, pregledal tiskane publikacije in Blaznikovo rokopisno zapuščino na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa, v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, enoti v Škofji Loki in Arhivu Slovenije.
- B. Golec je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*, član izvršnega odbora Arhivskega društva Slovenije in član uredniškega odbora revije *Arhivi*. Raziskoval je v Arhivu Republike Slovenije, Nadškofijskem arhivu Ljubljana in Škofijskem arhivu Maribor. Zunaj arhivskih ustanov je opravljal terenske raziskave v Višnji gori in Kostanjevici.
- S. Granda je predsednik strokovnega sveta Narodnega muzeja, član senata slovenistike na Politehniko v Novi Gorici in član uredniškega odbora *Kronike*. Je član Sveta za splošno izobraževanje, v okviru katerega je predsednik Komisije za učbenike.
- E. Holz je članica uredniškega odbora *Kronike* in inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*.
- K. Keber je redna sodelavka revije *Gea*.
- D. Kos je član inštituta na dunajski univerzi (Institut für Österreichische Geschichtsforschung). Raziskoval je v večjih slovenskih knjižnicah in arhivih.
- M. Kosi je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*, v okviru katere bo urednik izdaje doktorskega dela pokojnega kolega Andreja Komaca z naslovom *Formiranje dežele Kranjske in deželnega plemstva v času med 1150 in 1350*. Sodeluje pri projektu izdelave slovenskega zgodovinskega atlasa (izdelava historičnih kart za obdobje srednjega veka), ki bo izšel pri Novi reviji.

vinskega atlasa (izdelava historičnih kart za obdobje srednjega veka), ki bo izšel pri Novi reviji.

- N. Makuc je nadaljevala delo Jakoba Marušiča pri sestavljanju bibliografije primorskih domoznanskih izdaj. Delo, ki sta ga financirali Mestna občina Nova Gorica in Občina Šempeter – Vrtojba, je izšlo pod naslovom *Domoznanske publikacije o Primorski. Bibliografsko gradivo do leta 2004*. Za potrebe Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici je prevajala znanstvene članke in predavanja iz slovenščine v italijanščino ter skrbela za knjižnico Raziskovalne postaje.
- D. Mihelič je članica uredniškega odbora revije *Annales*. Uredila je *Otorepčev zbornik*, posvečen profesorjevi 80-letnici, in petjezični zbornik povzetkov 6. kongresa mednarodnega združenja za zgodovino Alp »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur: podobe, pripovedi, glasba«. Kongres je kot slovenska članica odbora omenjenega združenja od 29. 9. do 1. 10. soorganizirala v Bovcu. Sodelovala je v programskem odboru za pripravo mednarodnega znanstvenega sestanka »Retorike deviantnosti«, ki je bil od 6. do 8. 10. v Kopru. Je članica odbora mednarodne komisije za zgodovino mest. Bila je koordinatorica za zgodovino pri Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport in članica Znanstveno-raziskovalnega sveta za področje humanistike. Je članica upravnega odbora Društva visokošolskih profesorjev in odbora Zgodovinskega društva za Južno Primorsko. Je članica habilitacijske komisije Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. Raziskovala je v Pokrajinskem arhivu Koper, podružnica Piran.
- M. Preinfalk je odgovorni urednik revije *Kronika*, uredil je monografijo P. Čelika *Orožništvo na Kranjskem*, ki je izšla v Knjižnici Kronike.
- P. Svolfšak je podpredsednica Zveze zgodovinskih društev Slovenije, v okviru katere je bila članica uredniškega odbora za pripravo objave zbornika prispevkov z znanstvenega simpozija »Življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja« (SAZU, 4. in 5. 12. 2003), ki je izšel v letu 2005. Je članica uredniškega odbora Historičnega seminarja ter članica upravnih odborov Inštituta za novejšo zgodovino in Fundacije »Poti miru v Posočju«.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Na inštitutu v Ljubljani in na izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca, v Novi Gorici pa Henrika Tume. V letu 2005 je knjižnica pridobila ali kupila nad 600 knjižnih enot. Obiskalo jo je skoraj 200 obiskovalcev, ki si je izposodilo okrog 150 knjig.

Knjižnica Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici šteje 4668 enot, ki so vpisane v posebne inventarne knjige. Študentka Petra Kolenc zaključuje pripravo inventarja knjižnice Henrika Tume, ki bo objavljen v obliki kataloga.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Miha Preinfalk: *Auerspergi. Po sledih mogočnega tura.* (Thesaurus memoriae, Dissertationes 4), Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2005.
- Matjaž Bizjak (ur.): *Blaznikov zbornik.* Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2005.
- Dušan Kos: *Vitez in grad. Vloga gradov v življenju plemstva na Kranjskem, slovenskem Štajerskem in slovenskem Koroškem do začetka 15. stoletja.* Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2005.
- Darja Mihelič (ur.): *Ad fontes. Otoprečev zbornik.* Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2005.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Institut für Geschichte, Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija: sodelovanje D. Kosa.
- Forschungsinstitut für Historische Grundwissenschaften, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno in publicistično sodelovanje D. Kosa.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija: raziskovalno in organizacijsko sodelovanje.
- Slovenska teološka akademija v Rimu, Italija: sodelovanje S. Grande na simpozijih.
- Università della Svizzera Italiana, Lugano, Švica: sodelovanje D. Mihelič v okviru Mednarodnega združenja za zgodovino Alp.
- Česká akademie věd, Historický ústav, Praga, Brno, Češka; sodelovanje z drugimi zgodovinskimi inštituti srednjeevropskih držav: sodelovanje E. Holz v okviru bilateralnega projekta *Slovenci in Čehi. Tradicije in možnosti sodelovanja malih narodov znotraj mnogonacionalnih skupnosti.*

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Boris Golec

- *Frühneuzeitliche »Bürgerliche Siedlungen« Sloweniens unter besonderer Berücksichtigung der ursprünglich gegentürkischen Befestigungen »Tabori«.* Referat na mednarodnem posvetovanju

»Minderstädte – Kümmerformen – gefreite Dörfer«, ki ga je organiziral avstrijski delovni krožek za zgodovino mest (Österreichischer Arbeitskreis für Stadtgeschichtsforschung), Bolzano/Bozen, Italija, 6.–9. 9.

Stane Granda

- Govor na proslavi 75-letnice akad. prof. dddd. Jožeta Mačka, Knjižnica Laško, Laško, 25. 2.
- *Zažig škofa Vovka v Novem mestu.* Gast v govorni oddaji na Radiu Ognjišče, Ljubljana.
- *Duhovno ozračje na Slovenskem sredi 19. stoletja.* Predavanje, župnijska dvorana, Nova Gorica, 3. 3.
- Predstavitev gradiva za Dolenjski biografski leksikon, Narodni dom, Novo mesto, 4. 3.
- *Dr. Štefan Kočever v letu 1848.* Referat na simpoziju o dr. Štefanu Kočeverju, Središče ob Dravi, 9. 4.
- Udeležba na okrogli mizi »Janez Trdina, Novo mesto ter Bajke in povesti o Gorjancih«, 28. dolenjski knjižni sejem, Novo mesto, 11. 5.
- *Odnos do narave na Slovenskem v preteklosti.* Seminar na Četrtekovem kolokviju, Politehnika Nova Gorica, Nova Gorica, 12. 5.
- *Trdina in Novo mesto.* Referat na simpoziju ob 100 letnici smrti Janeza Trdine, Kulturni dom Janeza Trdine, Novo mesto, 27. 5.
- *Ključni momenti slovenske zgodovine.* Predavanje za tuje študente v Evropski hiši, Nova Gorica, 5. 7.
- *Trst med prehodom iz Avstrije v Italijo.* Referat na Ukmarjevem simpoziju v Rimu, Italija, 13. 9.
- *Kataster kot vir za gospodarsko zgodovino.* Referat na 6. kongresu Mednarodnega združenja za zgodovino Alp »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur: podobe, pripovedi, glasba«, Kulturni dom Bovec, 30. 9.
- *Auersperg in davki.* Referat na Mednarodnem simpoziju »Anastazij Grün – v našem prostoru in času«, Brežice, 17. 11.
- *Sence Napoleonovega mita pri Slovencih.* Referat na Mednarodnem znanstvenem sestanku »Dvestoletnica Napoleonove vladavine ob vzhodnem Jadranu«, Pokrajinski muzej Koper, 8. 12.
- *Kulturne in politične razmere v Modrinjakovi dobi.* Govor na literarno-kulturnem večeru, Kulturni dom, Središče ob Dravi, 9. 12.

Eva Holz

- *Prometne zagate obmejne pokrajine. Nekateri prometni problemi goriške grofije od 16. do 18. stoletja.* Predavanje, Goriški muzej – grad Kromberg, Nova Gorica, 15. 3.
- *Roparji (razbojniki) v slovenski ljudski umetnosti (v pesmi, pripovedki in ljudskem slikarstvu).* Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Retorike deviantnosti. Podoba, percepcija in reprezentacija kriminala v zgodovini«, Pretorska palača, Koper, 7. 10.
- *Uradništvo v Linhartovi dobi.* Predstavitev pri-

spevka ob predstavitvi monografije Anton Tomaž Linhart, Radovljica, 8. 12.

v veliki dvorani gostilne Kunstelj, Radovljica, 14. 12.

Dušan Kos

- *O impotenci*. Avtorski prispevek na 3. programu Radia Slovenija, Program ARS, oddaja »Trojna spirala«, Ljubljana, maja.
- Predstavitev knjige *Vitez in grad*, Radio Ognjišče, Ljubljana, 20. 8.; 3. program Radia Slovenija, program ARS, oddaja »Izšlo je«, Ljubljana, 14. 9.

Katarina Keber

- *Oris socialnih posledic epidemije kolere leta 1855 na Kranjskem na primeru Ljubljane in podeželja*. Referat na znanstvenem posvetu »Zgodovina socialne politike, socialnega dela in izobraževanja za socialno delo v Sloveniji«, Fakulteta za socialno delo, Ljubljana, 24. 3.

Darja Mihelič

- Predstavitev učbenika za zgodovino za 7. razred devetletke, Maribor, 16. 3.; Celje, 13. 4.
- Udeležba na okrogli mizi o humanistiki, Pokrajinski muzej Koper, 22. 4.
- *Prevzetnost in pristranost cerkvenih (raz)sodnikov o cerkveno-posvetnih zadevah*. Referat na mednarodnem znanstvenem posvetu »Sacerdotes, iudices, notarii...: posrednici medu društvenim skupinama«, Zavičajni muzej Poreštine, Poreč, 20. 5.
- Otvoritveni nagovor na 6. kongresu Mednarodnega združenja za zgodovino Alp »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur: podobe, pripovedi, glasba«, Kulturni dom Bovec, 29. 9.
- Televizijski intervju o kongresu Mednarodnega združenja za zgodovino Alp, Odmevi, Televizija Slovenije 1. program, Ljubljana, 1. 10.
- *Cigani v slovenskem ljudskem izročilu*. Referat na mednarodnem znanstvenem sestanku »Retorike deviantnosti. Podoba, percepcija in reprezentacija kriminala v zgodovini«, Pretorska palača, Koper, 6. 10.

Miha Preinfalk

- Predavanje ob predstavitvi knjige *Auerspergi. Po sledih mogočnega tura*, ZRC SAZU, Ljubljana, 11. 5., grad Soteska, 2. 7.; Miklova hiša, Ribnica, 18. 11.
- Radijski intervjuji ob izidu knjige o Auerspergih, Radio Slovenija, 1. program, Ljubljana, 21. 5.; Radio Slovenija, 3. program, Ljubljana, 3. 6.; Radio Zeleni val, Ljubljana, 18. 11.
- *Genealogija rodbine Zois na Kranjskem*. Predavanje ob otvoritvi razstave »Žezlo, znanje, moč, tradicija, ugled«, Zgornjesavski muzej Brežice, 25. 10.
- *Rodbina Auersperg na Slovenskem*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Anastazij Grün – v našem prostoru in času«, Brežice, 17. 11.
- *Radovljica in grofje Thurn–Valsassina*. Predavanje

Petra Svoljšak

- *The Slovene Soldier: Victim of War and Post-War Memory*. Predavanje na mednarodni delavnici »Victors and Victims: the Male Wartime Generation in East-Central Europe 1918–1930«, University of Southampton, Southampton, Velika Britanija, 23.–24. 6.
- *Smo ko brez gnezda plašne ptice. Slovenski begunci v Italiji in Avstro-Ogrski*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Soška fronta 1915–1917: Kultura spominjanja / Isonzofront 1915–1917: Die Kultur des Erinnerns«, Bovec, 29. 9.–1. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Matjaž Bizjak

- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv in Hofkammerarchiv), Dunaj, Avstrija, 6.–10. 6.

Boris Golec

- Delo v Arhivu HAZU in Nadškofijskem arhivu, Zagreb, Hrvaška, 20. 1., 7. 2., 24. 3.
- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv in Hofkammerarchiv), Dunaj, Avstrija, 21. 6.–27. 6.
- Delo v Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 1. 2., 22. 8.

Stane Granda

- Delo v Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 1. 2., 2. 8.

Eva Holz

- Delo v nacionalni biblioteki v Pragi, Češka, 21.–28. 5.

Katarina Keber

- Delo v Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 6.–12. 3.

Dušan Kos

- Delo v Biblioteca civica, Archivio diplomatico, Trst, Italija, 27. 10.
- Delo v Hrvaškem državnem arhivu, Reka, Hrvaška, 14.–15. 12.

Miha Kosi

- Delo v Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv in Hofkammerarchiv) in Deutschordens-Zentralarchiv, Dunaj, Avstrija, 27. 11.–1. 12.

PEDAGOŠKO DELO

Boris Golec

- *Arhivistika I in II*. Predavanja za 3. in 4. letnik na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju treh magistrandov in dveh doktorandov na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda

- *Kulturna zgodovina*. Predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Zgodovina za slaviste*. Predavanja na Šoli za slovenske študije Stanislava Škrabca, Politehnika Nova Gorica.
- Sodelovanje na podiplomskem študiju na Oddelku za slovenistiko in Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Eva Holz

- Sodelovanje pri podiplomskem študiju magistrandke na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Dušan Kos

- *Pomožne zgodovinske vede*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.

Darja Mihelič

- *Zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 4. letnik na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Vzpon in propad kulturnih in gospodarskih središč Sredozemlja*. Predavanja in seminarji za 1. letnik na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.

- *Obča zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju šestih magistrandov na Oddelku za zgodovino in Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in ene magistrandke na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.

Petra Svoljšak

- *Pregled slovenske zgodovine II*. Predavanja na Šoli za slovenske študije Stanislava Škrabca, Politehnika Nova Gorica.
- *Nacionalno in 1. svetovna vojna*. Zgodovinski modul na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica.

MENTORSTVO

Boris Golec je somentor doktorandki in mentor enemu doktorandu na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda je komentor dvema doktorandoma na Oddelku za zgodovino in Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Eva Holz je mentorica doktorandki, mladi raziskovalki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU.

Darja Mihelič je komentorica magistrandu na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in mentorica mladi raziskovalki magistrandki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa.

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- BIZJAK, Matjaž. Prispevek k starejši zgodovini Godešiča. *Kronika*, 2005, letn. 53, št. 3, str. 255-266.
- GOLEC, Boris. Das ethnisch-sprachliche Bild der Städte und Märkte im slowenischen Drau-Gebiet in »vornationaler« Zeit. *Südostdtsh. Arch.*, 2003/2004 [i.e. 2005], bd. 46/47, str. 65-78, zvd., tabele.
- GOLEC, Boris. Ljubljansko škofijsko gospostvo (Pfalz) - zakladnica slovenskih sodnih priseg (1752-1811). *Arhivi*, 2005, letn. 28, št. 2, str. 239-312.
- HOLZ, Eva. Češki časopis Politik in revolucija v Piranu leta 1894. *Kronika*, 2005, letn. 53, št. 2, str. 209-222, ilustr.
- KEBER, Katarina. Kranjski obrambni mehanizem za zaščito pred prvo epidemijo kolere v Evropi. *Kronika*, 2005, letn. 53, št. 3, str. 351-364.
- KOS, Dušan. Zakonske težave Kranjčanov pred tremi stoletji. *Kranj. zb.*, 2005, str. 345-354.
- KOSI, Miha. Predurbane ali zgodnjeurbane naselbine? : Civitas Pettouia, Carnium/Creina in druga centralna naselja neagrarnega značaja v zgodnjem srednjem veku. Del 1. *Zgod. čas.*, 2005, 59, št. 3/4, str. 269-331.
- MIHELIC, Darja. Istrsko gospodarstvo v luči Rižanskega zbora. *Acta Histriae*, 2005, letn. 13, št. 1, str. 97-112.
- MIHELIC, Darja. Revizija kronologije cerkvenih dostojanstvenikov na Primorskem. *Zgod. čas.*, 2005, letn. 59, št. 1/2, str. 23-44.
- PREINFALK, Miha. Auerspergi in njihove povezave s Hrvaško. *Povij. pril.*, 2005, god. 24, 29, str. 79-99.

Strokovni članek

- MAKUC, Neva. Srednjeveški, zlasti historiografski, viri za furlansko zgodovino. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, dec. 2005, št. 2, str. 3-5.
- MIHELIC, Darja. Istrsko gospodarstvo v luči rižanskega placita. *Buzet. zb.*, št. 31, str. 33-48, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- MIHELIC, Darja. Vsakdanji stik oblasti z »malim človekom« : (Piran koncem 13.stol.). V: MATIJAŠIČ, Robert (ur.). *Statuimus et ordinamus, quod --- : sustavi moči i mali ljudi na jadranskom prostoru : zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa, [Poreč, 22. do 24. svibnja 2003] : the systems of power and the little men in the Adriatic area : conference papers from the international scientific conference*, (Zbornik radova, sv. 1). Poreč: Pučko otvoreno učilište: Zavičajni muzej, 2005, str. 48-58.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- BIZJAK, Matjaž. Gutenberg in Briksenska posest vzhodno od Tržiške Bistrice. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 255-269.
- BIZJAK, Matjaž. Razvoj, uprava in poslovanje freisinške in briksenske posesti na Kranjskem v srednjem veku. V: BIZJAK, Matjaž (ur.). *Blaznikov zbornik : In memoriam Pavle Blaznik*, (Zbirka Loški razgledi, Doneski, 11). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Škofja Loka: Muzejsko društvo, 2005, str. 111-124, 125-140, graf. prikazi.
- GOLEC, Boris. Ljubljanski malefični red iz leta 1514 v sodni praksi = Die Laibacher Malefizordnung aus dem Jahre 1514 in der Rechtsprechung. V: KAMBIČ, Marko (ur.), GOLEC, Boris (ur.), MELIK, Jelka (ur.), BUDNA KODRIČ, Nataša (ur.), KOZINA, Brane (ur.). *Malefične svoboščine Ljubljančanov : ljubljanski kazenski sodni red*, (Gradivo in razprave, št. 25). Ljubljana: Zgodovinski arhiv; Graz: Institut für österreichische Rechtsgeschichte und europäische Rechtsentwicklung der Karl-Franzens-Universität, 2004 [i.e. 2005], str. 107-142, in v: KAMBIČ, Marko (ur.), BUDNA KODRIČ, Nataša (ur.). *Malefične svoboščine Ljubljančanov : ljubljanski kazenski sodni red*, (Littera Scripta Manet, Zbirka Manet, 7). Študijska izd. Ljubljana: Pravna fakulteta, 2005 [i.e. 2006], str. 139-191.
- GOLEC, Boris. Etnično-jezikovna struktura slovenskih celinskih mest do prehoda v novi vek : poskus kvantitativnega ovrednotenja. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 401-410.
- GRANDA, Stane. Gospodarska in socialna problematika v zgodovinskih razpravah Dušana Kermavnerja. V: ŽIŽEK, Aleksander (ur.), PEROVŠEK, Jurij (ur.). *Med politiko in zgodovino : življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja (1903-1975)*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2005, str. 143-150.
- GRANDA, Stane. Janez Trdina in Novo mesto. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 15-43, ilustr.
- GRANDA, Stane. Josip Gorup - najbogatejši Slovenec, pa ne le zase. V: BOŠTJANČIČ, Janko (ur.). *Slavenski zbornik*. Vrhnika: Galerija 2, 2005, str. 329-340, ilustr.
- GRANDA, Stane. K zgodovini cvička. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 281-301.
- GRANDA, Stane. Pod Avstro-Ogrsko. V: DOLINAR, France M. (ur.). *Sto let Zavoda sv. Stanislava*. Ljubljana: Družina, 2005, str. 135-142.

- GRANDA, Stane. Revolucionarno vrenje po 1. svetovni vojni ali »Vietnamski sindrom«. V: NEČAK, Dušan (ur.). *Stiplovske zbornik*, (Historia, 10). Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 2005, str. 325-334.
- GRANDA, Stane. Usoda nekdanje freisinške posesti na Dolenjskem. V: BIZJAK, Matjaž (ur.). *Blaznikov zbornik : In memoriam Pavle Blaznik*, (Zbirka Loški razgledi, Doneski, 11). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Škofja Loka: Muzejsko društvo, 2005, str. 193-202, 217-228, ilustr.
- HOLZ, Eva. Češki časopis Politik o slovenskih paralelkah na celjski gimnaziji v letu 1894. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otoprepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 435-445.
- HOLZ, Eva. Uradništvo v Linhartovi dobi. V: SVETINA, Ivo (ur.), SLIVNIK, Francka (ur.), ŠTEKAR-VIDIC, Verena (ur.). *Anton Tomaž Linhart : jubilejna monografija ob 250-letnici rojstva*. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej; Radovljica: Muzeji radovljiške občine, 2005, str. 409-439.
- KEBER, Katarina. Epidemija kolere na Pivki leta 1855. V: BOŠTJANČIČ, Janko (ur.). *Slavenski zbornik*. Vrhnika: Galerija 2, 2005, str. 9-26.
- KOSI, Miha. Cruciferi - Crucesignati : prispevek k zgodovini križarskih vojn in križarskih viteških redov v 12.-13. stoletju. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otoprepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 303-343, fotogr.
- KOSI, Miha. Začetki Škofje Loke in freisinški škofje kot ustanovitelji mest : primerjalna študija k nastanku mest na Kranjskem v srednjem veku. V: BIZJAK, Matjaž (ur.). *Blaznikov zbornik : In memoriam Pavle Blaznik*, (Zbirka Loški razgledi, Doneski, 11). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Škofja Loka: Muzejsko društvo, 2005, str. 83-110, 93-124, graf. prikazi.
- MIHELIC, Darja. Bog je najprej samemu sebi brado ustvaril : spor med koprsko škofijo in Pirančani za dajatev od pridelka olja : začetek 13. stoletja. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otoprepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 97-125, tabele.
- MIHELIC, Darja. Die Christianisierung Karantaniens in den Augen der Historiker des 15.-18. Jahrhunderts. V: BUSSET, Thomas (ur.). *L'Autriche intérieure*, (Histoire des Alpes, 10, 2005). Zürich: Chronos, cop. 2005, str. 39-56.
- MIHELIC, Darja. Srednjeveška posest freisinške škofije v Istri. V: BIZJAK, Matjaž (ur.). *Blaznikov zbornik : In memoriam Pavle Blaznik*, (Zbirka Loški razgledi, Doneski, 11). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Škofja Loka: Muzejsko društvo, 2005, str. 61-73, 67-81.
- PREINFALK, Miha. Listine v zapuščinskih inventarjih kot zgodovinski vir v teoriji in praksi. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otoprepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 159-185.
- PREINFALK, Miha. Radovljica in grofje Thurn-Valsassina. V: SVETINA, Ivo (ur.), SLIVNIK, Francka (ur.), ŠTEKAR-VIDIC, Verena (ur.). *Anton Tomaž Linhart : jubilejna monografija ob 250-letnici rojstva*. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej; Radovljica: Muzeji radovljiške občine, 2005, str. 509-525.
- SVOLJŠAK, Petra. Dušan Kermavner o položaju Slovenec med prvo svetovno vojno. V: ŽIŽEK, Aleksander (ur.), PEROVŠEK, Jurij (ur.). *Med politiko in zgodovino : življenje in delo dr. Dušana Kermavnerja (1903-1975)*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2005, str. 181-189.
- SVOLJŠAK, Petra. Slovenci v primežu avstrijske cenzure. V: VODOPIVEC, Peter (ur.), KLEINDIENST, Katja (ur.). *Velika vojna in Slovenci : 1914-1918*. V Ljubljani: Slovenska matica, 2005, str. 109-127.
- SVOLJŠAK, Petra. Zgodovinski prerez Krasa s posebnim ozirom na vplive njegovih naravnih danosti na življenje = A historical profile of the Kras with special regard to influences of its natural characteristics on human life. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 265-270.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- GRANDA, Stane. Stopinje na poti v slovensko samostojnost. V: PETROVČIČ JERINA, Tadeja (ur.), PETERLE, Lojze. *Živeti hočemo v suvereni državi slovenskega naroda : 15. obletnica izvolitve Demosove vlade*. Celje: Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba; Celovec: Mohorjeva, 2005, str. 15-42.
- HORVAT, Jana, MODRIJAN, Zvezdana, SVOLJŠAK, Petra, TURK, Ivan, VELUŠČEK, Anton. Poselitev in raba zakraselega sveta zahodne Slovenije v preteklosti : uvod = Settlement and land usage of the Karstic world in western Slovenia in the past : introduction. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 167-172.
- MIHELIC, Darja. Božo Otoprepčev - življenje in delo, veselje in otožnost. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otoprepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 11-26, fotogr.
- MIHELIC, Darja. Zgodovinske edicije virov in elektronski mediji. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 229-237.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

- GOLEC, Boris. *Ormož v stoletjih mestne avtonomije : posestna, demografska, gospodarska, socialna, etnična in jezikovna podoba mesta ob Dravi 1331-1849*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 187 str., fotogr., graf. prikazi.

KOS, Dušan. *Vitez in grad : vloga gradov v življenju plemstva na Kranjskem, slovenskem Štajerskem in slovenskem Koroškem do začetka 15. stoletja*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 431 str., fotogr.

PREINFALK, Miha. *Auerspergi : po sledih mogočnega tura*, (Thesaurus memoriae, Dissertationes, 4). Ljubljana: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, 2005. 640 str., ilustr.

SVOLJŠAK, Petra ... [et all.]. *Slovenska kronika XX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2005.

SVOLJŠAK, Petra, PIRIH, Darja, FORTUNAT-ČERNILOGAR, Damjana, GALIČ, Lovro. *Tolminsko mostišče II*. Tolmin: Tolminski muzej, 2005. 437 str., ilustr.

Bibliografija

MAKUC, Neva, MARUŠIČ, Jakob. *Domoznanske publikacije o Primorski : gradivo za bibliografijo do konca leta 2004*. Nova Gorica; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 169 str.

SUMMARY

Milko Kos Historical Institute researches Slovene history from the Early Middle Ages until the end of the First World War. Its work is divided into four activities: publishing the sources for the Slovene history; topography and civilization of the Slovene territory; economic, social, cultural history, history of everyday life of the Slovene territory and its population; the problems dealing with Slovene history of the 19th and of the first half of the 20th Century.

In the year 2005 researchers worked on one programme (Basic Research of Slovene Cultural Past) and five projects (Studies for Synthesis of History of Slovene Towns in the Age of Feudalism /to 1848/; Constancies and Ruptures in the History of the Slovene Territory; Slovene Army. Short History – Long Tradition?; Reconstructing Memory, Propaganda and Commemoration as an Integral Part of the Cultural History of the First World War; Life and Work of Important People in Northeastern Slovenia). The Institute issues a series Thesaurus Memoriae, which is divided in two parts, Dissertationes and Fontes. The monograph of Miha Preinfalk *Auerspergi. Po sledih mogočnega tura*. (The Auerspergs. On the Traces of the Mighty Aurochs) published in the series Dissertationes. The institute published two thematic anniversary collections of sci-

entific papers dedicated to two ex-collaborators Pavle Blaznik and Božo Otoresec. The monographs *Vitez in grad* (Knight and Castle) of Dušan Kos and Boris Golec's *Ormož v stoletjih mestne avtonomije* (Ormož During the Centuries of the Municipal Autonomy) were published at Založba ZRC.

The Institute is acquainted with the historical literature relevant for its work. The bibliography of the year 2005 is written by the help of the COBISS computer program.

The Institute has a large library containing books substantial for Slovene history, also including the scientific part of Milko Kos's and Henrik Tuma's private libraries. The latter is placed in the Research station of ZRC SAZU in Nova Gorica.

The Institute cooperates closely with several important scientific institutions in other European countries (Austria, Italy, Germany, Switzerland, Czech Republic).

The Institute researchers take an active part in various scientific tasks in and outside the Institute. Many collaborators of the Institute take part in the process of study and postgraduate study at the University of Ljubljana, Koper and Nova Gorica. In the year of 2005 the collaborators of the Institute gave several lectures on different subjects in Slovenia and abroad.

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Emilijan Cevc (predsednik), akad. prof. dr. Stane Gabrovce, dr. Ana Lavrič, dr. Barbara Murovec, dr. Damjan Prelovšek, dr. Blaž Resman, dr. Helena Seražin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Damjan Prelovšek, znanstveni svetnik (do 5. 6.), dr. Barbara Murovec (od 1. 12.).

V. d. predstojnika: dr. Oto Luthar (od 1. 7. do 30. 11.).

Znanstveni svetniki: dr. Ana Lavrič, dr. Blaž Resman (od 21. 9.), dr. Damjan Prelovšek.

Znanstveni sodelavki: dr. Barbara Murovec, dr. Helena Seražin (od 21. 9.).

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistikah: Alenka Klemenc.

Asistentka: Mija Oter Gorenčič.

Samostojna strokovna sodelavka: mag. Romana Zajc (polovico delovnega časa).

TEMELJNE RAZISKAVE

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru

Vodja programa: D. Prelovšek.

Sodelavci: A. Lavrič, B. Murovec, M. Oter Gorenčič, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc.

V okviru raziskav srednjega veka se je nadaljevalo preučevanje romanske in zgodnjegotske stavbne plastike na Slovenskem. Pomemben del je bil posvečen študiju srednje- in zahodnoevropskih primerjalnih spomenikov. Raziskovanje redovne umetnosti srednjega veka je bilo osredotočeno na kartuzijansko arhitekturo in arhitekturno plastiko 12. in 13. stoletja (M. Oter Gorenčič). V Benetkah so se nadaljevale raziskave o arhitektu Giorgiu Massariju. V italijanskih, avstrijskih in slovenskih arhivih ter na terenu so potekale raziskave o renesančni utrdbeni arhitekturi na Slovenskem. Z dokumentiranjem spomenikov in zbiranjem arhivskih virov so se nadaljevale raziskave renesančne in baročne arhitekture na Primorskem, v Primorju in na Kočev-

skem (H. Seražin). Raziskave baročnega kiparstva so potekale v okviru posameznih ožjih tem: kiparstvo in altaristika druge polovice 17. stoletja na Kranjskem; kiparstvo 18. stoletja na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini; kamniti oltarji zgodnjega 18. stoletja. Dokumentirana in raziskana je bila oprema cerkva na Kočevskem in kiparska oprema na gradu Strmol. Dopolnjevali so se arhivski podatki in dokumentacija o gorenjskem baročnem kiparstvu (B. Resman). Raziskovanje slikarstva 17. in 18. stoletja na Slovenskem je po eni strani potekalo kot študij posameznih spomenikov in umetnikov, ki so delovali na ozemlju današnje Slovenije, po drugi strani je bila posebna pozornost posvečena postavljanju v kontekst srednjeevropske umetnosti, predvsem povezavam z avstrijsko Štajersko in Koroško, Dunajem, Bavarsko in Benetkami. Nadaljevale so se raziskave ljubljanskega baročnega slikarstva, predvsem slik v stolnici, pri uršulinkah in pri frančiškanih. Preučevanje Valvasorjeve grafične zbirke se je osredotočilo na X. zvezek (B. Murovec). Z novimi arhivskimi viri je bilo osvetljeno doslej neznano poreklo umetnostnega naročnika ljubljanskega generalnega vikarja Karla Peera, z njim v zvezi pa je bil preučen in s slovenskim gradivom dopoljen opus švedskega slikarja Augustina Dahlsteena. Pod umetnostnozgodovinskim in širšim kulturnozgodovinskim vidikom se je nadaljeval študij gradiva, povezanega z ljubljansko stolnico. Tekle so priprave na razstavo portretnih upodobitev ljubljanskih škofov. Zbiranje ikonografske dokumentacije se je usmerilo na pomembno baročno temo upodobitev sv. Janeza Nepomuka (A. Lavrič). Nadaljevale so se raziskave o arhitektu Jožetu Plečniku in njegovi umestitvi v evropski kulturni prostor. Potekale so tudi raziskave o ljubljanski arhitekturi 19. stoletja (arhitekt Matej Pertsch) ter o pomenu Rajka Ložarja za razvoj dojemanja nacionalnega v slovenski umetnostni zgodovini (D. Prelovšek).

Umetnostni dialog Italije z jugovzhodno srednjo Evropo 1400–1800

Sodelavke: A. Lavrič, B. Murovec, A. Klemenc, R. Zajc.

Osrednja raziskovalna tema je bilo slikarstvo druge polovice 17. stoletja, predvsem v povezavi z Almanachovim opusom na Kranjskem. Preučevanje umetnostne vloge ljubljanskih škofov se je osredotočilo zlasti na Ernesta Amadeja Attensa in na njegove povezave z evropskimi umetniki.

dr. D. Prelovšek

dr. B. Murovec

A. Klemenc

dr. A. Lavrič

M. Oter Gorenčič

dr. B. Resman

Kritična izdaja Plečnikovih pism bratu Andreju

Vodja projekta: D. Prelovšek.

Sodelavka: H. Seražin.

V okviru projekta je potekalo dodatno dokumentiranje arhitektove korespondence v Arhitekturnem muzeju (digitalizacija pism). Gradivo se je urejalo, prepisovalo in pripravljalo za objavo. Stekle so priprave za izdajo monografije.

dr. H. Seražin

Zbirateljstvo v zgodnjem novem veku: J. V. Valvasor in O. F. Buchheim

Vodja projekta: A. Lavrič.

Sodelavke: B. Murovec, A. Klemenc, R. Zajc.

Za prevod in redakcijo je bil pripravljen X. zvezek Valvasorjeve grafične zbirke, ovrednoten je bil pomen Valvasorja kot zbiralca profanih ciklov. Potekalo je prevajanje in redakcija II. in VIII. zvezka. Terensko delo je potekalo predvsem v Zagrebu, Münchnu in na Dunaju. Kot predpriprava za nadaljnje raziskave v tujini je bilo zbrano in preučeno v naših arhivih hranjeno gradivo o Buchheimovih umetnostnih naročilih za njegovo rezidenco v Salzburgu. V domačih galerijskih depojih je bilo na novo odkritih nekaj platen, ki izhajajo iz Buchheimove slikarske zbirke.

mag. R. Zajc

Grafika in slikarstvo baroka na Štajerskem

Vodji projekta: B. Murovec, K. Leitner.

V okviru bilateralnega raziskovalnega projekta (nosilec na avstrijski strani je Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Alte Galerie, Gradec), ki ga je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS odobrilo za nadaljnji dve leti (2004–2005), so potekale zaključne raziskave v Gradcu, na Dunaju in na terenu na avstrijskem Štajerskem. Objavljena je bila razprava o J. C. Wagingerju, v pripravi pa je razprava o štajerskem baročnem slikarstvu.

Valvasorjeva grafična zbirka med Ljubljano in Zagrebom

Vodji projekta: B. Murovec, M. Pelc.

Sodelavci: M. Ciglencički, M. Oter Gorenčič, M. Abaffy.

V okviru bilateralnega raziskovalnega projekta (nosilec na hrvaški strani je Institut za povijest umjetnosti, Zagreb), ki ga sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost, je potekala obdelava posameznih albumov za pripravo na faksimile s katalogom vseh grafik.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja

(A. Klemenc, A. Lavrič, B. Murovec, M. Oter Gorenčič, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc.)

Redno poteka dopolnjevanje in urejanje kartotek in fototeke: topografska kartoteka spomenikov, kartoteka umetnikov, fototeka, specialne kartoteke. Podatki se zbirajo po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Poleg dopolnjevanja kartotečnih evidenc se vzpostavlja tudi računalniško vodena dokumentacija.

Nadaljeval se je prenos klasične fotografije v digitalno obliko in računalniška obdelava, poleg tega poteka sistematična obdelava tekočih posnetkov. Pri izdelavi zbirke *Umetnostni spomeniki na Slovenskem – Steletovi terenski zapiski*, ki podpira raziskovalni program *Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru* in projekte, se je nadaljevalo skeniranje arhivskega gradiva. V letu 2005 je bila začasno dostopna testna predstavitev Steletovih terenskih zapiskov, ki so bili digitalno obdelani do črke D (375 skenov).

Delno je bila digitalno preslikana Plečnikova zbirka, ki jo hrani Arhitekturni muzej (D. Prelovšek).

Uredniško delo

Izšel je 10. letnik inštitutske revije *Acta historiae artis Slovenica* (urednik: B. Resman; pomočnica urednika: A. Klemenc; uredniški odbor: A. Lavrič, B. Murovec, D. Prelovšek, H. Seražin).

Izšle so štiri številke revije *Umetnostna kronika* (urednica B. Murovec, v uredniškem odboru: M. Oter Gorenčič).

Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem, znanstvena monografija (ur. B. Murovec, M. Klemenčič, M. Breščak).

Predavanja

Inštitut je organiziral dve strokovni predavanji: prof. dr. Marijan Smolik: *Grafični listi Semeniške knjižnice v Ljubljani*, 21. 4., in mag. Igor Weigl: *Ljubljanski baročni arhitekt Carlo Martinuzzi (o. 1673–1726)*, 17. 5.

Svetovanje

Inštitutski raziskovalci svetujejo strokovnjakom z drugih področij humanistike in družboslovja ter študentom umetnostne zgodovine, ki pogosto iščejo pomoč na inštitutu.

Sodelavci inštituta so opravljali še naslednje dejavnosti:

- A. Lavrič je sodelovala kot konzultantka z Restavratorskim centrom Slovenije pri obnovi slike P. Liberija iz ljubljanske stolnice in pri obnovi portretov ljubljanskih škofov.
- B. Murovec je sodelovala kot konzultantka z Restavratorskim centrom pri restavriranju slike sv. Uršule iz ljubljanskega uršulinskega samostana in z Zavodom za varstvo kulturne dediščine RS, OE Celje in župnijskim uradom Šmarje pri Jelšah pri obnovi svetih stopnic k sv. Roku.
- B. Resman je sodeloval z Restavratorskim centrom Slovenije pri obnovi opreme v p. c. sv. Katarine v

Srednji vasi pri Šenčurju, v konzultantski skupini za obnovo fasadne plastike na minoritski cerkvi na Ptuj in pri izhodiščih za obnovo velikega oltarja na Selih pri Višnji Gori; s strokovnimi nasveti glede obnove baročne opreme je sodeloval tudi z restavratorsko delavnico Kavčič iz Šentjošta.

- D. Prelovšek kot strokovni konzultant sodeluje pri evalviranju umetnostnozgodovinskih projektov pri Grantovi agenturi Češke republike v Pragi. Je tudi član iniciativnega odbora Evropske znanstvene fundacije za preučevanje likovne umetnosti pri Evropski zvezi.

ZNANSTVENI SESTANKI

Flamski in nizozemski slikarji v srednji Evropi in severni Italiji v poznem 17. stoletju. Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem, Ljubljana, 20.–23. 10. Organizacija: B. Murovec (v sodelovanju z Oddelkom za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, in Narodno galerijo, Ljubljana).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Klemenc.

Bibliotekarsko obdelani fond se je v letu 2005 povečal za 578 enot, pridobljenih je bilo še 159 publikacij, ki še niso bile oddane v obdelavo. Knjižnico je obiskalo 83 zunanjih uporabnikov, ki so v čitalnici uporabili 97 enot, na dom pa so si (vključno z inštitutskimi sodelavci) izposodili 149 knjižnih enot.

V Steletovi zapuščini je bilo oddeljenih od ostalega gradiva večje število fotografij, ki se grobo razvrščajo kot »fotografije (in reprodukcije) umetnostnih spomenikov«, »fotografije javnih nastopov« in »družinske fotografije«, posebej pa še fotografije različnih posameznikov.

V okviru raziskovalnega dela je bila za tisk pripravljena predstavitev avstrijskega vedutista in krajinarja Ferdinanda Jungbluta.

Na področju prevajalskega dela, ki sicer poteka v okviru knjižnice, je bil v sodelovanju z Narodno galerijo v celoti preveden v angleščino katalog razstave *Franc Kavčič/Caucig in Češka*, realizirana pa so bila tudi tri strokovna vodstva po razstavi, dve v slovenščini in eno v angleščini.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta historiae artis Slovenica*, 10, ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Založba ZRC, Ljubljana, 2005, 222 str.
- *Umetnostna kronika* 6–9, ZRC SAZU, Umetno-

stnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Založba ZRC, Ljubljana, 2005.

- *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem*, Založba ZRC, Ljubljana, 2005.

RAZSTAVE

Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem, Narodna galerija, Ljubljana, 20. 10. 2005–19. 2. 2006. Zasnova razstave: B. Murovec (v sodelovanju z M. Klemenčičem, Oddelek za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, in M. Breščak, Narodna galerija, Ljubljana).

MEDNARODNO SODELOVANJE

V letu 2005 so imeli raziskovalci inštituta stike z naslednjimi tujimi institucijami:

- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Kommission für Kunstgeschichte, Dunaj, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- Alte Galerie, Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Univesität Salzburg, Avstrija.
- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga, Češka.
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Valvasorova zbirka Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb, Hrvaška.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Storia e Critica delle Arti »Giuseppe Mazzariol«, Benetke, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio, Vicenza, Italija.
- Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Vicenza, Italija.
- Universität München, Institut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento Storia e Storia dell'Arte, Trst, Italija.
- Università IUAV di Venezia, Dipartimento di Storia dell'Architettura, Benetke, Italija.
- Istituto Internazionale di storia economica »F. Datini«, Prato, Italija.
- Stirling Committee of the European Science Foundation, Bruselj, Belgija.
- Grantova agentura Češke republike, Praga, Češka.
- Kunsthistorisches Institut Florenz, Max-Planck-Institut, Firence, Italija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI
Ana Lavrič

- *Brezmadežna v slovenski umetnosti*. Nova Gorica, 17. 2.; Maribor, 25. 11.

Barbara Murovec

- »*Insignis pictor Austriacus*«. *Zur Erforschung der barocken Deckenmalerei in der Steiermark*. Mednarodna konferenca »Barocke Wandmalerei in Mitteleuropa / Baroque Wall Painting in Central Europe«, Brno, Češka, 27. 9.
- *Avguštin Stegenšek in baročno slikarstvo*. Znanstveni sestanek »Avguštin Stegenšek (1875–1920)«, Maribor, 8. 10.
- *The Counts of Auersperg Portrait Gallery from Gornja Radgona and the Question of Its Author(s)*. Referat skupaj z M. Klemenčičem, U. Lubejem na mednarodnem znanstvenem sestanku »Flamski in nizozemski slikarji v srednji Evropi in severni Italiji v poznem 17. stoletju. Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem«, Ljubljana, 21. 10.
- »*Icones a Iohanne Wirix inuentas et delineatas*«. *Zum Sammlungswesen im 17. Jahrhundert*. Mednarodni znanstveni sestanek »Flamski in nizozemski slikarji v srednji Evropi in severni Italiji v poznem 17. stoletju. Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem«, Ljubljana, 22. 10.

Mija Oter Gorenčič

- *Nova odkritja v Stični: umetnost cistercijanov v 12. stoletju*. Vabljen predavanje Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, Cankarjev dom, Ljubljana, 21. 11.

Helena Seražin

- *I cantieri degli architetti lombardi nei paesi sloveni (Austria Interna) dal XVI al XVIII secolo*. Mednarodni simpozij »L'economia della costruzione nell'Italia moderna«, Lugano, Švica, 22. 4.
- *Stegenškova knjižnica*. Znanstveni sestanek »Avguštin Stegenšek (1875–1920)«, Maribor, 7. 10.
- *Il Duomo di Capodistria*. Mednarodni simpozij »The Heritage of Serenissima – Patrimonio Veneziano dell'Adriatico«, Izola–Benetke, Slovenija–Italija, 4. 11.
- *Utrbena arhitektura na Goriškem*, Grad Kromberk, Kromberk, 29. 11.

Alenka Klemenc

- *Stegenškova korespondenca Francetu Steletu*. Znanstveni sestanek »Avguštin Stegenšek (1875–1920)«, Maribor, 7. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA
Ana Lavrič

- Dunaj, Avstrija; Sloup, Češka; Székesfehérvár, Madžarska; Rim, Italija: krajši študijski obiski.

Barbara Murovec

- Dunaj, Avstrija; Gradec, Avstrija; München, Nemčija; London, Velika Britanija; Zagreb, Hrvaška; Firenze, Italija; Praga, Češka: krajši študijski obiski.

Mija Oter Gorenčič

- Pariz, Francija: študijsko izpopolnjevanje, 1. 2.–31. 5.
- Dunaj, Avstrija: krajši študijski obiski.
- Francija (različni kraji): krajši študijski obiski.

Blaž Resman

- Dunaj, Avstrija: delo v arhivih in knjižnicah, 11. 12.–16. 12.
- Karlovac, Hrvaško Zagorje, Hrvaška; Benetke, Italija; München, Nemčija: krajši študijski obiski.

Damjan Prelovšek

- Edinburg, Škotska: udeležba na delavnici »Art History in National Context«, 21.–23. 10.
- Gargano, Italija; Praga, Češka; Beograd, Srbija in Črna gora; Dunaj, Avstrija: krajši študijski obiski.

Helena Seražin

- Benetke, Italija: raziskovalno delo v arhivih in knjižnicah, 1. 1.–31. 1.
- Gradec, Avstrija; Benetke, Trst, Videm, Gorica, Italija: krajši študijski obiski.
- Firenze, Italija: udeležba na seminarju »Corso sulla storia delle tecniche del disegno«, Gabinetto Disegni e Stampe dei Uffizi, 14.–17. 11.

PEDAGOŠKO DELO
Barbara Murovec

- *Baročno slikarstvo na Štajerskem*. Seminar na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Ljubljansko baročno slikarstvo*. Seminar na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Barbara Murovec je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki Miji Oter Gorenčič.

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI**Izvirni znanstveni članek**

- KLEMENC, Alenka. Album akvarelov Ferdinanda Jungbluta iz srede 19. stoletja. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 119-156, ilustr.
- LAVRIČ, Ana. Delo švedskega slikarja Augustina Dahlsteena za ljubljanskega generalnega vikarja Karla Peera. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 81-93, ilustr.
- LAVRIČ, Ana. Materialni in duhovni dobitki srečolova za dokončanje nove ljubljanske stolnice. *Kronika*, 2005, letn. 53, št. 2, str. 141-147, ilustr.
- LAVRIČ, Ana, HORVAT, Jasna. Poskus identifikacije in atribucije škofovskega portreta iz zbirke Narodnega muzeja Slovenije v Ljubljani : ali gre za portret ljubljanskega škofa Ernesta Amadeja Attensa izpod čopiča Casparja Franza Sambacha?. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 177-188, ilustr.
- MUROVEC, Barbara. Voraške pasijonske slike : Johann Caspar Wager in štajersko baročno slikarstvo. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 65-80, ilustr.
- OTER GORENČIČ, Mija. Motiv glave v romanski stavbni plastiki. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 7-26, ilustr.
- OTER GORENČIČ, Mija. Sakralna arhitektura in arhitekturna plastika 13. stoletja v Prekmurju. *Zb. soboš. muz.*, 2005, št. 8, str. 231-245.
- PRELOVŠEK, Damjan. Plečnik in angleška umetnost. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 157-166, ilustr.
- RESMAN, Blaž. Še o nekaterih baročnih kamnitih oltarjih. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 43-63, ilustr.
- SERAŽIN, Helena. I contratti di garzonato degli scultori, lapidici e intagliatori veneziani (IV). *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 201-214.
- SERAŽIN, Helena. Štanjelski grad na risbi Janeza Cobenzla iz 1580. *Acta hist. artis Slov.*, 2005, 10, str. 169-176, ilustr.

Kratki znanstveni prispevek

- MUROVEC, Barbara. Quaglieve oltarne slike v ljubljanski stolni cerkvi. *Umet. kron.*, 2005, 7, str. 2-5, ilustr.
- OTER GORENČIČ, Mija. Freske Jerneja iz Loke na zahodni fasadi cerkve sv. Janeza Krstnika na Suhu. *Umet. kron.*, 2005, 6, str. 2-8, ilustr.

Strokovni članek

- LAVRIČ, Ana. Obnova župnijske cerkve sv. Štefana v Dolnji Košani : Mnenje in priporočila za obnovo župnijske cerkve sv. Štefana v Dolnji Košani. *Kras*, september 2005, št. 71, str. 20-21, fotogr.
- PRELOVŠEK, Damjan. Kolizej. Št. 1, str. 43-45, ilustr. Plečnikov »fašizem«. Št. 2, str. 45-47. Problem naci-

onalnega v slovenski umetnostni zgodovini. Št. 8/9, str. 41-52. *Ampak*, 2005, letn. 6.

- PRELOVŠEK, Damjan. Zakon o kulturni dediščini je v sedanji praksi neučinkovit. *Kras*, september 2005, št. 71, str. 5-7.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

- PRELOVŠEK, Damjan. Kostel nejsvetejši Srdce Páně na Vinohradech. V: KAISEROVÁ, Kristina (ur.). *Srdce Ježišovo : teologie, symbol, dějiny : sborník z konference konané na Vranově u Brna, 30. ledna 2002*. Ústí nad Labem: Albis International; [Praha]: Akademie věd České republiky, Historický ústav, 2005, str. 145-154.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- KLEMENC, Alenka. Umetnostnozgodovinski oris župnijske cerkve v Zagorju ob Savi. V: DOLINAR, France M. (ur.). *Zagorski zvonovi*. Ljubljana: Družina, 2005, str. 143-212, ilustr.
- LAVRIČ, Ana. Janez Gregor Dolničar - kronist ljubljanskega mesta. V: MIHELIČ, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 139-157, ilustr.
- MUROVEC, Barbara, KLEMENČIČ, Matej. Almanach, slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem in stanje umetnostnozgodovinskih raziskav. V: MUROVEC, Barbara (ur.), BREŠČAK, Mateja (ur.), KLEMENČIČ, Matej (ur.). *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 9-20, ilustr.
- MUROVEC, Barbara. Dvorec Bokalce. Str. 203, ilustr. Knežji dvorec, Ljubljana. Str. 205, ilustr. Vid. Sluh. Voh. Tip. Okus. Str. 173-177, ilustr. V: MUROVEC, Barbara (ur.), BREŠČAK, Mateja (ur.), KLEMENČIČ, Matej (ur.). *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005.
- MUROVEC, Barbara, ABAFFY, Mirna. Almanach, Grad Bogenšperk. Str. 195-196, ilustr. Almanach, Ljubljana. Str. 197-198, ilustr. Almanach, Sedeči kmet. Str. 198, ilustr. V: MUROVEC, Barbara (ur.), BREŠČAK, Mateja (ur.), KLEMENČIČ, Matej (ur.). *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005.
- PRELOVŠEK, Damjan. Pomen umetne obrti v delu arhitekta Jožeta Plečnika. V: MIHELIČ, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 467-479, ilustr.
- PRELOVŠEK, Damjan. Rajko Ložar - umetnostni zgodovinar. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane ko-*

renine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 219-223.

RESMAN, Blaž. Kiparstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem. V: MUROVEC, Barbara (ur.), BREŠČAK, Mateja (ur.), KLEMENČIČ, Matej (ur.). *Almanach in slikarstvo druge polovice 17. stoletja na Kranjskem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 75-88, ilustr.

SERAŽIN, Helena. Giorgio Massari e la chiesa udinese della Beata Vergine dei Sette dolori. V: FRATTOLIN, Maria Paola (ur.). *Artisti in viaggio 1600-1750 : presenze foreste in Friuli Venezia Giulia : [atti del III Convegno, Univerista di Udine, Provincia di Udine, Villa Manin di Passariano, 21-22-23 ottobre 2004]*. Udine: Itineraria; Cafoscarina: Libreria Editrice, 2005, str. 390-411, ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

LAVRIČ, Ana. Znanstvenokritične izdaje tekstov ter pisnih in likovnih virov s področja umetnostne zgodovine. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 247-255, ilustr.

PRELOVŠEK, Damjan. Památková péče a slovinské dějiny umění. V: ROYT, Jan (ur.). *Regnum Bohemiae et Sacrum Romanum Imperium : sborník k poctě Jiřího Kuthana*, (Sborník Katolické fakulty Univerzity Karlovy, Dějiny umění, historie, 2). České Budějovice: Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v nakl. Tomáš Halama, 2005, str. 409-423.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

PRELOVŠEK, Damjan. *Jože Plečnik : 1872-1957*. Milano: Electa, 2005. 385 str., ilustr.

SUMMARY

The research work at the institute went on in 2005 as it had been planned. The junior researcher Mija Oter Gorenčič continued her investigations into Romanesque and early-Gothic architecture and architectural sculpture in Slovenia and she found some very interesting parallels with European materials. Helena Seražin pursued her research into the Renaissance fortification architects active in Slovenia, complementing her field work with the search in various archives. In Venice she further studied the work of Giorgio Massari and she also continued the documenting of Renaissance and Baroque architecture in south-eastern regions of Slovenia. Blaž Resman studied the sculpture and wooden altars of the 2nd half of the 17th century in Carniola as well as Baroque sculpture in the regions of Dolenjsko, Posavje and Bela krajina. He also investigated Venice-influenced stone altars of the early 18th century and documented and researched the churches in the Kočevje region. Barbara Murovec dedicated her research to 17th- and 18th-century painting and graphic arts, particularly to the Valvasor Print Collection, the painter Almanach, Styrian and Ljubljana Baroque painting; she co-organized the exhibition of

Almanach and scientific symposium about him and was a coeditor of the scholarly monograph about the same painter. Ana Lavrič researched the paintings of the Swedish painter Augustin Dahlsteen preserved in Slovenia. She continued her study of the materials related to Ljubljana cathedral, conducted the preparatory works for the exhibition of the portraits of Ljubljana bishops and collected iconographical information about the important Baroque theme of St. John Nepomuk. Damjan Prelovšek pursued the research into the architect Plečnik and his place within European cultural sphere. He also studied 19th century architecture in Ljubljana (architect Matthäus Pertsch) and the role of Rajko Ložar in the comprehension of the national idiom in Slovene art history. Besides her librarian duties, Alenka Klemenc studied the work, preserved in Slovenia, of the Austrian 19th-century vedutist Ferdinand Jungblut and translated a number of scholarly texts into English. In 2005 the institute's scientific journal *Acta historiae artis Slovenica* reached its 10th volume bringing again a number of significant papers, and four numbers of *Umetnostna kronika* (6-9) were also published.

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Emilijan Cevc (predsednik), dr. Nataša Cigoj Krstulović, dr. Metoda Kokole, izr. član SAZU Janez Matičič, dr. Jurij Snoj (podpredsednik).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Metoda Kokole, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetnik: dr. Jurij Snoj.

Asistentka z doktoratom: dr. Nataša Cigoj Krstulović (s polovično delovno obveznostjo).

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: mag. Tomaž Faganel.

Asistentka z magisterijem: mag. Alenka Bagarič.

Asistentka: Katarina Šter (od 1. 11.).

Samostojna strokovna sodelavka v humanistiki: Darja Freljih.

Samostojna strokovna sodelavka: mag. Romana Zajc (s tretjinsko delovno obveznostjo).

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskave slovenske glasbene preteklosti

Vodja programa: J. Snoj.

Sodelavci: A. Bagarič, N. Cigoj Krstulović, M. Kokole.

Zunanji sodelavci (z Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani): M. Barbo, A. Nagode, L. Stefanija.

J. Snoj je izdelal študijo o koprskih glasbenih kodeksih, ki so bili doslej že večkrat predmet umetnostnozgodovinskih študij, z muzikološkega stališča pa še niso bili natančneje raziskani. V letu 2005 so bila dela usmerjena zlasti v natančno vsebinsko analizo rokopisov in v vprašanje njihove liturgičnozgodovinske pripadnosti. Izdelana je bila študija o kodeksu Bolzano, Museo Civico, Ms. 1304. Študija z naslovom *Ruotlibus de Laybaco in njegov notirani misal*, poslana v redakcijo, se osredotoča na vprašanje kraja nastanka rokopisa ter njegovih osnovnih vsebinskih značilnosti. Sanktoral rokopisa kaže značilno prepletanje salzburških in oglejskih vsebin. Na osnovi znanih zgodovinskih podatkov

o Ruotlibu je mogoče utemeljeno domnevati, da je svoj rokopis, izdelan leta 1296, kompiliral v Ljubljani. – Začele so se prve študijske priprave za obravnavo bolonjskega pontifikala (zdaj v Ljubljani).

A. Bagarič je opravila redakcijska dela v zvezi z besedilom zgodovinsko- in analitično-primerjalne študije o dveh tiskanih zbirkah vilanel Giacoma Gorzanisa (Benetke 1570, 1571). Opredeljeni in ovrednoteni sta bili skladateljevi glasbeni zbirki, predvsem pa njegova vloga v širitvi te priljubljene posvetne vokalne oblike prek meja italijanskega govornega področja v sosednje avstrijske dežele v zadnji tretjini 16. stoletja. Pripravljena in v redakcijo (*Videm, Italija*) je bila poslana razprava o širitvi Gorzanisovih vilanel iz Veneta prek Kranjske na notranjeavstrijski dvor v Gradcu. Na podlagi zapiskov lastnih arhivskih raziskav in s pomočjo ustreznih katalogov ter sekundarne literature je bil dokončan katalog vseh tiskov, ponatisov in ohranjenih izvodov neapeljskih vilanel iz 16. stoletja.

M. Kokole je poglobila raziskavo o poznorenesančnem glasbenem repertoarju, povezanem z nekdanjo Kranjsko. Analiza notnih tiskov, posvečenih domačemu plemstvu, je pokazala, da je bil krog naših glasbenih mecenov precej širši in povezave z glasbenimi krogi v Italiji še močnejše, kot je bilo znano doslej. Posebno zanimiva je prva zbirka madrigalov Philippa de Duca, ki vsebuje tudi dva t. i. posvetilna madrigala. Rezultati raziskave so bili strnjeni v prvi polovici razprave *Music Repertoire on the Territory of Today's Slovenia (1567–c. 1620) and Possible Connections with the Court Chapel in Munich*, ki je bila oddana v redakcijo. – Nadaljevala se je repertoarna in libretološka analiza recepcije italijanske opere v prvi polovici 18. stoletja. Poglobljena je bila primerjava med posameznimi središči (Gorica, Trst, Ljubljana, Celovec in Gradec) in dodana analiza izbranih pevskih zasedb. V okviru znanstvenega srečanja »Transferprozesse in der Musik Zentraleuropas« na Dunaju so bila ob konkretnih primerih primerjalno prikazana intenzivna operna prizadevanja od srede 30-ih do srede 40-ih let 18. stoletja (*The Role of Inner-Austrian Music Centres (Ljubljana, Klagenfurt, Gorizia, Trieste etc.) in the Transfer of Italian Opera North of the Alps in the 18th Century*). Ugotovljene so bile sorodnosti, razlike in stične točke v predvajanem repertoarju oz. pomen povezanosti vseh središč za uspešen transfer italijanske opere. Razširjena študija o raziskovani problematiki je bila objavljena v članku *Italijanska opera v notranjeavstrijskih središčih v 18. stoletju: repertoar in izvajalci* v reviji *De musica disserenda* 1/1–2.

dr. M. Kokole

mag. A. Bagarič

dr. N. Cigoj Krstulović

mag. T. Faganel

D. Freljih

dr. J. Snoj

N. Cigoj Krstulović je na področju slovenske glasbene preteklosti druge polovice 19. stoletja podrobno obravnavala arhivsko gradivo Glasbene matice in drugo gradivo v povezavi z zbiranjem in izdajanjem ljudskih pesmi. Raziskava je bila osnova za sistematično študijo funkcije etničnega glasbenega repertoarja v tem obdobju slovenske kulturne zgodovine. Rezultati raziskave so bili objavljeni v članku *Glasbena matica, ljudska pesem in percepcija glasbe na Slovenskem v drugi polovici 19. stoletja*. Stoletnica uglasbitve slovenske himne, Premrlove *Zdrav(lj)ice*, je spodbudila raziskavo, povezano z njenim simbolnim pomenom v zgodovini recepcije. Rezultat te raziskave, članek *Himna kot simbol naroda: premislek ob stoletnici nastanka Premrlove Zdravice*, je objavljen v reviji *De musica disserenda* I/1–2. Zbrano je bilo gradivo za študijo o samospjevu v slovenski glasbeni kulturi druge polovice 19. stoletja. N. Cigoj Krstulović je pripravila tudi vsebinski koncept mednarodnega znanstvenega posvetovanja »Glasbeno 'uporabno' in glasbeno 'avtonomno': podobe in pomeni«, ki ga bo Muzikološki inštitut priredil oktobra 2006.

K. Šter

mag. R. Zajc

Glasba cerkvenih redov na Slovenskem od 16. stoletja do njihove ukinitve

Vodja projekta: M. Kokole.

Sodelavci: A. Bagarič, T. Faganel, D. Frelih, R. Zajc.

M. Kokole je nadaljevala raziskovanje glasbenega dela nekaterih cerkvenih redov v Kopru. Poleg že precej raziskanega prispevka minoritskega reda je nadaljnji primerjalni študij glasbenih virov, ki jih danes hrani Škofjjski arhiv Koper, prinesel nekatera nova spoznanja o vlogi servitskega reda. Rezultati primerjav so omogočili tudi nekoliko natančnejšo datacijo skupine rokopisov (verjetno prepisov servitskega kapelnika), ki so bili prej datirani približno dvajset let pozneje. Dognanja raziskave so bila strnjena v razpravi *Sacred music in 'Capo d'Istria' in the 17th century*, ki je bila maja poslana v redakcijo.

T. Faganel je nadaljeval raziskovanje glasbenih prizadevanj jezuitskega reda na Slovenskem. V okviru analiz glasbenega opusa patra Janeza Krstnika Dolarja je podrobno razčlenil njegov glasbeni stavek. Primerjava Dolarjevih mašnih stavkov Kyrie je pokazala, da je bil – v nasprotju z nekaterimi ohlapnimi polpreteklimi ugotovitvami – obravnavani jezuitski skladatelj tehnično več in spreten, čeprav v svoji teoretični naravnosti še vedno obrnjen v preteklost. Svoje ugotovitve o skladateljsko-tehničnih značilnostih glasbenega dela jezuita Dolarja je strnil v razpravi »Trije Kyrie – Dolarjev skladateljski vzorec«, ki je bila objavljena v reviji *De musica disserenda* I/1–2.

D. Frelih je pripravila prispevek o zapuščini glasbenih prizadevanj frančiškanskih redov na geografskem prostoru današnje Slovenije, ki je izšel v zborniku *Plaude turba paupercola Franziskanischer Geist in der*

Musik, Literatur und Kunst (Bratislava). V prispevku z naslovom »Glasba 18. in 19. stoletja v ohranjenih rokopisih ljubljanskih frančiškanov«, ki je izšel v reviji *De musica disserenda* I/1–2, je pregledala in komentirala hranjeno glasbeno gradivo ljubljanskih frančiškanov. Ugotovila je, da ohranjena notna zapuščina tega samostana združuje dva tipa repertoarja: po eni strani glasbo za večje zasedbe, ki so jo uporabljali v cerkvi pri bogoslužju, po drugi pa komorna dela, ki so bila verjetno namenjena muziciranju znotraj samostana. Podobne značilnosti, čeprav morda ne tako markantne, so bile ugotovljene tudi za nekatere druge – čeprav nepopolno ohranjene – zbirke muzikalij, povezane z določenimi cerkvenimi redovi.

Vpetost slovenske glasbe v evropski prostor

Vodja projekta: M. Barbo.

Sodelavci: A. Bagarič, T. Faganel, B. Frelih, M. Kokole, J. Snoj, R. Zajc.

Zunanji sodelavci (z Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani): K. Bogunovič, A. Nagode, L. Stefanija, G. Pompe, L. Podlesnik, Š. Tršinar.

J. Snoj je izdelal študijo o glasbenih variantah v kranjski verziji oficija Helarija in Tacijana. Doslej je znanih osem prepisov oficija Helarja in Tacijana, nastalega domnevno na začetku 14. stoletja v Ogleju. Eden od teh, v antifonalu NŠAL, Rkp 18 (olim 17), se močno razlikuje od vseh preostalih. V študiji »Two melodic versions of the office of SS Hellarus and Tacianus« so variante v imenovanem rokopisu grupirane in glasbenoestetsko ovrednotene.

M. Kokole je raziskala in analizirala primarne in sekundarne vire v zvezi z najzgodnejšimi operami (med leti 1600/1615 in 1765), znanimi v Ljubljani. Izsledke svoje raziskave je predstavila najprej v referatu na mednarodnem simpoziju »Stoletja glasbe na Slovenskem«, nato pa pripravila razpravo »Najzgodnejše opere na Slovenskem: od *Euridice* (?) do začetka delovanja Stanovskega gledališča« za ustrezno publikacijo (v pripravi).

T. Faganel je raziskoval življenje in delo skladatelja Mateja Babnika (1787–1868) ter pripravil uvodno razpravo k izdaji Babnikove *Sonate za klavir in violino* v zvezku *Supplementa 1 k Monumenta artis musicae Sloveniae* (v pripravi).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov

Na področju elektronskega katalogiziranja glasbenih virov za RISM (Mednarodni katalog glasbenih virov) v okviru Serije A II (glasbeni rokopisi po letu 1600) so se sodelavci Muzikološkega inštituta vključili v preizkusno bazo na novo ustvarjenega sodobnejšega ra-

čunalniškega programa, imenovanega Kallisto. Slednji je zamenjal stari računalniški program PIKaDo in je dostopen na medmrežju. Od 3. do 6. 11. je na inštitutu gostoval direktor centralne redakcije RISM iz Frankfurtu na Majni, dr. Klaus Keil, ki je na dvodnevem uvajalnem tečaju udeležencev z mednarodno zasedbo predstavil specifične zahteve, novosti in podrobnosti v zvezi z novim načinom katalogiziranja. Po tem datumu sta D. Frelih in K. Šter opravili popis 100 enot iz glasbenih rokopisov iz arhiva ljubljanske stolnice. Število slovenskih zapisov se bo v mednarodni bazi podatkov tako povečalo s prejšnjih 1349 na novih 1450. Objavljeni bodo v 14. izdaji RISM-ovega CD-ROM-a konec leta 2006, če bo le-ta še nadalje izhajal. S prehodom na novi program je namreč predvideno, da bodo podatki za uporabnike dostopni na medmrežju.

Gradivo, ki je bilo zaradi prenove prostorov inštituta začasno arhivirano na Inštitutu za glasbeno narodopisje, je bilo v letu 2005 preneseno v ognjevarno omaro v novih prostorih inštituta, Novi trg 4/III.

Slovenska redakcija RILM-a (Mednarodni popis glasbene oziroma muzikološke literature) s sedežem na Muzikološkem inštitutu je sodelovala s centralo RILM-a v New Yorku. V letu 2005 je bil opravljen popis glasbene literature za leto 2002, in sicer 187 bibliografskih enot s povzetki v angleškem (nemškem) jeziku.

Uredniško delo

- N. Cigoj Krstulović, M. Kokole in J. Snój so kot začasni in pozneje uradno imenovani uredniški odbor zasnovali novo muzikološko znanstveno revijo *De musica disserenda*, pripravili načela uredniške politike revije in dokončno izdelali obliko znanstvenega aparata revije.
- T. Faganel je bil odgovorni urednik notne zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* (zvezki 38, 48 in 49; v pripravi).
- M. Kokole je skupaj z B. Murovec, M. Šašel Kos in M. Talbotom uredila mednarodni interdisciplinarni zbornik *Mediterranean Myths from Classical Antiquity to the Eighteenth Century / Mediteranski miti od antike do 18. stoletja* (13 člankov; izid v letu 2006).
- J. Snój je uredil prvi zvezek dvojne številke revije *De musica disserenda* (7 člankov).

Strokovni prevodi

- T. Faganel je pripravil strokovni prevod revizijskega poročila v Gabriello Puliti, *Il secondo libro delle messe* (1624). Transkribiral in revidiral Ennio Stipčević, *Monumenta artis musicae Sloveniae*, zv. 48, Ljubljana, 2005 (v pripravi).
- M. Kokole je pripravila spremno besedilo k zgoščenki *Spomeniki slovenske glasbe / Monumenta artis musicae Sloveniae: iz glasbenega arhiva Radia Slovenija / From the Musical Archives of Radio Slovenia – 25 let Muzikološkega inštituta / 25 Years of the Institute of Musicology*.

Druga strokovna dela

- N. Cigoj Krstulović je pripravila dokončni scenarij za enurno televizijsko dokumentarno oddajo »Pesem ima moč: ob stoletnici uglasbitve slovenske državne himne«, ki je bila na sporedu na prvem programu nacionalne televizije, 26. 12.
- Izšlo je geslo T. Faganela »Šantel, Saša« v *Österreichisches Musiklexikon*, Wien 2005, zv. 4.
- Izšlo je 163 gesel D. Frelih o glasbenih poustvarjalcih, komornih skupinah in ustanovah v *Velikem slovenskem leksikonu*, zv. 3, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2005.
- Izšlo je geslo M. Kokole »Posch, Isaac« v *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, Kassel [...] 2005, zv. 13.
- K. Šter je pripravila komentar k zgoščenki *Mikrokozmos* Meml PZ Veter.

Koncerti

- T. Faganel je organiziral koncert *Iz spomenikov slovenske glasbe* z izborom skladb, katerih sodobne izdaje so izšle v inštitutski zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae*. Glasbena dela so izvajali: komorna skupina *Musica cubicularis* (Barbara Tišler, Domen Marinčič in Tomaž Sevšek) ter solisti Barbara Tišler (sopran), Barbara Jernejčič (mezzosopran), Sebastjan Podbregar (tenor), Janko Volčanšek (bas), Domen Marinčič (pozitiv) z zborom *Chorus N'omen* in orkestrom *Solisti internazionali*, Stolna cerkev sv. Nikolaja, Ljubljana, 25. 10.

Razstave

- M. Kokole, A. Bagarič in D. Frelih so pripravile razstavo *La musica Veneziana nell'Istria Settecentronae*, San Vito dei Normanni, Italija, v okviru tamkajšnjega glasbenega festivala, 22. 8.–2. 9. in Potenza, Italija, v okviru Festivala stare glasbe, 14. 10.–4. 11.
- M. Kokole, A. Bagarič in D. Frelih so pripravile razstavo *Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja*, Koper, v okviru prireditve Koper minulih stoletij, 25. 5.–19. 6.
- M. Kokole s sodelavci je pripravila razstavo *Utrinki iz preteklih 25 let Muzikološkega inštituta*, predverje Muzikološkega inštituta in Male dvorane ZRC SAZU, 25. 10.–18. 11.
- D. Frelih je pripravila razstavo vseh inštitutskih publikacij v okviru dneva odprtih vrat Muzikološkega inštituta, 25. 10.

Razno

- Muzikološki inštitut je v letu 2005 priredil tri novinarske konference, na katerih so bili predstavljeni 43., 44., 45., 46. in 47. zvezek znanstvenokritičnih izdaj *Monumenta artis musicae Sloveniae*, zbornik *300 let / Years Academia Philharmonicorum Labacensium*, spominski zbornik *Muzikološke razprave. In memoriam Danilo Pokorn*, prva številka nove

revije *De musica disserenda* in zgoščenka *Spomeniki slovenske glasbe*.

- Inštitut je v sodelovanju z Založbo ZRC nadaljeval z vsestranskimi prizadevanji za pripravo znanstveno-kritične izdaje opere *Črne maske* Marija Kogoja.

Sodelavci inštituta so v letu 2005 opravljali še naslednje dejavnosti:

- N. Cigoj Krstulović je članica izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva.
- T. Faganel je član Kolegija ministra za humanistiko Ministrstva RS za visoko šolstvo znanost in tehnologijo; član Sveta za glasbeno izobraževanje pri Ministrstvu RS za šolstvo, znanost in šport; član Izvršnega odbora Slovenskega Cecilijinega društva in član Upravnega odbora Glasbene matice; v. d. odgovornega urednika revije *Cerkveni glasbenik*; dirigent zbora Chorus N'omen.
- D. Frelih je članica nadzornega odbora Slovenskega muzikološkega društva; članica uredniškega odbora RILM za Slovenijo.
- M. Kokole je članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU; predsednica Koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU; članica Senata Šole za študij idej in kultur v okviru Politehnike Nova Gorica; vodja uredniškega odbora RILM za Slovenijo.
- K. Šter se izpopolnjuje v solopetju.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2005 smo pridobili 736 enot bibliotečnega gradiva, in sicer 547 knjig, 182 zvezkov periodičnih publikacij in 7 zgoščenk. Večino pridobljenega gradiva obsega fond knjig donacije dr. Reinharda Strohma, katerega večji del so v Biblioteki SAZU obdelali v letu 2005 in je bil nato razporejen na posebej določeno mesto v okviru knjižnice Muzikološkega inštituta. Med pomembnejšimi darovalci literature v letu 2005 so bili: dr. Gorana Doliner iz Zagreba, Centralna redakcija RISM iz Frankfurta, Inštitut za muzikologijo iz Budimpešte, dr. Pawel Ganzarczyk iz Varšave, Društvo slovenskih skladateljev, Društvo Glasbena matica in Založba ZRC iz Ljubljane: Knjige na podlagi zamenjave gradiva pa so poslali še: Biblioteka univerze v Tveru (Rusija), Vila i Tatti iz Firenc, Hrvaško muzikološko društvo in Michael Malkiewicz, Univerza v Salzburgu.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Gabriello Puliti, Ghirlanda odorifera (1612)*. Transkribiral in revidiral Ivano Cavallini. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2004 (*Mo-*

numenta artis musicae Sloveniae, ur. T. Faganel; 46) (izšlo 2005).

- *Janez Krstnik Novak, Figaro – Cantate zum Geburts oder Namensfeste einer Mutter*. Transkribirala in revidirala Aleš Nagode in Zoran Krstulović. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2004 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, ur. I. Klemenčič; 47) (izšlo 2005).
- *De musica disserenda I/1–2*. Nova muzikološka znanstvena revija.
- *Spomeniki slovenske glasbe/Monumenta artis musicae Sloveniae: iz glasbenega arhiva Radia Slovenija / From the Musical Archives of Radio Slovenia – 25 let Muzikološkega inštituta / 25 Years of the Institute of Musicology*. Zgoščenka s spremnimi besedili.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- RISM (Répertoire international der sources musicales), Frankfurt, Nemčija: nadaljeval se je računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno podatkovno zbirko.
- RILM (Répertoire international de littérature musicale), New York, ZDA: nadaljevalo se je sodelovanje slovenske področne skupine (M. Kokole in D. Frelih) s centralno redakcijo v New Yorku.
- Prof. dr. Bojan Bujic (Magdalen College, Univerza v Oxfordu, Velika Britanija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Gabriella Pulitija.
- Prof. dr. Ennio Stipčević (Odsjek za povijest hrvatske glazbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška) je za 48. zvezek zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* pripravil transkripcijo in uredniški komentar o *Il secondo libro delle messe (1624)* skladatelja Gabriella Pulitija.
- Prof. dr. Ivano Cavallini (Università degli studi, Palermo, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Gabriella Pulitija.
- Založba Bärenreiter, Kassel, Nemčija: zastopanje zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* v tujini (do 17. 6.).
- Slovensko-finsko društvo, Helsinki, Finska: s pomočjo Muzikološkega inštituta so obeležili obletnico rojstva violinista in skladatelja Lea Funtka (20. 3.).
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija: sodelovanje sodelavcev Muzikološkega inštituta pri *Österreichische Musiklexikon*.
- The Morrill Music Library, The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies, Firenze, Italija: strokovno sodelovanje in izmenjava literature.

- Pedagoška univerza Državne univerze v Tveru, Rusija: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki medsebojnega obveščanja o tekočih dosežkih in izmenjavi literature.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Gorana Doliner (Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, HAZU, Zagreb, Hrvatska) je gostovala na inštitutu v okviru medakademjske izmenjave, 10.–20. 1.
- Prof. dr. Ivano Cavallini (Università degli studi, Palermo, Italija,): avtorske korekture gradiva za MAMS 46 in dogovori s člani uredniškega odbora (G. Puliti, *Ghirlanda odorifera*), 17. 2., 18. 4.
- Prof. dr. Giuseppe Gerbino (Columbia University, New York, ZDA): predavanje in obisk na inštitutu, 18. 3.
- Prof. dr. Ennio Stipčević (Odsjek za povijest hrvatske glazbe, HAZU, Zagreb, Hrvatska): sestanek za izdajo MAMS 48, 20. 5.
- Nikola Lovrinić (Univerza v Zagrebu): dogovaranje o sodelovanju pri izdajah MAMS 50 in 54; delovni sestanki v zvezi s pripravo zvezka MAMS 50, 20. 5., 26. 10.
- Dr. Pawel Gancarczyk (Inštitut za umetnost Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska): predavanje in obisk na inštitutu, 23. 5.
- Prof. dr. Bojan Bujčić (Univerza v Oxfordu, Velika Britanija), prof. dr. Ivano Cavallini in prof. dr. Ennio Stipčević: udeležba na novinarski konferenci s predstavitevjo zvezkov MAMS 44 in 36, 23. 6.
- Prof. dr. Marc Desmet (Univerza v St. Etienne, Francija): obisk na inštitutu in sestanek na Založbi ZRC o načrtovani monografiji o Iacobusu Handlu – Gallusu v letu 2007 ali 2008, 13. 6.
- Prof. dr. Michael Talbot (Univerza v Liverpoolu, Velika Britanija): obisk na inštitutu in delovni sestanek mednarodnega uredniškega odbora za zbornik *Mediterranski miti od antike do 18. stoletja*, 4. 7.
- Dr. Klaus Keil (Centralna redakcija RISM, Frankfurt, Nemčija): delovni obisk in uvajanje v nov program za katalogiziranje rokopisov do leta 1850, 3.–6. 11.
- Dr. Vjera Katalinić in dr. Vedrana Juričić (Odsjek za povijest hrvatske glazbe, HAZU, Zagreb, Hrvatska): udeležba na mednarodni delavnici za uvajanje v novi program RISM-a za katalogiziranje rokopisov, 4. 11.
- Prof. dr. László Dobszay, prof. dr. Janka Szendrei in Gabriella Gilányi (Muzikološki inštitut Madžarske akademije znanosti v Budimpešti, Madžarska): delovni obisk, na katerem je bilo dogovorjeno raziskovalno sodelovanje v obliki medsebojnega posvetovanja na področju srednjeveške monodije, 21.–24. 11.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI STROKOVNI NASTOPI

Metoda Kokole

- *The Role of Inner-Austrian Music Centres (Ljubljana, Klagenfurt, Gorizia, Trieste etc.) in the Transfer of Italian Opera North of the Alps in the 18th Century*. Referat na mednarodni znanstveni delavnici »Interakademischer Workshop 'Kulturtransfer' und Österreichisches Musiklexikon«, Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija, 14.–15. 3.
- *Operna poustvarjalnost na Slovenskem od Euridice (?) do odprtja Stanovskega gledališča*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »XX. slovenski glasbeni dnevi – Stoletja glasbe na Slovenskem«, Ljubljana, 27.–30. 6.
- *»Capo d'Istria Unica« e la musica del Seicento istriano*. Uvodno predavanje ob otvoritvi razstave, San Vito dei Normanni, Italija, 23. 8.
- *Vloga, delo in organizacija Muzikološkega inštituta ZRC SAZU*. Vabljeni prispevek na okrogli mizi »Izzivi muzikologije v luči prenovne evropskega visokega šolstva« v organizaciji Slovenskega muzikološkega društva, Koper, 6. 12.

Jurij Snój

- *Two melodic versions of the office of SS Hellarus and Tacianus*. Referat na simpoziju »La Composizione del Canto Liturgico nel Basso Medio Evo«, Benetke, Fondazione Levi, Italija, 5.–7. 5.
- *Skriptor »Ruotlibus de Laybaco«*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »XX. slovenski glasbeni dnevi – Stoletja glasbe na Slovenskem«, Ljubljana, 27.–30. 6.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Alenka Bagarič

- Raziskovalno delo in zbiranje gradiva v Biblioteca Nazionale Marciana in glasbeni knjižnici Fondazione Cini v Benetkah, Italija, ter konzultacije s mentorjem prof. dr. Dinkom Fabrisom za dokončno izdelavo doktorske disertacije, 20. 1.

Metoda Kokole

- Raziskovalno delo in zbiranje gradiva v Biblioteca Nazionale Marciana in glasbeni knjižnici Fondazione Cini v Benetkah, Italija, in dogovori o možnem sodelovanju ustanov, 20.–21. 1.
- Zbiranje gradiva v Morrill Music Library, Firenze, in v Civico Museo Bibliografico Musicale, Bologna, Italija, 20. 1.–2. 2.

Jurij Snój

- Študij arhivskega gradiva v Universitätsbibliothek Graz, Gradec, Avstrija, 26. 10.

PEDAGOŠKO DELO

Nataša Cigoj Krstulović

- *Nauk o glasbi*. Srednja glasbena in baletna šola v Ljubljani.
- Sodelovala je pri izvajanju predmeta *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem* v okviru modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« ZRC SAZU in Politehnike Nova Gorica.

Tomaž Faganel

- *Igranje partitur za I. in II. letnik*. Predavanja in vaje na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (do konca študijskega leta 2004/05).
- *Generalni bas za I. in II. letnik*. Predavanja in vaje na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (do konca študijskega leta 2004/05).

Metoda Kokole

- *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem*. Izvajanje predmeta v okviru modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem

programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« ZRC SAZU in Politehnike Nova Gorica.

Jurij Snoj

- *Zgodovina starejše svetovne glasbe*. Predavanja in seminar na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Paleografija*. Predavanja na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Metoda Kokole je bila mentorica mladi raziskovalki, doktorandki mag. Alenki Bagarič, in somentorica podiplomskemu študentu Univerze v Zagrebu, Nikoli Lovriniću, pri magistrski nalogi *Gabriello Puliti: Sacrae modulationes (1600): prilog proučavanju razvoja moteta krajem 16. stoljeća* (od poletnega semestra študijskega leta 2004/05).

Jurij Snoj je bil mentor mladi raziskovalki Katarini Šter pri magistrski nalogi *Poznosrednjeveška monastična recepcija koralnega enoglasja na primeru kartuzije Žiže* (od 1. 11.).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- CIGOJ KRSTULOVIĆ, Nataša. Glasbena matica, ljudska pesem in percepcija glasbe na Slovenskem v drugi polovici 19. stoletja. *Glasb.-pedagoš. zb.*, 2005, zv. 5, str. 69-82, ilustr.
- CIGOJ KRSTULOVIĆ, Nataša. Himna kot simbol naroda : premislek ob stoletnici nastanka Premrlove Zdravice. *De musica disserenda*, 2005, letn. 1, št. 1/2, str. 11-28.
- FAGANEL, Tomaž. Trije Kyrie - Dolarjev skladateljski vzorec. *De musica disserenda*, 2005, letn. 1, št. 1/2, str. 29-60, note.
- FRELIH, Darja. Glasba 18. in 19. stoletja v ohranjenih rokopisih ljubljanskih Frančiškanov. *De musica disserenda*, 2005, letn. 1, št. 1/2, str. 61-73.
- KOKOLE, Metoda. Italijanska opera v notranjeavstrijskih središčih v 18. stoletju: repertoar in izvajalci. *De musica disserenda*, 2005, letn. 1, št. 1/2, str. 75-93.
- SNOJ, Jurij. Koralni kodeksi koprške stolnice. *De musica disserenda*, 2005, letn. 1, št. 1/2, str. 115-139.
- SNOJ, Jurij. Notacijska podoba gregorijanskega koral v srednji Evropi. *Glasb.-pedagoš. zb.*, 2005, zv. 5, str. 173-192, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- FAGANEL, Tomaž. Zur Entfaltung der Klassik im breiten slowenischen Raum : der Beitrag der Franziskaner aus Novo mesto. V: KAČIČ, Ladislav (ur.). *Plaude turba paupercula Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst : Konferenzbericht, Bratislava, 4. - 6. Oktober 2004*. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2005, str. 351-357.
- FRELIH, Darja. The Franciscans on the territory of the present day Slovenia and the remains of their musical endeavours. V: KAČIČ, Ladislav (ur.). *Plaude turba paupercula Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst : Konferenzbericht, Bratislava, 4. - 6. Oktober 2004*. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2005, str. 343-350.
- KOKOLE, Metoda. Opera omnia Gabriella Pulitija in njegovi moteti iz koprškega razdoblja. V: MIHANOVIĆ-SALOPEK, Hrvojka (ur.). *Istra u umjetnosti i znanstvenim disciplinama od 15. do 17. stoljeća : zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Puli, Rovinju i Kanfanaru od 28. lipnja do 1. srpnja 2004 (u sklopu Dvigrad festivala, međunarodnog festivala rane glazbe*, (Biblioteka Scientiae et Artes, knj. 1). Zagreb: Sveta glasba i Sveta glazba d.o.o., 2005, str. 35-47.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

KOKOLE, Metoda. »Capo d'Istria Unica« e la musica sacra del Seicento istriano. V: *Il sacro in musica : Venezia e Capodistria tra tempo e spazio* = Benetke

in Koper skozi čas in prostor : convegno finale, 28 giugno 2004. [Koper = Capodistria: Glasbena šola: = Scuola di musica; [Portogruaro]: Fondazione musicale Santa Cecilia; Venezia: Euterpe], 2004, str. 7-28.

SUMMARY

The members of the Institute of Musicology continued with their research of music from the Middle-Ages to the 20th century, with special regard to the music produced or performed on the territory of today's Slovenia.

The basic research was performed within the scope of the research programme *Research on the Slovenian Musical Past* (together with the Department of Musicology, Faculty of Letters, University of Ljubljana). J. Snoj continued to work on the 15th-century music codices preserved in Koper. He prepared a study on the Bolzano Ms. 1304 codex, containing notography by Ruotlibus from Ljubljana. A. Bagarič worked on her study on G. Gorzani's collections of *villanelle*. She also prepared an article on the dissemination of *villanelle* from Italy through Carniola to the Inner-Austrian Court in Graz. M. Kokole has completed her research into the late 16th-century music repertoire on the territory of today's Slovenia and wrote an article containing some new facts about Protestant music patronage in Carniola. T. Faganel has analysed »Kyries« from J. K. Dolar's masses. M. Kokole continued to research the 18th-century Italian operatic repertoire and its dissemination in the wider Inner-Austrian territory. She published an article on the subject, with special emphasis on the study and comparison of the preserved libretti. N. Cigoj Krstulović continued her research of the activities of the major 19th-century Slovenian music society *Glasbena matica*. She also worked on other sources for the systematic evaluation of the function of ethnic music in Slovenia in the second half of the 19th century.

Other focused studies were done within two current research projects. The project *Music of the religious*

orders in the Slovenian lands from the 16th century until their termination focused in its final phase on the monastic orders in Koper (Minorites and *Serviti*), Franciscans Observants in Ljubljana and the Jesuits, with special regard to the compositional style of J. K. Dolar. Within the second project entitled *How Slovenian music is embedded in the European area* (in cooperation with the Department of Musicology). J. Snoj researched a manuscript from Kranj (NŠALj, MS18), M. Kokole analysed all sources and existing controversial literature on the first operas recorded in Ljubljana, especially G. Caccini's *Euridice*, and put forward a new hypothesis on the presence of the score in Ljubljana, and T. Faganel researched life and works of the Slovenian violinist and composer Matej Babnik.

The Institute published two volumes of the series *Monumenta artis musicae Sloveniae* (46 and 47), the first volume of the new musicological journal *De musica disserenda*, and a CD *Spomeniki slovenske glasbe / Monumenta artis musicae Sloveniae: iz glasbenega arhiva Radia Slovenija / From the Musical Archives of Radio Slovenia – 25 let Muzikološkega inštituta / 25 Years of the Institute of Musicology*.

International collaboration with RISM and RILM continued.

On 25 October the Institute celebrated its 25th anniversary with a concert in the Cathedral of Ljubljana (on the programme there were works published in the series *Monumenta artis musicae Sloveniae*), an exhibition on the history of the institute, and an occasional presentation of more than 70 volumes of musicological literature published in the last 25 years by the Institute.

ZNANSTVENI SVET

Akademik prof. dr. France Bernik, dr. Marjan Dolgan (predsednik), dr. Darko Dolinar, dr. Marko Juvan, akademik prof. dr. Janko Kos, dr. Matija Ogrin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Darko Dolinar.
Bibliotekarka: Alenka Koron.
Tajnica: Alenka Maček.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Znanstveni svetnik: dr. Marjan Dolgan.
Znanstveni sodelavec: dr. Matija Ogrin.
Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Jože Faganel (dopolnilno delovno razmerje).
Asistent (mladi raziskovalec): Luka Vidmar.

Sekcija za literarno teorijo

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Darko Dolinar.
Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Marko Juvan.
Samostojni strokovni sodelavki specialistki v humanistiki: mag. Jola Škulj, Alenka Koron.
Asistent z magistrirjem (mladi raziskovalec): Marijan Dovič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Literarnozgodovinske, teoretične in metodološke raziskave (dolgoročni program P6-024)
Vodja raziskovalnega programa: D. Dolinar.

Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva (aplikativni projekt L6-6373, 2004–2007)
Vodja projekta: M. Ogrin.

Nacionalne literature, Srednja Evropa, Evropa in svet: metodološki problemi primerjalne literarne vede z vidika slovensko-čeških razmerij – osebnosti, metode, znanstvene smeri in ustanove (slovensko-češki projekt, 2003–2005)
Vodja slovenskega dela projekta: M. Juvan.

Področje slovenske književnosti

Težišče dela na tem področju je bilo na pripravljanju elektronskih znanstvenih izdaj (doslej objavljene so

dostopne na spletni strani: <http://nl.ijs.si/e-zrc/>) in na raziskovanju s tem povezanih načelnih vprašanj.

Dosedanje ugotovitve o teoretičnih temeljih, metodoloških postopkih in praktičnih dosežkih so bile strnjene in objavljene v zborniku razprav *Znanstvene izdaje in elektronski medij*. To je prva knjižna publikacija na Slovenskem, namenjena premisleku o sistemskem mestu znanstvenih in kritičnih izdaj besedil v humanističnih vedah, premisleku njihovih metodoloških podlag in edicijskih načel. Ta premislek je usmerjen še zlasti k pripravi elektronskih izdaj tekstov in virov, ki postajajo čedalje pomembnejši komunikacijski posrednik tudi v humanistiki. Uvodno poglavje zbornika je napisal Lou Burnard, največji strokovnjak za elektronsko označevanje besedil in urednik Text Encoding Initiative Guidelines.

Potekale so tudi priprave na več e-izdaj. Zadnje stopnjo pred objavo so dosegle Zbrane pesmi Antona Podbevška, ki vsebujejo digitalne faksimile rokopisov, prepise in komentarje. Ob tem je bil mehanizem pretvorbe besedil iz RTF-formata v zapis XML-TEI izpopolnjen ter integriran v uporabniški vmesnik. – Do prototipne stopnje je napredovala tudi priprava e-izdaje Brižinskih spomenikov, ki združuje faksimile izvirmika, različne prepise in zvočno rekonstrukcijo njihovega govora. – Nadaljevalo se je delo za izbrano korespondenco Žige Zoisa. Pripravljene in usklajene so bili skenogrami, diplomatični prepisi in kritični prevodi 30 pisem iz let 1810–12, ki bodo dopolnila obstoječo elektronsko objavo 25 pisem iz let 1812–13. Obenem je potekalo raziskovanje strukture in funkcije pisem iz korespondence Žige Zoisa. – Nadaljevalo se je pregledovanje obsežne, težko berljive literarne zapuščine Srečka Kosovela in iskanje njegovih še neobjavljenih pesmi. Poleg dela za elektronske znanstvene izdaje so potekale manjše raziskave s področja slovenske književnosti. Na novo so bili osvetljeni nekateri vidiki pripovedništva med drugo svetovno vojno. Člani inštituta so sodelovali pri organizaciji in izvedbi simpozija o J. Trdin in z referati osvetlili njegovo kratko prozo, literarnokritične in zgodovinske spise ter njegovo avtorsko vlogo. V vprašanja slovenske literature in kulture so posegale tudi primerjalnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave.

Področje primerjalne književnosti, literarne teorije in metodologije literarne vede

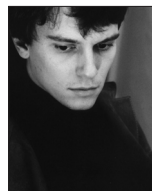
Pregledani in dopolnjeni rezultati kompleksnega več-disciplinarnega raziskovanja o teoretičnih temeljih, metodoloških vidikih, krizi in razvojnih možnostih

dr. D. Dolinar

dr. M. Dolgan

M. Dovič

J. Faganel

dr. M. Juvan

A. Koron

sodobnega literarnega zgodovinopisja so bili pripravljani za tisk v obliki zbornika razprav, ki bo izšel v angleščini pri ugledni mednarodni založbi. Tudi monografija o zgodovini in poetiki intertekstualnosti je bila revidirana in dopolnjena ter predložena za objavo založbi v ZDA.

Potekale so raziskave o literaturi kot kulturnem spominu, ki so vključevale tudi vidike prostora in semiosfere; posebna pozornost je pri tem veljala obmejnimi in čezmejnimi literaturam ter vzpostavljanju perifernih in središčnih literarnokulturnih identitet.

– V navezavi na pripravljane znanstvenih izdaj v elektronskem mediju je bila razgrnjena problematika sodobne tekstologije, ki se odpira vprašanjem o spremenjenem načinu obstoja in funkcij literature. – Zastavljen je bil problem razmerja med literaturo in teorijo, kot se kaže predvsem v njenih hibridnih oblikah. – Nadalje so bila obravnavana posamezna problemska področja: reprezentacija v modernistični literaturi, tematologija, imagologija, teorija žanrov, teorija pripovedi, diskurza, fikcije in avtobiografije. Posebej je bil obravnavan položaj literarne vede v postmoderini dobi. – Na območje slovenske literarne in kulturne zgodovine so se tesneje naslanjale raziskave nekaterih primerov literarnega vrednotenja, zgodovine, teorije in metodologije slovenske literarne vede ter analize avtorske vloge v slovenskem literarnem sistemu.

Zbirka *Studia litteraria*

V zbirki, ki jo urejata D. Dolinar in M. Juvan, so v tem programskem letu izšla tri dela s prispevki članov inštituta in zunanjih strokovnjakov.

Monografija Majde Stanovnik *Slovenski literarni prevod 1550–2000* obravnava prevod kot specifičen del slovenske književnosti od začetkov do sodobnosti, toda komplementaren njenemu avtohtonemu, izvirnemu delu. Podrobno prikaže značilne poglede na položaj prevoda, spremenljivo razumevanje njegove vloge in različno vrednotenje njegove funkcije pri vidnejših prevajalcih, kritikih, urednikih in literarnih zgodovinarjih. Obseg in značaj literarnega prevoda sta vzorčno predstavljena v obdobju njegovega največjega razmaha v drugi polovici 20. stoletja. V drugem sklopu so po značilnih odlomkih analizirani biblijski prevodi iz 16. in 17. stoletja in poznejši prevodi izbranih tujih literarnih mojstrov, posebno taki, ki so bili objavljeni v več variantah. Dodan je še prikaz notrajjezikovnih prevodov Brižinskih spomenikov iz srednjeveške v novodobno slovenščino.

Monografija Vida Snoja *Nova zaveza in slovenska literatura* v prvem delu sprašuje, kako je Novo zavezo in slovensko literaturo sploh mogoče uzreti v medsebojnem razmerju. Temeljni hermenevtični položaj, v katerem poteka sprejemanje Nove zaveze v slovenski literaturi, opredeljujeta splošna pojma svobodnosti in sekularizacija. Ta dva pojma sta vezno sredstvo tudi v drugem, interpretativnem delu knjige.

Obravnava pri nekaterih osrednjih piscih (Prešernu, Murnu, Cankarju, A. Vodniku, Vodušku, Kocbeku) upošteva novozavezne navezave glede na tisto temo, ki je središčnega pomena za njihov opus v celoti, in je pozorna na to, kaj se dogaja ob rabi novozaveznih metafor, podob, pojmov, likov ali motivov v literaturi: razskrivnostenje religioznega ali prebitje svobodnosti in uglasitev s krščansko naravnostjo.

Zbornik *Znanstvene izdaje in elektronski medij* (ur. M. Ogrin) – gl. zgoraj Področje slovenske književnosti.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- D. Dolinar je član uredništva revije *Primerjalna književnost*. Pisal je prispevke za 2. izdajo leksikona *Literatura* pri Cankarjevi založbi.
- M. Dović je tajnik Slovenskega društva za primerjalno književnost in avtor društvenih spletnih strani, glavni urednik zbirke *Goga Musica*, predsednik uredniškega sveta Založbe Goga, član uredništva revije *Park*. Pripravlja doktorsko disertacijo na Oddelku za slovenistiko ljubljanske Filozofske fakultete.
- J. Faganel je v rednem delovnem razmerju direktor Mohorjeve družbe Celje. Je član uprave Fundacije dr. Bruno Breschi, ki podpira izdajanje virov za raziskavo starejše slovenske književnosti. Je predsednik strokovne komisije za humanitarne organizacije pri Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter član komisije za preskrbo s krvjo pri Ministrstvu za zdravje.
- A. Koron nadaljuje podiplomski študij na Oddelku za primerjalno književnost ljubljanske Filozofske fakultete in pripravlja doktorsko disertacijo.
- M. Juvan je član uredništva *Primerjalne književnosti* in *Slavistične revije*; uredil je 3. številko SR, posvečeno 70-letnici prof. dr. Aleksandra Skaze. Bil je član strokovnega sveta Slovenskega mladinskega gledališča. Je predsednik Slovenskega društva za primerjalno književnost, kjer vodi program strokovnih predavanj in posvetov. Napisal je javno izjavo društva ob sodnem primeru pisateljice Brede Smolnikar. Pisal je prispevke za 2. izdajo leksikona *Literatura* pri Cankarjevi založbi.
- M. Ogrin je član komisije ZRC SAZU za spremljanje in vrednotenje raziskovalne uspešnosti, vodja osrednjega specializiranega informacijskega centra za humanistiko (OSIC-H) in tajnik kolegija za humanistiko pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.
- J. Škulj je članica uredništva *Primerjalne književnosti*; pripravlja doktorsko disertacijo na Oddelku za primerjalno književnost ljubljanske Filozofske fakultete.
- L. Vidmar nadaljuje podiplomski študij po programu ZRC SAZU in Politehnike Nova Gorica »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in

A. Maček

dr. M. Ogrin

mag. J. Škulj

L. Vidmar

kultur« ter magistrski študij umetnostne zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Glej tudi rubriko *Mednarodno sodelovanje*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Koron.

Knjižnica, ki dela tudi za Inštitut za kulturno zgodovino, se je povečala za 532 knjig in 228 zvezkov revij, en CD-ROM in eno videokaseto. Večina je bilo pridobljenih z nakupom, nekaj z darovi in malo manj z zamenjavo. Knjižni fond šteje zdaj okrog 39.000 enot. Evidentiranih je bilo 1160 obiskovalcev, ki so si za čitalniško rabo izposodili 740 enot knjižničnega gradiva, na dom pa je bilo izposojenih okrog 376 enot. 19 obiskovalcev je za potrebe raziskovalnega dela, za izdelavo diplomskih in magistrskih nalog ter referatov na dodiplomskem študiju uporabljalo kartoteki »Slovenski literarnoteoretični termini« in »Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku«. Kartoteki sta bili predstavljeni študentom 2. letnika primerjalne književnosti in literarne teorije s Filozofske fakultete v Ljubljani.

Na temelju darilne pogodbe z dediči smo prevzeli rokopisni del znanstveno strokovne zapuščine akad. Antona Ocvirka in ga ustrezno shranili. Pripravljen je bil provizorični popis.

S kopijami dela tega gradiva in z nekaj knjigami smo sodelovali pri razstavi o A. Ocvirku, ki jo je organizirala knjižnica v Bovcu kot spremljevalno prireditev ob konferenci Slavističnega društva za Primorsko, pozneje pa je bila prikazana še v nekaj slovenskih krajih.

Tajništvo (A. Maček)

Poleg rednih administrativno-tehničnih opravil, tudi za potrebe Inštituta za kulturno zgodovino, so bile računalniško pripravljene za tisk vse inštitutske publikacije ter angleška verzija zbornika razprav *Writing literary history*.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

Zbirka *Studia litteraria* (Ljubljana, ZRC SAZU, Založba ZRC):

- Majda Stanovnik: *Slovenski literarni prevod 1550–2000* (315 str.).
- Vid Snój: *Nova zaveza in slovenska literatura* (303 str.).
- Matija Ogrin (ur.): *Znanstvene izdaje in elektronski medij* (334 str.).

Konferenčno gradivo:

- Marko Juvan, Jelka Kernev-Štrajn (ur.): *Teoretsko-*

literarni hibridi: o dialogu literature in teorije: tretji mednarodni komparativistični kolokvij = Hybridizing theory and literature: on the dialogue between theory and literature: 3rd international comparative literature colloquium. (Razširjeni povzetki referatov.) Ljubljana: Slovensko društvo za primerjalno književnost, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU (83 str.).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Slovensko-češki projekt *Nacionalne literature, Srednja Evropa, Evropa in svet: metodološki problemi primerjalne literarne vede z vidika slovensko-čeških razmerij (osebnosti, metode, znanstvene smeri in ustanove)*. *Nosilec:* M. Juvan; češki partner je Inštitut za slavistiko Filozofske fakultete Masarykove univerze v Brnu, *nosilec:* Ivo Pospíšil. Projekt je bil uspešno zaključen, odobreno je še polletno podaljšanje zaradi priprav na izdajo Murkove korespondence. Rezultati projekta so poleg zbornika znanstvenih razprav *Matija Murko v mislenkovém kontextu evropské slavistiky* (ur. I. Pospíšil in M. Zelenka, Brno 2005) še objavi ljubljanskih predavanj Miloša Zelenka o sodobni češki in slovaški komparativistiki in Iva Pospíšila o slavizmih in slavistiki (oboje v *Primerjalni književnosti* 2005, št. 2) ter izvedba skupne češko-slovenske delavnice na temo češko-slovenskih literarnih stikov, metodoloških izkušenj in komparativistike v Brnu, 1. in 2. 11., ki so se je udeležili: M. Dovič, M. Juvan, L. Vidmar, prispevke pa sta poslala še M. Ogrin in J. Škulj; vsi bodo objavljeni v brnski reviji *Slavica litteraria*.
- Nadaljevalo se je sodelovanje s Slavističnim inštitutom Ruske akademije znanosti. Po sporazumu med inštitutoma se pripravlja zgodovina slovenske književnosti za ruske strokovne bralce.
- D. Dolinar in M. Juvan sta za mednarodno založbo Peter Lang uredniško pripravila predelano verzijo zbornika o literarni zgodovini *Writing literary history – Selected perspectives from Central Europe*.
- M. Juvan je pripravil angleško verzijo svoje monografije *Intertextuality – History and Poetics* in jo oddal založbi v ZDA. Bil je član uredništva CLC-Web, mednarodne komparativistične elektronske revije. Skupaj z Jelko Kernev Štrajn je zasnoval in vodil mednarodni komparativistični kolokvij »Teoretsko-literarni hibridi« v okviru pisateljskega srečanja v Vilenici.
- J. Škulj je sodelovala v evropskem raziskovalnem projektu *ACUME (Cultural Memory in European Countries – An Interdisciplinary Approach)*, ki ga koordinira Univerza v Bologni; v tem sklopu je imela referat na konferenci v Reykjaviku in oddala

v tisk razpravi o kulturnih prostorih ter o obmejnih oz. čezmejnih literaturah. – Kot članica izvršilnega odbora Mednarodne zveze za primerjalno književnost (ICLA/AILC) je sodelovala z referatom na konferenci v Benetkah ob petdesetletnici ICLA. – Kot članica *ICLA Research Committee on Eastern and South-Eastern Europe* je sodelovala z referatom na konferenci v Bukarešti, ki je bila del mednarodnega projekta o razpadu imperijev in nastajanju narodov na Balkanu. – Kot članica izvršilnega odbora Evropske mreže komparativistike (*European Network of Comparative Studies / Réseau européen de littérature comparée*) je sodelovala z referatom na konferenci v Firencah in dala pobudo, da se domača spletna stran te mreže vzpostavi na ZRC SAZU. – Kot sodelavka *ICLA Research Committee on Modernity and Literature* je prispevala eno od poglavij za knjižno objavo v zborniku o modernizmu.

Glej tudi rubriki *Obiski v inštitutu* in *Predavanja, referati in drugi javni nastopi*.

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. dr. Włodzimierz Bolecki z Inštituta za literarne vede poljske akademije znanosti v Varšavi: konzultacije o sodelovanju pri elektronskih kritičnih izdajah, 4.–6. 4.
- Prof. dr. Galin Tihanov z Univerze Lancaster, Velika Britanija: predavanja za strokovna društva, izmenjava informacij, gradiv (mdr. Literature and space), vabilo k sodelovanju, 12.–15. 4.
- Prof. dr. Peter V. Zima z Univerze v Celovcu, prof. dr. emer. Jan Johann A. Mooij z Univerze v Groningenu (Nizozemska): predavanje za SDPK, izmenjava publikacij, predstavitev inštituta, vabilo v Celovec, 19. 5.
- Dr. Zdeněk Uhlíř, vodja oddelka za rokopise in stare tiske v Češki narodni knjižnici v Pragi: pogovor o možnosti sodelovanja pri pripravljanju znanstvenih izdaj, 22. 6.
- Prof. dr. Ivo Pospíšil z Inštituta za slavistiko univerze v Brnu: delo pri slovensko-češkem projektu, 16.–20. 8.
- Prof. dr. Miloš Zelenka z Inštituta za zgodovino znanosti Češke akademije znanosti, Praga: delo pri slovensko-češkem projektu, 6.–16. 10., 2.–11. 12.
- Prof. dr. Winfried Menninghaus z Inštituta za občo in primerjalno literarno vedo Freie Universität Berlin: dve predavanji za SDPK, kratka predstavitev inštituta in društva, dogovori o nadaljnjem sodelovanju, 19.–21. 10.
- Dr. Elena Tomova z Bolgarske akademije znanosti: pripravlanje medinštitutskega sporazuma o sodelovanju, 9. 12.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjan Dolgan

- *Pripovedništvo in njegov kontekst*. Referat na znanstvenem srečanju Slovenske matice »Slovenska kultura v vojnem času«, Ljubljana, 11. 5.
- *Janez Trdina – realist za folklorno masko*. Referat na znanstvenem srečanju »Trdinovo leto«, Novo mesto, 27. 5.
- *Uporna Evropa: cikel 9 literarnih večerov s tematiko druge svetovne vojne v slovenskem in svetovnem pripovedništvu*. Radio Slovenija, I. program, Ljubljana, 2. 7.–27. 8.

Darko Dolinar

- *Trdina in začetki slovenskega literarnega zgodovnopisja*. Referat na znanstvenem srečanju »Trdinovo leto«, Novo mesto, 27. 5.
- *Critical editions of Slovenian texts in the context of Slavonic philology and national literature and culture*. Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »Scholarly editing and nation building in Europe«, Amsterdam, Nizozemska, 13. 12.
- *Gregor Krek und die Literaturgeschichte*. Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »Prof. Dr. Gregor Krek, Begründer der Grazer Slawistik«, Gradec, Avstrija, 20. 10.
- *Gregor Krek in slovanska literarna zgodovina*. Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »Prof. dr. Gregor Krek, utemeljitelj graške slavistike«, Četena Ravan, 21. 10.

Marijan Dović

- *Trdina, pisec na mejnikih razvoja avtonomnega literarnega sistema*. Referat na znanstvenem srečanju »Trdinovo leto«, Novo mesto, 27. 5.
- *Kritične izdaje literarnih del v e-mediju: slovenske izkušnje v primerjavi s češkimi = Critical editions of literary texts in e-media: Slovene experience compared to the Czech one*. Referat (v soavtorstvu z M. Ogrinom) na mednarodni znanstveni delavnici »Central Europe, Europe and the world and literary criticism«, Brno, Češka, 1. 11.
- *National identity formation through literary texts*. Referat na mednarodni konferenci Réseau Européen de Littérature Comparée / European Network of Comparative Literature »I dialetti della tribù«. Università degli studi di Firenze, Facoltà di Lettere e Filosofia, Centro linguistico di Ateneo, Firenze, Italija, 16. 9.

Marko Juvan

- *Postmodernaja tekstologija i e-klasiki*. Referat na XXXIV. mednarodni filološki konferenci, Sankt-Peterburgskij gosudarstvennyj universitet, Filologičeskij fakul'tet, Sankt Peterburg, Rusija, 18. 3.

- *Postmoderna tekstologija in literarna zgodovina*. Predavanje na Odsjeku za južnoslavenske jezike i književnosti, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška, 7. 6.
- *Dialogi »mišljenja« in »pesništva« ter teoretsko-literarni hibridi: poskus uvoda*. Referat na Tretjem mednarodnem komparativističnem kolokviju »Teoretsko-literarni hibridi: O dialogu literature in teorije / Hybridizing Theory and Literature: On the Dialogue between Theory and Literature«, 20. mednarodni literarni festival Vilenica, Lipica, 8. 9.
- *The Palimpsest of Ruins: Cultural Memory, Sublime Landscapes, Literary Intertext, and Post-Romanticism in Simon Jenko's Obrazi*. Referat na mednarodni konferenci Réseau Européen de Littérature Comparée / European Network of Comparative Literature »I dialetti della tribù«, Università degli studi di Firenze, Facoltà di Lettere e Filosofia, Centro linguistico di Ateneo, Firenze, Italija, 16. 9.
- *Kulturni spomin in literatura: vloga žanra*. Referat na mednarodni znanstveni delavnici »Central Europe, Europe and the world and literary criticism«, Filozofska fakulteta Masarykove univerze, Brno, Češka, 1. 11.
- *Hibridnost in prostori Kosovelovega modernizma*. Predavanje na Oddelku za slavistične in vzhodnoevropske študije, Filozofska fakulteta, Karlova univerza, Praga, Češka, 4. 11.

Alenka Koron

- *Janez Trdina in Washington Irving: o genezi fikcije v njenih kratkih pripovedih skozi komparativistična očala*. Referat na mednarodnem simpoziju o življenju in delu Janeza Trdine »Zastavil sem svoje življenje«, Loka pri Mengšu, 28. 10.; Ljubljana, 23. 11.

Matija Ogrin

- *Elektronske znanstvenokritične izdaje*. Predstavitev raziskovalnega projekta v NUK-u (v soavtorstvu s T. Erjavcem), Ljubljana, 31. 3.
- *Trdinove kritiške presoje in estetski pogledi*. Referat na znanstvenem simpoziju »Trdinovo leto«, Novo mesto, 27. 5.
- *Digital critical editions of Slovenian literature: an application of collaborative work using open standards*. Referat na 9. mednarodni konferenci o elektronskem izdajanju »ELPUB 2005, From Author to Reader«, Katholieke Universiteit Leuven, Belgija, 10. 6.
- *Digitalisation of literary heritage using open standards*. Referat na mednarodni konferenci »E-Challenges. Innovation and the Knowledge Economy. Issues, Applications and Case Studies«, Ljubljana, 19. 10.
- *Monumenta Frisingensia – a digital edition of the oldest Slovenian text*. Referat na mednarodni konferenci »AZBUKY.NET. Computer Assisted Analysis of Old Slavic Texts«, Bolgarska akademija

znanosti, Inštitut za informatiko in matematiko, Sofija, Bolgarija, 25. 10.

Jola Škulj

- *Empires and Mythical Figures: Deconstructed Images within Nation-Building in Slovenian Literature*. Referat na mednarodni konferenci »Representing the Empire: the Image of the Ottoman Empire in East-European Literatures« v organizaciji The ICLA Research Committee on South-Eastern Europe, The University of Bucharest in Istanbul Bilgi University, New Europe College, Bukarešta, Romunija, 10. 6.
- *Vienna, Basel, Tuscany: Stories (and Echoes) of the Terrains of Reinterpreted Identities*. Referat na mednarodni konferenci projekta ACUME »The Cultural Reconstruction of Places«, University of Iceland, Reykjavik, Islandija, 24. 6.
- *Transgressive Realities of Cultural Tribes: On Dialogism and on Semiosphere*. Referat na mednarodni konferenci Réseau Européen de Littérature Comparée / European Network of Comparative Literature »I dialetti della tribù«, Università degli studi di Firenze, Facoltà di Lettere e Filosofia, Centro linguistico di Ateneo, Firenze, Italija, 15. 9.
- *Modernist Literature and the Change of Paradigm in Literary History*. Referat na mednarodni konferenci o primerjalni literaturi v organizaciji ICLA/AILC in Dipartimento di Americanistica, Iberistica e Slavistica, Università »Ca' Foscari«, Benetke, Italija, 23. 9.
- *Konceptije komparativistike in srednjeevropski prostor / Concepts of comparative literature and Central European space*. Referat na mednarodni znanstveni delavnici »Central Europe, Europe and the World and Literary Criticism«, Filozofska fakulteta, Masarykova univerza, Brno, Češka, 1. 11.

Luka Vidmar

- *Omembe Dobrovskega v neobjavljeni korespondenci Ž. Zoisa in J. Kopitarja = References to Dobrovsky in the unpublished correspondence of S. Zoisa and B. Kopitar*. Referat na mednarodni znanstveni delavnici »Central Europe, Europe and the world and literary criticism«, Brno, Češka, 1. 11.
- *Tematske in motivne zveze Linhartove tragedije Miss Jenny Love z Lessingovima tragedijama Miss Sara Sampson in Emilia Galotti ter Klingerjevima dramama Die Zwillinge in Sturm und Drang*. Referat na simpoziju »Anton Tomaž Linhart (1756–1795)«, Radovljica, 8. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI
OBISKI IN POTOVANJA

Glej rubriki *Mednarodno sodelovanje* in *Predavanja, referati in drugi javni nastopi*.

PEDAGOŠKO DELO

Darko Dolinar

- *Metodologija*. Predavanja in izpiti v okviru skupnega predmeta za podiplomske študente literarnovednih smeri na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Jože Faganel

- *Retorika*. Proseminar za študente 4. letnika Teološke fakultete Univerze v Ljubljani.

Marko Juvan

- *Medbesedilnost in kulturni spomin*. Predavanja, konzultacije in seminarji v modulu Slovenski študiji – tradicija in sodobnost na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica.
- *Literarna teorija/Intertekstualnost*. Predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (2 uri tedensko za sloveniste, 1 ura za E-komparativiste).

MENTORSTVO

Darko Dolinar je bil inštitutski raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu L. Vidmarju.

Marko Juvan je bil na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani mentor treh doktorandov (Marijan Dovič, Vita Žerjal Pavlin, Barbara Zorman); kot predavatelj in/ali konzultant je sodeloval v okoli 10 magistrskih programih. V podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica) je bil somentor enemu študentu (L. Vidmarju). Na inštitutu je bil raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu M. Doviču.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- DOLINAR, Darko. Matija Murko, začetek »Slavie« in njeni slovenski sodelavci. *Slav. rev.*, jul.-sep. 2005, letn. 53, št. 3, str. [401]-407.
- DOVIČ, Marijan. Kanonizacija »odsotnega« avtorja. *Primer. književ.*, jun. 2005, letn. 28, posebna št., str. 73-80.
- DOVIČ, Marijan. The canonization of an 'absent' author. *Primer. književ.*, june 2005, vol. 28, special issue, pp. 205-213.
- JUVAN, Marko. Generic identity and intertextuality. *CLCWeb (Edmont.)*. Online ed., March 2005, vol. 7, 7.1. <http://clcwebjournal.lib.purdue.edu/clcweb05-1/juvan05.html>.
- JUVAN, Marko. Kosovel in hibridnost modernizma. *Primer. književ.*, jun. 2005, letn. 28, posebna št., str. 57-71.
- JUVAN, Marko. Srečko Kosovel and the hybridity of modernism. *Primer. književ.*, june 2005, vol. 28, special issue, pp. 189-204.
- JUVAN, Marko. Kulturni spomin in literatura. *Slav. rev.*, jul.-sep. 2005, letn. 53, št. 3, str. [379]-400.
- KORON, Alenka. Teorije/teorija diskurza in literarna veda : II. del. *Primer. književ.*, jun. 2005, letn. 28, št. 1, str. 119-134.

ŠKULJ, Jola. Literatura in prostor: o semiozi in semiosferi. *Slav. rev.*, jul.-sep. 2005, letn. 53, št. 3, str. [347]-361.

VIDMAR, Luka. Arheološki vodniki iz bibliotek opozov in iz njihove bližine v Semeniški knjižnici v Ljubljani. *Keria*, 2005, letn. 7, št. 2, str. [35]-56.

Kratki znanstveni prispevek

FAGANEL, Jože. Matija Kastelec - baročni književnik. *Bistriš. zap.*, 2005, št. 6, str. 7-10, ilustr.

Strokovni članek

- DOVIČ, Marijan. Janez Trdina in njegova vloga v razvoju slovenskega literarnega sistema. *Rast*, feb. 2005, letn. 16, št. 1, str. [40]-49, portret.
- DOVIČ, Marijan. Ob »Trdinovem letu« v Novem mestu. *Dolenj. list*, 12. maj 2005, leto 56, št. 19, str. 16, ilustr.
- DOVIČ, Marijan. Roman o rojstvu neke pomladi : ob novem ponatisu Jarčevega romana Novo mesto. *Rast*, okt. 2005, letn. 16, št. 5, str. 472-475.
- FAGANEL, Jože. Brižinski spomeniki - tisočletno spokorno bogoslužje. *Mohorjev koled.*, 2005, str. 163-166.
- VIDMAR, Luka. Obnova župnijske cerkve sv. Štefana v

Dolnji Košani : Predlogi za obnovo župnijske cerkve sv. Štefana I. v Dolnji Košani. *Kras*, september 2005, št. 71, str. 18-20, fotogr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- ERJAVEC, Tomaž, OGRIN, Matija. Digital critical editions of Slovenian literature: an application of collaborative work using open standards. V: DOBREVA, Milena (ur.), ENGELEN, Jan (ur.). *From author to reader : challenges for the digital content chain : proceedings of the 9th ICCC International Conference on Electronic Publishing, Arenberg Castle, June 8-10, 2005*. Leuven: Peeters, 2005, str. [151]-156, ilustr.
- JUVAN, Marko. Postmodernaja tekstologija i e-klasiki. V: *XXXIV Meždunarodna filologiška konferencija, 14-19 marta 2005 g., Sankt-Peterburg*, (Slavjanske literature i literaturne vžaimosvjaži, vip. 13). Sankt Peterburg: Filologiškij fakultet Sankt-Peterburgskogo gosudarstvenogo univerziteta, 2005, str. 49-52.
- Samostojni znanstveni sestavek v monografiji**
- DOLGAN, Marjan. Dve zgodbi iz zgodovine zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 289-310.
- DOLGAN, Marjan. Janez Trdina - realist za folklorno masko. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 93-107.
- DOLGAN, Marjan. Pripovedništvo in njegov kontekst. V: VODOPIVEC, Peter (ur.), JANČAR, Drago (ur.), KLEINDIENST, Katja (ur.). *Slovenska kultura v vojnem času : (položaj in dileme slovenske inteligence in umetniška ustvarjalnost med drugo svetovno vojno)*. V Ljubljani: Slovenska matica, 2005, str. 128-142.
- DOLINAR, Darko. Matija Murko, začetek »Slavie« in njeni slovenski sodelavci. V: *Matija Murko v mislenkovém kontextu evropské slavistiky : sbornik studii*. Brno: Masarykova univerza, 2005, str. 8-15.
- DOLINAR, Darko. Podobe Avstrije in Avstrijcev v slovenski literaturi od konca 18. stoletja do 1918. V: SMOLEJ, Tone (ur.). *Podoba tujega v slovenski književnosti : imagoško berilo. 2.*, dopolnjena izd. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo, 2005, str. 91-101.
- DOLINAR, Darko. Trdina in začetki slovenskega literarnega zgodovinskega pisača. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 167-185.
- DOLINAR, Darko. Znanstvene izdaje in literarna veda. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 155-166.
- DOVIČ, Marijan. Priprava elektronske znanstvenokritične izdaje pesmi Antona Podbevška. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 101-116.
- DOVIČ, Marijan. Sto let po Janezu Trdini. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 7-13.
- DOVIČ, Marijan. Trdina, pisec na mejnikih razvoja avtonomnega literarnega sistema. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 75-91.
- FAGANEL, Jože. Tekstokritična vprašanja in elektronske izdaje. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 167-173.
- JUVAN, Marko. Postmoderna in znanstvene izdaje literarnih besedil: k virtualno navzoči preteklosti. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 175-195.
- JUVAN, Marko. Spaces, transgressions, and intertextuality. V: BERNARD, Jeff (ur.), FIKFAK, Jurij (ur.). *Text & reality*. Ljubljana: Institute of Slovenian Ethnology at ZRC SAZU, ZRC Publishing: Institutum Studiorum Humanitatis; Vienna: Österreichische Gesellschaft für Semiotik, Institut für Sozio-semiotische Studien; Graz: Department of Slavic Studies, University, 2005, str. 43-54.
- KORON, Alenka. Janez Trdina in Washington Irving: o genezi fikcije v njunih kratkih pripovedih skozi komparativistična očala. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Zastavil sem svoje življenje : monografija o življenju in delu Janeza Trdine*. Mengeš: Muzej, 2005-, 2005, del 1, str. 77-86.
- ERJAVEC, Tomaž, OGRIN, Matija. Digitalisation of literary heritage using open standards. V: CUNNINGHAM, Paul (ur.), CUNNINGHAM, Miriam (ur.). *Innovation and knowledge economy: issues, applications, case studies*, (Information and communication technologies and the knowledge economy). Amsterdam [etc.]: IOS Press, 2005, str. 999-1006.
- OGRIN, Matija. E-Slomšek: edicijska vprašanja ob elektronski izdaji Treh pridig o jeziku A. M. Slomška. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 71-82.
- OGRIN, Matija. Literarnokritični in estetski pogledi na slovensko literaturo. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 239-248.

- OGRIN, Matija. Trdinove kritiške presoje in estetski pogledi. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 155-165.
- OGRIN, Matija. Uvod. O znanstvenih izdajah in digitalni humanistiki. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 7-21.
- ŠKULJ, Jola. E-teksti: prostor nedovršenosti in spacialnost. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 197-208.
- VIDMAR, Luka. Elektronska izdaja dela korespondence Žige Zoisa. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 83-90.
- VIDMAR, Luka. Tematske in motivne zveze Linhartove tragedije Miss Jenny Love z Lessingovima tragedijama Miss Sara Sampson in Emilia Galotti ter Klingingerjevima dramama Die Zwillinge in Sturm und Drang. V: SVETINA, Ivo (ur.), SLIVNIK, Francka (ur.), ŠTEKAR-VIDIČ, Verena (ur.). *Anton Tomaž Linhart : jubilejna monografija ob 250-letnici rojstva*. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej; Radovljica: Muzeji radovljiške občine, 2005, str. 147-167.

- VIDMAR, Luka. Predgovor. V: VIDMAR, Luka (ur.), OSVALD, Monika, PAVLIN, Vojko, MIKLAVČIČ PINTARIČ, Magda. *Leksikon cerkva na Slovenskem, Škofija Koper*. Celje: Mohorjeva družba, 2004-2005, str. 5-15.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

- ŠKULJ, Jola (ur.), PAVLIČ, Darja (ur.). *Literature and space : spaces of transgressiveness*, (Primerjalna književnost, letn. 27, posebna št.). Ljubljana: Slovensko društvo za primerjalno književnost, 2004. 145 str.

SEKUNDARNO AVTORSTVO

Uredništvo

- OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 334 str., ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- OGRIN, Matija. Scholarly editions and the digital medium. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 311-321.

SUMMARY

In the field of Slovenian literature, editorial work on texts and materials of various genres from various periods went on: three critical editions were prepared for publication on the internet. In the field of comparative literature, literary theory, and methodology, two books that resulted from previous research were revised and prepared for new edition in English: a collection of papers on writing literary history and a monograph on history and poetics of intertextuality. Further research was carried out into some special issues, e. g. literature as cultural memory, literature and spaces, identity in border-crossing literatures, hybridization of theory and literature, theories of genres, of discourse, of fiction and autobiography, function of author-producer in national literary system, literary criticism and evaluation, national ideology in literature and criticism, history of literary scholarship in Slovenia, problems of modern textology.

Major publications:

Studia litteraria – a book series edited by the Institute and published by the Scientific Research Centre of the SAZU:

Stanovnik, Majda: *Slovenski literarni prevod 1550-2000* (a monograph on Slovenian literary translation).

Snoj, Vid: *Nova zaveza in slovenska literatura* (a monograph on the New Testament and Slovenian literature).

Ogrin, Matija (ed.): *Znanstvene izdaje in elektronski medij* (collected papers on scholarly editions and the digital medium).

In addition, 32 papers were published, and 24 papers presented at congresses and meetings.

ZNANSTVENI SVET

Doc. dr. Jurij Fikfak, doc. dr. Maja Godina - Golija, dr. Monika Kropelj, akad. dr. Milko Matičetov (predsednik), doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik, izr. prof. dr. Marija Stanonik, akad. prof. dr. Franc Zadavec.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Monika Kropelj, višja znanstvena sodelavka.

Znanstvena svetnica: izr. prof. dr. Marija Stanonik.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Jurij Fikfak, doc. dr. Maja Godina - Golija, doc. dr. Naško Križnar, doc. dr. Mojca Ravnik.

Znanstveni sodelavki: doc. dr. Mojca Ramšak (do 30. 6.), doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Asistentka z doktoratom: dr. Barbara Ivančič Kutin (od 1. 9.).

Asistentke (mlade raziskovalke): Katja Jerman, Špela Ledinek Lozej, mag. Vesna Ličer (od 1. 11.), Saša Poljak Istenič.

Asistentka: Vanja Huzjan (od 1. 9.).

Višja strokovna sodelavka: Sinja Zemljič - Golob.

Strokovna sodelavca: Stanka Drnovšek, Miha Peče.

Samostojna strokovna delavka: Božena Gabrijelčič.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Etnološke in folkloristične raziskave v slovenskem in evropskem kulturnem prostoru (2004–2008)

Vodja raziskovalnega programa: M. Ravnik.

Sodelavci: S. Drnovšek, J. Fikfak, B. Gabrijelčič, M. Godina - Golija, N. Križnar, M. Kropelj, M. Peče, M. Ravnik, M. Stanonik, S. Zemljič - Golob.

Zunanja sodelavca: Roberto Dapit, Helena Ložar - Podlogar.

Družinsko-sorodstveni odnosi v vaških okoljih Slovenije (M. Ravnik)

Nadaljevale so se raziskave družine, sorodstva in sosedstva na Kambreškem in v Beneški Sloveniji, predvsem z vidika vpliva obmejnosti ter letnih in krajevnih praznikov v drugi polovici 20. in na začetku 21.

stoletja. Raziskovalka je dokumentirala pust v dolini Idrije, izdelovanje križev in vencev sv. Ivana v Oblici in rožince na Krasu. Pregledovala je matične knjige v župnijskem arhivu v Podutani. Spremljala je kulturne prireditve in spominske svečanosti, ki jih prirejajo domačini na obeh straneh meje. V Istri je preučevala vlogo Konjeniškega društva Stena pri praznovanju sv. Štefana v Zanigradu in dokumentirala pobiranje vina v Loki. V Prekmurju je nadaljevala zbiranje gradiva o borovem gostovanju v Predanovcih.

dr. M. Kropelj

Dve Gorici – eno mesto? Konstrukcija urbanega (K. Jerman)

Raziskovanje je bilo posvečeno problemom urbanega razvoja na primeru Nove Gorice in Gorice, pri čemer so bili v ospredju pozornosti kulturni, gospodarski in družbeni procesi pred vključitvijo Slovenije v Evropsko unijo in po njej. V središče preučevane problematike se postavlja predvsem vprašanje identitete, kulturnih in jezikovnih razlik tega območja, določil etničnosti prostora in elementov, ki so pomembni za obstoj in razvoj mesta. Opravila je terensko delo, obdelala ustrezni del arhivskega gradiva v Pokrajinskem arhivu Nova Gorica, dopolnjevala fototeko (350 enot), hemeroteko (časopisi *Delo*, *Primorske novice*, *Primorski dnevnik*, *Novi glas* in *Goriška*).

S. Drnovšek

Praznik in ritual na Primorskem (J. Fikfak)

Povzetek nekaterih spoznanj ob raziskovanju šeg in navad je strnil v razpravo *Re-constructed rituals between reality and imagination*, v kateri obravnava historiat fenomena škoromati in njegovega razvoja, na katerega so vplivali tuji in domači raziskovalci, a tudi mediji. V razpravi *O produkciji in recepciji harmonije na primeru škoromatov* je prikazal, kako si tako domačin kot raziskovalec želita predstaviti »avtentični« čas in prostor vaške tradicije.

dr. J. Fikfak

Dokumentiral je dogodke ob pustu (Brkini), veliki noči in opasilu (100 posnetkov).

B. Gabrijelčič

Zgodovina etnološkega in folklorističnega raziskovanja (J. Fikfak)

Organiziral je mednarodno konferenco o Gregorju Kreku na Četeni Ravni in soorganiziral konferenco v Gradcu (Avstrija). Zanj je pripravil tudi prispevek *Gregor Krek in narodopisje (Gregor Krek und die Volkskunde)*.

dr. M. Godina Golija

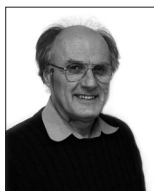
Za natis je uredil, deloma prevedel in s slikovnim gradivom opremil delo ameriške kulturne antropologinje Irene Portis-Winner *Semiotika kmetstva v tranziciji*.

Vanja Huzjan

 dr. B. Ivančič
Kutin

K. Jerman

dr. N. Križnar

A. Kuharič

Š. Ledinek Lozej

mag. V. Ličer

Prehrana na Slovenskem v 20. in 21. stoletju (M. Godina - Golija)

Preučevane so bile slovenske praznične in vsakdanje jedi v 20. stoletju v mestnem in vaškem okolju, predvsem vpliv industrializacije in urbanizacije podeželja ter političnih in ekonomskih sprememb na spreminjanje prehrane Slovencev. Na osnovi zbranega gradiva v Celju, Ljubljani in Mariboru ter etnološke in zgodovinske literature je napisala referat *Vpliv družbenih elit na prehranjevalne navade mestnega prebivalstva na Slovenskem od konca 19. stoletja do druge svetovne vojne*, ki je bil predstavljen na mednarodnem simpoziju v Berlinu.

Digitalizirala in uredila je gradivo o prazničnih jedeh v Zasavju in del rokopisnega gradiva o slovenskih prazničnih jedeh, ki ga hrani Inštitut za slovensko narodopisje.

Zbirala je gradivo o prehrani v Benečiji in fotografirala značilne jedi in stavbarstvo na tem območju.

Iz časopisa *Marburger Zeitung* je izpisala gradivo o muzejskih zbirkah mariborskih Nemcev ter na osnovi tega gradiva in arhivskih virov napisala prispevek *Mariborski Nemci in njihove muzejske zbirke*.

Bivalna kultura na Goriškem (Š. Ledinek Lozej)

Terenske raziskave je opravila v Kneških Ravnah, Reziji, Ložah, Podnanosu in Vipavi.

V Arhivu Republike Slovenije je skenirala in fotokopirala mape in protokole za katastrski občini Podraga in Renče.

Položaj slovstvene folklorje v 20. stoletju (M. Stanonik)

Težišče raziskav je bilo usmerjeno na tri slovenske može, pomembne za slovensko slovstveno folkloristiko. Prešernov sodobnik in sošolec Matevž Ravnikar-Požencan je poleg folklornih pesmi prvi usmerjeno zapisoval tudi slovenske pravljice in povedke. Iz njegove zapuščine, ki jo hrani rokopisni oddelek NUK-a, je bilo prepisano gradivo iz izvirkov, večinoma zapisanih v metelčici, nekaj v ilirščini, gajici in nemščini. Pripovedi so bile redigirane, komentirane in pripravljene za objavo. Ob stoletnici smrti Gregorja Kreka, prvega profesorja slavistike na graški univerzi, je bilo sistematično pregledano vse njegovo delo za slovstveno folkloro in deloma predstavljeno na simpoziju o njem. Študija *Folklorizem kot literarni model pri Janezu Trdini* je skušala dognati, s kakšnimi stilnimi in kompozicijskimi postopki je omenjeni avtor v slovenski literarni zgodovini dosegel sloves odličnega poustvarjalca izročila.

Kontekstualnost in žanrski sistem slovstvene folklorje (M. Stanonik)

Za teoretično predstavitev posameznih folklornih žanrov je bilo zbrano gradivo posameznih slovenskih literarnih obdobij od protestantizma naprej. Terminološka problematika treh od njih (pripuvsit > pregovor,

basen/-m, historija > štorija) je bila predstavljena na mednarodnem simpoziju o razvoju slovenskega strokovnega jezika. Zdenka Primožič iz Škofje Loke je izpopolnjevala hemeroteko z izrezki iz številnih slovenskih časopisov in časnikov z motiviko slovenske slovstvene folklorje.

Kontekst in tekstura folklornih pripovedi na Bovškem (B. Ivančič Kutin)

Marca je končala in oddala doktorsko disertacijo in jo septembra uspešno zagovarjala. Na terenu je zbrala gradivo za pripravo članka *Stories from the Slovene-Italian border in the Bovec area*.

Raziskovanje, dokumentiranje in urejanje pripovednega izročila (M. Krojej; R. Dapit)

M. Krojej je dopolnjevala arhiv ljudskega pripovedništva z novim gradivom, ki ga je posnela na terenu ali zbrala iz objav. Pri tem je gradivo ustrezno klasificirala po žanrih in pripovednih tipih. Pripravila je članka o slovenskem alpskem pripovednem izročilu in o lisici v slovenskem pripovednem in pesemskem izročilu in likovni umetnosti.

R. Dapit je uredil in popisal že presneto rezijansko pripovedno in pesemsko gradivo z magnetofonskih trakov akademika dr. Milka Matičetovega na DAT-kasetah za italijanski arhiv pri Centro Internazionale sul Plurilinguismo Univerze v Vidmu, ki je kopije tudi odkupil.

Slovensko bajeslovno izročilo (M. Krojej)

Raziskano je bilo slovensko bajeslovje in pripravljeno gradivo za publikacijo o slovenskih bajeslovnih likih. Za knjigo *Nesnovna kulturna dediščina* v zbirki *Dnevi evropske kulturne dediščine* je pripravila pregledni članek o bajeslovju.

Sodobno pripovedništvo (M. Krojej, B. Ivančič Kutin)

M. Krojej je zbrala gradivo iz Loške doline, Pivškega in obrobja Cerkniškega jezera. Ob primerjavi z doslej objavljenimi pripovedmi s tega področja in z analizo pomena regionalnega izročila v sodobnem življenju je raziskavo sodobnega pripovedništva na slovenskem Krasu končala.

B. Ivančič Kutin je za raziskavo pripovedovanja folklornih pripovedi v javnosti v Cankarjevem domu dokumentirala pripovedovalski festival *Pravljice danes* (30.–31. 3.) in mednarodno pripovedovalsko prireditel *Čarovniki pripovedovanja* (8. 5.). Anlizirala je anketo, opravljeno med zapisovalci folklornih pripovedi, ki so sodelovali pri zbirki *Glasovi*.

Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije (S. Drnovšek)

Za različne objave je bilo skeniranih in obdelanih 552 fotografij, negativov in diapozitivov. V osrednjo doku-

mentacijo je bilo vnesenih 580 fotografij s slovenskega obmejnega območja in iz Beneške Slovenije z naslednjih področij: letne šege, kulturne prireditve, besedna umetnost, likovna umetnost, folklorna skupina, glasba, glasbila in godci, ples, gledališče, krajevna skupnost, medkrajevni in internetni odnosi, medsebojna pomoč, meje, naselje, naravne nesreče, pokrajina, politika, prehrana, prijateljstvo, pritrkavanje, promet, samouprava, sorodstvo, stare poti, stavbarstvo, trgovina, turizem, varstvo spomenikov, verovanje, vzgoja, zemljiška ureditev, zgodovina etnologije, zgodovinska zavest, znanje o rastlinskem svetu, znanje o vremenu, vrtnarstvo, poljedelstvo, živinoreja, konjereja, čebelarstvo, vodno gospodarstvo. Poleg tega sta bila dokumentirana ljudska prehrana in stavbarstvo v Benečiji, ljudsko pripovedništvo na Pivškem in zagovarjanje v Slovenjem Plajberku na Koroškem.

Podatkovna zbirka inštituta vsebuje 11.044 fotografij, 5527 diapozitivov in okoli 2800 digitalnih posnetkov. Zbirka v digitalni obliki omogoča iskanje na različne načine (etnološka klasifikacija, gesla, avtor, čas, kraj) in predogled skeniranega gradiva v enem od grafičnih programov. Digitalna zbirka šteje okoli 19.000 enot in je dostopna sodelavcem inštituta po intranetu.

Vizualne raziskave kulture (N. Križnar; M. Peče, A. Kuharič)

Praznično leto

V Halozah se je nadaljevalo spremljanje pustovalske kulture, na primeru ED Orači – Okič. Opravljenih je bilo 8 celodnevni terenskih obiskov v Velikem Okiču, Repiščah in Vidmu.

Naloga je osredotočena na pustovalsko kulturo kot pomembno sestavino nesnovne dediščine obravnavanih krajev. Namen raziskave je podrobneje spoznati silnice pustovalske kulture, njene vloge v prostoru in procese, ki vplivajo na njeno spreminjanje. Raziskovanje je potekalo z udeležbo v dogajanju in z opazovanjem ter intenzivnim vizualnim zapisovanjem. Značilna prvina te naloge je tesno sodelovanje z udeleženci na terenu, v obliki razgovorov in pregledovanje njihovih zapiskov, fotografij in videoposnetkov. Pri delu so sodelovali N. Križnar, Beno Vidovič, Stanko Mlakar, M. Peče, S. Kuharič.

Delo in delovne šege

Nadaljevalo se je preučevanje sedanje podobe ročne košnje v Gorenji Žetini in Tolminu. Posneto je bilo zimsko okolje, spravilo sena in spomini nekdanjih udeležencev. Izdelan je bil filmski portret prof. Janeza Dolenca iz Tolmina, ki je prvi pisal o tej tematiki. Pri delu sta sodelovala N. Križnar in M. Peče.

Medetnični odnosi

Nadaljevalo se je preučevanje in dokumentiranje kulturne podobe bosanske družine v Sloveniji, z udeležbo pri njihovem obisku v vasi Šadići v Bosni. Namen naloge je orisati kulturno podobo družine kot celote in njenih posameznih družinskih članov v razpjetosti med Slovenijo in Bosno, torej med dvema

različnima kulturnima okoljema. Opravljeni sta bila dve celodnevni terenski snemanji v Šadićih.

Raziskovanje poteka v iskanju stikov s protagonisti v obeh okoljih in z njihovo udeležbo pri iskanju odgovorov na zastavljena vprašanja. Sodelovala sta N. Križnar in Ibrahim Hasičić.

Za zunanje naročnike sta bila posneta dva videofilma: *Po bečelah se vižej* po naročilu Čebelarskega muzeja v Radovljici in *Prvomajski mlaj* po naročilu Programskega sveta Pohanca skozi čas.

9. poletna šola vizualnega (Nova Gorica, 9.–18. 7.) Organizator in vodja šole: N. Križnar v sodelovanju z Območno enoto JSKD Nova Gorica. Delavnice so vodili: N. Križnar in M. Peče, Tone Rački in M. Ravnik. Šole se je udeležilo 12 slušateljev, ki so pod mentorskim vodstvom izdelali šest kratkih etnografskih filmov.

Etnološki pogledi in podobe – od 19. do 21. stoletja (1. 7. 2004–30. 6. 2007)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: I. Slavec Gradišnik.

Sodelavci: J. Fikfak, B. Ivančič Kutin, B. Gabrijelčič, M. Godina - Golija, N. Križnar, M. Kropelj, M. Peče, S. Poljak Istenič, M. Ramšak (do 30. 6.), M. Stanonik.

Raziskave so potekale na terenu, ob študiju objavljenе domače in tuje literature, bogatega inštitutskega arhiva in v arhivih drugih ustanov, zbirk vizualnega in avdiovizualnega gradiva.

Cilj raziskovalnega projekta je priprava referenčne publikacije o slovenski etnologiji med 19. in 21. stoletjem. V ta namen je projektna skupina svoje raziskave oblikovala v nekaj tematskih sklopov: prazničnost v prehrani, ritualih, šegah, družbenem življenju, pripovednih žanrih in komunikacijah (med slovstveno folkloro, sodobnimi pripovedmi, življenjskimi zgodbami, obrobni žanri vsakdanje komunikacije), vizualne raziskave kulture, zgodovina etnologije in metodologija. I. Slavec Gradišnik se je ukvarjala z znanstvenim in strokovnim opusom in življenjem Rajka Ložarja in pripravila prispevek o njegovih etnoloških nazorih za monografijo *Pretrgane korenine. Sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, ki jo je tudi uredila. Ob tem je bila urejena in dokumentirana elektronska zbirka fotografskega in drugega gradiva, povezanega z R. Ložarjem. Pripravljena je bila razprava o novejši slovenski etnologiji za *Slovene Studies* (ZDA).

Za znanstveno konferenco o Gregorju Kreku je bil pripravljen prispevek *Recepcija Gregorja Kreka v slovenski etnologiji*.

Za študij vsebinskih in metodoloških premen v etnologiji v času socializma in po njem (vprašanje »ujemanj« med zgodovinskimi spremembami in

M. Peče

A. Poljak Istenič

dr. M. Ramšak

dr. M. Ravnik

dr. I. Slavec Gradišnik

dr. M. Stanonik

S. Zemljčič -
Golob

prelomih znanstvenih paradigem) je potekalo študijsko pregledovanje referenčne literature.

Raziskave so potekale še na naslednjih področjih: Izzivi kvalitativnega raziskovanja; Študijsko preučevanje domače vizualne produkcije; Študij razmerja med vizualno kulturo in vizualno antropologijo/etnologijo; Žanri vsakdanje komunikacije – opravljanje in obrekovanje; Študij zgodovine in uporabe konceptov 'folklorizem', 'dediščina v turizmu' in 'šege in navade'; Študij materialne kulture Slovencev (fond Nemškega muzejskega društva v Mariboru, gradivo Rajka Ložarja o materialni kulturi); Pregled in vizualna raziskava pustnih šeg v Halozah; Kmečka ohcet v Ljubljani kot primer folklorizma, uporabe dediščine v turizmu in kot sredstvo za promocijo turizma in socialističnega sistema; Pomen delovnih šeg za oblikovanje in ohranjanje lokalne identitete (na primeru v okolici Ljubljane); Ljudsko pripovedništvo od tradicionalnega izročila do sodobnih žanrov, pri čemer je bilo podrobneje raziskano etnografsko delo Josipa Šašla in pripravljen članek o pripovedništvu v času elektronskih medijev, dokumentirane so bile folklorne pripovedi na Bovškem in Tolminskem in pripovedi na Bovškem, povezane z rudnikom Rabelj.

Informatizacija neoprijemljive dediščine za etnologijo in folkloristiko (1. 9. 2005–31. 8. 2008)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Stanonik.

Sodelavci: J. Fikfak, M. Godina - Golija, B. Ivančič Kutin, N. Križnar, M. Kropelj, M. Ravnik in I. Slavec Gradišnik, S. Drnovšek, M. Peče.

Digitalizirani so bili doslej zbrani slovenski pregovori in rekla. D. Strajnar je pripravil program za vnašanje pregovorov v računalnik, kamor jih je bilo doslej po enotni metodologiji vnesenih 9200 (slovarji od najstarejših obdobij do Slovarja slovenskega knjižnega jezika, prav tako slovnice in podobno gradivo). Pri tem so bile sproti dopolnjene pomanjkljivosti, (pomanjkljivo navedeni viri, zaradi česar je treba gradivo v knjižnicah znova preveriti), opravljena je bila tudi njihova sistemizacija, ki sodi v redakcijsko delo.

M. Kropelj je pripravila vzorčno študijo o stanju ljudskega pripovedništva na Slovenskem in o možnostih ohranjanja pripovednega izročila tako v vsakdanjem življenju kakor tudi prek performansov in različnih informacijskih sistemov.

I. Slavec Gradišnik je začela primerjalno pregledovati etnološke sistematike dokumentacijskih podatkovnih zbirk v etnoloških ustanovah.

S. Drnovšek je sodelovala v medinstitucijski skupini za etnološko terminologijo, ki se ukvarja z geslovnikom za etnološko klasifikacijo.

M. Peče je za postavitev spletnih strani pripravil večmedijski projekt *Velika Planina*.

APLIKATIVNE RAZISKAVE

AQUADAPT (2003–2005)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta na ISN: M. Stanonik.

Sodelavci: M. Godina - Golija, N. Križnar, M. Ravnik.

Zunanji sodelavci: Eda Belingar, Pavel Florjančič, Rožana Koštial, Rado Mahnič, Marija Tončič Štancar.

Projekt *AQUADAPT* se je končal z objavo knjige v dvojezični obliki *Voda in življenje v kamniti pokrajini* pri Založbi ZRC. M. Stanonik je bila področna urednica za etnološki in literarni razdelek z naslovom *Voda in kultura/Water and Culture*, str. 271–460.

M. Ravnik je pregledala spremenjeno stanje na terenu in z novimi podatki dopolnila članek o vodi v etnološki dediščini Bržanije.

Habitus slovenskega podjetnika (1. 9. 2005–31. 8. 2008)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Fikfak.

Sodelavci: J. Turk, T. Bajuk Senčar.

Zunanji sodelavci: Jože Princič (Inštitut za novejšo zgodovino), Detlef Garz, Axel Fehlhaber, Sandra Kirsch (Univerza v Mainzu, Nemčija).

V prvih štirih mesecih projekta, ki je nastal na pobudo J. Turka, smo na osnovi analize biografije Miloša Kovačiča podrobneje definirali cilje projekta in določili seznam predvidenih intervjuvancev uspešnih slovenskih podjetij v letih 1960–1990. J. Princič je začel raziskovati gospodarsko podobo časa teh specifičnih podjetij. J. Turk se je udeležil seminarja o vidikih biografskega raziskovanja v Londonu, J. Fikfak pa je s sodelavci iz Mainza dodatno razčlenjeval nekatere elemente Kovačičeve biografije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- R. Dapit je posnel videofilm *Appunti di viaggio fra le maschere dell'arco alpino dal Cadore all'Istria*, Videm, Italija, 23'23".
- J. Fikfak je urednik zbirke *Opera ethnologica slovenica*, v kateri sta 2005 izšli dve monografiji: *Pretrgane korenine. Sledi življenja in dela Rajka Ložarja* (ur. I. Slavec Gradišnik v sod. s H. Ložar - Podlogar) in *Semiotika kmetstva v tranziciji*, ki jo je tudi uredil, napisal spremno razpravo in izbral fotografije. Z avstrijskima kolegom J. Bernardom in P. Grzybekom je uredil monografijo *Text & Reality* (Založba ZRC). Organiziral je konferenco o Gregorju Kreku na Četeni Ravni in konferenco v Gradcu (Avstrija) s P. Grzybekom in L. Karničar-

jem. Je predsednik strokovnega sveta Slovenskega etnografskega muzeja. Koordinira mednarodno konferenco Komisije za religiozna vprašanja SIEF, ki bo v jeseni 2006 v Celju.

- M. Godina - Golija je članica koordinacijskega odbora *Historičnega seminarja ZRC SAZU*. Skrbela je za izvedbo etnoloških predavanj.
- B. Ivančič Kutin je sodelovala pri uredniškem delu za monografijo o Gašperju Križniku, ki jo pripravlja inštitut v sodelovanju z občino Kamnik.
- N. Križnar je član senata Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, član upravnega odbora Slovenia Nostra, član Komisije za nepremično dediščino pri MK RS (članstvo je prenehalo konec leta). Bil je soorganizator mednarodnega simpozija »How do we visualize culture?« na 61. kongresu FIAF (Ljubljana, 5.–12. 6.).
- M. Kropelj je članica Odbora za Štrekljevo nagrado, ki je imel sejo 22. 6. v Komnu na Krasu. Nagrada je bila podeljena Mariji Kozar Mukič 25. 9. v Gorojanskem na Krasu.
- Š. Ledinek Lozej je v RP Nova Gorica ZRC SAZU sodelovala pri izdaji *Izvestij Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici 2*.
- I. Slavec Gradišnik je uredila (v sod. s H. Ložar - Podlogar) monografijo *Pretrgane korenine. Sledi življenja in dela Rajka Ložarja* (Založba ZRC, zbirka *Opera ethnologica slovenica*); pomagala je področni urednici za etnološki razdelek pri urejanju prispevkov (jezikovni pregled) za publikacijo *Voda in življenje v kamniti pokrajini Kras* (Založba ZRC). Koordinira znanstveno konferenco ob 100-letnici rojstva akad. dr. Nika Kureta, ki jo inštitut pripravlja za september 2006. Pomagala je medijem pri pripravi prispevkov o praznikih. Je predsednica Komisije za Murkove nagrade pri Slovenskem etnološkem društvu, bila je nacionalna koordinatorica za področje etnologije pri Znanstvenoraziskovalnem svetu za humanistične vede Agencije za raziskovalno dejavnost RS (do 31. 8.).
- M. Ravnik je članica Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva in članica delovne skupine SED za Slovence zunaj RS. S Katalin Munda Hirnök z Inštituta za narodnostna vprašanja je organizirala in vsebinsko zasnovala strokovno ekskurzijo v Prezid, čabransko dolino in Gerovo in posvetovanje »Etnološka dediščina in kulturna podoba Slovencev na Hrvaškem« v Slovenskem domu v Zagrebu (SED in Svet slovenske nacionalne manjšine mesta Zagreb), 6.–7. 10.
- M. Stanonik je bila sourednica pri publikacijah: *Slovstvena folkloristika*, glasilo Sekcije za zbiranje in raziskovanje slovenske slovstvene folklorne 4; Marija Tončič Štrancar, *Frk, čez drn – frk, čez trn* (Glasovi 30), Ljubljana; *Tabor v Žireh*, domoznanski zbornik, Žiri (strokovna urednica); *Nekoč je bilo jezero*, folklorne pripovedi iz Poljanske doline

in njenega pogorja, Škofja Loka. Zbrala, uredila in napisala je spremno besedo za *Poženčanove pravljice* (Didakta, Radovljica).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: S. Zemljič - Golob.

V letu 2005 je število knjižnih enot naraslo čez 17.000 izvodov. Kakor že vsa leta se je knjižni fond povečal predvsem z zamenjavo publikacij med ustanovami in posamezniki, precej pa je bilo tudi nakupov v antikvariatih.

V. Huzjan je uredila separaten fond dr. Nika Kureta (vnos naslovov v računalnik in ureditev nesigniranih izvodov na policah).

Konec leta je bilo obnovljeno sodelovanje pri *Internationale Volkskundliche Bibliographie*, ki je v prejšnjih letih po vsej Evropi precej zastalo. Začelo se je zbiranje vseh podatkov (s prevodi v angleščino) za slovensko etnološko literaturo, izdano v Sloveniji v letih 1999 in 2000 (monografije in prispevki v periodičnih publikacijah), ki bodo posredovani glavni redakciji. Pri tem delu ključno sodeluje tudi Breda Pajsar, zaposlena v Biblioteki SAZU.

Dokumentacija

Vodja: S. Drnovšek.

S. Drnovšek je nadaljevala zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije. Raziskovalci so ob terenskih raziskavah v letu 2005 posneli 666 fotografij in prek 2000 digitalnih posnetkov.

Urejena je bila fototeka (oz. skenoteka) Rajka Ložarja (skupaj 60 enot). Skenirano je bilo vse fotografsko gradivo in vneseni so bili naslednji podatki: tematika, čas, kraj, regija, avtor, vsebinski opis, gesla, etnološka klasifikacija, vir, objave, izposoja; poseben arhiv gradiva iz Slovenskega etnografskega muzeja (10 enot), poseben arhiv skenirane risbe in fotografije iz Ložarjevih raziskav stavbarstva na avstrijskem Koroškem (32 enot).

Ob dokumentiranju šeg in ustnega izročila ob slovensko-italijanski meji in na Hrvaškem je nastalo 14 enot videogradiva: *Koledovanje*, 6. 1. (Vrh/San Michele del Carso), *Ustno izročilo*, 24. 1. (Korito, posneto v Guminu, Rezija), *pustovanje Zvončari*, februar (Zvoneča, Istra, Hrvatska), *Pustna sobota*, 5. 2. (Drežnica), *Pustni ponedeljek*, 7. 2. (Ronec/Rodda, Benečija), *Pustni torek*, 8. 2. (Boljunec/Bagnolli, Trst), *pustovanje Zvončari*, 8. 2. (Žejane – Mune), *Pustni pogreb*, 9. 2. (Bila/San Giorgio, Rezija), *Maja – Mlaj*, 28. 5. (Žabnice/Camporosso), *Pripovedništvo*, 7. 8.–28. 8. (Korito, Rezija), *Pobiranje hlebcev*, 31. 10. (Sevca, Benečija), *Miklavževanje*, 3. 12. (Rateče), *Miklavževanje*, 5. 12. (Ovčja vas/Valbruna) in *Šeme – oteповci*, 31. 12. (Češnjica, Bohinj).

Dokumentirano je bilo terensko delo: Veliki Okič (15. 1., 5. 2., 7. 2., 8. 2., 7. 5., 5. 11.), Ljubljana (5. 2., 10. 2., 1. 4., 13.–16. 4., 19. 10.), Idrska dolina (6. 2.), Videm pri Ptujju (7. 2.), Gorenja Žetina (23. 2., 13. 3., 24. 6., 26. 6., 29. 6., 17. 12.), Škofja Loka (10. 3.), Železniki (11. 3.), Žihpolje (6. 4.), Zabreznica (17. in 20. 5.), Šadiči (28.–29. 5.), Repišče (4. 6.), Mašere (18. 6.), Šmihel na Koroškem (18. 6.), Tolmin (29. 6.), Slovenji Plajberk (2. 7.), Zagreb (7. 10.), Gradec (20. 10.), Četena Ravan (22. 10.), Predanovci (21. 11.).

V osrednjo dokumentacijo je bilo vnesenih 580 terenskih fotografij s Kambreškega, Beneške Slovenije, Posočja in Prekmurja.

Urejene so bil nove spletne strani inštituta po novi zasnovi spleta ZRC SAZU.

Zbirka vizualne dokumentacije

Zbirka vizualne dokumentacije Avdi vizualnega laboratorija se je povečala za 60 enot. Od tega je 39 enot grobega gradiva v lastni proizvodnji in 21 enot tuje proizvodnje. Iz grobega gradiva je bilo zmontiranih 11 enot urejenega gradiva.

Za arhiv *Spremljanje elektronskih medijev* je bilo arhiviranih 137 novih enot: 90 videoenot, 44 avdioenot in tri posnete enote za inštitute ZRC SAZU.

Videografija urejenega gradiva (po zaporedju nastanka):

Bili smo tam. – Razni kraji, 24. 4.–2. 5. 2004. Snemanje: N. Križnar, A. Kuharič, Milena Olip, M. Peče, Nadja Valentinčič; montaža: M. Peče; scenarij in režija: N. Križnar. DV, Beta, VHS, DVD, 84 min. Izdelano marca.

Pustovanja v Sloveniji. – Razni kraji, iz arhiva AVL. Snemanje in urejanje: N. Križnar; montaža: M. Peče. Beta, 20 min.

Romanje h Gospe Sveti. – Snemanje: N. Križnar, M. Peče; urejanje: N. Križnar; montaža: M. Peče. DV, beta, DVD, 58 min.

Orači v City Parku. – Veliki Okič, Ljubljana. Snemanje: N. Križnar, M. Peče, A. Kuharič; montaža: M. Peče. DV, beta, DVD, 24 min.

Migrants and education. – Snemanje in režija: A. Kuharič; strokovno vodstvo: Jernej Mlekuž; montaža: A. Kuharič. Hi8, beta, 18 min.

Charismata, from bush spirit to holy spirit. – Nova Gvineja. Snemanje: Daniela Vavrova; strokovno vodstvo: Borut Telban; montaža: M. Peče. DV, beta, DVD, 28 min.

Po bečelah se vižej. – Zabreznica. Naročnik: Muzeji radovljiške občine; čebelar: Ciril Jalen; strokovno vodstvo in besedilo: Ida Gnilšak; snemanje in montaža: M. Peče; režija: N. Križnar. DV, beta DVD, 30 min.

Zagovarjanje Marije Wieser. – Slovenji Plajberk, Marija Wieser. Strokovno vodstvo: M. Kropelj; snemanje in montaža: M. Peče. DV, beta, 8 min.

Janez Dolenc. – Tolmin. Strokovno vodstvo in urejanje:

N. Križnar; snemanje in montaža: M. Peče. DV, beta, DVD, 93 min.

Prvomajski mlaj. – Zgornja Pohanca, 1986. Koproducent filma: Programski svet Pohanca skozi čas; strokovno vodstvo: Ivanka Počkar; snemanje: Janez Verovšek; montaža: M. Peče; režija: N. Križnar. 16 mm, beta, 26 min.

Srce onkraj meje. – Matajur, Britof, Podklanec, Renče, Sovodnje, gradivo iz leta 2004. Strokovno vodstvo: M. Ravnik, N. Križnar; snemanje: N. Križnar, M. Peče; montaža: M. Peče; režija: N. Križnar. DV, beta, DVD, 32 min.

Filmi, izdelani na Poletni šoli vizualnega:

Dopoldan v pralnici. – Nova Gorica. Avtorja: Maja Abramič in Andrej Božič; mentor vizualne produkcije: N. Križnar; mentor montaže: M. Peče. DV, DVD, 8 min.

Klarnica, rumena kot cekin. – Črniče. Avtorja: Vesna Ličer in Brane Maselj; mentor vizualne produkcije: N. Križnar; mentor montaže: M. Peče. DV, DVD, 8 min.

Tudi jaz delam! – Nova Gorica. Avtorja: Vida Valenčič in Stefano Morandini; mentor vizualne produkcije: N. Križnar; mentor montaže: M. Peče. DV, DVD, 13 min.

Točno na piko. – Šempeter, Ajševica. Avtorja: Irena Čotar in Urša Skumavc; mentor vizualne produkcije: N. Križnar; mentor montaže: M. Peče. DV, DVD, 14 min.

V hribih se išče dan. – Nova Gorica. Avtorica: Polona Ozbič; mentor vizualne produkcije: N. Križnar; mentor montaže: M. Peče. DV, DVD, 14 min.

Kamnolom. – Solkan. Avtorica: Simona Bonač; mentor vizualne produkcije: N. Križnar; mentor montaže: M. Peče. DV, DVD, 7 min.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones.* Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU 34/1, 2. Glavna urednika J. Fikfak in I. Slavec Gradišnik. Ljubljana, Založba ZRC in SAZU, 2005.
- *Studia mythologica Slavica* 8, Ljubljana, Založba ZRC, 2005. Odgovorna urednika Monika Kropelj in Nikolai Mikhailov. Izdajata: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana; Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell'Europa centro-orientale, Videm, Italija.
- I. Slavec Gradišnik v sod. s H. Ložar - Podlogar (ur.), *Pretrgane korenine. Sledi življenja in dela Rajka Ložarja.* Ljubljana, Založba ZRC, 2005 (Opera ethnologica slovenica).
- Irene Portis Winner, *Semiotika kmetstva v tranziciji* (J. Fikfak, ur.). Ljubljana, Založba ZRC, 2005 (Opera ethnologica Slovenica).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- J. Fikfak je kodirektor seminarja »Interpretation und Verstehen« na IUC Dubrovnik, član izvršnega odbora International Association for Semiotic Studies. Z Gaborjem Barno pripravlja konferenco Komisije za religiozna vprašanja pri SIEF.
- M. Godina - Golija je članica izvršnega odbora International Commission for Research into European Food History (ICREFH).
- M. Kropelj sodeluje z Dipartimento di Lingue e Civiltà dell' Europa Centro-Orientale, Università degli Studi di Udine, Videm, pri urejanju in izdajanju revije *Studia mythological Slavica*. Prav tako sodeluje s Centro internazionale sul plurilinguismo, Università degli Studi di Udine, Videm. Je članica Znanstvenega sosveta Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu.
- M. Ravnik je članica Znanstvenega sosveta Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu.
- Peter Crawford, NAFA, Aarhus, Danska: koordinacija vodenja simpozija »How do we visualize culture?«, 6. 6.
- Ljubinko Radenković, Balkanološki inštitut Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija in Črna gora: raziskave bajeslovja, 6. 6.–17. 6.
- Jadranka Đorđević, Inštitut za etnologijo Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija in Črna gora: priprava bilateralnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Srbijo, 13. 6.–15. 6.
- Izabel Kordiges, prof. etnologije, Univerza v Lizboni, Portugalska: sodelovanja pri raziskavah ljudskega pripovedništva, 6. 9.
- Oskar Müller, podiplomski študent, Celovec, Avstrija: raziskava obmejnih rudniških območij in izročila, povezanega z rudniki, 7. 9.
- Snežana Joveva, slavistka, Bolgarija: raziskava o bolgarskih priseljencih v Sloveniji, 9. 11.
- Lubomir Tyllner, predstojnik Inštituta za etnologijo, Akademija znanosti, Praga, Češka: načrtovanje sodelovanja med inštitutoma, 17. 11.
- Redni študenti na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, pod vodstvom J. Hudalesa, 7. 12.
- Izredni študenti na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, pod vodstvom M. Kozoroga, 15. 12.

OBISKI V INŠTITUTU

- Martina Piko, direktorica Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu, Avstrija: dogovori o sodelovanju pri skupnem projektu, 4. 3. in 8. 4.
- Redni študenti na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, pod vodstvom J. Repiča, 22. 3.
- Pavla Štrukelj, upokojena kustosinja Slovenskega etnografskega muzeja in strokovnjakinja za romske študije: priprava zbirke romskih pravljič Rajka Šajnoviča, 25. in 30. 3.
- Irena Rožman, samostojna raziskovalka: sodelovanje pri raziskavah, 1. 4.
- Rolf Hussmann, predsednik CVA, IWF Knowledge and Media, Göttingen, Nemčija: seznanitev z delom Avdiovizualnega laboratorija, 16. 4.
- Anja Štefan, mladinska pesnica in pripovedovalka pravljič: transkribiranje tonskih posnetkov Milka Matičetovega s področja dolenskega pripovednega izročila, 25. 4.
- Irena Cerar, urednica revije National Geographic za otroke: raziskave pripovednega izročila v alpskem svetu, 26. 4.
- Helena Tužinska z Inštituta za etnologijo Univerze v Bratislavi, Slovaška: pregled strokovne literature v inštitutski knjižnici.
- Miha Šinkovec, Radio Študent: zbiranje pravljičnega gradiva za oddaje o pravljičarstvu, 18. 5. in 10. 11.
- Beate Engelbrecht, IWF Göttingen, Nemčija: koordinacija vodenja simpozija »How do we visualize culture?« 6. 6.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Barbara Ivančič Kutin

Kontekst in tekstura folklornih pripovedi na Bovškem; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 20. 9. – doktorsko delo.

Vesna Ličer

Monokulturno gospodarstvo na Goriškem; Nova Gorica, 20. 7. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

R. Dapit

- *Beneška Slovenija v sliki in besedi. Predstavitev sodobne književnosti Beneške Slovenije*. Uvodna predstavitev na 20. mednarodnem literarnem festivalu »Vilenica«.
- *Sodobna slovstvena ustvarjalnost v Benečiji = Contemporary literature in Benečija*. Referat na 20. mednarodnem literarnem festivalu »Vilenica«.
- *Slovenistika na Videmski univerzi*. Zborovanje slavistov, Lendava, 6.–8. 10.
- *The Resian dialect and its evolution as a litera-*

ry language. Referat na mednarodni konferenci »Slavic Literary Microlanguages and Language Contacts«, Tartu, Estonija, 15.–17. 9.

- *Rezijani se še pogovarjajo v stihih*. Pogovor z etnologom in jezikoslovcem R. Dapitom, intervju v časopisu Delo, 11. 4.

J. Fikfak

- *O slovenskih šegah*. Predavanje, Slovanski oddelek, Dunaj, Avstrija, 8. 1.
- Predstavitev zbornika *Traditiones* 33 (2004), 1 in 2. Tiskovna konferenca, Ljubljana, 27. 1.
- *Izumljanje tradicije*. Predavanje, Fakulteta za humanistične študije, Koper, 8. 3.
- *Trgovec z življenjem. Analiza biografije Miloša Kovačiča*. IUC Dubrovnik, Hrvaška, 27. 9.
- Predstavitev knjige *Text & Reality*. Dunaj, 14. 10.; Gradec, 20. 10.
- *Gregor Krek und Volkskunde*. Referat na mednarodni konferenci »Dr. Gregor Krek – 1860–1905«, Gradec, Avstrija, 20. 10.; v slov. j. na Četeni Ravni, 21. 10.

M. Godina - Golija

- *Mariborski Nemci in njihove muzejske zbirke*. Referat na mednarodnem simpoziju »Zavičajni muzej – osnovati ili spaliti«, Zagreb, Hrvaška, 19. 6.
- *The Influence of Social Elite on Eating Habits of Slovenian Urban Population between the End of the 19th Century to WW II*. Referat na 9th Symposium of the International Commission for Research into European Food History, Berlin, Nemčija, 22. 9.
- *Etnološka izhodišča raziskovanja prehrane*. Referat na posvetovanju »I Saperi e le Pratiche Alimentari Nelle Valli del Natisono«, Gorni Tarbij, 15. 10.

B. Ivančič Kutin

- *Folkloristično delo Janeza Dolenca*. Referat na 16. primorskih slovenističnih dnevih, Kobarid, 7.–8. 4.
- *The roles of the participants an a storytelling event*. Referat na 14. mednarodni znanstveni konferenci International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), 26. 7.–31. 7., Tartu, Estonija.
- *Teoretični oris slovstvene folklore in Slovstvena folkloristika* avtorice Marije Stanonik. Predstavitev knjig na Zborovanju slavistov, Lendava, 6.–8. 10.

K. Jerman

- »Nova Gorica shall be the blooming garden of new buildings, it will become a new Belgrade on a smaller scale« (*Nova Gorica, June 11, 1948: 1. Analyzing city's identity through its streets' names*). Referat na 3. konferenci International Association for Southeast European Anthropology (InASEA) »Urban life and culture in Southeast Europe«, Beograd, Srbija in Črna gora, 26.–29. 5.

N. Križnar

- *Dediščina in identiteta*. Predavanje in delavnica, AEGEE-Maribor, Društvo študentov Evrope, 1. 12.
- *Romanje h Gospe Sveti*. Predstavitev etnografskega filma, Kulturno društvo Sotočje, Škofja Loka, 10. 3.
- *CIPRA, posvetovanje o Triglavskem narodnem parku*. Diskusijski prispevek., Begunje, 12. 3.
- *Prostorska dinamika kulturne dediščine*. Predavanje, Rotary klub, Kranj, 14. 3.
- *Bili smo tam*. Etnografski film na 3. etnovideo maratonu, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 21. 4.
- *Fašenk 2004*. Predstavitev etnografskega filma, Veliki Okič, 7. 5.
- *Filmski zapisi Božidarja Jakca 1929–55*. Predstavitev knjige, Arhiv RS, Ljubljana, 2. 6.
- *Ethnographic film between data collection and documentary*. Referat na mednarodnem simpoziju FIAF, Ljubljana, 6. 6.
- *Nobene potrebe ni več, da bi se učili samo na svojih napakah*. Iz oči v oči z doc. dr. Naškom Križnarjem, Murkovim nagrajencem. Tita Porenta. Intervju, Glasnik SED 45/2005, str. 6–16.

M. Kropelj

- *Folk Narrative in the Era of Electronic Media*. Predavanje na 14. mednarodni konferenci ISFNR, Tartu, Estonija, 31. 7.
- *Slovenian Charms between South Slavic and Central European Tradition*. Predavanje na konferenci »Charms, Charmers and Charming«, Warburg Institute, London, Velika Britanija, 23. 9.
- *The Legend of Goldenhorn and the Mythology of Slovene Alps*. Predavanje na 6. kongresu mednarodnega združenja za zgodovino Alp »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur«, Bovec, 30. 9.
- Predstavitev knjige V. J. Proppa *Morfologija pravljice*, z M. Juvanom. Tiskovna konferenca, Knjigarna Konzorcij, Ljubljana, 26. 10.

M. Ravnik

- *Družina in sorodstvo v slovenski Istri*. Gostujoče predavanje pri predmetu Antropologija Sredozemlja (nosilka dr. M. Terčelj), Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper, 7. 4.
- *Fotografija in video v etnoloških raziskavah v Istri in Beneški Sloveniji*. Predavanja na Poletni šoli vizualnega, Gorica, 10. 7.
- *Etnologija Istre*. Predavanje na mednarodni poletni šoli v Kaverljagu, 14. 7.

I. Slavec Gradišnik

- Predstavitev zbornika *Traditiones* 33 (2004), 1 in 2. Tiskovna konferenca, Ljubljana, 27. 1.
- *Slovenski etnološki leksikon*. Predavanje, Trst, Društvo slovenskih izobražencev, 7. 2.

- *Tradicionalne velikonočne šege in simboli*. Intervju v reviji Jana, 4. 3.
- *Redakcija Slovenskega etnološkega leksikona*. Diskusijski prispevek ob okrogli mizi Slovenskega etnološkega društva, Ljubljana, 1. 6.
- Predstavitev monografije *Pretrgane korenine*. Tiskovna konferenca, Ljubljana, 4. 10.
- *Praznovanje božiča*. Intervju na Radiu Slovenija, Val 202, 25. 12.
- Predstavitev knjige Marije Tončič Štrancar, *Frk, čez drn – frk, čez trn* (Glasovi 30), Osnovna šola Rudolfa Ukoviča, Podgrad, 18. 11.
- *Interdisciplinarnost Pavleta Zablatnika*. Referat na Koroških kulturnih dnevih, Pedagoška fakulteta, Maribor, 23. 11.
- Predstavitev knjige *Nekoč je bilo jezero*, Knjižnica Ivana Tavčarja, Škofja Loka, Muzejsko društvo Škofja Loka, 2. 12.
- Intervju o knjigi *Nekoč je bilo jezero* na Radiu Alpski val/Odmev/Sora, oddaja »Dober dan, sosed«, 2. 12.

M. Stanonik

- Predstavitev monografije *Slovstvena folkloristika (med jezikoslovjem in literarno vedo)*. Tiskovna konferenca, Ljubljana 13. 1.
- Predstavitev monografije *Wilhelm Tschinkel, Kočevarska folklor / Gottscheer Volkstum*. Tiskovna konferenca, Ljubljana, 26. 1.; Kočevski muzej, Kočevje, 7. 4.; Taborska dvorana, Semič, 5. 11.; Svetovni slovenski kongres, Ljubljana 23. 11.
- Predstavitev knjige Milene Ožbolt, *Andrejeva stopinja*. Knjižnica Jožeta Udoviča, Cerknica, 28. 1.; Osnovna šola v Novi vasi na Blokah, 19. 3.; Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica, 5. 5.
- Pogovor o knjigi *Wilhelm Tschinkel, Kočevarska folklor / Gottscheer Volkstum*. TV Slovenija, Oddaja »Osmi dan«, 10. 2.
- Predstavitev knjige *Slovenske povedke*, Kulturno društvo Zavratac, Gasilski dom Zavratac, 13. 2.
- Antologija *Most*. Intervju na Radiu Ognjišče, oddaja »Moč preživetja« (spráševal: Bože Bartolj, komentiral: Jože Dežman), 11. 5.
- *Folklorizem kot literarni model pri Janezu Trdini*. Referat na simpoziju »Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo«, Kulturni center Janeza Trdine Novo mesto, 27. 5.
- *Literary Folklore is the Art of Dialects (Collection: Voices)*, 14. mednarodna konferenca International Society for Folk Narrative Research (ISFNR), Tartu, Estonija, 27. 7.
- *Narečna poezija Zlatka Pochobradskega / Dialektološka poezija Zlatka Pochobradskog*. Referat na posvetu »Etnološka dediščina in kulturna podoba Slovencev na Hrvaškem / Etnološko nasljedstvo i kulturni krajobraz Slovenaca u Hrvatskoj«, Slovenski dom, Zagreb, Hrvaška, 7. 10.
- *Olje na pekoče rane*. Predavanje ob praznovanju 10-letnice študijskega krožka Beseda Slovenske Istre, Narodni dom, Trst, Italija, 22. 10.
- *Gregor Krek in slovstvena folklor*. Referat na simpoziju »Prof. dr. Gregor Krek, utemeljitelj graške slavistike«, Četena Ravan, 21. 10.
- *Slovenski nagrobni napisi*. Intervju na Radiu Slovenija, oddaja »Studio ob sedemnajstih«, 1. 11.
- *Vprašanje žanrske terminologije v slovenski slovstveni folkloristiki*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 24 – Metode in zvrsti« v sekciji Razvoj slovenskega strokovnega jezika, Ljubljana, 18. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

- K. Jerman se je med 10. 1. in 27. 2. študijsko izpopolnjevala pri prof. Javierju Escaleri Reysu na Universidad Pablo de Olavide (UPO), Sevilla, Španija. Podrobno se je seznanila z literaturo o urbani etnologiji, spoznala metode dela raziskovalne skupine, ki deluje v okviru UPO, in jim predstavila tudi delne rezultate svoje raziskave. Med 8. in 11. 2. se je udeležila dveh vzporednih konferenc v okviru posveta »Semana cultural 2005: En red es arquitectura« v organizaciji Fakultete za arhitekturo in posveta z naslovom »Habitabilidad y ciudad, la habitabilidad metropolitana en el area de Andalucía, una cuestion y no resuelta, foro de arquitectura y urbanismo« na Universidad de Sevilla. Med 29. 8. in 9. 9. se je udeležila mednarodne poletne šole v organizaciji Instituto di sociologia internazionale di Gorizia (ISIG).
- M. Kropelj je opravila raziskave o zagovarjanju na avstrijskem Koroškem in pripravila kratek film *Zagovarjanje Marije Wieser*, Slovenji Plajberk, 2. 7.

PEDAGOŠKO DELO

R. Dapit

- *Prevajanje iz slovenščine v italijanščino*. Redna predavanja na Visoki šoli za moderne jezike za tolmače in prevajalce, Univerza v Trstu, Italija.
- *Slovenska zgodovina in antropologija, Slovenska književnost in slovensko jezikoslovje*. Predavanja na Fakulteti za izobraževalne vede, Univerza v Vidmu, Italija.

J. Fikfak

- *Fasching in Slowenien. Zwischen Tradition und Selbstdarstellung*. Gostujoča predavanja, zimski semester 2005/2006, Univerza Karl Franzens, Gradec, Avstrija.

M. Godina - Golija

- *Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev*. Predavanja in seminar na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, modul Slovenske študije, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica.
- *Ljudska hrana in prehranjevalna kultura na Slovenskem*. Ciklus šestih predavanj pri predmetu Naravna in kulturna dediščina, 2. letnik, Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem, Maribor.

B. Ivančič Kutin

- *Kontekst in tekstura folklornih pripovedi na Bovškem*. Predavanje za študente Oddelka za slovenistiko Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, Mala dvorana SAZU, 20. 12.

K. Jerman

- 23. maja in 20. septembra je za tretje razrede OŠ Kolezija vodila program Promenada v Ljubljani v okviru Male šole etnologije, ki jo je organiziralo Slovensko etnološko društvo.

N. Križnar

- *Vizualne raziskave*. Predavanja in seminar. Izbirni predmet na Oddelku za kulturne študije in Oddelku za antropologijo, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- *Vizualna antropologija*. Izbirni izpitni predmet na medfakultetnem podiplomskem magistrskem študiju Antropologija, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani.

M. Kropelj

- Strokovno je vodila magistrsko delo Petre Trojar (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) o ljudskih pripovedih o sv. Petru na Slovenskem.
- Strokovno je sodelovala pri doktorskem delu Dejana Veraniča (Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) pri raziskavi o arheoloških najdiščih na Izanskem.

M. Ravnik

- *Izbrana poglavja iz etnologije družine in sorodstva*. Predavanja in seminar v modulu Slovenske študije – tradicija in sodobnost, podiplomski program »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Politehnika Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana, štud. leto 2004/2005.

I. Slavec Gradišnik

- *Identiteta in večkulturnost*. Redna predavanja in seminar za 3. letnik, Oddelek za kulturne študije in Oddelek za antropologijo, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper (30 ur).

- *O etnologiji. Drobci o njeni zgodovini in raziskovalni sistematiki*. Predavanja (4 ure), Center za pedagoško izobraževanje, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 1. 4.
- *Šege in prazniki na Slovenskem*. Izbirni predmet na individualnem podiplomskem študijskem programu na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

M. Stanonik

- *Ustno slovstvo*. Redna predavanja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (30 ur).
- *Izbirne vsebine iz književnosti*. Redna predavanja na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru (60 ur).

MENTORSTVO

Roberto Dapit je bil mentor pri diplomskih nalogah I. Jelerčič (*Naravni parki Slovenije*) in T. Strnad (*»Lep dan kliče«*. *Traduzione di una guida turistica*) z Univerze v Trstu.

Maja Godina - Golija je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki Š. Ledinek Lozej; mentorica diplomske naloge Helene Kranjec (*Miza Evropejcev v 17. in 18. stoletju*; Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem v Mariboru).

Naško Križnar je bil mentor podiplomskima študentkama Vesni Ličer in Urši Krišelj Grubar, ki sta leta 2005 uspešno zagovarjali magistrski deli; je mentor mladi raziskovalki doktorandki Vesni Ličer.

Mojca Ravnik je mentorica mladi raziskovalki doktorandki Katji Jerman.

Ingrid Slavec Gradišnik je raziskovalna mentorica in pedagoška somentorica doktorandki, mladi raziskovalki Aleksandri Poljak Istenič; raziskovalna somentorica mladi raziskovalki doktorandki Katji Jerman; mentorica doktorandke Viljene Devetak.

Marija Stanonik je bila mentorica pri doktoratu B. Ivančič Kutin; je mentorica pri doktoratu Viljene Devetak in somentorica pri magistrski nalogi Alenke Trojar.

NAGRADE, ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA

26. aprila je M. Stanonik v Mali dvorani DPD Svoboda v Zadržnem domu v Žireh postala častna občanka občine Žiri.

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- FIKFAK, Jurij. O recepciji in produkciji harmonije : nekaj izhodišč na primeru skoromatov. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 75-86, ilustr.
- KRIŽNAR, Naško. Filmi Boža Škerlja. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 241-254, ilustr.
- KRIŽNAR, Naško. Vizualna kultura v vizualni antropologiji. *Teor. praksa*, 2005, let. 42, št. 2/3, str. 332-344.
- KROPEJ, Monika. Contemporary legends from the Slovene Karst in comparison with fairylore and belief traditions. *Stud. mythol. Slav.*, 2005, 8, str. 227-250, ilustr.
- KROPEJ, Monika. Franc Kramar in njegova zbirka »Ižanskega in drugega narodnega blaga«. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 217-239, portret.
- RAMŠAK, Mojca. Pomen časti in dobrega imena v manjši izolirani skupnosti. *Čas. krit. znan.*, 2005, letn. 33, št. 219, str. 201-225.
- SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. O etnologiji in leksikografiji : Slovenski etnološki leksikon med zamisljivo in izidom. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 87-107.

Pregledni znanstveni članek

- RAMŠAK, Mojca. Etnologija telesa. *Etnolog, N. vrsta*, 2005, letn. 15=(66), str. 17-28.

Strokovni članek

- IVANČIČ KUTIN, Barbara. Hubatarjeva jama in Zapeklarski zelnik : slovstvena folklor (3, str. 39). Kako je nastal Kras in zakaj pravijo Pliskovljanom Metlarji : slovstvena folklor (7, str. 38-39). Kako je nastalo Rabeljsko jezero : slovstvena folklor (11, str. 38). Kilci in Peteruše : slovstvena folklor (5, str. 39). Zgodba o Trnivki : slovstvena folklor (1, str. 38-39). *Gea*, 2005, let. 15.
- JERMAN, Katja. Politična vizija meje na Goriškem od leta 1943 do začetka Pariške mirovne konference. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, dec. 2005, št. 2, str. 30-34.
- LEDINEK LOZEJ, Špela. Stavbarstvo na Vipavskem v Valvasorjevem slikovnem gradivu. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, dec. 2005, št. 2, str. 6-10.
- LIČER, Vesna. Silvilgojstvo na Goriškem v času svojega razcveta : med koncem 19. stoletja in prvo svetovno vojno. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, dec. 2005, št. 2, str. 18-23, ilustr.
- RAMŠAK, Mojca. Študentski ček za profesorja : raziskovalec, ki je s humorjem krotil človeško neumnost. *Večer*, 7. apr. 2005, let. 61, str. 13, portret.

- RAVNIK, Mojca. Sv. Štefan v Zanigradu ob desetletnici žeganja konj : popravki in dopolnitve. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 255-259, ilustr.
- STANONIK, Marija. Ljubeznivemu prof. dr. Viktorju Jevgenjeviču Gusevu v spomin : (Mariupol', Ukrajina 2. 5. 1918 - St. Peterburg, Rusija, 12. 1. 2002). *Slav. rev.*, jul.-sep. 2005, letn. 53, št. 3, str. 481-482.
- STANONIK, Marija. Po poteh Izvoljenega ljudstva in našega Gospoda Jezusa Kristusa : romanje v Sveto deželo. *Božja beseda danes*, 2005, 12, 1, str. 7-9, 2005, 12, 2, str. 13-14, 2005, 12, 3, str. 10-14, 2005, 12, 4, str. 3-8.
- STANONIK, Marija. Slovenski kristjan in kultura. *Zrno SKI*, dec. 2004, letn. 9, št. 2, str. 17-27.
- STANONIK, Marija. Varovanje slovenske nesnovne kulturne dediščine. *Nova revija*, 2005, letn. 24, št. 282/283, str. 29-33.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- DAPIT, Roberto. Delo Jana Baudouina de Courtenayja pri slovenskih skupostih v Italiji. V: *Deloto na Krste Misirkov : sbornik od Meginarodniot naučen sobir po povod stogodišnjata od izleguvanjetu na knjigata Za makedonckite raboti održan vo Skopje na 27-29 noemvri 2003 godina*. Skopje: Makedonska akademija na naukite i umetnostite, 2005, str. 139-154.
- DAPIT, Roberto. Sodobna slovstvena ustvarjalnost v Benečiji = Contemporary literature in Benečija. V: CUNTA, Miljana (ur.), ŠUBERT, Barbara (ur.). *Vilenica*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev = Slovene Writer's Association, 2005, str. 374-379.
- GODINA-GOLIJA, Maja. Felicita Kalinšek and her influence on Slovenian eating habits. V: ODDY, Derek J. (ur.). *The diffusion of food culture in Europe from the late eighteenth century to the present day : eighth symposium of the International Commission for Research into European Food History (ICREFH) »The diffusion of food culture: cookery and food education in Europe since the eighteenth century«*, Prague, 30 September - 5 October 2003. Prague: Academia, 2005, str. 191-201.
- IVANČIČ KUTIN, Barbara. Folkloristično delo Janeza Dolenca. *Primorska srečanja*, 2005, št. 284/286, str. 53-55.
- JERMAN, Katja. Situation without the Slovene-Italian frontier : historical impossibility or future reality?. V: PINTER, Andrej (ur.). *Communication in the global world : International Graduate Student Conference*. Ljubljana: Slovenian Communication Association, 2005, str. 117-134.
- SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. Etnologija (narodopisje) na prelomu 19. v 20. stoletje : slovenski zgled. V: *Deloto na Krste Misirkov : sbornik od Meginarodniot naučen sobir po povod stogodišnjata od izleguvanjetu na knjigata Za makedonckite raboti održan vo Skopje na*

- 27-29 noemvri 2003 godina. Skopje: Makedonska akademija na naukite i umetnostite, 2005, str. 431-445.
- STANONIK, Marija. Genius loci v prekmurskih folklor-nih pripovedih. V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Murska Sobota [i. e.] Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 322-350.
- STANONIK, Marija. Karel Štrekelj kot slovstveni folklorist : (odlomek). *Primorska srečanja*, 2005, št. 284/286, str. 11-31.
- Objavljeni strokovni prispevek na konferenci**
- DAPIT, Roberto. Slovenistika na Videnski univerzi. V: HLADNIK, Miran (ur.). *Vloga meje : madžarsko-slovenska razmerja, slovenistika na sosednjih univerzah, zahodnoslovanski študiji, izbor šolskega berila, humanistika in družboslovje v Pomurju*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 16). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2005, str. 67-69.
- FIKFAK, Jurij. Zadregi z dojemanjem časa (in prostora) ljudske kulture. V: ČAS, Bojan (ur.). *Strukture prostora in časa*, (Kamniški sociološki zbornik, 2). Kamnik: Šolski center Rudolfa Maistra, Gimnazija, 2005, str. 161-166.
- KRIŽNAR, Naško. Prostorske vrednote kot dediščina. V: SKABERNE, Barbara (ur.). *Življenje na zavarovanih območjih : zbornik*. Ljubljana: Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, ustanova, 2005, str. 33-38.
- STANONIK, Marija. Poročilo o delu v III. skupini : (narodopisje in družbeno okolje). V: VUGRINEC, Jože (ur.). *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost : zbornik mednarodnega znanstvenega srečanja, Murska Sobota, 14. in 15. julij 2003*. Murska Sobota [i. e.] Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2005, str. 419-420.
- STANONIK, Marija. Vprašanje folklorizma na slovenskem podeželju. V: HUDALES, Jože (ur.), VISOČNIK, Nataša (ur.). *Dediščina v rokah stroke*, (Zbirka Županičeva knjižnica, št. 14). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 2005, str. 231-238.
- Samostojni znanstveni sestavek v monografiji**
- DAPIT, Roberto. Visions of the other world as narrated in contemporary belief legends from Resia. V: KLANICZAY, Gábor (ur.), PÓCS, Éva (ur.). *Communicating with the spirits*, (Demons, spirits, witches, vol. 1). Budapest; New York: Central European University Press, 2005, str. 204-212.
- DAPIT, Roberto. La volpe nella tradizione orale resiana. V: Rainaldo : la volpe in Alpe Adria e dintorni : letteratura, arte, tradizioni, ambiente. Udine: Roberto Vattori, 2005, str. 115-130, ilustr.
- FIKFAK, Jurij. Re-constructed rituals between reality and imagination. V: BERNARD, Jeff (ur.), FIKFAK, Jurij (ur.). *Text & reality*. Ljubljana: Institute of Slovenian Ethnology at ZRC SAZU, ZRC Publishing: Institutum Studiorum Humanitatis; Vienna: Österreichische Gesellschaft für Semiotik, Institut für Sozio-semiotische Studien; Graz: Department of Slavic Studies, University, 2005, str. 79-92, ilustr.
- GODINA-GOLJIA, Maja. Ložarjeve raziskave prehrane. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 345-352.
- GODINA-GOLJIA, Maja. Oskrba z vodo in njena uporaba v gospodinjstvih na Krasu = Water supply and its use in Kras households. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 369-384, ilustr.
- KRIŽNAR, Naško, MAHNIČ, Rado. Voda in led : etnografska podoba vodnih virov v Brestovici pri Povirju = Water and ice : an ethnographic portrait of water sources in Brestovica pri Povirju. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 311-340, ilustr.
- KROPEJ, Monika. La volpe nella tradizione narrativa, poetica e figurativa slovena. V: Rainaldo : la volpe in Alpe Adria e dintorni : letteratura, arte, tradizioni, ambiente. Udine: Roberto Vattori, 2005, str. 67-80.
- LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Ozadje nastanka »Narodopisja Slovencev«. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 305-321.
- LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Vse je vihar razdjal ... : življenje in delo Rajka Ložarja. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 17-42.
- POLJAK, Saša. Festival through the optics of folklorism and heritage tourism : case-study of the country wedding in Ljubljana. V: *Kulturelles Erbe*, (Veröffentlichungen der Universität Innsbruck, Bd. 252), (Bricolage, H. 3). Innsbruck: University Press, 2005, str. 128-153, ilustr.
- RAVNIK, Mojca. Voda v etnološki dediščini Bržanije = Water in the ethnological heritage of Bržanija. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 385-404, ilustr.
- SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. Bogastvo filologije : Murkov pomen za etnologijo v Sloveniji. V: *Matija Murko v myšlenkovém kontextu evropské slavistiky : sbornik studií*. Brno: Masarykova univerza, 2005, str. 100-122.

- SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. Etnološki nazori Rajka Ložarja. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera etnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 283-303.
- STANONIK, Marija. Folklorizem kot literarni model pri Janezu Trdini. V: DOVIČ, Marijan (ur.). *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo : jubilejna monografija*. Novo mesto: Goga; Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 121-138, ilustr.
- STANONIK, Marija. Matija Murko in Slovenci. V: *Matija Murko v mislenkovém kontextu evropské slavistiky : sbornik studií*. Brno: Masarykova univerza, 2005, str. 27-45.
- STANONIK, Marija. Voda in kultura : uvod = Water and culture : introduction. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 273-285.
- STANONIK, Marija. Voda v slovenski besedni umetnosti = Water in Slovenian verbal art. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 421-460, ilustr.
- Samostojni strokovni sestavek v monografiji**
- BERNARD, Jeff, FIKFAK, Jurij, GRZYBEK, Peter. Introduction. V: BERNARD, Jeff (ur.), FIKFAK, Jurij (ur.). *Text & reality*. Ljubljana: Institute of Slovenian Ethnology at ZRC SAZU, ZRC Publishing; Institutum Studiorum Humanitatis; Vienna: Österreichische Gesellschaft für Semiotik, Institut für Sozio-semiotische Studien; Graz: Department of Slavic Studies, University, 2005, str. 7-12.
- DAPIT, Roberto. Le comunità di lingua slovena. V: FABBRO, Franco (ur.). *La patrie dal Friul*. Udine, 2005, str. 55-64.
- KROPEJ, Monika. Bajeslovje : verski in predstavní svet ljudi, ki temelji na mitih. V: PREŠEREN, Damjana (ur.), GORENC, Nataša (ur.), BOGATAJ, Janez, HAZLER, Vito, DELAK KOŽELJ, Zvezda, TERSE-
- GLAV, Marko, KROPEJ, Monika, RAMOVŠ, Mirko, ŽIDOV, Nena. *Nesnovna kulturna dediščina*, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, str. 37-48, ilustr.
- STANONIK, Marija. Evharistija v slovenski duhovni poeziji. V: PERČIČ, Janez (ur.). *Skrivnost bivanja : ob dvajseti obletnici posvetitve župnijske cerkve Kristusovega učlovečenja v Dravljah*. Ljubljana: Župnijski zavod Dravlje, 2005, str. 75-98.
- MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA**
- Znanstvena monografija**
- STANONIK, Marija. *Hišna imena v Žireh*, (Zora, 37). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 181 str.
- Strokovna monografija**
- BOGATAJ, Janez, HAZLER, Vito, DELAK KOŽELJ, Zvezda, TERSEGLAV, Marko, KROPEJ, Monika, RAMOVŠ, Mirko, ŽIDOV, Nena, PREŠEREN, Damjana (ur.), GORENC, Nataša (ur.). *Nesnovna kulturna dediščina*, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005. 215 str., ilustr.
- Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid**
- SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid ET ALL. *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-2005. 3 zv., ilustr.
- Znanstveni film, zvočni ali video posnetek**
- LIČER, Vesna, MASELJ, Brane. *Klarnica, rumena kot cekin*. Nova Gorica: Poletna šola vizualnega, 2005. 1 video DVD (8 min), barve, zvok.

SUMMARY

Research work at the Institute of Slovenian Ethnology has taken part through the research program *Ethnological and Folkloristic Research in Slovene and European Cultural Spaces*, the basic research projects *Ethnological Views and Images between the 19th and the 21st Centuries* and *The Informatization of the Intangible Heritage in Ethnology and Folklore Studies*, as well as the applied research projects *Habitat of the Slovenian*

Entrepreneur and *AQUADAPT*, which concluded in 2005 with the publication *Water and Life in a Rocky Landscape*.

Studies of social and kinship relations in Slovenian village environments focused on kinship and neighborhood ties in the Kambreško region and in Venetian Slovenia, where a number of field studies were carried out and researchers documented the family and annual

holidays that create ties between families and relatives, and between neighbors. The study *Two Goricas: One Town? The Construction of the Urban* also took place in this region and addressed the issue of the urban development of Nova Gorica and Gorizia, tracing cultural, economic, and social processes before and after Slovenia joined the European Union. As part of the study *Holiday and Ritual in the Littoral*, work was primarily oriented toward the history and the phenomenon of the *Škoromati* carnival figures and the development of this carnival custom, which has also been influenced by Slovenian and foreign researchers, as well as the media. All of the events associated with carnival time, Easter, and blessings in Brkini were documented.

For the study *Eating in Slovenia in the 20th and 21st Centuries*, a study was made of Slovenian holiday and everyday foods in the 20th century in towns and villages, especially under the influence of industrialization and urbanization of the countryside and political and economic changes. This was followed by studies of domestic lifestyle in the Gorica region.

The focus of studies on Slovenian folklore in the 20th century was directed towards Matevž Ravnikar-Požencan, Gregor Krek, and Janez Trdina. These were followed by studies of the genre systems of literary folklore and the successful defense of the dissertation *The Context and Texture of Folklore Narratives in the Bovec Region*. The narrative heritage of the Slovenian alpine region was studied, as well as the image of the fox in Slovenian narrative and poetic heritage, and in the fine arts. A study on Slovenian mythological images was concluded and is being prepared for publication. A study of contemporary narrative fiction in Slovenia's Karst region was also completed.

Numerous visual investigations of culture throughout Slovenia have also taken place, and this included the production of several anthropological films, as well as films for external clients. This year the 9th Summer School of the Visual Arts was also organized in Nova Gorica (from 9 to 18 July).

Work in the project *Ethnological Views and Images between the 19th and the 21st Centuries* was directed toward the preparation of a publication on Slovenian

ethnology between the 19th and 21st centuries, the history of ethnology, and its methodology. The transformation of folk culture was investigated within the framework of priority groups, such as festivities and food, rituals, customs, family relations, literary genres, narration, and communication, as well as within the framework of visual studies of culture.

The project *The Informatization of the Intangible Heritage in Ethnology and Folklore Studies* included the digitalization of all Slovenian proverbs and sayings collected to date. These were also systematized, which essentially represents editing work. A sample study was carried out on folk narrative in Slovenia and on the possibilities for the preservation of narrative heritage through various information systems. Also begun was a comparative overview of the ethnological systematics of documentary databases at ethnological institutions and starting points for the preparation of a list of dictionary entries for ethnological classification.

For the project *Habitat of the Slovenian Entrepreneur*, the goals of the project were defined in greater detail on the basis of an analysis of the biography of Miloš Kovačič. A list of anticipated interviewees was established.

Work on the *Internationale Volkskundliche Bibliographie*, which had almost stopped throughout Europe, was started again. The chief editor was sent all the information (translated into English) for Slovenian ethnological literature that appeared in 1999 and 2000. Institutional documentation was augmented with 666 photographs and over 2,000 digital images, numerous films, and DVDs.

In 2005 the institute published its two regular publications, *Traditiones* and *Studia mythologica Slavica*, as part of the institute's book series *Opera ethnologica Slovenica* as well as the volume of proceedings *Pretrgane korenine: Sledi življenja in dela Rajka Ložarja* (Torn Roots: Traces of the Life and Work of Rajko Ložar) and the Slovenian translation of Irene Portis Winner's book *Semiotics of Peasants in Transition*.

An international conference on Gregor Krek was organized at Četena Ravan and in Graz.

ZNANSTVENI SVET

Doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, dr. Marija Klobčar, mag. Drago Kunej, akad. prof. Lojze Lebič (predsednik), akad. dr. Milko Matičetov.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Marko Terseglav.

Znanstvena sodelavka: dr. Marija Klobčar.

Asistenti z magisterijem: mag. Drago Kunej (od 6. 6.), mag. Rebeka Kunej, mag. Urša Šivic.

Asistentke: Mojca Kovačič, mag. Maša Marty, Marjeta Pisk.

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Robert Vrčon.

Strokovni sodelavec: Gregor Strle.

Tajnica: Vladka Tucovič (do 11. 4.), Anja Serec Hodžar (od 12. 4.).

PROGRAMI, PROJEKTI IN NALOGE

Znanstvenoraziskovalno delo je potekalo kot doslej v okviru raziskovalnega programa in različnih projektov. V njih so poleg vodje raziskovalnega programa in nosilcev projektov sodelovali vsi sodelavci inštituta, poleg njih še sodelavca z drugih inštitutov: dr. Tjaša Jakop (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša) in dr. Franci Petek (Geografski inštitut Antona Melika) ter dva zunanja sodelavca: dr. Zmaga Kumer, Mirko Ramovš.

Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture.

Vodja raziskovalnega programa: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: T. Jakop, M. Klobčar, M. Kovačič, Z. Kumer, R. Kunej, F. Petek, M. Pisk, G. Strle, M. Terseglav.

Slovenske ljudske pesmi – 5. in 6. knjiga

Opravljene so bile korekture desetih tipov pesmi o družinskih usodah in konfliktnih ter sedmih registrov, popravljen je bil izbor pesmi za zgoščenko, ki bo izšla ob knjigi. Izdelane, pregledane in popravljene so bile računalniške notografije 254 pesmi, pregledano in

popravljen je bilo notografrano gradivo za izdelavo kazala melodij po tonskem obsegu in tonskih nizih. Dokumentirane in pregledane so bile še tuje tovrstne zbirke, bila je narejena bibliografija knjig in razprav o družinskih baladah. Izbrani so bili tipi pesmi za dialektološko analizo, ki jo bo izdelala T. Jakop, ter tipi pesmi, kjer bodo dodani zemljevidi razširjenosti pesmi po slovenskem ozemlju. Po predlogah, ki jih je naredila A. Serec Hodžar, bo zemljevide po znanstvenih merilih izdelal F. Petek, ki je že pripravil znanstveno raziskavo krajevne razširjenosti slovenskih ljudskih pripovednih pesmi po Sloveniji med leti 1904–1918 (pesmi zbrane v akciji OSNP), pred letom 1904 ter po letu 1955 (GNI). Narejen je bil izbor panjskih končnic za naslovnico knjige, opravljena so bila že prva uredniška dela ob knjigi. V letu 2006 bo 5. knjiga oddana v tisk.

Za 6. knjigo so bili pregledani tipi šaljivih pesmi, deloma je bil napravljen njihov izbor iz zbirke *Slovenske narodne pesmi* Karla Štreklja. Izdelan je bil osnutek seznama tipov živalskih in šaljivih pesmi, hkrati je potekalo dopolnjevanje z variantami, posnetimi na terenu od leta 1990 do danes.

Na podlagi priprav in raziskav za izdajo slovenskih ljudskih pesmi so bili pripravljene 3 referati: *Sodobno slovensko razumevanje pojma »ljudska pesem« skozi analizo balade »Sestra zastrupi sestro« / The Contemporary Slovenian Understanding of the Concept »Folk Song« through Analysis of the Ballad »A Sister Poisons her Sister«*; *Slovensko ljudsko pesemsko, glasbeno in plesno izročilo v Alpah / The Tradition of Slovenian Folk Song, Music and Dance in the Alp* (M. Golež Kaučič); *Krekove presoje ljudskega pesništva / Kreds Auffassung der Volksdichtung* (M. Klobčar) ter članek *Pušelj pa mora bit ... Rože v slovenski ljudski pesmi* (Z. Kumer).

Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti (M. Golež Kaučič)

V okviru raziskav o odnosu med ljudskim in umetnim ter v skladu s teorijo intertekstualnosti in intermedialnosti ter slovenskega in evropskega baladnega izročila je bil napisan referat *Orfejev motiv in slovenska balada »Godec pred peklom« / The Motif of Orpheus and the Slovenian Folk Ballad »Godec pred peklom«* (Musician at Hell's Gate), zbrano je bilo gradivo za članek *Ljudska pesem kot kulturni spomin v romanu »Katarina, pav in jezuit«* Draga Jančarja.

Živalske podobe v slovenski ljudski pesmi (M. Golež Kaučič)

dr. M. Golež
Kaučič

dr. M. Klobčar

M. Kovačič

mag. D. Kunej

mag. R. Kunej

mag. M. Marty

Za monografijo z enakim naslovom je bila dopolnjena domača literatura s področja filozofije, etike in sociologije, pripravljen je bil načrt terenskega raziskovanja po slovenskem ozemlju, ki bo obsegal snemanje pesmi o živalih ter pridobivanje slikovnega gradiva (fotografije motivov iz lovskih koč, ki se morebiti navezujejo na posamezne ljudske pesmi, panjske končnice idr.). Nadaljevalo se je zbiranje tujega gradiva o živalih (pesmi in literatura) s pomočjo strokovnih kolegov po Evropi, Ameriki in Kanadi. Napravljen je bil osnutek poglavij monografije.

M. Pisk

Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline (M. Klobčar)

Z analizo doslej pridobljenega gradiva je bilo ugotovljeno, da je zaradi družbenih procesov, ki so vplivali na socialno podobo Tuhinjske doline, pri tej raziskavi potrebno upoštevati širši primerjalni vidik. Pri tem gre tako za regionalno širino kot za upoštevanje širših družbenih procesov. Zaradi izjemne raznolikosti ožjega kamniškega območja, kamor se vključuje Tuhinjska dolina, bo s primerjavo posamičnih »mikroenot« lažje ovrednotiti vpliv družbenega razslojevanja na ljudsko pesem. Temu so bila namenjena tudi terenska snemanja v preteklem letu.

A. Serec Hodžar

Socialni in kulturni vidiki ljudskopesemskega izročila Goriških brd (M. Pisk)

Raziskava obravnava socialne in družbene vidike ljudskopesemskega izročila zamejenega in sklenjenega geografskega in etnografskega območja Goriških brd. V letu 2005 je delo zajemalo študij ustrezne znanstvene in strokovne literature, ki obravnava ljudskopesemsko dediščino z različnih vidikov. Vzpostavljeni so bili stiki z informatorji, opravljena je bila sondaža terena, pri čemer se je pokazala kompleksnost in večplastnost obravnavanega območja. S pomočjo terenskega dela so potekale raziskave družbenih in socialnih dejavnikov, ki pomembno vplivajo na ohranjanje spomina in na samo izročilo. Osrednja pozornost je bila posvečena družinskim strukturam in družbenim odnosom, osebnemu in kolektivnemu spominu in pozabi spomina. Ob raziskavi ljudskopesemske dediščine je potekalo tudi preučevanje odnosa pesnika izrazite individualne poetike Alojza Gradnika do rodnih Brd in ljudske pesmi ter transformacije ljudske pesmi v njegovi poeziji. Ob tem je bil napisan krajši elaborat *Oddaljenost in bližina ljudskega v poeziji Alojza Gradnika*.

G. Strle

mag. U. Šivic

dr. M. Terseglav

Pritrkavanje – etnomuzikološka in sociološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski okvir (M. Kovačič)

Raziskava se ukvarja s pojavom pritrkovalske umetnosti v slovenskem prostoru in ugotavljanjem njegove morebitne, v posameznostih že nakazane razširjenosti zunaj slovenskih etničnih meja kot posledice posnemanja ali prenosa slovenskih pritrkovalcev. Pojav bo analiziran in ovrednoten z več vidikov, predvsem z

mag. R. Vrčon

etnomuzikološkega, etnološkega in sociološkega, ter na podlagi primerjave s podobnimi pojavi umeščen v evropski okvir. Prvo leto je bilo posvečeno študiju poljudne, strokovne in znanstvene literature, predvsem pa terenskim raziskavam. Opravljeni so bili številni intervjuji ter dokumentarni avdio- in videoposnetki. Za seznanjanje z osnovnimi glasbenimi parametri, značilnimi za pritrkavanje, je bilo izdelanih nekaj glasbenih analiz zvočnega gradiva. Na podlagi dosedanjih spoznanj je bil izdelan osnutek za razpravo *Pojav zvonov, njihova zvočna in semantična razsežnost v ljudskem in umetnem*. S sodelovanjem škotske etnomuzikologinje dr. Katherine Campbell je bil na podlagi terenskega raziskovanja pritrkavanja v Kamniku napisan referat *Pritrkavanje (Slovenian Bell-Chiming): A Case Study from Kamnik*, ki je bil predstavljen na mednarodni konferenci ICTM v Sheffieldu v Veliki Britaniji.

Plesno izročilo na Slovenskem (R. Kunej, M. Ramovš)

Za raziskavo *Štajeriš na Slovenskem – etnokoreološki in plesno-antropološki vidiki* je bil napravljen podroben načrt, seznam literature in ustreznih virov. Dosedanje delo v okviru raziskave je bilo posvečeno izključno študiju domače in tuje literature o štajerišu, zbrano je bilo gradivo za referat *Štajeriš and its aspects of space* na mednarodnem simpoziju ICTM študijske skupine za etnokoreologijo (R. Kunej).

Na območju Ivanjkovcev je bila opravljena raziskava o plesni dediščini. Njen cilj je bil ugotoviti, kateri ljudski plesi in navade, povezane z njimi, še žive, kaj pa je ohranjenega le v spominu. Na podlagi raziskave je bil izdelan obširnejši strokovni sestavek z naslovom *Plesna dediščina Ivanjkovec in okolice*, ki bo z opisanimi primeri plesov izšel v posebni publikaciji, za knjigo o nesnovni dediščini na Slovenskem pa je bilo napisano poglavje *Plesna dediščina na Slovenskem* (M. Ramovš).

Slovenska ljudska duhovna kultura v procesu globalizacije

Nosilec temeljnega raziskovalnega projekta: M. Terseglav.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Kovačič, M. Marty, R. Kunej, M. Pisk, G. Strle, U. Šivic.

Raziskovanje je bilo usmerjeno k vprašanju, kaj se dogaja s tradicionalno duhovno kulturo danes oziroma na kakšen način je danes možno vrednotiti spontano ljudsko kulturo in kaj le-ta s svojo zgodovinsko kontinuiteto prinaša v naš čas in še posebej, kaj daje današnji zelo heterogeni kulturi množic. V raziskavo so bile poleg pesništva in glasbe vključene še druge oblike ljudske duhovne kulture (kratke prozne oblike, ljudsko gledališče). V tem okviru je bil za širšo nestrokovno javnost napravljen krajši, poljudni in komentirani izbor ljubezenskih in družinskih balad (*Slovenske ljudske pesmi. Pripovedne 2*), napisani so bili članki *Pesništvo*

in glasba, *Kratke prozne oblike in Gledališka ustvarjalnost*. Med študenti etnologije in kulturne antropologije je bila izvedena anketa o njihovem poznavanju ljudske glasbe, pri čemer je bilo v ospredju vprašanje, ali (in koliko) mladi poznajo ljudske pesmi iz družinskega izročila, koliko so k temu poznavanju pripomogli vrtec, šola in mediji oziroma poslušanje sodobnih etno in drugih glasbenih skupin (M. Terseglav).

Identiteta ljudske glasbe Istre (M. Marty)

Delo, ki je bilo v letu 2005 zaključeno, je zajemalo raziskovanje in analiziranje glasbenega izročila Istre ter obravnavo sprejemanja, podajanja in istovetenja z duhovnim izročilom. Ker je bila kulturna istovetnost v preteklosti velikokrat izenačena z narodno, je raziskava v proces sprejemanja, prevzemanja, podajanja ter prenašanja kulturnih vrednot zajela tudi »sodobnejše« razumevanje kulturne identitete, in sicer s prikazom glasbenega delovanja in ustvarjanja skupin, ki so vezane predvsem na regionalno istovetnost in s tem tudi kulturo. Pri tem je bila v raziskavi upoštevana tudi večkulturnost, ki je bila doslej s strani raziskovalnih institucij prezrta.

Transformacija slovenskih ljudskih pesmi v nekaterih zvrsteh popularne glasbe v devetdesetih letih 20. stoletja (U. Šivic)

V letu 2005 so bili opravljeni intervjuji z ustvarjalci v popularni glasbi. V proces glasbenoanalitičnega dela je bilo vključeno transkribiranje popularnoglasbenih primerov in njihovih predlog, njihova oblikovna, ritmično-melodična in metrična analiza, ugotavljanje transformativnosti med priredbo in predlogo. Spoznanja glasbenoanalitičnega ter terenskega dela so bila vključena v razpravo o transformativnosti glasbenih parametrov, oblikovanja ter funkcije glasbe, pokazala pa so se uporabna tudi pri ugotavljanju deleža v stikanju popularne in ljudske glasbe. – Nadaljeval se je študij strokovne etnomuzikološke, muzikološke in antropološke literature, pri čemer so bila spoznanja drugih raziskovalcev vzporejana z lastnimi. Čeprav je središče raziskave posvečeno glasbenoanalitičnemu delu, pa v raziskavi niso nič manj pomembna vprašanja o zgodovinskih in kulturnih vzgibih za številne uporabe ljudskih pesmi v popularni glasbi po letu 1990, kakor tudi učinki popularizacije ljudske glasbe in okolja njenih rekontekstualizacij.

Raziskave nosilcev ljudsko-kulturnih pojavov

Vodja tematsko usmerjenega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, A. Serec Hodžar, U. Šivic, M. Terseglav.

Projekt je bil sprejet v sofinanciranje 1. 9. 2005. Od septembra do decembra se je izvajala prva razvojno-

raziskovalna faza, ki je vključevala evidenco gradiva s podatki o informatorjih nosilcih in pregled obstoječe metapodatkovne sheme ter njeno dopolnitev. Pregledani so bili zbirka *Slovenske narodne pesmi* Karla Štreklja, nekatere rokopisne pesmarice in podatki, ki jih je imel Jože Glonar. Deloma je bila opravljena še statistična raziskava o vlogi in pomenu ustvarjalcev v določeni pokrajini in v določenih skupnostih ali skupinah. V tej fazi je bila raziskava usmerjena le na 19. stoletje in začetek 20. stoletja.

Multimedijska predstavitev slovenske kulturne dediščine: študija uporabnikov

Nosilka ciljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, G. Strle.

Raziskovalni projekt želi nadgraditi ohranjanje zbirk s ciljem večje dostopnosti za znanstvene in raziskovalne namene in izboljšati načine iskanja podatkov v digitalnem arhivu. Projekt je nujen za znanstvenoraziskovalno delo ter ohranitev in predstavljanje slovenske kulturne dediščine, z njim pa bo mogoče zagotoviti tudi vključevanje v širši mednarodni prostor, predvsem v Evropsko zvezo, in pogoje obstoja v njem.

Celoten projekt je razdeljen na tri dele ali faze. V prvem (od oktobra 2003 do oktobra 2004) je bila izvedena študija primarnih uporabnikov, torej raziskovalcev Glasbenonarodopisnega inštituta, ter drugih, predvsem s področja folkloristike in etnologije. Posebna pozornost je bila posvečena terenskemu zbiranju podatkov in primerjavi sedanjih metod terenskega dela s tistimi v preteklosti. Pridobljeni podatki so omogočili določitev metapodatkovne sheme, zasnovo podatkovnega modela, izgradnjo baze podatkov GNI za rokopisne zbirke GNI in terenske zapisnike ter specifikacijo uporabniškega vmesnika za vnašanje podatkov v bazo.

V drugem delu (od oktobra 2004 do oktobra 2005) se je izvajalo preverjanje ustreznosti elementov podatkovnega modela in funkcionalnosti podatkovne baze GNI ter vmesnika za vnašanje podatkov v bazo. Namen te faze dela je bil izpopolnitev podatkovne baze GNI in uporabniškega vmesnika. V tem obdobju je bilo v bazo GNI vnešenih 13.000 pesmi, kar je glede na številčnost elementov posameznega vpisa/pesmi odličen dosežek in potrjuje dobro zasnovo podatkovnega modela in funkcionalnost baze GNI.

V tretji fazi (oktober 2005 do oktober 2006) sledi navezava podatkovnega modela na mednarodni ISO-referenčni model (najverjetneje CIDOC CRM), kar bo izboljšalo možnosti vključitve v sorodne, predvsem evropske sisteme. V okviru projekta je G. Strle od 13.–18.11. sodeloval na konferenci »CIDOC Conceptual Reference Model and IFLA FRBR Special Interest Group« v Nürnbergu v Nemčiji.

V. Tucovič

Slovenska vojska. Kratka zgodovina – dolga tradicija!?

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: doc. dr. Petra Svoltjšak.

Podprojekt: Vojna in vojaki v slovenski ljudski pesmi

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, D. Kunej, M. Pisk, U. Šivic.

V okviru priprav besedila, ki bo poglavje v nastajajoči monografiji, sta bila izdelana njegov vsebinski koncept in pregled domače ter tuje teoretične literature. Na podlagi podrobnega seznama pesmi, narejenega po katalogu GNI, je bi pripravljen izbor pesmi, predvidenih za zgoščenko, skupaj z njihovo tematsko razvrstitvijo.

Stoletnica OSNP – vključevanje slovenske pesemske dediščine v evropski okvir

Nosilka aplikativnega projekta: M. Klobčar.

Sodelavci: M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, U. Šivic.

Digitalni arhiv OSNP (G. Strle)

Gradivo, zbrano v akciji Odbora za nabiranje slovenskih narodnih pesmi (OSNP), je izrednega znanstvenega, kulturnega in nacionalnega pomena. Potreba po ohranitvi in zaščiti gradiva je bistveno vplivala na odločitve o digitalizaciji arhiva OSNP, saj digitalni arhiv omogoča hitrejši in preprostejši dostop zaposlenim, ki gradivo vsakodnevno uporabljajo pri znanstvenoraziskovalnem delu, in tujim strokovnjakom. V procesu izgradnje Digitalnega arhiva OSNP je bil zaključen vnos metapodatkov o vseh pesmih v slovenskem jeziku, obstoječi podatkovni model je bil razširjen na opis avdioposnetkov, preverjena je bila funkcionalnost podatkovne baze za arhiv OSNP.

Mednarodni znanstveni simpozij »Ljudska pesem kot družbeni izziv / The Folk Song as a Social Challenge« (M. Klobčar)

Znanstveno srečanje, ki je potekalo od 13. do 15. 4. in ga je pripravila, organizirala in vodila M. Klobčar skupaj s sodelavci (M. Golež Kaučič, M. Kovačič, D. Kunej, M. Pisk), je soočilo poglede in mnenja 22 predavateljev iz šestih držav (Avstrije, Bosne in Hercegovine, Italije, Madžarske, Ukrajine in Slovenije), od tega 11 iz tujine. Referati so bili predstavljeni v treh vsebinskih sklopih. Prvi je bil posvečen zgodovinskim pogledom, naravnanim s stališč posameznih narodov, pokrajin ali pa problematiki tematsko usmerjenih vprašanj. Sodobnost z vprašanji, ki jih prinaša globalizacija, je bila v ospredju drugih dveh sklopov – v sklopu, namenjenem empirično naravnaneemu pogledu od prvih zvočnih zapisov do sodobnih zbirk ljudskih pesmi, in v zadnjem sklopu, ki je ljudsko pesem in ples problematiziral kot vprašanje stalnic ali spreminjajoče se dediščine. Razpravni del je tretji dan zaključila

ekskurzija, ki je udeležence vodila po poteh prvih zvočnih zapisov. V spremljajoči glasbeni prireditvi pa so se srečali s poustvarjalci slovenske ljudske glasbe. Referati, predstavljeni na simpoziju (M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Pisk, M. Ramovš), so objavljeni v zborniku *Traditiones 34/1*, ki je izšel oktobra 2005. Uredila ga je M. Klobčar v sodelovanju z M. Pisk in dr. Jurijem Fikfakom.

Stoletnici OSNP je bila posvečena tudi prireditev *Zajuckaj in zapoj* (9. 9.), ki so jo pripravili M. Kovačič, M. Ramovš in U. Šivic. Večer ljudskih pesmi so pripravili pevci in pevke iz Zgornje Loznice, Globokega pri Brežicah in Gradišča na Kozjaku. Spored, ki ga je spremljal strokovni komentar, se je navezoval na pesmi, ki so bile zapisane ob akciji OSNP. S koncem leta 2005 je bil projekt zaključen.

Folkloristične raziskave starejšega slovenskega ljudskega zvočnega izročila.

Nosilka aplikativnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, G. Strle, U. Šivic, R. Vrčon.

Z Muzikološkim inštitutom Madžarske akademije znanosti so potekali dogovori za pridobitev dokumentacijskega gradiva o okoliščinah snemanja, ki ga je leta 1898 opravil madžarski raziskovalec Bela Vikar v Tišini v Prekmurju. Presnetki pesmi, ki jih je posnel v tem kraju, so bili že pred časom pridobljeni od iste ustanove. Dogovori s Puškynskim domom v Sankt Peterburgu, kjer je shranjeno slovensko gradivo, ki ga je leta 1912 na voščene valje posnela ruska raziskovalka Lineva, za zdaj še niso obrodili sadov. Pač pa je bil opravljen študij literature o terenski dejavnosti ruske znanstvenice na Slovenskem in pregled seznama posnetega gradiva. Opravljena je bila raziskava o voščeni valjih, na katere je Jure Adlešič posnel pesmi leta 1913 v Beli krajini, in o okoliščinah pridobitve prve snemalne aparature v Sloveniji. Izsledki so bili predstavljeni na Dunaju in na mednarodni konferenci v Ljubljani (D. Kunej).

Pregledano in dokumentirano je bilo gradivo s posnetki pesmi vojakov iz 1. svetovne vojne in gradivo na starih gramofonskih ploščah, opravljeni so bili prvi pregledi dokumentacije in zvočnega arhiva Radia Slovenija (presnetki s starih plošč) s ciljem najti kopije zvočnih dokumentov Maroltovih raziskav.

Delo z zvočnimi zbirkami (D. Kunej)

Začelo se je sistematično digitaliziranje in arhiviranje zvočnega gradiva iz arhiva GNI s pomočjo računalniške avdiopostaje. V letu 2005 je bilo arhiviranih 110 DAT-kaset z okoli 160 ur zvočnega gradiva. S pomočjo računalniške avdiopostaje je bilo obdelano, restavrirano in pripravljeno tudi vse zvočno gradivo iz arhiva GNI, ki so ga sodelavci potrebovali za predavanja, referate

ter druge javne predstavitve in objave. Izdelano je bilo 16 terenskih zapisnikov (R. Vrčon). Nadaljevala se je strokovna in tehnična pomoč pri popisu, poslušanju in shranjevanju različnih zvočnih nosilcev iz Slovenskega gledališkega muzeja. V sklopu objavljanja in izdajanja gradiva iz zvočnega arhiva GNI je bilo pripravljeno in presneto zvočno gradivo iz arhiva GNI za objavo na zgoščenki *Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji*, ki je priloga enako naslovljeni knjigi Pavla Merkuja.

Vloga snemalnih aparatov in ostale opreme pri nastajanju prvih zvočnih zbirk (D. Kunej)

Za teoretično podlago raziskavi se je nadaljevalo pregledovanje številnih virov in literature o začetkih etnomuzikoloških zvočnih snemanj pri nas in v tujini kakor tudi študij literature in virov o terenskih snemalnih aparatih in snemalnih postopkih v času prvih zvočnih snemanj.

Del spoznanj je bil predstavljen v referatu *From Recordings Made by Chance to the Most Important Ethnomusicological Sound Collection in Slovenia*.

EPOCH Network of Excellence in Processing Open Cultural Heritage (Digitalizacija kulturne dediščine)

Sodelavci v mednarodnem projektu: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Marty, D. Kunej, G. Strle.

EPOCH deluje v okviru FP6 in združuje več kot 100 evropskih kulturnih ustanov (univerz, raziskovalnih centrov, muzejev, nacionalnih agencij in podjetij) z namenom, da se določijo potrebe pri uporabi postopkov in novih tehnologij na področju predstavljanja kulturne dediščine. Glasbenonarodopisni inštitut je eden od partnerjev v tej evropski Mreži odličnosti.

Vsebina prvega delovnega paketa se je tako nanašala na določanje potreb in vzpostavitev kakovostnega načrta, ki bo najbolje ustrežal skupnostim kulturne dediščine, vključno z izobraževanjem in izmenjavo izkušenj. Delavnice, na katerih je sodeloval G. Strle (CAA 2005, Tomar, Portugalska, 23.–27. 3., in VAST 2005, Pisa, Italija, 8.–11. 11.) so se osredotočale na predstavitev standardov, predvsem predlaganega OSO-standarda CIDOC CRM. Njegov namen je semantično povezovanje informacij s področij kulturne dediščine s knjižničnimi, arhivskimi in drugimi.

Terensko delo (v okviru programa in projektov)

Sodelavci (M. Klobčar, M. Marty, M. Kovačič, D. Kunej, M. Pisk, M. Ramovš, U. Šivic) so opravili 38 terenskih snemanj in 5 obiskov z intervjuji. Posneli so 617 zvočnih enot pesemskih in instrumentalnih melodij ter 9 ur in 47 minut različnih etnomuzikoloških in drugih etnoloških podatkov. Terenske raziskave so dokumentirali s fotografijami (599) in videosnemanji (5 ur). Za ugotavljanje sedanjega življenja ljudskih pesmi, glasbe in plesa in sprememb, ki jih prinaša

sodobnost, so spremljali različne prireditve, na katerih so nastopali pevci, godci ter folklorno-plesne skupine, ki gojijo dediščino domačih krajev, in bili tudi strokovni ocenjevalci sodelujočih. Raziskovalno delo je potekalo v krajih: Adlešiči, Artiče, Brezno Podvelka, Cerovec Stanka Vraza, Dobje, Drnovk, Fojana, Gomilice, Gorica/Gorizia, Hraše, Ivanjkovci, Kamnik, Kicar, Klokočovnik, Krašnja, Ljubljana, Marija Reka, Matajur/Montemaggiore, Medana, Moste pri Komeni, Mozirje, Plešivec, Podgorci, Predanovci, Razbor, Rogatec, Smlednik, Studenice, Šempeter pri Gorici, Šentilj pri Velenju, Šmarna gora, Šmartno na Pohorju, Vinica pri Črnomlju, Vodice, Zali Breg, Zasavska Sveta gora in Zgornja Ložnica.

Organizacijska enota Kulturna dediščina

D. Kunej, M. Marty, U. Šivic in R. Vrčon so vključeni v Infrastrukturno skupino ZRC SAZU *Naravna in kulturna dediščina* (vodja: dr. Helena Dobrovoljc) oziroma v njeno organizacijsko enoto *Kulturna dediščina* (vodja: mag. Jernej Mlekuž), kjer so opravljali tehnično in strokovno pomoč pri programu in projektih Glasbenonarodopisnega inštituta.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- M. Golež Kaučič je napisala vsebinski predlog za tematsko usmerjeni raziskovalni projekt *Raziskave nosilcev ljudsko-kulturnih pojavov*, ki je bil sprejet v financiranje na Agenciji za raziskovalno dejavnost RS. Pripravila je predstavitev dela Glasbenonarodopisnega inštituta, njegove strukture, programa in projektov za znanstveni sestanek v Gorici (Italija) ter okroglo mizo v Kopru. Koordinirala je celoten potek študija v okviru modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU in je članica Senata Šole za primerjalni študij idej in kultur. Kot članica predsedstva Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) se je udeležila sestanka izvršnega odbora v Amsterdamu (10. 12.), kjer je predstavila predloge vsebinskih sklopov plenarnih in sekcijških predavanj za 9. mednarodno posvetovanje SIEF v Ulstru leta 2008. Je podpredsednica mednarodne Komisije za raziskovanje balad / Kommission für Volksdichtung SIEF (od leta 2004). Na zasedanju predsedstva komisije 9. 7. v Kijevu je predstavila svoje enoletno delo v vlogi podpredsednice in podala nekaj predlogov za delo te skupine v prihodnje. Je članica uredniškega odbora zbornika ISN in GNI *Traditiones*, personalnega jedra za polje Etnologija, komisije za letopis ZRC SAZU, izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva in programskega odbora simpozija »Etnomuzikologija in etnokore-

- ologija v vzgoji in izobraževanju: Bistvena vprašanja aplikativne znanosti / Ethnomusicology and Ethnocoerology in Education: Issues in Applied Scholarship», ki bo septembra 2006 v Ljubljani.
- M. Klobčar je urednica zbirke *Folkloristika* in članica uredniškega odbora zbornika ISN in GNI *Traditiones*. Od 29.–30. 9. se je udeležila 6. kongresa Mednarodnega združenja za zgodovino Alp »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur: podobe, pripovedi, glasba« v Bovcu.
 - D. Kunej je za različne uporabnike (16) presnel zvočno gradivo iz arhiva GNI (155 enot v skupnem trajanju približno 12 ur). Skupaj z G. Strletom, dr. M. Drnovškom in dr. H. Dobrovoljc je sodeloval pri pripravah za prijavo projekta *Arhivi v virtualni dobi / Archives in Digital Age (ADA): Laboratorij za prezervacijo in prezentacijo arhivsko-dokumentacijskih zbirk / Lab for Preservation and Presentation of Cultural Heritage Archives and Material/Documents*. Je tajnik Tehničnega komiteja pri Mednarodnem združenju zvočnih arhivov (International Association of Sound and Audiovisual Archives – IASA), član mednarodnega združenja tonskih mojstrov (Audio Engineering Society – AES), član diskusijske skupine za zaščito zvočnih posnetkov (discussion of topics related to the preservation of audio recordings) v okviru Združenja za posnete zvočne zbirke (Association for Recorded Sound Collections – ARSC), član Slovenskega društva za akustiko (SDA), Društva restavradorjev Slovenije (DRS), Strokovne programske komisije za folklorno dejavnost pri Skladu RS za ljubiteljske dejavnosti in član izpitne komisije za podelitev naziva Izprašani vodja folklorne skupine pri JSKD.
 - R. Kunej je glavna organizatorica delovnega sestanka skupine za parne plese pod okriljem študijske skupine za etnokoreologijo pri ICTM, ki bo potekal od 21. do 23. 4. 2006 v Ljubljani. Udeležila se je dveh tedenskih spletnih tečajev COBISS-a, ki jih je organiziral Inštitut informacijskih znanosti: *COBISS/OPAC On-line javno dostopni katalogi* (17.–21. 10) in *Uporaba baz podatkov s polnimi besedili* (21.–25. 11.). Je članica uredniškega odbora revije *Folkloristik*, glasila Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.
 - M. Pisk je pripravila seznam pesmi s potrebnimi podatki za zgoščenko, priloženo knjigi Pavla Merkuja *Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji*. Udeležila se je 12. mednarodnega etnološkega sredozemskega simpozija v Piranu (22.–23. 9.), 6. kongresa Mednarodnega združenja za zgodovino Alp v Bovcu (29.–30. 9.) in mednarodne konference »Prof. dr. Gregor Krek (1840–1905), utemeljitelj graške slavistike« v Četeni Ravni (21. 10).
 - G. Strle je bil 3. 10. na srečanju partnerjev projekta *Recorded Heritage of European Music Institutions* v Benetkah v Italiji.
 - U. Šivic se je kot somentorica skupine za ljudsko glasbo in ples udeležila *Raziskovalnega tabora Plešivec 2005* (18.–21. 8.). S skupino je opravila 6 terenskih obiskov in posnela 35 zvočnih enot. Je članica upravnega odbora Slovenskega muzikološkega društva, strokovne komisije za ljudsko glasbo pri Slovenskem glasbenoinformacijskem centru (SIGIC) in uredniškega odbora revije *Naši zbori*.
 - M. Terseglav je napisal gesli *Ivan Grafenauer* in *Milko Matičetov* za Leksikografski zavod Miroslav Krleža v Zagrebu in recenzijo referatov za zbornik *Slovinci na Hrvaškem*. Izdelal je učni načrt za folkloristiko po bolonjskih smernicah za Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani in za Univerzo Koper. Je član uredniškega odbora zbornika ISN in GNI *Traditiones* in mednarodnega uredniškega odbora *Narodne umjetnosti* v Zagrebu, član Sveta za humanistiko pri Ministrstvu za znanost in visoko šolstvo RS, mednarodnega združenja za folkloro (IUF) na Dunaju, član komisije za Štrekljeve nagrade in svetovalec za učbenike za glasbo (7., 8. in 9. razred osnovne šole) pri Mladinski knjigi. Udeležil se je mednarodnega posvetovanja »Slovinci na Hrvaškem« (10. 10.), kjer je imel diskusijski prispevek, sodeloval je na okrogli mizi nekdanjih predsednikov Slovenskega etnološkega društva (16. 6.) in 27. 9. vodil posvet o nesnovni dediščini v okviru prireditev *Evropski dnevi dediščine*.
- Sodelavci Glasbenonarodopisnega inštituta so gradivo in nasvete posredovali vsem, ki so to potrebovali za znanstveno, pedagoško, kulturno-prosvetno ali umetniško delo. Kot intervjuvanci so sodelovali v različnih glasilih, radijskih in televizijskih oddajah.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Inštitutska knjižnica (3998 enot) je priročna, predvsem za potrebe sodelavcev, in urejena po petih vsebinskih področjih (slovenske zbirke, tuje zbirke, domača strokovna literatura, tuja strokovna literatura, priročniki in dopolnilna ter primerjalna literatura) z avtorskim in stvarnim katalogom. Za knjižnico je zadolžena A. Serec Hodžar. V letu 2005 je bilo za knjižnico pridobljenih 130 enot.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones* 34/1, 2 (2005). Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik (1. zvezek uredila Marija Klobčar in Jurij Fikfak s sodelovanjem Marjete Pisk).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju, Avstrija.
- Institut für Volksmusikforschung na Dunaju, Avstrija.
- Österreichisches Volksliedwerk na Dunaju, Avstrija.
- Steirisches Volksliedwerk v Gradcu, Avstrija.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija.
- Slovenski narodopisni inštitut »Urban Jarnik« v Celovcu, Avstrija.
- Institut ruskoj literaturi »Puškynski dom« v Sankt Peterburgu, Rusija.
- Etnologický ústav Akademie věd ČR v Pragi, Češka.
- Ústav hudobnej vedy SAV v Bratislavi, Slovaška.
- Instytut Sztuki PAN v Varšavi, Poljska.
- Institut za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu, Hrvaška.
- Ethnographical Institute of Hungarian Academy of Sciences ter Akademiai Kisebbségkutató Műhely v Budimpešti, Madžarska.
- Golda Meir Library, Milwaukee/Wisconsin, ZDA.
- University of Brighton, Velika Britanija.
- Mednarodno združenje zvočnih arhivov (IASA).
- Mednarodno združenje za posnete zvočne zbirke (ARSC).
- Mednarodni projekt CADSES INTERREG III B: *Recorded Heritage of European Music Institutions* (RHEMI) o novih metodah za izboljšanje, varovanje in uporabo avdio- in videoarhivov. Priprava vsebine projekta pred prijavo na EU. Skupaj z univerzo v Padovi in drugimi evropskimi partnerji iz Avstrije, Italije, Poljske, Slovaške in Češke (M. Golež Kaučič, D. Kunej, G. Strle).
- Mednarodni projekt *Preservation and On-line Fruition of the Documents from the European Archives of Ethnic Music / Ohranjanje in digitalizirno dokumentiranje gradiva iz evropskih arhivov za ljudsko glasbo*. Sodelovanje pri organizaciji projekta z univerzo iz Vidma/Udine (izpostava Gorica/Gorizia) v okviru Culture 2000 (M. Golež Kaučič, D. Kunej, G. Strle).
- Prof. dr. Viktor Grile iz Podgrada pri Ljubljani, 17. 3.: predstavitev dela na inštitutu; za arhiv GNI je podaril rokopisno pesmarico ljudskih pesmi.
- Peter Jurgec, mladi raziskovalec na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša, 18. 3.: pogovor o akustično-fonetičnih analizah in meritvah zvočnih posnetkov ter o morebitnem sodelovanju med inštitutom.
- Jane Weber, Radio Slovenija, 13. 5.: pogovor o prvih zvočnih posnetkih na Slovenskem in o najstarejših zvočnih posnetkih, ki jih hrani arhiv Radia Slovenija.
- Dr. Valentina Bold, višja predavateljica in predstojnica Škotskih študij na Univerzi v Glasgowu in direktorica turistično-raziskovalnega centra Chricton, 14.–21. 5.: predstavitev dela inštituta; dogovor o skupnem podiplomskem programu »Slovenske in škotske študije« v okviru Šole za primerjalni študij idej in kultur (Politehnika Nova Gorica in ZRC SAZU) ter Univerze v Glasgowu; v času obiska je imela dve predavanji: 17. 5. v okviru Historičnega seminarja v Mali dvorani ZRC SAZU z naslovom *Scotland in Song / Škotska v pesmi*; 18. 5. na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete z naslovom *Documenting Scotland: from 1999–2004 / Škotska v dokumentih od 1999–2004*.
- Joe Valenčič, kustos zbirk v The National Cleveland Styke Polka Hall of Fame v Clevelandu, ZDA, 23. 5.: ponovni pogovori o restavriranju, konzerviranju in arhiviranju zvočnih posnetkov ter o morebitnem sodelovanju GNI pri zaščiti njihovega arhivskega zvočnega gradiva. Zvočnemu arhivu GNI je izročil nekaj vzorcev starih gramofonskih plošč za testno digitalizacijo.
- Dr. Katherine Campbell, etnomuzikologinja in projektna koordinatorica v Centru za raziskovanje umetnosti (National Centre for Research in the Performing Arts at the Royal Scottish Academy of Music and Drama) v Glasgowu, 20. 5.–4. 6.: gostovanje v okviru medakademijske izmenjave med SAZU in Britansko akademijo. V času obiska si je najprej ogledala zvočni arhiv GNI in se seznanila z načinom arhiviranja, sistemiziranja in zaščito zvočnega gradiva. Imela je dve predavanji: 25. 5. na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete z naslovom *Robert Burns and Scottish Fiddle Tradition / Robert Burns in škotsko goslarsko izročilo*; 26. 5. v okviru podiplomskega programa Šole za primerjalni študij idej in kultur z naslovom *Folk Songs and Folk Music from North-East Scotland / Ljudska pesem in ljudska glasba severovzhodne Škotske* v Mali dvorani ZRC SAZU. Gostja se je tudi študijsko izpopolnjevala, pripravila je pilotski projekt o pritrkavanju na Slovenskem in skupaj z M. Kovačič napisala članek o pritrkavanju v Kamniku in okolici; naredila je intervju z D. Kunejem o poustvarjalcih ljudske

OBISKI V INŠTITUTU

- Izredni študentje Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, 20. 1.: predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja in zaščite zvočnega gradiva.
- Doc. dr. Matija Marolt s Fakultete za računalništvo in elektrotehniko Univerze v Ljubljani, 15. 3.: predstavil je bazo podatkov za Digitalni arhiv OSNP.

glasbe na Slovenskem in njegovih izkušnjah s poustvarjanjem ljudske glasbe.

- Oliver Haditsch, zbiratelj in lastnik velike zbirke starih plošč iz Gradca, Avstrija, 4. 7.: pogovor o starih ploščah (78 obratov), ki jih hrani arhiv GNI, predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in zaščite zvočnega gradiva.
- Simona Moličnik Šivic, vodja Glasbene zbirke v Narodni in univerzitetni knjižnici, 28. 7.: ogled in predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in zaščite zvočnega gradiva; pogovor o starih ploščah in drugih zgodovinskih zvočnih nosilcih, ki jih hranijo v NUK-u in drugih ustanovah pri nas.
- Mag. Silvo Torkar z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 1. 8.: pogovor o J. E. Linevi, njenem potovanju po Sloveniji leta 1913 in literaturi o tem potovanju.
- Mag. Brane Kozina in Jože Setnik iz Zgodovinskega arhiva v Ljubljani, 31. 8.: ogled zvočnega arhiva GNI in pogovor o uravnavanju klimatskih pogojev v prostoru zvočnega arhiva GNI.
- Miha Haler, vodja skupine ljudskih pevcev iz Artič pri Brežicah, 23. 9.: pogovor o nadaljevanju terenskega snemanja pevcev iz Artič in o pomoči pri pripravi njihove zvočne publikacije.
- Dr. Ljubomir Tyllner, direktor Etnološkega inštituta Češke akademije znanosti v Pragi, 17. 11.: v okviru medakademijske izmenjave predstavitev GNI in njegovega delovanja, še posebej zvočnega arhiva ter načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva; pogovor o morebitnem sodelovanju v mednarodnem projektu *Ljudsko izročilo slovanskega sveta* ter o sodelovanju na simpoziju o Ludviku Kubi.
- Franka Žgavec, Damjan Paulin in Verena Košič Zorn, predstavniki slovenskih organizacij iz Gorice/Gorizia, 15. 12.: prošnja za strokovno vodstvo pri prijavi in izvedbi projekta INTERREG III z naslovom *Ljudsko izročilo Goriške v besedi in glasbi*; dogovorjeno je bilo sodelovanje, ki bo potekalo v letu 2006 in 2007.
- Študentje 1. letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo s predavateljem dr. Jožetom Hudalesom, 7. 12. in 9. 12.: predstavitev GNI, njegovega zvočnega arhiva in načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva.
- Dragan Matič, Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije, 15. 12.: pregled zbirk v arhivu GNI in ustreznosti razmer za njihovo hranjenje.
- Izredni študentje Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, 15. 12.: predstavitev GNI (razvoj, ustroj, način dela).
- Jasmina Arambašič, vodja slovenskega dela mednarodnega projekta z naslovom *Pot sv. Martina*, 15. 12.: dogovor o sodelovanju GNI pri tem projektu.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Maša Marty

Identiteta ljudske glasbe Istre; Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 19. 12. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjetka Golež Kaučič

- *Ob 70-letnici Glasbenonarodopisnega inštituta*. Televizijska oddaja »Izvir(n)i«, 1. program TV Slovenija, 13. 1.
- *Ljudska pesem danes: med funkcijo in estetiko / Folk Song Today: between Function and Aesthetics*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Ljudska pesem kot družbeni izziv / Folk Song as Social Challenge«, Ljubljana, 13.–15. 4.
- *Orfejev motiv in slovenska balada Godec pred peklom / The Motif of Orpheus and the Slovenian Folk Ballad Godec pred peklom (Musician at Hell's Gate)*. Referat na 34. mednarodnem simpoziju raziskovalcev balad, Kijev, Ukrajina, 6.–11. 7.
- *Slovensko ljudsko pesemsko, glasbeno in plesno izročilo v Alpah / The Tradition of Slovenian Folk Song, Music and Dance in the Alps*. Uvodno plenarno predavanje na 6. kongresu Mednarodnega združenja za zgodovino Alp »Pretakanje in prepletanje alpskih kultur: podobe, pripovedi, glasba«, Bovec, 29.–30. 9.
- *Glasbenonarodopisni inštitut, njegov raziskovalni program in njegovi raziskovalni projekti*. Predstavitev na strokovnem posvetovanju sodelujočih partnerjev pri mednarodnem EU-projektu *Preservation and On-line Fruition of the Audio Documents from the European Archives of Ethnic Music / Ohranjanje in digitalizirano dokumentiranje gradiva iz evropskih arhivov za ljudsko glasbo* v okviru Culture 2000, Gorica/Gorizia, Italija, 20.–22. 10.
- *Glasbenonarodopisni inštitut in njegova dejavnost*. Predstavitev v okviru okrogle mize »Izzivi muzikologije v luči prenove evropskega visokega šolstva«, Koper, 6. 12.

Marija Klobčar

- *Mednarodni znanstveni simpozij »Ljudska pesem kot družbeni izziv«*. Pogovor z Jasno Vidakovič o simpoziju in njegovem pomenu, 3. program ARS, Radio Slovenija, 11. 5.
- *»Mlado poje le moderne« ali Velika akcija zbiranja ljudskih pesmi med pričakovanji in spoznanji / »The Young Sing Only Modern Song«, or The Large-Scale Program for Collecting Folk Songs between Expectations and Recognition*. Referat na

mednarodnem znanstvenem simpoziju »Ljudska pesem kot družbeni izziv / Folk Song as Social Challenge«, Ljubljana, 13.–15. 4.

- *Krekove presoje ljudskega pesništva / Kreks Auffassung der Volkdichtung*. Referat na mednarodnem simpoziju »Prof. dr. Gregor Krek (1840–1905), utemeljitelj graške slavistike«, Četena Ravan, 21. 10.

Mojca Kovačič

- *Pritrkavanje*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 13. 4.
- *Etični odnos Slovencev do zvonov*. Predavanje za udeležence Poletne pritrkovalske šole v organizaciji Pritrkovalskega društva Dolenjske in Bele krajine, Zasavska Sveta gora, 28. 7.
- *Pritrkavanje (Slovenian Bell-Chiming): A Case Study from Kamnik*. Referat je predstavila soavtorica dr. Catherine Campbell na konferenci Mednarodne zveze za raziskovanje ljudske glasbe (ICTM), Sheffield, Velika Britanija, 9. 8.
- *Zvonovi v pesmi*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 10. 8.
- *Letni časi*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 13. 10.
- *Martinovo*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 9. 11.
- *Zimski svetniki*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 7. 12.

Drago Kunej

- *Slovenska ljudska instrumentalna glasba*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 15. 1.
- *Preprosta otroška glasbila*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje otroški folklornih skupin, Ljubljana, 15. 1.
- *Dokumentiranje, zaščita in arhiviranje zvočnega gradiva in predstavitev Zvočnega arhiva GNI*. Televizijska oddaja »Izvir(n)i«, 1. program TV Slovenija, 13. 2.
- *»Besed imamo dovolj zapisanih, treba nam melodij!« / »We Have Plenty of Words Written Down, We Need Melodies«: The Purchase of The First Recording Device For Ethnomusicological Research in Slovenia*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Ljudska pesem kot družbeni izziv / Folk Song as Social Challenge«, Ljubljana, 13.–15. 4.
- *CD-R nosilci kot arhivski medij?* Predavanje za študente 4. letnika Oddelka za bibliotekarstvo Filozofske fakultete v okviru predmeta »Zaščita in konzerviranje knjižničnega in arhivskega gradiva«, Ljubljana, 17. 5.
- *From Recordings Made by Chance to the Most Important Ethnomusicological Sound Collection in Slovenia*. Referat na mednarodni letni konferenci IASA »Archives speaks: who listens?«, Barcelona, Španija, 10.–11. 9.

- *Sound Archives at the Institute of Ethnomusicology SRC SASA / Zvočni arhiv Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU*. Referat na strokovnem posvetovanju sodelujočih partnerjev pri mednarodnem EU projektu *Preservation and On-line Fruition of the Audio Documents from the European Archives of Ethnic Music / Ohranjanje in digitalizirano dokumentiranje gradiva iz evropskih arhivov za ljudsko glasbo* v okviru Culture 2000, Gorica/Gorizia, Italija, 20.–22. 10.

- *Zvočni arhiv GNI*. Predstavitve zvočnega arhiva v televizijski oddaji »Impromptu«, 2. program TV Slovenija, 6. 11.

Rebeka Kunej

- *Otroške igre in plesi za otroke*. Predavanje s praktično delavnico za vzgojiteljski kader vrtca Mojca, enota Rožle, Ljubljana, 16. 11.

Marjeta Pisk

- *Posebnosti zbiranja ljudskopesemskega gradiva na področju stikanja narodov in kultur – akcija OSNP v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski / Characteristics of Collecting Folksong Material at the Intersection of Peoples and Cultures: The OSNP Program in the Princely County of Gorizia and Gradisca*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Ljudska pesem kot družbeni izziv / Folk Song as Social Challenge«, Ljubljana, 13.–15. 4.

Mirko Ramovš

- *Slovenski ljudski plesi*. Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 15.–16. 1.
- *Rej pod lipo v Ziljski dolini*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 26. 1.
- *Ljudski plesi Dolenjske*. Predavanje na Folklornem taboru JSKD za vodje folklornih skupin, Novo mesto, 28. 1.
- *Slovenski ljudski plesi*. Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 19.–20. 2.
- *Igraj kolo*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 23. 2.
- *Slovenski ljudski plesi*. Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju JSKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 19.–20. 3.
- *O prepovedih plesa*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 30. 3.
- *Metamorfoze ljudskega plesa / Metamorphoses of Slovenian Folk Dance*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Ljudska pesem kot družbeni izziv / Folk Song as Social Challenge«, Ljubljana, 13.–15. 4.
- *Je ohcet vesela ...* Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 27. 4.
- *Zdaj smo delo dokončali ...* Radijska oddaja 3. pro-

- grama ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 25. 5.
- *Ples po rezijansko*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 29. 6.
 - *Tudi plesi imajo imena*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 27. 7.
 - *O izvirih slovenskega ljudskega plesa*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 31. 8.
 - *Pristisni šenterijo,/ potegni na bas ...* Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 28. 9.
 - *Ljudski plesi Zgornjega Posočja*. Predavanja s praktičnim delom na seminarju JSKD (Območna izpostava Tolmin) za vodje folklornih skupin iz Zgornjega Posočja, Bovec, 5.–6. 10.
 - *Slovenski ljudski plesi*. Predavanje s praktičnim delom za študente Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 7. 10.
 - *Podoba ljudskega plesa v pisnih virih*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 26. 10.
 - *Od ljudskega plesa do ljudske pesmi*. Predavanje za člane društva »Ex libris«, Ljubljana, 27. 10.
 - *Ljudski plesi Goriškega*. Predavanja s praktičnim delom na seminarju JSKD (Območna izpostava Lendava) za vodje in člane folklornih skupin Prekmurja in Prlekije, Velika Polana, 19.–20. 11.
 - *Ljudski ples kot ogledalo družbe*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 30. 11.
 - *Ljudski ples v novi vlogi*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 28. 12.
- Urša Šivic**
- *Igor Cvetko – Trara, pesem pelja*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 12. 1.
 - *Žensko ljudsko petje*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 9. 3.
 - *Ljubzenske pesmi*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 11. 5.
 - *Pavle Merku – Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 8. 6.
 - *Pesmi o soncu*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 13. 7.
 - *Zajuckaj in zapoj – Ob stoletnici OSNP*. Radijska oddaja 3. programa ARS »Glasbeno kukalo«, Radio Slovenija, 7. 9.
- Marko Terseglav**
- *Slovensko ljudsko pesništvo*. Predavanje v okviru prireditve »Kulturni dnevi«, Prebold, 10. 1.
 - *Ta ščapanič, Tririrrop in Dopre lobica oknico*. Predstavitel zgoščenke in njenih ustvarjalcev v avditoriju koprškega gledališča, Koper, 19. 2.
 - *Ljudska glasba v osnovni šoli*. Predavanje na simpoziju Mladinske knjige »Glasba v zadnjem triletnju devetletke«, Ljubljana 19. 3.
 - *Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji*. Predstavitel avtorja Pavla Merkuja in njegove knjige na tiskovni konferenci ob izidu ponatisa knjige, Ljubljana, 17. 5.
 - *Karel Štrekelj in njegovo delo*. Predstavitel Karla Štreklja in razstave, posvečene njegovemu delu, Univerzitetna knjižnica Maribor, 9. 11.
 - *Poezija o vinu*. Televizijska oddaja »Polnočni klub«, posvečena vinu in njegovim uživalcem, 1. program TV Slovenija, 18. 11.
 - *Slovenske ljudske pesmi. Pripovedne 1*. Predstavitel uredniškega dela na tiskovni konferenci DZS ob izidu knjige, Ljubljana, 1. 12.

PEDAGOŠKO DELO

Marjetka Golež Kaučič

- *Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki*. Redna predavanja in seminarsko delo v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, modul Slovenske študije, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica.

Marko Terseglav

- *Ljudska duhovna kultura*. Predavanja na dodiplomskem študiju Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani (2 uri tedensko).
- *Uvod v folkloristiko*. Ciklus predavanj za izredne študente Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič je notranja mentorica doktorandki Urši Šivic, raziskovalna in pedagoška mentorica mladima raziskovalkama doktorandkama Rebeki Kunej in Mojci Kovačič ter pedagoška mentorica magistrandki Vladki Tucović in mladi raziskovalki doktorandki Marjeti Pisk.

Marija Klobčar je raziskovalna mentorica mladi raziskovalki Marjeti Pisk.

Marko Terseglav je bil mentor magistrandki Maši Marty.

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- GOLEŽ KAUČIČ, Marjetka. Folk song today : between function and aesthetics. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 1, str. 177-189.
- GOLEŽ KAUČIČ, Marjetka. The OSPN collection : a basis for modern critical editions of Slovenian folk songs. *Jahrb. österr. Volksliedwerkes*, 2004/2005, bd. 53/54, str. 152-161.
- KLOBČAR, Marija. The ballad of the killer of girls in France : a tale of the travel of shocking stories or the travel of people?. *Slov. stud.*, 2004 [izšlo 2005], vol. 26, no. 1/2, str. 3-26.
- KLOBČAR, Marija. The self-image of Slovenians in folk song collecting. *Jahrb. österr. Volksliedwerkes*, 2004/2005, bd. 53/54, str. 70-82, ilustr.
- KLOBČAR, Marija. »The young sing only modern songs«, or the large-scale program for collecting folk songs between expectations and recognition. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 1, str. 35-48.
- KUNEJ, Drago. »The Phonograph has arrived.« : history of the wax cylinder sound collection from Bela krajina. *Jahrb. österr. Volksliedwerkes*, 2004/2005, bd. 53/54, str. 170-180, ilustr.
- KUNEJ, Drago. We have plenty of worlds written down: we need melodies! : the purchase of the first recording device for ethnomusicological research in Slovenia. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 1, str. 125-140.
- PISK, Marjeta. Characteristics of collecting folksong material at the intersection of peoples and cultures: the OSNP program in the princely county of Gorizia and Gradisca. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 1, str. 79-89.
- RAMOVŠ, Mirko. Metamorphoses of Slovenian folk dance. *Tradit.*, 2005, letn. 34, št. 1, str. 141-154.

Kratki znanstveni prispevek

- KLOBČAR, Marija. Prvi zvočni spomin na ljudsko pesem v Prekmurju. *Zb. soboš. muz.*, 2005, št. 8, str. 381-384.

Strokovni članek

- RAMOVŠ, Mirko. Slog slovenskega ljudskega plesa. *Folkloristik*, 2005, letn. 1, [št. 1], str. 7-9.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- GOLEŽ KAUČIČ, Marjetka. Slovenske ljudske pesmi (SLP) : sodobni znanstveni korpus. V: OGRIN, Matija (ur.). *Znanstvene izdaje in elektronski medij : razprave*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 239-246.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- RAMOVŠ, Mirko. Ljudska plesna dediščina danes : drugotno življenje ljudskega plesa. Ljudski plesi nove plasti : novejšje, sestavljene plesne oblike. Ljudski plesi stare plasti : najstarejše, preproste plesne oblike. Plesna dediščina. Vloga ljudskega plesa v vsakdanjem in prazničnem življenju : ljudski ples v šegah in navadah življenjskega in koledarskega kroga. V: PREŠEREN, Damjana (ur.), GORENC, Nataša (ur.), BOGATAJ, Janez, HAZLER, Vito, DELAK KOŽELJ, Zvezda, TERSEGLAV, Marko, KROPEJ, Monika, RAMOVŠ, Mirko, ŽIDOV, Nena. *Nesnovna kulturna dediščina*, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, ilustr.
- TERSEGLAV, Marko. Gledališka ustvarjalnost, Ljudsko gledališče : uprizarjanje ljudskih gledaliških del, povezanih z življenjskim ali letnim ciklom skupnosti. Kratke prozne oblike. Pasijonska igra, mirakel, misterij : uprizarjanje dramskih iger z nabožno vsebino. Pesništvo in glasba : besedno-glasbena oblika izražanja, ki jo označujejo sinkretična ustvarjalnost, variantnost in spontanost. Pregovori : ljudske modrosti, ki jih označujeta jednatost in pesniške podobe. Reki, rekla, sentence, grafiti : jednate življenjske ugotovitve. Šaljivke ali vici : jednate humorne pripovedi. Uganke : govorne igre s specifičnimi podobami. V: PREŠEREN, Damjana (ur.), GORENC, Nataša (ur.), BOGATAJ, Janez, HAZLER, Vito, DELAK KOŽELJ, Zvezda, TERSEGLAV, Marko, KROPEJ, Monika, RAMOVŠ, Mirko, ŽIDOV, Nena. *Nesnovna kulturna dediščina*, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, ilustr.
- TERSEGLAV, Marko. Pripovedne pesmi = Narrative songs. V: TERSEGLAV, Marko (ur.). *Slovenske ljudske pesmi, Pripovedne. 1, Junaške, zgodovinske, bajeslovne in pravljicne*, (Zbirka Živo izročilo). 1. izd. Ljubljana: DZS, 2005, str. 4-24.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Strokovna monografija

- BOGATAJ, Janez, HAZLER, Vito, DELAK KOŽELJ, Zvezda, TERSEGLAV, Marko, KROPEJ, Monika, RAMOVŠ, Mirko, ŽIDOV, Nena, PREŠEREN, Damjana (ur.), GORENC, Nataša (ur.). *Nesnovna kulturna dediščina*, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005. 215 str., ilustr.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

- GOLEŽ KAUČIČ, Marjetka, TERSEGLAV, Marko ... [et al.]. *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003-2005. 3 zv., ilustr.

SUMMARY

In year 2005 the scientific-research work was focused on topics defined by research programme *Folkloristic and Ethnological Research of the Slovenian Folk Spiritual Culture*, fundamental research project *Slovenian Folk Culture in Process of Globalisation*, thematically oriented research project *Research of Carriers of the Folk-Culture Phenomena* (started 1. 9. 2005), two research projects: *Multimedia Presentation of Slovenian Cultural Heritage: User's Study* and *War and Soldiers in the Slovenian Folk Song*, two applicational projects: *Folklore Research on Early Recordings of Slovenian Folk Heritage* and *The Centenary of the Inclusion of Slovenian Folk Song Heritage in a European Context* (ended in 2005) and international EU project *Network of Excellence EPOCH: Excellence in Processing Open Cultural Heritage*. In their frame, based on the field work, analysis of sources and material and the trends dictated by theoretical advances within the field, the activities of systematic and thorough research of folk music and dance culture were executed, and preparations for scientific publishings of material (Slovene Folk Songs, volume 5, narrative songs with family theme; songs about war and soldiers). They explain the origin, acceptance, communication and modification of all the phenomena that make up the heritage of folk song, music and dance. Publications of material give specialists and the general public an insight into this heritage, while systematic and computer processing enables easier access to the archive collections.

In year 2005 two volumes of the academic journal

Traditiones (the journal is published by the Institut of Ethnomusicology in conjunction with the Institute of Slovenian Ethnology). First volume holds articles and presentations from international scientific symposium *Folk Song as a Social Challenge*, organized at the centenary of the Committee for gathering Slovene Folk Songs (OSNP) and in the frame of the project *The Centenary of the Inclusion of Slovenian Folk Song Heritage in a European Context*. Research project *Identity of Istrian Folk Song* was completed, on the basis of continuous research different papers were written, presented on national and international symposiums. 617 units of songs and instrumental music were recorded over the course of 38 days in the field, as well as a great quantity of ethnomusicological and ethnochoreological data. Work in the sound archive concentrated on the production of security copies of original tapes, systematic digitization of audio material with computer audio station, while the editing, computer processing and archiving of new recordings went on throughout the year. In process of making the *Digital Archive of Slovenian Folk Songs*, capture and processing of the material and database construction were executed and all of 13.000 songs digitized and entered.

In addition to their regular work the staff provided material to all who needed it for scientific, pedagogical, cultural/educational or artistic purposes and monitored various events in order to ascertain the changes that folklorism and globalization are bringing to folk song, music and dance heritage.

ZNANSTVENI SVET

Doc. dr. Irena Gantar Godina (predsednica), dr. Marjan Drnovšek, doc. dr. Marina Lukšič - Hacin, akad. prof. dr. Vasilij Melik, doc. dr. Mirjam Milharčič - Hladnik, akad. prof. dr. Janez Stanonik, dr. Janja Žitnik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Marina Lukšič - Hacin, znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Irena Gantar Godina, dr. Marjan Drnovšek, dr. Janja Žitnik.

Znanstveni sodelavec: dr. Zvone Žigon.

Asistent z doktoratom: dr. Jure Gombač.

Asistent z magisterijem: mag. Jernej Mlekuž.

Mladi raziskovalki: Kristina Toplak, Maša Mikola.

Samostojna strokovna delavka: Špela Marinšek.

Sekcija za migracijske študije

Vodja: doc. dr. Mirjam Milharčič - Hladnik, višja znanstvena sodelavka.

TEMELJNE RAZISKAVE

Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva

Vodja raziskovalnega programa: M. Drnovšek.

Sodelavci: I. Gantar Godina, J. Žitnik, M. Milharčič - Hladnik, M. Lukšič - Hacin, J. Gombač, Z. Žigon, Š. Marinšek, K. Toplak, M. Mikola.

V okviru glavnih tematskih sklopov so bile v letu 2005 realizirane raziskave izseljevanja Kočevarjev in vloga slovenskih izobražencev izseljencev na Hrvaškem in Češkem v 19. in 20. stoletju ter političnega in prisilnega emigrantstva po letu 1945; analizirani so bili posamezni vidiki kulturnega in umetniškega ustvarjanja migrantov ter pomen kulturne dediščine (avstralski Slovenci), izobraževanja migrantov v kontekstu multikulturalizma; narejena je bila analiza novejših migracijskih situacij v EU; raziskani so bili subjektivni vidiki migracij, vloga misijonarjev in ne nazadnje vloga žensk v migracijskih procesih. Večdisciplinarni pristop z vidika zgodovinopisja, literarne zgodovine,

sociologije, kulturne antropologije in drugih ved je bil integralni del teh raziskav, osebni in pisni stiki ter izmenjave z raziskovalci podobne problematike doma in po svetu stalni, vedno več pozornosti se posveča metodološkimi in teoretičnim vprašanjem. V letu 2005 so poleg številnih znanstvenih razprav izšle tudi štiri znanstvene monografije, izdani sta bili dve številki mednarodne znanstvene revije *Dve domovini/Two Homelands*.

Izseljevanje Slovencev v Nemčijo 1880–1973

Vodja projekta: M. Drnovšek.

Sodelavke: M. Lukšič - Hacin, K. Toplak, Š. Marinšek.

Z zgodovinskega, sociološkega in deloma antropološkega vidika so bile v letu 2005 opravljene naslednje raziskovalne faze: nadaljevanje analize arhivskih in tiskanih virov v slovenskih (Arhiv Republike Slovenije) in nemških arhivih (s pomočjo sodelavca z Univerze v Darmstadtu); raziskava, ki zajema dolgo časovno obdobje v kontekstu različnih družbenih, ekonomskih, političnih in še kakšnih pogojev; z vidika migracij in njihove vpetosti ter političnosti so bile opravljene primerjalne raziskave vrhov slovenskega izseljevanja in migracijske situacije v Evropi po letu 1945 in postopnega političnega usklajevanja med članicami EGS (EU) ter vloga likovne umetnosti med Slovenci v Nemčiji.

Literarna in kulturna podoba priseljencev v Sloveniji

Vodja projekta: J. Žitnik.

Sodelavca: J. Mlekuž, Š. Marinšek.

1. 1. se je projektni skupini pridružila Lidija Dimkova, doktorica literarnih znanosti iz Makedonije, kot zunanja sodelavka (štipendija Ad futura). Pod mentorstvom J. Žitnik je v raziskavi sodelovala tudi magistrandka Šole za primerjalni študij idej in kultur Maruša Mugerli. V letu 2005 sta bila opravljena pregled in analiza književnih del priseljencev v Sloveniji, ki so izšla v njihovi materinščini, ter prevodov priseljskih del v slovenščino po letu 1990. Rezultati so bili objavljeni v reviji *Dve domovini*, 22 (objavljeno predavanje in dva izvorna znanstvena članka). J. Žitnik je pregledala strokovno literaturo in druge vire in preučila ozadje zavrte integracije priseljskih kultur in književnosti v Sloveniji. Rezultate je predstavila v objavljenem vabljenem predavanju na znanstveni

dr. M. Lukšič - Hacin

dr. M. Drnovšek

dr. I. Gantar Godina

dr. J. Gombač

Š. Marinšek

M. Mikola

konferenci in izvirnem teoretsko-metodološkem članku. Organizirala je anketo o položaju priseljencev, njihovih potomcev in kultur v Sloveniji, ki jo je v 26 slovenskih mestih z največjo koncentracijo prve priseljske generacije izvedlo enajst študentov ljubljanske Filozofske fakultete. J. Mlekuž je spomladi začel izvajati terensko delo na področju kulture priseljske prehrane in se omejil na obravnavo večkontekstualnosti in večpomenskosti bureka v Sloveniji. V drugi fazi je opravil več polstrukturiranih intervjujev ter pregledal in izbral dodatno gradivo o vsebinskih povezavah bureka s popularno kulturo, (etno)nacionalizmi idr.

dr. M. Milharčič
- Hladnik

Slovenski izseljenci ustvarjalci: glasniki slovenske znanosti in kulture v novem okolju

Vodja projekta: I. Gantar Godina.

Sodelavci: M. Milharčič - Hladnik, K. Toplak, Z. Žigon, Š. Marinšek.

Osrednji cilj projekta je osvetliti raznovrstno dejavnost slovenskih izobraženik/izobražencev ter umetnic/umetnikov v obdobju od 1918 vse do danes. Raziskovanje je bilo v drugem letu izvajanja vsebinsko osredotočeno na dejavnost slovenskih ustvarjalcev v srednjeevropskih in jugovzhodnoevropskih deželah, ZDA, Južni Ameriki ter delo slovenskih misijonarjev v Afriki.

Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih na Švedskem in v ZDA ter pri nekaterih povratnikih

(CRP Konkurenčnost Slovenije; oktober 2003–oktober 2005.)

Vodja projekta: dr. Breda Čebulj Sajko.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič - Hladnik, J. Mlekuž.

Projekt se je oktobra 2005 zaključil. Realizirani so bili vsi prijavljeni cilji. Med švedskimi in amerškimi Slovenci ter nekaterimi povratniki iz Avstralije smo evidentirali arhivsko gradivo, ga sami ali s pomočjo izseljencev opisali, izrazili strokovno mnenje o stanju arhivskega gradiva ter predvsem spodbudili in strokovno usmerili vse zainteresirane arhivarje izseljence k zbiranju in hranjenju arhivskega gradiva. Popisi gradiva še zdaleč niso zaključeni, temveč se nadaljujejo v okviru posameznih slovenskih društev in omenjenih državah pa tudi v državah, ki so bile predmet raziskovanja v prvem CRP-u (Avstralija, države Beneluksa). V nekaterih izseljenskih središčih so nastali novi arhivski centri v okviru že obstoječih društev in organizacij (Avstralija), drugje smo spodbudili intenzivnejšo arhivsko dejavnost (Švedska, ZDA, Argentina, Nemčija), ponekod pa so bili posamezniki iniciatorji začetkov arhivskega dela (Bosna in Hercegovina, Črna gora, Srbija, Kanada). Z vsemi izseljenci, s katerimi smo v obeh CRP-ih stopili v stik, ohranjamo stike in jim skušamo strokovno pomagati pri

njihovem delu. V tem pogledu se je izkazalo za izredno plodno sodelovanje Inštituta za slovensko izseljenstvo z Uradom za Slovence v zamejstvu in po svetu in izseljenskimi arhivarji v času Seminarja za izseljenske arhivarje (maj 2004), ki je imel dolgoročne pozitivne posledice. Rezultati CRP-a so uporabni pri nadaljnjem delu Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Percepcija slovenske integracijske politike

(Soizvajalci CRP-projekta z Inštitutom za narodnostna vprašanja; oktober 2004–februar 2006.)

Vodja projekta: Miran Komac.

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič - Hacin, J. Mlekuž, K. Toplak.

Raziskovalci so se v letu 2005 osredotočili na analizo rezultatov, pridobljenih v obdobju dveletnih raziskav. Raziskovanje povratništva po 1990 smo dopolnili in razširili na obdobje po drugi svetovni vojni. Rezultati bodo objavljeni v znanstveni monografiji.

Pravičnost v izobraževalnih sistemih – primerjalni vidik

(Soizvajalci temeljnega projekta s Pedagoško fakulteto.)

Vodja projekta: Mojca Peček - Čuk.

Sodelavki: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič - Hladnik.

Projekt se je zaključil decembra 2005. Temeljna cilja raziskovalnega projekta sta bila osvetliti mehanizme reprodukcije nepravilnosti, socialne neenakosti in diskriminacije v sodobni šoli in analizirati vprašanja, kako lahko izobraževalni sistem zmanjša svojo vlogo pri reproduciranju družbenih neenakosti in postane manj izključujoč. M. Lukšič - Hacin in M. Milharčič - Hladnik sta analizirali izobraževalni proces v Sloveniji na ravni osnovne šole s posebnim poudarkom na položaju otrok priseljencev in ga umestili v primerjalni kontekst glede na položaj priseljskih otrok v ZDA in na Švedskem.

Slovenski kulturniki in izobraženci na Hrvaškem do 1868

Nosilka: I. Gantar Godina.

Nadaljevanje projekta iz leta 2004, ki ga je finančno podprlo Ministrstvo za kulturo RS. Vsebinsko se tretji del navezuje na slovenske kulturnike in znanstvenike na Hrvaškem vse do leta 1868; z obdelanim gradivom je bilo mogoče prikazati, kateri idejni vplivi srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope so pri slovenskih izseljenih izobražencih vplivali na njihov odnos do vprašanja (južno)slovenske vzajemnosti in rusofilstva pa tudi do vprašanja odnosa slovenskih slavofilov do judovskega vprašanja.

mag. J. Mlekuž

K. Toplak

dr. Z. Žigon

dr. J. Žitnik

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Migration and Intercultural Relations: Challenge for European Schools Today/Learning migration

Nosilec mednarodnega projekta Comenius 3: Stavanger University College, Norveška.

V projektu sodelujejo raziskovalne, pedagoške in/ali izobraževalne institucije (šole, zavodi, univerze itd.) iz devetih evropskih držav. V okviru projekta, ki pokriva področja migracij, medkulturnosti in izobraževanja, je bilo v treh letih organiziranih več mednarodnih konferenc in seminarjev pa tudi manjših, lokalnih dogodkov (okrogle mize, razstave, gledališke igre, delavnice itd.), postavljene so bile spletne strani, ki predstavljajo dobro osnovo za različno delo na obravnavanih področjih. Aprila je Inštitut za slovensko izseljenstvo organiziral mednarodno konferenco »Migrants and Education: Challenge for European Schools Today«. Ob konferenci so potekale tudi delavnice, filmski festival, okrogla miza in kontaktni seminar. Dogodka se je udeležilo več kot sedemdeset udeležencev iz tujine.

Projekt, ki se je konec oktobra 2005 (formalno) končal, se nadaljuje pod novim imenom (*Learning Migration*), z novimi idejami in z razširjeno skupino vključenih institucij in držav.

Erasmus NewProg: www-supported Learning in Migration/Intercultural Relations

(A joint MA programme for collaborative learning and cultural awareness; oktober 2003–oktober 2006.)

Nosilec: Stavanger University College, Norveška.

Koordinatorice: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič - Hladnik, I. Gantar Godina.

Cilj projekta je realizirati mednarodni magistrski študij migracij. V letu 2005 sta bila usklajevalna sestanka v Ljubljani in v Stavangerju, kjer je bilo doseženo soglasje vseh partnerjev (Portugalska, Norveška, Nemčija in Slovenija) o vsebini, oblikah in izvedbi magistrskega študija na daljavo, ki se bo začel oktobra 2006 s sodelovanjem Politehnike Nova Gorica.

Stavanger 2008 – Youth and Migration

Nosilec: dr. Hans Storhaug, Stavanger University College, Norveška.

Nacionalna koordinatorica: M. Milharčič - Hladnik.

Triletni raziskovalni in izobraževalni projekt se je v prvem letu šele oblikoval, finančno in vsebinsko. V Sloveniji smo učinkovito zastavili oblikovanje mreže sodelujočih, od Zavoda za šolstvo do posameznih raziskovalcev, npr. dr. Špele Razpotnik. Izvedli smo seminar za učitelje multiplikatorje na temo *Mladi in*

migracije, kjer smo teoretični uvod v razumevanje migracij nadgradili s konkretnimi projekti, ki se lahko izvajajo v šolah. Iz njih bo postopoma nastajalo gradivo za študij mladih in migracij, ki bo v okviru projekta *Stavanger* dostopno širši evropski izobraževalni mreži in javnosti.

Slovenci in Čehi, tradicije in možnosti sodelovanja malih narodov znotraj mnogonacionalnih skupnosti (Bilateralno sodelovanje Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in Česke akademie ved, Historicky ustav, Praha–Brno.)

Nosilka: I. Gantar Godina.

Sodelavci: Eva Holz, Miha Preinfalk, Jaroslav Panek, Ladislav Hladky.

Decembra 2005 se je bilateralni projekt zaključil. Vsebinsko dopolnjuje temeljni projekt *Slovenski izseljenci ustvarjalci: glasniki slovenske znanosti in kulture v novem okolju* (1. 7. 2004–30. 6. 2007). Izsledki oz. rezultati medinstitucijskega sodelovanja so objavljeni v znanstvenih publikacijah v Sloveniji in na Češkem.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- M. Drnovšek je pomagal pri urejanju arhivskega gradiva v društvu Slovenija e.V. Berlin (4.–10. 10) in obveščal raziskovalce in druge zainteresirane o izseljenskem arhivskem gradivu. Je glavni urednik 21. in 22. številke revije *Dve domovini/Two Homelands* (20 znanstvenih razprav, dva strokovna članka, ocene in poročila). V soglasju s programsko usmeritvijo revije so upoštevani prispevki, ki obravnavajo migracije, v okviru teh slovensko izseljenstvo in priseljenstvo v Slovenijo z zgodovinskega vidika in z drugih vidikov strok, katerih tematika so migracijska gibanja. Poudarek tega letnika je na družboslovnih prispevkih in s tem na aktualnih tematikah. Avtorji so domači in tuji raziskovalci, mnogi prispevki so objavljeni v angleščini, kar je nujno zaradi globalnega značaja migracijskih gibanj in dostopnosti rezultatov domačega znanja tujim, slovenskega jezika neveščim kolegom po svetu. Revija si prizadeva za stalno prisotnost v raziskovalnih migracijskih središčih po svetu, med slovenskimi intelektualci na tujem, z mnogimi prispevki se želi približati tudi širši javnosti, čeprav je politika uredništva, da (p)ostane bolj ali manj znanstvena revija. – Je urednik zbirke *Korenine* (Založba Nova revija), član uredniškega odbora *Kronike*, časopisa za slovensko krajevno zgodovino (Zveza zgodovinskih društev Slovenije) in *Zgodovine v šoli* (Zavod RS za šolstvo). Je predavatelj in somentor v okviru študijskega modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem študijskem programu

- »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«.
- J. Žitnik je sodelovala v programskem odboru mednarodne znanstvene konference »Migrants and Education«, ki je potekala aprila v Ljubljani, in imela plenarno predavanje na tej konferenci. – Je urednica monografske zbirke *Migracije* ter članica uredniškega odbora revije *Dve domovini/Two Homelands*.
 - I. Gantar Godina je bila organizatorica sestanka *Erasmus NewProg* na Inštitutu za slovensko izseljenstvo (april).
 - M. Milharčič Hladnik je na konferenci »Migration and Intercultural Relations«, ki je bila aprila v Ljubljani, vodila okroglo mizo »The regulation of the schooling for immigrant children and children of ethnic minorities in different European countries«. Kot nacionalna koordinatorica je sodelovala pri pripravi evropskega migracijskega študija *European MA Migration and Intercultural Relations*, ki ga bomo začeli izvajati na podiplomski šoli ZRC SAZU in Politehnike Nova Gorica jeseni 2006.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Arhivsko-dokumentacijski center. V l. 2005 se je ohranjalo obstoječe stanje zbirk. Knjižnični fond se je povečal za 63 knjig in 105 revij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Migracije 6* (ur. zbirke J. Žitnik): Jure Gombač: *Esuli ali optanti? Zgodovinski primer v luči sodobne teorije*. Ljubljana: Založba ZRC, 152 str.
- *Migracije 7* (ur. zbirke J. Žitnik): Zvone Žigon: *Ljudje odprtih src: Slovenski misijonarji o sebi*. Ljubljana: Založba ZRC, 240 str.
- *Migracije 8* (ur. zbirke J. Žitnik): Dan Shiffman: *Korenine multikulturalizma: Delo Louisa Adamiča*, prev. Cirila Toplak. Ljubljana: Založba ZRC, 146 str.
- *Migracije 9* (ur. zbirke J. Žitnik): Maša Mikola: *Živeti med kulturami: Od avstralskih Slovencev do slovenskih Avstralcev*. Ljubljana: Založba ZRC, 142 str.
- *Dve domovini/Two Homelands. Razprave o izseljenstvu/Migration Studies*, št. 21 in 22, 2005 (ur. M. Drnovšek).
- *Bilten/Newsletter* št. 17 Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU (ur. M. Mikola).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instytut Polonijny, Uniwersytet Jagielloński v Krakovu, Poljska.

- Etnografski institut SANU, Beograd, Jugoslavija.
- School of Behavioural Sciences, Macquarie University, Sydney, Avstralija.
- Association of European Migration Institutions (AEMI), Aalborg, Danska.
- Narodna in študijska knjižnica Trst, Italija.
- Slovene Studies, ZDA.
- Norwegian Emigration Center v Stavangerju, Norveška.
- Centre de Documentacion sur les Migration Humaines, Luksemburg.
- The Danish Emigration Archives v Aalborgu, Danska.
- Archives Department, Maritime Archives & Library, Merseyside Maritime Museum v Liverpoolu, Velika Britanija.
- The North Frisian Emigrant Archive v Bredstedtu, Nemčija.
- Institut za migracije i narodnosti, Hrvaška.
- Rheinisch-Westfälische Auslandsgesellschaft E.V., Auslandsinstitut, Dortmund, Nemčija.
- University of Minnesota, Immigration History Research Center, Minneapolis, ZDA.
- Siirtolaisuusinstituutti, Turku, Finska.
- Universität Bremen, Migrationsforschung, Bremen, Nemčija.
- Museo dell'Emigrante/Centro Studi Permanente sull'Emigrazione, San Marino, Republika San Marino.
- Czech and Slovak History Conference, ZDA.
- Historický Ústav České Akademie věd, Praga-Brno.
- Ameriška ženska zveza, ZDA.
- Hoger Instituut voor de Arbeid, Katholieke Universiteit Leuven, Belgija.
- Institute of Sociology, Chinese Academy of Social Sciences, Peking, Kitajska.
- Centre for the Study of Migrations and Intercultural Relations, Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska.
- Institute of Sociology, Chinese Academy of Social Sciences, Peking, Kitajska.
- Centre for Studies of National Development, Meerut, Indija.
- Università di Bologna, Italija.
- Istituto per l'Europa Centro. Orientale e Balcanica, Forlì, Italija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjan Drnovšek

- Predavanje o hrmbi arhivskega gradiva izseljenskih društev na 10. posvetovanju slovenskih organizacij v Rüdeseimu, Nemčija, 15.–17. 4.

Irena Gantar Godina

- *Unity makes strength: The Slovenes searching for allies*. Referat na mednarodnem simpoziju »Integration and Reintegration of Central Europe: Plans and Reality« v organizaciji Madžarskega kulturnega centra v Pragi in Zgodovinskega inštituta Češke akademije v Pragi, Češka, 1. 4.
- *Slovene Slavophiles and their attitude toward Jews: Hilsner Affair (1899)*. Referat na VII. kongresu ICCEES (International Council for Central and East European Studies), Berlin, Nemčija, 27. 7.; daljši povzetek je objavljen v zborniku s kongresa.
- *Slovenski izobraženci na Hrvaškem, tri generacije: 1848, 1859, 1868*. Referat na strokovnem posvetu slovenskih etnologov »Kulturna dediščina Slovencev na Hrvaškem«, Zagreb, Hrvaška, 7. 10.
- *Janez Trdina: izseljenec in »Slavjan«*. Referat na mednarodnem simpoziju ob 100. obletnici smrti Janeza Trdina »Zastavil sem svoje življenje, Janez Trdina (1830–1905)«, grad Jablje, oktober; Slovenska Matica, 23. 11.
- *Slovenes in Russia: Views of a New Homeland*. Referat na 37. nacionalni konvenciji AAASS, Salt Lake City, ZDA, november.

Jure Gombač

- *Who were the refugees and who were the optants?: post-war emigration from the District of Koper/Capodistria*. Predavanje na 55. mednarodnem kongresu AWR »Ethnic Cleansing in Europe and Repatriation after Flight and Expulsion«, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 22.–25. 9.
- *Creation of »Memory« of Forced Migration from Yugoslavia Following World War II*. Predavanje (skupaj s K. Toplak) na 10th International Cultural Studies Symposium, Egejska univerza v Izmirju, Turčija, 4.–6. 5.

Mirjam Milharčič - Hladnik

- *Herstories of Slovenian Women Immigrants to the USA: The Perceptions of the 'Old Place' and the 'New Home'*. Prispevek na 10th International Cultural Studies Symposium »When Away Becomes Home – The Cultural Consequences of Migration«, Egejska univerza v Izmirju, Turčija, 4.–6. 5.
- *Slovene Migrants' Perceptions of America*. Prispevek na simpoziju »Slovenia: Past and Present«, University of Columbia, New York, ZDA, 16. 9.
- *Life Stories of Immigrant Women: A Slovenian-American Journey*. Serija predavanj in projekcij dokumentarnega filma »Američanke«, prireditveni prostor slovenske cerkve na Mannhatnu v New Yorku, ZDA, 3. in 5. 11.

Jernej Mlekuž

- *Vloga in pomen slovenska jezika med izseljenci*. Predavanje pri predmetu Uvod v uporabno jezikoslovje

na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje na Filozofski fakulteti v Ljubljani, 10. 1.

Kristina Toplak

- *Likovni umetniki slovenskega rodu v Argentini*. Predavanje ob razstavi »Slovenci v Argentini«, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 16. 3.
- *Creation of »Memory« of Forced Migration from Yugoslavia Following World War II*. Referat (skupaj z J. Gombačem) na 10th International Cultural Studies Symposium, Egejska univerza v Izmirju, Turčija, 4.–6. 5.
- *Movie Cheese and Jam: Migration in Self-perspective*. Predavanje na AEMI Seminar, Pariz, Francija, 6. 10.

Janja Žitnik

- *How does it feel to be a child of a second-rate citizen?* Predavanje na mednarodni znanstveni konferenci »Migrants and Education: Challenge for European Schools Today«, Ljubljana, 14. 4.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA
Irena Gantar Godina

- Pregled časopisnega in rokopisnega gradiva v Narodni univerzitetni knjižnici v Zagrebu, Hrvaška, december.
- Raziskovalno delo v okviru bilateralnega projekta *Slovenci in Čehi, tradicije in možnosti sodelovanja malih narodov znotraj mnogonacionalnih skupnosti*; večinoma v Narodni knjižnici in Slovanski knjižnici v Pragi, Češka, april in september.
- Sodelovanje na delovnih srečanjih projekta *Erasmus NewPROG*, Ljubljana, Stavanger, Norveška, april in september.

Jernej Mlekuž

- Delovno srečanje za projekt *Migration and Intercultural Relations: Challenge for European Schools Today*, Oldenburg, Nemčija, 21.–23. 10.

Kristina Toplak

- V okviru podiplomskega študija je v času od 9. 11. 2005 do 19. 1. 2006 ponovno opravila obsežno terensko delo v Buenos Airesu v Argentini. Delo je tudi tokrat obsegalo snemanje poglobljenih intervjujev in zbiranje pisnega, slikovnega in videogradiva o likovni ustvarjalnosti med Slovenci v Argentini.
- Udeležila se je delovnega sestanka v okviru mednarodnega projekta *Erasmus NewPROG: supported learning in migration/intercultural relations – a joint MA programme for collaborative learning and cultural awareness*, Stavanger, Norveška, 16. in 17. 9.

PEDAGOŠKO DELO

Irena Gantar Godina

- *Družboslovje – zgodovina*. Predavanja za 2. letnik, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marina Lukšič - Hacin

- *Civilizacije*. Predavanja na dodiplomskem študiju na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. Predavanja na podiplomskem študiju Šole za primerjalni študij idej in kultur, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica.

Mirjam Milharčič Hladnik

- *Sociološki vidiki profesionalne identitete učiteljskega poklica*. Podiplomski študij na Pedagoški fakulteti Univerze Ljubljani.
- *Vloga in pomen ženske v slovenski družbi in kulturi*. Podiplomski študij na Šoli za primerjalni študij idej in kultur, Politehnika Nova Gorica in ZRC SAZU.

Janja Žitnik

- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo (književnost)*. Predavanje in seminar na Šoli za primerjalni študij idej in kultur, Politehnika Nova Gorica in ZRC SAZU.

MENTORSTVO

Irena Gantar Godina je bila mentorica pri diplomskih delih s področja zgodovine na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Marina Lukšič - Hacin je bila mentorica pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah na Šoli za primerjalni študij idej in kultur (ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica), Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani in Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani; mentorica pri raziskovalnem delu mag. Jerneja Mlekuža in mlade raziskovalke Maše Mikola.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- DRNOVŠEK, Marjan. Izseljevanje Kočevarjev v Združene države Amerike. *Dve domov*, 2005, št. 21, str. 7-34, tabele.
- GANTAR GODINA, Irena. Slovenski izobraženci iz Prage na Hrvaško. *Dve domov*, 2005, št. 22, str. 197-218.
- GANTAR GODINA, Irena. When education meets emigration : Slovene women intellectuals and students abroad. *AEMI journal*, 2005, vol. 3, str. 48-56.
- GOMBAČ, Jure. Esuli or optanti? : Just another case of different denomination?. *AWR bull.*, 2005, jg. 43(52), no. 3, str. 213-220, graf. prikazi, tabeli.
- GOMBAČ, Jure. Izseljevanja nemškega avtohtonega prebivalstva iz Srednje in Vzhodne Evrope po drugi svetovni vojni : (vzroki in primerjave). *Čas. zgod. narodop.*, 2005, letn. 76/41, št. 1/2, str. 115-124.
- LUKŠIČ-HACIN, Marina. Izobraževanje v kontekstu švedskega multikulturalizma. *Dve domov*, 2005, št. 21, str. 61-89.
- LUKŠIČ-HACIN, Marina. Migracijska situacija v Evropi po drugi svetovni vojni in postopna (politična) usklajevanja med članicami EGS (EU). *Dve domov*, 2005, št. 22, str. 129-148.
- MIKOLA, Maša. Meje multikulturene komunikacije : etnično-simbolne reprezentacije v avstralskem prostoru. *Dve domov*, 2005, št. 22, str. 149-167.

- MILHARČIČ-HLADNIK, Mirjam. Subjektivna realnost migracijskih procesov : brati, poslušati in razumeti migrantske izkušnje. *Dve domov*, 2005, št. 22, str. 169-196, fotogr.
- MLEKUŽ, Jernej. Prispevek za »drugačno« družbeno geografijo : biografije in pripovedi v geografskih migracijskih študijah. *Čas. krit. znan.*, 2005, letn. 33, št. 219, str. 226-236.
- MLEKUŽ, Jernej. Reprezentacije ženskosti v tisku slovenske politične emigracije v Argentini. *Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 23-42, fotogr.
- TOPLAK, Kristina. Umetniška ustvarjalnost migrantov : primer Slovencev v Nemčiji. *Dve domov*, 2005, št. 22, str. 115-127.
- ŽITNIK, Janja. Kulturno življenje v izseljenstvu: koncept kompleksne obravnave. *Dve domov*, 2005, št. 21, str. 105-124.

Strokovni članek

- MLEKUŽ, Jernej. »Dikle« : tiha zgodba. *Trinkov koledar*, 2005, str. 115-131, fotogr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- GOMBAČ, Jure. Communication within migration networks : resourcefulness without borders. V: PINTER,

Andrej (ur.). *Communication in the global world : International Graduate Student Conference*. Ljubljana: Slovenian Communication Association, 2005, str. 91-99.

ŽITNIK, Janja. How does it feel to be a child of a second-rate citizen?. V: DAATLAND, Dan Dyrli (ur.), MLEKUŽ, Jernej (ur.). *Migrants and education : challenge for European schools today*. Ljubljana: Institute for Slovenian Emigration Studies at ZRC SAZU, 2005, str. 31-38.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

DRNOVŠEK, Marjan. Ložarjevo emigrantstvo. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 53-72.

TOPLAK, Kristina. Kulturna dediščina Slovencev v Avstraliji : med etnično identiteto in nostalgijo. V: HUDALES, Jože (ur.), VISOČNIK, Nataša (ur.). *Dediščina v očeh znanosti*, (Zbirka Županičeva knjižnica, št. 12). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 2005, str. 209-219.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

GANTAR GODINA, Irena. Janez Trdina: izseljenec in »Slavjan«. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Zastavil sem svoje življenje : monografija o življenju in delu Janeza Trdine*. Mengeš: Muzej, 2005-, 2005, del 1, str. 13-22.

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Vračanje Slovencev iz Argentine. V: KOMAC, Miran (ur.), MEDVEŠEK, Mojca (ur.), BEŠTER, Romana, KOMAC, Miran, MEDVEŠEK, Mojca, HAFNER-FINK, Mitja, ROTER, Petra. *Percepcije slovenske integracijske politike : zaključno poročilo*. 2. natis. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2005, str. 737-758.

MLEKUŽ, Jernej. Odnos Republike Slovenije do vračanja izseljencev in njihovih potomcev. V: KOMAC, Miran (ur.), MEDVEŠEK, Mojca (ur.), BEŠTER, Romana, KOMAC, Miran, MEDVEŠEK, Mojca, HAFNER-FINK, Mitja, ROTER, Petra. *Percepcije slovenske*

integracijske politike : zaključno poročilo. 2. natis. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2005, str. 693-715.

TOPLAK, Kristina. »Dobrodošli doma?« : vračanje slovenskih izseljencev v Republiko Slovenijo. V: KOMAC, Miran (ur.), MEDVEŠEK, Mojca (ur.), BEŠTER, Romana, KOMAC, Miran, MEDVEŠEK, Mojca, HAFNER-FINK, Mitja, ROTER, Petra. *Percepcije slovenske integracijske politike : zaključno poročilo*. 2. natis. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2005, str. 717-735.

ŽIGON, Zvone. The role of Slovenes abroad in the international recognition of Slovenia. V: RIEGLER, Henriette (ur.). *Beyond the territory within the nation : diasporic nation building in South Eastern Europe*, (Wiener Schriften zur Internationalen Politik, Bd. 6). 1. Aufl. Baden-Baden: Nomos, 2005, str. 87-98.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

DRNOVŠEK, Marjan ... [et al.]. *Slovenska kronika XX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2005.

GOMBAČ, Jure. *Esuli ali optanti? : zgodovinski primer v luči sodobne teorije*, (Migracije, 6). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 152 str., graf. prikazi, tabele.

MIKOLA, Maša. *Živeti med kulturami : od avstralskih Slovencev do slovenskih Avstralcev*, (Migracije, 9). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 142 str., ilustr.

ŽIGON, Zvone. *Ljudje odprtih src : slovenski misijonarji o sebi*, (Migracije, 7). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 240 str., ilustr.

SEKUNDARNO AVTORSTVO

Scenarist

MILHARČIČ-HLADNIK, Mirjam. *Američanke : dokumentarni film*. Režija Hanna A. W. Slak, trajanje 50 min.

SUMMARY

In the year 2005 we attended a number of scientific and professional meetings in Slovenia and abroad. We published several scientific articles and four books. In November we explored different aspects of a fresh TV-documentary entitled *Američanke*, dealing with the ethnic identities of Slovenians and their descendants in

the USA. The screenplay for it was written by Mirjam Milharčič-Hladnik.

As every year we issued two numbers (21st and 22nd) of the journal *Dve domovini/Two Homelands*, which is devoted to the emigration and immigration issues from various environments. The journal involves the theoretic

cal approaches to migration studies as well as cultural, literary and artistic dilemmas, which are in one way or another connected with migration and ethnicity.

In April we were hosting the international conference entitled *Migrants and Education*, which was in the final act of the international project *Migration and Intercultural Relations: Challenge for European Schools Today* (MIR). The conference was composed by diverse events: lectures titled *Migrants and Education in Slov-*

enia, workshops dedicated to the presentation of work, results, products etc., made within the MIR network or those in any way connected to the MIR network, a round table discussion on education of the children of immigrants and the children of ethnic minorities in different European countries; a film festival on migration topics made by different European schools; and a contact seminar dedicated to the setting up of new international projects.

ZNANSTVENI SVET

Red. prof. dr. Aleš Erjavec, akad. prof. dr. Josip Globevnik, akad. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. prof. dr. Janko Kos, red. prof. dr. Oto Luthar, izr. prof. dr. Rado Riha (podpredsednik), izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Rado Riha, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: red. prof. dr. Aleš Erjavec, red. prof. dr. Oto Luthar, dr. Tomaž Mastnak.

Znanstvena svetnica: izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha.

Višji znanstveni sodelavki: doc. dr. Marina Gržinič Mauhler, doc. dr. Alenka Zupančič.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Peter Klepec Kršič, doc. dr. Matjaž Vesel.

Asistentka z doktoratom: dr. Mateja Ratej (od 1. 9.).

Asistentke: Jasna Fakin Bajec (mlada raziskovalka), Katja Kolšek (mlada raziskovalka), mag. Jasmina Litrop (do 31. 10.), Petra Testen (mlada raziskovalka od 1. 11.), Ana Žerjav (mlada raziskovalka, asistentka od 8. 3.).

Asistenti: mag. Matej Ažman, Aleš Bunta (mladi raziskovalec), Samo Tomšič (mladi raziskovalec),

Tajnik: mag. Matej Ažman.

TEMELJNE RAZISKAVE

Glavnina raziskovalnega dela je potekala v okviru raziskovalnega programa *Pogoji in problemi sodobne filozofije* (vodja programske skupine: dr. R. Riha). Program sta vsebinsko dopolnjevala raziskovalna projekta *Filozofski problemi etike* (vodja projekta: dr. A. Zupančič) in *Preoblikovanje spomina / Propaganda in komemoracija kot sestavni del I. svetovne vojne* (vodja projekta: dr. Oto Luthar). Začelo se je delo pri podoktorskem raziskovalnem projektu *Slovensko-srbski politični odnosi v letih 1918–1941* (od 1. 9.; vodja projekta: dr. Oto Luthar, raziskovalka: dr. Mateja Ratej).

Pogoji in problemi sodobne filozofije

Vodja raziskovalnega programa: R. Riha.

Sodelavci: O. Luthar, A. Erjavec, T. Mastnak, J. Šumič Riha, M. Gržinič Mauhler, A. Zupančič, M. Vesel, P. Klepec Kršič, A. Bunta, J. Litrop, K. Kolšek, A. Žerjav, J. Fakin Bajec.

Raziskovalno delo je bilo osredotočeno na tri glavne problemske sklope, in sicer na a) raziskovanje premen tradicionalnih filozofskih kategorij v postmoderni filozofski misli; b) raziskovanje filozofsko relevantne zgodovine politične misli in raziskovanje zgodovine filozofskega in znanstvenega oblikovanja modernega sveta; c) raziskovanje filozofske estetike in filozofske problematike vizualnosti ter vizualne umetnosti in kulture.

V okviru prvega problemskega sklopa je raziskovalno delo v drugem letu obravnavalo problem sodobnih etičnih teorij v luči opozicije glas in molk, pri čemer se je raziskava osredinila na sodobne teorije pričevanja v filozofiji, zgodovini, umetnosti in psihoanalizi. Osrednji problem raziskave je bila dialektika razmerja med nemogočnostjo pričevanja in dolžnostjo pričati kot posledica nekega travmatičnega dogodka. Raziskava je kritično obdelala različne pristope do pričevanja o Auschwitzu (Primo Levi, J.-F. Lyotard, Lanzmann, Agamben, Rancière). Pri tem se je osredinila zlasti na problem konstitucije subjekta priče.

V okviru obravnave problematike subjekta in subjektivacije je raziskovanje v drugem letu obravnavalo tudi problem subjekta v perspektivi teorije dogodka. Pri tem je raziskovalno delo izhajalo na eni strani iz Badioujeve teorije dogodka, ki je bila raziskana predvsem v dveh smereh: kakšno teorijo dogodka kot neprovratnega preloma implicira Kantova filozofija ter kakšen je status afekta, v katerem se po Kantu na strani subjektov odčitava dogodek.

Poblematiko afekta je raziskava navezala na Lacanovo teorijo afekta tesnobe, v kateri tesnoba nastopa prav kot neke vrste signal dogodka. V okviru analize pojma subjekta v Kantovih treh Kritikah je raziskovalno delo obravnavalo vprašanje, ali je mogoče razumeti Kantovo praktično filozofijo onstran dileme abstraktni moralni univerzalizem vs. pravice partikularnega kot teorijo subjektiviranega delovanja. Na osnovi tega vprašanja je bil razdelan pojem praktičnega subjekta, ki se vzpostavlja v razliki do individuuma, postavljenega v »službo dobrin« oz. vsakokratnih empirično-patoloških interesov. Pokazalo se je, da je za pojem Kantovega praktičnega subjekta bistvenega pomena faktum

dr. Rado Riha

mag. M. Ažman

A. Bunta

dr. A. Erjavec

J. Fakin

dr. M. Gržinič
Mauhler

dr. P. Klepec
Kršič

K. Kolšek

mag. J. Litrop

dr. T. Mastnak

dr. M. Ratej

dr. J. Šumič Riha

uma kot brezrazložni temelj praktičnega delovanja. Raziskovalno delo je obravnavalo tudi problematiko sprememb družbene vezi skozi optiko liberalizma, populizma in postfordizma. Delovno izhodišče je bila obravnava liberalizma v delu Michela Foucaulta, ki je liberalizem izpostavil kot kulturo, obliko vlade in vladne racionalnosti, ki vodi v opustitev politike in s seboj prinaša nove tehnologije oblasti (biopolitika kot kompleksna mreža različnih strategij in ukrepov na področju zdravstva, upravljanja s populacijo, evgenike, genetike itn.). Na tem teoretskem ozadju so bile raziskane nove in sodobne teoretske konceptualizacije (Negri, Agamben, Deleuze).

V okviru drugega problemskega sklopa se je nadaljevalo delo, posvečeno raziskovanju zgodovine evropske ideje in artikuliranju evropske ideje v antičnem svetu in srednjem veku. Analiza in interpretacija pojavljanja Evrope v mitološkem kontekstu sta bili v grobem pripravljene za objavo, analiza in interpretacija figuriranja besede in ideje Evrope v geografskih in historično-političnih besedilih pa je prešla v zaključno fazo. Nadaljevalo se je raziskovanje Hobbesove politične filozofije s posebnim ozirom na Behemotu. Delni rezultati raziskovalnega dela so bili uporabljeni in predstavljeni tudi pri pripravi slovenskega prevoda tega dela, predstavljeni pa so bili tudi na konferenčnih prispevkih v tujini. Nadaljevali so se tudi dogovori za objavo zbornika o Behemotu v tujini. Nadaljevala se je tudi analiza preloma med predmoderno filozofijo ter znanostjo in zgodnjo moderno filozofijo ter znanostjo; predvsem skozi analizo t. i. Kopernikove geste. V tem okviru je bilo reflektirano Kopernikovo pojmovanje *orbis* in Osiandrova epistemologija astronomije iz njegovega besedila *Bralcu o hipotezah tega dela*, ki je bilo dodano na začetek Kopernikovega knjige *O revolucijah nebesnih sfer*. Osiandrovo besedilo je interpretirano v kontekstu standardnih epistemoloških zahtev 16. stoletja. Nadaljevalo se je zbiranje arhivskega in fotografskega gradiva v zvezi s spomeniki padlim vojakom in pobitim žrtvam prve in druge svetovne vojne. Pridobljeno je bilo primerljivo gradivo iz Srbije in Črne gore, zbrano je bilo gradivo za vse kraške spomenike I. svetovne vojne, zbrane so bile informacije o vseh spomenikih, posvečenih I. svetovni vojni na slovenskem Štajerskem in v Perkmurju.

V okviru tretjega problemskega sklopa je raziskovalno delo obravnavalo značilnosti umetnosti in kulture Drugega sveta in to v navezavi na tezo o koncu umetnosti. Na to temo se je navezovalo tudi proučevanje problematike avantgardne umetnosti preteklega stoletja, še zlasti glede na teoretska koncepta modernizma in konceptualne umetnosti. Posebna pozornost je bila posvečena tudi analizi postopkov abstrahiranja, ki se uveljavljajo v samem osrčju politike predstavljanja in upodabljanja na področju umetnosti, kulture in družbenega v globalnem kapitalizmu. Raziskovalno delo je te postopke opredelilo kot reprezentacijo, ki briše razlike med subjektivnim in objektivnim ali med

nacionalnim, nacionalističnim ter prostorom odpora v samem središču prostora podobe. Hkrati je bila ta problematika razširjena tudi na analizo institucije sodobne umetnosti, kjer prav tako delujejo postopki odstranjevanja tistih umetniških strategij in taktik, ki ustvarjajo oblike odpora.

Slovensko-srbski politični odnosi v letih 1918–1941

Vodja projekta: O. Luthar.

Sodelavka: M. Ratej.

Od 1. 9. poteka na inštitutu podoktorski projekt, katerega temeljni namen je osvetliti razvoj slovensko-srbskega političnega sodelovanja med obema svetovnima vojnama na podlagi analize arhivskega gradiva in relevantne literature in s tem prispevati k ovrednotenju politične vloge Slovencev pri oblikovanju notranjepolitičnih odločitev v Kraljevini SHS oz. v Kraljevini Jugoslaviji. Nova znanstvena spoznanja bodo pomagala odgovoriti na vprašanje, ali in v kolikšni meri je bila opredelitev slovenskega naroda za avtonomistično državnoopravno idejo med obema svetovnima vojnama povezana z odnosom do srbskega naroda, čigar predstavniki so v vsem obravnavanem obdobju zasedali najpomembnejše funkcije v državni upravi in vojski.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Filozofski inštitut ZRC SAZU je v okviru podiplomskega programa Politehnike Nove Gorice in Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, filozofskega modula Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura organiziral niz javnih predavanj. Uvodno predavanje z naslovom *Psihoanaliza, teologija, etika: odprta vprašanja* je imel gostujoči predavatelj Slavoj Žižek, 16. 5. Predavali so še Jelica Šumič Riha, Matjaž Vesel, Alenka Zupančič, Peter Klepec Kršič in Rado Riha.

Sodelavci inštituta so opravljali še naslednje dejavnosti:

- A. Bunta je sodeloval v uredništvu spletne revije *Teorija*, ki poteka v okviru portala Krtača (www.krtaca.si).
- A. Erjavec je član uredništva *Filozofskega vestnika* (Ljubljana); tuji glavni urednik zbirke *Frontiers of International Aesthetics Studies*, Jilin Publishing House, Changchun (Jilin), Kitajska; član uredniškega sveta revije *Differences*, Kaifeng (Henan), Kitajska; član uredniškega sveta založniškega projekta *Dialogues of Eastern and Western Aesthetics*, Tajpej, Tajvan; član uredniškega sveta revije *Contemporary Aesthetics*, Castine, Maine, ZDA.

Je predsednik Slovenskega društva za estetiko; član Izvršnega odbora Mednarodnega združenja za estetiko; član Senata Fakultete za humanistične študije Koper in predstojnik Oddelka za kulturne študije FHŠ.

- J. Fakin Bajec je na Osnovni šoli Antona Šibelja Stjenka Komen vodila etnološke delavnice. V šolskem letu 2004/2005 je skupaj z učenci raziskala vodne vire na Krasu. Izsledke raziskovalnega dela so predstavili na razstavi ob dnevu šole. V šolskem letu 2004/2005 je na Osnovni šoli v Komnu izpeljala projekt *Urejenost kraških vasi v Občini Komen* in skupaj z učenci podelila nagelj najbolj urejeni vasi oziroma bodočo nežo najbolj zanemarjeni. Vodila je otroški poletni tabor v Volčjem Gradu, 25.–27. 7. Z otroki iz Volčjega Grada je raziskovala narečna imena starih predmetov, ki so jih uporabljali na kraški kmetiji.
- T. Mastnak je bil imenovan za direktorja Urada za zaveznitvo civilizacij, OZN, New York.
- S. Tomšič je vodil študijski in bralni krožek »Šesta analiza«, Mirovni inštitut, Ljubljana, zimski semester.
- A. Žerjav je sodelovala v uredništvu spletne revije *Teorija*, ki poteka v okviru portala Krtača (www.krtaca.si). Vodila je študijski in bralni krožek »Šesta analiza«, Mirovni inštitut, Ljubljana, zimski semester.

ZNANSTVENI SESTANKI

- Simpozij in izid časopisa z naslovom *[prologue]: reclaiming Europe from a new feminist perspective: theory, activism, criticism*, 9.–11. 5., Gradec, Avstrija (organizacija: M. Gržinić Mauhler).
- Simpozij z naslovom »Mind the Map. History is not given!«, 13.–17. 10., Leipzig, Nemčija (organizacija: M. Gržinić Mauhler).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2005 je bilo v knjižnico vpisanih 244 knjig in zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Izšle so tri redne številke XXV. letnika *Filozofskega vestnika*. V prvi in tretji so objavljeni prispevki domačih in tujih avtorjev v slovenskem jeziku. Druga številka, naslovljena *Nothing/Nichts*, je mednarodna, posvečena premisleku pojma nič v filozofiji. Prispevki avtoric in avtorjev so objavljeni

v angleškem in nemškem jeziku z izvlečki v angleškem in slovenskem jeziku.

- Alain Badiou: *Ali je mogoče misliti politiko? Manifest za filozofijo*. Prevod: Rado Riha in Jelica Šumič Riha, spremna beseda Jelica Šumič Riha. Zbirka Prizma. Ljubljana, Založba ZRC, 152 str.
- Giorgio Agamben: *Kar ostaja od Auschwitza. Arhiv in priča (Homo sacer III)*. Prevod Mojca Mihelič, spremna beseda Jelica Šumič Riha. Zbirka Prizma. Ljubljana, Založba ZRC, 144 str.
- Jacques Rancière: *Nerazumevanje*. Prevod in spremna beseda Jelica Šumič Riha. Zbirka Philosophica, Series Moderna. Ljubljana, Založba ZRC, 197 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Ecole des hautes etudes en sciences sociales, Pariz, Francija.
- Université Paris VIII, Pariz, Francija.
- International Center for Advanced Studies, New York University, New York, ZDA.
- University of California, Humanities Research Center, Irvine, ZDA.
- University of Pittsburgh, Department of Anthropology, The Center for Russian and East European Studies, Pittsburgh, ZDA.
- Hoger Instituut voor Schone Kunsten, Antwerpen, Belgija.
- Hebrew University Jerusalem, Jeruzalem, Izrael.
- Austrian Science and Research Liaison Office (ASO), Ljubljana.
- Rosa-Mayreder-College, Dunaj, Avstrija.
- Univerza v Leipzigu, Oddelek za Gledališke študije, Leipzig, Nemčija.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Matej Ažman

Epistemologija sodobnih filozofij; Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 12. 12. – magistrsko delo (mentor: dr. Mladen Dolar).

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Aleš Erjavec

- *The Pictorial Turn and its Global Aftermath*. Plenarno uvodno predavanje na 1. kolokviju »El audiovisual contemporáneo y el pensamiento intercultural« v organizaciji Escuela Internacional de Cine y Televisión de La Habana, San Antonio de los Baños, Kuba, 5.–7. 1.

P. Testen

S. Tomšič

dr. M. Vesel

dr. A. Zupančič

A. Žerjav

- *The Second World*. Predavanje v uredništvu revije *Criteria*, La Habana, Kuba, 6. 1.
 - *The Entry of the Audiovisual into the Realm of Visual Studies. The Social projection of the Contermporay Audiovisual Culture*. Panelna razprava »Tecnología y arte contemporáneos: El espacio expandido de lo audiovisual« pod vodstvom Mayre Pastrane, San Antonio de los Baños, Kuba, 7. 1.
 - *L'idéologie et l'art. La peinture d'Erik Bulatov*. Vabljeni referat na 8. mednarodnem kolokviju Association Tunisienne d'Esthétique et de Poétique »Quelle pensée dans la pratique des arts?«, Hammamet, Tunizija, 25.–27. 3.
 - *Locations, Relocations, and Displacements*. Referat na mednarodnem kolokviju »Location of Space: The Place of Art«, org. Slovensko društvo za estetiko, Ljubljana, 20.–22. 10.
 - *The New Conditions: The Case of Art in Central and Eastern Europe*. Predavanje na povabilo University of California, Berkeley, Department of History of Art, International Area Studies & Institute of Slavic, East European and Eurasian Studies, Berkeley, ZDA, 7. 11.
 - *The Current Lives and Deaths of Art: The Second, the Third, and the First Worlds*. Predavanje na povabilo University of California, Cowell College Santa Cruz, ZDA, 9. 11.
 - Intervju za spletno revijo *Mirada*, San Antonio de los Baños, Kuba.
 - Intervju za *La Gaceta de Cuba* (intervju je vodil Jorge Yglesias), La Habana, Kuba.
 - Kiparska razstava *Oko in duh / Sculpture Exhibition Eye and Mind*. Koncept, selekcija in kataložni esej, Magistrat, Ljubljana, 6.–26. 9.
- Jasna Fakin Bajec**
- *Po sledih jezikoslovca in narodopisca Dr. Karla Štreklja; raziskovanje kulturne dediščine na Krasu*. Predavanje na Gradu Kromberk – goriški muzej, Kromberk, 24. 5.
 - *Architectural heritage: An important element of identity in the Karst region of Slovenia*. Referat na mednarodni konferenci »Region: The Past and The Present«, Department of Ethnology, The Lithuanian Institute of History, Vilnius, Litva, 10.–11. 11.
- Marina Gržinič Mauhler**
- *Bourdieujev kontra-kolonialni pogled = Bourdieu's counter-colonial gaze*. Prispevek na okrogli mizi »Pierre Bourdieu v ogledalu sodobnih družbenih dinamik«, Galerija sodobne umetnosti, Celje, 18. 2.
 - *Estranged time. Pierre Bourdieu: images of Algeria*. Prispevek na Colloque du 3e cycle CUSO »Un photographe de circonstance: Pierre Bourdieu en Algérie«, Ženeva, Švica, 26. 2.
 - *Performativity and processuality*. Vabljeno predavanje, Kongres Inventory, Dance and Performance, Tanzquartier Dunaj, Dunaj, Avstrija, 3.–5. 3.
 - *Donne e guerra nella ex Jugoslavia*. Vabljeno predavanje, Centro Donna, Livorno, Italija, 16. 3.
 - *Donne e guerra nella ex Jugoslavia*. Vabljeno predavanje, Facolta di Lettere, Universita di Pisa, Pisa, Italija, 17. 3.
 - *NSK State and micronations project*. Vabljeno predavanje na konferenci »Flesh and Blood – Psychoanalysis, Politics, Resistance«, London School of Economics and Political Science, London, Velika Britanija, 21. 4.
 - *Launch of the project and presentation of [prologue] journal*. Prispevek na simpoziju v okviru projekta [prologue], Gradec, Avstrija, 9. 5.
 - *Europäische Werte & Nationale Identität*. Prispevek na konferenci »Die Entdeckung Europas«, Schloss Seggau, Leipzig, Avstrija, 13. 5.
 - *There must be an alternative*. Okrogla miza ob razstavi Oliverja Resslerja »Alternative Economics, Alternative Societies«, Muzej Vojvodine, Novi Sad, Srbija in Črna gora, 3. 6.
 - *There must be an alternative*. Okrogla miza ob razstavi Oliverja Resslerja »Alternative Economics, Alternative Societies«, Muzej sodobne umetnosti, Beograd, Srbija in Črna gora, 4. 6.
 - *Performative politics and resistance: East/West?* Predavanje na festivalu »WESTEND 05 know your rights«, Leipzig, org. Hochschule für Graphik und Buchkunst Leipzig und Dramaturgie, Hochschule für Musik und Teater Leipzig, Leipzig, Nemčija, 17. 6.
 - *The politics of art and culture: East-West*. Prispevek na mednarodni konferenci »Writing Europe«, org. British Council, Kijev, Ukrajina, 29. 6.
 - *A conversation about the value of feminist criticism*. Okrogla miza na [prologue] Live, Manchester, Velika Britanija, 29. 7.
 - *Re-politicisation of art from (the East of) Europe in relation to creativity and resistance*. Prispevek na simpoziju »Slovenia – past and present«, org. Columbia University School of International and Public Affairs, East Central European Center, New York, ZDA, 16. 9.
 - *Queer spaces*. Prispevek na mednarodnem kolokviju Slovenskega društva za estetiko »Location of Space: The place of Art«, Moderna galerija, Ljubljana, 21. 10.
 - *Politics of representation and strategies of resistance/towards new feminism*. Serija predavanj na modulu Rosa-Mayreder-College, Dunaj, Avstrija, 23.–27. 10.
 - *Re-politicisation of art in relation to creativity and resistance*. Vabljeno predavanje Higher Institute of Fine Arts, Antwerpen, Belgija, 25. 10.
 - *Walid Raad in Oliver Ressler: izredno stanje*. Prispevek v okviru ciklusa predavanj na Akademiji za likovno umetnost, Ljubljana, 7. 11.
 - *Kreativnost in odpor*. Prispevek v okviru ciklusa predavanj na Akademiji za likovno umetnost, Ljubljana, 8. 11.

- *Kdo so matere pošasti: politika reprezentacije*. Prispevek v okviru ciklusa predavanj na Akademiji za likovno umetnost, Ljubljana, 9. 11.
- *Kapitalizem, teritorij in novi mediji ter tehnologije*. Prispevek v okviru ciklusa predavanj na Akademiji za likovno umetnost, Ljubljana, 10. 11.
- *Ženske posledice, sex i rock'n' roll*. Predavanje v okviru projekta »Razumevanje«, v organizaciji KC Deve, Narodna biblioteka Srbije, Skerlićeva 1, Beograd, Srbija in Črna gora, 15. 12.
- *Avangarda i politika: istočnoevropska paradigma i rat na Balkanu*. Tiskovna konferenca in predstavitev knjige, Galerija Ozone, Beograd, Srbija in Črna gora, 16. 12.
- *Estetika kibersvijeta i učinci derealizacije*. Tiskovna konferenca in predstavitev knjige, Galerija Kocka, Beograd, Srbija in Črna gora, 17. 12.

Peter Klepec Kršič

- *Imperij, družba nadzora in postfordizem*. Predavanje v okviru ciklusa »Postfordizem« na Delavsko-punkerski univerzi, klub Gromka, Ljubljana, 13. 1.
- *Foucault: zagate tranzicije?* Vabljeni predavanje v okviru študentskih dni filozofije, org. Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 27. 5.
- *Premene družbene vezi*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana, 13. 6.

Katja Kolšek

- *L'action dans la pensée du néo confucianisme*. Poročilo na konferenci »Université d'été du réseau OFFRES 2004- 'Action'«, Praga, Češka, 7.–15. 7.
- *Lizhou lun Huaxia meixue zhong de rudao hubu (Komplementarnost konfucijanstva in daoizma v Li Zehouovi estetiki)*. Vabljeni predavanje na konferenci »Practical aesthetics. Reflections and prospects«, org. Institute for Transcultural Studies-Beijing International Studies University & Department of Aesthetics-Institute of Philosophy-Chinese Academy of Social Sciences-Beijing, Peking, Kitajska, 17.–19. 9.

Oto Luthar

- *Historical revisionism in the countries of the former Yugoslavia: the case of Slovenia*. Predavanje na University of Pittsburgh, org. Department of Anthropology [in] The Center for Russian and East European Studies, Pittsburgh, ZDA, 27. 9.
- *Slovenian history: between myth and reality*. Prispevek na simpoziju »Slovenia – past and present«, org. Columbia University's School of International and Public Affairs, East Central European Center, New York, 16. 9.
- *Die richtigen Erinnerungen. Revision(en) der sozialistischen Geschichtsschreibung in Slowenien*.

Referat na mednarodnem srečanju »Zwischen Nostalgie, Amnesie und Allergie: die Erinnerung an den Kommunismus in Südosteuropa«, Berlin, Nemčija, 3. 12.

- *Jews and Jewry in Slovenian public discourses: an overview of media semantics*. Predavanje skupaj s Hannah Starman in Ireno Šumi na mednarodni konferenci »Messianic ideas in Jewish and Slavic cultures (IV World congress on interaction of cultures)«, The Hebrew university of Jerusalem, Jeruzalem, Izrael, 7.–12. 3.
- *The 'heroic male project' and the gendering of politics*. Prispevek skupaj z Bredo Luthar na 10th Annual World Convention of the Association for the Study of Nationalities »Understanding Nationalism: Identity, Empire, Conflict«, Columbia University, New York, ZDA, 16. 4.

Tomaž Mastnak

- *Writing Leviathan in Behemoth's Shadow: Schmitt's Hobbes*. Vabljeni referat na 3. konferenci ECPR, Budimpešta, Madžarska, 8.–10. 9.
- *Working Paper, Alliance of Civilizations*. High Level Group First Meeting, Palma de Mallorca, Španija, 26.–27. 11.

Rado Riha

- *Pour une politique de l'intraduisible*. Prispevek na mednarodnem kolokviju »Traduction et exclusion: l'Europe, une communauté de traduction«, org. Columbia University, Institute for Scholars at Reid Hall, Pariz, Francija, 18. 3.
- *Znanost in etika: ali znanost misli?* Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana, 20. 6.

Jelica Šumič Riha

- *Unité et division del l'Europe: politique et langues en Europe*. Uvodna predstavitev na mednarodnem kolokviju »Traduction et exclusion: l'Europe, une communauté de traduction«, org. Columbia University, Institute for Scholars at Reid Hall, Pariz, Francija, 18. 2.
- *Un nouveau regard sur la production de l'universel*. Prispevek na mednarodnem kolokviju »Le temps des partages«, Collège International de Philosophie, Pariz, Francija, 19. 2.
- *Traduction, transmission*. Prispevek na mednarodnem kolokviju »Traduction et exclusion: l'Europe, une communauté de traduction«, org. Columbia University, Institute for Scholars at Reid Hall, Pariz, Francija, 18. 3.
- *Drugost v psihoanalizi in politiki*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 5.

- *Politics of the Demand*. Predavanje na seminarju »Lacan, Laclau and Rhetoric«, Boston, ZDA, 16. 11.
- *Politics of the »Not-All«*. Panelno predavanje na kolokviju »Politics, Psychoanalysis, Rhetoric«, Boston, ZDA, 17. 11.

Samo Tomšič

- *Rojstvo psihoanalize iz duha histerije*. Referat v okviru bralnega krožka »Šesta analiza«, Mirovni inštitut, Ljubljana, 22. 11.

Matjaž Vesel

- *Kopernikove Revolucije: znanost in filozofija*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana, 30. 5.

Alenka Zupančič

- *Enjoyment ex machina*. Predavanje na Jan van Eyck Academy, Maastricht, Nizozemska, 6. 4.
- *Med strastjo in realnim: k vprašanju afekta*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.
- *The Real in Spiel*. Predavanje na mednarodnem kolokviju »Spieltrieb. Was bringt die Klassik auf die Bühne?«, org. Deutsches National Theater & Staats Kapelle, Weimar, Nemčija, 3.–6. 11.
- *The Case of the leaking Finitude: Remarks on Hegel and Comedy*. Predavanje na mednarodnem kolokviju »Is the Politics of Truth still thinkable«, The Birkbeck Institute for Humanities, London, Velika Britanija, 25.–26. 11.

Ana Žerjav

- *Zakaj Freud?* Uvodni referat na bralnem krožku »Šesta analiza«, Mirovni inštitut, Ljubljana, 15. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marina Gržinić Mauhler

- Univerza v Leipzigu, Oddelek za Gledališke študije, Leipzig, Nemčija.

Peter Klepec Kršič

- Znanstveno izpopolnjevanje na Université Paris VIII, Pariz, Francija, 4. 12.–29. 12.

Katja Kolšek

- Na uradno povabilo dr. Anne Cheng (INALCO) se je udeležila dvomesečnega seminarja o problemih

sodobne kitajske filozofije na EHESS v Parizu ter na povabilo dr. Alaina Brossata (Oddelek za filozofijo, Université Paris VIII) predavanj z naslovom *Michel Foucault in vprašanje oblasti, Problem vladnosti*, Pariz, Francija, marec–maj.

Tomaž Mastnak

- New York University, Department of History, New York, ZDA, december.

Rado Riha

- Sodelovanje v okviru mednarodnega projekta *Exclusion et Traduction: l'Europe: une communauté de traduction* v okviru International Program for Advanced Studies, Maison des Sciences de l'Homme, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales in Reid Hall Institute, Columbia University, Pariz, Francija, 1. 1.–30. 3.

Jelica Šumič Riha

- Vodenje mednarodnega projekta *Exclusion et Traduction: l'Europe, une communauté de traduction* v okviru International Program for Advanced Studies, Maison des Sciences de l'Homme, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales in Reid Hall Institute, Columbia University, Pariz, Francija, 1. 1.–30. 3.

Samo Tomšič

- Znanstveno izpopolnjevanje na Université Paris VIII, Pariz, Francija, 1. 3.–29. 4.

Matjaž Vesel

- Bibliothèque National de France, Pariz, Francija, 17. 10.–7. 11.

Ana Žerjav

- Znanstveno izpopolnjevanje na Université Paris VIII, Pariz, Francija, 1. 3.–29. 4.

PEDAGOŠKO DELO

Aleš Erjavec

- *Transkulturalna estetika*. Predavanja na UP FHŠ Koper, zimski semester.
- Predavatelj na podiplomskem študiju Univerze v Ljubljani: Filozofska fakulteta (Oddelek za filozofijo, Oddelek za primerjalno književnost in Oddelek za umetnostno zgodovino), ALU in AGRFT.
- Koordinator in predavatelj na podiplomskem programu *Filozofija in teorija vizualne kulture*, UP FHŠ Koper.

Marina Gržinić Mauhler

- Redna profesorica na Akademiji za likovno umetnost, Dunaj, Avstrija.

- Gostujoča predavateljica na Rosa Mayreder-College, Dunaj, Avstrija.
- Gostujoča predavateljica na Higher Institute of Fine Arts, Antwerpen, Belgija.
- Ciklus predavanj na Akademiji za likovno umetnost, Ljubljana.
- *Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij*. Podiplomski program »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana.

Peter Klepec Kršič

- Predavanja v okviru modula *Epistemologija humanističnih ved* na ISH, Fakulteta za podiplomski humanistični študij, Ljubljana, letni semester.
- *Teorija oblasti in emancipatoričnih praks*. Podiplomski program »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana.

Rado Riha

- *Etika I*. Predavanja na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Epistemologija humanističnih ved*. Nosilec modula v okviru ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij, zimski semester.
- *Transformacije postmoderne misli*. Podiplomski program »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha

- *Etika II*. Predavanja na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Epistemologija humanističnih ved*. Predavanja v okviru modula na ISH, Fakulteti za podiplomski humanistični študij.
- *Filozofija, psihoanaliza, etika*. Podiplomski program »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana.

Matjaž Vesel

- *Pojmovna geneza moderne sveta*. Podiplomski program »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič

- *Psihoanalitični pojem objekta in njegovi odmevi v filozofiji*. Podiplomski program »Interkulturalni študiji – Primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU, Ljubljana.

MENTORSTVO

Aleš Erjavec je bil somentor doktorandki mag. Katarini Vrhovšek (ALU, študijska smer Teorija oblikovanja, Ljubljana, 22. 11.)

Marina Gržinić Mauhler je bila mentorica pri dveh magistrskih nalogah na podiplomskem študijskem programu »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (Andreja Agrež, Mojca Planšak); somentorica pri dveh magistrskih nalogah na Akademiji za likovno umetnost Univerze v Ljubljani (Milijana Babić, Aleksandra Kajbič); somentorica pri dveh diplomah na Akademiji za likovno umetnost Univerze v Ljubljani (Aleksandra Kajbič, Ana Zadnik); somentorica pri doktoratu na Filozofski fakulteti (mag. Mojca Puncer); somentorica pri magisteriju študentke Olivera Erić, Beograd (gostujoče polletno bivanje na FI ZRC SAZU).

Oto Luthar je bil mentor mladima raziskovalkama Jasni Fakin (Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani) in mag. Jasmini Litrop (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Politehnika Nova Gorica in ZRC SAZU) ter mentor pri magisteriju Mateja Kosa Durjave (FDV).

Rado Riha je bil mentor mlademu raziskovalcu Alešu Bunti (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) in mladi raziskovalki Ani Žerjav (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Jelica Šumič Riha je bila mentorica mladi raziskovalki Katji Kolšek (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) in mlademu raziskovalcu Samu Tomšiču (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Alenka Zupančič je bila somentorica pri podiplomskem študiju Tadeja Trohe (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) in Lidije Šumah (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- AŽMAN, Matej. Kako misliti znanost? Kako znanost misli?. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 1, str. 45-65.
- BUNTA, Aleš. Annihilation of nothing?. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 2, str. 129-143.
- BUNTA, Aleš. Mi, ki je nič, in nič ki je mi. Hegel in Nietzsche. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 1, str. 155-174.
- ERJAVEC, Aleš. Umetnost, vizualna kultura in vizualni študiji. *Teor. praksa*, apr./jun. 2005, letn. 42, št. 2/3, str. 313-332.
- GRŽINIČ, Marina. O repolitizaciji umetnosti skozi kontaminacijo. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 3, str. 115-131.
- KLEPEC, Peter. Pravljicne razsežnosti liberalizma. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 3, str. 77-95.
- LITROP, Jasmina. »Prečudovito in pogumno kulturno vrenje«. *Zb. soboš. muz.*, 2005, št. 8, str. 203-229.
- LUTHAR, Oto, STARMAN, Hannah, ŠUMI, Irena. Der israelisch-palästinensische Konflikt im Spiegel der Printmedien : Slowenien. *Ost-West Gegeninf. (Graz, 1989)*, 2005, jg. 17, nr. 3, str. 25-30, ilustr.
- MASTNAK, Tomaž. Pronalazak »Europe«: humanistički rat protiv Turaka. *Prelom*, [2005], br. 6-7, str. 77-89, ilustr.
- MASTNAK, Tomaž. The reinvention of civil society: trough the looking glass of democracy. *Arch. eur. sociol.*, 2005, vol. 46, no. 2, str. 323-355.
- RATEJ, Mateja. Politika Slovenske ljudske stranke pred sklenitvijo blejskega sporazuma leta 1927. *Prispev. novejšo zgod.*, 2005, letn. 45, št. 2, str. 43-58.
- RATEJ, Mateja. Slovenska ljudska stranka v vladi Antona Korošca - ratifikacija Nettunskih konvencij. *Zgod. čas.*, 2005, letn. 59, št. 1/2, str. 111-127.
- RIHA, Rado. Ali znanost misli: znanost in etika. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 3, str. 97-114.
- RIHA, Rado. Handeln, »ob ich gleich nichts anderes wollte«. Kants praktische Philosophie als Theorie des subjektivierenden Handelns. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 2, str. 37-50.
- RIHA, Rado. Želja revolucije. *Prelom*, [2005], br. 6-7, str. 7-19, ilustr.
- ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Drugost v politiki, drugost v psihoanalizi: isto v drugosti. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 3, str. 23-38.
- TOMŠIČ, Samo. Pisava realnega: Joyce in Lacan. *Problemi*, 2005, letn. 43, št. 7-8, str. 21-65.
- VESEL, Matjaž. Kopernik in orbes. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 1, str. 7-27, ilustr.
- VESEL, Matjaž. Osiandrova epistemologija astronomije. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 3, str. 39-58, ilustr.
- ZUPANČIČ, Alenka. ABC freudovske revolucije. *Problemi*, 2005, letn. 43, št. 7-8, str. 67-89.
- ZUPANČIČ, Alenka. Afekt in revolucija. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 3, str. 59-75, ilustr.

- ZUPANČIČ, Alenka. Enthusiasm, anxiety and the event. *Parallax (Leeds)*, 2005, vol. 11, no. 4, str. 31-45.
- ZUPANČIČ, Alenka. Reversals of nothing: the case of sneezing corpse. *Filoz. vestn.*, 2005, letn. 26, št. 2, str. 173-186.
- ŽERJAV, Ana. Ontologija strasti in pozicije subjekta. *Problemi*, 2005, letn. 43, št. 3-4, str. 199-226.

Strokovni članek

- FAKIN, Jasna. Kras v središču družbenogospodarskih in socialnih sprememb ob koncu 19. in na začetku 20. stoletja. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, dec. 2005, str. 24-29.
- GRŽINIČ, Marina. Art, migration & deportations. *Art in migration*, März 2005, nr. 1, str. 3-4, ilustr.
- GRŽINIČ, Marina. Bourdieujev protikolonialni pogled. *Borec*, 2005, letn. 57, št. 621-625, str. 189-195.
- GRŽINIČ, Marina. Every war has its medium : the evacuations of images. *Artphoto (Bucur., Print)*. [2005], 6-7, str. 38-43.
- GRŽINIČ, Marina. Oblikovanje in spodbijanje (dokumentarnega) pomena v umetniškem delu. *Borec*, 2005, letn. 57, št. 621-625, str. 319-330.
- GRŽINIČ, Marina. What needs to be conceptualized is a political subject. *Performance research*, 2005, vol. 10, no. 2, str. 5-19.
- GRŽINIČ, Marina. Oblikovanje i osporavanje (dokumentarnog) značenja u umetniškom radu. *TkH*, jun 2005, br. 9, str. 21-26.
- LUTHAR, Oto. Boj za zgodovino. *Delo*, 23. apr. 2005, leto 47, št. 94, ilustr.
- MASTNAK, Tomaž. Kaj bo storila Evropa. *Delo*, 29. jan. 2005, leto 47, št. 24.
- MASTNAK, Tomaž. Podoba naših vprašanj. *Gledališki list SNG, Drama*, okt. 2005, letn. 85, št. 3, str. 34-36, ilustr.
- MASTNAK, Tomaž. Vojaška pomoč? Pravo človekoljubje. *Delo*, 15. jan. 2005, leto 47, št. 12.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- ERJAVEC, Aleš. Las Meninas and The Order of Things. V: TRIKI, Rachida (ur.). *Espaces et mémoires : actes du 2eme Congres méditerranéen d'esthétique, Carthage du 6 au 8 mars 2003*. Tunis: Association Tunisienne d'Esthétique et de Poétique, 2005, str. 47-58.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

- GRŽINIČ, Marina. Varnostne zaponke za zgodovino. *Borec*, 2005, letn. 57, št. 626-629, str. 151-155, ilustr.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- BUNTA, Aleš. Die Proto-Ideologie des freien Willens und der Neokolonialismus. V: MÜLLER-FUNK, Wolfgang (ur.), WAGNER, Birgit (ur.). *Eigene und andere Fremde : »Postkoloniale« Konflikte im europäischen Kontext*, (Reihe Kultur-Wissenschaften, Bd. 8.4). Wien: Turia + Kant, cop. 2005, str. 65-76.
- ERJAVEC, Aleš. Die neuen Vorzeichen der Kunst : eine Fallstudie zu Mittel- und Osteuropa. V: GROYS, Boris (ur.), HEIDEN, Anne von der (ur.), WEIBEL, Peter (ur.). *Zurück aus der Zukunft : Osteuropäische Kulturen im Zeitalter des Postkommunismus*, (Edition Suhrkamp, 2452). Originalausg., 1. Aufl. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2005, str. 508-535.
- ERJAVEC, Aleš. Las Meninas i Riječi i stvari. V: ŠKORIĆ, Gordana (ur.). *Za umjetnost : zbornik radova u čast Danku Grliću povodom dvadeset godina od njegove smrti*. Zagreb: FF press, 2004, str. 163-174, ilustr.
- ERJAVEC, Aleš. Visual culture, art, and visual studies. V: ENTZENBERG, Claes (ur.), SÄÄTELÄ, Simo (ur.). *Perspectives on aesthetics, art and culture : essays in honour of Lars-Olof Ahlberg*. [Stockholm]: Thales, cop. 2005, str. 138-158.
- FAKIN, Jasna. Globalno v lokalnem : raziskovanje Komenskega Krasa skozi sodobno teorijo identitete dinamične. V: HUDALES, Jože (ur.), VIŠOČNIK, Nataša (ur.). *Dediščina v očeh znanosti*, (Zbirka Županičeva knjižnica, št. 12). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 2005, str. 189-208.
- GRŽINIČ, Marina. Feminism and performance in the territory of ex-Yugoslavia. V: LENGEL, Laura B. (ur.), WARREN, John T. (ur.). *CASTING GENDER : WOMEN AND PERFORMANCE IN INTERCULTURAL CONTEXTS*, (Critical intercultural communication studies, vol. 7). New York: Peter Lang, cop. 2005, str. 165-181.
- GRŽINIČ, Marina. Global capitalism and the genetic paradigm of culture. V: BELOW, Irene (ur.), BISMARCK, Beatrice von (ur.). *Globalisierung/Hierarchisierung : kulturelle Dominanzen in Kunst und Kunstgeschichte*, (Schriftenreihe des Ulmer Vereins für Kunst und Kulturwissenschaften, »N.F., Bd.« 1). Marburg: Jonas Verlag, cop. 2005, str. 77-87.
- GRŽINIČ, Marina. The photographic documentary effect vs. hyper-real mutations = Der dokumentarische Effekt in der Fotografie vs. hyperreale Mutationen. V: HAVRÁNEK, Vít (ur.). *The need to document : [Kunsthau Baselland, Muttentz/Basel, Switzerland, March 19-May 1, 2005, Halle für Kunst e.V., Lüneburg, Germany, April 3-29, 2005 and the round tables ...]*. Zürich: JRP/Ringier, 2005, str. 191-215, graf. prikazi.
- LUTHAR, Oto, PETROVIČ, Tanja. Balkan u zapadnim turističkim vodičima : kreiranje identiteta kroz konstrukciju periferije. V: KOSTIĆ, Đorđe S. (ur.). *Sa bedekerom po Jugoistočnoj Evropi*, (Posebna izdanja, 86). Beograd: Balkanološki inštitut SANU: Narodni muzej, 2005, str. 177-193.
- MASTNAK, Tomaž. Behemot : (spremna beseda). V: HOBBS, Thomas. *Behemot, ali Dolgi parlament*, (Studia humanitatis). Ljubljana: Studia humanitatis, 2005, str. 223-263.
- RIHA, Rado, ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Kommunismus als Gemeinschaft »für alle«. V: *Indeterminate! Kommunismus : Texte zu Ökonomie, Politik und Kultur*. 1. Aufl. Münster: Unrast, 2005, str. 104-126.
- ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Aisthesis politike : spremna beseda. V: RANCIERE, Jacques. *Nerazumevanje : politika in filozofija*, (Philosophica, Series Moderna). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 175-197.
- ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Subjekt po Auschwitzu : (Spremna beseda). V: AGAMBEN, Giorgio. *Kar ostaja od Auschwitzu : arhiv in priča : (Homa sacer III)*, (Zbirka Philosophica, Prizma). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 127-144.
- ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Transmisija in arheologija neuspehov : spremna študija. V: MILNER, Jean-Claude. *Jasno delo : Lacan, znanost, filozofija*, (Philosophica, Series Moderna). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 195-223.
- TESTEN, Petra. Čas idej in stremljenj v obdobju pred drugo svetovno vojno. V: VOGRINEC, Barbara (ur.). *Analiza razvoja slovenskega parlamentarizma*, (Zbirka Zbiralnik, 8). Ljubljana: Inštitut za civilizacijo in kulturo - ICK, 2005, str. 322-341.
- TESTEN, Petra. Kje, kdaj, kako se je rodila ideja parlamentarizma? Abc različnih političnih sistemov in idej. V: VOGRINEC, Barbara (ur.). *Analiza razvoja slovenskega parlamentarizma*, (Zbirka Zbiralnik, 8). Ljubljana: Inštitut za civilizacijo in kulturo - ICK, 2005, str. 10-44.
- ZUPANČIČ, Alenka. Blindeküh der Philosophen. V: BLÜMLE, Claudia (ur.), HEIDEN, Anne von der (ur.). *Blickzähmung und Augentäuschung : Zu Jacques Laccans Bildtheorie*. 1. Aufl. Zürich; Berlin: Diaphanes, 2005, str. 425-448.
- ZUPANČIČ, Alenka. Die Antinomie von Laster und Selbstmord. V: HEIDEN, Anne von der (ur.). *Per imaginem : Bildlichkeit und Souveränität*. 1. Aufl. Berlin: Diaphanes, 2005, str. 213-224.
- ZUPANČIČ, Alenka. Die Rekonstruktion der Komödie. V: PFALLER, Robert (ur.). *Schluß mit der Komödie! : zur schleichenden Vorherrschaft des Tragischen in unserer Kultur : on the subtle hegemony of the tragic in our culture*. Wien: Sonderzahl, cop. 2005, str. 141-161, 285-301.
- ZUPANČIČ, Alenka. O ljubvi kak komedii. V: DOLAR, Mladen, BOŽOVIČ, Miran, ZUPANČIČ, Alenka. *Istorii ljubvi*, (Lakanovskie tetradi). Sankt-Peterburg: Aletejja, 2005, str. 107-145.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- GRŽINIČ, Marina. Art strategies: memory, visibility and community : Symposium #2. V: *The slowness of light : Kyoto Biennale 2003*. Kyoto: Kyoto Art Center, 2005, str. 24-29, ilustr.

- GRŽINIĆ, Marina. The Croatian art and cultural scene : a subjective view from feminism to Jezevo, from MaMa to community art. V: DREIER, Veronika (ur.), JAUK-HINZ, Doris (ur.), URSPRUNG, Eva (ur.). *The Danube streaming show : project june/july 2003 : exhibition 2004*. [Graz]: Kunstverein W.A.S., 2005, str. 42-45, fotogr.
- GRŽINIĆ, Marina. Estranged time. Pierre Bourdieu : images of Algeria. V: DUCRET, André (ur.). *Un photographe de circonsance : Pierre Bourdieu en Algerie*. Geneve: AES, Association des étudiantEs en sociologie de l'Université de Geneve, 2005, str. 95-98.
- GRŽINIĆ, Marina. Performative alternative economics. V: *Alternative economics, alternative societies : [a project by] Oliver Ressler*. Frankfurt am Main: Revoolver, 2005, str. 21-25.
- GRŽINIĆ, Marina. Radikale Kontaminierung : die slowenische Künstlerin und Theoretikerin Marina Gržinić über die Notwendigkeit der Revision und Neukonstruktion europäischer Kunstgeschichte. V: KLINGAN, Katrin (ur.). *Strategien der Vergegenwärtigung*, (Read relations, No. 3). Berlin: Relations, 2005, str. 18.
- GRŽINIĆ, Marina. Spoken images and city subject. V: *Tirana map of viewless memories : Eva Brunner-Szabo, Gert Tschögl, A/AL 2004, Beta SP, Farbe, 14 Minuten*, (Diagonale, 011). Wien: Forum Österreichischer Film, 2005, str. [1-2].
- GRŽINIĆ, Marina, SEIDL, Walter. Double check. Reframing space in photography: the other space, parallel histories. V: GRŽINIĆ, Marina (ur.). *Double check : re-framing space in photography : the other space, parallel histories*. Celje: The Gallery of Contemporary Art, 2005, str. 8-15.
- MASTNAK, Tomaž. Hostes humani generis?. V: KOVAČIĆ, Gorazd (ur.). *Discussing transatlantic gap : the future of Euro-American relations*, (Edition EU monitor). Ljubljana: The Peace Institute, 2005, str. 83-95.
- MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA**
- Znanstvena monografija**
- GRŽINIĆ, Marina. *Avangarda i politika : istočnoevropska paradigma i rat na Balkanu*, (Biblioteka Slovenica). Beograd: Beogradski krug, 2005. 282 str.
- GRŽINIĆ, Marina. *Estetika kibersvijeta i učinci derealizacije*, (Basic). Zagreb: Multimedijski institut; Sarajevo: Košnica - centar za komunikaciju i kulturu, 2005. 228 str., ilustr.
- GRŽINIĆ, Marina. *Une fiction reconstruite : Europe de l'est, post-socialisme et rétro-avant-garde*, (Ouverture philosophique). Paris: Harmattan, 2005. 226 str.
- MASTNAK, Tomaž. *Križarski mir : kršćanstvo, muslimanski svijet i zapadni politički poredak*, (Znanstvena biblioteka). Zagreb: Prometej, 2005. 413 str.
- ZUPANČIĆ, Alenka. *En kisa gölge : Nietzsche'nin »Iki« Felsefesi*. Istanbul: Encore, 2005. 248 str.
- ZUPANČIĆ, Alenka. *The shortest shadow*. Seul: B-books, cop. 2005. 269 str.
- Znanstveni film, zvočni ali video posnetek**
- FAKIN, Jasna. *Takü je blo na Volčjem Gradi! : predstavitve preteklega načina življenja v kraški vasi Volčji Grad*. Volčji Grad: Drustvo debela griža: Vaška skupnost, 2005. 1 video DVD (47 min), barve, zvok.

SUMMARY

Work continues on research programme *Conditions and Problems of Contemporary Philosophy*. The research domains that were systematically explored are the following: philosophy, political and legal philosophy, philosophy of history, history of philosophy, philosophy of culture, philosophical anthropology, ethics, aesthetics, ontology, epistemology, psychoanalysis, history of political thought.

Work continues on the research projects *Philosophical Problems of Ethics and Reformulating Memory Propaganda and Commemoration as an Integral Part of the Cultural History of the First World War*. New research project, *Slovenian-Serbian Political Relations from 1918 to 1941*, started. Three issues of the Institute's journal *Filozofski vestnik* have been published. The second issue of the 2005 volume, *Nothing/Nichts*, is an international issue.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Matej Gabrovec (predsednik od 23. 9.), dr. Andrej Kranjc, redni član SAZU, dr. Milan Orožen Adamič (predsednik do 23. 9.), dr. Drago Perko, dr. Marjan Ravbar, dr. Maja Topole in dr. Igor Vrišer, redni član SAZU.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Drago Perko, znanstveni svetnik.

Znanstvena svetnika: dr. Milan Orožen Adamič, dr. Marjan Ravbar.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Matej Gabrovec.

Znanstveni sodelavci: dr. Franci Petek, dr. Irena Rejec Brancelj, dr. Maja Topole.

Raziskovalnorazvojni sodelavec: mag. Drago Kladnik.
Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: Mauro Hrvatin.

Strokovni sodelavec v humanistiki: Peter Repolusk.

Asistenti z magisterijem: mag. Jerneja Fridl, dr. Damir Josipovič, dr. Blaž Komac, mag. Miha Pavšek, mag. Borut Peršolja (od 1. 1. do 30. 9.), dr. Aleš Smrekar, mag. Mimi Urbanc.

Asistenti: David Bole, Mateja Breg (od 1. 11.), Primož Gašperič, Janez Nared, Primož Pipan, Matija Zorn.

Samostojna strokovna sodelavka s specializacijo: Alenka Turel Faleskini.

Samostojna strokovna delavka: Meta Ferjan.

Samostojna tehničarka: Maruša Rupert.

Referentka: Darka Naglič.

Inštitut ima 9 organizacijskih enot:

Oddelek za fizično geografijo

(vodja: Mauro Hrvatin),

Oddelek za socialno geografijo

(vodja: Marjan Ravbar),

Oddelek za regionalno geografijo

(vodja: Drago Perko),

Oddelek za naravne nesreče

(vodja: Milan Orožen Adamič),

Oddelek za varstvo okolja

(vodja: Aleš Smrekar),

Oddelek za geografski informacijski sistem

(vodja: Matej Gabrovec),

Oddelek za tematsko kartografijo

(vodja: Jerneja Fridl),

Zemljepisni muzej

(vodja: Primož Gašperič),

Zemljepisna knjižnica

(vodja: Maja Topole).

Na inštitutu deluje tudi

**Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen
Vlade Republike Slovenije**

(predsednik: Milan Orožen Adamič).

PROGRAMI, PROJEKTI IN NALOGE

Geografija Slovenije

Vodja programa: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg, M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Josipovič, D. Kladnik, B. Komac, D. Naglič, J. Nared, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, B. Peršolja, F. Petek, P. Pipan, I. Rejec Brancelj, P. Repolusk, M. Rupert, A. Smrekar, M. Topole, A. Turel Faleskini, M. Urbanc, M. Zorn.

Raziskovalni program obsega temeljna analitska in sintetična preučevanja Slovenije, njenih pokrajinskih sestavin in regionalnih enot, geografske primerjalne študije, razvijanje geografske terminologije, vključno z zemljepisnimi imeni, prav tako pa razvijanje geografskih metod in tehnik ter geografskega informacijskega sistema in z njim povezane tematske kartografije.

V okviru fizične geografije in geografije naravnih nesreč smo nadaljevali s preučevanjem flišnih in dolomitnih pokrajin v Sloveniji. V porečju Dragonje smo nadaljevali z meritvami erozije, v Goriških brdih pa začeli z raziskovalnim delom na področju varstva pred naravnimi nesrečami oziroma s preučevanjem plazjenja. Izdelali smo zemljevid plazovitosti in s pomočjo podatkov o približno 800 plazovih dopolnili metodo izdelave, ki sloni na uporabi geografskih informacijskih sistemov. Preučevali smo tudi erozijo prsti v Sloveniji.

Opravili smo redne meritve ledenikov pod Triglavom in Skuto. Na Triglavskih podih smo opravili natančen geomorfološki ogled terena, kar bo olajšalo geomorfološko kartiranje v naslednjih letih. Na področju hidrogeografije smo preučevali pretočne režime slovenskih rek. Posebej so nas zanimale prilagoditve pretočnih režimov sodobnim podnebnim spremembam.

Na področju socialne geografije smo nadaljevali s preučevanjem prostorskih in regionalnih struktur, is-

dr. D. Perko

D. Bole

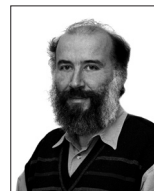
M. Breg

M. Ferjan

mag. J. Fridl

dr. M. Gabrovec

P. Gašperič

M. Hrvatinić

dr. D. Josipovič

mag. D. Kladnik

mag. B. Komac

D. Naglič

kanjem primernih instrumentov in ukrepov regionalne politike, preučevanjem dejavnikov pomena regionalne rasti za razvoj, raziskovanjem sprememb urbane rabe, poselitvenega in prebivalstvenega razvoja, urbanizacije, obmejnih območij, spreminjanja etnične sestave, priseljevanja in rodnosti. Preučevali smo pokrajinske razsežnosti gospodarskih in socialnih sprememb v pokrajini. Usmerili smo se na prostorsko organizacijo in učinke gospodarstva, socialnih skupin, kulture, politike in upravljanja, na socialno razumevanje družbenih odnosov v pokrajini. Raziskovali smo socialne, politične, regionalne in okoljske geografske procese v slovenskih pokrajinah. Pri preučevanju rabe tal smo sistematično analizirali podatke franciscejskega katastra iz prve polovice 19. stoletja. V ljubljanskem, tržaškem in gorškem arhivu smo zbrali podatke o rabi tal za večino katastrskih občin na ozemlju današnje Slovenije. V prvih obdelavah smo se posvetili spreminjanju gozdnih površin v zadnjih 200 letih.

Na področju regionalne geografije smo raziskovali kulturne pokrajine v slovenski Istri z izrazitimi naravnimi, družbenimi in kulturnimi značilnostmi in ugotavljali vpliv, ki ga je imelo spreminjanje državne meje na pokrajino, preučevali pa smo tudi podeželsko pokrajino na obrobju Ljubljane, ki smo jo analizirali na temelju popisa kmetijskih gospodarstev in fotointerpretacije ortofoto posnetkov.

Iz najpomembnejših atlasov sveta smo na podlagi pregleda imenikov zemljepisnih imen in/ali zemljevidov pripravljali korpuse tujih zemljepisnih imen v slovenskem jeziku.

Triglavski ledenik kot pokazatelj podnebnih sprememb

Vodja projekta: M. Gabrovec.

Sodelavci: P. Gašperič, M. Hrvatinić, B. Komac, M. Pavšek, P. Pipan, M. Zorn.

Zunanji sodelavec: Jernej Gartner.

Raziskovalni projekt poteka v sodelovanju z Geodetskim inštitutom Slovenije, financirata pa ga Agencija za raziskovalno dejavnost RS in Agencija Republike Slovenije za okolje. Helikoptersko snemanje ledenika smo tokrat zamenjali z letalskim snemanjem. Posnetki zajemajo širšo okolico ledenika, kar omogoča boljšo analizo prostorninskih sprememb ledenika v preteklem desetletju. Aeronemanje je potekalo 25. 8. Zaradi fotogrametrične analize smo na terenu v širši okolici ledenika označili in izmerili še nekaj novih oslonilnih točk. Spodnji del ledenika je ob koncu talilne sezone še vedno prekrival sneg iz predpreteklega zime, zato je letošnja izmerjena površina ledenika 1,1 ha, kar je več kot v letu 2003. Kljub temu se je ledenik stanjšal in nekoliko umaknil na svojem zgornjem robu. V septembru smo podrobneje geomorfološko kartirali širšo okolico ledenika, kar bo olajšalo razlago poledenitve Triglavskega pogorja v zadnjih stoletjih. V okviru projekta opazujemo tudi ledenik pod Skuto. Leta 2005 se

je glede na leto prej opazno stanjšal in zmanjšal. Ocenjujemo, da je njegova močno vbočena površina spet manjša od hektarja. Na ledeniku ni večjih in značilnih ledeniških razpok, kar je posledica majhne povprečne debeline, prav tako ni ledeniških plastnic, kar kaže, da je večina ledeniških voda odtekala podledeniško. Površina ledenika je bila skoraj v celoti razgaljena, saj je vztrajala na njej le majhna zaplata firna iz predpreteklega zime.

Navzkrižja interesov pri rabi podtalnice in možnosti za razreševanje

Vodja projekta: I. Rejec Brancelj.

Sodelavci: M. Breg, D. Kladnik, B. Komac, D. Naglič, F. Petek, M. Ravbar, M. Rupert, A. Smrekar, M. Zorn.

Temeljni projekt se ukvarja z navzkrižjem interesov pri rabi podtalnice kot naravnega vira. Zaradi zgoščene poselitve ter zgoščene številnih gospodarskih in drugih dejavnosti so prodni vodonosniki ogroženi. Ključno nasprotje na naših prodnih ravninah je med rabo za pitno vodo ter agrarnimi in urbanimi dejavnostmi. Navzkrižje je mogoče zmanjšati tudi z ustrezno ozaveščenostjo vseh uporabnikov tega prostora in naravnega vira. Skupaj s strokovnjaki z različnih ustanov smo pripravili znanstveno monografijo *Podtalnica Ljubljanskega polja*. Sklenili smo sklop projekta *Zavest o rabi vode kot naravnega vira*, ki ga je A. Smrekar kot doktorsko disertacijo uspešno zagovarjal na Univerzi na Primorskem. Pripravili smo predstavitevno mapo za osnovnošolce o podtalnici na Ljubljanskem polju.

Naselbinski razvoj Slovenije pod vplivi urbanizacije na prelomu tisočletja

Vodja projekta: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Ferjan, D. Josipovič, D. Kladnik, J. Nared, F. Petek, I. Rejec Brancelj, P. Repolusk, A. Turel Faleskini.

Temeljni projekt se ukvarja s preobrazbo naselbinskega sistema. V Sloveniji in drugod po Evropi opazujemo nenehno povečevanje pozidanih površin in zmanjševanje deleža drugih, predvsem obdelovalnih zemljiških kategorij. Poselitveni razvoj je povezan predvsem s spremenjenimi oblikami načina življenjskih navad med prebivalstvom. Razraščanje poselitvenih površin je povezano z naraščanjem stopnje družbene blaginje ter tehnološko-ekonomskimi ter družbenimi spremembami. Zaključek industrializacije in pospešen prehod v postindustrijsko družbo ob prelomu stoletja nazorno označujeta napredovanje (post)urbanih struktur na ravninskih območjih, usmerjeno proti obmestjem. V Sloveniji se poslavljamo od demografske rasti v mestih in stopamo v obdobje »urbanega razvoja brez rasti«, ki jo v grobem označujeta prostorska širitev mestnih vplivov v obmestja in notranja preobrazba naselij. Na ekspertnem vzorcu v različnih naravnih enotah smo

ugotavljali, kako se je med popisoma 1991 in 2002 spreminjala raba zemljišč glede na relief, tip poselitve, geografski položaj naselja in število delovnih mest.

Skupna obdelovalna zemljišča: pokrajina med preteklostjo in prihodnostjo

Vodja projekta: D. Perko.

Sodelavci: M. Hrvatin, F. Petek, M. Urbanc.

Temeljni projekt je potekal prvo leto. Ukvarja se s skupnimi zemljišči v Sloveniji, ki še niso bila celovito raziskana, čeprav so pomembna kulturna dediščina slovenskega naroda in s svojo gospodarsko vlogo prispevajo k ohranjanju slovenskega podeželja. So poseben tip kulturne pokrajine, ki je nastal s součinkovanjem razmeroma stalnih naravnih in spremenljivih družbenih razmer, zato je za njihovo raziskovanje nujno povezovanje naravnih in družbenih zakonitosti. V dveh mesecih dela smo pregledali ustrezno domačo in tujo literaturo s področja skupnih zemljišč in rabe tal, pridobili in pripravili podatkovno bazo za rabo tal v Sloveniji ter pripravili del podatkovnih slojev skupnih zemljišč v Sloveniji na podlagi digitalnega katastrskega načrta. Pripravili smo tudi petindvajsetmetrski digitalni model višin Slovenije in ga prilagodili za povezovanje z ostalimi podatkovnimi sloji v okviru geografskega informacijskega sistema. Prav tako smo prilagodili digitalne podatke o kamninski podlagi za vso Slovenijo.

Regionalna primerjava spreminjanja poselitvene rabe zemljišč med statističnimi regijami v Sloveniji v obdobju 1991–2002 po vzorčnih podeželskih območjih

Vodja projekta: M. Topole.

Sodelavci: D. Bole, F. Petek, P. Repolusk.

Projekt v okviru ciljnega raziskovalnega programa *Konkurenčnost Slovenije 2000–2006* je potekal drugo leto in to usklajeno s podobnim projektom na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki se ukvarja z mestnimi območji in ga vodi dr. Marko Krevs. Spreminjanje poselitvene rabe podeželskih območij smo ugotavljali z analizo letalskih in ortofoto posnetkov, statističnih podatkov in podatkov s terena. Ekspertni vzorec je zajel 11 podeželskih naselij iz različnih slovenskih naravnih pokrajin in statističnih regij, kjer se je med letoma 1991 in 2002 povečalo število prebivalcev, delovnih mest in hiš. Ugotavljali smo spreminjanje stanovanjskih površin, površin z oskrbnimi, storitvenimi in poslovnimi ali tako imenovanimi centralnimi dejavnostmi, površin za promet in zveze, površin za komunalo in energetiko ter zelenih in drugih odprtih površin. Zanimive so predvsem razlike med posameznimi tipi naselij. Rabo zemljišč smo povezali z reliefom oziroma tipom poselitve, geografskim položajem naselja, gibanjem števila delovnih mest v naselju in s spreminjanjem njihove strukture.

Terminološki slovar urejanja prostora

Vodja projekta: D. Perko.

Sodelavci: D. Kladnik, J. Nared, D. Bole, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Josipovič, B. Komac, M. Pavšek, B. Peršolja, P. Pipan, M. Ravbar, P. Repolusk, M. Topole, A. Turel Faleskini, M. Urbanc, M. Zorn.

Zunanji sodelavci: Borislava Košmrlj - Levačič, Marjeta Humar, dr. Anton Prosen, Tadej Žaucer, dr. Marjan Čeh, mag. Samo Drobne, dr. Miran Ferlan, mag. Mojca Foški, mag. Dejan Grigillo, Janja Hari, dr. Božo Koler, dr. Drago Kos, dr. Miran Kuhar, dr. Dušan Petrovič, dr. Andrej Pogačnik, dr. Albin Rakar, dr. Franci Steinman, dr. Maruška Šubič Kovač, dr. Radoš Šumrada, mag. Alma Zavodnik Lamovšek, mag. Jelka Hudoklin, Irena Selak, Suzana Simič.

Projekt v okviru ciljnega raziskovalnega programa *Konkurenčnost Slovenije 2001–2006* oziroma njegovega težišča *Uravnotežen regionalni in prostorski razvoj ter razvojna vloga okolja* poteka v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo ter podjetjem Acer. Pripravili smo opise skoraj 2000 gesel, ki so po področjih in abecednem zaporedju predstavljena v sklepnem poročilu prvega dela projekta. Sodelavci inštituta smo pripravili več kot 1000 predlogov gesel in nato napisali okrog 800 prispevkov za izbrana gesla s področja regionalnega planiranja, geologije, fizične geografije, družbene geografije, regionalne geografije, demografije, kmetijstva, prometa, telekomunikacij, energetike, pristočasovnih dejavnosti, turizma, naravnih nesreč in psihologije.

PASCALIS – Protocol for the assessment and conservation of aquatic life in the subsurface

Vodja projekta: I. Rejec Brancelj.

Sodelavec: A. Smrekar.

PASCALIS je mednarodni projekt o biološki raznovrstnosti v podzemnih vodah petih evropskih držav v okviru 6. okvirnega evropskega programa. Vrednotili smo razliko med poznavanjem problematike biološke raznolikosti podzemnih voda različnih socialnih skupin in ozaveščenost javnosti. Zadnje leto projekta smo pripravljali gradivo za objavo rezultatov.

DIAMONT – Data infrastructure for the Alps: mountain orientated network technology

Vodja projekta: M. Urbanc.

Sodelavci: B. Komac, J. Nared, M. Pavšek, D. Perko, P. Repolusk, B. Peršolja, F. Petek, M. Ravbar, M. Rupert, M. Zorn.

DIAMONT je mednarodni projekt v okviru INTERREG III B programa za območje Alp. V Sloveniji ga koordinira naš inštitut. Oblikovali smo koncept delovnega paketa, za katerega je zadolžen naš inštitut, ter sodelovali pri izvajanju že potekajočih delovnih paketov drugih partnerjev ter pri formalnih in organizacijskih delovnih paketih, ki obsegajo sodelovanje z na-

J. Nared

dr. M. Orožen
Adamič

mag. M. Pavšek

mag. B. Peršolja

dr. F. Petek

P. Pipan

cionalnimi in mednarodnimi ustanovami, oblikovanje vsebinskih in finančnih poročil ter iskanje nacionalnih virov sofinanciranja.

R.A.V.E. Space – Raising awareness of values of space through the process of education

Vodja projekta: J. Fridl.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg, M. Ferjan, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatini, D. Josipovič, D. Kladnik, B. Komac, J. Nared, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, M. Ravbar, P. Repolusk, A. Smrekar, M. Topole, A. Turel Faleskini, M. Urbanc, M. Zorn.

R.A.V.E. Space je mednarodni projekt v okviru INTERREG III B CADSES programa. Sodeluje pet partnerskih držav iz območja srednje, jadranske, podonavske in jugovzhodne Evrope: Slovenija, Italija, Grčija, Poljska ter Srbija in Črna gora. Cilj projekta je dopolnjevanje učnih programov osnovnih in srednjih šol z vsebinami prostorskega načrtovanja in trajnostnega prostorskega razvoja ter ozaveščanje mladih o vrednotah prostora. Cilje bomo dosegli s pripravo ustrezne strategije za uvajanje vsebin prostorskega načrtovanja in trajnostnega razvoja v obstoječe učne programe osnovnih in srednjih šol ter s pripravo primernih učnih pripomočkov in gradiv za pomoč učiteljem. Analizirali bomo šolske učne načrte držav partneric, ocenili mesto prostorskih vrednot v njih in pripravili strategijo izobraževanja. Razvili bomo nekatere nove tehnike in načine izobraževanja ter jih preizkusili na poletnem taboru. Pripravili bomo tudi izobraževalne televizijske oddaje.

dr. M. Ravbar

dr. I. Rejec
Brancelj

P. Repolusk

M. Rupert

dr. A. Smrekar

dr. M. Topole

ALPTER – Terraced landscape of the Alpine arc

Vodja projekta: D. Kladnik.

Sodelavci: B. Komac, F. Petek, M. Zorn.

ALPTER je mednarodni projekt v okviru INTERREG III B programa za območje Alp o terasiranih pokrajinah v alpskem loku. Sodelujejo ustanove iz Italije, Avstrije, Francije, Švice in Slovenije. Nameni in cilji projekta, ki ga pri nas koordinira Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani, so integralno upravljanje pokrajine s kulturnimi terasami, izmenjava dobrih praks na področju varstva okolja in promocije terasastih pokrajin, podpora skupnim strategijam za upravljanje območij s kulturnimi terasami, nastajanje novih metodologij, tehnik in planskih instrumentov za varstvo kulturnih pokrajin, krepitev lokalne in regionalne identitete ter ozaveščanje prebivalstva o vlogi in pomenu tipične pokrajine s kulturnimi terasami. V Sloveniji so bila kot vzorčni primer izbrana Goriška brda. Inštitut je preučeval plazovitost izbrane pokrajine in spremembe rabe tal v naseljih Medana in Kožbana v zadnjih dvesto letih.

PLANET CENSE – Planners network for Central and South East Europe

Vodja projekta: M. Ravbar.

Sodelavca: D. Bole, D. Josipovič.

PLANET CENSE je mednarodni projekt v okviru INTERREG III B CADSES programa. Sodeluje petnajst partnerskih držav iz območja srednje, jadranske, podonavske in jugovzhodne Evrope. V Sloveniji delo koordinira Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije. Projekt je namenjen podpori skupnim strategijam prostorskega razvoja in delovanju za njihovo uresničevanje. Rezultati bodo uporabljeni pri razvoju poselitve na območju sodelujočih držav. Inštitut je pripravil opredelitev slovenskih izhodišč za policentrični prostorski razvoj in izvajanja strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Spremembe rabe tal v srednji Evropi – primer Slovenije in Avstrije

Vodja projekta: M. Gabrovec.

Sodelavec: F. Petek.

Bilateralni projekt na avstrijski strani vodi dr. Fridolin Krausmann s Fakultete za interdisciplinarno raziskovanje in izobraževanje Univerze v Celovcu. Analizirali smo franciscejski kataster in zbrali podatke za večino slovenskih katastrskih občin, med drugim tudi za celotno obmejno območje z Avstrijo. Na delavnici v obmejnem območju Avstrije in Češke smo izmenjali poglede in metode dela med raziskovalci večine srednjeevropskih držav, ki imajo enake ali podobne podatkovne vire o rabi tal. Na tej podlagi pripravljamo primerjalne študije o spremembah rabe tal v zadnjih dvesto letih v širšem srednjeevropskem prostoru.

Vloga raziskovanja pri ustvarjanju uspešnosti mest

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, D. Josipovič, P. Repolusk.

Raziskavo sestavljata povezana sklopa. Prvi utemeljuje nekatere geografske razvojne dejavnike konkurenčnosti mest (regij) v razmerah globalizacije in vlogo ustvarjalnega okolja kot temeljnih sodobnih razvojnih gibal. Raziskava temelji na preučevanju vplivov ustvarjalnega okolja na spremembe v prostorsko-razvojnih strukturah mest in njihovih vplivnih območij ter valorizaciji izbranih primerov »dobre prakse« oziroma tako imenovanih »učočih se regij« v nekaterih evropskih mestih/državah. Drugi sklop z empiričnimi izsledki podaja pomen Ljubljane in njeno vlogo v sistemu inovativnih urbanih središč nasproti vele mestnim aglomeracijam v bližnji soseščini. Njen položaj utemeljujemo z geografskimi razsežnostmi inovacijske dinamike kot temeljnega razvojnega generatorja za celokupen državni urbani sistem ter vrednotimo njen razvojni raziskovalni potencial ter investicijske, gospodarske in populacijske zmogljivosti z vidika priložnosti, ki jih ponujata osrednja lega in funkcija glavnega mesta.

Izdelava katastra in predloga prednostne sanacije odlagališč odpadkov vodozbirnega območja črpališča Jarški prod

Vodja: A. Smrekar.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg, J. Fridl, P. Gašperič, D. Kladnik, B. Komac, M. Pavšek, B. Peršolja, F. Petek, P. Pipan, M. Urbanc, M. Zorn.

Izdelali smo kataster vidnih neurejenih odlagališč na vodovarstvenem območju črpališča Jarški prod. S terenskimi deli smo zbrali podatke za 150 odlagališč. Z upoštevanjem zakonskih določil in s strokovno analizo pridobljenih podatkov smo pripravili povsem novo metodologijo za določanje skupin odlagališč glede na njihovo potencialno nevarnost za onesnaženje vodnega vira in za vsako skupino predlagali način sanacije. Končni rezultati naloge omogočajo naročniku Mestni občini Ljubljana vpogled v problematiko nelegalnega odlaganja odpadkov, njegov obseg in možne vplive na okolje.

Izboljšanje življenja v Mestni občini Ljubljana z vidika spreminjanja kvalitete stanovanjskih razmer in intraurbanih migracij

Vodja: D. Josipovič.

Sodelavca: P. Repolusk, D. Bole.

Raziskava je usmerjena v preučevanje stanovanjskih razmer na območju Mestne občine Ljubljana po osamosvojitvi Slovenije. Stanovanjske razmere so neposreden pokazatelj kakovosti bivanja mestnih prebivalcev. V procesih gentrifikacije in getoizacije se tudi Mestna občina Ljubljana prek intraurbanih migracij sooča s problemom razslojevanja mestnega prebivalstva. V prvem letu projekta smo se osredotočili predvsem na zbiranje podatkov o stanovanjih in prebivalstvu ter pregledali opravljene podobne študije.

Odlagališča odpadkov na vodovarstvenem območju, pomembnem za oskrbo MOL-a s pitno vodo

Vodja: A. Smrekar.

Sodelavci: M. Breg, J. Fridl, D. Kladnik, M. Urbanc. Za ožja vodovarstvena območja vodnih virov, pomembnih za oskrbo Mestne občine Ljubljane s pitno vodo, smo se seznanili z obstoječo literaturo in z zakonskimi podlagami ter na podlagi tega pripravili vprašalnike za odlagališča odpadkov, gramoznice, obvestilne table, ki prepovedujejo odlaganje odpadkov, ter ovire, ki onemogočajo dostop na potencialno zanimiva mesta za odlaganje. Začeli smo pripravljati kataster vidnih neurejenih odlagališč odpadkov.

Geografska analiza investicijskih aktivnosti na regionalni in prostorski razvoj Slovenije v letu 2004 – pasti in izzivi v pogojih globalizacije

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavka: J. Fridl.

Raziskava je ena izmed ciljnih naravnanih empiričnih študij pri aktivizaciji razvojnega in investicijskega potenciala v Sloveniji. Osredotočili smo se na preučevanje razmestitve plačil za investicije, ključne analitične ugotovitve pa prikazali z nizom kartografskih in grafičnih prikazov. Študija je prva geografska analiza razmestitve vplivov investicijskih aktivnosti na regionalni in prostorski razvoj Slovenije v letu 2004. Štiri poglavja podajajo prostorsko razporeditev plačil za investicije glede na njihovo število in skupno vrednost po naseljih, presek razporeditve investicijskih aktivnosti po območjih območnih zbornic, analizo dejavnostne strukture plačil za investicije in njihovo prostorsko razporeditev. V prilogi so še kartografski pregledi vsote plačil za investicije za vsako od trinajst območnih zbornic GZS ter najpomembnejših investitorjev po dejavnostni strukturi.

Demografske analize občin Hrpelje-Kozina, Gornja Radgona, Ljutomer, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šoštanj

Vodja: P. Repolusk.

Sodelavec: D. Josipovič.

Raziskave so zajele osnovne demografske značilnosti in procese: spremembe števila prebivalcev in geografske razporeditve prebivalstva, starostno in spolno sestavo, rodnostne značilnosti, selitve in družbenogospodarsko sestavo. Izdelali smo tri različne demografskih projekcij. Posebno pozornost smo namenili podeželskim, hribovitim in depopulacijskim območjem, vlogi zdomstva in suburbanizacije ter razvoju mestnega prebivalstva.

Snežni plazovi vzdolž regionalne ceste (R1-206) Kranjska Gora–Vršič–Trenta

Vodja: M. Pavšek.

Zunanji sodelavec: Andrej Velkavrh.

Za Družbo Republike Slovenije za ceste in Ljubljanski urbanistični zavod smo izdelali pregled snežnih plazov in plaznic vzdolž ceste Kranjska Gora–Vršič–Trenta z vidika celoletne prevoznosti oziroma morebitne kasnejše gradnje predora pod prelazom Vršič.

Discover Slovenia

Vodja: D. Perko.

Sodelavca: J. Fridl, M. Pavšek.

Pripravili smo interaktivne zemljevide, fotografije, slike in besedila za predstavitev Slovenije na medmrežju in zgoščenki v sklopu *Discover Slovenia* za integrirani informacijski sistem SYCP (*Slovenia Your Cooperation Partner*), ki je namenjen mednarodni promociji Slovenije kot konkurenčne, razvojno usmerjene članice Evropske zveze in ga koordinira Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

A. Turel Faleskini

mag. M. Urbanc

M. Zorn

Kdo sem, kdo smo

Vodja: M. Pavšek.

Izdelali, pripravili in izbrali smo kartografsko in foto-grafsko gradivo o značilnosti slovenskih pokrajin in tipih slovenskih naselij za multivizijsko predstavo v okviru razstave Slovenskega etnografskega muzeja.

Soline - Saltpans 2005

Vodja: P. Pipan.

V okviru mednarodnega projekta *Soline - Saltpans* smo v sodelovanju s Pomorskim muzejem »Sergej Mašera« Piran in Zavodom za mednarodno prostovoljno delo Voluntariat iz Ljubljane julija na delovnem taboru na primeru solin utrjevali zavest o ohranjanju kulturne in naravne dediščine. Obnavljali smo muzejsko solno polje, pobirali sol in prek medijev ozaveščali širšo javnost.

Popisni atlas Slovenije 2002

Vodja: J. Fridl.

Sodelavci: D. Josipovič, D. Kladnik, M. Orožen Adamič, D. Perko, M. Ravbar, P. Repolusk, M. Urbanc.

V sodelovanju z naročnikom projekta Statističnim uradom Republike Slovenije je uredniški odbor pripravil vsebinsko zasnovo atlasa in seznam zemljevidov ter oblikoval tipično stran atlasa. Iz osnovne podatkovne baze podatkov popisa 2002 je bila generirana obsežna podatkovna baza izbranih popisnih podatkov. Za pisce spremnih besedil smo izdelali osnutke 104 tematskih zemljevidov, ki so besedila z vsebinskimi ali tehničnimi pripombami glede zemljevidov oddali uredniškemu odboru.

Atlant

Vodja: M. Orožen Adamič.

Sodelavci: J. Fridl, D. Kladnik, D. Perko, M. Rupert, M. Urbanc.

Zunanji sodelavec: dr. Janez Šumrada.

Slovenska Matica je med letoma 1869 in 1877 izdala 18 listov *Atlanta*, prvega svetovnega atlasa v slovenskem jeziku. Redakcijo so zaupali pravniku in jezikoslovcu Mateju Cigaletu. Atlas je skorajda zatonil v pozabo, zato smo ob šestdesetletnici delovanja inštituta pripravili in izdali faksimile atlasa in spremljevalno knjigo s sedmimi znanstvenimi študijami o atlasih in zemljevidih, politični in družbeni podobi v drugi polovici 19. stoletja, okoliščinah nastanka *Atlanta*, življenju in delu Mateja Cigaleta, zemljevidih v *Atlantu* s kartografskega in imenoslovnega vidika ter o odzivih na njegov izid in njegovem mestu v slovenski geografski literaturi. Imensko kazalo obsega več kot 30.000 zemljepisnih imen, mnoga med njimi so bila prvič zapisana v slovenščini. V spremljevalni knjigi so tudi črno-beli odtisi zemljevidov z vrisanimi koordinatami, ki omogočajo lažje umeščanje prikazanih pojavov. Ob

izidu *Atlanta* smo v Zemljepisnem muzeju inštituta pripravili razstavo in tiskovno konferenco.

Strokovna redakcija Geografskega terminološkega slovarja

Vodja projekta: D. Kladnik.

Sodelavec: M. Orožen Adamič.

Zunanji sodelavec: dr. Franc Lovrenčak.

V okviru projekta *Geografski terminološki slovar*, ki ga je vodil dr. Franc Lovrenčak, smo opravili zaključne redakcije zbranega in predhodno že večkrat obdelovanega gradiva. Pri tem smo tesno sodelovali s sodelavci Sekcije za terminološke slovarje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša. Sredi leta je v okviru zbirke *Slovarji Založbe ZRC* izšla knjiga *Geografski terminološki slovar* z 8922 gesli ter skoraj 100 slikovnimi in tabelaričnimi prilogami. Izdajatelji so Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik ZRC SAZU in Oddelek za Geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Svetovna geografija

Vodja: D. Kladnik.

V okviru zbirke *Enciklopedija za vedoželjne* Prešernove družbe iz Ljubljane je izšla knjiga o geografiji sveta, ki obsega pregled glavnih naravnih in družbenih pojavov ter procesov na našem planetu in podroben pregled razvojnih značilnosti po posameznih državah, regionalno zaokroženih območjih in celinah. Opravljena je bila zaključna redakcija tekstualnega in kartografskega gradiva pred oddajo v tisk.

Dorling Kindersleyjev atlas sveta

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatini, D. Kladnik, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, B. Peršolja, F. Petek, M. Rupert, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Za knjigo *Dorling Kindersley World Atlas*, ki je izšla kot *Družinski atlas sveta* pri založbi Slovenska knjiga ter v eni knjigi združuje značilnosti atlasa in regionalne monografije, smo pregledali imenik zemljepisnih imen.

De Agostinijev atlas sveta

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Hrvatini, D. Kladnik, B. Peršolja.

Za novo, digitalizirano različico atlasa sveta italijanske založbe De Agostini iz Novare, ki ga je kot *Veliki atlas sveta* izdala založba DZS, smo pripravili prevod in priredbo uvodnega spremnega besedila, prevod, priredbo in kontrolo vpisov vseh podomačenih imen na 66 zemljevidih sveta, celin in njihovih posameznih delov, prevod in priredbo terminološkega slovarčka in

napotkov za razumevanje imenskega kazala. Sklenili smo redakcijo vseh predhodno pripravljenih gradiv in posebno pozornost namenili kontroli imenskega kazala in zemljevidov Slovenije.

Zemljevid Slovenija v merilu 1 : 400.000

Vodja: J. Fridl.

Sodelavec: D. Perko.

V okviru sodelovanja z založbo National Geographic Society in Založbo Rokus smo pripravljali splošni zemljevid Slovenije v merilu 1 : 400.000, ki bo izšel kot priloga revije *National Geographic Junior*. Leta 2003 in 2004 smo na inštitutu že prevedli in priredili zemljevida Evrope in sveta. Zemljevid Slovenije bo v nasprotju z omenjenima v celoti rezultat dela našega inštituta. Dopolnili smo obstoječe podatkovne sloje in analizirali tehnične in oblikovne značilnosti zemljevidov založbe National Geographic Society. Naročnik namreč želi zemljevid po tipologiji National Geographic Society.

Zemljevid Evropa

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavec: D. Perko.

V okviru sodelovanja z založbo National Geographic Society smo za slovensko izdajo revije *National Geographic* začeli pripravljati prenovljeni splošni zemljevid Evrope.

Zemljevid Svet

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavec: D. Perko.

V okviru sodelovanja z založbo *National Geographic Society* smo za slovensko izdajo revije *National Geographic* dopolnjevali in posodabljali splošni zemljevid celin in oceanov.

Pregled zemljepisnih imen na vojaškem zemljevidu avstrijske Koroške (1763–1787)

Vodja: M. Zorn.

Zunanja sodelavka: Vesna Logar Zorn.

Nadaljevali smo delo pri projektu *Josephinische Landesaufnahme 1763–1787 für das Gebiet des Bundeslandes Kärnten (Republik Österreich)* oziroma *Koroška na vojaškem zemljevidu*, ki ga vodi dr. Vincenc Rajšp s Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju.

Spremljanje dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen

Vodja: M. Topole.

Sodelavci: M. Gabrovec, D. Kladnik, M. Orožen Adamič, D. Perko.

Vlada Republike Slovenije je na 15. seji 17. 3. 2005 sprejela sklep o ukinitvi Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen, jo na 24. seji 12. 5. 2005 ponovno ustanovila in 15. 9. 2005 sklep o ustanovitvi še dopolnila. Čeprav je bilo redno delo komisije prekinjeno, je tajništvo kljub temu delovalo in skrbelo za dokumentacijo ter odposlalo osem strokovnih odgovorov na zastavljena vprašanja. Komisija se je sestala dvakrat: prvič v stari sestavi in drugič na ustanovnem sestanku nove komisije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- D. Bole je tajnik Zveze geografskih društev Slovenije ter član Izvršnega odbora Zveze geografskih društev Slovenije, evropskega izobraževalnega projekta *FUTURE (Future Urban Research in Europe)* in skupine *PlaNet*, ki povezuje mlade raziskovalce s področja prostorskega načrtovanja.
- J. Fridl je članica uredniškega odbora knjig *Družinski atlas sveta*, *Atlant* in *Popisni atlas Slovenije 2002*. Vključena je v pedagoški proces na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem. Udeležila se je »Interreg III B Foruma«, ki ga je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor 22. 6. v Ljubljani, in 3. mednarodne delavnice »International Week of Simulations 2005«, ki jo je organiziralo Ministrstvo za obrambo od 14. do 16. 11. v Ljubljani. Pripravila je razstavo o Atlantu v Zemljepisnem muzeju inštituta.
- M. Gabrovec je član uredniškega odbora revij *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* in *Geografski vestnik*, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU (od 23. 9. predsednik), Upravnega odbora ZRC SAZU, nadzornega odbora Geomorfološkega društva Slovenije in komisije *Land use/Cover changes* pri Mednarodni geografski zvezi ter podpredsednik Zveze geografskih društev Slovenije. Bil je član organizacijskega odbora 1. posvetovanja slovenskih geomorfologov in nacionalni koordinator za raziskovalno področje Geografija.
- P. Gašperič je upravnik in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije in Komisije za finančnogospodarska vprašanja Zveze geografskih društev Slovenije.
- M. Hrvatini je sourednik knjige *Družinski atlas sveta*.
- D. Josipovič se je kot član ocenjevalne komisije za geografijo 15. 4. udeležil ocenjevanja geografskih raziskovalnih nalog. Je član znanstvenoraziskovalnega in strokovnega združenja *Hermes* – mednarodne podiplomske in podoktorske študijske mreže evropskih raziskovalcev migracij; kot predstavnik

- iz Slovenije je sodeloval na generalni skupščini združenja na Univerzi v Padovi od 1. do 3. 9. Sodeluje v slovensko-hrvaškem projektu *Populacijska dinamika ob slovensko-hrvaški meji: primer širšega obkolpskega prostora*, v okviru katerega se je udeležil terenskega raziskovanja na hrvaški strani, predvsem v Žumberku in Pokolpju. Sodeluje v iniciativnem odboru za izvedbo vseslovenskega projekta ne temo preučevanja dejavnikov rodnosti, spolov in družin.
- D. Kladnik je član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, predsednik Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije ter član Podkomisije za imena držav pri Komisiji za standardizacijo zemljepisnih imen, delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (*United nations group of experts on geographical names*) in Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije. Je urednik publikacije *Vodniki Ljubljanskega geografskega društva*, sourednik knjig *Atlant*, *Geografski terminološki slovar*, *Veliki atlas sveta* in *Popisni atlas Slovenije 2002*, urednik in pisec 27 geografskih prispevkov na 635. strani teleteksta Televizije Slovenija in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*.
 - B. Komac je urednik revije *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* (od 23. 9.), tajnik Geomorfološkega društva Slovenije in blagajnik Komisije za finančnogospodarska vprašanja Zveze geografskih društev Slovenije.
 - J. Nared je član organizacijskega odbora bienalnega simpozija »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji«.
 - M. Orožen Adamič je predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, predsednik Nacionalnega komiteja za geografijo Zveze geografskih društev Slovenije, član Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, vodja Delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (*United nations group of experts on geographical names*), član Delovne skupine za podatkovne zbirke in imenike zemljepisnih imen pri UNGEGN-u in urednik njenih spletnih strani, član znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU (do 23. 9. predsednik) ter član založniškega sveta Založbe ZRC, uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* (do 23. 9. urednik), uredniškega odbora revije *Ujma*, Nacionalne komisije za kvaliteto visokega šolstva in Statističnega sveta Republike Slovenije. Vodi Komisijo za kakovost Fakultete za humanistične študije v Kopru in Komisijo za spodbujanje in spremljanje kakovosti izobraževalnega, raziskovalnega in umetniškega dela Univerze na Primorskem.
 - M. Pavšek je član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, Podkomisije za reševanje izpod plazov Gorske reševalne službe Slovenije, Komisije za snežne plazove pri Ministrstvu za okolje in prostor ter Komisije za zagotovitev pogojev za delo pripadnikov službe za proženje snežnih plazov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo. Tedensko pripravlja geografsko obarvane prispevke, ki jih časopis *Dnevnik* objavlja v rubriki *Vreme in ljudje* priloge *Prosti čas*, radio *Dur pa* v rubriki *Goriška popotnica*, ki izhaja tudi na spletni strani www.gore-ljudje.net. Pomagal je pri pripravi diplomske naloge o snežnih plazovih (avtor Pieter Berghman, Belgija) na Fakulteti za šport v okviru programa za izmenjavo študentov ERASMUS.
 - D. Perko je urednik knjižne zbirke *Geografija Slovenije* in revije *Geografski vestnik*, sourednik zbornika *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*, knjig *Družinski atlas sveta*, *Atlant* in *Popisni atlas Slovenije 2002* ter član uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik*, slovenske izdaje revije *National Geographic* in publikacije *Poročilo o delu ZRC SAZU*, izdajateljskega sveta revije *National Geographic Junior*, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU ter statističnega sosveta za teritorialno opredelitev statističnih in evidenčnih podatkov pri Statističnem uradu Republike Slovenije. Bil je član znanstvenega odbora 1. posvetovanja slovenskih geomorfologov.
 - B. Peršolja je upravnik revije *Geografski vestnik* (do 15. 7.), član Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, član upravnega odbora CIPRA Slovenija, Društva za varovanje Alp, predsednik Planinskega društva Domžale, član Komisije za vzgojo in izobraževanje Planinske zveze Slovenije, član Komisije za muzejsko dejavnost Planinske zveze Slovenije in član sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale.
 - F. Petek je član komisije *Land use/Cover changes* pri Mednarodni geografski zvezi in član Disciplinske komisije Zveze geografskih društev Slovenije.
 - P. Pipan je referent za ekskurzije po Sloveniji pri Ljubljanskem geografskem društvu. Sodeloval je pri organizaciji 3. sestanka izvedenske delovne skupine Organizacije združenih narodov za zemljepisna imena in 1. mednarodnega posvetovanja geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine »Geografija in regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991«.
 - M. Ravbar je član znanstvenega sveta ZRC SAZU, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona

Melika ZRC SAZU, sveta Urada za prostorsko planiranje pri Ministrstvu za okolje in prostor, delovne skupine za oblikovanje pokrajin, uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* in *IB-revije za trajnostni razvoj*. Uredil je četrto tematsko številko *IB-revije*, namenjeno prispevkom o trajnostnem razvoju.

- I. Rejec Brancelj je nacionalna koordinatorica sodelovanja z Evropsko agencijo za okolje, članica več delovnih skupin pri Evropski komisiji (iniciativa INSPIRE, novelacija smernice o poročanju in drugo), predsednica sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije, predavateljica predmeta Kmetijstvo in okolje na Politehniko v Novi Gorici ter sourednica znanstvene monografije *Podtalnica Ljubljanskega polja*.
- P. Repolusk je član sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije – dopolnjevanje programa statističnih raziskovanj za obdobje 2003–2007 in član Nadzornega odbora Zveze geografskih društev Slovenije. Sodeluje v slovensko-hrvaškem projektu *Populacijska dinamika ob slovensko-hrvaški meji: primer širšega obkolpskega prostora*.
- A. Smrekar je podpredsednik Ljubljanskega geografskega društva, predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije in predsednik Komisije za zemljepis na srečanju osnovnošolskih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije, član sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije, sourednik znanstvene monografije *Podtalnica Ljubljanskega polja* ter član Komisije za gradbene zadeve ZRC SAZU.
- M. Topole je članica znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in tajnica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
- M. Urbanc je urednica spletnih strani Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Zveze geografskih društev Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva, članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, članica Komisije za tisk in predsednica Komisije za priznanja Zveze geografskih društev Slovenije ter nacionalna delegatka pri *The Permanent European conference for the study of the rural landscape*. Bila je članica uredniškega odbora knjige *Atlant*.
- M. Zorn je predsednik Komisije za finančnogospodarska vprašanja ter član Komisije za tisk in Izvršilnega odbora Zveze geografskih društev Slovenije. Je upravnik in član uredniških odborov znanstvenih revij *Geografski vestnik* in *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik*. Bil je član organizacijskega odbora 1. posvetovanja slovenskih geomorfologov.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Izjemne podnebno-ledeniške spremembe na Antarktiki*. Predavanje Petra Skvarče, Instituto Antártico Argentino, Buenos Aires, Argentina, Ljubljana, 10. 5., soorganizatorji: Ljubljansko geografsko društvo, Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Zveza geografskih društev Slovenije.
- *3. sestanek izvedenske delovne skupine Organizacije združenih narodov za zemljepisna imena*. Ljubljana, 19.–21. 5.
- *Geografija in regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991*. 1. mednarodno posvetovanje geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine, Ljubljana, 29.–30. 9., soorganizatorji: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelek za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Oddelek za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru in Oddelek za geografijo Prirodoslovno-matematične fakultete Univerze v Sarajevu.

MUZEJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej

Vodja: P. Gašperič.

Zemljepisni muzej pridobiva, hrani in ureja kartografsko, slikovno in arhivsko gradivo ter pripravlja razstave. Kartografska zbirka obsega karte različnih vsebin in meril od 16. stoletja do danes. Največ je tematskih in topografskih kart ter šolskih stenskih kart in atlasov. Večina gradiva se nanaša na slovensko ozemlje in sosednje dežele. Slikovna zbirka obsega razglednice in fotografije slovenskih krajev in pokrajin ter manjše število bakrotiskov. Zbirka statističnih podatkov za slovensko ozemlje obsega arhivsko pisno in statistično gradivo o Sloveniji. V prenovljeni dvorani muzeja na Gosposki ulici 16 smo organizirali več kot sto prireditev. Od 18. do 22. in od 25. do 29. 7. smo gostili počitniške delavnice za otroke, ki so jih pripravili štirje inštituti ZRC SAZU. Začeli smo obnavljati dodatni prostor za muzej na Novem trgu 2, kjer bomo hranili, razstavljali in obdelovali arhivsko gradivo. Do konca leta smo končali z gradbenimi deli, obnovili parket in namestili protipožarne arhivske omare za najdragocenejši del arhiva.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: M. Topole.

V knjižnici je bilo skupno 234 obiskovalcev. 215 obiskovalcev si je izposodilo 254 zvezkov v čitalnici, 19 obiskovalcev pa 42 enot na dom. Na novo je bilo signiranih 727 knjižnih enot. Zaradi zapoljenosti

razpoložljivega prostora za knjižni fond v prostorih inštituta na Gosposki ulici 13 smo preselili del knjižnih enot s področja varstva okolja v prostore inštituta na Trgu francoske revolucije 7. Dopolnjevali smo bibliografije sedanjih in nekdanjih raziskovalcev inštituta za obdobje pred letom 1991, ko se prispevki še niso sistematično vpisovali v sistem COBISS.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske karte Slovenije v merilu 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih kart, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov in zbirke. Je najboljše zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu se je zbirka povečala za 76 kupljenih enot in 127 novih digitalnih tematskih zemljevidov, ki smo jih izdelali na inštitutu. Izposojenih je bilo 117 zemljevidov, večinoma topografskih kart v merilu 1 : 25.000. Nadaljevala se je prostorska stiska kartografske zbirke. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter precej kovinskih in drugih dostopnih predalnih omarah, vendar pa so omare razporejene po več hodnikih in sobah ter v kleti, kar zelo otežuje iskanje in sposojanje zemljevidov, nekateri zemljevidi pa so praktično nedostopni. Nadaljevali smo selitev dela zbirke iz kletnih prostorov inštituta na Gosposki ulici 13 v prostore inštituta v 2. nadstropju na Trgu francoske revolucije 7. Najdragocenejše zemljevide bomo selili v zavarovane prostore Zemljepisnega muzeja na Novem trgu 2.

Geografske zbirke

Vodja: P. Gašperič.

Geografska zbirka je nadgradnja več večjih in nekaj manjših zbirke, ki so nastajale vse od ustanovitve inštituta, leta 1999 pa smo jih s pomočjo geografskega informacijskega sistema začeli združevati v enotno zbirko. Je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutsko raziskovanje. Njena organizacija omogoča sodelovanje s podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirko pripravljamo in dopolnjujemo tako, da jo lahko neposredno povežemo s podatkovnimi sloji geografskega informacijskega sistema in z grafičnimi sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Zbirka je zgrajena hierarhično. Na vrhu je Slovenija kot celota, na nižji ravni so slovenske makroregije, še na nižji slovenske mezoregije, nato mikroregije in nato še prostorske enote ali objekti najnižje ravni, na primer Triglavski ledenik. V letu 2005 smo nadaljevali digitalizacijo starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, letalske in druge posnetke, terenske zapiske, zemljepisna imena in podobno. Številčne podatke v računalnik vnašamo klasično z vpisom, slikovne podatke pa skeniramo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec

(rasterski zapis), kar omogoča tudi njihovo tiskanje, ali pa digitaliziramo z digitalizatorjem (vektorski zapis). Vsi digitalizirani podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Irena Rejec Brancelj, Aleš Smrekar, Drago Kladnik (ur.), *Podtalnica Ljubljanskega polja*. Geografija Slovenije 10. Uredil Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 252 strani.
- Franci Petek, *Spremembe rabe tal v slovenskem alpskem svetu*. Geografija Slovenije 11. Uredil Drago Perko. Založba ZRC, Ljubljana, 216 strani.
- *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* 45-1. Uredil Blaž Komac. Založba ZRC, Ljubljana, 110 strani.
- *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* 45-2. Uredil Blaž Komac. Založba ZRC, Ljubljana, 132 strani.
- *Atlant*. Uredili Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Milan Orožen Adamič, Drago Perko, Janez Šumrada, Mimi Urbanc. Založba ZRC, Ljubljana, 18 zganjenih barvnih zemljevidov, suplement s 96 strani, vloženo v šatuljo.
- *Geografski terminološki slovar*. Založba ZRC, Ljubljana, 451 strani.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Akademija za regionalno in prostorsko planiranje, Hannover, Nemčija: urbana geografija.
- Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena.
- Avstrijski inštitut za prostorsko planiranje, Dunaj, Avstrija: prostorsko načrtovanje.
- Bavarsko ministrstvo za okolje, München, Nemčija: podatkovne baze za projekt DIAMONT.
- Bosch & Partner GmbH, München, Nemčija: projekt DIAMONT.
- Cosmigroup, Padova, Italija: vodne učne poti.
- Češka geodetska uprava, Praga, Češka: zemljepisna imena.
- Društvo za korejske študije, Pariz, Francija: zemljepisna imena.
- Društvo za vzhodno morje, Seul, Južna Koreja: zemljepisna imena.
- Evropska akademija v Bolzanu (EURAC), Bolzano, Italija: projekt DIAMONT.
- Fakulteta za interdisciplinarno raziskovanje in izobraževanje Univerze v Celovcu, Dunaj, Avstrija.
- Fakulteta za upravljanje z regionalnimi viri, Göttingen, Nemčija: regionalni razvoj.
- Geografski inštitut Madžarske akademije znanosti,

- Budimpešta, Madžarska: standardizacija zemljepisnih imen.
- Geografski inštitut Univerze v Salzburgu, Avstrija: geografski informacijski sistemi.
 - Geografski oddelek Geografsko-geodetskega inštituta, Tsukuba, Japonska: geomorfološke karte in preučevanje naravnih nesreč.
 - Innowacja Fundacja, Varšava, Poljska: projekt R.A.V.E. Space.
 - Instituto Antártico Argentino, Buenos Aires, Argentina: ledeniki.
 - Inštitut geografskih znanosti Svobodne univerze v Berlinu, Nemčija, Stalna evropska konferenca za preučevanje kulturne pokrajine (PECSRL).
 - Inštitut za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje Tehniške fakultete Univerze na Dunaju, Avstrija: fotogrametrična izmera površine Triglavskega ledenika v različnih časovnih presekih.
 - Inštitut za geografijo Univerze na Dunaju, Avstrija: nacionalni in regionalni atlasi.
 - Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku, Avstrija: projekt DIAMONT.
 - Inštitut za okoljsko in krajinsko planiranje in varstvo okolja (ifuplan), München, Nemčija: projekt DIAMONT.
 - Inštitut za prostorski razvoj, Brno, Češka: prostorsko načrtovanje.
 - Inštitut za regionalno planiranje Tehniške fakultete Univerze na Dunaju, Avstrija: prostorsko načrtovanje.
 - Inštitut za urbane in regionalne študije Avstrijske akademije znanosti (ISR), Dunaj, Avstrija: projekt DIAMONT.
 - Inštitut za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena, kartografija in raziskovanje Triglavskega ledenika.
 - Italijanska zveza skupnosti gorskih občin (UNC-EM), Rim, Italija: projekt DIAMONT.
 - Katedra za ekonomsko geografijo in regionalno planiranje Univerze v Bayreuthu, Bayreuth, Nemčija: prostorsko načrtovanje in regionalni razvoj.
 - Kmetijski in okoljevarstveni raziskovalni regionalni center za območje porečja Rena, alpske Alzacije in Frankovske grofije (CEMAGREF), Oddelek za razvoj gorskih območij, Grenoble, Francija: projekt DIAMONT.
 - Kraljevski inštitut za naravoslovne znanosti Belgije, Bruselj, Belgija: projekt PASCALIS.
 - Muzej Planinske zveze Avstrije, Innsbruck, Avstrija: Triglavski ledenik.
 - Nacionalni muzej naravoslovnih znanosti v Madridu, Španija: projekt PASCALIS.
 - Narodni svet koroških Slovencev (Rat der Kärntner Slowenen), Celovec, Avstrija: zemljepisna imena.
 - National Service for Archaeological Heritage, oddelek za pokrajino in dediščino, Amersfoort, Nizozemska, Stalna evropska konferenca za preučevanje kulturne pokrajine (PECSRL).
 - Oddelek za arhitekturo in urbanizem Univerze v Trstu, Trst, Italija: projekt R.A.V.E. Space.
 - Oddelek za biologijo Univerze v Trstu, Italija: raziskovanje Tržaškega zaliva.
 - Oddelek za geografijo Pedagoške univerze Hokkaido, Asahikawa, Japonska: sodelovanje pri prvem svetovnem atlasu rabe tal.
 - Oddelek za socialno geografijo in regionalni razvoj Naravoslovne fakultete Karlove univerze, Praga, Češka: prostorsko načrtovanje.
 - Organizacija združenih narodov, Skupina strokovnjakov za zemljepisna imena, New York, ZDA: standardizacija zemljepisnih imen.
 - Raziskovalni inštitut za ekonomsko geografijo in regionalni razvoj (FWR-HSG), St. Gallen, Švica: projekt DIAMONT.
 - Regija Jonskih otokov, regionalno-administrativno območje Vlade Republike Grčije, Krf, Grčija: projekt R.A.V.E. Space.
 - Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena.
 - Srednjeevropska pobuda – CEI, Trst, Italija: projekt R.A.V.E. Space.
 - Stalni odbor za zemljepisna imena Kraljevega geografskega društva, London, Združeno kraljestvo: zemljepisna imena.
 - Šola za planiranje Univerze v Cincinnatiju, ZDA: prostorsko načrtovanje.
 - Univerza v Aquili, Italija: projekt PASCALIS.
 - Univerza Lyon1/CNRS, Francija: projekt PASCALIS.
 - Univerza Toulouse/CNRS, Francija: projekt PASCALIS.
 - Visoka šola za Baltik in Vzhodno Evropo Univerze v Södertörnu, Švedska: geografski informacijski sistemi.
 - Zavod za izobraževanje Črne gore, Podgorica, Srbija in Črna gora: projekt R.A.V.E. Space.
 - Združeni narodi, Skupina strokovnjakov za zemljepisna imena, New York, ZDA: zemljepisna imena.

OBISKI V INŠTITUTU

- Peter Skvarča, Instituto Antártico Argentino, Buenos Aires, Argentina, 7. 5.–6. 6.: ledeniki na Antarktiki in v Patagoniji.
- Dr. Hubert Bergmann in dr. Isolde Hausner, Institut für Österreichische Dialekt- und Namenlexika, Dunaj, Avstrija: 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Dr. Ki-Suk Lee, Department of Geography Education, Seoul National University, in dr. Sungjae Choo, Department of Geography, Kyunghee University, Seul, Koreja, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Dr. Naftali Kadmon, Geography Department, Hebrew University of Jerusalem, Jeruzalem, Izrael, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.

- Dr. Paul Woodman, Caroline Burgess, Catherine Cheetham, The Permanent Committee on Geographical Names, The Royal Geographical Society, London, Združeno kraljestvo, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Dr. Peeter Päll, Department of Grammar Institute of the Estonian Language, Talin, Estonija, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Dr. Peter Jordan, Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut, Dunaj, Avstrija, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Emmanuel Gounaris, Ministry of Foreign Affairs, in Georgios Makridis, Geographical Publications Division, Hellenic Military Geographical Service, Atene, Grčija, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Jörn Sievers, Bundesamt für Kartographie und Geodäsie, Frankfurt am Main, Nemčija, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Mag. Bela Pokoly, Department of Lands & Mapping, Ministry of Agriculture & Regional Development, Budimpešta, Madžarska, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Mag. Roman Stani-Fertl, Institut für Geographie und Regionalforschung an der Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Vita Strautniece, Toponymy Laboratory, Board of Cartography, State Land Service, Riga, Latvija, 19.–21. 5.: zemljepisna imena.
- Dr. Safet Nurković, dr. Muriz Spahić, dr. Halid Kurtović, Nusret Drešković in Ranko Mirić, Odsjek za geografiju, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 29.–30. 9.: regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991.
- Alma Kadušić, Fadila Kudumović in Sabahudin Smajić, Odsjek za geografiju, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, Bosna in Hercegovina, 29.–30. 9.: regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991.
- Dr. Bogdan Mihai in Ionut Savulescu, Catedra de Geomorfologie-Pedologie, Facultatea de Geografie, Universitatea din Bucuresti, Bukarešta, Romunija, 17.–22. 11.: preučevanje naravnih nesreč, ekskurzija v Posočje.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Damir Josipovič

Demogeografski učinki imigracije v Slovenijo po II. svetovni vojni; Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 11. 7. – doktorsko delo.

Aleš Smrekar

Zavest o rabi vode kot naravnega vira; Oddelek za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, 9. 11. – doktorsko delo.

Blaž Komac

Dolec kot značilna reliefna oblika na dolomitnem površju; Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 15. 11. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

David Bole

- *The socio-economic impacts of globalization processes on small and medium-sized cities*. Nastop na izobraževalni delavnici projekta »Electronic City«, Bratislava, Slovaška, 24. 9.

Mateja Breg

- *Metodologija prednostne sanacije odlagališča odpadkov*. Predavanje na 1. mednarodnem posvetovanju geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine »Geografija ter regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991«, Ljubljana, 29. 9.
- *Dejavnosti z GIS na Geografskem inštitutu Antona Melika*. Predavanje na seminarju »Prostorska informatika na ZRC SAZU 2005«, Ljubljana, 6. 12.

Jerneja Fridl

- *Kartografija nekoč in danes*. Predavanje vodstvu in slušateljem Poveljniško štabne šole Slovenske vojske, Ljubljana, 24. 1.
- *Moj prvi zemljevid*. Zasnova in izvedba dveh počitniških delavnic, namenjenih promociji raziskovalne dejavnosti ZRC SAZU in seznanjanju najmlajših z raziskovalnim delom, 18. 7. in 25. 7.

Matej Gabrovec

- *Approaches to LUCC research in Slovenia*. Predavanje na delavnici Mednarodne geografske zveze o preučevanju sprememb rabe in pokrovnosti tal, Mikulov, Češka, 3. 3.
- *Standardi dostopnosti do javnega potniškega prometa*. Predavanje na 1. letni konferenci javnih linijskih prevoznikov v cestnem prometu, Nova Gorica, 22. 6.
- *Slovenian Glaciers as Indicators of Climatic Changes*. Predavanje na delavnici o vplivu podnebnih sprememb na občutljive jezerske ekosisteme, Ribčev Laz, 10. 10.
- *The Afforestation in Slovenia: Is This What We Want?* Predavanje na 6. zborovanju skupnosti strokovnjakov o človeških razsežnostih globalnih okoljskih sprememb »Globalne okoljske spremembe, globalizacija in mednarodna varnost: novi izzivi za 21. stoletje«, Bonn, Nemčija, 12. 10.

Mauro Hrvatin

- *Sistematika kamnin*. Predavanje v okviru naravo-

slovnega dneva na bolnišničnem oddelku Osnovne šole Ledina na Pediatrični kliniki v Ljubljani, 18. 10.

- *Kamnine v Sloveniji*. Predavanje v okviru naravoslovnega dneva na bolnišničnem oddelku Osnovne šole Ledina na Pediatrični kliniki v Ljubljani, 18. 10.
- *Veliki atlas sveta*. Predstavitev prenovljene izdaje atlasa DZS na tiskovni konferenci, Cankarjev dom, Ljubljana, 2. 12.

Damir Josipovič

- *Evropski premiki: družbeni in kulturni učinki migracijskih tokov v republiki Sloveniji in mestu Ljubljana*. Vabljen diskusija na okrogli mizi v organizaciji Ljubljanske skupine evropskega raziskovalnega projekta »Preobrazbe v mestnih prostorih: novi izzivi kulturni politiki v Evropi«, galerija ŠKUC, Ljubljana, 17. 3.
- *Zaskrbljujoči demografski trendi v Sloveniji in Evropski unij*. Diskusija na okrogli mizi Urada Vlade Republike Slovenije za informiranje in Centra Evropa, avditorij Centra Evropa, Ljubljana, 9. 6.
- *The impact of immigration after the WW II on changes in fertility behaviour – the case of Slovenia*. Predavanje za študente v okviru programa European Doctorate, Padova, Italija, 2. 9.
- *Vpliv priseljevanja iz Bosne in Hercegovine v Slovenijo na regionalno-demografski strukturi obeh držav*. Predavanje na 1. mednarodnem posvetovanju geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine »Geografija ter regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991«, Ljubljana, 29. 9.
- *Nemiri v Franciji in getoizacija pri nas*. Intervju za oddajo »Izzivi«, 1. program TV Slovenija, Ljubljana, 14. 11.
- *Rodnost, etničnost in nacija v Sloveniji*. Prispevek na znanstveni konferenci ob 80. obletnici Inštituta za narodnostna vprašanja, drugi panel: raziskovanje odnosov etničnosti in manjšin v Republiki Sloveniji, Ljubljana, 18. 11.
- *Suitability of Dayton territorial division for the process of integration of Bosnia and Herzegovina*. Referat na mednarodni konferenci »Dayton – ten years after. Conflict resolution and co-operation perspectives«, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 29. 11.
- *Eden ni dovolj – Omizje na temo rodnosti*. Oddaja »Sveto in svet«, 1. program TV Slovenija, Ljubljana, 14. 12.

Drago Kladnik

- *Atlant, prvi atlas v slovenskem jeziku*. Intervju v živo v oddaji »Odprti termin«, 3. program Radia Slovenija, Ljubljana, 6. 10.
- *Atlant, prvi atlas v slovenskem jeziku*. Intervju za oddajo »Kulturna panorama«, 1. program Radia

Slovenija, Ljubljana, 8. 10.

- *Atlant, prvi atlas v slovenskem jeziku*. Intervju za oddajo »Kulturna panorama«, 3. program Radia Slovenija, Ljubljana, 10. 10.
- *Veliki atlas sveta*. Predstavitev prenovljene izdaje atlasa DZS na tiskovni konferenci, Cankarjev dom, Ljubljana, 2. 12.

Blaž Komac

- Posvetovanje Komisije Združenih narodov za eksonime. Ekskurzija na Tromejo, Ljubljana–Rateče, 21. 5.
- *Kaos v dolomitnem reliefu*. Predavanje v okviru Društva mladih geografov Slovenije, Ljubljana, 25. 5.
- *Dolomitni relief Žibrš*. Vodenje ekskurzije na 13. mednarodni krasoslovni šoli, 27. 6.
- *Naklonski pragovi in razvoj reliefa*. Predavanje na 13. mednarodni krasoslovni šoli, Postojna, 28. 6.
- *Geografska analiza naravnih nesreč v domači pokrajini na primeru srednje Soške doline*. Delavnica na 14. Ilešičevih dnevih, Ljubljana, 23. 9.
- *Dolec kot značilna reliefna oblika na dolomitnem površju*. Predavanje na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Pohorje, 21. 10.
- *Izdelava zemljevida plazovitosti Goriških brd*. Predavanje na posvetovanju slovenskih partnerjev projekta ALPTER, Medana, 25. 11.

Janez Nared

- *Die Einflüsse der Regionalpolitik auf die Entwicklung der räumlichen Strukturen in Slowenien: die Theorien, die Modelle und die Applikation*. Predstavitev problematike preučevanja prostorskih struktur na graški univerzi, Gradec, Avstrija, 11. 1.

Miha Pavšek

- *Nastanek in osnovne značilnosti snežnih plazov ter plazovita območja v Sloveniji*. Predavanje na Dnevih varstva pred snežnimi plazovi, Rudno polje, 15. 1.
- *Prerez in testiranje snežne odeje*. Predavanje in praktično delo na Dnevih varstva pred snežnimi plazovi, Rudno polje, 15. 1.
- *Dnevi varstva pred snežnimi plazovi*. Prispevek v Dnevniku TV SLO, 1. program, Ljubljana, 15. 1.
- *Zimsko izredno stanje, Oblakotvorje, Veter in peščene sipine, Barvno podnebje, Iz zelenega v rjavo*. Branje več prispevkov iz rubrike »Vreme in ljudje«, Dnevnik, Radiozaver, »V nedeljo zvečer«, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 30. 1., 29. 5., 6. 6., 9. 10. in 20. 11.
- *Snežni plazovi*. Sodelovanje pri preventivnem televizijskem oglaševanju Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo, Ljubljana, 10. 5.
- *Geografske značilnosti Borjane in katastrofalni snežni plazovi februarja 1952*. Vodstvo na delu

- ekskurzije sindikata ZRC SAZU v Breginjski kot, 20. 5.
- *Ocena ogroženosti površja zaradi naravnih nesreč*. Predavanje na 14. Ilešičevih dnevih, Ljubljana, 22. 9.
 - *Geografska analiza naravnih nesreč v domači pokrajini na izbranih primerih*. Delavnica na 14. Ilešičevih dnevih, Ljubljana, 23. 9.
 - *Slovenian glaciers as indicators of climatic changes*. Predavanje na mednarodni delavnici »Vpliv podnebnih sprememb na občutljive jezerske ekosisteme«, Ribčev Laz, 10. 10.
 - *Geografske značilnosti Ljubljanskega barja*. Vodenje ekskurzije za srednješolce v okviru Ljubljanskega geografskega društva, 20. in 21. 10.
 - *Pustovanja med obema vojnama*. Intervju v oddaji »Sledi časa«, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 20. 11.
- Drago Perko**
- *Raziskovanje naravnih nesreč na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU*. Predavanje vodstvu in slušateljem Poveljniško štabne šole Slovenske vojske, Ljubljana, 24. 1.
 - *Predstavitev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*. Predavanje za študente Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Zemljepisni muzej, Ljubljana, 8. 4.
 - *Anton Melik Geographical Institute*. Predstavitev inštituta ob obisku geografov s Fakultete za geografijo Univerze v Bukarešti, Romunija, Ljubljana, 19. 11.
 - *Veliki atlas sveta*. Predstavitev prenovljene izdaje atlasa DZS na tiskovni konferenci, Cankarjev dom, Ljubljana, 2. 12.
- Borut Peršolja**
- *Visokogorska jezera v Julijskih Alpah*. Gorniški večer z dr. Antonom Brancijem, razgovor z gostom v Domu športnih organizacij, Domžale, 14. 4.
 - *Alpinizem kot življenje*. Gorniški večer s Silvom Karom, razgovor z gostom v Domu športnih organizacij, Domžale, 21. 4.
 - *Izjemne podnebno-ledeniške spremembe na Antarktiki*. Nagovor ob predavanju Petra Skvarče, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 10. 5.
 - *Andinizem bratov Skvarča*. Slavnostni nagovor ob predavanju Petra Skvarče, Cankarjev dom, Ljubljana, 11. 5.
 - *Geografija gorskega sveta*. Predavanje in praktično delo na tečaju za vodnike Planinske zveze Slovenije, Mala planina, 14. 5.
 - *Strokovnjak svetuje*. Oddaja na Radiu Slovenija, Ljubljana, 17. 6.
 - *Geografija Velike planine*. Praktično delo z učenci Osnovne šole Ivana Roba iz Šempetra pri Gorici, Mala planina, 19. 6.
 - *Geografija doline Kamniška Bistrica*. Predavanje
- na okrogli mizi o prihodnosti doline, Kamniška Bistrica, 3. 9.
- *Sprehod po Kamniški Bistrici*. Vodenje obiskovalcev prireditve v organizaciji CIPRA Slovenija, Kamniška Bistrica, 3. 9.
- Franci Petek**
- *Spremembe rabe tal v naselju Medana – od franciscejskega katastra do dejanske karte kmetijske rabe tal*. Predstavitev prvih rezultatov pri mednarodnem projektu ALPTER, Medana, 25. 11.
- Primož Pipan**
- *Slovene Istria*. Predstavitev na ekskurziji za študente geografije z Univerze v Mytilenah, Grčija, Sečovlje, 15. 2.
 - *Don Pierino drug rehabilitation centers as an additional possibility for rural development and marketing in rural tourism – teh case of Čadrg*. Predavanje na mednarodni konferenci »Prenos dobrih praks pri razvoju podeželja v EU – Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine«, Otočec na Krki, 16. 2.
 - *Avstralija v očeh geografa*. Predavanje, Velenje, 11. 3.; Litija, 14. 3.; Komen, 27. 9.; Ljubljana, 20. 10. in 10. 11.; Rogatec, 9. 11.
 - *Zgodba o soli*. Predavanje s predstavitvijo dokumentarnega filma pri društvu Humanitas, Ljubljana, 12. 4.
 - *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji za udeležence 4. zasedanja delovne skupine za eksonime pri Izvedenski skupini Organizacije združenih narodov za zemljepisna imena, Ljubljana, 20. 5.
 - *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji geografov s Fakultete za geografijo Univerze v Bukarešti, Romunija, Ljubljana, 19. 11.
- Marjan Ravbar**
- *The Future of Slovenian Cities in the European Competition between Cities »Laissez-faire« or Affirmative Action?* Predavanje na »City competition: Chances and Risks of Cooperation«, Technical University, Bratislava, Slovaška, 3. 3.
 - *Dinamika sistemov poselitve v Sloveniji*. Predavanja za študente 3. letnika krajinske arhitekture na Biotehniški fakulteti, Ljubljana, 11. 3.
 - *Omrežje naselij v Sloveniji*. Predavanje študentom interdisciplinarnega podiplomskega študija urbanističnega in prostorskega planiranja na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, Ljubljana, 18. 3.
 - *Regionalni management – savremena metoda u regionalnom planiranju*. Predavanje na 10. naučnom skupu »Regionalni razvoj i demografski tokovi balkanskih zemalja«, Niš, Srbija in Črna gora, 24. 6.
 - *Geografska analiza vplivov investicijskih aktivnosti na regionalni in prostorski razvoj Slovenije*. Pred-

stavitev zaključka projekta na Gospodarski zbornici, Ljubljana, 6. 9.

- *Regionalni management – izziv in preizkusni kamen za politiko regionalnega razvoja*. Predavanje na posvetu »Regionalno planiranje in regionalni razvoj med teorijo in prakso« ob 75-letnici akademika prof. dr. Igorja Vrišerja, Ljubljana, 28. 9.

Irena Rejec Brancelj

- *State of the Environment Report and National Environmental Action programme*. Vabljen predavanje na seminarju European Journalism Centre »Regional Policy and Environment«, Ljubljana, 16. 9.
- *From environmental monitoring to goals through indicators*. Vabljen predavanje na Environmental Monitoring Conference, Dunaj, Avstrija, 15. 12.

Peter Repolusk

- *Spremembe v etničnem opredeljevanju muslimanskega prebivalstva v Sloveniji, priseljenega iz Bosne in Hercegovine, v popisnih podatkih 1991 in 2002*. Predavanje na 1. mednarodnem posvetovanju geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine »Geografija ter regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991«, Ljubljana, 29. 9.

Aleš Smrekar

- *Would people pay more for the quality drinking water?* Predavanje na 7. svetovnem znanstvenem zboru Mednarodnega hidrološkega združenja z naslovom »Sladka voda – negotov trajnostni razvoj«, Foz do Iguacu, Brazilija, 6. 4.
- *Izdelava katastra in predloga prednostne sanacije odlagališč odpadkov vodozbirnega območja črpališča Jarški prod v Ljubljani*. Predavanje dodiplomskim študentom 3. letnika usmeritve Varstvo geografskega okolja Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 11. 5.
- *Izdelava katastra in predloga prednostne sanacije odlagališč odpadkov vodozbirnega območja črpališča Jarški prod v Ljubljani*. Predavanje na posvetu »Mesto, reka in razvoj«, Zveza geografskih društev Slovenije, Ljubljana, 14. 6.
- *Spoznadni zemljevidi kot sredstvo za ugotavljanje okoljske ozaveščenosti*. Predavanje na 1. mednarodnem posvetovanju geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine »Geografija ter regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991«, Ljubljana, 29. 9.
- *Ljubljansko polje, kakšne posege bo okolje toleriralo?* Predavanje na posvetu »Pomen reke Save« v Državnem svetu, Ljubljana, 18. 10.
- *Zavest o rabi vode kot naravnega vira*. Predavanje na strokovnem posvetovanju »Kakovost pitne vode '05«, ZTI – Zavod za tehnično izobraževanje, Ljubljana, 16. 11.
- *Sanacija odlagališč odpadkov na vodovarstvenem*

območju črpališča Jarški prod v Ljubljani. Predavanje na strokovnem posvetovanju »Kakovost pitne vode '05«, ZTI – Zavod za tehnično izobraževanje, Ljubljana, 17. 11.

- *Vodovodna ali embalirana voda – kaj mislijo ljudje?* Predavanje na strokovnem posvetovanju »Kakovost pitne vode '05«, ZTI – Zavod za tehnično izobraževanje, Ljubljana, 18. 11.

Mimi Urbanc

- *Flišna Istra*. Ekskurzija Ljubljanskega geografskega društva za srednješolce, 18., 19., 20. in 21. 10.
- *Atlant, prvi atlas v slovenskem jeziku*. Intervju za oddajo »Kulturna panorama«, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 8. 10.
- *Atlant, prvi atlas v slovenskem jeziku*. Intervju za oddajo »Kulturna panorama«, 3. program Radia Slovenija, Ljubljana, 10. 10.

Matija Zorn

- *Ocena ogroženosti površja zaradi naravnih nesreč*. Predavanje na 14. Ilešičevih dnevih, Ljubljana, 22. 9.
- *Geografska analiza naravnih nesreč v domači pokrajini na izbranih primerih*. Delavnica na 14. Ilešičevih dnevih, Ljubljana, 23. 9.
- *Okoljska zgodovina in geomorfni procesi*. Poster na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov »Pohorje 2005«, Geomorfološko društvo Slovenije, 22. 10.
- *Plazovitost Goriških brd*. Predavanje na sestanku mednarodnega projekta ALPTER, Medana, 25. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

David Bole

- *Electronic City*, Bratislava, Slovaška, 23.–30. 9: mednarodna delavnica v okviru evropskega izobraževalnega projekta FUTURE.
- *Institut für Stadt und Regionalplanung*, Technische Universität Berlin, Berlin, Nemčija, 8.–10. 9: udeležba na konferenci »Time Space Places«.

Damir Josipovič

- *Institut za etnologijo i folkloristiku*, Zagreb, Hrvaška, 27.–28. 6. in 12.–18. 12.: kartiranje, anketiranje v Žumberku in Pokolpju.
- *Mednarodna konferenca »Dayton – ten years after. Conflict resolution and co-operation perspectives«*, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 29. 11.–1. 12.

Janez Nared

- *Oddelek za geografijo in regionalne študije* Univerze v Gradcu, Avstrija, 1. 1.–31. 1.: študijski obisk.

Drago Perko

- Institut für Geographie, Universität Innsbruck, in Österreichischer Alpenverein, Innsbruck, Avstrija, 11.–12. 3.: uvodna delavnica partnerjev projekta DIAMONT.

Borut Peršolja

- Institut für Geographie, Universität Innsbruck, in Österreichischer Alpenverein, Innsbruck, Avstrija, 11.–12. 3.: uvodna delavnica partnerjev projekta DIAMONT.

Primož Pipan

- Poletna šola »Geography and Politics – Governing European Integration«, Trbiž, Italija, 5.–9. 6.
- Mednarodna konferenca »Border3«, Trbiž, Italija, 10.–11. 6.
- Mednarodna konferenca »Dayton – ten years after. Conflict resolution and co-operation perspectives«, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 29. 11.–1. 12.

Marjan Ravbar

- Sestanek ožje delovne skupine za izvedbo projekta *City competition: Chances and Risks of Cooperation* pod okriljem Akademie für Raumordnung und Landesplanung iz Hannovra v Nemčiji, Bratislava, Slovaška, 2.–4. 3.

Mimi Urbanc

- Muzej Planinske zveze Avstrije, Innsbruck, Avstrija, 10. 3.: stare objave Triglavskega ledenika.
- Institut für Geographie, Universität Innsbruck in Österreichischer Alpenverein, Innsbruck, Avstrija, 11. 3.: uvodna delavnica partnerjev projekta DIAMONT.
- Svobodna univerza v Berlinu, Berlin, Nemčija, 2.–3. 6.: delovni sestanek strokovnega odbora 22. srečanja mreže »The Permanent European conference for the study of the rural landscape«.
- Zavod za šolstvo Črne gore, Podgorica, Srbija in Črna gora, 27.–28. 6.: sestanek partnerjev projekta R.A.V.E. Space.
- Stalni sekretariat Alpske konvencije, Innsbruck, Avstrija, 4. 7.: sestanek partnerjev projekta DIAMONT.
- Evropska akademija EURAC, Bolzano/Bozen, Italija, 8.–9. 9.: sestanek partnerjev projekta DIAMONT.
- Bavarsko ministrstvo za okolje, München, Nemčija, 7. 12.: sestanek o podatkovnih bazah za potrebe projekta DIAMONT.

Matija Zorn

- Institut für Geographie, Universität Innsbruck, in Österreichischer Alpenverein, Innsbruck, Avstrija, 11.–12. 3.: uvodna delavnica partnerjev projekta DIAMONT.

PEDAGOŠKO DELO

Jerneja Fridl

- *Metodologija geografskega raziskovanja*. Vaje v zimskem semestru za 2., 3. in 4. letnik v okviru izbirnega predmeta na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Matej Gabrovec

- *Geografija slovenskih pokrajin*. Predavanja za 3. letnik v poletnem semestru na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Milan Orožen Adamič

- *Družbena geografija krasa*. Nosilec modula v okviru Šole za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica.
- *Geografija naravnih nesreč*. Predavanja za 2. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta v okviru Geografije kontaktnih prostorov na Fakulteti za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.
- *Naravne nesreče*. Predavanja za dijake 4. letnika Gimnazije Bežigrad v okviru programa Mednarodna matura, Ljubljana.
- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.
- *Ocene ogroženosti zaradi naravnih nesreč*. Predavanja za višje gasilske častnike Gasilske zveze Slovenije v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.
- *Značilnosti naravnih nesreč v Sloveniji (geografska perspektiva)*. Predavanja za 4. letnik v zimskem semestru na Katedri za obramboslovje Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

Miha Pavšek

- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Marjan Ravbar

- *Celostni razvoj podeželja*. Predavanja za 2. letnik Višje kmetijske šole Grm, Novo mesto.
- *Regionalno planiranje*. Predavanja za 3. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta v okviru Geografije kontaktnih prostorov na Fakulteti za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Irena Rejec Brancelj

- *Kmetijstvo in okolje*. Predavanja in vaje za študente 3. in 4. letnika izbirnega predmeta v okviru Šole za znanosti o okolju na Politehniko, Nova Gorica.

MENTORSTVO

Jerneja Fridl je bila somentorica pri diplomski nalogi Nataše Kolega.

Matej Gabrovec je bil mentor doktorandoma mag. Blažu Komacu in Matiji Zornu.

Milan Orožen Adamič je bil mentor magistrandu Primožu Pipanu ter doktorandu mag. Mihi Pavšku.

Drago Perko je bil mentor magistrandom Mateji Breg, Primožu Gašperiču in Borutu Peršolji ter doktorandom mag. Jerneji Fridl, Mauru Hrvatinu, mag. Dragu Kladniku in mag. Mimi Urbanc.

Marjan Ravbar je bil mentor magistrandu Davidu Boletu ter doktorandom mag. Damirju Josipoviču, Janezu Naredu in Petru Repolusku.

Irena Rejec Brancelj je bila somentorica doktorandu mag. Alešu Smrkarju.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI**Izvirni znanstveni članek**

- BOLE, David. Vloga mest v razvojnih dokumentih Slovenije. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 16-25, graf. prikazi, tabele.
- BREG, Mateja, FRIDL, Jerneja, KLADNIK, Drago, SMREKAR, Aleš. Vrednotenje nedovoljenih odlagališč odpadkov glede na nujnost njihove sanacije. *Geogr. vestn.*, 2005, letn. 77, št. 1, str. 89-101, zvd.
- BREG, Mateja, URBANC, Mimi. Gramoznice in dileme (ne)trajnostnega razvoja degradirane obrečne pokrajine. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 76-86, ilustr.
- FRANTAR, Peter, HRVATIN, Mauro. Pretočni režimi v Sloveniji med letoma 1971 in 2000. *Geogr. vestn.*, 2005, letn. 77, št. 2, str. 115-127, zvd., graf. prikazi.
- HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago. Differences between 100-meter and 25-meter digital elevation models according to types of relief in Slovenia = Razlike med stometrskim in petindvajestmetrskim digitalnim modelom višin glede na tipe reliefa v Sloveniji. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 7-31, ilustr., zvd.
- KLADNIK, Drago. Geografov pogled na tuja zemljepisna imena. *Geogr. vestn.*, 2005, letn. 77, št. 2, str. 9-23, graf. prikazi.
- KOMAC, Blaž, ZORN, Matija. Geomorfološke nesreče in trajnostni razvoj. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 87-97, graf. prikazi, tabele, zvd.
- KOMAC, Blaž, ZORN, Matija. Soil erosion on agricultural land in Slovenia - measurements of rill erosion in the Besnica valley = Erozijski prsti na kmetijskih zemljiščih v Sloveniji - meritve žlebične erozije v dolini Besnice. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 53-86, ilustr., zvd., graf. prikazi. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.
- KOMAC, Blaž, ZORN, Matija. Zemljevid ogroženosti Zgornje Savinjske doline zaradi zemeljskih plazov

in skalnih podorov = Landslide and rockfall risk map of the Upper Savinja Valley. *Ujma*, 2005, št. 19, str. 175-186, ilustr., graf. prikazi, zvd.

NARED, Janez. Geografski vidiki mreženja podjetij v Sloveniji. *Geogr. vestn.*, 2005, letn. 77, št. 2, str. 45-57, zvd., graf. prikazi.

NARED, Janez. Spodbujanje turizma kot instrument trajnostnega regionalnega razvoja. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 108-117, graf. prikazi.

PETEK, Franci, FERREIRA, Andreja. Spremembe rabe tal in socialno-ekonomske sestave prebivalstva na zgornjem gorenjskem = Land-use changes and the resulting socio-economic population structure in the upper gorenjska region. *Zb. gozd. lesar.*, 2005 [i. e. 2006], št. 77, str. 159-178, ilustr.

PETEK, Franci. Povezanost sprememb rabe tal z družbenimi procesi - primer slovenskih Alp. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 98-107, graf. prikazi, tabele.

PETEK, Franci. Typology of Slovenia's Alpine region with emphasis on land use and changes in land use = Tipologija slovenskega alpskega sveta s poudarkom na rabi in spremembah rabe tal. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 33-52, ilustr., zvd. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

RAVBAR, Marjan, BOLE, David, NARED, Janez. A creative milieu and the role of geography in studying the competitiveness of cities: the case of Ljubljana = Ustvarjalno okolje in vloga geografije pri proučevanju konkurenčnosti mest: primer Ljubljane. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 2, str. 7-34, ilustr., zvd., graf. prikazi.

RAVBAR, Marjan. Dejavniki regionalnega razvoja v pokrajinski členitvi Slovenije. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 1-2, str. 34-49.

RAVBAR, Marjan. Pogledi na usmerjanje trajnostnega naselbinskega razvoja: težnje, razumevanje in urbani menedžment kot instrument usmerjanja poselitve. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 4-15, tabele.

- RAVBAR, Marjan. »Urban sprawl«: popačena slika (sub)urbanizacije v Sloveniji?. *Geogr. vestn.*, 2005, letn. 77, št. 1, str. 27-36.
- URBANC, Mimi, BREG, Mateja. Gravel plains in urban areas: gravel pits as an element of degraded landscapes = Prodna ravnina v mestnem prostoru: gramoznice kot prvine degradirane pokrajine. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 2, str. 35-61, ilustr., graf. prikazi.
- URBANC, Mimi, GABROVEC, Matej. Krajevna imena: poligon za dokazovanje moči in odraz lokalne identitete. *Geogr. vestn.*, 2005, letn. 77, št. 2, str. 25-43, ilustr.
- ZORN, Matija, KOMAC, Blaž. Erozijski prsti na kmetijskih zemljiščih v Sloveniji = Soil erosion on agricultural land in Slovenia. *Ujma*, 2005, št. 19, str. 163-174, ilustr., graf. prikazi, zvd.

Pregledni znanstveni članek

- PERŠOLJA, Borut. Slovenska šola gorništvu. *Šport*, 2005, letn. 53, št. 4, str. 22-24 (priloga Planinstvo), ilustr.
- RAVBAR, Marjan. Regionalni management - izziv in preizkusni kamen za politiko regionalnega planiranja. *Dela*. 2005, 24, str. 61-75. http://www.ff.uni-lj.si/geo/Publikacije/Dela/dela_24.htm.
- ZORN, Matija, KOMAC, Blaž. Geografska analiza naravnih nesreč v domači pokrajini - primer zemeljskih plazov. *Geogr. šoli*, 2005, letn. 15, št. 3, str. 52-60, graf. prikazi, zvd.

Strokovni članek

- BREG, Mateja, KLADNIK, Drago, SMREKAR, Aleš. Divja odlagališča odpadkov ogrožajo vodarno Jarški prod. *Ljubljana*, julij 2005, letn. 10, št. 6, 7, str. 34-35, ilustr., zvd.
- OROŽEN ADAMIČ, Milan. Geografija in naravne nesreče. *Geogr. obz.*, 2005, letn. 52, št. 1, str. 4-12, ilustr., zvd.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- OROŽEN ADAMIČ, Milan. The three-junction border points of Europe. V: PAGNINI, Maria Paola (ur.), JELEN, Igor (ur.), SEGER, Martin (ur.), BUFON, Milan (ur.). *Borders 3. : working papers : International scientific conference Mountains without borders, 1. edition, Tarvisio - Villach - Kranjska gora, may 3rd-5th, 2004*. Trieste: Edizioni Università, 2005, str. 121-125, zvd, graf. prikazi.
- SMREKAR, Aleš. Would people pay more for quality drinking water?. V: SAVIC, Dragan (ur.). *Sustainable water management solutions for large cities : the proceedings of the international symposium on Sustainable Water Management for Large Cities (S2) held during the Seventh Scientific Assembly of the International Association of Hydrological Sciences*

(IAHS) at Foz do Iguaçu, Brazil, 3-9 April 2005, (IAHS Publication, no. 293). Wallingford: IAHS Press, 2005, str. 141-144, zvd.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

- GABROVEC, Matej. Standardi dostopnosti do javnega potniškega prometa (primer Savinjsko-Šaleške regije). V: *Zbornik. Obrtna zbornica Slovenije: Gospodarska zbornica Slovenije*, 2005, str. 39-43.
- SMREKAR, Aleš. Sanacija odlagališč odpadkov na vodovarstvenem območju črpališča Jarški prod v Ljubljani. V: KOMAC, Milica (ur.). Strokovno posvetovanje Kakovost pitne vode '05, 16.-18. november 2005, Ljubljana. *Zbornik predavanj*. Ljubljana: ZTI - Zavod za tehnično izobraževanje, 2005, str. 57-63.
- SMREKAR, Aleš. Vodovodna ali embalarirana voda - kaj mislijo ljudje?. V: KOMAC, Milica (ur.). Strokovno posvetovanje Kakovost pitne vode '05, 16.-18. november 2005, Ljubljana. *Zbornik predavanj*. Ljubljana: ZTI - Zavod za tehnično izobraževanje, 2005, str. 89-96.
- SMREKAR, Aleš. Zavest o varovanju in rabi vodnih virov. V: KOMAC, Milica (ur.). Strokovno posvetovanje Kakovost pitne vode '05, 16.-18. november 2005, Ljubljana. *Zbornik predavanj*. Ljubljana: ZTI - Zavod za tehnično izobraževanje, 2005, str. 13-19.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- BOLE, David. The review of mobility in the contact space between Italy and Slovenia in the light of European integration. V: GOSAR, Anton (ur.), ROŽAC-DAROVEC, Vida (ur.). *Globalizirana Evropa*, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2005, str. 231-245, 418-421.
- FRIDL, Jerneja. Kartografska podoba zemljevidov 19. stoletja : vrezal na kamen in tiskal. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.), PERKO, Drago. *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 12-13, zvd.
- FRIDL, Jerneja, KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Zasebni vodnjaki. V: REJEC BRANCELJ, Irena (ur.), SMREKAR, Aleš (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.), ANDJELOV, Mišo. *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 203-216, ilustr., zvd.
- JOSIPOVIČ, Damir. Declining fertility and the role of immigration in population growth in Slovenia at the dawn of the 21st century. V: GOSAR, Anton (ur.), ROŽAC-DAROVEC, Vida (ur.). *Globalizirana Evropa*, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2005, str. 259-274, 423-425.

- KLADNIK, Drago, PETEK, Franci, REJEC BRANCELJ, Irena, FRANTAR, Peter. Raba tal. V: REJEC BRANCELJ, Irena (ur.), SMREKAR, Aleš (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.), ANDJELOV, Mišo. *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 121-133, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Kmetijsko obremenjevanje. V: REJEC BRANCELJ, Irena (ur.), SMREKAR, Aleš (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.), ANDJELOV, Mišo. *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 134-163, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš, BRAČIČ-ŽELEZNIK, Branka. Mestna raba tal. V: REJEC BRANCELJ, Irena (ur.), SMREKAR, Aleš (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.), ANDJELOV, Mišo. *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 189-202, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- KLADNIK, Drago. Zemljepisna imena v Atlantlu in njihov pomen za sodobno imenoslovje : gora Balkan se imenuje bolgarski Stara planina. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.), PERKO, Drago. *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 14-15, graf. prikazi.
- OROŽEN ADAMIČ, Milan, URBANC, Mimi. Odzivi na Atlant in njegovo mesto v slovenski geografski literaturi : od ene strani hudo grajane, od druge pa toplo hvaljene. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.), PERKO, Drago. *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 16-17, ilustr.
- OROŽEN ADAMIČ, Milan, URBANC, Mimi. Okoliščine nastanka Atlanta : od zamisli zanesenjakov do knjižnih polic narodno zavednih Slovencev. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.), PERKO, Drago. *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 8-9, ilustr.
- PERKO, Drago. Zemljevid in atlas, kartografija in geografija : od okostja do vezja. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.), PERKO, Drago. *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 4-5, ilustr., zvd.
- REJEC BRANCELJ, Irena. Vplivi industrije in obrti. V: REJEC BRANCELJ, Irena (ur.), SMREKAR, Aleš (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.), ANDJELOV, Mišo. *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 179-187, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- URBANC, Mimi. Matej Cigale (1819-1889) : Petričev dohtar. V: FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.), PERKO, Drago. *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 10-11, ilustr.
- ZORN, Matija. Fremde und einheimische Naturforscher und Geistliche - die ersten Besucher der slowenischen Berge (Ende des 18. Jahrhunderts bis Anfang des 19. Jahrhunderts). V: MATHIEU, Jon (ur.), BOSCANI LEONI, Simona (ur.). *Die Alpen! : Zur europäischen Wahrnehmungsgeschichte seit der Renaissance : Pour une histoire de la perception européenne deouis la Renaissance*, (Studies on Alpine history, 2). Bern ... [et al.]: P. Lang, 2005, str. 223-235, ilustr.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- GABROVEC, Matej. Changes in glacier extent. V: BAT, Marjan, REJEC BRANCELJ, Irena, KUŠAR, Urška, VERŠIČ, Aleš. *Environmental indicators 2003*. Ljubljana: MESP, Environmental Agency of the Republic of Slovenia, 2004 [i. e.] 2005, str. 36-37, graf. prikaz, zvd.
- PAVŠEK, Miha. Nevarnosti v gorah, snežni plazovi. V: BURNIK, Stojan (ur.), GOLNAR, Tone (ur.), KADIŠ, Franc (ur.), KRPAČ, Franc (ur.), PEHANI, Peter (ur.), PERŠOLJA, Borut (ur.), ROTOVNIK, Bojan, GLAVNIK, Aleš. *Planinska šola : [učbenik]*. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2005, str. 240-254, ilustr.
- PERŠOLJA, Borut. Gremo skupaj varneje v gore (str. 44-52). Planinska organizacija (str. 25-35). Planinske vrednote (str. 36-43). V: BURNIK, Stojan (ur.), GOLNAR, Tone (ur.), KADIŠ, Franc (ur.), KRPAČ, Franc (ur.), PEHANI, Peter (ur.), PERŠOLJA, Borut (ur.), ROTOVNIK, Bojan, GLAVNIK, Aleš. *Planinska šola : [učbenik]*. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2005, ilustr.
- PERŠOLJA, Borut, ZORN, Matija, MIKLAVC PINTARIČ, Simona. Gorska pokrajina. V: BURNIK, Stojan (ur.), GOLNAR, Tone (ur.), KADIŠ, Franc (ur.), KRPAČ, Franc (ur.), PEHANI, Peter (ur.), PERŠOLJA, Borut (ur.), ROTOVNIK, Bojan, GLAVNIK, Aleš. *Planinska šola : [učbenik]*. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2005, str. 122-142, ilustr.
- RAVBAR, Marjan. Suha krajina - primer »arhaične« pokrajine v zaledju urbanih središč. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija II : [ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva]*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 51-68, ilustr., zvd.
- REJEC BRANCELJ, Irena. Agri-environmental measures (str. 121-122). Consumption of mineral fertilisers (str. 119-120). Consumption on plant protection (str. 116-118). V: BAT, Marjan, REJEC BRANCELJ, Irena, KUŠAR, Urška, VERŠIČ, Aleš. *Environmental indicators 2003*. Ljubljana: MESP, Environmental Agency of the Republic of Slovenia, 2004 [i. e.] 2005, graf. prikaz, zvd, tabela.
- SMREKAR, Aleš. Notranjsko podolje (z zaledjem) od Babnega do Cerkniskega polja. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija II : [ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva]*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega

- društva, Evropa, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 37-50, ilustr., zvd.
- ZORN, Matija. Dobraški podori. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija II : [ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva]*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 83-103, ilustr., zvd.
- ZORN, Matija. Zgodovina planinstva in alpinizma doma in v svetu. V: BURNIK, Stojan (ur.), GOLNAR, Tone (ur.), KADIŠ, Franc (ur.), KRPAČ, Franc (ur.), PEHANI, Peter (ur.), PERŠOLJA, Borut (ur.), ROTOVNIK, Bojan, GLAVNIK, Aleš. *Planinska šola : [učbenik]*. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2005, str. 14-24, ilustr.
- MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA**
- Znanstvena monografija**
- ANDJELOV, Mišo, REJEC BRANCELJ, Irena (ur.), SMREKAR, Aleš (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005. 251 str., ilustr., graf. prikazi, zvd.
- PERKO, Drago, FRIDL, Jerneja (ur.), KLADNIK, Drago (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), PERKO, Drago (ur.), URBANC, Mimi (ur.). *Atlant*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 96 str., zvd., ilustr.
- PETEK, Franci. *Spremembe rabe tal v slovenskem alpskem svetu*, (Geografija Slovenije, 11). Ljubljana: Založba ZRC, 2005. 216 str., ilustr.
- Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid**
- BUFON, Milan, ČERNE, Andrej, GAMS, Ivan, JERŠIČ, Matjaž, JURINČIČ, Igor, KLADNIK, Drago, KOKOLE, Vladimir, KOMAC, Blaž, KREVS, Marko, KUNAVAR, Jurij, LOVRENČAK, Franc, NATEK, Milan, OGORELEC, Breda, OROŽEN ADAMIČ, Milan, PAVŠEK, Miha, PERKO, Drago, PLUT, Dušan, RADINJA, Darko, RAVBAR, Marjan, SMREKAR, Aleš, ŠPES, Metka, ZORN, Matija, KLADNIK, Drago (ur.), LOVRENČAK, Franc (ur.), OROŽEN ADAMIČ, Milan (ur.), HUMAR, Marjeta (ur.), KOŠMRLJ-LEVAČIČ, Borislava (ur.). *Geografski terminološki slovar*, (Zbirka Slovarji). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 451 str., ilustr.
- HRVATIN, Mauro (prevajalec in prireditelj), KLADNIK, Drago (prevajalec in prireditelj), PERKO, Drago (prevajalec in prireditelj), PERŠOLJA, Borut (prireditelj). *Veliki atlas sveta*. Prenovljena izd. Ljubljana: DZS, 2005. 260 str., ilustr., zvd.
- KLADNIK, Drago (prevajalec, prireditelj in avtor. dod. besedila), PERKO, Drago (prevajalec, prireditelj in avtor. dod. besedila). *Svet*. [Ljubljana]: Rokus, 2005. 1 zvd, barve.
- POGAČNIK, Aleš (ur.), VIDMAR, Ksenija H. (ur.), TOPOLE, Maja (prevajalec), PAVŠEK, Miha (prevajalec, prireditelj in fotograf), GABROVEC, Matej (prevajalec), PERKO, Drago (prireditelj), URBANC, Mimi (prireditelj), REPOLUSK, Peter (prireditelj), KLADNIK, Drago (prireditelj), HRVATIN, Mauro (prireditelj). *Veliki splošni leksikon*, (Slovarji DZS). Elektronska izd. na plošči CD-rom. Ljubljana: DZS, 2005.
- REPOLUSK, Peter ... [et al.]. *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-2005. 3 zv., ilustr.
- SEKUNDARNO AVTORSTVO**
- Kartografija**
- FRIDL, Jerneja. V: ANDJELOV, Mišo, BAT, Marjan, FRANTAR, Peter, MIKULIČ, Zlatko, SAVIČ, Vlado, UHAN, Jože. Pregled elementov vodne bilance. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 27-38, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: AUERSPERGER, Primož, ČENČUR CURK, Barbara, JAMNIK, Brigita, JANŽA, Mitja, KUS, Jurij, PRESTOR, Joerg, URBANC, Janko. Dinamika podzemne vode. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 39-61, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: AUERSPERGER, Primož, JAMNIK, Brigita, KRAJNC, Marjeta. Obremenjenost podzemne vode. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 86-100, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: BRAČIČ-ŽELEZNIK, Branka, FRANTAR, Peter, JANŽA, Mitja, UHAN, Jože. Ranljivost podzemne vode. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 61-72, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: BRAČIČ-ŽELEZNIK, Branka, JAMNIK, Brigita. Javna oskrba s pitno vodo. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 101-120, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: BRAČIČ-ŽELEZNIK, Branka, KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Mestna raba tal. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 189-202, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: FRANTAR, Peter, KLADNIK, Drago, PETEK, Franci, REJEC BRANCELJ, Irena. Raba tal. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 121-133, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: FRIDL, Jerneja, KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Zasebni vodnjaki. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 203-216, ilustr., zvd.

- FRIDL, Jerneja. V: GABROVEC, Matej. Changes in glacier extent. V: *Environmental indicators 2003*. Ljubljana: MESP, Environmental Agency of the Republic of Slovenia, 2004 [i. e.] 2005, str. 36-37, graf. prikaz, zvd.
- FRIDL, Jerneja. V: HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago. Differences between 100-meter and 25-meter digital elevation models according to types of relief in Slovenia = Razlike med stometrskim in petindvajestmetskimi digitalnim modelom višin glede na tipe reliefa v Sloveniji. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 7-31, ilustr., zvd.
- FRIDL, Jerneja. V: KLADNIK, Drago, REJEC BRANCELJ, Irena, SMREKAR, Aleš. Kmetijsko obremenjevanje. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 134-163, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- FRIDL, Jerneja. V: KOMAC, Blaž, ZORN, Matija. Soil erosion on agricultural land in Slovenia - measurements of rill erosion in the Besnica valley = Erozijski prsti na kmetijskih zemljiščih v Sloveniji - meritve žlebične erozije v dolini Besnice. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 53-86, ilustr., zvd., graf. prikazi. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.
- FRIDL, Jerneja. V: PETEK, Franci. *Spremembe rabe tal v slovenskem alpskem svetu*, (Geografija Slovenije, 11). Ljubljana: Založba ZRC, 2005. 216 str., ilustr.
- FRIDL, Jerneja. V: PETEK, Franci. Typology of Slovenia's Alpine region with emphasis on land use and changes in land use = Tipologija slovenskega alpskega sveta s poudarkom na rabi in spremembah rabe tal. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 33-52, ilustr., zvd. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.
- FRIDL, Jerneja. V: RAVBAR, Marjan. *Geografska analiza vplivov investicijskih aktivnosti v letu 2004 na regionalni in prostorski razvoj Slovenije : pasti in izzivi v pogojih globalizacije*. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 2005. 56 f., pril., zvd.
- FRIDL, Jerneja. V: REJEC BRANCELJ, Irena. Vplivi industrije in obrti. V: *Podtalnica Ljubljanskega polja*, (Geografija Slovenije, 10). Ljubljana: Založba ZRC, 2005, str. 179-187, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- HRVATIN, Mauro. V: PETEK, Franci. *Spremembe rabe tal v slovenskem alpskem svetu*, (Geografija Slovenije, 11). Ljubljana: Založba ZRC, 2005. 216 str., ilustr.
- HRVATIN, Mauro. V: PETEK, Franci. Typology of Slovenia's Alpine region with emphasis on land use and changes in land use = Tipologija slovenskega alpskega sveta s poudarkom na rabi in spremembah rabe tal. *Acta geogr. Slov.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 33-52, ilustr., zvd. <http://www.zrc-sazu.si/gi/gz.htm>, <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

SUMMARY

The Geographical institute was founded in 1946 by the Slovenian academy of sciences and arts, and in 1976 it was named after the greatest Slovenian geographer, academician Anton Melik (1890–1966), who was the first head of the Institute. Since 1981, the Institute has been one of the constituent members of the Scientific research centre of the Slovenian academy of sciences and arts. Until 1992 the Institute was mainly engaged with researching glaciers, glacial and fluvial transformation of the land surface, flooded areas, natural disasters, mountain farms in Slovenia and social geography. But since 1993 the Institute's main task has been to conduct geographical researches of Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the World. Research is mostly directed towards physical, social and regional geography and thematic cartography. In the 90s the research team published over 600 bibliographic units and gave over 200 presentations in conferences at home and abroad.

Today it has nine organization units: the Department of physical geography, the Department of social geography the Department of regional geography, the Department of natural disasters, the Department of en-

vironmental protection, the Department of geographical information system, the Department of thematic cartography, Geographical museum, and Geographical library. The Institute also houses a cartographic collection and geographical collections. The Institute is also headquarters of the Commission for the standardization of geographical names of the Government of the Republic of Slovenia (*Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije*).

The Institute publishes three scientific publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) is a series of books appears in Slovenian once or twice a year. *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* is a review published twice a year in English and Slovenian. The articles can be downloaded on the computer in either Slovenian or English from the institute homepage (<http://www.zrc-sazu.si/gi/publications.htm>). *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* (Geographical information systems in Slovenia) is a bulletin published every second (even) year in Slovenian.

Altogether in 2005, 22 researchers published over 110 papers, gave almost a hundred lectures and reports, and took near twenty study trips abroad.

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, akad. dr. Andrej Kranjc, dr. Andrej Mihevc, dr. Metka Petrič (predsednica), akad. dr. Mario Pleničar, dr. Tadej Slabe, dr. Stanka Šebela.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Tadej Slabe, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: dr. Andrej Kranjc, dr. Andrej Mihevc, dr. Stanka Šebela.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Martin Knez.

Znanstveni sodelavci: dr. Franci Gabrovšek, dr. Metka Petrič, dr. Tanja Pipan, dr. Nadja Zupan Hajna.

Asistent z doktoratom: dr. Janez Mulec.

Asistenti: Bojan Otoničar, Mitja Prelovšek, Janez Turk, Nataša Ravbar.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: mag. Janja Kogovšek.

Samostojna strokovna delavka: Maja Kranjc.

Samostojna tehnika: Leon Drame, Jurij Hajna.

Višja tehnika: Franjo Drole, Mateja Zadel.

Tajnici: Sonja Stamenković, Marina Artico (nadomeščanje).

Snažilka: Slavuljka Šušak.

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskovanje krasa

Vodja programske skupine: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, S. Stamenković, M. Zadel.

Z razvojem celostnega krasoslovja, od proučevanja kraškega površja in kraških jam do kraških voda, in s poglobljanjem temeljnega znanja, ki je izhodišče za načrtovanje življenja na krasu in varovanje naše izjemne naravne kraške dediščine, po tem vodilo je program začrtan, uspešno krepimo vlogo inštituta kot pomembnega mednarodnega raziskovalnega in študijskega krasoslovnega središča. To potrjuje tudi novi evropski projekt, s katerim nam je zaupano prirejanje

Mednarodne krasoslovne šole. Spoznanja, ki jih pridobivamo s sodobnimi terenskimi in laboratorijskimi metodami ter matematično računalniškimi modeliranjem, smo v letu 2005 strnili tudi v več knjigah: *Processes of speleogenesis, a modeling approach*; *Epikarst, promising habitat*; *Kraške kulturne krajine (Karstic Cultural Landscapes): Udin Boršt*; *Voda in življenje v kamniti pokrajini – Kras (Water and life in a rocky landscape – Kras)*; *Pivška jezera*. V pripravi so nove knjige, v prvi bo zbrano znanje o skalnih oblikah na kraškem površju. Pri projektu sodeluje 40 krasoslovcev iz 20 držav. Urejamo zbornik *Acta carsologica*. Sodelujemo v mednarodnih projektih in s krasoslovci s celega sveta.

Sveže znanje podajamo študentom na naši podiplomski Šoli za krasoslovje, Politehnika Nova Gorica, na Filozofski fakulteti v Ljubljani in na Fakulteti za humanistične študije Koper.

Nadaljevali smo proučevanje klastičnih jamskih in površinskih sedimentov. Vzorcevali smo jamske sedimente za paleomagnetne analize v že proučevanih jamah in začeli smo raziskovati nove prereze jamskih sedimentov. Jamske sedimente smo proučevali v Martarskem podolju, v obrobju Pivške kotline, na območju Paškega Kozjaka in na krasu med Celjsko in Velenjsko kotlino. Začeli smo s poskusi rekonstrukcije zakrasedvanja in speleogeneze na izbranih področjih. Jamske sedimente smo primerjali z različnimi razvojnimi fazami, izraženimi v jamski morfologiji. Še zlasti nas je zanimala možnost datiranja najnovejših tektonskih premikov s pomočjo jamskih sedimentov.

Na gradbiščih avtocest smo raziskovali procese selektivnega zakrasedvanja na stiku fliša in apnenca, znotraj fliša in v pobočnih brečah.

Nadaljevali smo raziskave pojavljanja stromatolitnih stalagmitov v Škocjanskih jamah.

Na podlagi georadarskih posnetkov, nekdanjega reliefa in današnjega stanja smo ugotavljali vzrok vdora avtoceste pri Postojni.

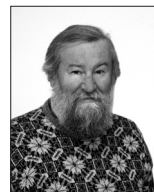
Pričeli smo s pripravami poskusa simuliranja pretakanja vode med različnimi plastmi mavca in vrtnčenja vode v različno oblikovanih ceveh ter njegovih sledi na obodu.

Proučevali smo klimatske, zlasti temperaturne razmere in gibanje zraka v vhodnih delih jam ter njihov pomen v jamski morfologiji in za izločanje sige.

V Pivški kotlini smo analizirali odnos med tektonskimi strukturami in potresi in ugotovili potencialno potresno aktivnost za Selški prelom, ob katerem se nahaja večina prisihajočih jezer.

dr. T. Slabe

L. Drame

F. Drole

dr. F. Gabrovšek

J. Hajna

dr. M. Knez

Zaključili smo celostno regionalno preučevanje krasa zgornje Pivške kotline in območja presihajočih Pivških jezer in pripravili monografski pregled izsledkov.

Enoletne meritve s tenziometri TM 71 v Postojnski jami so pokazale, da je aktivni horizontalni premik ob prelomu, ki se nahaja 1 km severno od Predjamskega preloma, okrog 0,05 mm na leto.

Proučevali smo podtalne kraške oblike, škraplje in kamnite gozdove, ki so se razkrili pri gradnji avtocest na Dolenjskem. So svojevrstna znamenitost pokritega krasa.

Proučevali smo kraške skalne oblike na domačem krasu, na krasu Mallorca in koralnem otoku Minamidaito na Japonskem. Terenska raziskovanja smo dopolnili z laboratorijskimi poskusi z mavcem.

Nadaljevali smo z razvojem modelov zakrasedanja. Nadgradili smo model razvoja odprtega kraškega vodonosnika, ki omogoča simulacije pri kompleksnejših robnih pogojih. S tem modelom smo raziskovali vpliv razbremenitev na razvoj poroznosti v razpoklinskem sredstvu.

Teoretično smo opisali procese kondenzacije vlažnega zraka na jamskih stenah v različnih pogojih in na osnovi tega ocenili pomen kondenzacijske korozije v speleogenezi.

Na območju Matarskega podolja in Krasa smo raziskovali kredno-paleogenske paleokraške pojave, na Dolenjskem pa tiste, ki so razviti v jurskih apnencih. Poleg geneze paleokrasi in sedimentov, povezanih z njim, so nas zanimale tudi sedimentološke in diagenetske značilnosti karbonatnih kamnin, v katerih je paleokras razvit, ter tistih, ki ga pokrivajo.

Na Dolenjskem smo proučevali tudi oblike pokritega krasa ter gline, ki kraški relief pokrivajo.

Nadaljevali smo z vzpostavljenim multiparametrskim monitoringom prenikajoče vode na poligonu Kristalni rov v Postojnski jami. Na dveh curkih vode smo celo leto merili (sonde z datalogerji) pretok, temperaturo in spec. el. prevodnost (več kot 150.000 meritve) in padavine na površju. V času vodnih valov po padavinah smo podrobneje spremljali tudi prenos snovi in naredili okoli 1000 kemičnih analiz. Vzporedno smo analizirali vzorce (600) v sledilnem poskusu skozi vadozno cono, ki poteka od leta 2002. Posebno pozornost smo posvetili metodi določevanja fluorescence, in sicer določevanju nizkih vrednosti in spreminjanju ozadja v času dolgotrajnih opazovanj.

Zaključili smo sledilni poizkus z deponije Ribnica. Izvedli smo sledilni poskus z deponije Sežana.

Različne metode hidrogeoloških raziskav (detajlno tektonsko-litološko kartiranje, primerjave hidrogramov in kemogramov, sledilni poskusi, kartiranje ranljivosti) so bile uporabljene pri študiju ranljivosti kraških vodonosnikov. Posebno pozornost smo posvetili negativnim vplivom odlagališč komunalnih odpadkov na krasu na podzemne vode. Na osnovi zbranih ugotovitev smo izdelali smernice za načrtovanje spremljanja kakovosti podzemne vode na vplivnih območjih odlagališč.

Zvezno smo spremljali vodni nivo, temperaturo in specifično električno prevodnost izvira Podstenjšek pri Šembijah. Opravili smo detajlno strukturno-litološko in geomorfološko kartiranje ter speleološke raziskave v zaledju izvira. V načrtu je sledilni poizkus. S pomočjo izsledkov poskusa bomo pridobili osnovne hidrodinamične podatke o prispevnem zaledju in s tem povezane procese napajanja, uskladičenja in praznjenja kraškega vodonosnika v Zgornji Pivki.

Raziskovali smo epikraško favno. Terensko in laboratorijsko delo je bilo usmerjeno v ugotavljanje količin raztopljenega ogljika, vira energije podzemeljskim živalim, v curkih prenikle vode.

V zvezi z zgodovino krasoslovja smo proučevali podatke o alpskih in ledenih jamah v Sloveniji, podrobneje smo ocenili delo Adolfa Schmidla in pomen njegove knjige *Die Grotten un Höhlen von Adelsberg, Lueg, Planina und Laas* (1854) in delo Baltazarja Hacqueta kot krasoslovca.

Ukvarjali smo se z varstvom in ohranjanjem jam ter krasi, posebej tistih z Unescovega seznama.

Varovanje kraških vodnih virov

Vodja projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna, J. Mulec, N. Ravbar, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Leta 2005 se je projekt zaključil s končno obdelavo zbranih podatkov in načrtom za nadaljnje raziskave. V obdobju dveh hidroloških let 2003–2005 smo za izvir Korentan z uporabo avtomatskih merilnih postaj pridobili podatke o pretokih, temperaturi, pH in specifični električni prevodnosti, dopolnili pa smo jih s podatki o količini in intenziteti padavin v zaledju. Na osnovi primerjave hietogramov, hidrogramov in kemogramov smo sklepali na značilnosti pretakanja vode v obravnavanem kraškem sistemu. Tako pridobljeni podatki so nam omogočili validacijo kart ranljivosti, ki smo jih za vodonosnik v zaledju izvira Korentan izdelali v prvih dveh letih projekta. Analizirali smo tudi fizikalno-kemične značilnosti voda v zaledju izvirov Malenščice in pripravili smernice za monitoring onesnaženosti podzemnih voda.

Razvoj in funkcija jam v različnih speleoloških okvirih

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Kranjc, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Na izbranih območjih smo proučevali speleogenetske pogoje, zlasti soodvisnost naplavljanja sedimentov in oblikovanje jamskih rogov v prostoru. V Postojn-

mag. J. Kogovšek

akad. dr. A. Kranjc

M. Kranjc

dr. A. Mihevc

dr. J. Mulec

B. Otoničar

ski jami smo beležili napetostna stanja in tektonske premike s tenziometri. Ugotavljali smo razporeditev jamskih živali v epikraških združbah. Nadaljevali smo komparativne meritve prenikanja vode skozi jamske strome v nekaj različnih območjih. Začeli smo kartirati jame kontaktnega krasa. Zanima nas predvsem možnost primerjave jamskih oblik in sedimentov z razvojem površja kontaktnega krasa. V jamah ob robu Pivške kotline smo nadaljevali oziroma zgostili vzorčevanje fluvialnih jamskih sedimentov za paleomagnetne analize.

Začeli smo meriti korozijo kraških voda v epifreatični coni ter hitrosti in zakonitosti odlaganja sige v Križni jami.

Ukvarjali smo se tudi z odnosom med udornicami in jamami na primeru velikih udornic na kitajskem krasu, »tiankengov«.

Izsledki raziskovanja površinskih kraških pojavov kot smernice za načrtovanje posegov v kraško pokrajino

Vodja projekta: S. Šebela.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, B. Otoničar, T. Pipan, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

Poleg zbiranja in študija literature ter vrednotenja lastnih dosedanjih raziskav smo natančneje opredelili predmet in območje terenskih raziskav. Na območju pokritega krasa Dolenjske smo proučevali male in srednjevelike površinske kraške geomorfne oblike, kamnino, v katerih so razvite, in glinene sedimente, ki pokrivajo kraški relief. Sistematično smo pobrali in pripravili 34 vzorcev sivih laminiranih glin za paleomagnetne analize. Od teh vzorcev smo jih deset pripravili še za rentgenske analize, po enega pa za pelodne in paleontološke analize. Zaradi primerjav smo za rentgenske analize poleg omenjenih sivih glin pripravili še šest vzorcev sedimentov rjavkastih in rdečkastih glin ter laporastih apnencev iz drugih območij Dolenjske. Tako paleomagnetne kot rentgenske analize so bile opravljene v laboratoriju Inštituta za geologijo Češke akademije znanosti v Pragi. Obdelava rezultatov analiz še poteka.

Vloga in pomen mikroorganizmov v kraških procesih

Vodja projekta: F. Gabrovšek.

Sodelavec: J. Mulec.

Vloga mikroorganizmov pri kraških litogenih in litotičnih procesih še ni bila jasno ovrednotena. V kraškem ekosistemu naletimo tudi na organizme, ki sicer niso naravno prisotni, so pa posledica človekovih posegov v prostor. Temeljitih raziskav in literature je zelo malo oziroma je zelo razpršena. V prvi fazi projekta je treba zbrati relevantno literaturo ter na tej podlagi nadaljevati raziskave.

Center odličnosti FABRICA

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, J. Hajna, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Stamenković, S. Šebela, J. Turk, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

V okviru širše zastavljenega projekta sodeluje Inštitut za raziskovanje krasa z drugimi inštituti ZRC SAZU (Geografski inštitut Antona Melika, Biološki inštitut Jovana Hadžija ter Inštitut za antropološke in prostorske študije) pri pripravi strokovnih smernic in konkretnih rešitev za trajnostno upravljanje s kraško pokrajino. Nakazali bomo tudi konkretne rešitve oz. inovacije, ki bodo neposredno prispevale k povečanju gospodarske konkurenčnosti partnerjev iz gospodarstva in obravnave regije v celoti. Rezultati projekta na izbranem geografskem območju bodo podlaga za trajno izmenjavo humanističnih, družboslovnih in naravoslovnih ved ter slovenskega gospodarstva.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Neotektonski in seizmični prelomi v kraških jamah, njihov pomen za speleogenozo (University of Akron, Buchtel College of Arts and Sciences, Dept. of Geology, Akron, Ohio, ZDA)

Vodja projekta v Sloveniji: S. Šebela.

Sodelavci: Ira D. Sasowsky, Kathy Sasowsky, W. Harbert, F. Gabrovšek.

V ZDA potekajo paleomagnetne analize jamskih sedimentov iz jam v okolici Postojne, ki smo jih vzorčili v letu 2004. F. Gabrovšek je obiskal Univerzo v Akronu med 9. in 19. 11. Z I. D. Sasovskym sta raziskovala speleogenetski pomen litostatičnih razbremenitev. I. D. Sasovsky že dlje časa raziskuje speleogenetski pomen padanja hidravlične prevodnosti z globino oz. oddaljenostjo od površja. Z numeričnimi modeli speleogeneze nameravamo ta vpliv ovrednotiti. V tednu dni sta F. Gabrovšek in I. D. Sasovsky naredila prve modelske raziskave, ki vključujejo problematiko razbremenitev, in postavila smernice za nadaljnje delo.

Paleomagnetne raziskave sedimentov na kraških področjih Slovenije v povezavi s paleotektonskimi rekonstrukcijami (Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praga, Češka)

Vodja projekta v Sloveniji: N. Zupan Hajna.

Sodelavci: A. Mihevc, Petr Pruner, Pavel Bosak, Petr Schnabl.

V Sloveniji smo v okviru prvega leta dela pri projektu dodatno vzorčevali jamske sedimente v Postojnski jami, Markovem spodmolu, Divaški jami, Trhlovcu in Tajni jami ter v profilu površinskih sedimentov na trasi AC Hrastje–Lešnica. Vsega skupaj smo za pale-

dr. M. Petrič

dr. T. Pipan

M. Prelovšek

S. Stamenković

dr. S. Šebela

S. Šušak

omagnetne analize odvzeli več kot 500 vzorcev, ki jih obdelujejo v Paleomagnetnem laboratoriju Inštituta za geologijo v Pragi, tam smo tudi med našim obiskom pregledali rezultate analiz. Vzorci so že dali prve zanimive rezultate o njihovih magnetnih lastnostih in starosti. Prvi rezultati raziskav so bili že predstavljeni v drugi polovici leta 2005 na predavanjih na domačih in mednarodnih sestankih ter kongresih.

3 KCL – Kraške kulturne pokrajine – Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom (Culture 2000)

Koordinatorji: Museo di Storia Naturale e Archeologia di Montebelluna (Monica Celi); Università di Padova, Dipartimento di Geografia »G. Morandini« (Ugo Sauro, Benedetta Castiglioni); Université de Nice Sophia-Antipolis, Département de Géographie (Phillipe Audra); Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU (Andrej Kranjc).

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, N. Ravbar.

Pri projektu, ki je bil zasnovan v okviru programa *EU Cultura 2000*, so iz Slovenije poleg našega inštituta sodelovale še štiri šole, iz Ilirske Bistrice, Naklega, Pivke in Postojne, ter Notranjski muzej iz Postojne. Slovensko delo je bilo osredotočeno na konglomeratni kras Udin Boršta na Gorenjskem. Opravljeno je bilo raziskovalno delo na terenu, pri tem so bili vključeni tudi učenci sodelujočih šol, za učence in partnerje iz tujine smo pripravili tudi terenski ogled Udin Boršta. Z našim sodelovanjem so učenci pripravili spletno stran, posterje za razstavo, muzej pa je razstavo pripravil in postavil v inštitutskih prostorih. Inštitutska skupina je pripravila gradivo za monografijo, ki je izšla v okviru projekta, tiskana v Italiji. Projekt je bil uspešno zaključen 31. 10.

COST 625 – 3-D monitoring of active tectonic structures

Vodja projekta v Sloveniji: S. Šebela.

Sodelavci: A. Gosar (Naravoslovnotehniška fakulteta), J. Mulec, M. Knez.

Merjenje aktivnih tektonskih struktur s tenziometri TM 71 je potekalo celo leto 2005 v Postojnski jami, na Vremščici in v dolini Učje. V sodelovanju z dr. Kobalom (Institut Jožef Stefan) smo ob dveh tenziometrih v Postojnski jami 1. 7. namestili dva instrumenta za merjenje radona, da bi ugotovili možno povezavo med zvečanjem radona in tektonsko aktivnostjo. S. Šebela in J. Mulec sta se maja udeležila 10. srečanja »COST 625« na Slovaškem in J. Mulec 11. srečanja »COST 625« na Poljskem. J. Mulec se je v februarju udeležil STSM v Belgiji. V okviru »ESF – COST Action 625« se je M. Prelovšek aprila udeležil mednarodne šole o tektoniki.

Ekološka ter mikrogeografska raziskava epikraške favne (American University, Department of Biology, Washington D. C., ZDA)

Vodja projekta v Sloveniji: T. Pipan.

Vodja projekta v ZDA: D. C. Culver.

V letu 2005 se je zaključilo dveletno bilateralno sodelovanje pri projektu proučevanja epikraške favne v Sloveniji in ZDA. Delni izsledki in analize raziskave ter najnovejša odkritja o epikraški favni Slovenije in Severne Amerike ter načini in metode vzorčenja favne, ki poseljuje epikras, so bili že objavljeni ter predstavljeni na simpozijih. Skupno slovensko-ameriško sodelovanje je v prihodnje usmerjeno v ugotavljanje količin raztopljenega organskega ogljika v curkih prenikle vode kot vira energije podzemeljskim živalim ter nadaljevanju začetim izotopskim analizam radona, s pomočjo katerih želimo interpretirati starost epikraške vode med curki ter biološke razlike med njimi.

Primerjava slovenskega klasičnega in španskega mediteranskega krasa (Univerza Balearskih otokov, Palma de Mallorca)

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci: J. J. Fornos, A. Gines, J. Gines, L. Gomez, T. Slabe.

V okviru bilateralnega projekta sva T. Slabe in M. Knez opravila drugi, prav tako strokovno uspešen teden s španskimi krasoslovci na otoku Mallorca. Nadaljevala sva raziskovanje podobnosti v razvoju krasa in kraških oblik ter vpliva človeka na pokrajino kot tudi velikih razlik med krasoma Slovenije in Mallorce.

Nadaljevali smo naše študije skalnega reliefa na krasoslovno izjemnem področju Mallorce. Posebej nas je zanimala dediščina podtalnega oblikovanja skale, ki se ohranja v oblikah, ki jih preoblikujeta deževnica in polzeča voda. Proučevali smo tudi skalni relief v jamah. Z metodami, ki so bile preizkušene že na slovenskem krasu, smo ugotavljali zakonitosti selektivnega zakrasevanja in s tem morfogenetskih procesov tudi v tem, za raziskovalce krasa, izredno zanimivem okolju. Pri svojem delu smo posvetili največ pozornosti litostratigrafskim lastnostim kamnine, stikom litoško različnih kamnin, mikrotektonskim procesom v kamnini ter drugim litološkimi diskontinuitetam. Nekateri od sodelujočih raziskovalcev so povezani z upravljanjem na krasu in z njegovo zaščito; biodiverziteteta in okoljevarstvo so pogojeni s kraško podlago, zato so posvetili posebno pozornost krasu in jamam kot turističnim virom.

IGCP UNESCO Project No. 513 – Global Study of Karst Aquifers and Water Resources

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci slovenske skupine: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna. Poleg rednega dela smo se v letu 2005 udeležili mednarodne znanstvene konference s terenskimi seminarji »Water resources and environmental problems in karst«, ki je potekala od 13. do 19. 9. v Beogradu in Kotorju, Srbija in Črna gora. Osrednje tematike dela

J. Turk

N. Viršek Ravbar

M. Zadel

dr. N. Zupan
Hajna

na konferenci so bile: *Ranljivost krasa, okoljski in ekološki problemi, Upravljanje in sonaravna raba kraških zalog voda, Hidrogeologija in multidisciplinarno raziskovanje krasa, Ranljivost geo- in biodiverzitet na krasu in njihova zaščita*. Slovenci smo predstavili 8 predavanj in posterjev. Kongres je bil dopolnjen s tremi strokovnimi ekskurzijami v južnem delu Črne gore. Terensko delo je bilo popestrjeno s številnimi razpravami ob konkretnih primerih.

V okviru konference je bil sestanek IGCP, kjer je Yuan Daoxian (Kitajska) predstavil nov projekt *IGCP Project No. 513 »Global Study of Karst Aquifers and Water Resources«*. Projekt je bil sprejet februarja in bo potekal v letih 2005–2009. Vodil ga bo Chris Groves (ZDA) v sodelovanju z Yuanom Daoxianom (Kitajska).

Nadaljevali smo raziskave podzemnega pretakanja vode v obalnih kraških vodonosnikih, razvoj in pomen favne in flore v kraških jamah, biodiverziteti v epikraški coni. Raziskovali smo ekologijo ceponožnih rakov v kraškem podzemlju, vpliv človeka na ranljivo kraško naravno ravnovesje, hidrokemični razvoj kraškega vodonosnika ter drugo. Aktivno smo sodelovali pri končni obliki prijave projekta *IGCP 513*.

GEC, Group of European Charophytologists (Fribourg, Švica)

Vodja projekta: M. Knez.

Mednarodno sodelovanje je bilo v letu 2005 živahno in zanimivo. Delo je vključevalo številne osebne kontakte, zbiranje, urejanje in izmenjavo bibliografije o fosilnih in recentnih algah iz skupine harofitov. Med srečanji je potrebno omeniti »5th Regional symposium of the International Fossil Algae Association«, ki je bilo avgusta v Italiji in je bilo posvečeno predvsem rdečim in zelenim algam.

5th FP AQUADAPT – Strategic tools to support adaptive, integrated water resource management under changing conditions at catchment scale: A co-evolutionary approach

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: M. Knez, A. Kranjc, M. Petrič, N. Ravbar, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

V zaključnem delu projekta smo pripravili končno poročilo ter objavili rezultate dela v posebni monografiji.

Kraški sistemi; razvojni proces in trajno upravljanje; PROTEUS (Université Nice-Sophia Antipolis, Francija)

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Kranjc, A. Mihevc, N. Zupan Hajna.

Tradicionalno uspešno sodelovanje s francoskimi krasoslovci nam je uspelo ohraniti tudi v letu 2005. Nadaljevali smo raziskovanje slovenskega in francoskega krasa. Izsledki pa bodo preseglj regionalne

okvire, saj skušamo odgovoriti na vrsto temeljnih krasoslovnih vprašanj.

Delo na področju Nice z okolico s kolegom Philippom Audrajem je bilo namenjeno predvsem terenskemu delu, ki je bilo posvečeno raztapljanju in ponekod selektivnemu raztapljanju karbonatnih kamnin. Večina dela je potekala na področju, kjer izdajajo apnenici, manjši del pa na področju dolomitov in sadre.

Pripravili smo načrt novih raziskav na področju speleogeneze. Opažanja in konceptualne ideje bomo skušali preveriti z numeričnimi modeli. Osredotočili se bomo na pomen neenakomernega dotoka vode in pomen spreminjanja nivoja erozijske baze na razvoj jam v kraškem vodonosniku.

Raziskave značilnosti polnjenja kraškega vodonosnika in prenos onesnaženja v zbirnem območju jezera Dianchi: primer izvira Haiyuansi (Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska)

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, J. Kogovšek, M. Petrič, S. Šebela.

Uspešno smo nadaljevali več kot desetletno sodelovanje s kitajskimi krasoslovci iz Yunnana. Dopolnjevali smo izsledke o značilnostih pestrega krasa te province. Nadaljevali smo proučevanje hidrogeoloških značilnosti krasa, izsledki so temelj za načrtovanje oskrbe z vodo in njeno varovanje, kopastega tropskega krasa, njegovih geomorfoloških in speleoloških značilnosti, kamnitih gozdov. Začeli smo proučevati gorski kras severnega Yunnana in visokih planot južnega Tibeta.

Značilnosti kraškega vodonosnika in kartiranje ranljivosti v zaledju jezera Dianchi, Kunming, Kitajska: primer severnega dela zaledja (Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska)

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Petrič.

Začrtali smo nadaljnje skupne raziskave južnokitajskega krasa. Nadaljevali bomo hidrogeološke raziskave območja Kunminga. Ti izsledki so pomembni pri načrtovanju oskrbe z vodo. Začeli smo opravljati celostne krasoslovne raziskave južnega Tibeta.

Geokronološko proučevanje sige in klimatskih sprememb v Sloveniji (Department of Earth Science, University of Bergen, Norveška)

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: Stein-Erik Lauritzen.

V okviru sodelovanja so na Oddelku za geologijo Univerze v Bergnu datirali in analizirali stabilne izotope kisika v vzorcih sige iz Račiške pečine.

Biodiverziteti in ekologija favne v preniklih vodah kraških jam (Institute of Speology, Cluj-Napoca, Romunija)

Vodja projekta v Sloveniji: T. Pipan.

Sodelavec v Sloveniji: J. Mulec.

Vodja projekta v Romuniji: O. T. Moldovan.

Sodelavec v Romuniji: S. Iepure.

V okviru projekta je S. Iepure iz Romunije opravila strokovno uspešen delovni obisk v Sloveniji. Predstavljene so ji bile metode vzorčenja epikraške favne, preizkušene tudi na terenu. Odvzeti vzorci favne iz prenikle vode so bili biološko definirani. S pomočjo razpoložljive laboratorijske opreme, predvsem mikroskopa, smo proučevali morfološke posebnosti epikraških ceponožcev.

Primerjalna morfohidrološka raziskava izbranih kraških območij v Turčiji in Sloveniji

Vodji projekta: M. Petrič, L. Tezcan (Hacettepe University Ankara, Turčija).

Sodelavci v Sloveniji: M. Knez, J. Kogovšek, J. Mulec, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela.

Sodelavci v Turčiji: M. Ekmekci, L. Nazik, H. Aydın, E. Soylu, K. Törk, T. Coşkuner.

Projekt primerjave morfohidroloških značilnosti smo začeli z zbiranjem in urejanjem podatkov in kartografskih podlag za izbrana kraška območja v Turčiji in Sloveniji. V letu 2006 načrtujemo obisk slovenske skupine v Turčiji in turške v Sloveniji ter primerjavo zbranih podatkov.

Trajnostno gospodarjenje s kraškimi vodonosniki v porečju Save

Vodja projekta: B. Trček (Geološki zavod Slovenije).

Sodelavci v Sloveniji: M. Petrič.

Sodelavci v Srbiji in Črni gori: Z. Stevanović, I. Jemcov, S. Milanović (Rudarsko-geološki fakultet Beograd).

Slovenski partnerji smo se udeležili mednarodnega simpozija »Water resources and environmental problems in karst« v Srbiji in Črni gori, dva sodelavca iz Srbije in Črne gore pa sta bila na 10-dnevnem delovnem obisku v Sloveniji. Primerjali smo naše znanje in izkušnje na področju gospodarjenja z vodnimi viri na krasu, pripravili pa smo tudi skupno prijavo projekta *Sustainable groundwater management in Eastern Adriatic coastal area na razpis Interreg IIIB – CADSES*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Ranljivost kraških vodnih virov

Mlada raziskovalka: N. Ravbar.

V zaledju kraškega vodnega vira Podstenjšek smo v letu 2005 izvedli detajlno strukturno-litološko in geomorfološko kartiranje in speleološke raziskave ter zvezno spremljali fizikalno-kemične parametre izvirov. Rezultati opravljenih raziskav nam bodo v pomoč pri nadaljnjih raziskavah prispevnega zaledja izvirov, pri načrtovanju sledilnega poizkusa ter pri ocenjevanju ranljivosti.

S pomočjo kombiniranega sledilnega poizkusa, ki ga bomo opravili v letu 2006, bomo izvedeli obseg zaledja Podstenjška ter določili razvodnico med porečjem Pivke in Reke oziroma med Črnomoškim in Jadranskim povodjem. Posebno pozornost bomo posvetili pridobivanju novih podatkov o smereh in hitrostih pretakanja podzemne vode. Sledilni poizkus bo pomembno prispeval tudi k preučevanju vplivov različnih človekovih dejavnosti na podzemno vodo in s tem k varovanju vodnega vira.

Jame epifreatične cone – procesi, oblike, dejavniki
Mladi raziskovalec: M. Prelovšek.

Namen raziskave je praktično proučiti temeljne dejavnike v coni nihanja kraške vode, procese, na katere dejavniki vplivajo, in oblike, ki jih procesi ustvarjajo. V letu 2005 smo se lotili kartiranja stenskih in sedimentnih oblik ter popisa njihovih parametrov oz. značilnosti. Vzoredno smo ugotavljali predvsem višino nihanja kraške vode, čas zadrževanja v posameznih višinah, fizikalno-kemijske značilnosti visokih in nizkih voda, na podlagi izbranih podatkov pa v različne speleološke okvire namestili 69 apnenčastih tablet za merjenje letne korozije. Na 10-ih mestih se z lovlici delcev meri tudi količina, velikostna ter mineralna sestava suspendiranega materiala v kraških vodah.

Pomen in funkcija jam v kraški hidrologiji

Mladi raziskovalec: J. Turk.

S pomočjo računalniškega programa EPANET 2.0 bomo skušali modelirati hidravlične razmere v kraških kanalih. Program omogoča simulacijo pretakanja vode skozi sistem kanalov, ki jih ločujejo podzemne dvorane. S pomočjo modela bomo opazovali, kako potuje poplavni val skozi vodonosnik pri različnih parametrih. S pomočjo programa lahko opazujemo tudi, koliko časa se voda zadržuje znotraj vodonosnika, kar je pomemben podatek pri metodi sledenja vodnih tokov.

Promocija znanosti v letu 2005: Kitajski kras – 30-minutni dokumentarni film

Vodja projekta: T. Slabe.

V filmu, ki smo ga izdelali s studiom Fatamorgana, smo predstavili del krasa severnega Yunnana, vse do južnih predelov planote Tibeta, in uspešno večletno sodelovanje s krasoslovci yunnanskega geografskega inštituta in yunnanske univerze.

Park vojaške zgodovine – reaktivacija opuščene vojaškega območja in muzejska predstavitev opuščene vojaške tehnike

Vodja projekta: Občina Pivka.

Sodelavec: Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU. Projekt je sestavni element nastajajočega projekta notranjsko-kraške regije, ki se razvija v slovensko »ekoregijo«, kjer v konceptu trajnostnega razvoja predstavlja prisotnost vojske svojevrsten problem oziroma izziv. Inštitut sodeluje v projektu kot partner,

ki bo v prihodnje sodeloval pri različnih aktivnostih v projektni skupini s pripravo programa, posredovanjem podatkov in s sodelovanjem pri pripravi predlogov postavitve geografskega dela muzeja.

Teden vseživljenjskega učenja 2005: Slovenija – krasoslovna Indija Koromandija

Vodja projekta: J. Mulec.

Sodelavci: J. Mulec, T. Slabe, F. Drole, M. Zadel.

Prireditev tedna vseživljenjskega učenja smo na inštitutu izvedli kot »dan odprtih vrat«. Vsem, ki jih kras zanima in privlači, zlasti pa osnovnošolski mladini, smo predstavili delo krasoslovca z interaktivimi predavanji ter pogovori s posameznimi raziskovalci. Obiskovalci so izvedeli tudi, zakaj je Slovenija svetovno znana krasoslovna država.

Postojna – središče svetovnega krasoslovja

Vodja projekta: Občina Postojna.

Sodelavci: J. Mulec, A. Mihevc.

Projekt obsega razvojni program naselij na lokalni ravni v letih 2004 in 2005. Sofinancira ga Ministrstvo za okolje, prostor in energijo. Vloga Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU je svetovanje na krasoslovnem področju. Sodelavci inštituta smo sodelovali pri izvedbi projekta s pripravo smernic ter z aktivnim sodelovanjem na delavnicah. Ob zaključku projekta smo pripravili stokovno mnenje o posameznih podprojekti: turistični kompleks Postojnska jama, ozkotirna železnica Postojnska jama – Predjama, Predjama kot srednjeveška vas, tankovski muzej v Pivki, razvoj kmetijstva in spremljevalne ponudbe na Pivškem, razvoj območja presihajočih Pivških jezer.

Sledilni poizkus z območja deponije Mala gora pri Ribnici

Vodji projekta: J. Kogovšek, M. Petrič.

Sodelavci: M. Prelovšek, L. Drame, F. Drole, M. Zadel, M. Pregl (Inštitut za rudarstvo, geotehnologijo in okolje), G. Juvan (Inštitut za rudarstvo, geotehnologijo in okolje).

Nadaljevali smo vzorčenje in analizo vzorcev na vplivnem območju odlagališča Mala gora pri Ribnici, kamor smo v oktobru 2004 injicirali sledilo uranin. Tudi po enoletnem obdobju opazovanja smo po močnejših padavinah opazili povečane koncentracije uranina, kar kaže na možnost dolgotrajnega zadrževanja onesnaženja v krasu. V končnem poročilu smo predlagali najbolj ustrezen način monitoringa kakovosti podzemne vode na vplivnem območju odlagališča.

Sledilni poizkus z območja deponije Sežana

Vodji projekta: J. Kogovšek, M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, L. Drame, F. Drole, M. Zadel.

S sledilnim poizkusom smo ugotavljali, kam in kako hitro odteka padavinska voda z območja odlagališča komunalnih odpadkov Sežana oz. kako hiter je prenos

topnih komponent onesnaženja, ki jih padavine spirajo iz deponije. Sledilo uranin smo injicirali v dobro prepušno razpoko na površju in opazovali izvire, vodni tok v kraških brezni in vrtinah, v katerih bi se glede na hidrogeološke značilnosti sledilo lahko pojavilo. Na osnovi analiz zbranih vzorcev vode smo določili glavne in stranske smeri pretakanja vode z območja odlagališča. Dobljeni rezultati so osnova za izdelavo programa monitoringa onesnaženosti podzemnih voda na vplivnem območju odlagališča Sežana.

Hidrogeološko poročilo za območje predvidenega vpliva odlagališča Stara vas – Postojna z načrtom izvajanja monitoringa onesnaženosti podzemnih voda

Vodja projekta: M. Petrič.

Sodelavci: J. Kogovšek, A. Mihevc, T. Slabe, S. Šebela, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Zbrani so bili hidrogeološki podatki za celotno vplivno območje odlagališča komunalnih odpadkov Stara vas pri Postojni, dodatno pa je bilo ožje območje deponije detajlno tektonsko-litološko kartirano v merilu 1 : 5000. Ugotovljene hidrogeološke značilnosti smo upoštevali pri izbiri objektov za monitoring onesnaženosti podzemnih voda na vplivnem območju odlagališča ter pri izdelavi programa izvajanja monitoringa in načrta preizkušanja njegove ustreznosti.

Kraški pojavi na trasi avtoceste Razdrto–Vipava

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Proučevali smo strjevanje pobočnih gruščev in brečo in njeno zakrasevanje. Votline v njej nastajajo s kraškimi procesi zaradi izpiranja kamnine na stiku s flišem in zaradi pobočnih razpok.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Krasoslovno speleološke ter paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju AC-odseka Hrastje–Lešnica

Vodji projekta: B. Otoničar, T. Slabe.

V letu 2005 smo opravili večino terenskih raziskav, ki smo jih deloma dopolnili z nekaterimi laboratorijskimi preiskavami in kabinetnim delom.

Terensko delo je zajemalo geološko kartiranje trase avtoceste v merilu 1 : 1000 in snemanje krajših geoloških posnetkov izbranih profilov. Vzoredno je potekalo vzorčenje za nadaljnje analize in hranjenje vzorcev. V ta namen smo pobrali več kot 200 vzorcev karbonatnih kamnin.

V tej fazi smo na terenu natančneje proučevali tudi glinene sedimente, ki pokrivajo kamniti kraški relief. Sistematično smo pobrali več deset vzorcev sivih laminiranih glin in jih pripravili za paleomagnetne, rentgenske, paleontološke in pelodne analize. Del vzorcev smo že analizirali, obdelava rezultatov pa še poteka.

V smislu proučevanja in ohranjanja kraških pojavov smo pregledali celotno traso in kartirali površje: velike

in srednje kraške oblike (doli, vrtače, škraplje). Pregledali, izmerili in opisali smo tudi okoli 30 brezen, za katere smo izdelali jamske načrte.

ZNANSTVENI SESTANKI

- Soorganizacija sekcije *Hydrology of fissured and karst aquifers* na Generalni skupščini EGU, Dunaj, Avstrija, 24.–26. 4., F. Gabrovšek.
- *Speleogeneza v Alpskem krasu*, Postojna, 25.–26. 6., organizacija: F. Gabrovšek.
- *13. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«: Kras v različnih kamninah*, Postojna, 27.–30. 6., organizacija: M. Knez, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela.
- *Posvetovanje slovenskih geomorfologov »Pohorje 2005«*, Gorenje pri Zrečah, 21.–23. 10., sodelovanje pri organizaciji; predsednica organizacijskega odbora: N. Zupan Hajna, sodelavca: A. Mihevc in M. Prelovšek.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Knjižnica ima približno 35.000 enot, ki jih je pridobila bodisi z zamenjavo za inštitutsko publikacijo *Acta carsologica – Krasoslovni zbornik* bodisi kot darilo sorodnih raziskovalcev oziroma jih je kupila. Velika večina gradiva pokriva področje krasoslovja, speleologije in sorodnih ved, vsebuje pa tudi bogato zbirko stare literature o krasu. V letu 2005 se je knjižni fond povečal za 220 knjig in 193 izvodov periodike. Velik del člankov s podrobnimi deskriptorji je izpisan s programom Eva v računalnik, kar bistveno poveča uporabnost knjižnice. V letu 2005 si je 156 obiskovalcev (skupaj z našimi raziskovalci) v čitalnici izposodilo 3915 zvezkov, na dom pa 215 zvezkov. Medbibliotečno smo posodili 56 zvezkov šestim domačim bibliotekam in 1 knjigo tuji biblioteki.

Kataster jam

V sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije smo strokovno obdelali 1220 različnih vrst novih zapiskov o kraških jamah, od tega je registriranih 367 novih jam. Zadnja številka v katastru jam je 8630.

Kartografska zbirka

Zbirka zajema 9914 enot tiskanih, risanih in natisnjenih kart.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta carsologica*, vol. 34/1, 267 str.
- *Acta carsologica*, vol. 34/2, 266 str.
- *Acta carsologica*, vol. 34/3: *Pivška jezera/Pivka Lakes*, ur. F. Gabrovšek, A. Kranjc, J. Mulec.

- *Annotated Bibliography of Karst Publications*, No. 13, 72 str.
- W. Dreybrodt, F. Gabrovšek, D. Romanov, *Processes of Speleogenesis: A Modeling Approach*, zbirka *Carsologica* 4, 375 str.
- T. Pipan, *Epikarst – a promising habitat*, zbirka *Carsologica* 5, 101 str.
- *3 KCL – Udin Boršt. Kraške kulturne pokrajine. Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom. / Karstic Cultural Landscapes. Architecture of a unique relationship people / territory*, ur. A. Kranjc.

OBISKI V INŠTITUTU

- Mélanie Duval, Laboratoire EDYTEM UMR 5204 CISM – Université de Savoie, Technolac, Le Bourget-du-Lac, Francija, 6. 1.–9. 4. in 21. 7.–8. 9.: priprava doktorata v okviru Šole za krasoslovje Politehnike Nova Gorica.
- Andrija Lučić, novinar HINA Zagreb, Hrvaška, 25. 2.: pogovor o vzpostavitvi parka pri jami Vjetrenici na Popovem polju v BiH.
- Bill Schuck in Itty Neuhaus, umetnika oblikovalca, New York, ZDA, 22. 3.: obisk inštituta in Postojnske jame.
- Dr. Trevor R. Shaw, Bath, Velika Britanija, 13. 4.–13. 5., 15. 6.–8. 7. in 14. 9.–14. 10.: raziskovalno delo zunanjega sodelavca inštituta.
- Petra Stepančikova, Filip Hartvich in Miloš Brestensky, Institute of rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Češka, 23. 4.: ogled tenziometrov TM 71 v Postojnski jami.
- Dr. Leonardo Latella, Museo Civico di Storia Naturale di Verona, Italija, 28. 4.: predavanje *Natural History and Biodiversity in China Caves* ter obisk Postojnske jame.
- Zhang Fan, Liu Hong, Chen Xiaoping, Yunnan Institute of Geography, Yunnan University; dr. Huang Chuxing, Yunnan University of finances and economics; dr. Ye Wen, Eco tourism Department of Southwest Forestry University, 3.–17. 5.: sodelovanje v projektu *Raziskave značilnosti polnjenja kraškega vodonosnika in prenos onesnaženja v zbirnem območju jezera Dianchi: Primer izvira Haiyuansi*.
- Prof. dr. David C. Culver, Department of Biology, American University, Washington DC, ZDA, 10.–12. 5. in 10.–13. 11.: delovni obisk, priprava znanstvenih publikacij ter terensko delo v okviru slovensko-ameriškega bilateralnega projekta.
- Delegacija z Ministrstva za znanost in tehnologijo LR Kitajske (Li Xueyong, Li Chaochen, Zhang Zhiqin, Wu Yuanbin, Yu Mingduo, Xu Chaoqian, Wang Xialong, Li Xin) ter delegacija z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS ter

Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (Janez Možina, Bojan Jenko, Aleš Mihelič, Boris Pukl, Alenka Mihailovski, Saša Istenič), 2. 6.: dogovor o nadaljnjem krasoslovnem sodelovanju.

- Prof. dr. Wolfgang Dreybrodt, Univerza v Bremnu, Nemčija, 20. 5.–8. 6.: raziskovalno delo in priprava znanstvenega članka.
- Vincenzo Iurilli, Silvana Magni in Irene Vincitorio, Dipartimento di Geologia e Geofisica, Univerza v Bariju, Italija, 25. 6.–3. 7.: konzultacije s S. Šebela.
- Pavel Bosak, Institute of Geology, Praga, Češka, 20. 6.–3. 7.: terensko delo v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta.
- Petr Pruner, Institute of Geology, Praga, 20. 6.–3. 7.: terensko delo v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta.
- Udeleženci 2. geografijade, srednjeevropskega mednarodnega tekmovanja iz znanja geografije iz sodelujočih držav Češke, Hrvaške, Poljske, Slovaške in Slovenije, 9. 9.: odprtje in začetek tekmovanja.
- Mike Queen, raziskovalec, Karlsbad, ZDA, 11. 9.: obisk notranjskih kraških polj.
- Dr. Nico Goldscheider, Centre of Hydrogeology, University of Neuchâtel, Švica, 22.–27. 10.: terensko delo in konzultacije z N. Ravbar.
- Dwight Deal, University of Denver, Kolorado, ZDA, 25. 10.: obisk Cerkniškega polja.
- Dr. Armstrong Osborne, Sydney, Avstralija, 7. 11.–6. 12.: raziskovalno sodelovanje.
- Sanda Iepure, Florian Agafiu in Felivian Augustin Paiu, Romanian Academy, »Emil Racovitza« Speleological Institute, Cluj-Napoca, Romunija, 2.–9. 12.: delovni obisk; terensko in laboratorijsko delo v okviru slovensko-romunskega bilateralnega projekta.
- Prof. Kyung Sik Woo z 12-člansko delegacijo, Cave Research Institute of Korea, Department of Geology, Kangwon National University Chuncherong, Kangwondo, Koreja, 1. 12.: obisk Postojnske jame, Škocjanskih jam in Krasa.
- Mag. Jelena Čalić, Geografski institut »Jovan Cvijić« SANU, Beograd, Srbija in Črna gora, 8.–14. 12.: študijski obisk.
- Dr. Philippe Audra, Responsable Licence Professionnelle Géomatique et aménagement, Maître de Conférence en Géographie, URF Espaces et Cultures, Université Nice-Sophia Antipolis, Francija, 9.–13. 12.: delovni obisk v okviru slovensko-francoskega bilateralnega programa PROTEUS.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Janez Mulec

Alge v kraških jamah Slovenije; Biotehniška fakulteta v Ljubljani, 25. 4. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Franci Gabrovšek

- *Zakrasevanje za jamarje, jamarke in telebane*. Predavanje v okviru ciklusa krasoslovnih predavanj, Društvo za raziskovanje jam Ljubljana, februar 2005.
- *Evolution of unconfined karst aquifers under various boundary conditions*. Generalna skupščina EGU, Dunaj, Avstrija, 26.–27. 4.
- *Leakage below dam sites in limestone terrains by enhanced karstification: A modeling approach*. Predavanje v soavtorstvu z D. Romanovom, W. Dreybrodtom na konferenci »Water resources and environmental problems in karst«, Kotor, Srbija in Črna gora, 18. 9.
- *Processes of Speleogenesis*. Predavanje na Univerzi v Akronu, ZDA, 11. 11.

Martin Knez

- *Non-destructive Georadar Researches in the Area of Road Subsidence of Motorway near Postojna, Classical Karst, Slovenia*. General Assembly of the European Geosciences Union (EGU), Dunaj, Avstrija, 24.–26. 4.
- *Conglomerate karst of North Slovenia*. Soorganizacija ekskurzije v okviru 13. mednarodne krasoslovnih šole »Klasični kras«: Kras v različnih kamninah, 29. 6.

Janja Kogovšek

- *Ugotavljanje podzemnega pretakanja vode v krasu kot osnova načrtnega trajnostnega gospodarjenja s kraškim prostorom*. Slovensko združenje za geodezijo in geofiziko, Ljubljana, 13. 1.
- *Pretakanje padavin in prenos kontaminantov skozi vadozno cono. Raziskave v Postojnski jami*. Izobraževanje jamskih vodnikov, Postojna, 27. 1.
- *Predstavitev rezultatov sledenja z odlagališča Sežana*, Občina Sežana, Sežana, 1. 6.
- *Preparation of the water quality plan for monitoring the impact area of the Mala gora landfill near Ribnica (SE Slovenia)*. Poster v soavtorstvu z M. Petrič in M. Pregl na mednarodni konferenci »Water resources and environmental problems in karst«, Kotor, Srbija in Črna gora, 19. 9.

Andrej Kranjc

- *Mnenje o vplivu načrtovane čistilne naprave pri Ivančni gorici na kraško podzemlje*. Radio Slovenija, Val 202, »Kje pa vas čevelj žuli?« (novinar M. Jerman), Ljubljana, 12. 1.
- *Andrej Kranjc*. Radio Slovenija, Program ARS, »Slovenski znanstveniki« (novinar Š. Kutoš), 18. 2.
- *Evropski muzej krasa*. Radio Koper, 3. 3.

- *Conglomerate karst of Udin Boršt (Slovenia)*. 2. delavnica v okviru projekta *3KCL – Karstic Cultural Landscapes*, Padova, Italija, 8. 4.
- *Kras in Postojnska jama*. Tečaj za jamske vodnike, Postojna, 16. 4.
- *Baltazar Hacquet (1739/40–1815), Precursor of karst geomorphologists*. 6. mednarodna konferenca o geomorfologiji, Zaragoza, Španija, 7. 9.
- *Karst in UNESCO World Heritage*. 7. helenska hidrogeološka konferenca in 2. mednarodna delavnica o hidrogeologiji razpoklinjskih kamnin, Atene, Grčija, 5. 10.
- *Mnenje o jami Fuling*. Radio Chongqing, Wulong, Kitajska, 19. 10.
- *Vtisi o krasu okrožja Leye*. TV Guangxi, Leye, Guangxi, Kitajska, 27. 10.
- *Big (collapse?) depressions in the Dinaric karst*. Mednarodni sestanek o »Tiankeng« in predstavitev kitajskih kraških pojavov, predlaganih za vpis v Unescovo svetovno dediščino, Guilin, Guangxi, Kitajska, 29. 10.
- *onal Union of Speleology, Kalamos, Grčija*, 23. 8.
- *Kras v Sloveniji – geomorfološki izziv*. Predavanje na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 21. 10.
- *Nova spoznanja o starosti jamskih sedimentov v Sloveniji*. Predstavitev posterja v soavtorstvu s P. Prunerjem in P. Bosákom na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 22. 10.
- *Jama Ulica pečina, brezstropa jama Ulica in kraško površje*. Predstavitev posterja na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 22. 10.
- *Kras Hude Luknje*. Vodenje 1. posvetovanja slovenskih geomorfologov »Pohorje 2005«, Gorenje pri Zrečah, 23. 10.
- *Program Google Earth in nekaj primerov njegove uporabe*. Predavanje na Društvu mladih geografov, Ljubljana, 15. 11.
- *Jame in kraško površje*. Predavanje na Društvu gozdarjev, Postojna, 8. 12.

Andrej Mihevc

- *Kontaktini kras Pivke in Postojnska jama*. Predavanje v okviru izobraževanja jamskih vodnikov, Postojna, 25. 1.
- *Izobraževanje za jamske vodnike*. Strokovna ekskurzija v Postojnsko jamo, 26. 1.
- *Dinaric karst*. Referat na Poljski krasoslovni šoli, Macocha, Češka, 10. 2.
- *Nova spoznanja o starosti jamskih sedimentov v Sloveniji*. Predavanje v soavtorstvu z N. Zupan Hajna, P. Prunerjem in P. Bosákom na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.
- *Datacije sedimentov iz Račiške pečine*. Predavanje na Zborovanju slovenskih jamarjev, Gorjuša pri Domžalah, 16. 4.
- *Tržaško-komenski Kras in kras Trnovske planote*. Predavanja muzejskega društva, Goriški muzej – Grad Kromberk, 29. 4.
- *Kraški relief*. Predavanje na Okrogli mizi geomorfološkega društva, Ljubljana, 18. 5.
- *Dolomitni kras Rovt*. Vodenje ekskurzije v okviru 13. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kras v različnih kamninah, 27. 6.
- *Palaeomagnetic research of cave sediments in Slovenia in 2004*. Predavanje v soavtorstvu s P. Prunerjem, N. Zupan Hajna, P. Bosákom, O. Man, P. Schnablom in S. Šlechtu na 13. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični Kras«: Kras v različnih kamninah, Postojna, 28. 6.
- *Magnetostratigraphy of Cave Sediments in Central Europe: Experience and Thresholds*. Predstavitev posterja s P. Prunerjem, P. Bosákom, N. Zupan Hajna, P. Bello, Toulouse, Francija, 10. 8.
- *Cave Ulica and the denudation of the karst surface – case study from Kras, SW Slovenia*. Predavanje na 14. International Congress on Speleology, Internati-

Janez Mulec

- Predstavitev projekta *Culture 2000: Kraške kulturne pokrajine – Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom* in otvoritev razstave, Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna, 13. 9.
- Predstavitev projekta *Culture 2000: Kraške kulturne pokrajine – Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom* v oddaji »Slovenska kronika«, Televizija Slovenija (novinarka: B. Renčof) 16. 9.
- Kratko poročilo o poteku projekta *Culture 2000: Kraške kulturne pokrajine – Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom* v oddaji »Notranjsko-kraški mozaik«, Radio 94 in Notranjski radio, RGL (novinarka: D. Čolič), 17. 9.
- Predstavitev ciljev in rezultati projekta *Culture 2000: Kraške kulturne pokrajine – Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom*. Povzetek intervjuja z naslovom »Med krasom in človekom« v Notranjskih novicah (novinarka: M. Nared), 30. 9.
- *Teden vseživljenjskega učenja 2005: Slovenija – krasoslovna Indija Koromandija*. Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna, 19. 10.

Bojan Otoničar

- *Terrestrial vertebrate locality in Upper Cretaceous Gosau beds near Stranice (NE Slovenia)*. Predavanje v soavtorstvu z I. Debeljak, E. Buffetaut, S. Buser, A. Košir, K. Krivic, V. Mikuž na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.
- *Vadozni karbonatni cementi v kvartarnih pobočnih sedimentih se lahko izločajo z biološko induciranimi procesi*. Predavanje v soavtorstvu z A. Košir, T. Popit in M. Mišič na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.
- *Holocenska karbonatna grebenska tvorba tipa »Coralligene« v Koprskem zalivu*. Predavanje v

soavtorstvu z A. Košir, J. Žumer in A. Zajič na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.

Metka Petrič

- *Predstavitev rezultatov sledenja z odlagališča Sežana*. Občina Sežana, Sežana, 1. 6.
- *Preparation of the water quality plan for monitoring the impact area of the Mala gora landfill near Ribnica (SE Slovenia)*. Poster na mednarodni konferenci »Water resources and environmental problems in karst«, Kotor, Srbija in Črna gora, 19. 9.

Tanja Pipan

- *Ekologija ter biodiverzitet Postojnsko-Planinskega jamskega sistema*. Predavanje na strokovnem srečanju jamskih vodičev, Postojna, 26. 1.
- Predstavitev monografije *Epikarst – A Promising Habitat. Copepod Fauna, Its Diversity and Ecology: A case Study from Slovenia (Europe)* na tiskovni konferenci, Ljubljana, 22. 6.
- *Microgeographic Study of Copepods in the Epikarst Zone of West Virginia Caves*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »9th International Conference on Copepoda«, Hammamet, Tunizija, 12. 7.

Mitja Prelovšek

- *Medvedjak cave – old Dimnice cave?* Poster na Poljski krasoslovni šoli, Macocha, Češka, 10. 2.
- *Conglomerate karst of North Slovenia*. Vodenje ekskurzije v okviru 13. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kras v različnih kamninah, 29. 6.
- *Možnost uporabe apnenčevih ploščic za merjenje korozije oz. odlaganje sige v slovenskih jamah*. Poster na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 22. 10.

Nataša Ravbar

- Predstavitev projekta *Culture 2000: Kraške kulturne pokrajine – Edinstven odnos med človekom in kraškim svetom*, Montebelluna, Italija, 15. 10.
- *Spill of dangerous substances in the catchment area of the Globočec karst spring*. Poster na mednarodni konferenci »Water Resources and environmental problems in karst«, Kotor, Srbija in Črna gora, 19. 9.

Tadej Slabe

- *Jamske skalne oblike. Raziskave v Postojnski jami*. Izobraževanje jamskih vodnikov, Postojna, 27. 1.
- *Slovensko krasoslovje*. 2. geografijada, Postojna, 9. 9.
- *Slovensko krasoslovje in Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU*. Hosei University, Tokio, Japonska, 19. 11.
- *Kraške skalne oblike*, Hosei University, Tokio, Japonska, 19. 11.

Stanka Šebela

- *Začetek meritev premikov ob prelomih v zahodni Sloveniji s 3D-ekstenziometri TM-71*. Predavanje na 10. strokovnem srečanju Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, Ljubljana, 13. 1.
- *Začetek meritev premikov ob prelomih v zahodni Sloveniji s 3D-ekstenziometri TM-71*. Predavanje za jamske vodnike, Postojna, 26. 1.
- *Active structural geological elements and karst features*. Predavanje na European Advanced School on Tectonics »ESF-COST Action 625«, Trst, Italija, 19. 4.
- *Karst caves and structural geology, examples from China, USA and Slovenia*. Predavanje na European Advanced School on Tectonics »ESF-COST Action 625«, Trst, Italija, 19. 4.
- *Monitoring of three active faults in W Slovenia*. Predavanje na 10. srečanju »COST 625«, Bratislava, Slovaška, 26. 5.
- *Smogonica – cave developed in Upper Cretaceous breccia*. Predstavitev posterja na 13. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kras v različnih kamninah, Postojna, 28. 6.
- *Geology of Udin Boršt*. Sovodenje ekskurzije na 13. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kras v različnih kamninah, Udin Boršt, 29. 6.
- *Geološke značilnosti Postojnske jame*. Terenska predavanja za študente 4. letnika FHŠ pri predmetu Osnove krasoslovja, Postojna, 25. 10.

Nadja Zupan Hajna

- Terenska predavanja za študente 4. letnika FHŠ pri predmetu Osnove krasoslovja, Postojna, 12. 1.
- *Geokronologija jamskih sedimentov v Sloveniji s poudarkom na Postojnski jami*. Predavanje v okviru izobraževanja jamskih vodnikov, Postojna, 27. 1.
- Sovodenje ekskurzije *Geologija in speleologija Postojnske jame* v okviru izobraževanja jamskih vodnikov, Postojna, 27. 1.
- *Various types of gypsum crystals from Tajna jama, Slovenia*. Predstavitev posterja na Poljski krasoslovni šoli, Macocha, Češka, 10. 2.
- *Kraški svet in kraško podzemlje*. Predavanje v okviru Naravoslovnega dneva OŠ Prestranek, Postojna, 30. 3.
- *Nova spoznanja o starosti jamskih sedimentov v Sloveniji*. Uvodno predavanje v soavtorstvu z A. Mihevcem, P. Prunerjem in P. Bosákom na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.
- *Starost jamskih sedimentov v Sloveniji in rezultati paleomagnetnih datacij*. Predavanje na Zborovanju slovenskih jamarjev, Gorjuše pri Domžalah, 16. 4.
- Terenska predavanja za študente 4. letnika FHŠ pri predmetu Geomorfologija krasa, Postojna, 13. 5.
- *»Karst features« in quartz sandstones – Lapão cave, Bahia, Brazil*. Predstavitev posterja na 13. mednarodni krasoslovni šoli, Kras v različnih kamninah, Postojna, 28. 6.

- »Soluble« residue of Upper Triassic dolomite in Turkova jama, Slovenia. Predstavitev posterja na 13. mednarodni krasoslovni šoli, Kras v različnih kamninah, Postojna, 28. 6.
- Various types of gypsum crystals from Tajna jama, Slovenia. Predavanje na 14. International Congress on Speleology, International Union of Speleology, Kalamos, Grčija, 23. 8.
- Barka depression, remodelled shaft in the area of Snežnik Mountain, SW Slovenia. Predavanje v okviru 6th International Conference on Geomorphology, sekcija »Karst Geomorphology«, Zaragoza, Španija, 7. 9.
- Magnetostratigraphy of Cave Sediments in Central Europe: Experience and Thresholds. Predstavitev posterja skupaj s P. Prunerjem, P. Bosákom, A. Mihevcem, N. Zupan Hajna, P. Bello, Toulouse, Francija, 10. 8.
- Vodenje 1. posvetovanja slovenskih geomorfologov »Pohorje 2005«, Gorenje pri Zrečah, 21.–23. 10.
- Nova spoznanja o starosti jamskih sedimentov v Sloveniji. Predstavitev posterja v soavtorstvu z A. Mihevcem, P. Prunerjem in P. Bosákom na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 22. 10.
- Klastični sedimenti in prst na krasu. Predstavitev posterja na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 22. 10.
- Geomorfološko društvo Slovenije, 1998–2005. Predstavitev posterja na 1. posvetovanju slovenskih geomorfologov, Gorenje pri Zrečah, 22. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Franci Gabrovšek

- Univerza v Akronu, Ohio, ZDA, 9.–19. 11.: raziskovalno delo pri projektu *Neotektonski in seizmični prelomi v kraških jamah, njihov pomen za speleogenozo* (BI-US/04-05/2).

Martin Knez

- *Natural and Anthropogenic Hazards in Karst Areas*, General Assembly of the European Geosciences Union (EGU), Dunaj, Avstrija, 24.–26. 4.: udeležba na konferenci.
- Kras vzhodne Slovaške, Liptovski Mikulaš, Slovaška, 27. 4.–3. 5.: terensko delo.
- Kras otoka Krka, Gradbena fakulteta Reka, Krk, Hrvaška, 8. 9.: terensko delo in priprava na bilateralni projekt.
- Kras otoka Mallorca, Univerza Balearskih otokov, Palma de Mallorca, Španija, 21.–28. 11.: terensko delo pri bilateralnem projektu.
- *Kraški sistemi: razvojni proces in trajno upravljanje*, PAI – Program PROTEUS, Nica, Francija, 29. 11.–5. 12.: terensko delo pri projektu PROTEUS.

Janja Kogovšek

- Beograd, Kotor, Srbija in Črna gora, 14.–19. 9.: udeležba na mednarodni konferenci in seminarju »Water resources and environmental problems in karst«.

Andrej Kranjc

- Prvi sestanek ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) »Steering Group for Social Sciences and Humanities«, Bruselj, Belgija, 7. 1.
- Drugi sestanek ESFRI »Steering Group for Social Sciences and Humanities«, Oslo, Norveška, 3. 2.
- Druga delavnica v okviru projekta *3KCL – Karstic Cultural Landscapes*, Padova, Italija, 6.–9. 4.
- Začetni sestanek HERA (Humanities in the European Research Area), Haag, Nizozemska, 9.–10. 6.
- 6. mednarodna geomorfološka konferenca, Zaragoza, Španija, 7.–11. 9.
- Letni sestanek Komisije za kras pri Mednarodni geografski zvezi, Zaragoza, Španija, 10. 9.
- Četrti sestanek ESFRI »Roadmap Working Group for Social Sciences and Humanities«, London, Velika Britanija, 22. 9.
- 7. helenska hidrogeološka konferenca in 2. mednarodna delavnica o hidrogeologiji razpoklinskih kamnin, Atene, Grčija, 4.–6. 10.
- Kras v okolici Kunminga, Yunnan Institute of Geography, Yunnan, Kitajska, 16.–17. 10.
- Kras v provincah Chongqing in Guangxi, Kitajska, 18.–28. 10.: China Karst Tiankeng Investigation Project.
- Mednarodni sestanek o »Tiankeng« in predstavitev kitajskih kraških pojavov, predlaganih za vpis v Unescovo svetovno dediščino, Guilin, Guangxi, Kitajska, 29. 10.
- 3. konferenca HERA (Humanities in the European Research Area), London, Velika Britanija, 8. 12.

Andrej Mihevc

- 24. Skola speleologiczna, Uniwersytetu Śląskiego, Poljska, Češka, 5.–12. 2.
- 14. International Congress on Speleology, International Union of Speleology, Grčija, 21.–28. 8.
- Praga, Češka, 27. 9.–1. 10.: pregled rezultatov in poročilo o delu v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta *Rekonstrukcija speleogeneze in razvoj krasa s študijem jamskih zapolnitev* (8-03/04).
- Obisk Inštituta za geologijo CAS in terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Paleomagnetne raziskave sedimentov na kraških področjih Slovenije* (BI-CZ/05-06/013) v povezavi s paleotektonskimi rekonstrukcijami, Praga, Češki kras, Češka, 21.–26. 11.

Janez Mulec

- Babbage Institute for Knowledge and Information

Technology v.z.w. (BIKIT), Gent, Belgija, 7.–11. 2.: COST Short-term scientific mission (STSM) »Application of the 3D visualization in the case study of tectonically active region near Postojnska jama cave for a generally purpose use«.

- Public Research Centre – Gabriel Lippmann, Environment and Biotechnologies Research Unit, Luksemburg, 17. 2.: obisk laboratorijev za okoljske študije.
- Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra botaniky, Bratislava, Slovaška, 25. 5.: diskusija in možnost projektnega sodelovanja.
- *COST 625 3-D monitoring of active tectonic structures*, 10th Meeting of WG1 Active tectonics, 11th Meeting of WG2 Monitoring instrumentation, Bratislava, Slovaška, 25.–29. 5.: udeležba na srečanju in predstavitev rezultatov STSM.
- Università di Padova, Dipartimento di Geografia »G. Morandini«, Padova, Italija, 29. 9.–2. 10.: poročanje o slovenskem delu mednarodnega projekta in ogled italijanskega terena, vključenega v projekt *Culture 2000*.
- *COST 625 3-D monitoring of active tectonic structures*, 11th Management Committee Meeting, 11th Meeting of WG1 Active tectonics, 12th Meeting of WG2 Monitoring instrumentation, Vroclav, Poljska, 12.–16. 10.: udeležba na srečanju in predstavitev zaključnih rezultatov meritev z instrumentom TM 71 v Sloveniji.
- Universidad de Colima, Colima, Mehika, 27. 10.–1. 11.: udeležba na srečanju ILTER Coordinating Committee Meeting in predstavitev slovenske mreže LTER.

Metka Petrič

- Strokovna ekskurzija društva SKIAH, Makedonija, 10.–15. 6.
- Beograd, Kotor, Srbija in Črna gora, 14.–19. 9.: udeležba na mednarodni konferenci in seminarju »Water resources and environmental problems in karst«.

Tanja Pipan

- National Museum of Natural Sciences, Pariz, Francija, 7.–11. 1.: priprava znanstvenih publikacij ter laboratorijsko delo.
- Museum of Natural History Vienna, Dunaj, Avstrija, 13.–18. 5.: priprava znanstvenih publikacij.
- Virginia Natural History Museum, Martinsville, Virginia; University of Florida, Department of Statistics IFAS, Gainesville, Florida, ZDA, 24. 7.–16. 8.: laboratorijsko delo, terensko delo, priprava znanstvene publikacije v okviru bilateralnega projekta.
- Beograd, Kotor, Srbija in Črna gora, 14.–19. 9.: udeležba na mednarodni konferenci in seminarju »Water resources and environmental problems in karst«.

Mitja Prelovšek

- 24. Skola speleologiczna, Uniwersytetu Śląskiego, Poljska, Češka, 5.–12. 2.
- European Advanced School on Tectonics »ESF-COST Action 625«, Italija, 18.–22. 4.
- 14. International Congress on Speleology, International Union of Speleology, Grčija, 21.–28. 8.

Nataša Ravbar

- Kotor, Srbija in Črna gora, 16.–19. 9.: udeležba na mednarodni konferenci »Water resources and environmental problems in karst«.
- *INTERREG IIIB CADSES project KATER II*, Kravec, 28. 9.

Tadej Slabe

- *Kras otoka Krka*, Gradbena fakulteta Reka, Krk, Hrvaška, 8. 9.: terensko delo in priprava na bilateralni projekt.
- Kras Mallorca, 21.–28. 11.: projektno sodelovanje.
- Japonski kras: otok Minamidaito, 20.–23. 11.: vabilo krasoslovcev z Univerze Hosei, Tokio, Japonska.

Stanka Šebela

- European Advanced School on Tectonics »ESF-COST Action 625«, Trst, Italija, 19. 4.: udeležba in predavanji na srečanju.
- 10th COST Action 625 Management Committee Meeting, 10th WG1 »Active Tectonics«, 11th WG2 »Monitoring Instrumentation«, Slovaška, 25.–29. 5.: udeležba na srečanju in terensko delo.

Nadja Zupan Hajna

- 24. Skola speleologiczna, Uniwersytetu Śląskiego, Poljska, Češka, 5.–12. 2.
- 14. International Congress on Speleology International Union of Speleology, Grčija, 21.–28. 8.
- 6th International Conference on Geomorphology, Zaragoza, Španija, 7.–11. 9.
- Karst, neotectonic and periglacial features in the Iberian range, udeležba na ekskurziji v okviru 6th International Conference on Geomorphology, Zaragoza, Španija, 12.–14. 9.
- Obisk Inštituta za geologijo CAS in terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Paleomagnetne raziskave sedimentov na kraških področjih Slovenije* (BI-CZ/05-06/013) v povezavi s paleotektonskimi rekonstrukcijami, Praga, Češki kras, Češka, 21.–26. 11.

PEDAGOŠKO DELO

Franci Gabrovšek

- *Geomorfologija krasa*. Modul Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005, letni semester.

- *Osnove krasoslovja*. Modul Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2005/2006, zimski semester.
- *Osnove zakrasevanja*. Nosilec predmeta na Politehniku Nova Gorica, podiplomski študij, študijsko leto 2004/2005.

Martin Knez

- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005, letni semester.
- *Geomorfologija krasa*. Modul Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005, letni semester.
- *Osnove krasoslovja*. Modul Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005 in 2005/2006, zimski semester.
- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa (Petrologija, stratigrafija in biostratigrafija)*. Nosilec predmeta na Politehniku Nova Gorica, podiplomski študij, študijsko leto 2004/2005.
- Je vodja modula Kras na Fakulteti za humanistične študije Koper in nosilec predmetov *Geologija krasa ter Kraške jame in vode* ter *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*.

Andrej Kranjc

- *Osnove krasoslovja in regionalno krasoslovje*. Nosilec predmeta na podiplomskem programu »Krasoslovje«, Politehniku Nova Gorica, študijsko leto 2004/2005 in 2005/2006.
- *Zgodovina raziskovanja in teorij o krasu*. Nosilec predmeta na podiplomskem programu »Krasoslovje«, Politehniku Nova Gorica, študijsko leto 2004/2005 in 2005/2006.
- *Geografija krasa*. Predavanja na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete, dodiplomski študij, študijski leti 2004/2005 in 2005/2006, zimski semester.
- *Kras*. Predavanja na usmeritvi Kras, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, dodiplomski študij, študijski leti 2004/2005 in 2005/2006, letni semester.
- Je direktor podiplomskega programa »Krasoslovje« na Politehniku Nova Gorica.

Andrej Mihevc

- *Izbrana poglavja iz krasoslovja*. Predavanja na usmeritvi Kras, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005.
- *Vodenje ekskurzije po dinarskem krasu*, Kras Hercegovine, 3.–9. 6.
- *Osnove geomorfologije krasa* pri predmetu *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*, podiplomski študij, Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, študijsko leto 2004/2005.

Metka Petrič

- Predavanja pri predmetu *Osnove krasoslovja* v okviru modula Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, Geografija kontaktnih prostorov, študijski leti 2004/2005 in 2005/2006.
- *Osnove hidrologije krasa* pri predmetu *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*, podiplomski študij, Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, študijski leti 2004/2005 in 2005/2006.
- *Modul hidrologija krasa*, podiplomski študij, Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, študijski leti 2004/2005 in 2005/2006.

Tanja Pipan

- Predavanja pri predmetu *Geomorfologija krasa* v okviru modula Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005.
- Predavanja pri predmetu *Osnove krasoslovja* v okviru modula Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, dodiplomski študij, študijsko leto 2004/2005.

Tadej Slabe

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, podiplomski študij.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa*, modul Geomorfologija, Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, podiplomski študij.
- *Raziskovalne metode in tehnike v speleologiji*, modul Speleologija, Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, podiplomski študij.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Izbirni predmet na Geografiji kontaktnih prostorov, Fakulteta za humanistične študije Koper, študijsko leto 2003/2004.
- *Osnove krasoslovja*. Del modula Kras, Geografija kontaktnih prostorov, Fakulteta za humanistične študije Koper, študijsko leto 2005/2006.
- *Geomorfologija krasa*. Del modula Kras, Geografija kontaktnih prostorov, Fakulteta za humanistične študije Koper, študijsko leto 2004/2005.

Stanka Šebela

- *Speleologija*. Nosilka izbirnega modula, Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica, študijski leti 2004/05 in 2005/06.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, študijsko leto 2004/05.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, študijsko leto 2005/06.

Nadja Zupan Hajna

- Predavanja pri predmetu *Osnove krasoslovja* v okvi-

ru modula Kras, Fakulteta za humanistične študije Koper, Geografija kontaktnih prostorov, študijski leti 2004/2005 in 2005/2006.

- Predavanja pri predmetu *Geomorfologija krasa*, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Koper, študijsko leto 2004/05.

MENTORSTVO

Franci Gabrovšek je mentor Borutu Pericu in mlademu raziskovalcu Janezu Turku, podiplomskima študentoma krasoslovja na Politehniku Nova Gorica.

Martin Knez je bil mentor diplomantki Jani Logar na Fakulteti za humanistične študije Koper.

Andrej Kranjc je bil somentor podiplomski študentki geografije Mélanie Duval s Savojske univerze (Francija), mentor študentom podiplomskega programa »Krasoslovje« na podiplomski šoli Politehniku Nova Gorica, Nataši Ravbar, Jeleni Čalič in Mateji Breg ter več diplomantom z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete.

Andrej Mihevc je mentor Mitji Prelovšku (Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica), Urošu Stepišniku in Martini Freljih pri doktorskem študiju (Oddelk za geografijo Filozofske fakultete) ter mentor Anji Leskovar in Rosani Cerkenik pri diplomski nalogi (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete).

Metka Petrič je mentorica Gregorju Kovačiču (Fakulteta za humanistične študije Koper) in Janji Kogovšek

(Šola za krasoslovje, Politehniku Nova Gorica) pri doktorskem študiju.

Tadej Slabe je inštitutski mentor mladi raziskovalki Nataši Ravbar.

Stanka Šebela je bila mentorica praktikantki Meliti Rolih (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Koper). Je svetovalka pri doktorski nalogi Vincenza Iurillija (Dipartimento di Geologia e Geofisica, Università di Bari, Italija).

ODLIKOVANJA, NAGRADE, PRIZNANJA

Andrej Kranjc je bil imenovan za predsednika Komisije za kras pri Mednarodni geografski zvezi; imenovan je bil za direktorja podiplomskega programa »Krasoslovje« na podiplomski šoli Politehniku Nova Gorica in za člana Strokovne komisije za pripravo preliminarne študije za Evropski muzej krasa s strani Ministrstva za kulturo.

Tanja Pipan je prejela nagrado iz Nacionalnega študentskega programa Svetovne federacije znanstvenikov (WFS), ki jo podeljuje World Federation of Scientists za raziskovalno delo.

Za zanimiv ter inovativen pristop k proučevanju epikraške favne je prejela nagrado, ki jo podeljuje komisija IGCP513 »Global Study of Karst Aquifers and Water Resources«.

Je predstavnica slovenske mreže LTER (Long Term Ecological Research).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

DREYBRODT, Wolfgang, GABROVŠEK, Franci, PERNE, Matija. Condensation corrosion: a theoretical approach = Kondenzacijska korozija: teoretični pristop. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 317-348, ilustr., graf. prikazi.

KNEZ, Martin, SLABE, Tadej, ŠEBELA, Stanka. Litostratigrafske značilnosti področja presihajočih Pivških jezer in estavela Matijeva jama = Lithostratigraphic characteristics of the intermittent Pivka lakes region and Matijeva jama cave estavelle. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 3, str. 582-598, ilustr., graf. prikazi.

KNEZ, Martin, SLABE, Tadej, ŠEBELA, Stanka. Smogonica - a cave developed in Upper Cretaceous breccia =

Smogonica - jama razvita v zgornjekredni breči. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 425-438, ilustr., zvd., graf. prikazi.

KOVAČIČ, Gregor, RAVBAR, Nataša. A review of the potential and actual sources of pollution to groundwater in selected karst areas in Slovenia. *Nat. hazards earth syst. sci.*, 2005, vol. 5, no. 2, str. 225-233.

KOVAČIČ, Gregor, RAVBAR, Nataša. Mapping of hazards to karst groundwater on the Velika planina plateau (Slovenia) = Kartiranje onesnaževalcev kraške podtalnice na Veliki planini (Slovenija). *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 1, str. 73-85, ilustr., zvd.

KRANJC, Andrej. Kako nastaja in izginja Cerknjsko jezero? : »Jezero, ki izginja« - monografija o Cerknjskem jezeru. *Kras*, jun. 2005, št. 70, str. 12-17, fotogr.

KRANJC, Andrej. Speleologija Cerknjskega jezera. *Kras*, sep. 2005, št. 71, str. 36-37, ilustr.

- PETRIČ, Metka, ŠEBELA, Stanka. Hydrogeological research as a basis for the preparation of the plan of monitoring groundwater contamination - a case study of the Stara vas landfill near Postojna (SW Slovenia) = Hidrogeološke raziskave kot osnova za izdelavo načrta monitoringa onesnaženosti podzemnih vod - primer odlagališča Stara vas pri Postojni (JZ Slovenija). *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 489-505, ilustr., zvd.
- PIPAN, Tanja, CULVER, David C. Estimating biodiversity in the epikarstic zone of a West Virginia Cave. *J. caves karst stud.*, 2005, vol. 67, no. 2, str. 103-109, graf. prikazi.
- RAVBAR, Nataša. Upravljanje s kraškimi vodnimi viri in odnos do pitne vode. *IB rev.*, 2005, letn. 39, št. 4, str. 60-75, ilustr.
- SLABE, Tadej. Two experimental modelings of karst rock relief in plaster: subcutaneous »rock teeth« and »rock peaks« exposed to rain. *Z. Geomorphol.*, 2005, bd. 49, hft. 1, str. 107-119, ilustr.
- ŠEBELA, Stanka, GOSAR, Andrej, KOŠTÁK, Blahoslav, STEMBERK, J. Active tectonic structures in the W part of Slovenia - setting of micro-deformation monitoring net. *Acta geodynamica et geomaterialia*, 2005, vol. 2, no. 1, str. 45-57.
- ŠEBELA, Stanka. Tektonske zanimivosti Pivške kotline = Tectonic sights of the Pivka basin. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 3, str. 566-581, ilustr., graf. prikazi, zvd.

Pregledni znanstveni članek

- GABROVŠEK, Franci. Jame v konglomeratu: primer Udin boršta, Slovenija = Caves in conglomerate: case of Udin boršt, Slovenia. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 507-519, ilustr., graf. prikazi, zvd.
- KRANJC, Andrej. Konglomeratni kras v Sloveniji: zgodovina raziskovanja in poznavanja jam v Udin borštu na Gorenjskem = Conglomerate karst in Slovenia: history of cave knowledge and research of Udin boršt (Gorenjsko, Slovenia). *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 521-532, ilustr., zvd.
- MULEC, Janez, MIHEVC, Andrej, PIPAN, Tanja. Presihajoča jezera na Pivškem = Intermittent lakes in the Pivka basin. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 3, str. 543-565, ilustr., graf. prikazi.
- PETRIČ, Metka, KOGOVSŠEK, Janja. Hidrogeološke značilnosti območja presihajočih Pivških jezer = Hydrogeological characteristics of the area of intermittent lakes of Pivka. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 3, str. 599-618, graf. prikazi, zvd.
- PIPAN, Tanja. Favna presihajočih Pivških jezer = Fauna of the Pivka intermittent lakes. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 3, str. 650-659, ilustr.
- ŠEBELA, Stanka. Monitoring of active tectonic structures - project COST 625 = Spremljanje aktivnih tektonskih struktur - projekt COST 625. *Acta carsol.*, 2005, letn. 34, št. 2, str. 471-487, ilustr., graf. prikazi, tab.

Kratki znanstveni prispevek

- KNEZ, Martin, SLABE, Tadej. Non-destructive georadar researches in the area of road subsidence of motorway near Postojna, Classical karst, Slovenia. *Geophysical research abstracts*. [CD-ROM ed.], 2005, vol. 7, 1 str.

Strokovni članek

- RAVBAR, Nataša. Naše orožje je svetovni splet. *Geogr. obz.*, 2005, letn. 52, št. 3, str. 18-23.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- DEBELJAK, Irena, BUFFETAUT, Eric, BUSER, Stanko, KOŠIR, Adrijan, KRIVIC, Katarina, MIKUŽ, Vasja, OTONIČAR, Bojan. Terrestrial vertebrate locality in Upper Cretaceous Gosau beds near Stranice (NE Slovenia). V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 26-28.
- KOGOVSŠEK, Janja. Ugotavljanje podzemnega pretakanja vode v krasu kot osnova za načrtno trajnostno gospodarjenje s prostorom. V: KOZMUS, Klemen (ur.), KUCHAR, Miran (ur.). *Raziskave s področja geodezije in geofizike 2004 : zbornik predavanj*. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, 2005, str. 31-36, graf. prikazi.
- KOGOVSŠEK, Janja, PETRIČ, Metka, PREGL, Melhior. Preparation of the water quality plan for monitoring the impact area of the Mala gora landfill near Ribnica (SE Slovenia). V: STEVANOVIČ, Zoran (ur.), MILANOVIČ, Petar T. (ur.). *Water resources and environmental problems in karst : proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade and Kotor / Serbia and Montenegro / 13-19 September 2005*. Belgrade: Institute of Hydrogeology, Faculty of Mining and Geology, 2005, str. 169-174.
- KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan, POPIT, Tomislav, MIŠIČ, Miha. Vadozni karbonatni cementi v kvartarnih pobočnih sedimentih se lahko izločajo z biološko induciranimi procesi. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 57-59.
- KRANJC, Andrej. Fissured rock phenomena in UNESCO World Heritage. V: STOURNARAS, G. (ur.), PAVLOPOULOS, K. (ur.), BELLOS, K. (ur.). *7th Hellenic Hydrogeological Conference, [and] 2nd MEM Workshop : Athens 2005 : workshop proceedings*. Athens: The Geological Society of Greece, 2005, str. 69-73, ilustr.
- MIHEVC, Andrej. Traces of adaptation of karst for agrarian land use - case study from Dinaric karst, SW Slovenia. V: STEVANOVIČ, Zoran (ur.), MILANO-

- VIĆ, Petar T. (ur.). *Water resources and environmental problems in karst : proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade and Kotor / Serbia and Montenegro / 13-19 September 2005*. Belgrade: Institute of Hydrogeology, Faculty of Mining and Geology, 2005, str. 849-854, ilustr., zvd.
- OTONIČAR, Bojan, KOŠIR, Adrijan, ŽUMER, Jože, ZAJIČ, Alfred. Holocenska karbonatna grebenska tvorba tipa »Coralligene« v Koprskem zalivu. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 87-90.
- PIPAN, Tanja, CULVER, David C. Epikarst communities: biodiversity hotspots and potential water tracers. V: STEVANOVIĆ, Zoran (ur.), MILANOVIĆ, Petar T. (ur.). *Water resources and environmental problems in karst : proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade and Kotor / Serbia and Montenegro / 13-19 September 2005*. Belgrade: Institute of Hydrogeology, Faculty of Mining and Geology, 2005, str. 823-830, zvd., graf. prikazi.
- PREGL, Melhior, KOGOVSŠEK, Janja, PETRIČ, Metka. Izdelava načrta monitoringa kakovosti vode na vplivnem območju odlagališča Mala gora pri Ribnici. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 103-104.
- RAVBAR, Nataša. Spill of dangerous substances in the catchment area of the Globočec karst spring, SE Slovenia. V: STEVANOVIĆ, Zoran (ur.), MILANOVIĆ, Petar T. (ur.). *Water resources and environmental problems in karst : proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade and Kotor / Serbia and Montenegro / 13-19 September 2005*. Belgrade: Institute of Hydrogeology, Faculty of Mining and Geology, 2005, str. 193-200, ilustr., graf. prikazi.
- ROMANOV, Douchko, GABROVSŠEK, Franci, DREYBRODT, Wolfgang. Leakage below dam sites in limestone terrains by enhanced karstification: a modeling approach. V: STEVANOVIĆ, Zoran (ur.), MILANOVIĆ, Petar T. (ur.). *Water resources and environmental problems in karst : proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade and Kotor / Serbia and Montenegro / 13-19 September 2005*. Belgrade: Institute of Hydrogeology, Faculty of Mining and Geology, 2005, str. 645-650, ilustr., graf. prikazi.
- ŠEBELA, Stanka, GOSAR, Andrej. Začetek meritev premikov ob prelomih v zahodni Sloveniji s 3D ekstenziometri TM 71. V: KOZMUS, Klemen (ur.), KUHAR, Miran (ur.). *Raziskave s področja geodezije in geofizike 2004 : zbornik predavanj*. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, 2005, str. 37-45.
- ZUPAN HAJNA, Nadja, MIHEVC, Andrej, PRUNER, Petr, BOSÁK, Pavel. Nova spoznanja o starosti jamskih sedimentov v Sloveniji. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 132-135.
- Objavljeni strokovni prispevek na konferenci**
- MIHEVC, Andrej, VRABEC, Marko. Ekскурzija 3: Geološke in geomorfološke zanimivosti med Pohorjem in Savinjo. V: PRELOVSŠEK, Mitja (ur.), MRAK, Irena (ur.). *Vodnik po programu, ekskurzijah, predavanjih in povzetkih posterjev*. Ljubljana: Geomorfološko društvo Slovenije, 2005, str. 18-24.
- Samostojni znanstveni sestavek v monografiji**
- AUDRA, Philippe, KRANJC, Andrej, SAURO, Ugo. Kras v konglomeratih - podobnosti in razlike = Three karst in conglomerates similarities and differences. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 93-94, 101-102. Tudi v: AUDRA, Philippe (ur.). *Paysages culturels karstiques : architecture d'une relation homme-territoire unique : architecture of a unique relationship people/territory, Méailles et la région d'Annot*. In v: CASTIGLIONI, Benedetta (ur.). *Paesaggi carsici : architettura di una relazione unica tra uomo e ambiente : architecture of a unique relationship people/territory, Montello*.
- KNEZ, Martin. Geološke razmere v katastrskih občinah Divača, Volčji Grad in Račice kot eden temeljev za način izrabe prostora = Geological conditions in the cadastral municipalities of Divača, Volčji Grad and Račice as one of the essential elements determining land use. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 29-36, ilustr., zvd.
- KNEZ, Martin, SLABE, Tadej. Caves and sinkholes in motorway construction, Slovenia : case study 3. V: WALTHAM, Tony, BELL, Fred, CULSHAW, Martin. *Sinkholes and subsidence : karst and cavernous rocks in engineering and construction*, (Springer-Praxis books in geophysical sciences). Berlin [etc.]: Springer: Praxis, cop. 2005, str. 283-288, ilustr.
- KNEZ, Martin, ŠEBELA, Stanka, GABROVSŠEK, Franci. Geološke osnove ter jame, Geološke razmere na področju Udin boršta, Tektonski položaj Udin boršta, Jame v Udin borštu. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 9-24, ilustr., zvd.
- KRANJC, Andrej. Kratka zgodovina gozda na Krasu = A short history of forest on Kras (classical karst). V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*,

- (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 141-148, ilustr., zvd.
- KRANJC, Andrej. Pokrajinska sinteza. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 83.
- KRANJC, Andrej. Toponimika ali o imenih. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 81-82.
- KRANJC, Andrej. Udin boršt - un paesaggio carsico in conglomerato. V: CASTIGLIONI, Benedetta (ur.). *Paesaggi carsici : architettura di una relazione unica tra uomo e ambiente : architecture of a unique relationship people/territory, Montello*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 161-162.
- KRANJC, Andrej. Udin boršt - un paysage de karst de conglomerat. V: AUDRA, Philippe (ur.). *Paysages culturels karstiques : architecture d'une relation homme-territoire unique : architecture of a unique relationship people/territory, Méailles et la région d'Annot*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 97-98.
- KRANJC, Andrej. Zgodovina raziskovanja in poznavanja jam. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 59-63, ilustr.
- MIHEVC, Andrej. Suhi zidovi in delane vrtače - antropogena preoblikovanost kraškega površja na območju Račic, Divače in Volčjega Gradu = Dry walls and transformed dolines - anthropogenic influence on the surface of the Kras in the area of Divača, Račice and Volčji Grad. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 57-71, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- MULEC, Janez, PIPAN, Tanja. Prst Udin boršta. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 37-41, ilustr.
- MULEC, Janez, PIPAN, Tanja. Vegetacija Udin boršta. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 43-45, ilustr.
- PETRIČ, Metka. Hidrogeološke značilnosti Krasa = Hydrogeological characteristics of Kras. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 21-28, zvd., graf. prikazi.
- PETRIČ, Metka. Hidrološke značilnosti območja Udin boršt. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 53-58, ilustr., zvd.
- PIPAN, Tanja. Živalstvo Udin boršta. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 47-51, ilustr.
- PRELOVŠEK, Mitja, RAVBAR, Nataša. Značilnosti poselitve Udin Boršta in njegova funkcija. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 73-80, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- PRELOVŠEK, Mitja, SLABE, Tadej. Geomorfologija in skalne oblike, Geomorfologija, Kraške skalne oblike Udin boršta. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 25-35, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- RAVBAR, Nataša. Uporaba pitne vode iz kraških vodonosnikov v jugozahodni Sloveniji = Use of drinking water from the karst aquifers in south-western Slovenia. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 475-493, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- RAVBAR, Nataša, PRELOVŠEK, Mitja. Raba tal na kraški terasi Udin boršta in njegovem obrobju. V: KRANJC, Andrej (ur.). *Kraške kulturne pokrajine : edinstveni odnos med človekom in kraškim svetom : architecture of a unique relationship people/territory, Udin boršt*. Montebelluna: Museo di Storia Naturale e Archeologia, cop. 2005, str. 65-71, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- SLABE, Tadej. Skalni relief kot odsev razvoja površja kraškega vodonosnika = Rocky relief as a reflection of the development of the surface of the karstic aquifer. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 44-56, ilustr., zvd.
- VELJANOVSKI, Tatjana, RAVBAR, Nataša. Družbeno-kulturne značilnosti porabe pitne vode in odnosa do nje v gospodinjstvih na območju jugozahodne Slovenije = Socio-cultural determinants of drinking water consumption and the relation to it in south-western Slovene households. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana:

Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 494-512, zvd., graf. prikazi.

ZUPAN HAJNA, Nadja. Klastični sedimenti in prst na Krasu = Clastic sediments and soils on the Kras. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 37-43, zvd.

PIPAN, Tanja. *Epikarst - a promising habitat : copepod fauna, its diversity and ecology : a case study from Slovenia (Europe)*, (Carsologica, 5). Postojna: Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU: = Karst Research Institute at ZRC SAZU; Ljubljana: Založba ZRC: = ZRC Publishing, 2005. 101 str., ilustr., preglednice.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

RAVBAR, Nataša. Kras in voda. V: PLUT, Dušan (ur.). *Slovenija - vodna učna pot Evrope*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 2005, str. 10, 39-48.

RAVBAR, Nataša. Kolesarjenje po matičnem Krasu. V: KLADNIK, Drago (ur.). *Slovenija II : [ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva]*, (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Evropa, 4). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 5-18, ilustr., zvd.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

DREYBRODT, Wolfgang, GABROVŠEK, Franci, ROMANOV, Douchko, BAUER, Sebastian, BIRK, Steffen, LIEDL, Rudolf, SAUTER, Martin, KAUFMANN, Georg. *Processes of speleogenesis : a modeling approach*, (Carsologica, 4). Postojna: Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU: = Karst Research Institute at ZRC SAZU; Ljubljana: Založba ZRC: = ZRC Publishing, 2005. 375 str., ilustr.

Strokovna monografija

PERIC, Borut, DEBEVEC, Albin, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko. *Les grottes de Škocjan*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2005. *Škocjani-barlang*. Škocjan: A Škocjani-barlang Park, 2005. *Grotty Szkočiańskie*. Škocjan: Park Grotty Szkočiańskie, 2005. *Maaroth Škocjan*. Škocjan: Gan Maaroth Škocjan, 2005.

Znanstveni film, zvočni ali video posnetek

RAVBAR, Nataša. *Veliki kitajski potopisec, geograf, krasoslovec in jamar Xu Xiake : RTV Slovenija, Tretji program (28.10.2004, 4.8.2005) : Program Ars, Oddaja Trojna spirala*. Ljubljana, 2004/2005. 1 zvočna kaseta (30 min), stereo.

SEKUNDARNO AVTORSTVO

Urednik

MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 564 str., ilustr.

SUMMARY

The lodestar of our programme remains progress of an integral karstology, including karst surface and karst caves studies and deepening the basic knowledge as this is a starting-point to plan the life on karst in order to safeguard our extreme natural karst heritage; we successfully strengthen the role of the Institute as an important international research and study karstological centre. This is confirmed also by a new European project entrusting us to organise the International Karstological School. The knowledge obtained by modern field and laboratory methods and mathematic computer modelling results in several books in 2005: Processes of speleogenesis, a modeling approach, Epikarst, promising habitat, Karstic Cultural Landscapes: Udin Boršt, Water and life in rocky landscape: Kras and Pivka seasonal lakes.

New books are in preparation; the first one will deal with Rock features on karst surface. In this project more than 40 karstologists from 20 countries are taking part. We publish Acta carsologica and take part in international projects together with karstologists from all over the world.

New knowledge is passed to students at our post-graduate School of Karstology, Polytechnics, Nova Gorica, at Philosophical Faculty, Ljubljana and at Faculty of Humanities, Koper.

At the Karst Research programme we participate at the projects: Protection of Karst Water Sources (A Method Development in the Case of Postojna Commune); Development and function of caves in different speleological settings; The results of surface karst phenomena research as direction for planning on

the karst landscape; Role and significance of micro organisms in karst processes; Neotectonic and seismic faults in karst caves, their role in speleogenesis; Paleomagnetic studies of sediments in karst areas of Slovenia: implication for paleotectonic reconstruction; Cultura 2000 - Karstic cultural landscapes - Architecture of a unique relationship people / territory (Culture 2000); COST 625 – 3-D monitoring of active tectonic structures; Ecological and micro distributional study of an epikarst fauna; Comparison between Slovene Classical Karst and Spanish Mediterranean Karst; IGCP UNESCO Project No. 513 – Global Study of Karst Aquifers and Water Resources; GEC, Group of European Charophytologists; 5th FP AQUADAPT – Strategic tools to support adaptive, integrated water

resource management under changing conditions at catchment scale: A co-evolutionary approach; Karst systems; development process and sustainable management; Research of properties related to aquifer recharge and pollution transport in Dianchi lake catchment area: A case of Haiyuansi spring; The properties of karst aquifers and its vulnerability mapping in Dianchi catchment, Kunming, China: a case study of the north area; Speleothem Geochronology and Paleoclimate in Slovenia; Biodiversity and ecology of fauna in percolating water of the karst caves; Comparative Morpho-Hydrological Investigation of Selected Karst regions of Turkey and Slovenia and Sustainable management of karst aquifers in the Sava river basin.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Irena Debeljak, dr. Špela Goričan, mag. Adrijan Košir, akad. dr. Mario Pleničar (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Špela Goričan, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni sodelavci: dr. Glenn S. Jaecks, dr. Vasja Mikuž, dr. Nina Zupančič.

Raziskovalni asistenti: dr. Irena Debeljak, dr. Aleksander Horvat, mag. Adrijan Košir, dr. Andrej Šmuc (do 31. 10.).

Mlada raziskovalka: Alenka Eva Črne.

Strokovni sodelavec: Tomislav Popit.

Višja tehnica: Kata Cvetko - Barič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vodja raziskovalnega programa: Š. Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, A. Horvat, V. Mikuž, A. Šmuc, N. Zupančič, A. E. Črne, K. Cvetko - Barič.

Program je razdeljen na več nalog, ki obsegajo paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave mezozoika in kenozoika.

Raziskave jursko-krednih globljemorskih zaporedij v Julijskih Alpah so bile v letu 2005 zaključene, rezultati so objavljeni v monografiji z naslovom *Jurassic and Cretaceous stratigraphy and sedimentary evolution of the Julian Alps, NW Slovenia*.

Začeli smo raziskovati jurske apnenice Visokega krasa in Budvanske cone v Črni gori. Na terenu smo posneli štiri profile v skupni debelini 500 m in pobrali 279 vzorcev za sedimentno-petrološke analize in 251 vzorcev za geokemične analize.

Od leta 2001 vodimo delo mednarodne skupine devetih radiolaristov *Lower Jurassic Working Group*, ki deluje v okviru združenja INTERRAD (*International Association of Radiolarian Paleontologists*). V letu 2005 smo dokončali katalog 280 izbranih vrst, ki stratigrafsko obsegajo obdobje od pliensbachija do aalenija. Priprava monografske publikacije je v zaključni fazi.

Raziskovali smo radiolarijske apnenice in rožence

v jursko-krednih sukcesijah enote Kawr v bazenu Hawasina v Omanu (sodelovanje v francoskem CNRS-projektu *Caractérisation des hiatus dans les séries sédimentaires. Exemple des exotiques d'Oman*). Opravili smo terensko delo in preliminarne datacije 30 radiolarijskih vzorcev.

Nadaljevali smo raziskave najdišča zgornjekrednih vretenčarjev v kamnolomu Stranice pri Slovenskih Konjicah. Poleti so bili med fosilnim materialom iz tega najdišča najdeni še trije večji fragmenti kosti rastlinojedega dinosavra.

Sodelovali smo pri raziskavah materiala iz mezozojskih najdišč vretenčarjev na Tajskem (v okviru mednarodnega programa TRF-CNRS *Special Programme for Biodiversity Research and Training*). Rezultati so objavljeni v treh člankih, in sicer o prvi najdbi zavropodov v jurskem zaporedju bloka Shan-Thai, o pojavih jantarja v istih plasteh ter o majhnih teropodnih jajcih z embrionalnimi skeletnimi ostanki iz spodnjekredne formacije Sao Khua v provinci Sakhon Nakhon.

Nadaljevali smo paleontološke in stratigrafske raziskave terciarja. Ugotovitve o stratigrafski (zgornja kreda do oligocen) in globalni geografski razširjenosti trematofornih miliolid smo predstavili na 5. mikropaleontološki delavnici v Symbarku na Poljskem. Že dalj časa raziskujemo eocenske morske ježke iz Istre. Pregled dosedanjih raziskav je bil predstavljen na 3. hrvaškem geološkem kongresu v Opatiji. Nadaljevali smo raziskave mehkužcev in vretenčarjev v Sloveniji. Objavili smo pet člankov, v katerih so opisani naslednji miocenski fosili: badenijske školjke Tunjiškega gričevja, panonijski polži iz Čanja pri Sevnici, zobje morskih psov iz okolice Moravč, delfinova čeljustnica z Janeževe gorce na Bizeljskem in nosorogova čeljustnica iz vzhodne Slovenije.

V sodelovanju z Inštitutom za geoznanosti Univerze v Potsdamu smo pričeli z raziskavami sedimentarne dinamike, paleoekologije in kemostratigrafije zaporedja paleocenskih in eocenskih platformnih karbonatov na Krasu in v Istri. V usekih ob avtocesti med Čebulovico in Kozino smo posneli dva profila. Preparirali smo 256 vzorcev za analize stabilnih izotopov ogljika in kisika.

Nadaljevali smo z raziskavami kvartarnih kalkret in biološko induciranih procesov karbonatne cementacije terestričnih (koluvialnih in aluvialnih) sedimentov. Na Univerzi v Cardiffu smo analizirali sestavo stabilnih izotopov ogljika in kisika v 24 vzorcih kalcificiranih rastlinskih korenin iz recentnih tal v Španiji in Sloveniji. V vzorcih pobočnih sedimentov iz Vipavske doline in

dr. Š. Goričan

K. Cvetko Barič

A. E. Črne

dr. I. Debeljak

mag. A. Košir

T. Popit

dr. A. Šmuc

s trase avtoceste pri Čatežu smo proučili mikromorfologijo (pod vrstičnim elektronskim mikroskopom), mineralogijo (z rentgensko difrakcijsko analizo) in izotopsko sestavo cementov. Rezultati raziskav kažejo, da cementi nastajajo z izločanjem CaCO_3 , ki je pretežno pogojeno z biološkimi, predvsem mikrobnimi procesi v coni rastlinskih korenin.

V okviru programa v manjšem obsegu izvajamo tudi petrološke raziskave magmatskih in metamorfih kamnin ter raziskave onesnaženja okolja. V letu 2005 smo proučevali mafične vključke v pohorskem granodioritu in ugotavljali provenienco marmorjev iz nekaterih rimskodobnih in srednjeveških nahajališč v Sloveniji. Izdelali smo oceno onesnaženja tal s težkimi kovinami ob avtocesti Ljubljana–Obrežje.

Jamski medved v Sloveniji: populacijska struktura in paleobiologija

Vodja raziskovalnega projekta: Š. Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, A. Košir, K. Cvetko - Barić.

Zaključena je bila raziskava starostne in spolne strukture populacij jamskega medveda iz štirih slovenskih najdišč (Divje babe I, Mokriška jama, Potočka zijalka, Herkove peči). Na podlagi primerjave zbranih podatkov iz različnih plasti in najdišč je mogoče sklepati na različne mortalitetne faktorje in tafonomske pogoje, prišli pa smo tudi do novih podatkov o paleobiologiji jamskega medveda.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Geološko-paleontološki nadzor z vidika varstva naravne dediščine na območju trase HC Razdrto–Vipava

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. E. Črne, K. Cvetko - Barić.

Traso hitre ceste in kilometer širok pas ob trasi na Rebrnicah smo kartirali v merilu 1 : 1000 in 1 : 5000. V kvartarnih sedimentih smo posneli 35 profilov v skupni debelini 175 metrov. Na področju od Rebrnic do doline potoka Močilnik smo ločili več pahljačastih teles kvartarnih sedimentov, ki se raztezajo na površini od 35.000 do 450.000 m², njihova debelina pa znaša do 40 metrov. Geometrija, stratigrafija in litološke značilnosti kvartarnih sedimentov kažejo, da večja sedimentna telesa predstavljajo paleoplazove velikega obsega, ki so nastali z različnimi mehanizmi transporta.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine na odseku hitre ceste Srmin–Škofije (paleontologija, stratigrafija in sedimentologija)

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. Šmuc, A. E. Črne, K. Cvetko - Barić.

V letu 2005 smo zaključili terenske in laboratorijske raziskave. Traso in okolico smo kartirali v merilu 1 : 5000. Geomorfologijo področja smo analizirali z digitalnim modelom višin. V usekih na trasi hitre ceste smo posneli 6 detajlnih profilov v skupni debelini 80 metrov. Ozemlje trase je v celoti zgrajeno iz fliša, ki smo ga na podlagi litofacijskih asociacij razdelili na dve stratigrafski enoti. Mikropaleontološko smo analizirali sedem vzorcev laporja s profilov na trasi hitre ceste, iz kamnoloma pri Jelarjih in železniškega useka pod Srminom. Ugotovili smo 23 taksonov planktonskih in bentoških foraminifer, ki pripadajo 14 družinam in 23 rodovom. Na podlagi foraminiferne združbe uvrščamo flišne plasti na področju med Škofijami in Srminom v srednji in zgornji del srednjega eocena.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine na območju gradnje AC Cogetinci–Vučja vas (paleontologija, stratigrafija in sedimentologija)

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. Horvat, V. Mikuž, A. E. Črne, K. Cvetko - Barić.

Leta 2005 smo začeli s paleontološkimi, sedimentološkimi in stratigrafskimi raziskavami terciarnih in kvartarnih sedimentov na prvi etapi trase avtoceste med Vučjo vasjo in Ščavnico. V heterogenem zaporedju pliocenskih in kvartarnih aluvialnih sedimentov s paleotalnimi horizonti smo posneli 31 profilov v skupni debelini 120 metrov.

Geološka spremljava gradbenih del na lokaciji čistilne naprave Bled, julij–september 2005

Vodja: A. Košir.

Sodelavec: A. Horvat.

Pri pripravljanih gradbenih delih na lokaciji čistilne naprave Bled je bilo spomladi 2005 odkrito svojevrstno zaporedje kvartarnih sedimentov, ki se pojavljajo med južnim robom Blejskega jezera in Savo Bohinjko. Zaporedje sestavlja več nivojev fluvio-glacialnih sedimentov, jezerskih sedimentov (krede) in sladkovodnih biogenih karbonatnih tvorb (lehnjaka in onkolitnih nanosov), v spodnjem delu zaporedja pa so vidne prelomne strukture, ki kažejo na tektonsko aktivnost v mlajšem pleistocenu ali holocenu.

Med izvajanjem zemeljskih del smo gradbišče geodetsko izmerili, kartirali in posneli 32 podrobnih profilov ter na podlagi tega izdelali trodimenzionalno rekonstrukcijo sedimentnih teles. V sondažnih jaških smo opravili strukturno analizo tektonsko deformiranih sedimentov. Pobrli smo 20 vzorcev za radiokarbonske datacije in datacije z luminescenčnimi metodami. V pripravi je članek o preliminarnih rezultatih raziskav.

Fosilna dediščina profila Bela Cerkev

V. Mikuž je soavtor razstave *Fosilna dediščina profila Bela Cerkev* v Prirodoslovnem muzeju Slovenije (Ljubljana, 9. 10. 2005–31. 1. 2006). Na razstavi so prikazani vsi litološki tipi in makrofosili s 30 m debelega srednjemiocenskega zaporedja, ki je bilo odkrito ob gradnji avtocestnega odseka Kronovo–Dobruška vas. Med razstavljenimi fosili je največ školjk, polžev in rastlinskih ostankov, še posebej zanimivi pa so skeletni ostanki in koproliti delfinov. Bela Cerkev je v Sloveniji do sedaj prvo in edino nahajališče, kjer so bile različne kosti delfinov najdene »in situ« v jasni stratigrafski legi.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 57 knjig in 257 zvezkov periodike, izposojenih je bilo 513 zvezkov. Izdelali in inventarizirali smo 912 zbruskov, 228 izpirkov, 357 preparatov fosilnih vretenčarjev, 810 fotografij, posnetih na vrstičnem elektronskem mikroskopu, in 1120 fotografij, posnetih z digitalno kamero na petrografskem mikroskopu. Skenirali smo 1500 diapozitivov in 200 fotografij iz fotoarhiva inštituta.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Naturhistorisches Museum, Basel, Švica: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Geološko-paleontološki zavod PMF, Zagreb, Hrvaška: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Dipartimento di Scienze Geologiche, Ambientali e Marine, Univerza v Trstu, Italija: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Dipartimento di Paleontologia, Università di Napoli, Italija: tema *Dazikladacejske alge v paleogenskih plasteh*.
- Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška: projekt *Mezozojski radiolariji* (medakademijska izmenjava).
- Prirodoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška: tema *Terciarna makrofavna Istre*.
- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: projekt *Eine hochalpine Jagdstation des Neandertalers: Die Potočka-Höhle in den Karawanken (Slowenien)*.
- Université de Rennes 1, Francija: projekt CNRS *Sedimentology and sequence stratigraphy of the*

Mesozoic Tethys margin: compared tectono-climatic evolution of the Iran and Oman domains.

- Université Denis Diderot Paris 7, Pariz, Francija: projekt CNRS *Caractérisation des hiatus dans les séries sédimentaires. Exemple des exotiques d'Oman.*
- Department of Geology, Portland State University, ZDA: slovensko-ameriški znanstveno-tehnološki projekt *Katalog in biokronologija pliensbachijskih do aalenijskih radiolarijev.*
- University of California, Davis, ZDA: slovensko-ameriški znanstveno-tehnološki projekt *Določanje dolžine življenja fosilnih in živečih brahiopodov, živečih v podmorskih jamah s pomočjo razmerij Mg/Ca v kalcitu njihovih lupin.*
- Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija: projekt *Biosphere response to climatic events during the Paleogene: sedimentological and biological integrated approach to biocalcification processes.*
- TRF-CNRS Special Programme for Biodiversity Research and Training.

OBISKI V INŠTITUTU

- Patrick De Wever, Museum National d'Histoire Naturelle in Monica Rotaru, Palais de la Decouverte, Pariz, Francija, 8.–12. 6.: predavanja na SSG (*Earth's time, Man's time; Climate change: what do we know about it?*).
- Jessica Zamagni in Paolo Ballato, Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija, 27. 5.–6. 6.: terensko delo na paleogenskih karbonatih na Krasu.
- Elizabeth S. Carter, Portland State University, ZDA, 29. 9.–27. 10.: delo pri projektu *Katalog in biokronologija pliensbachijskih do aalenijskih radiolarijev.*
- Jean Guex, Université de Lausanne, Švica, 8.–13. 10.: delo pri projektu *Katalog in biokronologija pliensbachijskih do aalenijskih radiolarijev.*
- Paola Beccaro, Università di Torino, Dipartimento di Scienze della Terra, Italija, 14.–19. 11.: izpopolnjevanje na področju jurske radiolarijske paleontologije in stratigrafije.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Alenka Eva Črne

- *Jurski neptunski dajki na Mangartskem sedlu.* Predavanje na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.

Irena Debeljak

- *Terrestrial vertebrate locality in Upper Cretaceous Gosau beds near Stranice (NE Slovenia)*. Predavanje na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.

Glenn Seward Jaecks

- *Constraint in the evolution of development in the history of the thecideide brachiopod clade*. Predavanje na »The Fifth International Brachiopod Congress«, København, Danska, 6. 7.

Adrijan Košir

- *Geobiology of calcretes: biomediated accumulation of secondary soil carbonates*. Predavanje na Univerzitetu Potsdam, Institut für Geowissenschaften, Potsdam, Nemčija, 31. 3.
- *Vadozni karbonatni cementi v kvartarnih pobočnih sedimentih se lahko izločajo z biološko induciranimi procesi*. Predavanje na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.

Vasja Mikuž

- *Srednjemiocenski makrofosili profila Bela Cerkev*. Predavanje na 17. posvetovanju slovenskih geologov, Ljubljana, 8. 4.
- *Eocenski ježinci Istre*. Predavanje na 3. hrvaškem geološkem kongresu, Opatija, 30. 9.

Tomislav Popit

- *Otroške ustvarjalne delavnice o dinozavrih*. Vodstvo delavnic, Dinolab, ZRC SAZU, Ljubljana, 8. 6., 21. 7., 25. 7., 28. 9., 9. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI
OBISKI IN POTOVANJA

Alenka Eva Črne

- Črna gora, 9.–19. 5.: terensko delo za doktorsko nalogo.
- Pontresina, Švica, 22.–29. 8.: udeležba na *International Summer School of Sedimentology* (organizator IAS).
- Črna gora, 20. 9.–10. 10.: terensko delo za doktorsko nalogo.

Špela Goričan

- Université des Sciences et Technologies de Lille, Francija, 13.–17. 1.: članica komisije na zagovoru doktorata (Wonganan, N.: *Radiolaria and radiolarites of Northern Thailand – Palaeontology; Tectonic and Palaeogeographic implications*).
- Oman, 6.–20. 2.: terensko delo v okviru francoskega projekta CNRS *Caractérisation des hiatus dans les séries sédimentaires. Exemple des exotiques d'Oman*.
- Črna gora, 9.–19. 5.: terensko delo za doktorsko nalogo A. E. Črne.
- Université de Rennes 1, Francija, 18.–24. 6.: delovni sestanek v projektu CNRS *Sedimentology and sequence stratigraphy of the Mesozoic Tethys margin: compared tectono-climatic evolution of the Iran and Oman domains*.

Glenn Seward Jaecks

- København, Danska, 4.–8. 7.: udeležba na »The Fifth International Brachiopod Congress«.
- University of California, Davis, ZDA, 16. 9.–16. 10.: obisk pri prof. Sandri Carlson, delo pri projektu *Določanje dolžine življenja fosilnih in živečih brahiopodov, živečih v podmorskih jamah s pomočjo razmerij Mg/Ca v kalcitu njihovih lupin*.

Adrijan Košir

- Potsdam, Nemčija, 30. 3.–2. 4.: Universität Potsdam, Institut für Geowissenschaften, vabljen predavanje.
- Črna gora, 9.–19. 5.: terensko delo za doktorsko nalogo A. E. Črne.
- Cardiff University, Velika Britanija, 10.–17. 12.: študijski obisk pri prof. V. P. Wrightu.

Andrej Šmuc

- Črna gora, 20. 9.–10. 10.: terensko delo za doktorsko nalogo A. E. Črne.

MENTORSTVO

Špela Goričan je bila mentorica doktorandki Alenki Evi Črne.

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- BUFFETAUT, Eric, SUTEETHORN, Varavudh, TONG, Haiyan, KOŠIR, Adrijan. First dinosaur from Shan-Thai Block of SE Asia: a Jurassic sauropod from the southern peninsula of Thailand. *J. Geol. Soc. (Lond.)*, 2005, št. 162, str. 481-484, ilustr.
- GORIČAN, Špela, HALAMIĆ, Josip, GRGASOVIĆ, Tonči, KOLAR-JURKOVŠEK, Tea. Stratigraphic evolution of Triassic arc-backarc system in northwestern Croatia. *Bull. Soc. géol. Fr.*, 2005, letn. 176, št. 1, str. 3-22, ilustr., tab.
- HALAMIĆ, Josip, MARCHIG, Vesna, GORIČAN, Špela. Jurassic radiolarian cherts in north-western Croatia: geochemistry, material provenance and depositional environment. *Geol. Carpath. (Bratisl.)*, 2005, letn. 56, št. 2, str. 123-136, ilustr., tab., graf. prikazi.
- MIKUŽ, Vasja. Panonijski mehkužci iz okolice Čanja pri Sevnici = Pannonian molluscs from surroundings of Čanje near Sevnica, Slovenia. *Geologija*, 2005, vol. 48, 2, str. 225-243.
- MIKUŽ, Vasja. *Modiolus brochii*[!] iz miocenskih plasti Tunjiškega gričevja = *Modiolus brochii*[!] from Miocene beds in Tunjiško gričevje (Tunjice Hills), Slovenia. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2005, 46, 1, str. 97-109, zvd., tab.
- MIKUŽ, Vasja. Miocenski selahiji (Chondrichthyes) iz opušenega peskokopa Tomc pri Moravčah = Miocene selachians (Chondrichthyans) from abandoned sand pit Tomc near Moravče, Slovenia. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2005, 46, 1, str. 111-131, zvd., fotogr., tab.
- MIKUŽ, Vasja, PAVŠIČ, Jernej. Delfin Champsodelphis? carniolicus z Janeževe gorce na Bizeljskem = The dolphin Champsodelphis? carniolicus from Janeževa gorca hill in Bizeljsko, Slovenia. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2005, 46, 1, str. 133-151, zvd., tab.
- MIKUŽ, Vasja, POHAR, Vida. Neogenska nosorogova spodnja čeljustnica iz geološke zbirke Gimnazije Ptuj na Ptuj = Neogene rhinoceros lower jaw from geological collection of Grammar School Ptuj at Ptuj. *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2005, 46, 1, str. 153-169, tab.
- PHILIPPE, Marc, CUNY, Gilles, SUTEETHORN, Varavudh, TEERARUNGSIGUL, Naramese, BARALE, Georges, THÉVENARD, Frédéric, LE LOEUFF, Jean, BUFFETAUT, Eric, GAONA, Tatiana, KOŠIR, Adrijan, TONG, Haiyan. A Jurassic amber deposit in Southern Thailand. *Hist. biol.*, 2005, 17, str. 1-6, ilustr., zvd.
- ŠMUC, Andrej, GORIČAN, Špela. Jurassic sedimentary evolution of a carbonate platform into a deep-water basin, Mt. Mangart (Slovenian-Italian border). *Riv. ital. paleontol. stratigr.*, 2005, letn. 111, št. 1, str. 45-70, fotogr., graf. prikazi, tab.
- ZUPANČIČ, Nina, PLESNIČAR, Aleš. Heavy metal contamination of roadside soil along Ljubljana-Obrežje highway = onesnaženje tal s težkimi kovinami vzdolž avtoceste Ljubljana-Obrežje. *RMZ-mater. geoenviron.*, 2005, vol. 52, no. 2, str. 403-418.

Kratki znanstveni prispevek

- BUFFETAUT, Eric, GRELLET-TINNER, Gérald, SUTEETHORN, Varavudh, CUNY, Gilles, TONG, Haiyan, KOŠIR, Adrijan, CAVIN, Lionel, CHITSING, Suwana, GRIFFITHS, Peter J., TABOUELLE, Jérôme, LE LOEUFF, Jean. Minute theropod eggs and embryo from the Lower Cretaceous of Thailand and the dinosaur-bird transition. *Naturwissenschaften*, 2005, 92, str. 477-482, ilustr.
- MIKUŽ, Vasja. Popravek vrstnega imena terciarnega sesalca iz Motnika v Sloveniji = Correction of the species name of Tertiary mammal from Motnik in Slovenia. *Geologija*, 2005, knj. 48, 1, str. 19-21.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- ČRNE, Alenka Eva, SKABERNE, Dragomir, ŠMUC, Andrej. Jurski neptunski dajki na Mangartskem sedlu. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 21-25, ilustr.
- DEBELJAK, Irena, BUFFETAUT, Eric, BUSER, Stanko, KOŠIR, Adrijan, KRIVIC, Katarina, MIKUŽ, Vasja, OTONIČAR, Bojan. Terrestrial vertebrate locality in Upper Cretaceous Gosau beds near Stranice (NE Slovenia). V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 26-28.
- DROBNE, Katica, OGORELEC, Bojan, BARATTOLO, Filippo. Cretaceous/Tertiary boundary and Paleocene deposits of Trieste Karst and Slovenia, Paleocene marine algae of SW Slovenia (Dolenja vas and Čebulovica). V: *Field excursion. Guide book*, (Studi Trentini di Scienze Naturali, Acta Geologica, vol. 80, 2003, suppl.). Trento: Museo Tridentino di Scienze Naturali, 2005, str. 39-64.
- DROBNE, Katica, PREMUR, Uroš, OGORELEC, Bojan. Two new species of *Helenaevolina* and *Pseudonummoloculina* (Foraminiferida) respectively, of Paleocene Age, from the Adria carbonate platform. V: *Workshop on »Paleontology and Stratigraphy in the Mediterranean Palaeogeography«*, Naples, June 20-21, 2005 : abstracts. Naples: Università di Napoli

- Federico II, Dipartimento di Scienze della Terra, 2005, str. 55-56.
- KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan, POPIT, Tomislav, MIŠIČ, Miha. Vadozni karbonatni cementi v kvartarnih pobočnih sedimentih se lahko izločajo z biološko induciranimi procesi. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 57-59.
- MIKUŽ, Vasja. Srednjemiocenski makrofosili profila Bela Cerkev (2002-2003). V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 78-81.
- MIKUŽ, Vasja. Panonijski mehkužci iz okolice Čanja. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 81-84.
- OTONIČAR, Bojan, KOŠIR, Adrijan, ŽUMER, Jože, ZAJIČ, Alfred. Holocenska karbonatna grebenska tvorba tipa »Coralligene« v Koprskem zalivu. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 87-90.
- PLESNIČAR, Aleš, ZUPANČIČ, Nina. Monitoring onesnaženja tal s svincem vzdolž avtoceste Ljubljana - Obrežje. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 94-96.
- SKABERNE, Dragomir, GORIČAN, Špela, ČAR, Jože. Ladinijske vulkanogeno-sedimentne kamnine v kamnolomu Kamna Gorica. V: HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005, str. 112-114, ilustr.
- ZUPANČIČ, Nina. Geologija Pohorja. V: PRELOVŠEK, Mitja (ur.), MRAK, Irena (ur.). *Vodnik po programu, ekskurzijah, predavanjih in povzetkih posterjev*. Ljubljana: Geomorfološko društvo Slovenije, 2005, str. 29-31.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

- ŠMUC, Andrej. *Jurassic and Cretaceous stratigraphy and sedimentary evolution of the Julian Alps, NW Slovenia*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 98 str., fotogr., graf. prikazi.

IZVEDENA DELA (DOGODKI)

Razstava

- KRIVIC, Katarina, MIKUŽ, Vasja. *Fosilna dediščina profila Bela Cerkev : Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana, 9.10.2005 - 31.1. 2006*. Ljubljana: Prirodoslovni muzej Slovenije, 2005.

SEKUNDARNO AVTORSTVO

Urednik

- HORVAT, Aleksander (ur.). *17. posvetovanje slovenskih geologov = 17th Meeting of Slovenian Geologists*, (Geološki zbornik, 18). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 2005. VI, 148 str.

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (diatoms, silicoflagellates, radiolarians, molluscs, echinoderms, corals, and vertebrates), sedimentary geology of Mesozoic and Cainozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent calcretes. In 2005 the following topics were studied: Systematics and biochronology of Pliensbachian to Aalenian radiolarians; Jurassic stratigraphy of the High Karst and Budva zones in Montenegro; Jurassic and Cretaceous radiolarian stratigraphy of the Kavr Group in Oman; Jurassic and Cretaceous sedimentary evolution of the Julian Nappe; Taxonomy and palaeobiogeography of Cretaceous dinosaurs from Slovenia; Stratigraphy, palaeontology and palaeoecology of Neogene suc-

cessions in the western part of the Central Paratethys; Quaternary sediments in Slovenia; Mortality dynamics of cave bear; Calcification products of plant roots in Palaeogene calcretes and present-day calcareous soils; and Micromorphology, mineralogy and stable isotope geochemistry of vadose-zone carbonates.

The institute works on two national research projects, funded by the Slovenian Research Agency, and officially collaborates in seven international projects. The results were presented at three scientific meetings and are published in eleven papers. The most important publication is the monograph on Jurassic and Cretaceous stratigraphy and sedimentary evolution of the Julian Alps.

ZNANSTVENI SVET

Dr. Metka Culiberg, dr. Tatjana Čelik, dr. Igor Dakskobler (predsednik), dr. Božidar Drovenik, akad. prof. ddr. Jože Maček, dr. Branko Vreš, akad. dr. Mitja Zupančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Branko Vreš.

Znanstvena svetnika: dr. Metka Culiberg, dr. Božidar Drovenik (do 30. 11.).

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Andraž Čarni, dr. Igor Dakskobler, dr. Rajko Slapnik, dr. Branko Vreš.

Znanstveni sodelavec: dr. Matjaž Kuntner (od 21. 9.).

Asistenti z doktoratom: dr. Valerija Babij, dr. Tatjana Čelik, dr. Petra Košir (od 1. 7.), dr. Urban Šilc, dr. Igor Zelnik (od 13. 12.).

Asistent z magisterijem: mag. Aljoša Pirnat.

Asistent: Aleksander Marinšek.

Raziskovalnorazvojni sodelavec: mag. Andrej Seliskar.

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Boško Čušin.

Višji strokovni sodelavec: Vinko Žagar.

Strokovni sodelavec: Marjan Jarnjak.

Višja strokovna delavka: Olga Dežman Jokić.

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnica: Olga Kardoš.

TEMELJNE RAZISKAVE

Favna, flora in vegetacija Slovenije in sosednjih območij

Vodja programa: A. Čarni.

Sodelavci: M. Culiberg, T. Čelik, I. Dakskobler, B. Drovenik, O. Dežman Jokić, O. Kardoš, A. Pirnat, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, I. Zelnik.

V Narodnem parku Krka na Hrvaškem smo raziskovali stigobiontske in troglobiontske vrste mehkužcev. Določili smo sistematično pripadnost in razširjenost petih podzemeljskih vrst polžev na območju parka (*Dalmatella sketi*, *Lanzaia skradinensis*, *Hauffenia jadertina*, *Hadziella sketi*, *Iglica (Iglica) elongata* in *Zospeum isselianum*).

Na osnovi dveletnega vsakomesečnega vzorčevanja izvirov Bijele in Crne rijeke ter nekajkratnega vzorče-

vanja petnajstih izvirov v narodnem parku Plitvice na Hrvaškem smo ugotovili dinamiko populacij izvirskih vrst polžev ter njihovo pojavljanje na območju parka. Z rentgensko difrakcijo smo ugotovili strukturo plasti stene hišic nekaterih kopenskih vrst polžev (*Cochlodina laminata*, *C. fimbriata*, *Macrogastra ventricosa*, *M. plicatula*, *Ruthenica filograna*, *Itala ornata*) z različnih najdišč v Sloveniji in na Hrvaškem in ugotavljali vplive ekoloških dejavnikov na procese biomineralizacije. Z analizami stabilnih izotopov kisika in ogljika v karbonatnih hišicah smo skušali ugotoviti prehranjevalne navade različnih vrst polžev. Raziskovali smo sistematično pripadnost in razširjenost sladkovodnih školjk iz družine Sphæriidae v Sloveniji in na Balkanskem polotoku.

Temeljne favnistične raziskave hroščev smo nadaljevali na območju celotne Slovenije. Večjo pozornost smo namenili hroščem rilčkarjem v širšem smislu (Curculionidea). Na podlagi zbranih podatkov naših terenskih raziskav, podatkov iz starejših zbirk in literature je v pripravi za objavo katalog vseh slovenskih vrst hroščev rilčkarjev. Po obstoječih podatkih jih živi v Sloveniji več kot 900 vrst. V tem letu smo (v soavtorstvu) nadaljevali priprave za drugo delo o favni hroščev kozličkov (Cerambycidae) Slovenije, ki je tudi že tik pred objavo. Za objavo je pripravljeno delo *Hrošči rilčkarji Kamniško-Savinjskih Alp*. V okviru problematike vrst Natura 2000 smo dodatno raziskovali razširjenost nekaterih vrst hroščev, o katerih dejanski razširjenosti in trenutni prisotnosti v Sloveniji le malo ali skoraj nič ne vemo. Nadaljevali smo raziskave favne hroščev Pomurja z vzorčenjem favne tal in metodo lova s svetlobnimi pastmi. Rezultat je nekaj novih vrst hroščev rilčkarjev za favno Slovenije, kot so *Dodecatrichus aurisignatus* (Apfelbeck, 1895), *Dodecatrichus heydeni* (Stierlin, 1861), *Temnocerus longiceps*, (Thomson, 1888), *Ceratapion basicorne* (Illiger, 1807), *Kalcapion semivittatum* (Gyllenhal, 1833), *Protapion gracilipes* (Dietrich, 1857) in *Lixus subtilis* (Boheman, 1836).

Na območju reke Mure med Cmurekom in Spodnjim Konjiščem smo proučevali razširjenost, habitat, ekološke potrebe, disperzijski potencial in abundanco populacije vrste *Zerynthia polyxena*, ki je ogrožena v evropskem merilu. Popisovali smo favno dnevnih metuljev na Rodici (Spodnje Bohinjske gore), v severnem delu planote Jelovice, na južnih pobočjih Dražgoške gore, v Kamniških Alpah ter na območjih Dobrna–Frankolovo in Šoštanj–Bele Vode–Zavodnje.

Floristične raziskave smo opravili na Primorskem

dr. B. Vreš

dr. V. Babij

dr. M. Culiberg

dr. A. Čarni

dr. T. Čelik

mag. B. Čušin

dr. I. Dakskobler

O. Dežman Jokić

dr. B. Drovenik

M. Jarnjak

O. Kardoš

dr. P. Košir

(Kras, Cerkljansko, Trnovski gozd, Baška dolina, dolina Idrijce, Tolmin), Notranjskem (Planinsko polje), Koroškem (Pohorje, Dravski Kozjak), Štajerskem (Savinjska dolina), v Prekmurju (Petanjci), Ljubljanskem barju, v Julijskih Alpah (Trenta, Mangart, Rodica) in v Kamniško-Savinjskih Alpah (Menina planina). Raziskovali smo predvsem vlažna in vodna rastišča, kraška travišča z zaraščanji ter alpska travišča, primerjali floro naravno in antropogeno nastalih habitatov. Kartiranje flore smo izpopolnili z geokodiranjem lokalitet popisov. Na različnih nahajališčih in rastiščih smo zbrali herbarijski material za taksonomsko in horološko obdelavo rodov *Eleocharis*, *Cyperus*, *Hieracium*, *Alchemilla*, *Rubus* in *Silene*. Obdelovali smo pojavljanje srednjeevropsko ogroženih rastlin v antropogenih vodnih habitatih in rastiščne razmere vrste *Saxifraga paradoxa* v Sloveniji.

Nadaljevali smo sintezo plevelne vegetacije Slovenije in pripravljali primerjalno podatkovno zbirko. Zaključili smo tudi primerjave spremembe plevelne vegetacije v okolici Ljubljane v zadnjih 60 letih. Na podlagi terenskega vzorčenja in podatkov iz literature smo ugotovili, da se je število vrst povečalo, več je neofitov in na herbicide odpornih trav, izginili pa so spomladanski terofiti, spiroeochorne in bazifilne vrste.

Zaključili smo raziskave terofitske vegetacije na južnem delu Balkanskega polotoka. Primerjali smo terofitsko vegetacijo na dveh območjih, in sicer na območju pod vplivom submediteranske in na območju emvediteranske klime in vegetacije. Ugotovili smo določene podobnosti, ki so posledica enakega gospodarjenja s temi sestoji, in razlike, ki so povezane z različnimi klimatskimi dejavniki.

Raziskovali smo vegetacijo gozdnih robov v Polhograjskem hribovju: naredili smo vegetacijske popise, ki jih bomo v nadaljevanju ovrednotili. Zaključili smo obdelavo floristične, ekološke in strukturne diverzitet vegetacije gozdnih robov v kontinentalnem delu Hrvaške. Ugotovili smo, da se v smeri klimatskega gradienta proti vzhodu, kjer so zmanjšanja temperature in padavin, povečuje delež terofitov, enoletnic in rastlin, ki cvetijo poleti.

V srednjem Posočju smo preučevali montanska travišča na flišu in laporju. Na Banjšicah in na Kanalskem Kolovratu s Korado smo našli in popisali sestoje asociacij *Polygalo-Nardetum* in *Danthonio-Scorzoneretum villosae*. Pri raziskavah vlažnih travnikov in dolomitnih povirij v dolinah Soče, Bače in Idrijce smo ugotovili in popisali nova nahajališča v tem območju razmeroma redkih šašev: *Carex davalliana* (Podčela med Žago in Bovcem, Meli med Ljubinjem in Podmelcem, Grahovo ob Bači, Police na Cerkljanskem), *Carex pulicaris* in *Carex punctata* (Grahovo ob Bači). Nadaljevali smo raziskovanje subalpinsko-alpinske vegetacije Julijskih Alp in podrobneje raziskali Travnisko dolino in Vršac nad Komno ter tam popisali nova nahajališča triglavske

neboglasnice (*Eritrichum nanum*) in skalnega šaša (*Carex rupestris*). Pri preučevanju pionirskih gozdov plemenitih listavcev na Bovškem smo našli sestoje asociacij *Ornithogalo pyrenaici-Fraxinetum* in *Saxifraga petraeae-Tilietum*.

Nadaljevali smo fitogeografska raziskovanja lipovih gozdov Balkanskega polotoka in Apeninov in ugotovili določene podobnosti med vegetacijskimi tipi. Razlike smo ovrednotili z numeričnimi metodami, vendar bo potrebno rezultate analiz še ovrednotiti v širšem kontekstu.

Pelodno smo analizirali več holocenskih in pleistocenskih sedimentnih profilov. Najobsežnejši je bil 11 m visoki profil jezerske krede v dolini reke Soče pri Srpenci. Dokaj nespremenjena slika vegetacije in tri radiokarbonske datacije (okoli 12.500 let pred sedanjostjo) kažejo, da se je sediment odložil v razmeroma kratkem časovnem obdobju v poznem glacialu. Pleistocensko vegetacijo smo ugotovili tudi v sedimentih iz doline Save Bohinjke blizu Bleda. Verjetno gre za nekoliko starejšo vegetacijo, kot je v Srpenci, kar se bo pokazalo, ko bodo pelodne analize v celoti opravljene, oziroma ko bomo imeli tudi radiokarbonsko datirane stratume. S pelodno analizo smo potrdili tudi pleistocensko starost sedimentov iz Grosupeljske kotline in iz doline Raščice. Rezultati so pomembni za izdelavo Geološke karte Slovenije v merilu 1 : 50 000.

Iz številnih arheoloških najdišč v Sloveniji (Divje babe I, Krvavec, Velika Dobrava, Godovič – Jelenšek, Most na Soči, Podsmreka, Suhi Dol pri Horjulu, Zadnji Vogel, Bled – Pristava, Podnanos, Grgar – Grašiče) in na Hrvaškem (Torčec – Ledine) je bilo analiziranih več sto rastlinskih makroostankov, predvsem lesnega oglja. Ugotovili smo bolj ali manj realno sestavo gozda v določenih arheoloških obdobjih na posameznih lokalitetah.

Naravna in kulturna dediščina – Infrastrukturalna dejavnost (OE Naravna dediščina)

Vodja: A. Seliškar.

Sodelavci: V. Babij, B. Čušin, M. Jarnjak, P. Košir, A. Marinšek, B. Šuštar, V. Žagar.

Člani skupine so sodelovali pri raziskovalnem programu in projektih z raziskovalnim, strokovnim, tehničnim in administrativnim delom, skladno z vsebinskimi zahtevami in časovnimi termini posameznih nalog, pri katerih delujejo kot vodje projektov ali sodelavci. Pri terenskih raziskavah so bili izdelani popisi flore, vegetacije in habitatnih tipov, narejene so bile vegetacijske karte in karte habitatnih tipov, nabran biološki material in s fotografijami dokumentirani objekti raziskav. Kabinetne in laboratorijske raziskave so obsegale determinacijo zbranega gradiva, vnos podatkov v podatkovne zbirke, digitalizacijo tematskih kart, urejanje bioloških zbirk in analitično obdelavo zbranih podatkov. O rezultatih so samostojno ali v

soavtorstvu poročali na znanstvenih sestankih ali v objavljenih prispevkih.

Postavili smo Araneološko zbirko Biološkega inštituta ZRC SAZU (AZ BIJH) s poudarkom na vseh vrstah Slovenije in sosednjih območjih ter na skupinah, katerih sistematiko raziskujemo. Namen AZ BIJH je poleg primerjalnega materiala za določevanje evropskih vrst pajkov tudi mednarodno dostopna banka pajčje DNK. Kunterjeva privatna zbirka je trajno shranjena na Biološkem inštitutu kot začetni del AZ BIJH. V stiku smo s kuratorji več kot 30 svetovnih muzejev, s katerimi bomo organizirali izmenjavo materiala. Takšna izmenjava je lahko koristna za našo institucijo, katere zbirka se bo kvalitativno povečevala, kot tudi za Slovenijo, ker bo večji del favne dostopen tujim strokovnjakom.

Kras – biodiverzitetna območja, vpliv zaraščanj ter naravovarstveni pomen

Vodja projekta: I. Dakskobler.

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, T. Čelik, B. Čušin, O. Dežman Jokić, B. Drovenik, M. Jarnjak, M. Kuntner, O. Kardoš, A. Pirnat, A. Seliškar, R. Slapnik, B. Šuštar, B. Vreš, I. Zelnik, V. Žagar.

Sodelujoča raziskovalna organizacija: Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Na izbranih lokacijah (3 – Lokvica, Novelo, Griže) in na izbranih ploskvah (9 – sukcesijski stadiji: travnik, grmišče, gozd) smo po standardni srednjeevropski metodi (Braun-Blanquet, 1964) naredili okoli 40 fitocenoloških popisov in ugotavljali osnovne rastlinske združbe.

Z namenom preizkusiti in ob koncu projekta izbrati najbolj uporabno metodo za ocenjevanje pestrosti flore smo na vsaki ploskvi naključno izbrali (nato geokodirali) 5 vzorčnih kvadratov, velikosti 5 x 5 m. V vsakem kvadratu smo določili številčnost oziroma pokrovnost posamezne rastlinske vrste po treh metodah: standardna fitocenološka metoda (Braun-Blanquet), določanje odstotnega deleža vsake vrste, prirajena logaritemska metoda številčnosti. Na ta način smo v prvem letu zbrali okoli 150 florističnih popisov.

Na izbranih vzorčnih ploskvah smo vzorčili vrstno diverzitetno (številčnost in abundanco vrst) dnevnih metuljev po standardizirani metodi transekte (Pollard in Yates, 1993) od 23. 4. do 26. 9., približno vsakih 14 dni. Terenske podatke smo vnesli v podatkovno bazo FloVegSi. Zabeležili smo 2320 imagov, ki pripadajo 75 vrstam dnevnih metuljev (= 40 % vrst dnevnih metuljev, ki živijo v Sloveniji). Po doslej zbranih podatkih so abundance odraslih osebkov največje v prvem sukcesijskem stadiju (travnik), vrstna diverzitetna je največja v drugem sukcesijskem stadiju (grmišče).

Favno hroščev, pajkov in dvojnogov smo vzorčili s postavljenimi talnimi pastmi. 90 talnih pasti imamo postavljenih celo leto. Najmanj enkrat mesečno smo pobrali ulov, ki smo ga v laboratoriju sortirali in kon-

zervirali. Zbran material smo nato preparirali, deloma determinirali in je pripravljen za nadaljnjo taksonomsko ter favnistično obdelavo.

Raziskave kopenskih polžev (Gastropoda: Prosobranchia, Pulmonata) so vsebovale zbiranje materiala po standardnih metodah. Kopenske polže smo nabirali posamično, zlasti večje primerke. Za majhne vrste polžev smo vzeli vzorce tal na izbranih mestih na šestih vzorčnih ploskvah: v okolici Lokvice, pod Grmačami pri vasi Novelo ter na Policah nad Rašo v Vrhovskem krasu med Vipavsko dolino in Krasom. Vzorčevanje in terensko delo smo izvedli v spomladanskem obdobju, ko je bila aktivnost kopenskih polžev največja. Dobljeni rezultati potrjujejo prisotnost običajnih vrst, ki naseljujejo submediteransko območje.

Pri vasi Sveto in pod Trsteljem (Jezero pod Železnimi vrati) smo preučili pionirske gozdove plemenitih listavcev (velikega jesena, ostrolistnega in gorskega javorja ter lipe), ki so nastali na ali ob nekdanjih objektih iz prve svetovne vojne. V globoki kotanji (Draga) pri vasi Ponikve smo popisali ostanke bukovega gozda, ki ga začasno uvrščamo v asociacijo *Ornithogalo pyrenaici-Fagetum*.

Sukcesijski niz brezovih gozdov v JV Sloveniji

Vodja projekta: A. Čarni.

Sodelavci: M. Jarnjak, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, B. Šuštar, I. Zelnik.

Nadaljevali smo z raziskavami brezovih gozdov. V letošnjem letu smo začeli opravljati raziskavo histričnih virov, na podlagi katerih bi ugotovili stanje in razširjenost brezovih gozdov v Beli krajini. Tako smo pregledali vojaške karte iz 18. stoletja ter katastrske karte iz 19. in 20. stoletja. Zbrali smo zapise o brezovih gozdovih in kartografsko gradivo, ki smo ga vnesli v geografski informacijski sistem. Na terenu pa smo v tem letu kartirali recentno stanje habitatov na testni površini, kar nam bo dalo, skupaj s histričnimi podatki, osnovo za nadaljnje analize.

Ekološke razmere kot osnova za gospodarjenje z gozdovi

Vodja projekta: A. Čarni.

Sodelavci: M. Jarnjak, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, B. Šuštar, I. Zelnik.

V letošnjem letu smo raziskovali vegetacijo ob Muri, da bi ugotovili, kateri vegetacijski tipi so na raziskovalnem območju. Ti tipi nam bodo služili za določitev kartirskih enot pri izvedbi kartiranja na Vegetacijski karti gozdnih združb Murska Sobota, kar nameravamo izvesti v prihodnjem obdobju. Opravili smo dodatna kartiranja na območju Vegetacijske karte gozdnih združb Ljubljana, ki jo pripravljamo za tisk. Za tisk pa pripravljamo tudi komentar k temu listu.

dr. M. Kuntner

A. Marinšek

mag. A. Pirnat

mag. A. Seliškar

dr. R. Slapnik

dr. U. Šilc

Primerjava biocenoz pragozdov z biocenozami gospodarstvarskih gozdov kot indikator antropogenih vplivov na okolje

Vodja projekta: A. Čarni.

Koordinator: L. Marinček.

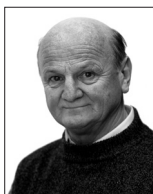
Sodelavci: M. Jarnjak, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, B. Šuštar, I. Zelnik.

B. Šuštar

dr. I. Zelnik

V. Žagar

V tem letu smo projekt zaključili. V raziskavo smo vključili gozdove dveh kisloljubnih jelovih združb: *Galio rotundifolii-Abietetum albae* in *Bazzanio trilobatae-Abietetum albae*. Parametri, s katerimi smo ugotavljali razlike med gospodarjenimi in negospodarjenimi gozdovi, so bile fitocenološke analize, analize strukture sestojev in pedološke analize. Ugotovili smo, da obstajajo določene razlike med različno gospodarjenimi gozdnimi sestoji znotraj posamezne združbe. To so razlike v višinah in debelinah dreves, drevesni vrstni sestavi, pojavljanju posameznih zeliščnih vrst itd. Asociacijo *Bazzanio trilobatae-Abietetum albae* smo fitocenološko razdelili na več subasociacij, združbo *Galio rotundifolii-Abietetum albae* pa na variante in subvariante.

Biodiverzitetna Posočja in naravovarstvene aplikacije za območja Natura 2000

Vodja projekta: I. Dakskobler.

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, A. Čarni, T. Čelik, B. Čušin, O. Dežman Jokič, B. Drovenik, M. Jarnjak, P. Košir, M. Kuntner, A. Marinšek, A. Pirnat, A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šilc, B. Šuštar, O. Kardoš, B. Vreš, I. Zelnik, V. Žagar.

Objavili smo pregled flore in vegetacije Baške doline s seznamom doslej ugotovljenih sintaksonov na rangi asociacije (okoli 90) in doslej popisanih taksonov višjih rastlin (po kvadrantih srednjeevropskega kartiranja) – skupno več kot 1230 taksonov. Za digitalizacijo smo pripravili rokopisno karto gozdnih združb Baške doline v merilu 1 : 10.000.

V podatkovno bazo FloVegSi smo vnesli floristične popise kvadrantov srednjega Posočja in obstoječe neobjavljene podatke o razširjenosti vrst dnevnih metuljev v Posočju.

Iz literature smo zbirali podatke o razširjenosti in ogroženosti dveh kopenskih vrst polžev (*Vertigo angustior*, *Anisus (Disculifer) vorticulus*) in sladkovodni školjki (*Unio crassus*) v Posočju.

Razvoj informacijskega sistema podatkovnih baz naravne nacionalne dediščine

Vodja projekta: D. Baričević (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Vodja projekta na Biološkem inštitutu: B. Vreš.

Sodelavec: A. Seliškar.

Projekt vključuje razvoj in harmonizacijo metodologij za potrebe držav EU na področju popisovanja in vrednotenja naravnih rastlinskih virov ter njihovih habitatov z namenom introdukcije še neveljavljenih rastlinskih vrst v pridelovanje in koriščenje kakor tudi nadzor nad *ex-situ* oziroma *in-situ* strategijo ohranjanja redkih ali ranljivih vrst. Predvidena je standardizacija in vsebinska dopolnitev relacijske podatkovne baze FloVegSi in povezava z aplikacijami geografskega informacijskega sistema (GIS). V prvi fazi smo na Trnovskem gozdu, Nanosu, Kraškem robu, Snežniškem pogorju opravili inventarizacijo izbranih potencialno uporabnih rastlinskih vrst (zdravilne, prehranske idr.), opredelili njihova rastišča (tla, vegetacija), nabrali vzorce za kemijsko analizo, semena za gojenje v kulturi in herbarijske primerke za morfološke analize.

Filogenija pajkov iz družine Nephilidae kot test antagonistične koevolucije spolov

Vodja doktorskega projekta: I. Dakskobler.

Sodelavec: M. Kuntner.

7. 11. je bila podpisana pogodba z Agencijo za raziskovalno dejavnost RS o dveletnem financiranju. Ob koncu leta je M. Kuntner opravil terensko delo v Francoski Gvajani ter pridobil sveže konzerviran material za DNA-analizo na ustanovi Smithsonian v ZDA.

Vegetacija travnikov reda Molinietalia W. Koch 1926 in kontaktnih rastišč v Sloveniji

Mladi raziskovalec: I. Zelnik.

Mentor: A. Čarni.

V letošnjem letu smo zaključili raziskave mokrotnih travnikov po Sloveniji. Raziskave lahko razdelimo v tri segmente. V prvem smo takšna rastišča našli in popisali vegetacijo v skladu s srednjeevropsko metodo; v drugem smo nabrali in analizirali talne vzorce ter pripravili sintezo tovrstne vegetacije v Sloveniji in jo postavili v širši, evropski kontekst.

Ugotovili smo 23 rastlinskih združb, ki smo jih predstavili z več kot 300 lastnimi vegetacijskimi popisi ter v obdelavo vključili vse popise z ozemlja Slovenije. Združbe mokrotnih travnikov smo uvrstili v tri zveze asociacij, nekatere pa smo uvrstili tudi v dve kontaktni zvezi, zvezo gojenih travnikov in zvezo nizkih barij. Ugotovili smo, da je za uspevanje teh travišč najbolj pomemben dejavnik vodni režim, poleg njega pa še reakcija tal, vsebnost bazičnih ionov, predvsem Ca in Mg, ter vsebnost makrohranil, predvsem dušika. Raziskovane objekte smo uvrstili v širši geografski okvir na podlagi multivariatnih analiz obsežnega zbira prek 1300 vegetacijskih popisov, v katerega smo poleg naših vključili še številne popise iz sosednjih in drugih srednjeevropskih držav.

Pomen južnih leg za biodiverzitetu krešičev (*Carabidae*) in kratkokrilcev (*Staphylinidae*) Slovenije

Mlada raziskovalka: A. Pirnat.

Mentor: B. Drovenik.

Južna pobočja s svojimi specifičnimi ekološkimi razmerami naj bi imela svojstveno sestavo vrst organizmov tako zaradi historičnega kot tudi zaradi ekološkega vpliva. Zato so se nam zdela primerno območje za raziskavo favne površinskih in talnih vrst hroščev iz skupin krešičev (*Carabidae*) in kratkokrilcev (*Staphylinidae*). Glede na ostale znane podatke o razširjenosti vrst predvidevamo, da se na južnih pobočjih pojavlja specifična favna hroščev. Pojavljajo se vrste, ki so bodisi evrivalentne, oziroma tiste, ki so tu našle svojo konkurenčno nišo. Predvsem naj bi se na teh pobočjih pojavljalo manj vrst v primerjavi z drugimi bolj mezofilnimi območji. Manjša naj bi bila tudi številčna prisotnost osebkov vrst. Gostota vrst je na južnih pobočjih odvisna tudi od biogeografskega območja. V primerjavi favne hroščev tal naj bi imel na značilnost epiedafske favne večji vpliv ekološki moment, medtem ko bi na značilnost evedafske favne poleg ekološkega imel značilen vpliv tudi historični moment.

V začetku leta smo končali preparacijo zbranega materiala, nato je sledilo odbiranje in prepoznavanje vrst obravnavanih skupin hroščev. Pri delu nam je pomagal S. Brelih. Po vnosu podatkov v podatkovno bazo FloVegSi smo pričeli statistično obdelovati zbrane podatke. Naloga je v zaključni fazi izdelave.

**RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU
MEDNARODNIH PROJEKTOV**

6. okvirni program, projekt EuMon (*Evropske metode monitoringa in nadzora za vrste in habitatne tipe, ki so v interesu zveze = EU-wide monitoring methods and systems of surveillance for species and habitats of Community interest*).

Vodja projekta na Biološkem inštitutu: A. Seliškar (koordinator delovnega sklopa 3 – Habitatu).

Sodelavki: V. Babij, T. Čelik.

Namen projekta je priprava pregleda metod monitoringa vrst in habitatnih tipov v Evropi, primerjava učinkovitosti in uvajanje novih metod za spremljanje omrežja NATURA 2000 in doseganje cilja za zmanjšanje upadanja biodiverzitete do leta 2010. Pripravili smo podrobnejšo vsebinsko in organizacijsko shemo delovanja v delovnem sklopu *Habitatu* in oblike sodelovanja med skupinami iz treh držav (Grčija, Madžarska, Slovenija), ki so vključene v omenjeni delovni sklop. Zbirali smo ustrezno literaturo in gradivo, dostopno po svetovnem spletu. Pripravili smo preliminarni seznam habitatnih tipov in obstoječih metod monitoringa v Evropi. Sodelovali smo pri organizaciji in vsebinski izvedbi delavnic v Parizu in na Brdu pri Kranju.

Taksonomske, horološke in fitocenološke raziskave skupin *Hieracium villosum* in *H. bifidum* (*Compositae*) v Češki republiki in Sloveniji (BI-CZ/05-06/029)

Vodji projekta: B. Vreš (Slovenija), J. Chrtek (Češka).

Sodelavci: V. Babij, B. Surina, V. Zavadil.

V Sloveniji je poznavanje taksonomije, razširjenosti, ekologije in evolucije vrstno obsežnega in taksonomsko izjemno zahtevnega rodu škrcolice (*Hieracium*) razmeroma skromno, čeprav navaja Mayer (1952) za slovensko etnično ozemlje 380 taksonov (sledil je temeljni monografiji rodu (Zahn 1921–1923), ki jo upoštevajo tudi Čehi). V prvem letu izvajanja dvostranskega projekta smo iz literature zbirali podatke o rodu škrcolice v Sloveniji in determinirali oziroma revidirali večino herbarijskega materiala tega rodu, shranjenega v herbarijski zbirki Biološkega inštituta. J. Chrtek je revidiral del herbarijskega materiala v herbariju Univerze v Ljubljani – LJU. Izbrani skupini *H. villosum* in *H. bifidum* se v majhnih, izoliranih populacijah pojavljata na Češkem, v Sloveniji je prva skupina dokaj redka, druga pa je razmeroma široko razširjena in morfološko variabilna. Primerjava podatkov razširjenosti slovenskega in češkega območja bo pomemben prispevek k razumevanju poledenodobnih migracij v Evropi. Na terenu smo zbirali živi material za presaditev na eksperimentalne grede, nabirali herbarijski material za inštitutsko zbirko ter s popisi flore in vegetacije zbirali podatke o razširjenosti. Realizirali smo petdnevni obisk na Češkem (V. Babij, B. Vreš) in v Sloveniji sprejeli oba kolega s Češke (J. Chrtek, V. Zavadil).

Sistematika družine Deinopidae

Sodelavci: M. Kuntner v sodelovanju s Smithsonian Institution (J. Coddington) in Virginia Tech (B. Opell). Med 4. 9. in 9. 12. je potekalo delo v araneološkem laboratoriju Smithsonian Institution v Washingtonu, ZDA. Raziskave so vključevale taksonomsko obdelavo biološkega materiala za podoktorski projekt.

Biodiverzitetu pajkov Francoske Gvajane

Sodelavci: M. Kuntner v sodelovanju z J. Coddington (Smithsonian Institution, ZDA), I. Agnarsson (Univerzity of British Columbia, Kanada), J. Miller (California Academy of Science, ZDA) in N. Scharff (ZMUC, Danska).

Med 9. 11. in 1. 12. je potekala biološka odprava v Francosko Gvajano. Nabran biološki material je neposredno uporaben za podoktorski projekt.

ASTRALE – Spremljanje in tehnična podpora projektov programa LIFE (Assistance & technical support for the tasks related to actions under the LIFE programme)

Sodelavec: A. Seliškar (v okviru skupine ASTRALE-ILE s sedežem v Bratislavi).

Naloga, ki jo financira Evropska komisija, obsega spremljanje poteka projektov *LIFE – narava v Sloveniji* ter tehnično in strokovno pomoč pri njihovi izvedbi. Potrebno je zagotavljati realizacijo projektov skladno s standardiziranimi normativi v okviru predvidenih, vsebinskih ter finančnih načrtov in terminskih rokov. Pri tem se uporabljajo metode ocenjevanja dokumentacije, poročil, tiskanih gradiv ter razgovorov, terenskih ogledov in svetovanja.

Ekološke raziskave evropskih ogroženih vrst metuljev (Lepidoptera) v Sloveniji in na Madžarskem, s poudarkom na vrstah iz seznama NATURA 2000 (BI-HU/05-06/03)

Vodji projekta: T. Čelik (Slovenija), L. Ronkay (Madžarska).

Sodelavci: S. Gomboc, B. Vreš, B. Surina, L. Peregovits, Z. Bálint, A. Kun, F. Kassai, A. Kőrösi.

Podrobneje smo proučili razširjenost in vitalnost populacij vrst *Leptidea morsei*, *Maculinea teleius*, *M. nausithous*, *Coenonympha oedippus* in *Erannis ankeraria* ter izdelali zemljevide razširjenosti omenjenih vrst v Sloveniji. Raziskovali smo ekologijo slovenskih in madžarskih populacij vrste *Zerynthia polyxena*. Genetske raziskave (analiza in primerjava DNK-sekvenc, encimska elektroforeza) slovenskih in madžarskih populacij vrst *Parnassius mnemosyne*, *Maculinea teleius* in *M. nausithous* se izvajajo na Madžarskem. Usklajevali smo metode monitoringa za vrsto *Coenonympha oedippus*.

Biom mineralizacija in izotopska sestava kisika in ogljika v hišicah nekaterih vrst sladkovodnih in kopenskih polžev v odvisnosti od ekoloških parametrov (BI-HR/04-05-021)

Vodji projekta: R. Slapnik (Slovenija), D. Medaković (Hrvaška).

Sodelavci: T. Dolenc, M. Hrs-Brenko, M. Miletić.

Z rentgensko difrakcijo smo ugotovili strukturo plasti stene hišic nekaterih kopenskih vrst polžev (*Cochlodina laminata*, *C. fimbriata*, *Macrogastra ventricosa*, *M. plicatula*, *Ruthenica filograna*, *Itala ornata*) z različnih najdišč v Sloveniji (Pohorje: Zreško Pohorje; Kamniško-Savinjske Alpe: pobočje Mokrice, Sv. Križ nad Belimi vodami, Mozirske planine) in na Hrvaškem (NP Plitvice: okrog izvira Bijela Rijeka, Plitvički Ljeskovac, Čujića izvor, Plitvice; NP Risnjak: bukovo gozd na razpotju za Vilje–Risnjak, gozd ob planinski poti od parkirišča Čajtige do kočice na Risnjaku, gozd ob planinski poti od vasi Razloge do izvira Kupe, kamniti zid ob Lokvarskem jezeru, Delnice) in ugotavljali vplive ekoloških faktorjev na procese biom mineralizacije. Z analizami stabilnih izotopov kisika in ogljika v karbonatnih hišicah smo skušali ugotoviti prehranjevalne navade različnih vrst polžev.

Primerjava nekaterih gozdnih in negozdnih ekosistemov v Sloveniji in na Hrvaškem (SLO-HR/5-2004)

Vodji: A. Čarni (Slovenija), J. Franjić (Hrvaška).

Sodelavci: P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, Ž. Škvorc, I. Zelnik.

Začeli smo z obdelavo gozdov plemenitih listavcev na hribovitem območju kontinentalne Hrvaške (Papuk, Dilj). Ugotovili smo, da se na tem območju pojavljajo gozdovi plemenitih listavcev in naredili nekaj vegetacijskih popisov. Raziskavo bomo nadaljevali v naslednjem letu.

Popisali smo grmiščno vegetacijo, kjer dominira vrsta *Cornus sanguinea*, in poseke, kjer dominira vrsta *Telekia speciosa* na območju nacionalnega parka Plitvice. Sestojke z vrsto *Telekia speciosa* smo dodatno vzorčili še v Gorskem kotarju.

Vegetacija suhih travnišč v južnem delu Balkanskega polotoka (SLO-MK/2-2004)

Vodji projekta: A. Čarni (Slovenija), V. Matevski (Makedonija).

Sodelavec: M. Kostadinovski.

V letu 2005 smo ponovno vzorčili sestojke, kjer dominira vrsta *Cistus incanus* agg. Na tem območju se pojavljata dve podvrsti, subsp. *incanus* in subsp. *creticus*. Z vzorčenjem smo želeli ugotoviti, ali je pojavljanje podvrst tudi ekološko pogojeno, zato smo vzorčili sestojke v submediteranskem in mediteranskem območju. Rezultate še obdelujemo.

Biospeleologija NP Krka

Vodja projekta: B. Jalzić (Hrvatsko biospeleološko društvo).

Zunanji sodelavec: R. Slapnik.

V januarju 2005 smo malakološko raziskali številne jamske objekte zahodno od Dinare med rekami Zrmanjo, Krko in Cetino, ki ležijo na območju narodnega parka Krke na Hrvaškem. Ugotovili smo razširjenost petih podzemeljskih vrst polžev na območju parka. Ozko endemni vrsti *Dalmatella sketi* in *Lanzaia skradinensis* imata tipično in edino najdišče v parku, širše endemne vrste *Hauffenia jadertina*, *Hadziella sketi* in *Iglica (Iglica) elongata* bogatijo specifično podzemeljsko favno NP Krka, neobičajno redko pojavljanje vrste *Zospeum isselianum* pa odpira nova vprašanja, ki zahtevajo nadaljnja raziskovanja.

Ocena ekološkega stanja voda Plitvičkih jezer (Projekcija ekološkega stanja akvatorija Plitvičkih jezer)

Vodja projekta: I. Habdija.

Podprojekt B: *Biološko-ekološke raziskave voda Plitvičkih jezer (Biološko-ekološka istraživanja akvatorija Plitvičkih jezer)*

Vodja podprojekta: M. Kerovec.

Zunanji sodelavec: R. Slapnik.

Kontinuirano dveletno vsakomesečno vzorčevanje izvirov Bijele in Crne rijeke ter nekajkratno vzorčevanje ostalih petnajst izvirov v narodnem parku Plitvice na Hrvaškem, ki so ga izvedli sodelavci Zoološkega oddelka Prirodoslovno-matematične fakultete Vseučilišča v Zagrebu ter lastna vzorčevanja so omogočila natančno študijo dinamike populacij izvirskih vrst polžev (*Bythinella schmidtii schmidtii*, *Bythinella magna*, *Belgrandiella croatica*, *Sadleriana fluminensis*) ter njihovo pojavljanje na območju parka.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Kartiranje habitatnih tipov na območju izbrane variante prenosnega plinovoda M2/1, Rogaška Slatina–Trojane

Vodja projekta: V. Babij.

Sodelavci: A. Seliškar, B. Vreš, V. Žagar.

Vzdolž 65 km dolge predvidene trase visokotlačnega plinovoda smo v pasu širine 50 m kartirali habitatne tipe. Kartiranje je bilo opravljeno spomladi 2005; poligone habitatnih tipov smo izrisali v terenske karte – iztise ortofoto posnetkov v merilu 1 : 5000. Vsebine smo določili po Tipologiji habitatnih tipov Slovenije (J. Dobravec, N. Jogan, M. Kaligarič, I. Leskovar in A. Seliškar, 2004). Risanje poligonov smo opravili z GIS-programsko opremo ArcMap 9 in MapMaker 3.5. Največji delež površine ob trasi so predstavljali habitatni tipi kmetijske in kulturne krajine: intenzivno gojeni travniki in njive. Naravovarstveno pomembnejši habitatni tipi so pokrivali 12,5 % površine; to so habitatni tipi s seznama Uredbe o habitatnih tipih (UL 112/03), ki jih je treba ohranjati v ugodnem stanju; ob raziskani trasi smo ugotovili naslednje: mokrotni travniki ali pašniki, nitrofilni gozdni robovi in vlažno obrečno visoko steblikovje, bukovja, hrastova belogabrovja, javorovja, jesenovja, brestovja in lipovja, obrežna vrbovja, črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah, bazična nizka barja.

Kartiranje habitatnih tipov na območju izbrane variante prenosnega plinovoda R25D, Šentrupert–Šoštanj

Vodja projekta: V. Babij.

Sodelavci: A. Seliškar, B. Vreš, V. Žagar.

Vzdolž 16,5 km dolge predvidene trase visokotlačnega plinovoda smo v pasu širine 50 m kartirali habitatne tipe. Kartiranje je bilo opravljeno spomladi 2005; poligone habitatnih tipov smo izrisali v terenske karte – iztise ortofoto posnetkov v merilu 1 : 5000. Vsebine smo določili po Tipologiji habitatnih tipov Slovenije (J. Dobravec, N. Jogan, M. Kaligarič, I. Leskovar in A. Seliškar, 2004). Risanje poligonov smo opravili z GIS programsko opremo ArcMap 9 in MapMaker 3.5. Največji delež površine ob trasi so predstavljali habitatni tipi kmetijske in kulturne krajine: intenzivno

gojeni travniki in njive. Naravovarstveno pomembnejši habitatni tipi so pokrivali 30 % površine; to so habitatni tipi s seznama Uredbe o habitatnih tipih (UL 112/03), ki jih je treba ohranjati v ugodnem stanju; ob raziskani trasi smo našli naslednje: redko porasli rečni bregovi in prodišča, visoka steblikovja z brestovolistnim osladom, mokrotni travniki ali pašniki, mezotrofni do evtrofni gojeni travniki, bukovja, hrastova belogabrovja, obrežna vrbovja, črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah.

Nacionalni program varstva okolja

Pripravljaivec (izdelovalec): Ministrstvo RS za okolje, prostor in energijo.

Sodelavci: A. Pirnat.

A. Pirnat je kot predstavnica Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU sodelovala pri pripravi novega Nacionalnega programa varstva okolja, in sicer pri podglavju 4.2: Narava in biotska raznovrstnost. Resolucijo o Nacionalnem programu varstva okolja je sprejela Vlada RS 7. 10. 2004.

Promocija znanstvene monografije in projekta »Natura 2000 v Sloveniji – Metulji«

(Projekt promocije varstva okolja in urejanja prostora v letu 2005, naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor RS.)

Vodja projekta: T. Čelik.

Sodelavci: Založba ZRC.

Promocija znanstvene monografije *Natura 2000 v Sloveniji – Metulji* (izdane pri Založbi ZRC), evropskega projekta Natura 2000 in pomena njegovega izvajanja za ohranjanje biotske raznovrstnosti in primernega življenjskega okolja je potekala z izdajo zgibanke (pri Založbi ZRC), objavo reklamnih oglasov in obvestil o izidu knjige v tiskanih medijih (Proteus, Planinski vestnik, Svet in ljudje, STA, Demokracija, Rože&vrt) in organizacijo tiskovne konference ob izidu omenjene znanstvene monografije.

Sodelavci inštituta so v letu 2005 opravljali še naslednje dejavnosti:

- V. Babij je bila članica uredniškega odbora znanstvene monografije *Voda in življenje v kamniti pokrajini = Kras / Water and life in a rocky landscape – Kras*. Založba ZRC, ZRC SAZU.
- T. Čelik je vršilka dolžnosti glavnega urednika revije *Hacquetia* in članica uredniškega odbora revije *Acrocephalus*.
- A. Čarni je bil glavni urednik revije *Hacquetia* in član uredniških odborov revij *Hladnikia*, *Godišnji zbornik* in *Fitosociologia*.
- I. Dakskobler je član uredniškega odbora revije *Hladnikia*.
- A. Seliškar je član uredniškega odbora revije *Proteus*.

- U. Šilc je sourednik revije *Hacquetia*.
- B. Vreš je tehnični urednik in član uredniškega odbora revije *Acta Biologica Slovenica*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- EuMon, mednarodna delavnica v okviru evropskega projekta (6. okvirni program), Brdo pri Kranju, 6.–10. 9. Organizacijski odbor: V. Babij, T. Čelik, A. Seliškar.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2005 se je knjižni fond povečal za 449 enot: za 303 enote periodike in 146 knjig (nakupi, zamenjave, darila). Zunanji obiskovalci in 19 inštitutskih sodelavcev si je izposodilo 673 knjig. Knjižnica deluje v okviru Biblioteke SAZU.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Hacquetia* 4/1, 115 str., Ljubljana.
- *Hacquetia* 4/2, 207 str., Ljubljana.
- Tatjana Čelik, Rudi Verovnik, Stanislav Gomboc, Mojmir Lasan, *Natura 2000 v Sloveniji – Metulji (Lepidoptera)* (ur. Tatjana Čelik). Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 288 str.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Prof. dr. Vlado Matevski, prof. dr. Mitko Kostadinovski, Prirodoslovno-matematički fakultet, Skopje, Makedonija, 20.–31. 8.: raziskave vegetacije.
- Renata Kusterevska, Prirodoslovno-matematički fakultet, Skopje, Makedonija, 27. 9.–30. 10.: raziskave vegetacije.
- Ali Kavagacy, Southwest Anatolia Forest Research station, Antalija, Turčija, 7. 10.–5. 11.: raziskave vegetacije.
- Mag. Željko Škvorc, Šumarski fakultet, Zagreb, Hrvaška, 15.–22. 12.: raziskave vegetacije.
- Dr. Javad Nazarian, Children's Hospital, Washington DC, ZDA.
- Dr. Ingi Agnarsson, University of British Columbia, Kanada.
- Dr. David Culver, American University, Washington DC, ZDA.
- Dr. John L. Clark, Smithsonian Institution, Washington DC, ZDA.
- Dr. Andrej Halabuk, Institute of Landscape Ecology,

Slovak Academy of Sciences, Slovaška, 15.–18. 11.: medakademjska izmenjava.

- Dr. Marjan Niketić, Narodni muzej, Beograd, ZRJ, 16. 3.: raziskovanje rodu *Cerastium*.
- Dr. Jindřich Chrtěk, Institute of Botany, Academy of Sciences of the Czech Republic, Průhonice, Češka, 6.–11. 11.: bilateralni projekt *Hieracium*.
- Vojtech Zavadil, Department of Botany, Faculty of Science, Charles University Praha, Praga, Češka, 6.–10. 8.: bilateralni projekt *Hieracium*.
- Dr. Paula Durbešić, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvaška, 23. 10.
- Mag. Lucija Šerić Jelaska, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvaška, 23. 10.
- Dr. Davorin Medaković, Institut »Ruđer Bošković«, Zavod za istraživanje mora Rovinj, Hrvaška, 8.–11. 4., 18.–23. 5., 6.–8. 9., 29.–30. 12.
- Branko Jalžić, Helena Bilandžija, Jana Bedek, Marko Lukić, Hrvaško biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 2. 3.
- Dr. Sanja Gottstein-Matočec, Biološki odsjek, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb, Hrvaška, 18. 4.
- Mag. Krešimir Žganec, Biološki odsjek, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb, Hrvaška, 18. 4.
- Hans-Jürgen Hirschfelder, Andrea Hirschfelder, Deutsche Malakozoologische Gesellschaft, Nemčija, 3.–4. 9.
- Dr. Tadej Dolenc, Katedra za mineralogijo in ekonomsko geologijo, Oddelek za geologijo Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 17. 11.
- Dr. Frédéric Marin, Biogéosciences, Université de Bourgogne, Dijon, Francija, 17. 11.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Igor Zelnik

Vegetacija travnikov reda Molinietales W. Koch 1926 in kontaktnih rastišč v Sloveniji; Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 24. 10. – doktorska disertacija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Valerija Babij

- *Occurrence of Central European threatened plants in water man-made habitats in Slovenia*. Skupaj z B. Vrešem na XVII International Botanical Congress, Dunaj, Avstrija, 17.–23. 7.
- *Prispevek k flori Pivške kotline*. Skupaj z A. Seliškarjem in B. Vrešem na simpoziju »Flora in

vegetacija Slovenije ter sosednjih območij 2005«, Botanično društvo Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 16.–18. 9.

Andraž Čarni

- »*Cistus incanus*« dominated communities in the southern part of the Balkan Peninsula. Skupaj z V. Matevskim na 14th European Vegetation Survey, Rim, Italija, 11.–14. 3.
- *The limiting factors in revegetation of the roadside slopes in Slovenia. Limiting factors in restoration.* Skupaj s P. Košir, U. Šilcem in I. Zelnikom, GfÖ Specialist Group for Restoration Ecology, Justus-Liebig-University, Giessen, Nemčija, 7.–9. 4.
- *New data regarding the flora in Republic of Macedonia.* Skupaj z V. Matevskim in M. Kostadinovskim na 8th Symposium on the flora of Southeastern Serbia and neighboring regions, Niš, ZRJ, 20.–24. 6.
- *Birch forests in SE Slovenia.* Skupaj s P. Košir, U. Šilcem in I. Zelnikom na 30. simpoziju Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije, Zagreb, Hrvaška, 4.–6. 7.
- *The mosaic of vegetation in SE Slovenia.* Skupaj s P. Košir, U. Šilcem in I. Zelnikom, Stelvio Seventy Conference, Val di Rabbi, Italija, 8.–11. 9.
- *Process of changes in structure, floristic composition and chemical soil properties in succession trajectory of birch forests in Slovenia.* Skupaj s P. Košir, M. Jarnjakom, U. Šilcem in I. Zelnikom na 48th IAVS Symposium, Lizbona, Portugalska, 24.–29. 9.

Tatjana Čelik

- *Natura 2000 v Sloveniji – Metulji (Lepidoptera).* Tiskovna konferenca, ZRC SAZU, Ljubljana, 20. 10.

Boško Čušin

- *Natura 2000 v Breginjskem kotu.* Srečanje Botaničnega društva Slovenije. Ljubljana, 23. 5.
- *Rare and endangered plant species in the western Slovenia.* Kongres »Flora Srbije in sosednjih območij«, Prirodno-matematični fakultet Niš, ZRJ, 20.–24. 6.
- *Natura 2000 v Sloveniji – praprotnice in semenke.* 30. simpozij Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije, Zagreb, Hrvaška, 4.–6. 7.
- *Rastlinstvo obrečnih travšč v Posočju.* Simpozij »Flora in vegetacija Slovenije ter sosednjih območij 2005«, Botanično društvo Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 16.–18. 9.

Igor Dakskobler

- *Delimitation of the alliances Caricion firmae (Seslerietalia albicantis) and Seslerion juncifoliae in the south-eastern Alps and Dinaric mountains.* Skupaj z B. Surino na 30. simpoziju Vzhodnoalpsko-

sko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije, Zagreb, Hrvaška, 4.–6. 7.

- *Asociacija Rhodothamno-Laricetum (Zukrigl 1973) Willner & Zukrigl 1999 v Julijskih Alpah.* Simpozij »Flora in vegetacija Slovenije ter sosednjih območij 2005«, Botanično društvo Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 16.–18. 9.

Marjan Jarnjak

- *Process of changes in structure, floristic composition and chemical soil properties in succession trajectory of birch forests in Slovenia.* Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir, U. Šilcem in I. Zelnikom na 48th IAVS Symposium, Lizbona, Portugalska, 24.–29. 9.
- *GIS na Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU.* ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 12.

Petra Košir

- *The limiting factors in revegetation of the roadside slopes in Slovenia Limiting factors in restoration.* Skupaj z A. Čarnijem, U. Šilcem in I. Zelnikom, GfÖ Specialist Group for Restoration Ecology, Justus-Liebig-University, Giessen, Nemčija, 7.–9. 4.
- *Birch forests in SE Slovenia.* Skupaj z A. Čarnijem, U. Šilcem in I. Zelnikom na 30. simpoziju Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije, Zagreb, Hrvaška, 4.–6. 7.
- *The mosaic of vegetation in SE Slovenia.* Skupaj z A. Čarnijem, U. Šilcem in I. Zelnikom, Stelvio Seventy Conference, Val di Rabbi, Italija, 8.–11. 9.
- *Process of changes in structure, floristic composition and chemical soil properties in succession trajectory of birch forests in Slovenia.* Skupaj z A. Čarnijem, M. Jarnjakom, U. Šilcem in I. Zelnikom na 48th IAVS Symposium, Lizbona, Portugalska, 24.–29. 9.

Matjaž Kuntner

- *Systematics and Evolution of Nephilid Spiders.* 22nd European Colloquium of Arachnology, Blagoevgrad, Bolgarija, 1.–6. 8.
- *Evolutionary Arms Race: Systematics and Biology of Nephilid Spiders.* Smithsonian Institution, National Museum of Natural History, Washington DC, ZDA, september.

Andrej Seliškar

- *Botanical diversity of grasslands under pressure of changing environment.* Skupaj z Lubošem Halado na XVII International Botanical Congress, Dunaj, Avstrija, 17.–23. 7.
- *Prispevek k flori Pivške kotline.* Skupaj z V. Babij in B. Vrešem na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije ter sosednjih območij 2005«, Botanično društvo Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 16.–18. 9.

Rajko Slapnik

- *Polži jarničarji v slovenskem podzemlju*. Zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa, Domžale – Gorjuša, 16. 4.
- *Malacology in Slovenia*. 44. Fruhjahrstreffen der Deutschen Malakozoologischen Gesellschaft nach Kongen am Neckar, Stuttgart, Nemčija, 6. 5.
- *Življenje v podzemlju*. 7. raziskovalni tabor Šolskega centra Rudolfa Maistra, Kamniška Bistrica, 9. 6.
- *Špiljski puževi (Mollusca: Gastropoda) NP Krka*. Simpozij »Rijeka Krka i NP Krka. Prirodna i kulturna baština, zaštita i održivi razvitak«, Šibenik, Hrvaška, 6. 10.
- *Špiljska fauna NP Krka*. Skupaj z B. Jalžičem, R. Ozimcem, J. Bedek, D. Hamidović, M. Franičević, M. Lukićem, H. Bilandžija in M. Pavlek na simpoziju »Rijeka Krka i NP Krka. Prirodna i kulturna baština, zaštita i održivi razvitak«, Šibenik, Hrvaška, 6. 10.
- *Podzemni puževi (Mollusca: Gastropoda) područja Žumberačke Gore i Gorjancev*. Znanstveno-stručni skup istraživača krša Žumberačke gore, Samobor, Hrvaška, 15. 10.

Urban Šilc

- *The limiting factors in revegetation of the roadside slopes in Slovenia Limiting factors in restoration*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir in I. Zelnikom, GfÖ Specialist Group for Restoration Ecology, Justus-Liebig-University, Giessen, Nemčija, 7.–9. 4.
- *Birch forests in SE Slovenia*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir in I. Zelnikom na 30. simpoziju Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije, Zagreb, Hrvaška, 4.–6. 7.
- *The mosaic of vegetation in SE Slovenia*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir in I. Zelnikom, Stelvio Seventy Conference, Val di Rabbi, Italija, 8.–11. 9.
- *Process of changes in structure, floristic composition and chemical soil properties in succession trajectory of birch forests in Slovenia*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir, M. Jarnjakom in I. Zelnikom na 48th IAVS Symposium, Lizbona, Portugalska, 24.–29. 9.

Branko Vreš

- *Prispevek k flori Pivške kotline*. Skupaj z V. Babij in A. Seliškarjem na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije ter sosednjih območij 2005«, Botanično društvo Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 16.–18. 9.
- *Occurrence of Central European threatened plants in water man-made habitats in Slovenia*. Skupaj z V. Babij na XVII International Botanical Congress, Dunaj, Avstrija, 17.–23. 7.

Igor Zelnik

- *The limiting factors in revegetation of the roadside slopes in Slovenia Limiting factors in restoration*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir in U. Šilcem, GfÖ

Specialist Group for Restoration Ecology, Justus-Liebig-University, Giessen, Nemčija, 7.–9. 4.

- *Birch forests in SE Slovenia*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir in U. Šilcem na 30. simpoziju Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije, Zagreb, Hrvaška, 4.–6. 7.
- *The mosaic of vegetation in SE Slovenia*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir in U. Šilcem, Stelvio Seventy Conference, Val di Rabbi, Italija, 8.–11. 9.
- *Process of changes in structure, floristic composition and chemical soil properties in succession trajectory of birch forests in Slovenia*. Skupaj z A. Čarnijem, P. Košir, M. Jarnjakom in U. Šilcem na 48th IAVS Symposium, Lizbona, Portugalska, 24.–29. 9.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Valerija Babij

- Muséum National d'Histoire Naturelle, Centre de Recherches sur la Biologie des Populations d'oiseaux, Pariz, Francija, 22.–26. 1.: EuMon, uvodna delavnica 6. evropskega okvirnega programa.
- XVII International Botanical Congress, Dunaj, Avstrija, 17.–23. 7.
- Institute of Botany, Academy of Sciences of the Czech Republic, Průhonice, Češka, 21.–25. 11.: raziskovalno delo in študijski obisk v okviru bilateralnega projekta *Hieracium*.

Andraž Čarni

- Prirodoslovno-matematični fakultet, Skopje, Makedonija, 23. 5.–4. 6.: raziskave vegetacije.
- Šumarski fakultet, Zagreb, Hrvaška, 6.–7. 7., 29. 9.: raziskave vegetacije.
- Šumarski fakultet, Zagreb, Hrvaška, 23. 7.: član komisije za oceno dela in zagovor doktorske disertacije Ivice Samardžića.

Tatjana Čelik

- Muséum National d'Histoire Naturelle, Centre de Recherches sur la Biologie des Populations d'oiseaux, Pariz, Francija, 22.–26. 1.: EuMon, uvodna delavnica 6. evropskega okvirnega programa.

Božidar Drovenik

- Prirodoslovni muzej, Dunaj, Avstrija, 25. 2.–27. 2.: letno zborovanje avstrijskih entomologov, predavanja, določevanje hroščev.
- SIEEC, Müncheberg pri Berlinu, Nemčija, 6. 9.–9. 9.: udeležba na mednarodnemu simpoziju za proučevanje entomofavne Evrope kot predstavnik Slovenije v tej evropski organizaciji.

Petra Košir

- Šumarski fakultet, Zagreb, Hrvaška, 9.–11. 5.: raziskave vegetacije.

Andrej Seliškar

- Muséum National d'Histoire Naturelle, Centre de Recherches sur la Biologie des Populations d'oiseaux, Pariz, Francija, 22.–26. 1.: EuMon, uvodna delavnica 6. evropskega okvirnega programa.
- Uvodna delavnica za projekt ASTRALE, Bruselj, Belgija, 3.–6. 7.
- XVII International Botanical Congress, Dunaj, Avstrija, 17.–23. 7.

Rajko Slapnik

- Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 4. 1.: priprava programa biospeleoloških raziskav.
- Narodni park Krka, Skradin, Hrvaška, 5.–9. 1.: biospeleološke raziskave v NP Krka.
- Institut »Ruđer Bošković«, Zavod za istraživanje mora Rovinj, Hrvaška, 7.–8. 4., 26. 5.–2. 6., 21.–23. 11., 9. 12., 16. 12., 28.–29. 12.: analize rezultatov rentgenske difrakcije.
- 44. Frühjahrstreffen der Deutschen Malakozoologischen Gesellschaft nach Kongen am Neckar, Stuttgart, Nemčija, 5.–9. 5.: strokovni posvet, terensko delo.
- Narodni park Plitvice, Narodni park Risnjak, Hrvaška, 26. 5.–2. 6.: terenske raziskave.
- Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, Hrvaška, 8. 7.: determinacija materiala.
- Park prirode Žumberak, Samobor, Hrvaška, 15. 10.: strokovni posvet in udeležba na simpoziju.
- Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno matematički fakultet, Biološki odsjek, Zagreb, Hrvaška, 8. 7.: strokovni posvet, analiza materiala; 22. 11.: član komisije na zagovoru magisterija.

Branko Vreš

- XVII International Botanical Congress, Dunaj, Avstrija, 17.–23. 7.
- Internationale-CLUSIUS Forschungsgesellschaft, Güssing, Avstrija, 23. 4. in 24. 9.: sestanek in predavanja.

- Institute of Botany, Academy of Sciences of the Czech Republic, Práhonice, Češka, 21.–25. 11.: raziskovalno delo in študijski obisk v okviru bilateralnega projekta *Hieracium*.

PEDAGOŠKO DELO

Andraž Čarni

- Predavanja, vaje in terensko delo v okviru programa »Vinogradništvo in vinarstvo: botanika«; član senata Šole za vinogradništvo in vinarstvo v študijskem letu 2005/2006 na Politehniku Nova Gorica.

Andrej Seliškar

- *Botanika pri naravoslovju in biologiji: Travniško rastlinstvo*. Seminar, Slovenske Konjice, 20.–21. 5.
- Član komisije za pripravo in izvedbo tekmovanja iz biologije za učence osnovnih šol.

Branko Vreš

- *Botanika pri naravoslovju in biologiji: Travniško rastlinstvo*. Seminar, Slovenske Konjice, 20.–21. 5.

MENTORSTVO

Andraž Čarni je bil mentor doktorandu mag. Igorju Zelniku.

Božidar Drovenik je bil mentor doktorandki mag. Aljoši Pirnat in diplomantu Alešu Gergeliju.

Aljoša Pirnat je bila mentorica magistranda Marku Sameji in Gregorju Kalanu.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- AGNARSSON, Ingi, KUNTNER, Matjaž. Madagascar: an unexpected hotspot of social Anelosimus spider diversity (Araneae: Theridiidae). *Syst. entomol.*, 2005, str. 575-592, ilustr.
- ČARNI, Andraž. Trifolio-Geranieta vegetations in south and southeast Europe. *Acta bot. gall.*, 2005, 152, 4, str. 483-496.

- ČARNI, Andraž. Vegetation of trampled habitats in the Prekmurje region (NE Slovenia). *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 2, str. 151-159, zvd., tab., graf. prikazi.
- ČARNI, Andraž, FRANJIĆ, Josip, ŠILC, Urban, ŠKVORC, Željko. Floristical, ecological and structural diversity of vegetation of forest fringes of the Northern Croatia along a climatic gradient. *Phyton (Horn)*, 2005, vol. 45, str. 287-303, graf. prikazi, tab.
- ČARNI, Andraž, MATEVSKI, Vlado. Comparison of short-lived ruderal vegetation of the inland and coastal regions in the southern part of the Balkan peninsula.

- Fitosociol. (Pavia)*, 2005, 42, 1, str. 97-107, zvd., graf. prikazi.
- DAKSKOBLER, Igor. Floristične novosti iz Posočja in sosednjih območij v zahodni in sevrozahodni Sloveniji - IV. *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 2, str. 173-200, zvd., tab., graf. prikazi, fotogr.
- DAKSKOBLER, Igor. Rastlinstvo in rastje (flora in vegetacija) Baške doline (zahodna Slovenija) = Flora and vegetation of the Bača Valley (western Slovenia). *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 2005, 46, 2, str. 5-59, zvd., fotogr., tab.
- DAKSKOBLER, Igor, ROBERT FRANZ, Wilfried, SELJAK, Gabrijel. Communities with *Eryngium alpinum* in the southern Julian Alps (Mts. Črna prst and Porezen). *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 2, str. 83-120, zvd., tab., graf. prikazi, fotogr.
- DOZET, Stevo, CULIBERG, Metka. Lithostratigraphic and pollen analysis of Quaternary deposits in the Grosuplje Polje Area. *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 2, str. 201-207, zvd., tab., fotogr.
- KOŠIR, Petra. Forests of valuable broad-leaved trees on non-carbonate bedrock in Slovenia (Dryopterido affini-Aceretum pseudoplatani ass. nova hoc loco) = [Gozdovi plemenitih listavcev na nekarbonatni podlagi. (Dryopterido affini-Aceretum ass. nova hoc loco) v Sloveniji]. *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 1, str. 61-89, ilustr.
- KOŠIR, Petra. Maple forests of the montane belt in the western part of the illyrian floral province = Javorjevi gozdovi montanskega pasu zahodnega dela ilirske flore province. *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 2, str. 37-82, zvd., tab., graf. prikazi.
- KOŠIR, Petra. Noble hardwood forests of the altimontane belt (Lamio orvalae-Aceretum pseudoplatani P. Košir et Marinček 1999) in Slovenia (western part of the Illyrian floral province). *Natura Croatica*, 2005, vol. 14, no. 2, str. 59-86, zvd., tab., grafi.
- KUNTNER, Matjaž. A revision of *Herennia* (Araneae: Nephilidae: Nephilinae), the Australasian 'coin spiders'. *Invertebrate systematics*, 2005, 19, 5, str. 391-436, ilustr., fotogr., tab.
- RANIUS, Thomas, AGUADO, Luis Oscar, ANTONSSON, Kjell, AUDISIO, Paolo, BALLERIO, Alberto, CARPANETO, Giuseppe Maria, CHOBOT, Karel, GJURAŠIN, Branimir, HANSEN, Oddvar, HUIJBREGTS, Hans, LAKATOS, Ferenc, MARTIN, Ole, NECULISEANU, Zaharia Zinovie, NIKITSKY, Nikolai B., PAILL, Wolfgang, PIRNAT, Aljoša, RIZUN, Volodymyr Volodymyrovych, RUIANESCU, Adrian, STEGNER, Jan, SÚDA, Ilmar, SZWALKO, Przemysław, TAMUTIS, Vytantas, TELNOV, Dmitry, TSINKEVICH, Vadim, VERSTEIRT, Veerle, VIGNON, Vincent, VÖGELI, Matthias, ZACH, Peter. *Osmoderma eremita* (Coleoptera, Scarabaeidae, Cetoniinae) in Europe. *Animal biodiversity and conservation*, 2005, 28, 1, str. 1-44, ilustr., pril., zvd.
- SLAPNIK, Rajko. Mehkužci (Mollusca) v parku Škocjanske jame. *Ann. Ser. hist. nat.*, 2005, vol. 15, št. 2, str. 1-12, ilustr., zvd., tab.
- SLAPNIK, Rajko. Rasprostranjenost troglobiontnih puževa iz roda *Zospeum* Bourguignat 1856 (Gastropoda, Carychiidae) na področju krša Hrvatske. *Subterr. Croat.*, 2005, god. 3, br. 4, str. 24-29, ilustr.
- SURINA, Boštjan, DAKSKOBLER, Igor. Delimitation of the alliances Caricion firmae (Seslerietalia albicantis) and Seslerion juncifoliae (Seslerietalia juncifoliae) in the southeastern Alps andinarianic mountains. *Plant Biosyst. (Firenze, Testo stamp.)*, 2005, vol. 139, no. 3, str. 399-410, graf. prikazi.
- ŠILC, Urban. Die Unkrautvegetation im Bereich Südost-Slowenien. *Tuexenia*, 2005, 25, str. 235-250, ilustr., zvd.
- ŠILC, Urban. Weed vegetation of the northern part of Ljubljansko polje. *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 2, str. 161-171, zvd., tab., graf. prikazi.
- ŠILC, Urban, ČARNI, Andraž. Changes in weed vegetation on extensively managed fields of central Slovenia between 1939 and 2002. *Biologia*, 2005, 60, 4, str. 409-416.
- ŠILC, Urban, ČUŠIN, Boško. Galeopsido-Galinsogetum POLDINI et al. 1998 in NW Slovenia. *Thaiszia (Košice)*, 2005, vol. 15, no. 1, str. 63-83, zvd., graf. prikazi, tab.
- VREŠ, Branko. Vrsta *Geum allepicum* Jacq. v Sloveniji. = *Geum allepicum* Jacq. in Slovenia. *Acta Biol. Slov.*, 2005, letn. 48, št. 2, str. 15-20.
- VREZEC, Al, KAPLA, Andrej, PIRNAT, Aljoša, AMBROŽIČ, Špela. Primerjava številčnosti govnačev (Coleoptera: Scarabaeoidea: Geotrupidae) v Sloveniji: uporaba popisne metode za hrošče z zemeljskimi pastmi na siršem območju = Relative activity abundances of the dor beetles (Coleoptera: Scarabaeoidea: Geotrupidae) in Slovenia : a large-scale application of the survey method using pitfall traps. *Acta entomol. slov.*, 2005, letn. 13, št. 2, str. 145-164, zvd., graf. prikazi.
- ZELNIK, Igor. Conservation of the wet meadows in south-eastern Slovenia = [Ohranjanje mokrotnih travnikov v jugovzhodni Sloveniji]. *Hacquetia*, 2005, letn. 4, št. 1, str. 91-102, ilustr.
- ZELNIK, Igor. Meadows of the order Molinietales caeruleae Koch 1926 in south-eastern Slovenia. *Fitosociol. (Pavia)*, 2005, 42, 1, str. 3-32, graf. prikazi.

Kratki znanstveni prispevek

- KUNTNER, Matjaž. On the validity of the Japanese spider genus *Metimorpha* (Araneae, Araneidae). *Zool. sci.*, 2005, 22, 11, str. 1277-1278, ilustr.

Strokovni članek

- BABIJ, Valerija. Simpozij Flora in vegetacija Slovenije ter sosednjih območij 2005. *Hladnikia*, 2005, št. 18, str. 57-58.
- ČUŠIN, Boško. Srečanje slovenskih botanikov, Ljubljana, 19.11.2005. *Hladnikia*, 2005, št. 18, str. 58-60.
- DAKSKOBLER, Igor. Floristična in vegetacijska oznaka *Sabotina* (zahodna Slovenija). *Goriški letnik*, št. 30, str. 425-440.

- DAKSKOBLER, Igor. Notulae ad floram Sloveniae. 59, *Carex davalliana* Sm. *Hladnikia*, 2005, št. 18, str. 23-29, ilustr., tab.
- DAKSKOBLER, Igor. Notulae ad floram Sloveniae. 60, *Carex pulicaris* L. *Hladnikia*, 2005, št. 18, str. 29-32, tab.
- DAKSKOBLER, Igor. Notulae ad floram Sloveniae. 61, *Carpinus orientalis* Mill. *Hladnikia*, 2005, št. 18, str. 33-34.
- MARINŠEK, Aleksander. Dr. Lojze Marinček - ambasador znanosti. *Gozd. vestn.*, sep. 2005, letn. 63, št. 7/8, str. 345.
- SLAPNIK, Rajko. Kamniška jama – petindvajset let raziskovanja in vodenja ogledov. *Naše jame*, 2005, letn. 47.
- Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 126-140, ilustr., zvd., graf. prikazi.
- ČELIK, Tatjana. Vodne večje (Lepidoptera, Pyralidae: Nymphulinae) kalov in lokev na Krasu = Aquatic moths (Lepidoptera, Pyralidae: Nymphulinae) of karstic ponds. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 100-107, ilustr., zvd.
- ČELIK, Tatjana, ZELNIK, Igor, BABIJ, Valerija, VREŠ, Branko, PIRNAT, Aljoša, SELIŠKAR, Andrej, DROVENIK, Božidar. Inventarizacija kalov in lokev na Krasu ter njihov pomen za biotsko raznovrstnost = Inventory of karstic ponds (kal and lokev) and their importance for biotic diversity. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 72-82, ilustr., zvd., graf. prikazi.

Objavljeni strokovni prispevek na konferenci

- DAKSKOBLER, Igor. Poročilo o raziskavah flore in vegetacije Sabotina (zahodna Slovenija) = Indagine sulla flora e la vegetazione sul sabotino (Slovenia occidentale). V: *Sabotino : un tesoro da riscoprire, valorizzare e rispettare : atti del convegno [Nova Gorica, il 28 gennaio 2004] : zaklad, ki ga moramo odkriti, ovrednotiti in spoštovati. gradivo posveta [Nova Gorica, 28. januarja 2004]*. [Nova Gorica: Club alpino italiano: Slovensko planinsko društvo Gorica, 2005], str. 13-21.
- KOŠIR, Petra, SURINA, Boštjan. *Paeonia officinalis-Tilietum platyphylli* - nova združba gozdov plemenitih listavcev v Čičariji (jugozahodna Slovenija). V: ROŽAC-DAROVEC, Vida (ur.), ROŽAC-DAROVEC, Vida. *Meje in konfini : Rakitovec, vas kulturnih, družbenih in naravnih prepletanj*, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2005, str. 345-366, ilustr., tab.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- AMBROŽIČ, Špela, DROVENIK, Božidar, PIRNAT, Aljoša. Vodni hrošči (Coleoptera) kalov in lokev na Krasu = Water beetles (Coleoptera) of kali and lokve on the Karst. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 108-125, zvd., graf. prikazi.
- BABIJ, Valerija, SELIŠKAR, Andrej, VREŠ, Branko, ZELNIK, Igor. Flora in vegetacija kalov in lokev na Krasu = Flora and vegetation of karstic ponds »kali and lokve« (Kras, Slovenia). V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 83-99, zvd., tab.
- CULIBERG, Metka. Paleobotanične raziskave na Krasu = Paleobotanic research on the Kras. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 149-154, zvd., graf. prikazi.
- ČARNI, Andraž. Vegetacija na prehodu med travniki in gozdovi na Krasu = Vegetation between meadows and forests in the Kras region. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt).

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- MARINČEK, Lojze, MARINŠEK, Aleksander. Virgin forest remnant Strmec. V: *Knjižica sazetaka*. Zagreb: Biološki odsjek Prirodno-matematičskog fakulteta, 2005, str. 29-30.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

- ČELIK, Tatjana, VEROVNIK, Rudi, GOMBOC, Stanislav, LASAN, Mojmir, ČELIK, Tatjana (ur.). *Natura 2000 v Sloveniji. Metulji, = Lepidoptera*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 288 str., fotogr., graf. prikazi.

Strokovna monografija

- PERIC, Borut, DEBEVEC, Albin, KRANJC, Andrej, MIHEVC, Andrej, SLAPNIK, Rajko. *Les grottes de Škocjan*. Škocjan: Park Škocjanske jame, 2005. *Grotty Szkocjańskie*. Škocjan: Park Grotty Szkocjańskie, 2005. *Maaroth Škocjan*. Škocjan: Gan Maaroth Škocjan, 2005. *Škocjani-barlang*. Škocjan: A Škocjani-barlang Park, 2005.

SUMMARY

In 2005 the research work of The Jovan Hadži Institute of biology consists of several basic and applied projects and tasks such as: Fauna, flora and vegetation in Slovenia and neighbouring areas; Natural and cultural heritage; Succession line of the birch forests in south-eastern Slovenia; Biodiversity of Posočje and nature conservation applications for Natura 2000 sites; Nephilid spider phylogeny as a test for antagonistic coevolution of sexes; The comparison of biocenoses within virgin and managed forests as an indicator of anthropogenic influence on environment; Taxonomic, chorological and phytosociological investigations in the *Hieracium villosum* and *H. bifidum* groups in the Czech Republic and Slovenia; The vegetation of dry grasslands in the southern part of Balkan peninsula; Comparison of forest edge vegetation in Slovenia and Croatia and its significance for the protection of

forest ecosystems, Kras – region biodiversity, successional stages and conservation significance; EU-wide monitoring methods and systems of surveillance for species and habitats of Community interest (6th FP EuMon); Appearance of the specific beetle species on thermophilic sites; Wet meadows of Molinietalia in SE Slovenia; Flora, fauna and vegetation of carstic ponds etc.

Many other institutions and associates are also involved in our research. The results achieved are an important contribution to the knowledge of flora and fauna (natural heritage) of Slovenia and its conservation. They also explain the taxonomy, chorology, dynamics and ecology of species and ecosystems. The results are directly used in practice (e.g. nature conservation activities, environment evaluation measures, forestry, etc.).

ZNANSTVENI SVET

Doc. dr. Majda Černič Istenič, doc. dr. Duška Knežević Hočevar, akad. prof. dr. Marjan Kordaš (predsednik), dr. Lilijana Šprah, akad. prof. dr. Andrej O. Župančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Duška Knežević Hočevar.
Znanstveni sodelavki: doc. dr. Majda Černič Istenič, dr. Lilijana Šprah.
Asistentki z magisterijem: mag. Urška Rajgelj, mag. Sanja Cukut.
Zunanji sodelavki: Mojca Šoštarich, Irena Bolko.

TEMELJNE RAZISKAVE

Družbeno ozadje nizke rodnosti pri univerzitetno izobraženih v Sloveniji

Vodja projekta: D. Knežević Hočevar.
Sodelavci: M. Černič Istenič, L. Šprah, S. Cukut, U. Rajgelj, A. Kveder.

Raziskovalci smo opravili analizo relevantne literature, analizirali in med seboj povezali obstoječe podatkovne zbirke na temo rodnost v Sloveniji, opravili pilotsko terensko študijo in začeli opravljati terensko delo (polstrukturirani intervjuji).

APLIKATIVNE RAZISKAVE

Hetero- in avtoagresivnost v družini

Vodja projekta: M. Černič Istenič.
Sodelavci: L. Šprah, D. Knežević Hočevar, M. Šoštarich, I. Bolko, U. Rajgelj.
Sodelujoča raziskovalna organizacija: Psihiatrična klinika Ljubljana.

Raziskovalno delo pri tem projektu se je v septembru 2005 zaključilo. V okviru terenske raziskave smo izdelali vprašalnik o izpostavljenosti nasilju v družini in iskanju pomoči. Rezultati raziskave so pokazali, da se nasilje v družini pojavlja v Sloveniji v različnih oblikah in okoliščinah, vendar je še vedno pogosto

neprepoznavno ali prikrito. Tudi rezultati analize nasilja nad ženskami v ruralnem in kmečkem okolju kažejo, da je nasilje v družini in nad ženskami precej razširjeno.

Nevropsihološki dejavniki samomorilnosti pri osebah, odvisnih od alkohola

Vodja projekta: L. Šprah.
Sodelavka: M. Šoštarich.
Sodelujoči raziskovalni organizaciji: Psihiatrična klinika Ljubljana, Nevrološka klinika Ljubljana.

Projekt se je zaključil julija 2005. V okviru projekta je bil razvit nabor računalniško krmiljenega nevropsihološkega instrumentarija. Del testnega instrumentarija je bil prilagojen za protokol snemanja možganov z magnetnoresonančnim aparatom. Rezultati raziskave so razkrili nekatere nevropsihološke dejavnike, ki bi lahko delovali kot sprožilci samomorilnega vedenja pri osebah, odvisnih od alkohola. Razlike v kognitivnem funkcioniranju pri suicidalno ogroženih osebah so potrdile hipotezo, da suicidalno ogrožene osebe izražajo določeno stopnjo emocionalne rigidnosti in s tem povezan konstruktivni kognitivni stil, ki se odraža v monosemantičnem kognitivnem stilu, črno-belem razmišljanju, kognitivni rigidnosti, impulzivnosti, nižji sposobnosti uravnavanja čustev ter v manj uspešnih in fleksibilnih strategijah reševanja vsakdanjih problemov. Ker kronično uživanje alkohola zaradi njegovih nevrotoksičnih učinkov povzroča tudi različne strukturne in funkcionalne spremembe v možganih, lahko nekatere nevropsihološke vidike suicidalne ogroženosti pri osebah, odvisnih od alkohola, povezujemo tudi z neučinkovitim delovanjem nekaterih funkcionalnih možganskih področij, ki prevladujejo v desni možganski polovici.

Usklajevanje zahtev družine in dela v vojaškem poklicu

Vodja projekta: M. Černič Istenič.
Sodelavci: D. Knežević Hočevar, L. Šprah, U. Rajgelj, S. Cukut, A. Kveder.

V letu 2005 je bil opravljen terenski del raziskave (n = 379) z anketnim vprašalnikom, ki smo ga povzeli po mednarodni raziskavi *Odnosi med generacijami in spoloma* in ga izpopolnili s specifičnimi vprašanji, povezanimi z interesi naročnika projekta. Opravljene so bile osnovne analize podatkov.

dr. Knežević Hočevar

mag. S. Cukut

dr. M. Černič Istenič

mag. U. Rajgelj

dr. L. Šprah

SODELOVANJE V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Študija o sprejemljivosti prebivalstvene politike (PPA2 – Acceptance of Population-related Policies 2)

(Projekt 5. okvirnega programa Evropske komisije.)

Vodja projekta: Charlotte Hoem (BIB).

Sodelavki: M. Černič Istenič, S. Cukut.

V letu 2005 smo končali delo pri mednarodnem projektu. Po opravljeni analizi podatkov na temo usklajevanja poklicnega in družinskega življenja smo pripravili prispevek, ki bo objavljen v zaključni monografiji projekta.

Populacijska dinamika ob slovensko-hrvaški meji: primer širšega obkoljskega prostora

(Bilateralni slovensko-hrvaški projekt; 2004–2006.)

Vodja (slovenskega dela) projekta: D. Knežević Hočvar.

Sodelavci v Sloveniji: Irena Rožman, Damir Josipovič, Peter Repolusk, Jurij Fikfak.

Delo pri projektu smo končali decembra 2005. V tem letu so sodelavci iz Slovenije opravili načrtovanih pet obiskov (terensko delo) na Hrvaškem in hrvaški sodelavci dva obiska (terensko delo) v Sloveniji. Pridobljeno gradivo iz let 2004 in 2005 bo predstavljeno v zaključni monografiji.

HESP: Post-Colony and Post-Socialism Contexts in Social Scientific Writing and Teaching (<http://www.inv.si>); <http://www.inv.si/hesp/project.htm>; 2003–2006):

nadaljevali smo delo pri tem mednarodnem projektu in sodelovali na poletni šoli *Summer School 2*, ki je potekala od 4. do 13. 8. v Ulcinju v Črni gori.

Leonardo: Mainstreaming vocational guidance for refugees and migrants (<http://www.inv.si>; http://www.inv.si/mp_alenka.htm; <http://www.gla.ac.uk/rg/>; 2003–2006): nadaljevali smo delo pri tem mednarodnem projektu; opravili analizo t. i. policijske literature in izvedli študijo primera – pogovori z migrantkami iz nekdanje Sovjetske zveze.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2005 smo razširili knjižnično gradivo za 14 novih knjižnih enot, 64 strokovnih člankov in 38 knjižnih enot preko medbibliotečne izposoje. Hkrati smo pridobili naslednje gradivo: bazo podatkov terenske raziskave o izpostavljenosti in stališčih do nasilja v družini na vzorcu mladostnikov, žensk in moških (1500 enot); podatke z Zavoda za statistiko RH za naselja obmejnih hrvaških upravnih enot (nekdanjih občin) Duga Resa, Jastrebarsko, Karlovac, Ozalj in Samobor; transkribirane intervjuje na temo poročne

strategije obmejnega prebivalstva (10 enot); bazo empiričnih podatkov terenske raziskave *Prebivalstvo, družina in blaginja: stališča do politike in ukrepov* (1550 enot); datoteko IPPAS projekta DIALOG v 5. okvirnem programu Evropske komisije (34.285 enot); podatkovno zbirko v okviru raziskave *Usklajevanje zahtev družine in dela v vojaškem poklicu* (379 enot).

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Sanja Cukut

Rodnost in samomorilnost v Sloveniji od leta 1971 do 2001; Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 26. 8. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Duška Knežević Hočvar

- *Rodnost, etničnost in nacija v Sloveniji*. Vabljen predavanje, skupaj z dr. Damirjem Josipovičem, na znanstveni konferenci ob osemdesetletnici Inštituta za narodnostna vprašanja »Izzivi raziskovanja etničnosti in manjšin na začetku 21. stoletja«, 18. 11.

Majda Černič Istenič

- *Gendered attitudes and values among urban, rural and farm populations in Slovenia*. XXIst Congress of the European Society for Rural Sociology, Keszthely, Madžarska, 22.–27. 8.
- Sodelovala je v razpravi na sestanku ocenjevalne skupine »Osnovne socialne storitve na podeželju – nudenje oskrbe prebivalcem oddaljenih podeželskih skupnosti«, Miskolc, Madžarska, 27.–28. 6.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI; ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Majda Černič Istenič

- Udeležba na 5. in 6. sestanku projektne skupine mednarodnega projekta DIALOG, Dunaj, Avstrija, 16.–18. 4.; Bruselj, Belgija, 2.–4. 9.

PEDAGOŠKO DELO

Lilijana Šprah

- *Medicinska in socialna psihologija*. Visoka šola za zdravstvo Izola, Univerza na Primorskem.

Majda Černič Istenič

- *Ruralna sociologija*. Oddelek za agronomijo na Katedri za agrarno ekonomiko in razvoj podeželja, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

idej in kultur« ZRC SAZU in Politehnike Nova Gorica, Ljubljana.

Duška Knežević Hočevar

- *Antropološka demografija*. Modul Antropologija zdravja, boleznin in zdravljenj na podiplomskem programu »Interkulturni študij – primerjalni študij

MENTORSTVO

Duška Knežević Hočevar je bila mentorica Sanji Cukut.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

BARTOL, Tomaž, DRNOVŠEK, Špela, ČERNIČ ISTE- NIČ, Majda. Scientific and technical information on organic farming: assessment of selected bibliographic indicators in database CAB Abstracts = Znanstvene in strokovne informacije o ekološkem kmetijstvu: ocena izbranih bibliografskih indikatorjev v zbirki CAB Abstracts. *Acta agric. Slov.* [Tiskana izd.], 2005, let. 85, št. 1, str. 3-13.

KNEŽEVIĆ HOČEVAR, Duška. »Kri ni voda« : potomci Uskokov ob slovensko-hrvaški meji. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2004, št. 45, str. 126-143.

ROŽMAN, Irena, KNEŽEVIĆ HOČEVAR, Duška. Tiskani mediji o nasilju nad ženskami v družini. *Soc. delo*, jun 2005, letn. 44, št. 3, str. 187-193.

PALMSTIERNNA, Tom (ur.), NIJMAN, Henk (ur.), OUD, Nico (ur.). *Violence in clinical psychiatry : proceedings of the 4th European congress on violence in clinical psychiatry, 20 - 21 October 2005, Jugendstiltheater Otto Wagner Spital, Wien, Austria*. Amsterdam: Oud Consultancy, cop. 2005, str. 318-323.

BOLKO, Irena, ŠPRAH, Lilijana, DERNOVŠEK, Mojca Zvezdana. Personality traits and help strategies of women who are victims of domestic violence. V: PALMSTIERNNA, Tom (ur.), NIJMAN, Henk (ur.), OUD, Nico (ur.). *Violence in clinical psychiatry : proceedings of the 4th European congress on violence in clinical psychiatry, 20 - 21 October 2005, Jugendstiltheater Otto Wagner Spital, Wien, Austria*. Amsterdam: Oud Consultancy, cop. 2005, str. 324-329.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

ŠPRAH, Lilijana, ŠOŠTARIČ, Mojca, DERNOVŠEK, Mojca Zvezdana. Attitudes towards domestic violence and help services among Slovenian adolescents. V:

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Znanstvena monografija

RAJGELJ, Urška. *Mladostniške nosečnosti v Sloveniji*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 104 str., graf. prikazi, tabele.

SUMMARY

In the year 2005, some projects was completed and some continued:

Within the project *Social Background of Low Fertility among University-Educated in Slovenia*, researchers began to carry out fieldwork (semi-structured interviews) in selected field locations.

The project *Neuropsychological risk factors for suicidality in alcohol addicts* was completed. The study revealed that specific neuropsychological profile could be significantly involved in suicide vulnerability in the group of alcohol addicts, and some emotional and

cognitive characteristics could determine the suicidal state of mind due to functional insufficiency of the right hemisphere. Some computerized neuropsychological instruments were developed and adapted for functional magnetic resonance screening protocol.

The project *Hetero- and auto- aggressive behaviour in the family* was also completed. The study revealed that domestic violence in Slovenia occurs in wide range of contexts. Our analysis also indicated that the phenomenon of domestic violence and abused women in rural and farm communities is quite widespread.

Reconciliation of family and working life demands among military professionals

During 2005, the data collection was carried out by the questionnaire *Gender and Generation Programme*, partly recast to the financier's interest. First univariate analyses have already been accomplished.

Acceptance of Population-related Policies (PPA, DIALOG)

For the final project deliverable – the monograph, the last analyses and the interpretations have been carefully accomplished.

Bilateral Slovenian-Croatian project *Population dy-*

namics at Slovenian Croatian state border: the case of Kolpa region was completed, too. Researchers carried out fieldwork and visits to Croatian archives.

The HESP project *Post-Colony and Post-Socialism Contexts in Social Scientific Writing and Teaching* (<http://www.inv.si>); Summer School 2 was successfully organised in August 4 - 13 in Ulcinj, Montenegro.

Leonardo: *Mainstreaming vocational guidance for refugees and migrants* (<http://www.gla.ac.uk/rg/>); the review and analysis of the police literature on migration and interviews with the female immigrants from the ex Soviet Union were carried out.

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Kajetan Gantar (predsednik), red. prof. ddr. Igor Grdina, Martin Grum, doc. dr. Mateja Matjašič Friš, akad. red. prof. dr. Vasilij Melik, izr. prof. dr. Andrej Vovko, akad. dr. Mitja Zupančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Andrej Vovko, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: red. prof. dr. Igor Grdina.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Mateja Matjašič Friš, doc. dr. Andrej Rahten (do 15. 12., petinska delovna obveznost).

Znanstvena sodelavka (v postopku izvolitve): dr. Irena Avsenik Nabergoj (od 1. 11., tretjinska delovna obveznost).

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistikah: Martin Grum.

V začetku leta 2005 se je Inštitut za biografiko in bibliografijo ZRC SAZU na pobudo Znanstvenega sveta Inštituta zaradi lažje prepoznavnosti svojega delovanja v znanstveni, strokovni ter širši javnosti preimenoval v Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU. K preimenovanju sta dala soglasje Znanstveni svet ZRC SAZU in skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti na svoji seji 5. 5. 2005.

TEMELJNE RAZISKAVE

Biografske in bibliografske raziskave z dokumentacijo

Vodja raziskovalnega programa: A. Vovko.

Sodelavka: M. Matjašič Friš.

Raziskovalni program, ki se je začel januarja 2004, pomeni logično nadaljevanje programa, ki je potekal na inštitutu v letih 1999–2003. Novi program je bil zasnovan široko, z ustrežno številčno in kvalitetno raziskovalno skupino, vendar pa so mu bila po procesu evalvacije dodeljena zelo pičla finančna sredstva. Delo se je tudi v letu 2005 nadaljevalo ob omejitvah, ki sta jih začrtala tako finančni in posledično tudi kadrovski

okvir. Usmerjeno je bilo predvsem v tri temeljne delovne sklope: v dopolnjevanje biografsko-bibliografske podatkovne zbirke, proučevanje in objavljanje bio-bibliografskih raziskav in pripravljanje gradiva za novi *Slovenski biografski leksikon*. Tako raziskovanje kot publiciranje rezultatov je potekalo na dveh osnovnih ravneh, delni oz. specializirani in splošni. Delne raziskave so pokrivalo določene tematske, geografske in zgodovinske in podobne sklope tako osebnosti, ki so delovale v okviru določenih vseslovenskih organizacij ali samostojno v posameznih krajevnih in širših geografskih okvirih, starejše slovenske prevajalce in razreševanje psevdonomov. V letu 2005 smo nekoliko pospešili priprave za izdajanje novega *Slovenskega biografskega leksikona* z okvirno določitvijo obsega vanj predvidoma vključenih osebnosti, tipov gesel, postopnim izborom članstva uredniškega odbora in pripravo predloga geslovnika.

A. Vovko je nadaljeval z biografskimi raziskavami članov nekaterih najpomembnejših slovenskih kulturnih in narodno prebudnih društev oziroma organizacij v 19. in 20. stoletju, predvsem Družbe sv. Mohorja, Družbe sv. Cirila in Metoda in Slovenske Maticice, tako na matičnem slovenskem ozemlju kot tudi v zamejstvu in izseljenstvu, s poudarkom na najvidnejših osebnostih med njimi, ki so v svojih okoljih predstavljale kulturno in podobno elito ter jedra slovenskega političnega, kulturnega, družbenega in drugega življenja. Eno od težišč tega proučevanja in objavljanja so bili člani teh organizacij v nekaterih najpomembnejših slovenskih mestih (Ljubljana, Maribor, Gorica, Novo mesto, Kamnik ...) kot tudi na nekaterih zanimivih področjih zunaj matičnega slovenskega ozemlja, predvsem na Hrvaškem in v Bosni ter Hercegovini. Nadaljeval je tudi z raziskavami predvsem kulturnozgodovinskih, pa tudi ostalih vsebin pisanja nekaterih manj znanih ali do sedaj manj proučevanih slovenskih revij, predvsem *Slovenskega Branika*, *Straže v viharju* in *Goriškega lista*.

M. Matjašič Friš se je ukvarjala z znanstvenoraziskovalnim delom na bio-bibliografskem področju s poudarkom na dopolnjevanju bio-bibliografske podatkovne zbirke z bolj ali manj znanimi osebnostmi iz severovzhodne Slovenije, pomembnimi za slovensko preteklost in sedanjost. Del raziskovalnega dela, ki ni neposredno povezan s severovzhodno Slovenijo, je bil posvečen proučevanju življenja in dela slovenskega kiparja Franca Bernekerja (1874–1932), ki je širši javnosti znan zgolj kot prvi slovenski moderni kipar in kot avtor najlepšega ljubljanskega spomenika Pri-

dr. A. Vovko

dr. I. Avsenik Nabergoj

dr. I. Grdina

M. Grum

dr. M. Matjašič Friš

možu Trubarju. Že v svojih časih je veljal za izjemno nadarjenega kiparja, ki pa zaradi svoje nesrečne usode ni mogel uresničiti svojega umetniškega poslanstva. Tako niso bile nikoli uresničene številne ambiciozne kiparske zamisli, ki postavljajo Bernekerja za prelomnega slovenskega kiparja moderne. M. Matjašič Friš v študijskem letu 2005/2006 zaključuje magistrski študij na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani (tema magistrske naloge: Življenje in delo dr. Lavoslava Gregoreca) oziroma bo zaprosila za prestop v direktni doktorski študij.

M. Grum nadaljuje pripravo *Leksikona starejših slovenskih prevajalcev* in *Leksikona slovenskih psevdonimov*. Zelo intenzivno in obsežno je bilo njegovo sodelovanje in svetovanje avtorjem Biografskega leksikona občine Prevalje, ki je izšel leta 2005. Za izdelavo geslovnika za novi SBL je za prof. dr. Venčeslava Kaučiča in dr. Gvida Bratino pripravil izpisa vseh kemikov in fizikov obeh spolov iz Slovenske bio-bibliografske podatkovne zbirke in ga dopolnil s spremnim dopisom z navodili za izbiro in kategorizacijo teh dveh skupin ustvarjalcev. Oba sta zaupano delo korektno opravila. Po odločitvi, da se *Poskusna gesla za novi Slovenski biografski leksikon* objavijo na svetovnem spletu, je poskrbel za pripravo člankov za tovrstno objavo.

I. Grdina je raziskoval nekatera temeljna kulturnozgodovinska vprašanja kot tudi življenje in delo predvsem Antona Tomaža Linhart, Pavla Weinerja, Edvarda Kocbeka, Davorina Hostnika, Johanna Valentina Popoviča ter slovenskih parlamentarnih in vojaških osebnosti, predvsem v času prve svetovne vojne in stare Jugoslavije.

A. Rahten je v že omenjenem petinskem obsegu delovanja do 15. 12. na Inštitutu za kulturno zgodovino proučeval predvsem biografije slovenskih poslancev v dunajskem in beograjskem parlamentu.

Življenje in delo pomembnih osebnosti severovzhodne Slovenije

Vodja projekta: A. Vovko.

Sodelavci: M. Grum, B. Marušič, M. Matjašič Friš, M. Preinfalk.

Zunanji sodelavci: M. Ciglencečki, J. Črčinovič Rozman, S. Fošnarič, B. Gombač, J. Marolt.

Osnovni cilj projekta, ki se je začel 1. 7. 2004, je proučevanje življenja in dela pomembnih osebnosti, ki so živele in delovale na področju današnje severovzhodne Slovenije, ki je v dosedanjih tovrstnih raziskavah še zelo slabo predstavljena. Poleg sodelavcev Inštituta za kulturno zgodovino ter Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU sodelujejo v projektu še štirje raziskovalci s Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru ter raziskovalec iz Narodnega muzeja v Ljubljani. Rezultati raziskovalne skupine v letu 2005 so bili predvsem evidentiranje in popis eminentnih osebnosti,

ki so s svojim življenjem in delom v preteklosti ali sedanjosti vezane na današnje področje severovzhodne Slovenije. Izhodišče za biografske in bibliografske raziskave je podobno kot že doslej odkrivanje, zbiranje in hranjenje primarnih virov za proučevanje življenja in dela zgoraj navedenih osebnosti. Poleg tega je nastalo že nekaj konkretnih znanstvenih objav o omenjenih osebnostih. S temi vprašanji se je na Inštitutu za kulturno zgodovino ukvarjala predvsem M. Matjašič Friš. Pomemben del njenega raziskovalnega dela je temeljil predvsem na proučevanju in obdelavi arhivskega gradiva in korespondence iz zapuščine dr. Lavoslava (Leopolda) Gregoreca, Antona Aškerc, Janoša Golca in dr. Pavla Turnerja. Korespondenca dr. Turnerja, ki jo hrani Pokrajinski arhiv v Mariboru, predstavlja dragocen vir za proučevanje politične in kulturne zgodovine Slovencev, vendar je razen redkih izjem še popolnoma neraziskana. M. Matjašič Friš pripravlja v soavtorstvu objavo celotne Turnerjeve korespondence (v obliki monografije bo 1. del korespondence (korespondenti od A do C, med njimi Anton Aškerc, Arthur Achleitner, Marica Bartol Nadlišek, Fran Berneker, Anton Bezenšek, dr. Janko Bezjak, dr. Janko Brejc) izšel v začetku leta 2006 kot edicija Pokrajinskega arhiva v Mariboru). A. Vovko v svoje že omenjeno biografsko oziroma kulturnozgodovinsko proučevanje članov narodnih društev in organizacij vključuje tudi severovzhodno Slovenijo.

Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora

Vodja projekta: I. Grdina.

Sodelavci: I. Avsenik Nabergoj, M. Grum, M. Bizjak, M. Preinfalk.

Projekt se je začel konec leta 2005. Njegov cilj je pokazati na nekaj premišljeno izbranih tematskih sektorjih (sistematično preučevanje plemstva na podlagi ohranjenega gradiva plemiške rodbine Turjaških/Auerspergov, ki sega v več stoletij srednjega in novega veka; zgodovina intelektualnih tokov; mit Lepe Vide) kompleksnost stalnic in globino prelomov v zgodovini slovenskega prostora.

INŠTITUTSKI ARHIV IN SLOVENSKA BIO-BIBLIOGRAFSKA PODATKOVNA ZBIRKA

Dopolnjevanje zbirke z osnovanimi biografsko-biografskimi podatki o osebnostih, ki jih v zbirki še nismo imeli, je potekalo počasneje kot v preteklih letih. Vzrok za to je predhodno intenzivno delo, ko so bili popisani vsi pomembnejši slovenski bio-bibliografski viri. Do novih podatkov sedaj prihajamo s pregledovanjem v bio-bibliografskem smislu manj bogatih virov. Kljub temu nam je v letu 2005 uspelo pridobiti osnovne bio-

bibliografske podatke za 249 ustvarjalnih osebnosti, ki jih v zbirki še nismo imeli. S tem se je povečalo tudi število map v našem arhivu. Ob koncu leta 2005 je v zbirki 21.107 zapisov, v arhivu pa 14.061 map. Obstoječi zapisi so bili tako kot v preteklih letih predmet dopolnjevanja in redakcije, npr. z datumi in kraji smrti za tiste osebnosti, ki so umrle v letu 2005 (okrog 50), ter z novimi ali popravljenimi podatki, ki so jih prinesla raziskovanja. V letu 2005 je bila opravljena redakcija podvojenih zapisov. Vzrok za podvojene zapise so zlasti spreminjanje priimkov pri ustvarjalcih (z dekliškega na možev priimek), nedosledna ali napačna pisava imen in priimkov ter uporaba psevdonimov.

Arhiv je bil poleg tekočega gradiva – izrezki iz časopisa – dopolnjen tudi z drugim, težje dostopnim gradivom. V zadnjem času ga v znatni meri dopolnjujejo zlasti brošure, zgibanke in drugo drobno gradivo z biografskimi podatki, ki nastaja ob različnih koncertih, razstavah in spominskih prireditvah.

Zbirka ima svoj ustaljeni krog uporabnikov. Po predstavitvi zbirke na naši spletni strani je uporabnikov vedno več. Največjo skupino uporabnikov zbirke predstavljajo raziskovalci in študentje (diplomske, seminarske naloge, magistrirji, doktorati, različne raziskave). Pomembna skupina uporabnikov so tudi pisci bio-bibliografskih člankov za najrazličnejše leksikone in druge enciklopedične izdaje ter časopise (jubilejni članki, nekrologi). Med uporabniki arhiva v letu 2005 je potrebno omeniti večjo skupino študentov germanistike s Filozofske fakultete v Ljubljani.

OSREDNJI SPECIALIZIRANI INFORMACIJSKI CENTER ZA HUMANISTIKO

M. Grum je kot v prejšnjem obdobju v sodelovanju zlasti z dr. Matijo Ogrinom z Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU nadaljeval delo v okviru Osrednjega specializiranega informacijskega centra (OSIC) za humanistko, predvsem pri načrtovanju razvoja informacijske infrastrukture. V okviru Osrednjega specializiranega informacijskega centra za humanistko je v zadnjem letu triletnega obdobja 2003–2005 skupaj z ostalimi člani specializiranih informacijskih centrov, vodstvom Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in direktorjem IZUM-a sodeloval pri pripravi Pravilnika o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti. Za področje humanistke je verificiral približno 1500 bibliografskih zapisov z izbrano tipologijo v sistemu COBISS. Verifikacija zapisov je zahtevala veliko komuniciranja z raziskovalci, z bibliotekarji, ki skrbijo za bibliografije raziskovalcev, in z ostalimi osrednjimi specializiranimi informacijskimi centri. Na prošnjo ARRS in IZUM-a je pripravil predlog programa dela osrednjih specializiranih informacijskih centrov v prihodnje.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- I. Grdina je član slovenskega dela bilateralne komisije ekspertov za preučitev slovensko-hrvaških odnosov in glavni urednik *Zbranih del Primoža Trubarja*.
- M. Grum je predsednik Sindikata inštitutov ZRC SAZU in SAZU in član uredniškega odbora *Gorenjskega biografskega leksikona*.
- M. Matjašič Friš je članica uredniškega odbora in tehnična urednica humanistične znanstvene revije *Studia historica Slovenica*.
- A. Vovko je član uredniških odborov znanstvenih revij *Šolska kronika*, *Dve domovini/Two Homelands* in *Studia historica Slovenica*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Igor Grdina

- *Prevajanje opernih libretov*. Vabljen predavanje na Društvu prevajalcev, Ljubljana, 25. 4.
- Referat na mednarodnem posvetu o kulturnih politikah evropskih držav, Varšava, Poljska, 2.–4. 6.
- Nastopno predavanje v postopku izvolitve za profesorja kulturne zgodovine na Politehniko v Novi Gorici. ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 6.
- *Slovenska glasba in slovenska kultura*. Referat na Slovenskih glasbenih dnevih, Ljubljana, 22. 6.
- *Ekonomisti in politiki na Slovenskem*. Predavanje na Inštitutu za civilizacijo in kulturo, Ljubljana, 27. 6.
- Referat na posvetu o slovenistiki na tujih univerzah v organizaciji Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju in Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Ljubljanski Univerzi, Dunaj, Avstrija, 21. 10.
- Sodelovanje na okrogli mizi ob dvajsetletnici zbirke *Studia humanitatis*, Cankarjev dom, Ljubljana, 24. 10.
- *Leben und Werk, Zum 300 Geburtstag von Johann Siegmund Valentin Popowitsch (1705–1774)*. Simpozij o J. V. Popoviču, Dunaj, Avstrija, 21. 11.
- *A. T. Linhart – poskus leksikonskega opisa*, Simpozij »Anton Tomaž Linhart (1756–1795)«, Radovljica, 8. 12.

Andrej Vovko

- Moderator simpozija »Slovenski begunci in zamejstvo o doprinosu slovenskih beguncev pri utrjevanju narodne zavesti v zamejstvu«, 12. tabor Slovencev po svetu, Šentvid, 2. 7.

**RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI
OBISKI IN POTOVANJA**

Mateja Matjašič Friš

- V okviru slovensko-ameriškega bilateralnega znanstveno-tehnološkega projekta *Slovenska politična emigracija v ZDA* in s sofinanciranjem Inštituta za biografiko in bibliografijo ZRC SAZU je bila od 13. do 28. 4. na raziskovalnem delu v ZDA (Chicago, Lemont, New York).

za sociologijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

- *Muzeologija*. Predavanja in seminar za redne in izredne študente na Oddelku za zgodovino Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.
- Sodelovanje pri individualnih podiplomskih programih dr. Mateje Matjašič Friš in Filipa Čučka na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani ter Boštjana Gučka na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

PEDAGOŠKO DELO

Igor Grdina

- *Zgodovina, izkušnja, spominjanje in spomin (osebni, kolektivni, institucionalizirani)*. Predavanja na podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« ZRC SAZU in Politehnike Nova Gorica.

Mateja Matjašič Friš

- *Ergonomija z varstvom pri delu*. Predavanja in vaje na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru; tretjinsko dopolnilno delovno razmerje.

Andrej Vovko

- *Novejša kulturna zgodovina*. Predavanja in seminarске vaje za redne in izredne študente na Oddelku

MENTORSTVO

Igor Grdina je bil mentor pri uspešno opravljenih diplomskih nalogah Melite Goljevšček, Nine Udrih, Anamarije Lah, Natalie Juriševič in Irene Vrhovec.

Andrej Vovko je bil somentor pri uspešno obranjeni magistrski nalogi Marjetke Balkovec Debevec na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Bil je mentor pri uspešno opravljenih diplomskih nalogah Andreje Borišek, Irene Burja, Urške Černešek, Ane Mari Čerpnjak, Metke Dvanajščak, Jane Iršič, Toma Kadilnika, Petre Svenšek, Petre Šešerko, Jožefa Škaliča, Radoslava Šumerja in Anice Vidovič ter pri diplomskih seminarskih nalogah Tanje Brežnik, Simone Cokan, Darje Cigüt, Maje Dobljekar, Nadje Ferk, Igorja Kebra, Vesne Krebs, Rosane Vamberger in Marka Voljča.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

- AVSENIK NABERGOJ, Irena. Hrepenenje po domovini v poeziji slovenskih avtoric v zdomstvu. *Dve domov*, 2005, št. 21, str. 125-142.
- AVSENIK NABERGOJ, Irena. Simbolni slog v Cankarjevi osebnizpovedni prozi. *Slav. rev.*, okt.-dec. 2005, letn. 53, št. 4, str. [553]-568.
- GRDINA, Igor. Celjske zvezde. *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 181-196.
- GRDINA, Igor. Pavel Wiener v navzkrižjih časa. *Kranj. zb.*, 2005, str. 361-369.
- MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja. »Moči pešajo, ker upa skoro ni več, ta umetnost, kaj je umetnost?« : beda in trpljenje Franca Bernekerja. *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 637-652.
- RAHTEN, Andrej. »Slovenia docet« : politične vezi med slovenskim in hrvaskim katoliškim gibanjem pred prvo svetovno vojno. *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 387-400.

Pregledni znanstveni članek

VOVKO, Andrej. Člani Slovenske matice ter članstvo in odborniki Družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu in okolici do prve svetovne vojne. *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 401-426.

Kratki znanstveni prispevek

GRDINA, Igor. Pavel Wiener v navzkrižjih časa. *Kranj. zb.*, 2005, str. 361-369.

Strokovni članek

GRDINA, Igor. Bodimo načelni - in se zato vprašujmo konkretno. Št. 3, str. 4-5, fotogr. Evropa med združevanjem in sodelovanjem. Št. 6/7, str. 18. Vedeževalsko napovedovanje preteklosti. Št. 10, str. 35-37. *Ampak*, 2005, letn. 6.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

- GRDINA, Igor. Menjave svetov in spremembe v strategiji mišljenja zgodovine. V: ČAS, Bojan (ur.). *Strukture prostora in časa*, (Kamniški sociološki zbornik, 2). Kamnik: Šolski center Rudolfa Maistra, Gimnazija, 2005, str. 169-180.
- GRDINA, Igor. Quis contra nos? : (med modernizmom in avantgardizmom). V: KURET, Primož (ur.). *Kontinuiteta in avantgarda - med tradicijo in novimi izzivi : koncerti, Noč slovenskih skladateljev, simpozij, okrogla miza, posvečena življenju in delu Jožeta Privška : concerts, Night of Slovene composers, symposium, round table dedicated to the life and work of Jože Privšek*. Ljubljana: Festival, 2005, str. 78-83.

Samostojni znanstveni sestavek v monografiji

- GRDINA, Igor. Anton Tomaž Linhart : poskus leksikonskega opisa. V: SVETINA, Ivo (ur.), SLIVNIK, Francka (ur.), ŠTEKAR-VIDIC, Verena (ur.). *Anton Tomaž Linhart : jubilejna monografija ob 250-letnici rojstva*. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej; Radovljica: Muzeji radovljiške občine, 2005, str. 547-583.
- GRDINA, Igor. Kocbek med ptolemajskimi in galilejevskimi krogi. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 481-489.
- GRDINA, Igor. Madžari in Hrvati v očeh slovenske literature. V: SMOLEJ, Tone (ur.). *Podoba tujega v slovenski književnosti : imagološko berilo*. 2., dopolnjena izd. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo, 2005, str. 41-52.
- GRDINA, Igor. Slovenci v vrtincu velike vojne. V: VODOPIVEC, Peter (ur.), KLEINDIENST, Katja (ur.). *Velika vojna in Slovenci : 1914-1918*. V Ljubljani: Slovenska matica, 2005, str. 35-47.
- GRDINA, Igor. Slovenska politika in parlamentarizem v kraljevski Jugoslaviji (1918-1941). V: VOGRINEC, Barbara (ur.). *Analiza razvoja slovenskega parlamentarizma*, (Zbirka Zbiralnik, 8). Ljubljana: Inštitut za civilizacijo in kulturo - ICK, 2005, str. 185-257.
- GRDINA, Igor. Usodne odločitve slovenskih politikov in intelektualcev. V: VODOPIVEC, Peter (ur.), JANČAR, Drago (ur.), KLEINDIENST, Katja (ur.). *Slovenska kultura v vojnem času : (položaj in dileme slovenske inteligence in umetniška ustvarjalnost med drugo svetovno vojno)*. V Ljubljani: Slovenska matica, 2005, str. 10-24.
- GRDINA, Igor. Žid v zrcalu slovenske književnosti. V: SMOLEJ, Tone (ur.). *Podoba tujega v slovenski književnosti : imagološko berilo*. 2., dopolnjena izd. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo, 2005, str. 67-90.
- RAHTEN, Andrej. Cesar Karel in »jugoslovansko vprašanje« v okviru razprav o državnopravni reformi habsburške monarhije. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 417-427.

RAHTEN, Andrej. Slovenska politika v avstrijskem državnem zboru 1870-1918. V: VOGRINEC, Barbara (ur.). *Analiza razvoja slovenskega parlamentarizma*, (Zbirka Zbiralnik, 8). Ljubljana: Inštitut za civilizacijo in kulturo - ICK, 2005, str. 113-184.

VOVKO, Andrej. Članstvo Slovenske matice v Ljubljani do prve svetovne vojne. V: MIHELIC, Darja (ur.). *Ad fontes : Otorepčev zbornik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 447-465.

VOVKO, Andrej. Drugi o njem : najpomembnejši biografski prispevki o Rajku Ložarju. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), LOŽAR-PODLOGAR, Helena (ur.). *Pretrgane korenine : sledi življenja in dela Rajka Ložarja*, (Opera ethnologica slovenica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 117-126.

Samostojni strokovni sestavek v monografiji

- GRDINA, Igor. Opera v obdobju skrajnosti. V: AŽMAN, Tatjana (ur.), KOSTIČ, Mateja (ur.), ZUPAN, Klavdija (ur.). *Repertoar za sezono 2005-2006*. [Ljubljana: Slovensko narodno gledališče, 2005], str. 8-14.
- VOVKO, Andrej. Andrej Praprotnik v luči biografskih prispevkov. V: *Andrej Praprotnik : 1827-1895*, (Znameniti Nakljanci, 3). Podbrezje: KUD Tabor, 2005, str. 33-46.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA**Znanstvena monografija**

- AVSENIK NABERGOJ, Irena. *Ljubezen in krivda Ivana Cankarja*, (Zbirka Kultura). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005. 794 str., ilustr.
- FRIŠ, Darko, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja. *Turner Pavel : objava dokumentov arhivskega gradiva. Zv. 1*, (Viri, 6). Maribor: Pokrajinski arhiv, 2005.
- GRDINA, Igor. *Preroki, doktrinarji, epigoni : idejni boji na Slovenskem v prvi polovici 20. stoletja*, (Zbirka Zbiralnik, 11). Ljubljana: Inštitut za civilizacijo in kulturo - ICK, 2005. 214 str.
- GRDINA, Igor ... [et al.]. *Slovenska kronika XX. stoletja*. Ljubljana: Nova revija, 2005.
- RAHTEN, Andrej, VINKLER, Jonatan (ur.). *Zaveznitva in delitve : razvoj slovensko-hrvaških političnih odnosov v habsburški monarhiji 1848-1918*, (Zbirka Korenine). Ljubljana: Nova revija, 2005. 311 str., ilustr.

Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid

- GRUM, Martin ... [et al.]. *Slovenski veliki leksikon*. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2003-2005. 3 zv., ilustr.

SUMMARY

The Institute for Bio-bibliographical Studies which started its activities in January 2000, as an completely autonomous entity and as a successor of the Section for biography, bibliography and documentation of the Institute of Slovenian Literature and Literary Science, dedicated the most of its documentary, research and publishing work in the year 2004 to three principal fields: biographical and bibliographical data base, researching and publishing of various methodological and other biographical and bibliographical research studies, and the long term preparation work for the new edition of the Slovenian Biographical Lexicon. The work on the biographical and bibliographical database continued and was intensified both in classic and electronics forms. New emphasis was given to the latter. So far there are 14.061 maps and 21.107 electronic entries of biographical and bibliographical data of in important personalities and families. The biographical and bibliographical studies continued in the frame of the research program The biographical and bibliographical studies with the documentation and the research project *The life and work of the important personalities form northeastern Slovenia*. They included the research of the curriculum vitae of Slovenian personalities, among them Anton Tomaž Linhart, Anton Aškerc, Arthur Achleitner, Marica Bartol Nadlišek, Fran Berneker, Anton Bezenšek, Janko Bezjak, Ph. D.,

Janko Brejc, Ph.d., Rajko Ložar, Ph.d., Pavel Turner, Ph.d, Lavoslav Gregorec, Ph.d., Anton Rudolf Legat, Igor Pavel Weiner, Edvard Kocbek, Davorin Hostnik, J.V. Popovič and others, the research of Slovenian emigration personalities in Italy, Austria, Argentina and other foreign countries, Slovenian pseudonyms, Slovenian translators, the members of The Society of St. Hermagoras, The Society of Saint Cyril and Methodius and Slovenska Matica (Slovenian Literary Society), especially in Ljubljana, Maribor, Gorica, Kamnik, Novo mesto and in other geographical places in Slovenia and abroad (Croatia, Bosnia and Herzegovina). Strong emphasis was given to the biographical and bibliographical methodological research, especially to the preparation and further development of the information infrastructure for humanistic studies connected with the COBISS system. M. Grum continued to have an important part in the work of the Central specialized information center for humanistic studies in connection with above mentioned research. Research and preparations of the index personalities to be included in the new Slovenian Biographical Lexicon, of the Lexicon of Slovenian pseudonyms and of the Lexicon of ancient Slovenian Translators which will be all gradually published *Življenja in dela, Biografsko bibliografske študije* (The Lives and the Deeds, Biographical and Bibliographical Studies) continued.

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, dr. Krištof Oštir (predsednik), dr. Tomaž Podobnikar, dr. Ivan Šprajc, dr. Borut Telban, akad. prof. dr. Igor Vrišer.

PERSONALNA SESTAVA

Vodja: doc. dr. Ivan Šprajc, znanstveni svetnik.
Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.
Tajnica: Melita Pisek.

Sekcija za prostorske študije

Vodja: dr. Krištof Oštir, višji znanstveni sodelavec.
Višji znanstveni sodelavec: dr. Tomaž Podobnikar (od 21. 9.).
Asistenti: Tatjana Veljanovski, Klemen Zakšek, Žiga Kokalj.

Sekcija za antropologijo

Vodja: izr. prof. dr. Borut Telban, višji znanstveni sodelavec.
Znanstveni svetnik: doc. dr. Ivan Šprajc.
Znanstvena sodelavka: dr. Tatiana Bajuk Senčar.
Asistentka z doktoratom: dr. Liza Debevec.
Asistentka: mag. Nataša Gregorič-Bon.

TEMELJNE RAZISKAVE

Antropološke raziskave

Vodja raziskovalnega programa: I. Šprajc.
Sodelavci: B. Telban, K. Oštir, T. Bajuk Senčar, T. Podobnikar, T. Veljanovski, Ž. Kokalj, K. Zakšek, N. Gregorič-Bon.

Raziskovalni program obsega antropološke študije v najširšem smislu. Gre torej za preučevanje človeka kot družbenega in kulturnega bitja v različnih obdobjih in geografskih predelih. S pomočjo procesualne in primerjalne analize preučujemo različne družbe in kulture ne le kot izolirane, statične in tradicionalne enote, temveč kot del širšega, stalno spreminjajočega se družbenega, političnega in kulturnega prostora. Raziskovalna skupina razvija in aplicira nove metodologije, upošteva aktualne družboslovne teorije in se v svojih

interpretacijah opira na rezultate lastnega terenskega dela. Poudarek je na natančnih študijah geografsko omejenih področij v različnih predelih sveta, te pa služijo kot osnova za primerjalne analize, teoretična posploševanja in za vključevanje tovrstnih raziskav tako v slovenski prostor kot v globalni kontekst.

Program, vezan na specializacijo posameznih raziskovalcev, je bil v letu 2005 osredotočen na socialno-oz. kulturnoantropološke analize in interpretacije terenskega gradiva s Papue Nove Gvineje, terensko delo v Albaniji, arheološke in arheoastronomske raziskave na področju Mezoamerike in posebne teme socialne antropologije na področju Slovenije. V obdelavah posameznih tem smo uporabili geografske informacijske sisteme in tehnike daljinskega zaznavanja, pri katerih smo se oprli tako na optične in radarske satelitske posnetke kot tudi na letalsko fotografijo.

Nove oblike religioznih praks v urbanem Burkina Fasu, s poudarkom na islamu

Vodja projekta: B. Telban.
Sodelavka: L. Debevec.

Namen projekta, ki se je začel sredi leta 2005, je preučiti fenomen novih religioznih praks v luči lokalnih konceptov blagoslova, sreče, upanja in poti do družbeno-ekonomskega uspeha posameznika. Osnovno raziskovalno območje je jugozahod zahodnoafriške države Burkina Faso, predvsem drugo največje mesto v državi, Bobo-Dioulasso, ki predstavlja stičišče različnih kultur, jezikov in religij. Ker je prebivalstvo pretežno muslimanske veroizpovedi, je pri študiju poudarek na muslimanski populaciji, vendar za preverjanje verodostojnosti zbranega gradiva in tudi za vprašanja in odgovore o univerzalnosti človeške izkušnje služi tudi krščanska skupnost v mestu. Doslej je bila pregledana relevantna literatura in bil izdelan načrt za terensko delo, ki se je začelo decembra 2005.

APLIKATIVNE RAZISKAVE

Center odličnosti Fabrica (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstvo za gospodarstvo, 2005–2007)

Vodja delovne skupine: K. Oštir.
Sodelavci: K. Zakšek, P. Pehani, T. Podobnikar, T. Veljanovski, Ž. Kokalj.

dr. I. Šprajc

dr. T. Bajuk
Senčar

dr. L. Debevec

N. Gregorič

Ž. Kokalj

dr. K. Oštir

Center odličnosti Fabrica se ukvarja s trajnostnim gospodarjenjem z naravno in kulturno pokrajino v kraškem svetu Slovenije in sosednjih območij. V okviru dejavnosti centra se ukvarjamo z aplikacijo geografskih informacijskih sistemov in daljinskega zaznavanja v različnih študijah, pripravo spletnega portala projekta in internetnega GIS-strežnika. Posebno pozornost namenjamo energiji Sonca, njeni razpoložljivosti ter časovni in krajevni porazdelitvi na Krasu.

P. Pehani

Vzpostavitev internetnega GIS-strežnika na ZRC SAZU

Vodji projekta: T. Podobnikar, P. Pehani.

Osnovna aplikacija na internetnem GIS-strežniku ZRC SAZU, namreč *Interaktivna karta Slovenije* iz septembra 2004, je bila v letu 2005 nadgrajena z dvema novima vsebinama: satelitski posnetki Slovenije (posnetki satelita Landsat ter iz njih kategorizirana raba tal) ter izsek vsebin iz nastajajoče publikacije *Slovenski lingvistični atlas*. Celotna aplikacija je bila prevedena v angleški jezik.

M. Pisek

Vzpostavitev sistema ARKAS na internetu

Vodja projekta: S. Tecco Hvala (Inštitut za arheologijo).

Sodelavci: P. Pehani, R. Valentak (Računalniški center ZRC SAZU).

Zbirka *Arheološki kataster Slovenije* (ARKAS) je obsežna relacijska baza podatkov o več kot 6000 arheoloških najdiščih Slovenije. V letu 2005 smo razvili sistem ARKAS na internetu, ki omogoča uporabniku tekstualno poizvedovanje po bazi najdišč, pa tudi vizualizacijo najdišč v obliki internetne karte. Razvoj slednje je bil v rokah Inštituta za antropološke in prostorske študije. Gre za dinamično internetno GIS-karto, ki je razvita na tehnologiji internetnih GIS-strežnikov. Funkcionalnosti na karti so bile razvite s poudarkom na potrebah rednega dela arheologov.

dr. T. Podobnikar

dr. B. Telban

Uporaba tehnologije GIS pri načrtovanju omrežja mobilnih komunikacij (Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Mobitel d. d.)

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavec: T. Podobnikar.

V okviru projekta, ki se je v letu 2005 zaključil, smo preučevali možnosti uporabe geografskih informacijskih sistemov pri načrtovanju sodobnih omrežij mobilne telefonije. Glavni namen raziskav je bil poiskati optimalne tehnike priprave prostorskih podatkov z zadostno ločljivostjo in natančnostjo. Ukvarjali smo se s pridobivanjem in obdelavo različnih tipov podatkov, predvsem satelitskih posnetkov (ERS, Landsat, IKO-

T. Veljanovski

K. Zakšek

NOS, QuickBird) in topografskih kart (meril 1 : 25.000 in 1 : 5000). Skupaj s sodelavci podjetja Mobitel, ki je projekt sofinanciralo, smo za izbrana študijska območja pripravili digitalni model višin, model stavb in karto rabe tal. Pripravljeni podatkovni sloji zadoščajo potrebam in so že v redni uporabi pri načrtovanju omrežja mobilnih komunikacij v Mobitelu.

Geografski informacijski sistemi v antropoloških raziskavah

Vodja projekta: I. Šprajc.

Sodelavci: T. Podobnikar, K. Oštir, L. Debevec.

Projekt je osredotočen na aplikacijo geografskih informacijskih sistemov in daljinskega zaznavanja v analizi in interpretaciji obsežnega korpusa terenskega gradiva, zbranega v več sezonah arheološkega rekonosciranja na območju kulture Majev, v osrednjem delu polotoka Jukatana v Mehiki. V letu 2005 smo nabavili večje število letalskih posnetkov območja v merilu 1 : 20.000; uporabili smo jih pri trimesečnih terenskih pregledih, jih ortorektificirali in začeli izdelovati podrobnejši digitalni model reliefa. Z uporabo geografskih informacijskih sistemov smo opravili analize doslej zbranih terenskih podatkov; rezultati osvetljujejo gospodarsko izrabo prostora, komunikacije, družbenopolitično organizacijo in pogojenost lokacije najdišč z naravnimi in s temi povezanimi ekonomskimi dejavniki.

AQUADAPT: Strategic tools to support adaptive, integrated water resource management under changing utilisation conditions at catchment level: A co-evolutionary approach

Delovna skupina 5: Historical and archaeological evidence for co-evolutionary dynamics in Slovenia

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavci: T. Veljanovski, T. Podobnikar, K. Zakšek, Ž. Kokalj.

Namen v letu 2005 končanega projekta AQUADAPT je bil raziskava in razvoj znanj za strateško načrtovanje in upravljanje z vodnimi viri v polsuhih območjih, in sicer z vidika razpoložljivosti zaloga pitne vode in karakteristične porabe vode v različnih družbenih strukturah in okoljih. Pristop raziskav je sledil koevolucijski ideji o zvezah in razmerjih med razpoložljivimi naravnimi viri ter sodobnimi uporabniki vodnih zalog. V projektu je sodelovalo 13 akademskih in poslovnih partnerjev iz 7 držav. Vloga ZRC SAZU v projektu je bila večstranska raziskava dinamike naseljevanja človeka v pokrajini skozi čas v odvisnosti od (ne)dostopnosti vodnih virov. Omenjene raziskave so se opravljale pod okriljem delovnega paketa 5 (WP5). Prispevek inštituta je bila integracija obstoječih prostorskih podatkov za delovno območje projekta (jugo-

zahodna Slovenija) v geografski informacijski sistem ter podpora v prostorskih analizah in kartografski vizualizaciji proučevane naveze človek–okolje–voda. Končni rezultat projekta je obsežna monografija A. Mihevc (ur.): *Voda in življenje v kamniti pokrajini (Water and life in a rocky landscape)*: Kras, ki je izšla pri Založbi ZRC.

Delovna skupina 2: Socio-cultural determinants of water utilisation

Vodja delovne skupine: T. Veljanovski.

Sodelavka: N. Ravbar (Inštitut za raziskovanje Krasa).

Cilj delovnega paketa 2 (WP2) je bil določiti skupne determinante in identificirati razlike v uporabi vode na različnih vodooskrbnih območjih in oskrbnih nivojih ter glede na različne skupine uporabnikov (stanovanjska raba, industrijska, kmetijska, turizem). Podrobneje smo analizirali navade (u)porabnikov v gospodinjstvih, njihov odnos do vode ter njihovo odzivanje na spremembe (kakovost vode, stabilnost oskrbe, ekonomske spremembe, ekološka zavest ...), nato pa smo na podlagi statističnih metod oblikovali t. i. tipične profile sodobnih uporabnikov in s tem dobili vpogled v lastnosti, ki združujejo posameznike v teh skupinah. Ugotovitve, ki so lahko tudi izhodišče za učinkovitejše upravljanje z vodo na občutljivih območjih, smo v letu 2005 pripravili za objavo in so sedaj predstavljene v monografiji A. Mihevc (ur.): *Voda in življenje v kamniti pokrajini (Water and life in a rocky landscape)*: Kras, ki je decembra 2005 izšla pri Založbi ZRC. Tako sta Inštitut za antropološke in prostorske študije in Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU delo pri projektu AQUADAPT uspešno zaključila.

Izdelava digitalnega modela reliefa Slovenije (Geodetska uprava RS)

Vodja projekta: T. Podobnikar.

Sodelavec: K. Zakšek.

Izdelava visokokakovostnega digitalnega modela reliefa Slovenije in okolice z ločljivostjo 12,5 m je pomembna za širok spekter analiz na vseh raziskovalnih, pedagoških in uporabniških področjih, ki so kakorkoli povezana s prostorom, v katerem živimo. Izdelali smo ga brez dodatnega zajema podatkov. Uporabili smo več kot 25 različnih slojev podatkov kartografskega izvora, geodetskih meritev, fotogrametričnega zajema ter daljinskega zaznavanja. Razvili smo lastno metodo utežnega seštevanja virov z geomorfološkimi popravki, s katero smo izdelali geomorfološko in statistično optimalen model z ocenjeno natančnostjo 3,2 m za vso Slovenijo. Območje izdelave modela pokriva tudi okolično Slovenije, skupaj za 2,7-kratno površino države. Projekt je financirala Geodetska uprava Ministrstva za okolje, prostor in energijo Republike Slovenije.

A multi-layer GIS mapping framework for the cultural site/route management of the Mundo Maya Sustainable Tourism Program (Inter-American Development Bank, ZDA)

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavci: P. Pehani, Ž. Kokalj, T. Podobnikar.

Revija *National Geographic* je pobudo za trajnostni razvoj turizma na območju, ki so ga naseljevali Maji, podala leta 1989. Leta 1992 so vlade srednjeameriških držav osnovale *Mundo Maya Organization* (MMO) z namenom ohraniti arheološko dediščino in ustvarjati turistične poti v regiji. Programe, ki jih izvajajo, financirajo različne organizacije, med drugim tudi *Inter-American Development Bank*. V okviru projekta smo skupaj s sodelavci Univerze v Birminghamu izdelali spletni GIS z interaktivno karto večine majevskega območja. Za osnovo smo uporabili programsko opremo ArcIMS (ESRI), pripravili podatke, razvili potrebna orodja ter izdelali prikaze, ki bodo omogočali učinkovito upravljanje s kulturnimi znamenitostmi in potmi. Mundo Maya GIS-portal omogoča izmenjavo geografskih podatkov, osnovne in napredne analize ter vizualizacije.

ArchaeDyn – ACI Espaces et Territoires: «Dynamique spatiale du peuplement et ressources naturelles: vers une analyse intégrée dans le long terme, de la Préhistoire au Moyen Âge» (Ministrstvo za znanost Republike Francije, Francija)

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavci: T. Veljanovski, T. Podobnikar, K. Zakšek, Ž. Kokalj.

Projekt *ArchaeDyn* financira francosko Ministrstvo za znanost, v njem pa sodeluje sedem francoskih institucij pod vodstvom Françoisa Favoryja z Univerze Franche-Comté in, kot edini tuji partner, ZRC SAZU. Glavni namen projekta je povezovanje naravnih virov in študija dolgotrajne prostorske dinamike poselitve. Inštitut sodeluje v projektu pri pripravi prostorskih podatkov, modeliranju paleookolja (relief, vegetacija) in naprednih prostorskih analizah (iskanje optimalnih poti).

INTERREG III B CADSES – SISTEMaPARC – Spatial Information Systems for Transnational Environmental Management of Protected Areas and Regions in CADSES

Vodja projekta: T. Podobnikar.

Sodelavci: Ž. Kokalj, K. Oštir, P. Pehani.

Projekt koordinira Univerza v Dresdnu, Nemčija. Sodelujemo skupaj z 18 drugimi partnerji iz Nemčije, Avstrije, Italije, Češke, Poljske in Slovenije. V okviru transnacionalnega projekta sodelujemo v strategiji is-

kanja optimalnih rešitev pri prostorskem razvoju Slovenije. Ukvarjamo se s študijo zasnove internetnih orodij za geografske informacijske sisteme in homogenizacijo podatkov. V prvem delu projekta so najpomembnejši podatki pridobljeni iz zgodovinskih kart, kot so zbirke Avstrijske vojaške karte, Franciscejski kataster ter topografske karte stare Avstrije, Italije, Jugoslavije in novejša za Slovenijo v merilih od 1 : 50.000 do 1 : 5000. V drugem delu se ukvarjamo s prostorskimi zbirkami nacionalnih parkov na čezmejnih območjih, s poudarkom na analizah rabe tal.

Alpine Windharvest – Interreg III B Alpine Space Programme, Work Package 7: Identify suitable areas for wind energy installation (Project No. A/I-2/3.1/5; 2002–2005)

Vodja projekta: T. Podobnikar.

Sodelavec: K. Zakšek.

Projekt koordinira Univerza v Salzburgu, Avstrija. Sodelovali smo skupaj z Meteotestom iz Švice. Naša naloga je bila najti primerna območja za postavitev vetrnih elektrarn na območju Menine planine v Sloveniji. Pri tem smo uporabili šest različnih slojev podatkov, in sicer o rabi tal, naseljih, cestni mreži, naklonih površja, zaščitenih površjih ter o srednji hitrosti vetra; tega so za območje Alp pripravili v Meteotestu. Napravili smo dva modela in sicer »optimističnega« in »pesimističnega« kot produkt poenostavljene mehke logike. Končna odločitev glede uporabe rezultatov je prepuščena politično-ekonomskim dejavnikom.

Priprava in uporaba prostorskih podatkov za projekt izdelave filma »Narava in mesto« (Mestni muzej Ljubljana)

Vodja projekta: T. Podobnikar.

Sodelavci: K. Zakšek, Ž. Kokalj, K. Oštir.

V okviru projekta smo pripravili podatke, primerne za uporabo pri stalni razstavi *Obrazi Ljubljane*, ki jo pripravlja Mestni muzej Ljubljana, in pri izdelavi filma z delovnim naslovom *Narava in mesto*. Pri tem je šlo za pripravo podlag na osnovi geografskih podatkov ter georeferenciranje in mozaičenje starih kart Zemlje, Evrope, Slovenije ter širšega in ožjega območja Ljubljane. Pomemben del projekta je modeliranje paleoreliefa okolice Ljubljane od miocena do holocena ter izdelava animacij paleopokrajine ter zgodovinskega razvoja Ljubljane.

Priprava izhodišč za izdelavo metodologije dinamičnega cestninjenja z upoštevanjem vidikov trajnostnega razvoja (Ministrstvo za promet)

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavci: T. Podobnikar, Ž. Kokalj.

Spremenjen način cestninjenja, ki se uvaja z iniciativo ekspertnih skupin v komisiji EU, predstavlja velik tehnološki izziv pri implementaciji, hkrati pa zaradi trenutnega stanja tehnologije omogoča upoštevanje dejanskega vpliva cestnega prometa na okolje. Projekt bo ocenil kratkoročni in dolgoročni vpliv cestnega prometa na okolje in s tem podal osnove za primerne odločitve o morebitni izgradnji novih cest, o spremembah obstoječih cest na določenem območju in o tarifah cestnine na posameznem odseku (državne) ceste v različnih časovnih obdobjih in glede na predlagano klasifikacijo vozil (na cestninske razrede).

Življenje v svetu znanosti (Ministrstvo RS za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo)

Vodja projekta: T. Bajuk Senčar.

Projekt, ki poteka v okviru programa promocije znanosti, ki ga izvaja Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, bo dijakom in različnim javnostim na poljuden način predstavil življenjske in znanstvene poklicne poti slovenskih znanstvenikov po svetu (torej živčič zunaj Slovenije), da bi jim tako približal njihovo delo ter priložnosti poklicnega znanstvenoraziskovalnega delovanja. V programu bo predstavljen družbeni pomen dosežkov številnih slovenskih znanstvenikov iz humanističnih in družboslovnih ved, delujočih predvsem v Evropi, s katerimi bodo narejeni poljudni intervjuji. Zbrani in predstavljeni intervjuji s slovenskimi znanstveniki v tujini naj bi za tiste, ki so v procesu izbire poklica, delovali kot predstavitev oz. vzori za posamezne znanstvene poklice ter za priložnosti poklicnega znanstvenega raziskovalnega delovanja v Sloveniji in po svetu.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- B. Telban je bil nacionalni koordinator za področje antropologije in član sveta za humanistiko pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, član upravnega odbora European Society for Oceanists, podpredsednik Društva antropologov Slovenije, predsednik Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, glavni urednik revije *Anthropological Notebooks* in član mednarodnega uredniškega odbora pri *Journal of the Finnish Anthropological Society*. Od leta 2004 sodeluje v podiplomskem raziskovalno-študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, kjer je koordinator modula Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj ter član senata podiplomske šole (Politehnika Nova Gorica). Kot recenzent je sodeloval pri revijah *Oceania*, *The Australian Journal of Anthropology* in *Journal de la Société des Océanistes*. Skupaj z Danielo Vavrovo z Univerze na Dunaju je

zmontiral 28-minutni film z naslovom *Charismata: From Bush Spirit to Holy Spirit*. Ljubljana: Inštitut za antropološke in prostorske študije, 2005.

- K. Oštir je bil recenzent revije *IEEE Transactions on Remote Sensing and Geoscience*.
- T. Podobnikar je bil član znanstvenega komiteja na International Conference on Spatial Analysis and GEomatics 2005 (SAGEO'2005), Avignon, Francija, 20.–23. 6.; član znanstvenega odbora na International Congress »Cultural Heritage and New Technologies« ter na Workshop 11 »Archäologie & Computer«, Dunaj, Avstrija, 18.–20. 10.; recenzent pri reviji *International Journal of Geographical Information Science*. Za prireditev »Znanost (ne) grize« je pripravil vizualno predstavitev inštitutskega in svojega znanstvenoraziskovalnega dela, ZRC SAZU, 8. 7.
- I. Šprajc je bil član uredniškega odbora revije *Anthropological Notebooks* in gostujoči urednik posebne številke z naslovom *Contributions to Maya Archaeology*. Kot recenzent je sodeloval pri reviji *Anales de Antropología*, Mehika.
- L. Debevec je bila urednica za knjižne recenzije pri reviji *Anthropological Notebooks*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *GEO in GMES – Izziv in priložnost za Slovenijo*. V sodelovanju z Agencijo Republike Slovenije za okolje, Ljubljana, 29. 11.
- »Alpine Windharvest – Interreg III B Alpine Space Programme«, *Work Package 7: Identify suitable areas for wind energy instalations*. Organizacija delavnice na ZRC SAZU skupaj z Meteotestom Bern, Švica, Ljubljana, 26.–27. 1.
- Soorganizacija srečanja za projekt *SISTEMaPARC project, INTERREG IIIB. Transnational workshops of WP2 and WP3*, Ljubljana, 11. 5.
- Organizacija seminarja *Prostorska informatika na ZRC SAZU 2005* skupaj s podjetjem Gisdata d. o. o., Ljubljana, 6. 12.; ter uvodnega tečaja v ArcGIS-u, Ljubljana, 8. 12.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V knjižnici je zbranih več kot 1300 bibliografskih enot (člankov in knjig), ki se pretežno nanašajo na geografske informacijske sisteme, daljinsko zaznavanje, arheologijo in antropologijo. Prejemamo znanstvene revije *International Journal of Remote Sensing*, *Photogrammetric Engineering and Remote Sensing*, *IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing*, *International Journal of Geographical Information Science*, *GIM International*, *Latin American Antiquity*, *Ancient Mesoamerica*, *Mexicon*, *Archaeoastronomy: The Journal of the Center for Archaeoastronomy*. Zbrana in urejena je baza podatkov o arheoloških

najdiščih in arheološki kulturni dediščini Srednjedalmatinskih otokov ter bibliografska baza podatkov za Mezoameriko.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Tatiana Bajuk Senčar, 2005, *Kultura turizma: Antropološki pogledi na razvoj Bohinja*. Založba ZRC, Ljubljana, 174 str.
- Andrej Mihevc (ur.), 2005, *Voda in življenje v kamniti pokrajini (Water and Life in a Rocky Landscape)*. Kras. Založba ZRC, Ljubljana, 564 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- *AQUADAPT: Strategic tools to support adaptive, integrated water resource management under changing utilisation conditions at catchment level: A co-evolutionary approach*: sodelovanje v okviru mednarodnega projekta EU AQUADAPT smo v letu 2005 uspešno zaključili.
- Université de Franche-Comté, Besançon, Francija: sodelovanje v bilateralnem programu PROTEUS.
- Institute of Archaeology and Antiquity, University of Birmingham, Velika Britanija: sodelujemo pri pripravi projekta *The Cetina Valley Project*, ki ga sofinancirata The British Academy in SAZU.
- Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mehika: sodelovanje v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche*, Mehika.
- AGILE (*Association Geographic Information Laboratories*): kolektivni člani.
- LTER-Slovenija (*Long-Term Ecological Research Network*): koordinator T. Podobnikar.
- Leibniz Institute for Ecological and Regional Development (Dresden) in University of Dresden: sodelovanje pri projektu *INTERREG III B CADSEs – SISTEMaPARC*.

OBISKI V INŠTITUTU

- Elise Fovet, doktorantka na Univerzi Franche-Comté, Francija: v okviru podiplomskega študija je raziskovala na inštitutu, 10. 2.–20. 3. in 24. 11.–17. 12.
- Prof. dr. Margaret Lock z Univerze McGill v Montrealu, Kanada: obisk v času predavanj na podiplomskem programu modula Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj, 14. 4.–24. 4.
- Prof. dr. Allan Young z Univerze McGill v Montrealu, Kanada: obisk v času predavanj na podiplomskem programu modula Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj, 3. 5.–18. 5.

- Dr. Julia Elyachar Mastnak je bila vključena v inštitut najprej kot gostujoča raziskovalka, 15. 9. 2004–15. 4. 2005, nato kot štipendistka AD Future.
- Dr. Ute Eickelkamp, School for Social and Policy Research, Charles Darwin University, Avstralija: obisk in predavanje v okviru podiplomske šole na ZRC SAZU, 22. 5.–27. 5.
- Dr. Jadran Mimica, Anthropology Department, University of Sydney, Avstralija: obisk in predavanje v okviru podiplomske šole na ZRC SAZU, 22. 5.–27. 5.
- Dr. Michael Goldsmith, Department of Societies and Cultures, University of Waikato, Hamilton, Nova Zelandija: obisk in dve predavanji v okviru podiplomske šole na ZRC SAZU, 27. 6.–30. 6.
- Petr Dresler, Masarykova univerza, Brno, Češka, 30. 9. in 3. 10.
- Dr. Laure Nuninger in prof. Francois Favory, Univerza Franche-Comté, Francija: obisk v okviru bilateralnega programa PROTEUS, 22.–24. 11.
- Daniela Vavrova, Oddelek za kulturno in socialno antropologijo Univerze na Dunaju, Avstrija: obisk in sodelovanje z dr. Telbanom pri montaži filma *Charismata: From Bush Spirit to Holy Spirit*, julij in avgust.
- *Nuevos descubrimientos arqueológicos en el sur del estado de Campeche*. Vabljeni predavanja na XV Encuentro Internacional »Los Investigadores de la Cultura Maya«, Campeche, Mehika, 8.–11. 11.
- *Exploraciones arqueológicas en el sur del estado de Campeche, México; Orientaciones astronómicas en la arquitectura prehispánica de Mesoamérica*. Vabljeni javni predavanja na Institut für Altamerikanistik und Ethnologie der Universität Bonn, Nemčija, 14.–15. 12.

Borut Telban

- *A Struggle with Spirits: Hierarchy, Rituals and Charismatic Movement in a Sepik Community*. Vabljeni predavanja na mednarodni delavnici »Power and Hierarchy: Religious Conversions, Ritual Constructions, and Cosmological Belief Systems in Asia and the Indo-Pacific«, Institute of Ethnology, Academia Sinica, Tajpej, Tajvan, 30. 5.–1. 6.
- *Borba z duhovi: hierarhija, obredi in karizmatično gibanje v sepiški (Papua Nova Gvineja) skupnosti*. Vabljeni predavanja ob 10. obletnici Politehnike, Politehnika Nova Gorica, 9. 6.
- *Cosmo-topography in a Sepik Song Poetry*. Predavanja na »Sixth Conference of the European Society for Oceanists (ESfO)«, Marseille, Francija, 6. 7.–8. 7.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Krištof Oštir

- Predavanje *Application of satellite remote sensing in natural hazard management: the Mount Mangart landslide case study* in vabljeni predavanje *Earth Observation in Slovenia* na konferenci »Reaching out to the New EU Member States: Cooperation on Applied Earth Observation/GMES«, German Aerospace Center (DLR), Berlin, Nemčija, 27.–29. 9.
- Moderator diskusije v okviru srečanja »GEO in GMES – Izziv in priložnost za Slovenijo«, 29. 11.

Tomaž Podobnikar

- Predavanje na 4th International Symposium on Digital Earth »Suitable DEM for required application«, Tokio, Japonska, 28.–31. 3.
- *Digitalni model reliefa 12.5*. Vabljeni predavanje na »GIS dan Agencije RS za okolje«, Ljubljana, 17. 11.

Ivan Šprajc

- *Astronomical alignments in the recently discovered archaeological sites of southern Campeche, Mexico: a preliminary report*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci SEAC 2005 »Lights and Shadows in Cultural Astronomy«, Isili, Sardinija, Italija, 28. 6.–3. 7.

Klemen Zakšek

- *Decision-making model for identifying suitable wind power plant sites*. Predavanje na delavnici »Integration of Environmental Modelling and GI Technologies« v okviru 8. AGILE conference, Estoril, Portugalska, 26.–28. 5.
- *Generation of DEM suitable for spatial analyses*. Predstavitel posterja na konferenci »GIS Planet«, Estoril, Portugalska, 30. 5.–2. 6.
- *An effective DEM generalization with basic GIS*. Predavanje na delavnici »8th ICA/ACI Workshop on generalization and multiple representation« v okviru ICC conference, La Coruña, Španija, 11.–15. 7.

Žiga Kokalj

- *A GIS mapping framework for the Mundo Maya sustainable tourism program*. Predavanje na sestanku z Mundo Maya Organization, Ciudad de Guatemala, Gvatemala, 10. 2.
- *Kolumbija – zapostavljena lepota*. Predavanje, Ljubljana, 25. 1., 12. 10.; Domžale, 3. 3.; Kranj, 20. 3.; Škofja Loka, 2. 11.
- *Spatial information for protected areas management*. Predavanje na delavnici »SISTEMaPARC«, Ljubljana, 12. 4.
- *A GIS mapping framework for the cultural site/route management of the Mundo Maya sustainable tourism program*. Predavanje na simpoziju »Enviroinfo

- Networking Environmental Information«, Brno, Češka, 8. 9.
- *Historical maps analysis*. Predavanje na delavnici »SISTEMaPARC«, Rychorska Bouda, Češka, 27. 9.
- *An internet mapping framework for cultural management – Mundo Maya case study*. Predavanje na 10. mednarodnem kongresu »Arheologija in nove tehnologije: Arheologija in računalnik«, Dunaj, Avstrija, 7.–10. 11.
- *Kitajska – velesila, ki to spet postaja*. Predavanje, Rogatec, 30. 11.
- *Gvatemala – zgodovina se ponavlja*. Predavanje, Kranj, 12. 12.

Peter Pehani

- *Internet GIS-Tools for Archaeological Heritage Management*. Predstavitev skupaj s S. Tecco Hvala z Inštituta za arheologijo ZRC SAZU (soavtor je bil še T. Podobnikar) na 10. mednarodnem kongresu »Arheologija in nove tehnologije: Arheologija in računalnik«, Dunaj, Avstrija, 7.–10. 11.

Liza Debevec

- *The freedom to risk one's life: women and the experience of clandestine abortions in Burkina Faso*. Predavanje na konferenci »African Health and Illness«, University of Texas, Austin, ZDA, 25.–27. 3.
- *How to recognise a true believer or the new forms of (not) practising Islam in urban Burkina Faso*. Predavanje na »European Conference on African Studies«, SOAS and the Institute of Commonwealth Studies, London, Velika Britanija, 3. 7.
- *How to recognise a true believer or the new forms of (not) practising Islam in urban Burkina Faso*. Predavanje na srečanju »The Annual African Studies Association Meeting«, Washington DC, ZDA, 17. 11.
- *Pravica do ogrožanja lastnega življenja – ženske in izkušnja ilegalnega splava v urbanem Burkina Faso*. Gostujoče predavanje na podiplomskem modulu Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj, Študij idej in kultur, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica, 28. 2.
- *Poroka kot simbolni boj – ženske in poročne prakse v urbanem Burkina Faso*. Gostujoče predavanje na Oddelku za sociologijo, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 11. 3.
- *Terensko delo v antropologiji*. Cikel gostujočih predavanj na podiplomskem modulu Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj, Študij idej in kultur, ZRC SAZU in Politehnika Nova Gorica, 24., 26. in 27. 10.
- Nedeljska gostja, Radio Slovenija, Val 202, februar.
- Nastop v oddaji UNICEF »Za vsakega otroka«, TV Slovenija, 1. program, september.

Nataša Gregorič-Bon

- *Punë kërkimore antropologjike në zonën e Dhërmiut/Drimades të Himarës*. Vabljen predavanje na konferenci »Pan-Himariote 2005«, Tirana, Albanija, 16.–17. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Ivan Šprajc

- Mehika, marec–junij: terenske raziskave v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche, Mehika* (National Geographic Society).
- Nemčija, 13.–16. 12.: študijski obisk na Institut für Altamerikanistik und Ethnologie, Univerza v Bonnu.

Tomaž Podobnikar

- Jokohama, Japonska, 7. 4.: obisk in diskusija z raziskovalci na *Earth Simulator Centre*.
- Mehika, 20. 4.–7. 6.: pomoč I. Šprajcu (kartiranje arheoloških najdišč) na terenskem delu v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche, Mehika*.
- Krkonoše, Češka, 26.–28. 10.: udeležba in sodelovanje na sestanku in delavnici »SISTEMaPARC project, INTERREG IIIB. Transnational workshops of WP2 and WP3«.

Krištof Oštir

- *Modelling paleorelief in the area of Etang de Mauguio (Eastern Languedoc)*, Centre Archéologique de Lattes, Lattes, Francija, 3.–4. 2.: predstavitev rezultatov raziskave in terensko delo.
- Besançon, Francija, 7.–8. 2.: udeležba na konferenci »Modélisation spatiale et dynamique de la circulation des ressources et matériaux«, MSH Ledoux, Univerza Franche-Comté.
- Besançon, Francija, 8.–9. 2.: udeležba na ustanovnem sestanku ob začetku projekta *ArchaeDyn: Dynamique spatiale du peuplement et ressources naturelles: vers une analyse intégrée dans le long terme de la Préhistoire au Moyen Age*, MSH Ledoux, Univerza Franche-Comté.
- Krakov, Poljska, 15.–16. 12.: udeležba na konferenci »Ensuring the quality and reliability of land and atmosphere – Essential Climate Variables: The EU-25 contribution«, Institute for Environment and Sustainability, Joint Research Centre.

Borut Telban

- Terenske raziskave na Papui Novi Gvineji, februar–marec.
- Visiting Fellow, Anthropology Department, Research School of Pacific and Asian Studies, The

- Australian National University, Sydney, Avstralija, 20. 11. 2004–7. 4. 2005.
- Marseille, Francija, 6. 7.–8. 7.: udeležba na sestankih upravnega odbora Evropske zveze oceanistov.
 - Albanija, julij–avgust: obisk doktorandke Nataše Gregorič v Dhermiju, občina Himara.
 - San Diego, ZDA, 15. 9. 2005–15. 3. 2006: Fulbrightov štipendist na University of California.

Klemen Zakšek

- Besançon, Francija, 7.–18. 12.: udeležba in sodelovanje na delavnici »Workshop of Proteus project«.

Žiga Kokalj

- København, Danska, 6.–8. 6.: udeležba na delavnici »Mathematical modelling«.
- København, Danska, 9.–14. 6.: udeležba na delavnici »Ecosystem modelling«.
- Brno, Češka, 7.–9. 9.: udeležba na simpoziju »Enviroinfo – Networking Environmental Information«.
- Dunaj, Avstrija, 7.–10. 11.: udeležba na kongresu »Cultural Heritage and New Technologies«.
- Besançon, Francija, 15.–18. 11.: udeležba in sodelovanje na delavnici »Workshop of Proteus project«.

Tatiana Bajuk Senčar

- Bruselj, Belgija, 1. 12.: udeležba in sodelovanje v delavnici, organizirani v okviru »Network of Excellence CONNEX; Research Group 5: Social Capital as a Catalyst of Civic Engagement and Quality of Governance«.

Nataša Gregorič-Bon

- Albanija, 15. 12. 2004–23. 12. 2005: študijski obisk in vključenost v oddelek za psihologijo na Fakulteti za družbene vede, Tehnološka univerza Ismail Qemali v Vlora.
- Albanija, 15. 12. 2004–23. 12. 2005: terensko delo v vasi Dhermi/Drimades v občini Himara, prefektura Vlora.

Liza Debevec

- London, Velika Britanija, 9.–13. 10.: študijski obisk knjižnice School of African and Oriental Studies.
- Odhod na terensko delo v Burkina Faso, 12. 12.

PEDAGOŠKO DELO

Borut Telban

- Nosilec in izvajalec predmeta *Zdravje, bolezen in smrt v Melaneziji* v sklopu modula Antropologija zdravja, boleznin in zdravljenj v podiplomskem

programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU.

- Nosilec in izvajalec predmeta *Kozmologija, družba in posameznik na Novi Gvineji* v individualnem podiplomskem študijskem programu ISH.

Ivan Šprajc

- *Čas in prostor v starih civilizacijah*. Predavanja in seminarji na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (60 ur).

Krištof Oštir

- *Daljinsko zaznavanje*. Predavanja na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (60 ur).
- Nosilec podiplomskih predmetov *Satelitsko daljinsko zaznavanje in Avtomatizacija v geodeziji* na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- Nosilec predmeta *Daljinsko zaznavanje* na individualnih podiplomskih študijskih programih na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- Nosilec predmeta *Daljinsko zaznavanje in fotointerpretacija* na univerzitetnem podiplomskem študiju varstva okolja, ki ga izvaja Univerza v Ljubljani.

Tomaž Podobnikar

- *Digitalni model reliefa – razvoj, izdelava, uporabnost*. Predavanje na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, 16. 3. (2 uri).
- *Prostorske analize za razumevanje našega prostora*. Predavanje na Politehniki Nova Gorica, Šola znanosti o okolju, Nova Gorica, 24. 11. (1 ura).
- *Digitalni model reliefa – razvoj, izdelava, uporabnost*. Predavanje na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, 1. 12. (3 ure).
- *Opredelitev položaja na zemeljski obli – GPS*. Predavanje na Inštitutu za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Izobraževalna služba in Kataster jam JZS, Postojna, 3. 12. (3 ure).

MENTORSTVO

Tomaž Podobnikar je bil mentor mladima raziskovalcema Domnu Smoletu, zaposlenemu na DFG CONSULTING d. o. o., in Klemenu Zakšku na ZRC SAZU.

Borut Telban je bil mentor mladi raziskovalki Nataši Gregorič pri doktorskem študiju na podiplomski šoli Primerjalni študij idej in kulture Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU; mentor Alešu Verdirju pri doktorskem študiju na Fakulteti za družbene vede Univerze

v Ljubljani; mentor Albini Bobnar pri magistrskem študiju na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani; mentor Darji Hoenigman pri magistrskem študiju na Institutum Studiorum Humanitatis, Fakulteta za podiplomski humanistični študij; mentor Urši Habjan pri magisteriju na podiplomski šoli Primerjalni študij idej in kultur Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU; mentor Špeli Peršin pri magisteriju na podiplomski šoli Primerjalni študij idej in kultur Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU; komentor Vesni Ocepek pri magistrskem študiju na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; komentor Goranu Gumzeju pri magisteriju na podiplomski šoli Primerjalni študij idej in kultur Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU; komentor Izi Verdel pri magistrskem študiju na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; komentor

pri diplomskem delu Mihe Jesenška na Univerzi na Primorskem.

Krištof Oštir je bil mentor diplomskega dela Aleša Marsetiča in Igorja Dorića ter mentor mlademu raziskovalcu Žigi Kokalju in doktorandki Tatjani Veljanovski.

Ivan Šprajc je bil komentor Saši Čaval pri doktorskem študiju na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani; komentor Urši Habjan pri magisteriju na podiplomski šoli Primerjalni študij idej in kultur Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU; mentor Goranu Gumzeju pri magisteriju na podiplomski šoli Primerjalni študij idej in kultur Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU; komentor Mariji Isabel García López pri diplomski nalogi na Escuela Nacional de Antropología e Historia, México, D. F.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

Izvirni znanstveni članek

PODOBNIKAR, Tomaž. Production of integrated digital terrain model from multiple datasets of different quality. *International journal of geographical information science*, 2005, letn. 19, št. 1, str. 69-89, ilustr., zvd., graf. prikazi.

PODOBNIKAR, Tomaž. Suitable digital elevation model. *GIS a dev.*, 2005, str., ilustr., graf. prikazi.

ZAKŠEK, Klemen, PODOBNIKAR, Tomaž, OŠTIR, Krištof. Solar radiation modelling. *Comput. geosci.*, 2005, 31, str. 233-240, graf. prikazi.

Pregledni znanstveni članek

ŠPRAJC, Ivan. More on Mesoamerican cosmology and city plans. *Latin Am. antiq.*, jun. 2005, vol. 16, no. 2, str. 209-216.

Kratki znanstveni prispevek

ŠPRAJC, Ivan. Introduction. *Anthropol. noteb.*, 2005, year 11, str. 5-12, zvd.

Strokovni članek

KOKALJ, Žiga, OŠTIR, Krištof. Ugotavljanje pokrovnosti iz satelitskih posnetkov : in vrednotenje pokrajinskoekoloških tipov Slovenije. *Geogr. obz.*, 2005, letn. 52, št. 4, str. 12-18, ilustr., graf. prikazi, zvd.

KOKALJ, Žiga. Vrednotenje pokrajinskoekoloških tipov Slovenije v luči pokrovnosti, pridobljene s klasifikacijo satelitskih posnetkov Landsat : izvleček iz diplomskega dela - mentor izred. prof. Metka Špes. *Geomix*, maj 2005, letn. 11, št. 2, str. 13-15.

OŠTIR, Krištof, KOMAC, Marko. Dragocen pomočnik tudi v vsakdanjem življenju : satelitska tehnologija - program GMES. *Delo*, 24. nov. 2005, leto 47, št. 272, str. 18, ilustr.

OŠTIR, Krištof. Photoshop za amaterje. *Monitor*, feb. 2005, letn. 15, št. 2, str. 28-29, ilustr.

Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

KOKALJ, Žiga, PEHANI, Peter, PODOBNIKAR, Tomaž, GOODCHILD, Helen, GAFFNEY, Vincent L., OŠTIR, Krištof. A GIS mapping framework for the cultural site/route management of the Mundo Maya sustainable tourism program. V: HŘEBIČEK, Jiří (ur.), RÁČEK, Jaroslav (ur.). *Networking environmental information : EnviroInfo Brno 2005 : proceedings of the 19th International Conference Informatics for Environmental Protection, September 7-9, 2005, Brno, Czech Republic*. Brno: Masaryk University, 2005, pt. 1, str. 284-288, ilustr.

OŠTIR, Krištof, NUNINGER, Laure. Contribution a la modélisation des paléo-reliefs de la plaine littorale de l' étang de Manguio (Languedoc, France) : premiere approches par télédétection. V: BERGER, Jean-François (ur.). *Temps et espaces de l'homme en société : analyses et modeles spatiaux en archéologie : XXVe rencontres internationales d'archéologie et d'histoire d'Antibes, 21-23 octobre 2004*. Antibes: APDCA, 2005, str. 123-134, ilustr., graf. prikazi, zvd.

- PODOBNIKAR, Tomaž. Suitable DEM for required application. V: *Digital Earth : ISDE 2005*. [Tokyo], 2005.
- ŠPRAJC, Ivan, FOLAN, William J., GONZÁLEZ HEREDIA, Raymundo. Las ruinas de Oxpemul, Campeche : su redescubrimiento después de 70 años en el olvido (1934-2004). V: *Los investigadores de la cultura maya 13*. 1a ed. Campeche: Universidad Autónoma de Campeche, 2005, 2005, t. 1, str. 20-27, ilustr.
- ŠPRAJC, Ivan, FOLAN, William J., GONZÁLEZ HEREDIA, Raymundo, ROBICHAUX, Hubert R., DOMÍNGUEZ CARRASCO, María del Rosario, MORALES LÓPEZ, Abel, PRUETT, Candace, GUNN, Joel. Las ruinas de Oxpemul, Campeche, Mexico : una corte real fortificada en la frontera norte entre el Estado Regional de Calakmul y el Río Bec. V: *Los investigadores de la cultura maya 13*. 1a ed. Campeche: Universidad Autónoma de Campeche, 2005, 2005, t. 2, str. 475-486, ilustr.
- ZAKŠEK, Klemen, PODOBNIKAR, Tomaž. An effective DEM generalisation with basic GIS operations. V: *Workshop on »Generalisation and Multiple Representation« a Coruña, July 7-8th, 2005*. Coruña: [s.n.], 2005. http://ica.ign.fr/Acoruna/Papers/Zaksek_Podobnikar.pdf.
- ZAKŠEK, Klemen, PODOBNIKAR, Tomaž. Generation of DEM suitable for spatial analyses. V: *GIS planet 2005 : proceedings*. Estoril, 2005.
- Objavljeni strokovni prispevek na konferenci**
- ŠPRAJC, Ivan. Čas pri Aztekih in Majih. V: ČAS, Bojan (ur.). *Strukture prostora in časa*, (Kamniški sociološki zbornik, 2). Kamnik: Šolski center Rudolfa Maistra, Gimnazija, 2005, str. 141-159.
- Samostojni znanstveni sestavek v monografiji**
- DEBEVEC, Liza. Ženske in tradicionalne in civilne poročne prakse v Burkina Fasu. V: HRASTNIK, Nataša (ur.). *Odprti afriški spomin*, (Azijske in afriške študije, Posebna številka, = Special issue, št. 3). Ljubljana: Oddelek za azijske in afriške študije, Filozofska fakulteta, 2005, str. 65-77.
- VELJANOVSKI, Tatjana, JESENKO, Manca. Problematika gospodarjenja z vodo in vodnimi storitvami - med javnim in zasebnim interesom = The problem of managing water and water services - between the public and private interests. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 555-564.
- VELJANOVSKI, Tatjana, JESENKO, Manca. Profil sodobnih uporabnikov pitne vode: tipologija percepcije, odnosa in obnašanja (ravnanja) do pitne vode = The profile of contemporary drinking water users: typology of perception, attitude and behaviour toward drinking water. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 513-534, zvd., graf. prikazi, tab.
- KOKALJ, Žiga, OŠTIR, Krištof. Uporaba klasifikacije satelitskih posnetkov za določanje pokrovnosti na območju Krasa = Application of satellite image classification for land cover mapping in the Kras region. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 155-163, zvd., graf. prikazi.
- VELJANOVSKI, Tatjana, RAVBAR, Nataša. Družbeno-kulturne značilnosti porabe pitne vode in odnosa do nje v gospodinjstvih na območju jugozahodne Slovenije = Socio-cultural determinants of drinking water consumption and the relation to it in south-western Slovene households. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 494-512, zvd., graf. prikazi.
- Samostojni strokovni sestavek v monografiji**
- VELJANOVSKI, Tatjana. Oskrba z vodo in značilnosti porabe pitne vode v sodobni družbi : uvod = Water supply and drinking water consumption characteristics in the contemporary society : introduction. V: MIHEVC, Andrej (ur.). *Kras : voda in življenje v kamniti pokrajini = water and life in a rocky landscape*, (Projekt Aquadapt). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005, str. 463-474.
- MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA**
- Znanstvena monografija**
- BAJUK SENČAR, Tatiana. *Kultura turizma : antropološki pogledi na razvoj Bohinja*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. 174 str.
- Priročnik, slovar, leksikon, atlas, zemljevid**
- PEHANI, Peter, VRHOVEC, Tomaž, PRETNAR, Janez, ŠKET MOTNIKAR, Barbara, SLUGA, Gregor, ZAVAŠNIK, Črtomir, ZUPANČIČ, Primož, VRHOVEC, Tomaž (ur.). *Najvišji vrhovi v Alpah : vodnik*. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2005. 277 str., ilustr.
- PODOBNIKAR, Tomaž. *Karta površja Slovenije*. [Ljubljana]: Geodetska uprava RS, 2005. 1 zvd, barve.

SUMMARY

The Spatial Information Centre conducts research in two areas. The Division for Spatial Studies explores geographical information systems (GIS) and remote sensing techniques and their application in various natural sciences and humanities, while the Anthropology Division is focused on anthropological studies in Slovenia, Albania and Papua New Guinea, as well as on Maya archaeology and Mesoamerican archaeoastronomy.

With the application of GIS and remote sensing techniques we participated in a number of both national and international research projects aimed at developing adequate strategies for sustainable natural and cultural resource management in Slovenia and beyond. A high quality digital relief model of Slovenia, and an interactive Mundo Maya map for preservation of archaeological heritage and development of sustainable tourism

within Mesoamerican countries, were elaborated. New spatial data bases covering different fields of research were prepared and are now accessible online on the ZRC SAZU internet GIS server. We continued archaeological surveys in southern Campeche, Mexico, accomplished GIS analyses of the collected spatial data, and started elaborating a digital relief model based on large-scale aerial photography. The GIS and remote sensing techniques were also employed for palaeo-landscape modeling and management of spatial data within an archaeological study of long-term settlement dynamics in France. The research in the field of social anthropology included fieldwork in Papua New Guinea and Albania and the analyses and interpretation of various data sets collected formerly, as well as a study on Slovenian scholars working abroad in the realms of humanities and social sciences.

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU.....	4
DIREKTORJEVO POROČILO.....	5
DIRECTOR'S REPORT.....	7
UPRAVNI ODBOR.....	9
KOLEGIJ.....	9
ZNANSTVENI SVET.....	10
UPRAVA.....	11
Personalna sestava uprave.....	11
Poslovno poročilo.....	11
Kadrovska analiza.....	11
Koledar prireditev za zunanje javnosti v letu 2005.....	14
HISTORIČNI SEMINAR.....	17
CENTER ZA PREDSTAVITVENE DEJAVNOSTI ZRC SAZU.....	17
PODIPLOMSKA ŠOLA ZA PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR.....	18
GENERACIJE ZNANOSTI XI - NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU.....	21
ZALOŽBA ZRC.....	23
INŠTITUTI IN RAZISKOVALNE ENOTE.....	25
INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA.....	27
INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO.....	47
ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA.....	59
UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA.....	69
MUZIKOLOŠKI INŠTITUT.....	75
INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE.....	83
INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE.....	91
GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT.....	105
INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO.....	117
FILZOFSKI INŠTITUT.....	125
GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA.....	135
INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA.....	157
PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA.....	177
BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA.....	183
INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE.....	197
INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO.....	201
INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE.....	207

POROČILO O DELU 2005